TRACTATVS
DE DISTRIBVTIONIBVS QVOTIDIANIS,

TRES IN PARTES DISTRIBVTVS

IN HAC TERTIA EDITIONE RECOGNITVS, ATQVE integris etiam quæstionibus, & decisionibus locupletatus.

AVCTORE

IOANNE PETRO MONETA MEDIOLANENSI

Presbytero Congr. Cler. Regul. S. PAVLI.

Cum Summarijs, ac duplici Indice, altero Quæstionum cuiusque Partis, altero rerum singularium copiosissimo.

CVM PRIVILEGIO.



ROMAE, Sumptibus Io. Angeli Ruffinelli, & Angeli Manni. MDCXXI.

Ex Typographia Andreæ Phæi. *Superiorum permissu.*

ILLVSTRISS. AC REVERENDISS. D.

LAVDIVIO ZACCHIA

Episcopo Montis Faliscorum D.suo Colendissimo.

GEstit iterum in una patrocinij tui luce (Illustriss.Præsul) in sapientum conspectu prodire Doctissimi P.Io.Petri Monetæ præclarissimum opus industriam exigit meam, ut qui non semel placuit rapiat auctius in sui admirationem eruditorum animos;occasionem nactus pulcherrimam, mirum quam auide arripuerim, ut sic ad sapientiam tuam pateret mihi tandem aliquando aditus aliquis, & in uno te opus omnibus numeris absolutissimum conquiescens,quam sperauit alias immortalem gloriam,frueretur illa, & plenius,& tutius tenuit me olim Illustrissimi Cardinalis S. Marcelli uirtus admirabilis, cuius egregia animi ornamenta frater non tam æmularis,quam exprimis atq; ita tenuit, ut, sicut dum uiueret,debere me illi summa omnia in maximis posui,ita nunc nihil me non debere tanti Principis memoriæ agnoscam uiuere in uno te,atque ita uiuere,ut non tam sublatus,quam ad maius ornamentum reseruatum quid non gaudeam? Certe quæ in tanta dignitate geris, fraternam uirtutem, quæ ad unum te hæreditario quodam iure concessit, satis indicant,non tam accepisse te,quam honestasse, & hinc ego alacer obseruantiæ argumentum aliquod à tenuitate mea exhibeo, ut dum exolui onere cupio, gratiam non tam reddam, quam accipiam inusitato quidem lucro, sed quod suppeditat egregia tua uirtus, aliis prodiga,sibi tenax; nec deerit àb innumeris animi tui ornamentis operi celeberrimo suum ornamentum, dum in una tui nominis luce adumbrauit illud,tu exprimis; sic enim fiet ut quadam immortalis nominis communione,posterorum utriq; gratissima concilietur memoria; quæ tamen ex amplissima tua luce maiori quodammodo ad illud foenore deriuetur,dum in tanta dignitate ad aliorum commodum natus, ea, qua par est animi celsitudine satis indices non te tua, sed quæ Christi quærere,quod cum sapientum omnium animos ita alliciat,ut detineat, satis apparet quale hic ad solidæ gloriæ fundamentum,quod ut optare magnum, sic consequi,non modo cum absoluta nominis immortalitate contendere, sed illam pene dixerim superare.

Illustriss. ac Reuerendiss. D.V.

addictissimus seruus

Io. Angelus Ruffinellus.

PAVLVS PAPA V.

AD FVTVRAM REI MEMORIAM.

CVM sicut dilecti filij Ioannes Angelus Ruffinellus, & Angelus Manni Almæ Vrbis nostræ Bibliopolæ nobis nuper exponi fecerunt, ipsi vnum de Distributionibus, & alterum de Decimis, Redecima, & Optione Canonica cum additionibus respectiuè inscriptos Tractatus à dilecto Filio Ioanne Petro Moneta Clerico Regulari Congregationis Sancti Pauli Decollati compositis, typis mandari curauerint, ac vereantur, ne postquam opera huiusmodi in lucem prodierint, alij qui ex alieno labore lucrum quærunt, illa imprimi curent, in ipsorum Ioannis Angeli, necnon Angeli præiudicium, Nos eorum indemnitati, ne ex impressione huiusmodi aliquod dispendium patiantur, prouidere, illosq; specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & a quibusuis excommunicationis suspensi, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione vel causa latis si quibus quomodolibet innodati existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequen. harum seriè absoluentes, & absolutos fore censentes; Supplicationibus ipsorum Ioannis Angeli, ac Angeli nobis super hoc humiliter porrectis inclinati eisdem Ioanni Angelo, necnon Angelo vt decennio proximo durante a prima operum huiusmodi, dummodo tamen antea à dilecto filio Magistro Sacri Palatij Apostolici approbati fuerint impressione computan. nemo tàm in Vrbe, quàm in Vniuerso Statu Ecclesiastico mediatè, vel immediatè nobis subiecto, opera huiusmodi sine speciali dictorum Ioannis Angeli & Angeli, aut eorum hæredum, & Successorum, vel ab eis causam habentium licentia imprimere, seu ab alio, vel alijs impressa vendere, seu venalia habere, vel proponere possit, auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus & indulgemus. Inhibentes propterea vniuersis, & singulis vtriusque sexus Christifidelibus, præsertim librorum impressoribus sub quingentorum scutorum auri de Camera, & amissionis librorum, & typorum omnium, pro vna Cameræ Apostolicæ nostræ, ac pro alia ipsis Ioanni Angelo, ac Angelo prædictis & pro reliqua tertijs partibus Accusatori, ac Iudici exequenti irremissibiliter applican. eo ipso absque vlla declaratione incurren. pœnis, ne dicto decennio durante opera huiusmodi aut aliquam eorum partem, etiam prętextu additionum, aut explanationum tam in magno, quam in paruo folio, ac tàm in Vrbe, quàm in vniuerso Statu Ecclesiastico prædictis, sine huiusmodi licentia imprimere, aut ab alio, vel alijs impressa vendere, aut venalia habere vel proponere quoquomodò audeant, seù præsumant. Mandantes propterea dilectis filijs nostris, & Apostolicæ Sedis de latere Legatis, seu eorum Vicelegatis, ac Præsidentibus, Gubernatoribus, Prætoribus, & alijs Iustitiæ Ministris Prouinciarum, Ciuitatum, Terrarum, & locorum Status nostri Ecclesiastici prædicti, quatenus eisdem Ioanni Angelo, & Angelo, eorumque hæredibus, & successoribus, seù ab eis causam habentibus huiusmodi in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes quandocunque ab eisdem Ioanni Angelo, necnon Angelo, seu alijs prædictis fuerint requisiti, pœnas prædictas contra quoscunq; inobedientes irremissibiliter exequantur, non obstan. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis statutis, & consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis confirmatis & approbatis, cæterisq. contrarijs quibuscumque. Volumus autem quod præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die xxiiij. Februarij. M. DC. XX.

Pontificatus Nostri Anno Decimoquinto.

S. Card. S. Susannæ.

INDEX QVAESTIONVM QVAE HVIVS TRACTATVS

singulis Partibus continentur.

PARS I.

De Distributionibus Quotidianis in genere; & continet decem Quęstiones.

PARS

PARS II.

De Distributionibus Quotidianis acquirendis & continet uiginti Quæstiones.

An

XVII. An,& quando depositus,degradatus,priuatus beneficio , irregularis,vel notorius peccator amittat Distributiones Quotidianas.

XVIII. An,& quando simonia committatur circa Quotidianas Distributiones.

XIX. De ordine,ętate,cantus peritia, & alijs qualitatibus requisitis, vt quis ad Distributiones Quotidianas admittatur.

XX. An eo ipso , quod quis habet vocem in Capitulo, habeat etiam Distributiones Quotidianas;vel contra.

PARS III.

De Distributionibus Quotidianis distrahendis; & continet decem Quæstiones.

I. AN, & quomodo clerici Ecclesiarum Collegiatarum habeant dominium Quotidianarum Distributionum.

II. An clerici libere de Quotidianis Distributionibus disponere possint per vltimam voluntatem.

III An consanguinei succedant clericis ab intestato in Distributionibus Quotidianis.

IV. An, & quomodo possint clerici de Quotidianis Distributionibus disponere per actum inter viuos.

V. An, & quomodo possint per clericos cōdonari,vel remitti Distributiones ab alijs malè perceptæ; aut etiam super iisdem transigi

VI. An, & quando Distributiones Quotidianę non interessentium interessentibus accrescant.

VII. An,& quando Pęna amissionis Distributionum Quotidianarum subeunda sit ante sententiam.

VIII. De impositione pensionis super Quotidianis Distributionibus eiusq;impositionis effectibus.

IX. An Decima, annata; aliudue simile onus solui debeat de Quotidianis Distributionibus.

X. Quibus ex causis clericus aut eo ipso priuetur, aut priuari possit Distributionibus Quotidianis.

Don Hieronymus Boerius Congreg. Cleric. Reg. S. Pauli Præpositus Generalis.

CVM hos tres Tractatus, de Distributionibus Quotidianis, de Decimis, ac de Optione Canonica à R. P. Don Io. Petro Moneta Theologo, ac I.V.D. nostræ Congregationis compositos, & olim impressos, nunc verò ab ipso Auctore nonnullis additamentis auctos, duo eiusdem Congregationis eruditi viri, quibus id commisimus, recognouerint, atque in lucem edi posse probauerint: facultatem concedimus, vt typis mandentur, si ita Reuerendiss. D. Vicesgerenti, & Reuerendiss. P. M. Sacri Palatij placuerit. In quorum fidem has manu nostra subscriptas, sigilloq. nostro munitas dedimus. Datum Mediolani in Collegio nostro SS. Apostolorum Pauli, & Barnabæ quarto Nonas Octobris 1617.

Don Hieronymus Boerius Præpositus Generalis.

Imprimatur, si videbitur Reuerendissimo P. Mag. Sac. Palatij Apostolici.

Cæsar Fidelis Vicesgerens.

IVssu Reuerendissimi P. Magistri Sacri Palatij Apostolici, Tractatum de Distributionibus Quotidianis in tres partes distinctum, cum suis additionibus & Indice, Mediolani impressum, à R. P. Don Io. Petro Moneta Sacræ Theologiæ, & V. I. Doctore compositum perlegi; nec aliquid in eo inueni fidei, aut bonis moribus minùs consonum; immo multas materias, valde practicas, satis distinctè, breuiter, & clarè in ipso tractari cognoui; Ideo valde dignum existimo, vt quamprimum denuo prælo mandetur. In quorum fidem, præsentem approbationem manu propria scripsi, & subscripsi. In nostro Collegio S. Caroli Romæ die 28 Maij 1617.

Don Constantinus Palamolla Clericus Regularis S. Pauli.

HVnc de Distributionibus Quotidianis tractatum R. P. Io. Petri Monetæ ita mandante Reuerendiss. P. M. Sacri Pal. Apost. F. Hiacynto Petronio vidi, & diligenter consideraui, & in eo nihil reperi quod vel religioni, vel bonis moribus aduersetur; ~~in quorum fidem hanc mea~~ manu subscriptã dedi. Romæ die 20. Nouembris 1620.

Ita est Angelus Lucianus publicus Iuris Pontificij professor in Gymnasio Almæ Vrbis.

Imprimatur. Fr. Gregorius Donatus Magister, Reuerendiss. P. F. Hyacinthi Petronij Mag. Sac. Pal. Apost. Socius, Ord. Præd.

IO. PETRI MONETAE MEDIOLANENSIS CLERICI REGVL. S. PAVLI.

TRACTATVS DE DISTRIBVTIONIBVS QVOTIDIANIS.

TErtium Deo duce, & auctore in re legali aggredimur Tractatum. Cum enim de Decimis tam spiritualibus; quas vocant, quam Papalibus, seu beneficiorum egerimus; & simul etiã cum eo nouum tractatum ediderimus de Optione Canonica, quæ in Collegiatis vt plurimum Ecclesiis locum obtinet: nunc agere statuimus de Distributionibus Quotidianis, qua de re nullus hucusque similiter, quem nos viderimus, proprius Tractatus prodiit in lucem; quemque pariter Collegiatis Ecclesiis, & Canonicis, quorum nos de numero aliquando fuimus, maxima quadam, & peculiari ratione congruere nemo est, qui ignoret. Vt autem aliqua cum methodo in hac Quotidianarum Distributionum materia procedamus, & ea quidem haud prorsus dissimili ab illa, quam in iis duobus, quo[illegible]ntea commemorauimus, Tractatibu[illegible]hibere libuit, hanc quotidianam materiam in tres præcipuas partes, & quasi capita distribuemus. Quarum prima erit de ipsis quotidianis distributionibus generatim, & in vniuersum. Altera verò de iisdem distributionibus iure acquirendis; seu, quod idem est, qua ratione tutò tam in foro poli, & conscientiæ, quam in foro fori, & exteriori à clerico acquiri, &, vt aiunt, lucrifieri possint. Tertia demum pars erit de ipsarummet quotidianarum distributionum distrahendarum ratione; seu quomodo eæ donari, relinqui, remitti, aut alia ratione distrahi, & ammitti possint. Has verò singulas partes in suas pariter quæstiones distribuemus, eas quidem non ad partes tractando, quod plus ostentationis, quàm vtilitatis habet, sed more nostro inutilibus resecatis decidendo, frequentioresque Doctorum opiniones, vbi Canones, iuraq. deficiunt, in medium proferendo. Et quoniam hæc in Prouincia, Vrbeque Mediolanensi scripsimus, cuius etiam tamquam patriæ vtilitati consulere debemus, operæpretium duximus præcipua quædam propriis huius Tractatus locis interere, quæ de Quotidianis Di-

stributionibus in Mediolanensibus Synodis tam Prouincialibus, quàm etiam Dioecesanis à Mediolanensis Ecclesiæ pro tempore Antistitibus sancita fuerunt; reliqua vero, quatenus ad distributionum amissionē pertinent, seorsim quæst.vlt. recensere: ita enim fiet, vt ab huius Prouinciæ Canonicorum Collegiis nihil ferè, quod ad eorum vtilitatem spectet, in hoc Tractatu desiderari queat. Qui licet tertio inter Tractatus Ioco à nobis conscriptus, atque editus sub seculari Alexandri nomine fuerit: in hac tamen postrema editione, in qua regulari nomine inscripto simul omnes iunguntur, quoniam reliquis longe prolixior est, magisq. expetitus ante alios typis nunc mandatur, primum quoque inter eos locum obtinebit.

PARS PRIMA.

De Distributionibus Quotidianis in genere.

ANtequam ad speciales quæstiones de quotidianis distributionibus veniamus, præmittenda quædam sunt de ipsis quotidianis distributionibus generatim in hac prima parte huius nostri tractatus, ex quibus etiam aliqua ratione explicata manebunt, faciliusq. comprobabuntur, quæ postea 2. & 3. par. de iisdem distributionibus vel acquirendis, vel rectè distrahendis pertractabimus. Eritq. hæc, & tertia pars breuior, media vero, seu secunda prolixior, quoniam omnes fere quæstiones, quæ de quotidianis distributionibus proponi, ac disputari possunt, ad earundem acquisitionem, de qua in posteriori parte agimus, pertinere videntur.

SVMMAE RERVM.

1 *Definitio est initium omnis disputationis.*
2 *Etymologiæ ratio habenda est, eaq. præponenda definitioni.*
3 *Etymologiæ vsus maximus semper fuit apud antiquos & Iureconsultos. In ipso etiam disputationis exordio, nu. 4.*
5 *Etymologiæ maxima est vis, & potestas.*
6 *Etymologia dat verbis proprium significatum.*
7 *Argumentum optimum ducitur ab Etymologia, modo tamen negatiue concipiatur, nu. 8.*
9 *Distributiones dicuntur, quia iuxta cuiusq. laborem, & merita tribuuntur.*
10 *Distribuere est suum cuiq. tribuere.*
11 *Iustitia distributiua vnde dicatur.*
12 *Distributiones quare quotidianæ dicantur.*
13 *Distributiones dantur ratione laboris, & operis impensi in vinea Domini, & redduntur tamquam merces quædam.*
14 *Cap. vnicum de cleric. non resident. lib. 6. est sedes materiæ Distributionum quotidianarū.*
15 *Distributiones quotidianæ, siue aliqua earum pars quomodo ijs aliquando tribuatur, qui non quotidie statis horis intersunt.*
16 *Quotidie, & quotidianum in iure nō sumitur precise, & Mathematice, sed moraliter pro assiduitate.*
17 *Distributiones quotidianæ assignantur, & distribuuntur habita ratione non modo singulorum dierum, sed etiam horarum.*

Distributiones Quotidianæ vnde dicantur, seu de earum Etymologia. Quæstio I.

CIrca quotidianarum distributionum materiam prima, quæ se obiicit disputatio, est de earum nominis deriuatione, seu etymologia. quamuis enim omnis, quæ a ratione suscipitur de aliqua
1 re institutio, † debeat a definitione proficisci, vt scriptum reliquit M. Tullius in priori offic. libr. in initio, quem sequuntur Docto. in l. omnis definitio, ff. de reg. iur. idque etiam præterit Paulus I.C. in l. 2. §. appellata, ff. si cert. pet. & Iustinianus Imperator in principio Institut. ...rum prior volens de mutuo tractare m... definiuit; alter vero

vero priusquam de iustitia ageret, iustitiæ definitionem attulit. Attamen ipsius quoque nominis deriuationis, quæ Græce etymologiæ dicitur,
2 † ratio habenda est, immo ea præponéda est rei ipsius definitioni: tum, quod prius videndum est quid nominis, quam quid rei, vt ab imperfectioribus ad perfectiora ordine naturæ, vt nos monet Philosophus, idemq. Iustinianus. §. his igitur, Instit. & iur. & ibi glo. & Doct. gradiamur; tum quod Paulus ipse I. C. in l. 1. ff. de acquir. vel amitt. possess. antequam de possessione ipsa tractaret, eamue definiret, in primis verbis nominis ipsius originem tradit dicens, possessio appellata est a pedibus, & vt Labeo ait, pedum quasi positio; & idemmet volens de instrumentis disserere vocabulum prius fuit interpretatus in l. 1. ff. de fid. instrum. In d. vero §. appellata, si recte perpendatur, nominis potius, quam rei definitionem affert; inquit enim ibi, appellata est autem mutui datio ab eo, quod de meo tuum fiat. & ideo si de meo tuum non fiat, non nascitur obligatio; neque vllam prius attulerat I. C. veram ipsius rei, mutui nimirum definitionem. M. quoque Tullius definitionis nomine non rei duntaxat, sed nominis etiam definitionem, seu descriptionem complexus est. Imperator autem Iustinianus ideo nullam nominis iustitiæ deriuationem præposuit Institutionum initio, siue, quod nullam fortasse habeat, sed ab ea ius ipsum deriuetur. l. 1. ff. de iust. & iur. siue, quod breuitati admodũ studeret Imperator volens omnem fere Iuris ciuilis scientiam in vnum angustum Codicem conferre, vt patet ex proœmio Instit. §. cumq. hoc, & §. igitur; at vero non modicum auctus fuisset codex ille Institutionum Imperialium, si iuris ciuilis vniuersi verborum omnium significationem, & originem prosequi voluisset Imperator. cum maxime id passim præstitissent tum ipse, & cæteri Imperatores in Cod. & Authent. tum I. C. in Digestorum libris. maximus enim semper fuit apud antiquos, & Iurecon sultos, ipsosq. legum, & canonum latores
3 † etymologiæ vsus, vt constat ex Isidoro in libro etymologiarum, ex can. cleros dist.
4 21. & cap. forus, de verbor. sign. idq. in † ipso etiam institutæ disputationis exordio, vt videre est apud Vlpianum. d. l. 1. ff. de iustit. & iur. vbi iuris tractatum aggrediens antequam illud definiat docet scire oportere, vnde nomen iuris descendat, quod a iustitia dicit appellatum; & idemmet Imperator Iustinianus dum exorditur institutam de testamentis disputationem, priusquam testamentum definiat, illud describens ab ethymologia initium sumit, docetq. testamentum ideo dici, quod testatio mentis sit. Alia pleraq. ad id exempla ex iuribus desumpta profert Io. Bellon. in suis argumentis legum c. 1. fere per totum. Verum hæc pro omnibus sufficiant ad ostendendum non modo maximum esse vsum etymologiæ, sed etiam eam præponendam esse de
5 finitioni. At maxima quoque † est eiusdem Etymologiæ vis, & potestas; ea enim dat
6 † verbis proprium significatum l. notionẽ. §. instrumentorum. l. quibus præcipua cum ibi not. per glo. & Doct. ff. de verb. signific. & adnotauit etiam Bart. in l. omnes populi. q. 6. ff. de iust. & iur. & Abb. in proœm. Decretal. num. 8. & seq. tradit Euerard. in Top. iur. in loco ab Etymologia, num. 2. præte-
7 rea optimum argumentum † ducitur ab Etymologia, vt patet ex d. l. 2. §. appellata, ff. si cert. pet. cum late traditis per Bellon. d. cap. 1. num. 4. & Euerard. loco citato, num. 1. quod tamen ita accipiendum est,
8 modo † argumentum negatiue concipiatur, non autem affirmatiue; valet enim, & recte arguit, mutuũ dictum est ex eo, quia de meo tuum fiat, igitur, si de meo tuum non fiat, mutuum dici non potest, neque mutui nascitur obligatio, vt argumentatur Iurisconsultus, d. §. appellata, non autem recte arguetur affirmatiue, de meo tuum fit, igitur mutuum est, seu mutui nascitur obligatio; nam in venditione de meo tuum fit, quia dominium rei transfertur, non tamen mutui nascitur obligatio, sed empti; sicut etiam non rite deducitur hoc argumentum testamentum dicitur, quod testatio mentis sit ergo omnis testatio mentis est testamentum; nam legata, & codicilli sunt vltimæ mentis testationes, & tamen certis iuris est, dici non posse testamentum, vt optime deducitur Io. Bellonus, d. num. 4. & aperte colligitur ex Euerard. d. nu. 1. 9.

His ita generatim de Etymologia explicatis, ad ipsam propriam distributionum quotidianarum Etymologiam, nominisq.

originem veniamus. Dicuntur ergo Distri-
9 butiones, † quia iuxta cuiusque merita, ac laborem, & qualitatem tribuantur; est e-
10 nim distribuere † suum cuique tribuere, l. 1. ff. famil. ercifcun. vnde iustitia distribu-
11 tiua † dicitur, quia iuxta vniuscuiusque qualitates, & merita distribuit, vt notant Iurisconsulti in rubr. de iust. & iur. & late tradit S. Thom. 2. 2. quæst. 61. fere per totam post Philosoph. in 5. Ethic. lib. c. 2. Dicun-
12 tur autem † quotidianæ, siue quia quotidie distribuantur siue potius, quia distribuantur ijs, qui quotidie horis canonicis, diuinisque officijs intersunt quasi quotidianum, & diurnum stipendium, seu denarij diurni, vt satis colligitur ex Couar. lib. 3. var. resolut. cap. 13. in princip. dum distinguens de fructibus beneficiorum, quidam, inquit, in genere constituti sunt, vt ex titulo canonico, ac legitimo habenti beneficium competant, & reddantur; alij vero distributione quadam veluti diurnum, & horarium stipendium his, qui quotidiano ministerio in celebrandis officijs diuinis subseruiunt Ecclesiæ, distribuuntur; idque iuncta maxime Glo. in cap. licet verbo, distributiones, de præben. ibi, de huiusmodi distributionibus, seu denariis, qui dantur illis, qui intersunt horis statutis, non intellexit Papa, & quæ sequuntur; idque sumptum est, ni fallor, ex illo denario diurno, de quo Matth. cap. 20. ibi conuentione autem facta cum operariis ex denario diurno misit eos in vineam suam; & paulo post, cum sero autem factum esset, dicit dominus vineæ procuratori suo, voca operarios & redde illis mercedem; dantur enim hu-
13 iusmodi quotidianæ distributiones † ratione laboris, & operis impensi in Domini vineæ, nimirum Ecclesia, & tanquam merces redditur, vt monet Paris. cons. 33. nu. 3. vol. 4. alios Doctores allegans, Gig. cons. 144. nu. 6. & 13. & Hier. Gonzal. in commentar. quem post primam huius operis impressionem edidit ad Reg. 8. Canc. §. 7. proem. nu. 162. & 165. nos late inf. par. 3. q. 1. traduntq; Doctores omnes tum alibi sæpe, tum maxime in cap. vnico de cleric. non resid. in 6.
14 qui quidem tex. præcipua † sedes est huius materiæ quotidianarum Distributionū. Neque refert, aut huic Etymologiæ refragatur, quod hæ quotidianæ distributiones,
15 siue aliqua earum pars † iis aliquando tribuatur, qui non quotidie diuinis officiis, statisue horis intersunt: nam vel tunc ij pro præsentibus, atque interessentibus a iure habebuntur, vel si non habebuntur, ac si intersint, pro eo tempore carebunt distributionibus, quibus gaudere possent, si interessent; quotidie. n. distribuuntur ijs qui quotidie intersunt, & hoc satis est; præterquam quod dictio hæc, quotidie, & quoti-
16 dianum non precise sumitur, & Mathematice pro singulis diebus, sed moraliter pro assiduitate, vt constat ex text. & ibi Doct. in cap. significatum, de præbend. Cum quo tamen stat, quod distributiones quotidianæ
17 † assignētur, & distribuantur habita ratione non modo singulorum dierum, sed etiā horarum, vt infr. 2. par. huius tract. q. 3. latius ostendemus. Interim vero ad secundam huius primæ partis quæstionem transeamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Distributiones quotidianæ in quibus iuribus hoc nomine appellentur, & vbi portiones quotidianæ. nu. 2. aliquando etiam simpliciter distributiones dicuntur nu. 3.*

5 *Distributiones quotidianæ dicuntur victualia, & quam ob causam, num. 5. quamuis hoc nomen aliqui referant ad specialem consuetudinem. num. 6.*

7 *Distributiones quotidianæ appellantur alicubi sportulæ, & diariæ; & quam ob causam num. 8.*

9 *Distributiones quotidianæ dicuntur beneficia manualia, quæ appellatio impropria est. nu. 10.*

11 *Distributiones quotidianæ proprie beneficia dici non possunt, sed neque proprie dicuntur manualia beneficia. nu. 12. improprie tamen vtrumq; nomen ijs conuenit. nu. 13.*

14 *Beneficij nomen latissime sumptum comprehendit omne bonum, vel priuilegium alicui datum ex quo iuuari possit.*

15 *Distributiones quotidianæ cur dicantur manualia beneficia.*

16 *Distributionum quotidianarum dumtaxat nomen cæteris omissis in hoc tractatu vsurpabitur tamquam communius.*

De

De varijs Distributionum Quotidianarum nominibus. Quæstio II.

PRIVSQVAM de nominis huius
materia disputationem deferamus,
explicanda sunt quæcumq; ad nomen
ipsum distributionum quotidianarum perti
nent; atque adeo antequam ad earum defi-
nitionem descendamus, videndum est, an a-
liquo alio nomine nuncupentur; seu de va-
riis earum nominibus. Primo ergo appel-
1 lantur † hoc nomine quotidianarum distri-
butionum in cap. licet, de præbend. cap. fin.
de rescri. in 6. cap. vnico de cler. non resi-
den. cap. cum non deceat, de elect. cap. fin.
§. adiicimus, de sent. excom[illegible]d. lib. necnõ
in extrauag. 10. quæ incipit postulasti, &
seq. de præbend. inter commun. Concil.
Trid. sess. 21. c. 3. & sess. 24. cap. 13. & 15. de
reform. & per Doct. passim. Huic simile est
2 nomen † illud portionum quotidianarum,
quo eas appellat Alex. Tertius summus Pon
tifex in cap. dilectus il 1. de præbend. in fi-
ne. idq; ob eam fortasse rationem, quia de
iis, quædam portiones fiunt, quæ quotidie
tribuuntur pro rata seruitii portione iis,
qui quotidie diuinis officiis, atque horis in-
3 teriunt. Dicuntur etiam † aliquando sim-
pliciter, & absolute distributiones, vt pa-
tet ex tex. in cap. fin. §. si autem de concess.
præbend. in 6. & in Clem. vt ii, qui, quæ est
2. de ætat. & qual. & ord. præficien. Dicun-
4 tur quoq; † victualia. d. c. vnico de cler.
non resid. in 6. & cap. de cætero extr. eod.
tit. ratio autem, cur quotidianæ distribu-
5 tiones † victualium nomine appellentur, ea
esse potest, quod ad quotidianum victum
iis, qui horis, ac diuinis officiis intersunt,
tribuantur, prout satis colligitur ex Docto.
in allegatis iuribus, & prætærea ex Innoc.
Abb. & Fel. in cap. cum omnes, de constit.
& in cap. cum olim, de sent. & re iud. ac
Doct. d. c. de cætero, de cler. non resid. hoc
6 tamen nomen iis non competere † de iure,
sed referri ad consuetudines speciales, vo-
luit Prob. ad Monach. in d. cap. vnico ver. vi
7 ctualia. vocantur quoque † sportulæ, &
8 diaria, vt satis † probat Steph. Duran. de
rit. eccl. cath. lib. 3. c. 15. nu. 3. de secundo af
ferens tex. ex Nouell. Iustin. 123. §. 30. pri-
mum vero ex eo desumens, quod sportulæ
dicebãtur, quæ letitiæ causa, vel alio nomi-
ne singulis decurionib. dabãtur apud Dio-
nem, Suetonium, & Plinium, ad Traianum,
& in l. si mulier, ff. de donat. inter vir. &
vxo. & l. spurij. ff. de decurion, Franc. Dua-
ren. in trac. de benef. & ad ea pertin. lib. 7. c.
4. circa med. quoad secundum vero ex statu
to Sergij Patriarchæ Constantinopolitani
Heraclij Imp. sanctione firmato id probat
Cardin. Baron. Annal. Eccles. tom. 8. sub an-
no Christi 618. ante medium. Denique ap-
9 pellantur etiam † beneficia manualia, vt pa
tet ex tex. in d. c. vnico, vbi Doct. id adnota-
runt, atq; etiam iuxta quorundam ibi scri-
bentium sententiam probari videtur ex c.
olim, de verb. signif. Probabilior vero & re-
ceptior interpretũ sententia est in d. c. olim
per manualia beneficia nõ intelligi quoti-
dianas distributiones, sed vel mortuaria, &
anniuersaria defunctorum, aliosque huius
generis extraordinarios reditus, vel gros-
sos fructus, vel ipsã præbendã indistinctã,
vt patet tum ex Doctor. in d. c. olim, tum ex
ijs, quæ adducemus infr. 2. par. huius tract.
quæst. 9. prope finẽ. Impropria tamen omni
10 no † est huiusmodi appellatio; & ab impe-
rito vulgo potius, quã a docto aliquo indu-
cta; quamuis ea Summi Pontifices in dictis
iuribus vtantur vulgari tunc vocabulo se ac
11 commodantes. Certum est enim † quotidia
nas distributiones beneficia proprie, hoc
est pro ecclesiastico titulo sumpta dici non
posse, vt in specie post Gemin. consil. 85.
tradit Paris. consil. 33. num. 6. vol. 4. illud enim
manifestum absurdum sequeretur, eum, qui
iam Canonicus est, ac nõdũ ad quotidianas
distributiones admissus, tunc, cum ad eas
admittitur, nouum beneficium à Capitulo,
ad quod vt plurimum beneficiorum colla-
tio non pertinet, acquirere; immo & quo-
ties distributiones quotidianas percipit
toties nouũ aliud beneficiũ adipisci; quod,
quam absonum sit, nemo non videt. Id ip-
sum etiam vel ex eo comprobatur, quod be
neficium ecclesiasticum non potest licitè
sine canonica institutione obtineri, vt do-
cet Bonif. octauus, in c. 1. ibi tradunt Docto.
omnes, de reg. iur. in 6. at vero distributio-
nes quotidianæ præcise sumptæ sine vlla
institutione percipiuntur, & obtinentur,
cum a Collegij, seu Capituli Syndico, &
Thesaurario recipiantur. Deniq; hoc idem
confir-

confirmatur, quoniam distributiones quotidianæ neq; veniunt appellatione fructuum beneficij, neque in eius valore computantur, vt infra hac ipsa 1.par.quæst. 6.& 8. latius comprobabimus; sed neq; etiam pos-
12 sunt † quotidianæ distributiones sub eorum nomine comprehendi, quæ proprie manualia beneficia dicuntur, de quibus per Felyn. Imol.& alios in c. constitutus, de rescript. & Doct.communiter in c.ad nostram,& c. porrecta, de confir.vtil.vel inutil.&tot.fere tit.de Capel. Monach.& c.vnico, eod.tit.in 6. Clem. ne in agro §. sanè, de stat.monac. late Flamin.Paris.in tract.de resignat.benef. lib.2.quæst.11.& nouissime Gonzal.d.com ment.Reg.8.Cancell.Glos.5.§.6.per tot.vbi latissime de ijs tractat.quamuis enim ea im proprie beneficia dicantur, quia perpetua non sunt, Gonzal.sup. num.21. post Nauar. cons. 5. & 7.de præben.& Greg.Tholos.in trac.de benef.c. 11.n.12. cum ex sui natura perpetua esse debeant Ecclesiastica beneficia, nimirum ad vitam ea obtinentis, vt patet ex tex. in cap. præcepta, 55.dist.& late cõprobat Gregor.Tholos.lib. 17. Syntagm. iur.cap.2.& in Instit.rei beneficiariæ, seu d. tract. de benef.cap. 6.nu.5.cap.9.nu.1.& c. 11.nu. 12. & Gonzal.d.Glos.5.in princ.à n. 11.ad 13. Nihilominus, cum & quælibet beneficia, Ecclesiasticiq; tituli erigi non possint, & creari sine authoritate Episcopi, c. sicut vnire, de excess.prælat.cap.cum olim, de priuil. cum alijs iuribus, ex quibus id astruit idem Gregor.d. tract. de benef.cap. 13. n. 6. Redoan. de spol. Eccles. quæst.3.§. & in hac materia, nu.6.& 35.& Nauar.consil. 5. 7. & 27. de præbend. libro tertio volum.primo, late Gonzal. d. Glos.5. in princip. num.7. vbi cum nu.præced.vsq; ad 18. ponit sex requisita ad beneficium Ecclesiasticum, ac præterea hæc ipsa manualia beneficia collationem, atque institutionem canonicam requirant, vt satis patet ex Gregor.d.cap.11.nu.12.& Doc. d. cap. constitutus.cap.ad nostram, & c. porrecta paulo ante citat. reliquum est, vt quotidianæ distributiones, quibus per se sumptis duo ista hæc nequaquam conueniunt, manualia beneficia proprie dici non possint. Quod si figuratam, latam, & impropriam eorum verborum significationem admittere velimus, proculdubio manualium beneficiorum
13 appellatio † distributionibus quotidianis aliqua ratione poterit conuenire; nam etiã Cappellani e, quæ potius officia sunt, capit. Apostolica, 8. quæst. 1. beneficia dici possunt, vt fusè probat Gregor.d.cap. 11.n.10. & Capellanos vocare solemus eos quoque, qui ex sola testatorum voluntate ab hæredibus, aut pio aliquo collegio eliguntur, ac sine vlla episcopi, aut alterius institutione deputantur ad celebrandum in aliqua Ecclesia, seu Capella, quæ etiam ab Episcopo in titulum erecta non fuerit, ijq; ad nutum eligentium amouentur, atque adeo Capellani amouibiles, seu mercenarij nuncupantur, vt constat ex Redoa. d.num. 6. & 35.Nauar.d.consil.5.7. & 27. de præben. & Gonzal.qui fi[illegible] de hisce Cappellanis agit d.Glos.5.in princ.à num. 20. vsq;ad 61. hac eadem ratione distributiones quotidianæ beneficia dici possunt, quia diuino cultui, ecclesiarumq. seruitio, & ministerio destinantur. Præterea late sumptum beneficij no-
14 men † comprehendit bonum omne, vel priuilegium alicui datum, ex quo iuuari possit, vt est tex.in l.in commodato.§. sicut, ff.commod.& d.cap.olim, de verbo. signifi. & in summa omnem largitionem, vtilitatisue alicuius concessionem complectitur, vt in c.cum liberum, de sepult. idque admonet Greg.d.cap.6.num. 1. atque ita sumptũ beneficij nomen certum est illud congruere quotidianis distributionibus, cum in vtilitatem cedant eas percipientium. Denique scimus per figuram, quam Rhetores Metonymiam vocant, poni causam pro effectu; quomodo, vt cætera exempla omittamus, concupiscentia, seu fomes ab Apostolo peccatum appellatur ad Rom.7.non ideo, quia vere, & proprie in renatis peccatum sit, sed quia ex peccato est, & ad peccatum inclinat, vt docet Concil.Trident.sess.5.in decreto de peccat.origin.sic distributiones quotidianæ beneficia dici possunt, quia à beneficio pendent: neq; enim quotidianas distributiones quis obtinere potest, nisi beneficium obtineat, vt constat ex tex. in cap. dilectus, il 1.de præben.cum alijs, quæ adduximus in nostro tractatu de Optione cap.7. q.1.quibus nunc addo tex.iuncta Glo. in c. pro illorum in fine, de præben. Dicentur autem distributiones sic late, improprie, vel figurate sumpto beneficij vocabulo, manuales,

nuales, seu manualia beneficia, † siue quia ad manum dantur ijs, qui diuinis horis in choro intersunt, vt voluit Prob. in Additio. ad Ioan. Monachum dicto capitulo vnico, nu. 3. de cleric. non residen. in sexto, & Franc. Duaren. d. tract. de benef. lib. 7. c. 4. paulo ante medium. siue quia pendent, & tribuuntur à manu eas distribuentis illis duntaxat, qui Ecclesiæ inseruiunt, & pro ratione seruitij, prout censuit Stephan. Durant. in dicto tracta. de rit. eccles. Cathol. li. 3. num. 3. sicut manuarias molas appellat I. C. in l. dolia. ff. de fund. instru. quod manu ductæ molant, & æs manuarium apud A. Gelium dicitur, quia manu fit collectum; siue demum, quia tamquam denarij diurni, ac merces in fine diei redduntur ijs, qui suis manibus quodammodo laborauerint, & operati fuerint in Ecclesia, sicut in vinea Domini, iuxta ea, quæ in superiori quæst. cum de quotidianarum distributionum Etymologia ageremus, de denario diurno attulimus, iūcto eo, quod habetur in psalm. 127. Labores manuum tuarum māducabis, cum alijs sexcentis, ex quibus apparet, labores, & operas manibus adscribi, quamuis vel aliarū partium, vel totius corporis sint. Ex his autem tribus nominibus, quibus quo tidianæ distributiones nuncupantur illo di-
16 stributionum † quotidianarum tamquam communiori, & à Doctoribus crebrus vsur pato nos quoque in hoc tractatu cæteris omissis semper vtemur.

SVMMAE RERVM.

1 *Distributionum, quæ dantur Clericis Ecclesiarum Collegiatarum, quatuor sunt species.*

2 *Distributionum prima species est eorum redituum, qui ex communi mensa vbi non sunt distinctæ prabendæ, tribuuntur certis temporibus clericis presentibus in loco Ecclesiarum, licet non intersint diuinis, immo & absentibus causa studiorum, & similibus. Hi tamen reditus non sunt fructus grossi, seu mensa grossa. num. 3.*

4 *Distributionum secunda species est redituum, qui reperiuntur in Ecclesia vbi sunt distinctę prębendę; tribuunturq; absentibus ex iusta causa, aut præsentibus, non tamen interessentibus saltem assidue qualis est illa tertia, de qua Concil. Trid. sess. 22. cap. 3. de reform. & n. 7. & hi reditus vocantur portio priuilegiata nu. 5. item Grossa, seu mensa grossa, vel grossi fructus, n. 6. quæ tamen non sunt proprie distributi ones quotidianæ num 7.*

8 *Distributionum tertia species est earum, quæ dantur ijs, qui diuinis intersunt, competensq; sibi seruitium exhibent Ecclesiæ. & hæ sunt veræ, ac propriæ distributiones quotidianæ. nu. 9.*

10 *Distributionum generatim sumptarum quarta, & postrema species est omnium emolumentorum, quæ diuiduntur ijs tantum, qui intersunt sacris quibusdam, & pijs actionibus, vt sunt anniuersaria, & similia; de his autem in quibus iuribus habeatur. num. 11.*

12 *Clem. vt ij, qui, de ætat. & qual. loquitur non de extraordinarijs, sed de veris, & proprijs distributionibus, vbi etiam an nomine distributionum quotidianarum veniant anniuersaria.*

13 *Distributionum tertiæ dumtaxat species, hoc est earum, quæ dantur ijs, qui diuinis officijs intersunt, materia propria est huius tractatus.*

Quot sint Quotidianarum distributionum species. Quæstio. III.

NON prius veniendum est ad quotidianarum distributionum definitionem, quam de illarum varijs specie bus agamus; quod etiā ipsumad quid nominis pertinet; cum hac vero disputatione il la quoque necessario coniuncta est, quid veniat nomine, & appellatione distributionum quotidianarum; quæ duæ simul hoc loco quam breuissime fieri poterit, sunt tractandæ, ex quo confestim appareat, de qua distributionum specie agendum sit, quæque definienda.

Omissis autem alijs diuisionibus distributionum, quæ dantur clericis Ecclesiarum
1 Collegiatarum, communior illa est † quæ aperte colligitur ex Glo. pen. & ibi magis communiter Docto. in d. c. vnico de cleric. non resid. in 6. & in cap. cum M. Ferrariensis, de constit. & quam facit Abb. in c. de cætero, n. 2. de cle. non resid. & post Henric. Boich. in c. cū omnes eod. tit. antiquū Glos-

fat.

fit.in Pragmat.Sanction.ad titul.quo tēpore
quisque debeat esse in choro in verbo, di-
stributiones, ponit, & sequitur Gregor.d.
tract.de benefi.c.15.nu.9.& Io.Azor.Instit.
Moral.par.2.lib. 7. cap.7.quæst.3.& 4. quæ
pars sicut edita ita visa a nobis fuit solum
post primam huius operis impressionem;
vt quatuor sint species huiusmodi distribu-
2 tionum. Prima † est earum, quæ dantur in
quibusdam Ecclesiis, in quibus non sunt di-
stinctæ præbendæ, quamuis numerus cle-
ricorum sit certus, vel distinctus; inter
quos quidem omnia communia sunt, sed ta
men ex communibus datur singulis diebus,
vel hebdomadis, vel mensibus singulis cle-
ricis, seu beneficiatis præsentibus in loco
suarum ecclesiarum, quamuis non intersint
horis, vel officiis diuinis; vel etiam absenti-
bus causa studiorum, aut alias pro eorum
negotiis de licentia Capitulorum Ecclesia-
rum ipsarum ab ecclesiis eisdem; datur in-
quam certa quantitas panis, & potus, &
etiam interdum certa quantitas bladi, &
quandoq; certa pecuniæ summa, & ali-
quando alterum pro altero. Hæ species
habetur iuxta vnum sensum sub eadem quo
que fere formula verborum in Extrauag.
cum nonnullæ la 1. quæ est 11. in ordine
sub.tit.de præben. & dignit. inter commu-
nes, cuius verba non refero, ne longum fa-
ciam; omnem enim eorum substantiam at-
tuli, quod non præstitit Gregor.d.num. 9.
qui etiam dum has distributiones præben-
das esse adstruit ex d.Extrauag.fallitur; dū
enim Io.22.ibi in §. præterea, in quo ea ver
ba sunt, ait, panem & potum, & alia supe-
rius relata de præbendarum ipsarum cor-
poribus deputari nonnunquam pro quoti-
dianis distributionibus, potius appellat illa
quotidianas distributiones, quam præben-
das; illud autem solum contendit Pontifex
illos reditus succedere, & haberi loco præ
bendarum vbi præbendæ non sunt distin-
ctæ; nisi forte tam summus Pontifex, quam
Gregor.velint, in specie d.Extrauag.præbē-
das omnes inter se æquales, indistinctas ta
men, neque singulis assignatas, per vnum
Capituli Sindicum administrari, easque de-
inde singulis modo præmisso distribui, iux-
ta ea quæ post Rot.Roman.decis.6. num. 1.
de consuet. in nou.scripsimus in d. tract.de
Option.cap.2. quæst. 2. conclus.1.& iuxta
casum tex.in cap.fin.§.si autem, de concess.
præben. in 6. Certe manifeste lapsus est idē
3 Gregor. dum in hac 1.specie † ponit maio-
res fructus, quos grossos dicunt, qui an-
nuatim, inquit, distribuuntur, allegans ad id
c.relatum, de præbend. nam neque aliquid
de his fructibus, aut de mensa grossa habe-
tur in illo text. quàmuis occasione nominis
præbendæ, de qua ibi, aliquid tractent eo
loci Doctores de illis fructibus, & mensa;
neque verum est, huiusmodi mensam, seu
fructus collocari debere in hac prima spe-
cie distributionum, sed potius in sequenti,
vt aperte constat ex Glo.pen. & ibi cæteris
Docto.d.c.vnico, nec nō ex Fel.in c.Iacobus
n.1.de Simon.qui huiusmodi fructus, seu mē
sā grossā ponūt in ecclesiis, vbi etiā sūt præ
bendæ distinctæ. Quàmuis ab errore quoq;
defendi possit in his omnib. Gregor. intelli-
gēdo illa verba d.§.præterea (de præbenda-
rum ipsarum corporibus) & quæ sequuntur
vt in iis ecclesiis, ex præbendis, seu earum
corporib.tres partes fierent, prima remane
ret pro prabenda, altera deputaretur pro
quotidianis distributionib.tertia exhiberetur
et præsentib.tātū in loco (iuxta id, quod ha-
betur quoq; in extrau. postulasti statim præ-
ced.) vel absentib.causa studiorum, aut de
licentia Capituli; sicq; præbendæ dici pos-
sunt, quia non requirunt interessentiam
assiduam diuinis; & dispositio d. §. in hac
parte spectabit ad sequentem speciem di-
stributionū: quod sane vti nobis valde pro-
babile est; ita etiam libenter sequemur.

Secunda ergo species distributionum
4 † est in ecclesiis, in quibus præbendæ sunt
distinctæ: & præterea est mensa communis,
ex qua dantur distributiones etiam illis, qui
non intersunt diuinis officiis, saltem assi-
due, dummodo sint præsentes, vel, vt ego
addo, absentes causa studiorum, vel alia iu-
sta de causa, vt in dd.Extrauag.postulasti, §.
licet autem, & extrau.cum nonnullæ la 1. §.
5 præterea. & hæ distributiones † vocantur
portio priuilegiata secundum Rebuff. in
concord.Gall.rubr.de Collat.§.1. verb. di-
stributionum, grossa, seu mensa grossa,
6 seu grossi fructus † vt patet ex Glo.pen.&
Doct.d.c.vnico, Fel. d. c. Iacobus, num. 1.
Glo.fin.d.cap.licet, de præben. & ibi Abb.
num.8.eodem Abb.& aliis in c. de cætero,
de cleric.non resid.Calder.consil. 21. num.
1.de

1. de præbend. & conf. 1. de cler. non resid. num. 1. Parif. conf. 32. num. 8. & seqq. vol. 4. & Garz. quē post hæc scripta vidi, tract. de benef. par. 3. c. 2. num. 440. cum duob. seqq. qui etiam alios quamplurimos ad id allegant; quorum opinionem partim sequitur Gregor. d. num. 9. dum autem exemplū de huiusmodi distributionibus affert in Ecclesia Parisiensi, in qua dicit eas in illa fieri quotidianas de pane, ita tamen, vt ad lucrandum panem illius diei necesse sit præbendatis, seu Canonicis interesse vel Matutinis, vel Missæ, vel Vesperis, & idem statuto, & cōsuetudine fieri posse generatim tradit Io. Azor. d. quæst. 3. vterq; illorum errore labitur; clarum. n. est ex omnibus præcitatis Doctoribus, & iuribus, distributiones illas, quæ statis horis interessentibus dantur, † non quidem in hac secunda, sed in sequenti propria quotidianarum distributionum specie, quæ solis actu inseruientibus Ecclesiæ, & Choro assistentibus tribuuntur, collocandas esse. nisi forte in eo vim faciat Gregor. quod illa consuetudo has distributiones iis tribuat, qui aliquibus dumtaxat diuinis officiis, non omnibus interfuerint, & generatim seruitium aliquod, non autem tale, & tamquam tale, hoc est, interessentiam diuinorum officiorum Ecclesiæ exhibuerint; cum tamen distributiones proprie sumptæ iis solum dentur, qui omnibus diuinis officiis interfuerint, vt infr. par. quæst. 3. concl. 1. ostendemus: & quamuis tale obsequium interessentiæ ipsi Ecclesiæ præstiterint, vt infra hac ead. 1. par. quæst. 4. latius demonstrabimus. In hac ergo secunda specie distributionum omnino locanda erit tertia illa pars, quam ex decreto Concil. Trid. sess. 22. c. 3. de reform. Episcopi etiam tamquam delegati Apostolici ex fructibus, & prouentibus quibuscumq; omnium dignitatum, personatuum, officiorum in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis existentium in distributiones eorum arbitrio assignandas diuidere possunt; vt scilicet qui eas obtinent, si personaliter competens sibi seruitium iuxta formam ab eisdem Episcopis perscribendā quolibet die statuto non impleuerint, illius diei distributionem amittant, nec eius quomodo dominium acquirant, sed fabricæ Ecclesiæ quatenus indigeat, aut alteri pio loco arbitrio Ordinarii applicetur, prout ibidem in hæc ipsa verba cauetur. Verum quia ibi requiritur ad acquirendam hanc tertiam partem, vt clericus personaliter competens sibi seruitium obeat, ideo eam non habebit seclusa consuetudine absens causa studiorum, aut alia etiam iusta de causa, illa excepta, quæ statim eod. c. 3. ab ipso Concil. excipitur de dignitatib. in prædictis ecclesiis, quas qui obtinēt si curæ animarum sibi extra ciuitatem in diœcesi imminenti incumbere voluerit pro tempore, quo in curata resederit, ac ministrauerit, tamquam præsens sit, ac diuinis intersit in Ecclesiis Cathedralibus, ac collegiatis habeatur. Sed de hoc aliquid etiam infra dicemus par. 2. quæst. 10. 11. & 12. huius tractat. sicut de hac secunda specie distributionum infra hac ead. 1. par. quæst. 9. concl. 2. ad fi. Interim vero ad tertiam veniamus.

Tertia igitur species distributionum
8 † est earum, quæ fiunt iis, qui intersunt horis diurnis, & nocturnis Ecclesiæ, & choro actuale seruitium, & ministerium sibi competens exhibentes, vt patet ex d. cap. licet, de præben. cap. vnico, de cler. non resid. in 6. Clem. vt ii, qui, de æta. & qual. & ord. præficiend. vbi Doct. & alibi communiter, Extrau. 10. & 11. sub tit. de præben. in commun. Concil. Tridentin. sess. 21. cap. 3. & sess. 24. cap. 13. & 15. de reformat. At
9 que hæ sunt † veræ, & propriæ distributiones quotidianæ, vt constat ex iisdem iuribus, & Doct. adnotauitq; etiam inter cæteros Greg. d. nu. 9. Parif. d. consi. 32. num. 6. & seqq. & consi. 33. num. 7.

Quarta, & postrema species distributio-
10 num generaliter sumptarum † erit omnium emolumentorum, quæ diuiduntur, seu distribuuntur præsentibus tantum, & iis, qui intersunt certis sacris, piisq; actionib. qualia sunt anniuersaria, mortuaria, & alia hu-
11 iusmodi, de quibus in † d. cap. vnico, de cler. non resid. in 6. in fine, ibi, de distributionibus etiam pro defunctorum anniuersariis largiendis idem decernimus obseruandum: de iis etiam habetur in toto fere tit. de sepult. cap. fin. de testam. & cap. ex parte il 3. de verb. signif. & ibidem Doct. & alibi sæpe, Lap. alleg. 35. ad fin. & melius alleg. 42. num. 1. & 3. vbi aperte dicit, quod dicuntur distributiones illæ, quæ dantur

B pro

pro funeribus. idem etiam diserte tradit Gregor. Tholos. d. cap. 15. num. 9. sæpius alleg. in fine; sed fallitur iam tertio, dum de his anniuersariis, & aliis emolumentis præter ea quæ vere, ac propriæ distributiones quotidianæ dicuntur, inquit, haberi in d. Clem. vt ii, qui, de ætat. & qual. & ord.
12 præfic. nam ibi duntaxat † loquitur Summus Pontifex de illis distributionibus, quæ dantur his, qui certis horis intersunt, vt eiusdem verbis vtar; has autem vere, & proprie distributiones quotidianas esse, satis patet ex supra dictis, & inferius quoque dicendis; neque Glos. aut aliquis interpres, quem viderim, illam Clem. de dictis extraordinariis emolumentis intelligit, sed de iis duntaxat distributionibus, quæ in 3. specie sitæ sunt, vt patet ex Card. Imol. & Bonif. Vital. ad d. Clement. & Hieron. Verrut. in Lexic. Iuris, Verb. distributio quotidiana. nisi velit fortasse Gregor. intelligere, quod interpretes illius Clement. aliquid ibi tangunt de anniuersariis, & aliis huiusmodi emolumentis; & hoc verum est, vt apud eosdem Doctor. videre est; sicut & verissimum est, hæc anniuersaria non venire nomine distributionum quotidianaru, vt post alios tradit Io. Azor. d. cap. 7. quæst. 4. simul docens, & optime, nihilominus eodem priuilegio gaudere, & iure vti, quo distributiones quotidianæ, prout etiam satis constat ex d. cap. vnico in fin. vbi Doct. & alibi id frequenter adnotarunt; omnino autem vnire nomine distributionum simpliciter, vt patet ex fine d. cap. vn. ibi; de distributionib. etiam pro defunctorum anniuersariis largiendis idem decernimus obseruandum; licet contrarium in hoc sentire videatur Card. d. Clem. 2. §. 1. num. 15.

Ex his autem quatuor distributionum
13 speciebus, seu generibus † in 3. tantum specie præcipue, atque ex professo versabitur hic noster tractatus, in iis nimirum distributionibus, quæ iis dantur, qui diuinis officiis, atque horis canonicis intersunt, eamq; speciem mox definiemus; de cæteris vero tribus speciebus incidenter duntaxat & prout se se occasio obtulerit, hoc eodem in tractatu suis locis aliquid agemus; neque enim de iis disserere, & tractare instituimus, sicut de his, quæ in tertia illa specie continentur; quarum iam definitionem, ac cætera quæ ad earum naturam proprius spectant, aggrediamur.

SVMMAE RERVM.

1 *Definitionem rei optimam afferre maximi momenti est.*
2 *Definitio substantiam, & naturam rei explicat.*
3 *Definitio conuertitur cum suo definito; ab eaq; optimum, ac necessarium argumentum sumitur. nu. 4.*
5 *Definitio quælibet in iure ciuili periculosa est: ideoq; cauti admodum esse debent, qui rem aliquam definire volunt. num 6.*
7 *Definitio perfecta debet habere genus, & propriam, ac completam differentiam.*
8 *Definitio distributionum quotidianarum a Hieron. Verrutio allata reijcitur.*
9 *Definitio distributionum quotidianarum a Didaco Couarr. & Petr. Rebuff. allata deficit.*
10 *Definitio vera, ac perfecta distributionum quotidianarum.*
11 *Distributiones quotidianæ quomodo dicantur & sint diurnum stipendium; & cur in definitione non addatur cum Couar. horarium. num. 12. aut nocturnum. num. 13.*
14 *Distributiones quotidianæ proprie sumptæ dantur dumtaxat Clericis Ecclesiarum Collegiatarum.*
15 *Distributiones quotidianæ dantur propter interessentiam tanquam propter causam, & rationem formalem.*
16 *Missarum solemnia non comprehenduntur nomine horarum canonicarum. diuinorum tamen officiorum nomine continentur. nu. 17.*
18 *Residentia, & interessentia, seu personalis præsentia in Choro plurimum inter se differunt etiam quo ad præceptionem distributionum quotidianarum.*
19 *Copula, & regulariter inter diuersa ponitur.*
20 *Distributiones debentur ijs quoq; qui iuris fictione habentur pro interessentibus.*
21 *Clerici omnes Collegiatarum Ecclesiarum, etiam Canonici tenentur Ecclesiæ inseruire, & psallere, vt lucrentur distributiones.*

Quid

Quid sint distributiones Quotidianæ; seu de earum definitione. Quæstio IV.

EXPLICATIS iis, quæ ad quid nominis ipsarum quotidianarum distributionum pertinere videbantur; (de cæteris enim rebus, quarum nomine, seu appellatione eædem distributiones veniant, inferius hac ipsa prima parte, 6. nimirum ac duabus seqq. quæst. agemus;) reliquum est, vt iam tandem ad earum quid rei, seu definitionem veniamus.

Maximi autem momenti † est rectam, & optimam rei definitionem afferre; ea enim † substantiam, & naturam cuiusq; rei explicat, vt post Accursium, Boetium, & alios tradunt Doctor. in l. omnis definitio, ff. de reg. iur. Ioan. Bellon. in argument. a definitione, numero 1. & Euerard. in eod. loc. a definit. numero 4. conuerti turq; definitio † cum suo definito, vt late comprobat ibid. Euerar. num. 1. & duobus seqq. Optimum denique, ac necessarium argumentum † sumitur à definitione, quo vsi plerumque sunt tum Iure consulti, præsertim Vlpianus, tum scribentes, vt pluribus ostendunt Bellon. & Euerard. loc. citat.

Et quoniam omnis definitio in iure ciuili periculosa est, rarum est enim, vt subuerti non possit, vt verbis vtar Vlpiani Iureconsulti in d. l. omnis definitio, cauti admodum esse debent qui definire aliquid volunt, ne aut nouam definitionem, aliqua prius legumlatoribus tradita inuehant, illiue addant, quod fieri non debet, vt satis comprobat Bellon. d. argumentum. a definitione nu. 4. & 5. aut eam definitionem afferant, quæ sit nimiæ prolixitatis, vel quod manca sit, diminuta, argui possit. id quod ipse quoq; præstare conabor, dum distributiones quotidianas definire aggredior, quarum definitionem nullus aut Pontifex canonum conditor aut eorum interpres, aliusue Iureconsultus, quem viderim tradidit, atque adeo mihi afferre licebit, iuxta tradita per Bellon. loc. cit. n. 6.

Quamuis. n. tam Summi Pontifices plerumq, quam Doctores passim, dum de quotidianis distributionibus verba faciunt, statim subdant, quæ dantur iis, qui intersunt horis, & diuinis officiis, vel similia verba idem significantia, tamen neq; ideo eas definire intendūt, neq; ea perfecta quotidianarū distributionum definitio esse potest, cum & ge-

7 nere careat † contra doctrinam Bartol. communiter receptam in l. 1. ff. de testam. neq; illa vera, & completa differentia sit; nam etiam præbenda, & alii fructus, qui præter quotidianas distributiones assignantur, & tribuuntur Collegiatarum Ecclesiarum Clericis, ac de quibus in superiori quæst. egimus dici possunt, quod dentur iis, qui intersunt horis, & diuinis officiis, quamuis non ratione interessentiæ, seu propter interessentiam: præterea distributiones quotidianæ aliquando dantur iis, qui vere, & realiter non intersunt diuinis, sed absunt vel propter corporis necessitatem, vel infirmitatem, vel Ecclesiæ vtilitatē, vt habetur in d. c. vnico, de Cler. non resid. in 6. atq; adeo omnes personas non comprehendit. Quamuis etiam Hierony. Verrutius in suo Lexico Iu-

8 ris Verbo, distributio † eas definire voluisse videatur, dum ait, distributio quotidiana Pontificis est id, quod præstatur his, qui horis certis intersunt diuinis; tamen potius verbi significationem, quam rei definitionem afferre voluit, vt patet ex inscriptione superposita toti ill. Lexico Iuris, quæ est, de verb. signific. deinde illa qualis definitio, seu descriptio easdem patitur obiectiones, quas superior mox allata.

Propius autem ad veram definitionem

9 † accessisse videtur Didac. Couar. vir doctissimus, in l. b. 3. Var. resolut. cap. 13. in principio; dum de distributionibus loquēs, cum fructus beneficiorum bifariam dixerit considerandos, alii vero, inquit, distributione quadam veluti diurnum, & horarium stipendium his, qui quotidiano ministerio in celebrandis officiis diuinis subseruiūt Ecclesiæ distribuuntur. Sed præterquam quod satis aperte colligitur, non voluisse tunc Couaru. distributionum quotidianarum definitionem afferre, cum neq; vllam de definitione mentionem faciat, neq; vera definitionis formula vtatur, qualis esset, distributiones quotidianæ sunt illud stipendium &c. vel alia huiusmodi, aliquo etiam ex supra commemoratis, defectu laborat illa descriptio; licet enim in ea & genus proximum, & ali-

qualis differentia à cæteris distributionum speciebus superius explicatis afferatur per illa verba, diurnum, & horarium stipendium, iunctis iis, quæ sequuntur; attamen & improprie loquitur, dum eas fructus beneficiorum appellat, neq; in ea definitione eos complectitur, qui quamuis diuinis officiis non intersint ob aliquam iustam causam à iure expressam, licite tamen quotidianas distributiones percipiunt, ac retinent, in suosq; vsus conuertunt. Quod idẽ fere dicendũ est de illa definitione, seu potius descriptione, q̃ affert Io. Azo. p. 2. Instit. Mor. lib. 7. c. 7. q. 1. dũ ait, distrib. quotid. à iurib. intelligi eas portiones, quæ debẽtur quotidie Clericis beneficiariis eo, quod statis horis illi intersint diuinis officiis; quæ etiam vltra prædicta in eo deficit, quod non exprimit qualitatem Clericorum, quibus hæ distributionibus d b tur; sed eas omnibus beneficiariis clericis tribuit, cum tamen huiusmodi beneficium obtinere omnino debeant in Ecclesia Collegiata, vt infra par. 2. quæst. 1. latius ostendemus.

Nobis ergo videtur, distributiones quo-
10 tidianas congrue sic † definiri posse, vt sint diurnum stipendium, quod Ecclesiarum Collegiatarum Clericis distribuitur, quatenus vere, vel per iuris fictionem diuinis officiis pro sui muneris qualitate inseruientes intersunt. Hæc definitioni fallor perfecta est, continens genus proximum, & propriam differentiam iuxta allegatam theoricam Bartol. communiter recepti in l. 1. ff. de testa. quam etiam sequitur Io. Bello. d. argum. à def finit. n. 2. idq; ex eiusdem explicatione liquido apparebit. Diximus primo lo
11 co in † definitione, (diurnum stipendium) loco generis proximi, non autem, ius percipiendi stipendium, quoniam non definimus illud ius spirituale percipiendi quotidianas distributiones, quod ex canonicatu, & beneficio prouenire supra diximus, sed illud temporale stipendium, quod exhibetur Clericis Collegiatarum Ecclesiarum, qui diuinis officiis intersunt: neq; etiam diximus, fructus, reditus, prouentus, aut obuentiones beneficiorum, vel canonicatuum, cum de fructibus beneficii certum sit eorum nomine non venire propriè loquendo quotidianas distributiones, vt infra hac ipsa par. quæst. 6. ostendemus; de reditibus vero, prouentibus aut obuentionibus dubium valde sit, vt ex quæst. 7. colligi poterit. Diximus autem cum Dida. Couar. loc. cit. diurnum stipendium, quoniam tamquam militantibus in hac Ecclesia militanti, ac Dei templo vti stipendium, & tamquam laborantibus in vinea Domini vti salarium diurnum, seu denarius diurnus pro ratione laboris, & seruitii debetur, & redditur, vt supra quæst. 1. ad finem post Paris. & alios admonuimus: diximus vero diurnum, non tam quia dietim distribuatur, quam quia iis tribuatur, qui quotidie singulis Ecclesiæ, & choro assistunt, vt etiam in 1. quæst. admonuimus; nam distributiones quotidianæ sunt, licet aliquid dietim non soluatur, sed post longum tempus, modo in solutione habeatur respectus ad singulas horas, vt in specie decidit Rota Romana teste Achille de Craf. decis. 12. de præb. alias dec. 275. & docet Mandos. in Prax. signat. Grat. tit. de pension. vers. distributiones quotidianæ, tradit q; Paris. cons. 33. nu. 24. vol. 4. & post Caputaq. decis. 19. par. 2. nouissime resoluit eadem Rot. Rom. coram Card. Seraph. in vna Baren. emolumentorum decis. Seraph. 1140. num. 2. idq; docet experientia, nam in omnibus fere Ecclesiis non nisi post hebdomadam, mensem, aut etiam annum tribuuntur, & tamen vere distributiones censentur. est autem experientia optima rerum magistra, cap. quam sit, de elect. in 6. cum simil.
12 Non addimus † autem, horarium, quod addidit Couar. loc. cit. ne ambiguitatem pareret, quasi singulis horis distribui intelligeretur, atq; omnino deberet illud stipendium; & quia, vbi etiam explicari possit verbum illud, horarium, quasi stipendium hoc horis duntaxat Canonicis assignetur, id non est vndequaq; verum, cum etiam assignetur certa distributionum portio Missæ, quæ tamen inter horas Canonicas non computatur, vt patet ex tex. in c. 1. de celebr. miss. vbi Abb. & cæteri id adnotarunt; vel certe superuacaneum esset idem verbum cum id ipsum postea repetatur in iis verbis, diuinis officiis, quorum nomine ipsas quoq; horas Canonicas contineri nemo dubitat. Minus etiã
13 † addidimus in definitione, & nocturnum, licet distributiones dentur etiam pro nocturnis horis, vt dicitur in d. Extrauag. xi. quæ incipit, cum nonnullæ la 1. §. præterea de

le præben. & dignit. inter commun. siue quia à maiori parte fieri debet denominatio iur. vulg. certum est autem plures esse horas Canonicas diurnas, quam nocturnas, siue quia denominari potest à die non artificiali, sed naturali, qui, vt omnibus notum est, noctem, quoq; comprehendit, cui consonat illud Psal. 118. septies in die laudem dixi tibi, vnde septem horæ canonicæ pronanarunt, vt patet ex tex. vbi id adnotarunt Doct. omnes in d. cap. 1. de celebr. miss.

Diximus secundo loco † in eadem definitione (quod distribuitur Ecclesiarum Collegiatarum Clericis) ad demonstrandum genus personarum quibus tribuuntur, & ad differentiam earum distributionum, quæ dantur clericis Ecclesiarum non collegiatarum, puta Rectoribus Parochialium, Capellanis, & similibus ratione sepulturæ, celebrationis Missarum, vel alia simili de causa; cum tamen hæ distributiones solum dentur clericis Ecclesiarum Collegiatarum, vt infra 2. part. quæst. 1. latius ostendemus.

Subditur etiam † in definitione (quatenus nó autem, qui diuinis officiis intersunt) ad ostendendam rationem, & causam formalem, ob quam dantur hæ distributiones Clericis Ecclesiarum Collegiatarum; & ad differentiam cæterarum distributionum, quæ dantur iisdem clericis interessentib. diuinis officiis, non tamen propter interessentiam, seu, quia intersunt, quales sunt distributiones primæ, secundæ, & quartæ speciei, de quibus in præced. quæst. latius disseruimus; diximus vero, diuinis officiis, non autem, horis canonicis, quoniam † horarum canonicarum nomine Missarum solemnia non comprehenduntur, vt ex tex. in c. 1. de celebrat. Miss. ibi adnotauit Abb. & post Gloss. receptam in Clem. 1. in verbo canonicas, de celebr. Miss. & alios tradit Nauar. in tract. seu Manual. de orat. & hor. canon. c. num. 19. quibus tamen certa distributionum portio assignatur, vt infra 2. part. q. ostendemus; at vero appellatione diuinorum officiorum † satis continentur tam Missarum solemnia, quam etiam horæ canonicæ, vt aperte constat ex text. in c. dolentes de celebr. Missarum, vbi Innoc. 3. cum duplicem excessum clericorum ponisset, nimirum circa horas, & Missam, districte præcipit; vt diuinum officium studiosè celebrēt, ac deuotè; quare ipse quoq. Coua. in sua illa quali quali definitione, seu descriptione distributionum quotidianarum hoc solo nomine vtitur diuinorum officiorum, nullam de horis canonicis mentionem faciens, quod & Verut. præstitit in suo Lexic. iur. loc. cit. idque in specie tradit Albe. de Ferar. tractat. de hor. Can. num. 26. & alii pleriq; quos consulto breuiati consulens prætermitto. Præterea vsi sumus verbo, intersunt, quo & Pōtifices ipsi, & Doctores fere omnes, qui de distributionibus tradiderunt, sunt vsi, non autem verbo, resident, aut simili; plurimum enim inter se differunt
18 † residentia, & interessentia seu personalis præsentia in Choro, etiam quo ad distributionum quotidianarum perceptionem, vt tradunt Glos. & Doct. in d. cap. vnic. Abb. in capit. cum dilectus, num. 5. de cler. non resid. & in c. olim, n. 6. de verb. sign. Doctor, cap. licet, de præb. Rot. Rom. decis. 330. nu. 1. par. 1. diuersor. & pluribus ostendunt Couar. d. cap. 13. num. 3. Cassad. decis. vnic. de cler. non resid. Cæsar de Grass. decis. 116. alias 5. tit. de præbend. num. 3. & ex ipsomet tex. in eod. cap. vnico aliqui colligunt; quod tamen potius aduersari videtur in iis verbis, quæ tantum residentibus tribuuntur, nisi id referre velimus ad consuetudinē illam, quæ in eo textu improbatur: vel exponere, vt faciemus par. 2. q. 5. præmis. 4. vbi alios quoq; Doct. ad id allegabimus. sed id melius habetur in cap. cum non deceat, de elect. in 6. ibi fructus quos reciperent, vel posset recipere, in ipsis Ecclesiis residēdo integre, distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis, recipiant. & melius adhuc in cap. licet, de præben. ibi, quæ tantum residentibus in ecclesiis, & his, qui intersunt horis canonicis, exhibentur; ex hoc enim, quod copula, & ponitur inter residentes, & interessentes, constat hæc esse diuersa copula:
19 copula n. † inter diuersa regulariter ponitur. c. querelā, de Simon. Glos. in rubr. ff. de iur. & fact. ignor. Abb. in proœm. decret. num. 4. & alii Doct. passim. Idem quoq; satis colligitur ex Trid. Conc. sess. 14. c. 12. de reform. vbi postquam decreuerat, vt obtinentibus dignitates, Canonicatus, præbendas, aut portiones in Cathedralibus, aut Collegiatis Ecclesiis, ab iisdem non liceat

anno,

anno, alioquin priuetur primo anno quisq; dimidia parte fructuum, quos ratione etiam præbendæ, ac residentiæ fecit suos; fere statim subiicit; distributiones vero qui statis horis interfuerint, recipiant; dum enim dictionem aduersatiuam (vero) ponit inter residentiam, & interessentiam, indicat eas esse diuersas.

Additur autem in eadem definitione(vere, vel per iuris fictionem) nam non solum dantur distributiones iis, qui vere, realiter, & personaliter intersunt diuinis officiis,
20 sed etiam † qui a iure habentur, ac si vere interessent, siue quia absint propter corporis necessitatem, & infirmitatem, vt in d.c. vnico, & nos latius infra secunda parte, quæst. quinta, & sexta ostendemus, siue propter Ecclesiæ vtilitatem, vt in eod. capitulo vnico, & nos fusius d.2. part. quæst. 11. siue quia pro interessentibus habeantur vel ex consuetudine legitima, vt in quæst. 12. vel ex priuilegio, vt in quæst. 14. ead. 2. par comprobabimus.

Diximus denique in allata per nos distributionum quotidianarum definitione (pro sui muneris qualitate inseruientes,) quia
21 non sufficit † Canonicis, aliisue Collegiatarum Ecclesiarum clericis diuinis officiis interesse, seu Choro personalem corporis præsentiam exhibere, sed debent etiam in celebrandis officiis diuinis Ecclesiæ seruire ac ministerium eorum celebrationi, & altari exhibere, vt aperte monet Couar. d. cap. 13. in principio, & num. 3. in primis fere verbis; idq; pro sui ordinis, & muneris qualitate, aliter fructus distributionum suos non faciunt, sed ad eorum restitutionem tenentur etiam in foro conscientiæ, vt ex communiori, & veriori opinione resoluemus infra eadem secunda par. quæst. 2. per totam.

Atque ex his satis, ni fallor, explicata, & comprobata manet a nobis primum tradita Distributionum quotidianarum definitio. Nunc ad alias Quæstiones descendamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Missæ sacrificium institutum fuit a Christo Domino in vltima cœna.*

2 *Orationes, & reliquæ Missæ partes minus substantiales a Petro, eiusq; successoribus institutæ fuerunt.*

3 *Missas solemniter, & conuentualiter cantari quis præceperit.*

4 *Horæ canonicæ quoad substantiam, seu quatenus orationes, & assiduæ preces sunt, diuino iure institutæ, ac præceptæ fuerunt. quoad modum autem iure humano inductæ sunt. num. 5.*

6 *Horarum Canonicarum numerus est a iure humano; neq; idem semper fuit in Ecclesia. num. 7.*

8 *Horæ Canonicæ quomodo officium diuinum dicantur.*

9 *Horæ Canonicæ quibus in locis humani iuris habeantur.*

10 *Horas Canonicas publice in Ecclesia decantari quando nam primum statutum fuerit.*

11 *Antiphona, & alternata canendi ratio idem fuit apud antiquos.*

12 *Antiphona quæ nam nunc dicatur.*

13 *Alternatim canendi forma quando nam ortum habuerit.*

14 *Psalmos aliquos alternatim cani ante introitũ Missę quis prior instituerit.*

15 *Horæ Canonicę certis horis maxime in choro persoluendæ sunt, iusta tamen de causa possunt in Ecclesia quoq; publice cani hora anticipata, vel postposita. num. 16.*

17 *Canonici olim communem vitam degebant, vnoq; in loco habitabant.*

18 *Canonicorum duo genera extiterunt, alterum regularium; alterum vero eorum, quos vocant seculares.*

19 *Distributiones quotidianæ quoad substantiam indictæ sunt iure naturali, & diuino.*

20 *Labori merces debetur naturali, ac diuino iure.*

21 *Distributiones quotidianę quoad modum iure tantum humano, hoc est Pontificio, indictæ fuerunt.*

22 *Distributionum quotidianarum vsus antiquus fuit in Ecclesiis, iq; saltem tacite olim approbatus fuit per summos Pontifices. num. 23.*

24 *Distributionum quotidianarum diuisio in singulis Ecclesiis Collegiatis iure nouo præcepta fuit, & quod illud sit, nu. seqq.*

25 *Tertia pars redituum quorumcumq; detrahenda est ex dignitatibus, Canonicatibus, portionibus, & officijs Ecclesiarum Collegiatarum, & conuertenda in quotidianas distributiones*

butiones ex decreto Trident. Concil. seß. 21. cap 3. de reformat.
Decretum Trident. Concil.*seß. 21. cap. 3. de reformat. in quo differat ab eiusdem decreto. seß. 22. c. 3.*
Distributiones quotidianæ augeri possunt per vnionem beneficiorum simplicium, vel suppreßionem præbendarum aliquot ex decreto Trident. Concil. seß. 24. c. 15.
Decretum Trident. Concil.*seß. 24. cap. 15. de refor. habet locum dumtaxat in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis insignibus.*
Capitulum etiam sede vacante non potest supprimere portiones vigore decreti Tridentini Concilij seß. 24. cap. 15. de refor. neq; Prælatus Ecclesiæ Collegiatæ, licet ipse sit exemptus, & Ecclesia insignis. num. 30.
Decreta Tridentini Concilij quo tempore cœperunt obligare.
Reditus omnes, & prouentus Ecclesiarum Collegiatarum vrbis Romæ ad Capitulum & mensam earundem pertinentes applicata sunt distributionibus quotidianis per Constitutionem Pij 4. quæ cõstitutio localis est, n. 33. & diuersa statuit a Trid Conc. seß. 25. c. 3. num. seq.
Distributiones quotidianæ introductæ sunt fauore cultus diuini, vt is in Ecclesiis augeatur, & vt Clerici iisdem distributionibus quasi illecebris allicerentur ad debitum Ecclesiæ seruitium exhibendum. num. 36.
Mala sunt quæ mali præbent occasionem.
Lex, & dispositio qualibet tunc demum est iniusta eo solo, quod præbeat occasionem delinquendi, cum principaliter condita est in fauorem eius, cui eam occasionem præbet.

o iure, quando, & quam ob causam introductæ sunt distributiones Quotidianæ. Quæstio V.

QVONIAM, vt superius dictum est, quotidianæ distributiones iis dantur, qui diuinis officiis interfuint, antequam ad distributionum originem, atq. institutionem veniamus, aliqua diuinorum officiorum origine, & institutione lubet, ac necesse est præmittere.

Missæ ergo sacrificium † a Christo Domino in vltima cœna institutum fuisse, cum Apostolis suis inquit, hoc facite in meam commemorationem, constat ex Luc. 22. & Apostolo 1. Corinth. 11. idque aperte definiuit Oecumenicum Concilium Trident. seß. 22. cap. 1. & can. 2. pluribusq; comprobant Stephan. Duran. de ritibus Eccles. Cathol. lib. 2. cap. 3. Rober. Bellarm. lumen amplissimæ, religiosissimæ, & doctissimæ Societatis Iesu dum hæc scribebam merito a sapientissimo ac Sanctiss. tunc Rom. Pont. Clemente VIII. in purpuratorum Patrum Collegium cooptatus, is inquam tom. 2. Controu. 3. general. lib. 5. de Euchar. qui est 1. de missa cap. 12. Henriquez eiusdem Societ. in Sum. Theol. Mor. Tom. 1. lib. 9. qui est de vero Missæ sacrif. cap. 6. & 24. Id vero intelligẽdũ est quoad substãtialia ipsius sacrificii; nam orationes, & cætera, quæ sub
2 stantialibus accesserũt, † partim a Petro Apost. partim a Gelasio, Greg. I. aliisq; summis Pontificibus instituta, & tradita sunt, vt videre est apud Dur. d. lib. 2. cap. 11. ad 58. Bellarm. d. Controuers. 3. lib. 2. cap. 16. & seqq. vsque ad finem, Henriquez. d. cap. 24. 27. 32. cum multis seq. & Biel in Canon. Miss. lect. 15. & alibi sæpe; necnon Gregor. Tholos. partit. Iur. Canon. lib. 1. tit. 21. cap. 3. Quod autem aliquando solemniter, & conu:n-
3 tualiter canantur Missæ, † extat tex. in cap. quidam laicorum, de celebrat. Miss. sumpto ex Conc. Triburien. quod celebratum fuit tempore Bonif. 6. Anno Domini 895. extat & Epist. 1. Anacleti Papæ, qui sedit anno Domini 84. cuius verba habentur in cap. Episcopus, de consecrat. dist. 1. extat etiam decretum Innoc. 3. in Concil. Later. celebrato anno Domini 1215. cuius verba habentur in c. dolentes, de celebr. Miss. & sunt & alii. sed idem aperte præcepit Honorius 3. in cap. cum creatura, de celebr. Miss. quem etiam tex. ad id ponderauit Gregor. Tholos. d. tit. 21. c. 2. Plura vero de publicis, & solemnibus Missis tradiderunt Steph. Duran. d. lib. 2. cap. 4. & Robert. Bellar. d. lib. 2. cap. 15. statim post medium.

Quoad horas vero Canonicas constat, quatenus orationes, & preces assiduæ sunt,
4 seu quoad substantiam, eas † naturali, & diuino iure institutas, ac præceptas esse, Nam Luc. 18. habetur, oportet semper orare, &

re, & numquam deficere & 1. ad Thessalonic. 5. sine intermissione orate, naturaq; ipsa nos docet orando a Deo petere quod ipsi per nos obtinere non valemus, Deumq; laudare, tum quod ea nobis donauerit, quæ petimus; tum propter alia in nos innumera ab eodem bonorum omnium largitore col-
5 lata beneficia. quoad † modum autem, quod nimirum illæ preces ita fuerint distinctæ in septem canonicas horas, & non plures, aut pauciores, atque hac ratione dispositæ, vt contineant hymnos, psalmos, antiphonas, & cætera huiusmodi, id humano, Ecclesiasticoq; iure inductum est, vt optime indicant Gregor. Tholos. d. lib. 1. tit. 20. cap. 2. & Stephan. Duran. d. tract. de ritib. Eccle. Cathol. lib. 3. cap. 2. num. 34. aperte vero tradit Bellarm. Tom. 3. controuer. 3. gener. & controu. vlt. gener. lib. 1. cap. 19. ad fin. vbi
6 etiam † iure optimo reprehendit Abb. Panormit. insignem alioqui iuris interpretem, qui in cap. 1. de celebr. Miss. scriptum reliquit, iure diuino determinatum esse numerum septem horarum, cum habeatur in Psalm. 118. septies in die laudem dixi tibi, & ideo non posse in horarum numero per Ecclesiam dispensari; sed male; illud enim scripturæ testimonium, inquit, non præceptum, sed exemplum continet, & exemplum regis, non sacerdotis; atque adeo si quid efficeret, ad horas canonicas reges obligaret, non sacerdotes. Præterea, quia præceptum illud potius cæremoniale esset quam mortale, post legem Euangelicam amplius non obligaret, vt ex communi Theologorum doctrina resoluimus cum de præcepto decimarum ageremus in nostro Tractat. de decim. cap. 1. quæst. 2. Ac-
7 cedit etiam, quod † non idem semper fuit in Ecclesia horarum Canonicarum numerus, vt idem Bellarm. ibid. adnotauit, & constat ex traditis per eum d. lib. 1. cap. 13. & 14. meliusq; per Duran. lib. 3. cap. 3. & Marcell. Francolin. in tract. de temp. horarum Canonic. cap. 17. & 19. quin etiam non defuere magnæ authoritatis viri, qui non modo antiquis Ecclesiæ temporibus, sed nunc quoque octo esse velint horas canonicas, eosq; sequitur Nauar. in tractat. de orat. & hor. canon. cap. 3. num. 27. & 28. quos tamen late reprehendit, & confutat Francol. d. tract. de tempor. hor. canon. cap. 6. num. 7. cum seqq. & cap. 12. num. 3. 4. & 18. Neq;
8 obstat quod horæ canonicæ † officium diuinum dicantur in Concil. Aquisgranensi c. 131. & cap. dolentes, de celebr. Miss. ita enim appellantur, siue quia in iis continetur quod facere debemus erga Deum, vt probat Bellarm. d. lib. 1. cap. 10. vers. dicuntur autem; siue quia per eas pensum seruitutis, & tributum quoddam Deo soluimus, vt patet ex cap. 1. de celebr. Miss. & Bellarm. d. lib. 1. cap. 18. Stet ergo tanquam certum, & indubitatum, quod licet aliqua horarum canonicarum vestigia, seu fundamenta in sacra scriptura præsertim in psalmis reperiantur, quorum plurima loca referunt Durun. Francol. & Bellarm. locis citat. tamen sub ea ratione, & forma, nunc recitantur, iure humano sunt introducta; habemus au-
9 tem † hac in re præter alia multa canonem Apostolorum apud Clement. lib. 8. constitut. Apostol. cap. 40. in hæc verba; preces vestras facite diluculo, tertia hora, sexta, nona, vespere, & galli cantu, ex quibus habemus Matutinum, Primam, Tertiam, Sextam Nonam, & Vesperas; Completorium vero postea additum fuit ante tempora sancti Benedicti; nam in eius regula c. 16. adsunt hæc verba; his horis referamus laudes Creatori nostro, Matutinis, Prima, Tertia, Sexta, Nona, Vespere, Completorio, vt constat ex Bellarm. d. lib. 1. cap. 13. Francol. d. tract. cap. 13. num. 12. & cap. 19. num. 4. de eadem autem Completorii hora meminit Isidor. lib. 1. de off. eccles. cap. 21. & Concil. Aquisgranense cap. 128. & alii, quos refert Duran. d. lib. 3. cap. 12. & Francol. loc. cit & quamuis Francol. ibid. dicat tunc quoque additam fuisse horam Primæ; non ideo tamen sequitur, quin tempore Clementis, & Apostolorum fuerit instituta, sed eius celebratio fuerat fortasse clericorum socordia intermissa, vt in simili monet Duran. d. lib. 2. c. 2. in fine.

Quando autem primo statutum fuerit, vt per clericos publice, & in Ecclesia decãtarentur horæ Canonicæ, non satis constat.
10 probabilius autem puto † id contigisse tempore Martini primi Papæ, qui sedit anno Domini 647. in Concilio quodam, quod est Lateranense primum, vt patet ex cap. fin. 92. dist. iunctis iis, quæ de hoc Pontifice, & Concil. o tradiderunt Dominic. Nicolin.

colin.in summa Concil.omn. & Petr.Matt. in summ. Constit. summ. Pontif. in princ. quamuis Gregor.Tholos.d.tit.20.cap.5.velit,Concilium illud Martini esse Bracharensi; quod tamen non probat; nullumq; ipse reperio Concilium Bracharense sub Martino aliquo Pontifice.Sed quicquid sit; in illo can.fin.92.dist. statuitur, quod si quis presbyter,aut Diaconus,vel quilibet clericus,si ad quotidianum psallendi officium matutinis, vel vespertinis horis ad Ecclesiam non conuenerit, deponatur a clero; si tamen castigatus veniam ab Episcopo per satisfactionem noluerit promereri. Matutina autem dicuntur ibi officia, quæ celebrantur mane vsque ad Nonam, vespertina, quæ Nona vsque ad noctem, vt per tex.in c. si quis Episcopus 11.quæst.3. monet Glos. d. cap. si. His accedunt quæ ex Patribus, & Conciliis de Cantu, qui in diuinis officiis adhiberi solet, scripserunt Henriq.d.tom.1. Theol.moral.lib.9.cap.31.§. 8. Bellarm. d. lib. 1.cap.16.Steph.Duran.d.lib. 3. cap. 13. 4.& 21. Francol. d. tractat. de temp. hor. canon.cap.3.& Alphon.de Torres in Instit. accrd. tit. de hor. canonic. & cant.Ecclesiast. quæque nos de alternata canendi, & psallendi ratione in Ecclesia nunc dicturi sumus.

Circa quam illud in primis adnotandum est, apud antiquos Ecclesiæ Patres † idem esse antiphonam, & alternatam canendi rationem; antiphona enim Græce idem est,quod vox reciproca, vt ex Isidor. lib. 6. Etymologiarum,cap.19.Amalar.lib.4.de eccles. c. 7. & aliis tradiderunt Henriq. lib.9.cap.31.§.8.Bellarm.d.lib.1. cap. 14. fin.& Steph.Duran.d.lib.3.cap. 17. in princip. quamuis nunc † Antiphona dicatur in officio Ecclesiastico sententia illa, quæ psalmo concinendo præmittitur, quorum secundum eius modulationem psalmus totus canitur per duos choros,eaq; sibi duo chori coniunguntur, vt ex eodem Amalario iidem Doctor. ibidem adnotarunt.

Porro vsum antiphonarum, idest alternatim canendi formam † ex Angelica admonitione, atque exemplo sanctum Ignatium Apostolorum discipulum didicisse:& Antiochenæ Ecclesiæ tradidisse, qui tandem in omnes orientales ecclesias propagata est, ex Socrat.lib.6.histor.Eccles.cap. 8.& aliis scripserunt Bellar. & Duran. loc. cit.Francol.dict.tractat.de temp.horar.Canon c.3.nu.2.&seqq.quasdam discordantes hac de re opiniones conciliat.In Ecclesia vero Occidentali sanctus Ambrosius primus hanc alternatim canendi formam Mediolani instituit Græcos imitatus, vt ex auctoritate Isidor.lib.1.de off.Eccles.cap.7.& aliorum adstruunt Bellarm.supra, Duran.d. cap.17.nu.4.Francol.d cap.3.num.8.quamuis pleriq; eius formulæ institutionem ad Damasum Pontificem referant, quos recenset Francol.d.cap.3.num. 9. & sequi videtur Nauar.d. tract. de Orat. & hor.Canon.cap.10.num.22.& seqq. & vero habetur id in eius vita apud Platinam, & quod caput est in Breuiario Romano reformato in hæc verba, instituit Damasus, vt in Ecclesia Psalmi alternis canerentur, quæ refert Nauar. loc. citato. Hæc autem diuersitas ita conciliatur per Duran. d. cap. 17. num.5.& Francol.d.cap. 3. num. 10. & tribus seqq.vt huiusmodi cantus auctor fuerit S.Ambrosius sub Damaso Pontifice (idq; circiter annum Domini 383. vt Francol. vel 338.vt Duran.vel 366. vt Nicolin. qui summam Conciliorum compilauit) sed Damasus primus huic canendi formulæ auctoritatem Apostolicam impartierit, & præceptionem adhibuerit, vt ea in vniuersa

14 Ecclesia seruaretur. Quod autem † Psalmi aliqui ante sacrificium Missæ, seu in eius introitu alternatim canerentur, Cælestinus primus instituit, vt monet Bellarm.loc.cit.Francol.d.cap.3.n. 16. Duran. d.cap. 17.num.5.& lib.2.cap.11.num.3. sedere autem cœpit Cælestinus anno Domini 423.ex quibus omnibus patet, antiquissimum esse vsum, formam, & institutionem alternatim canendi in Choro, & Ecclesia Psalmos,& horas Canonicas.

Cætera vero de horis Canonicis, puta de Etymologia,loco,tempore,ac ratione recitandi horas Canonicas, & alijs huiusmodi, videri possunt apud Nauar. Bellam. Francol.& Duran.loc. cit. nec non Io.de Lignan.Nicol.Plouium,& Albert.Ferrar.cæterosq; quot quot de horis Canonicis tractarũt,Canonistas in c. 1. & tot fere tit. de celeb. Miss.Summistas in verb.horæ Canonicæ,Theol.in 4.dist.16.& seqq.Illud vero

vnum de tempore recitandi horas Canonicas generatim attigisse sufficiat;quod ad capitula,Collegiatasq; Ecclesias pertinet; nimirum, quod,licet horæ Canonicæ † statis
15 horis maxime in Choro persoluendæ sint, vt late probat Nauar.d tract.de orat.& hor. Canon.cap.3.num. 22. & seqq. Siluest. in verbo horæ,n.10.& Doct.in c.1. de celebr.
16 Miss.tamen iusta aliqua de causa† in Ecclesia quoque publice cani, & dici possunt à Clericis hora anticipata,vel postposita, vt docet Syluest.loc. cit. nu. 9. & satis probat tex.in cap.presbyter,91.dist.& d.cap. 1. de celebr. Miss. per quæ iura idem adnotauit Nauar.d.cap.3.nu. 55. vbi exemplum affert de processione aliqua solemni, insigni concione,aut iucundo Bullæ Curciatæ, vel Regis aduentu,aitque,propter has, aut similes causas consonum rationi esse,vt præponatur,vel post ponatur horæ debitæ Prima, Tertia,Missa, aut aliud aliquod diuinum officium, ita tamen, vt fiat auctoritate superioris ad id potestatem habentis, qualis,inquit,videtur Episcopus in Ecclesia Cathedrali,vel eius Vicarius,aut Capitulum, vel Decanus, per dicta in simili casu de ieiuijs à S.Thom.1.2.q.147.art.4. ad 3. & Panorm. in rubr. de obseruat. ieiun. in alijs autem Ecclesijs,subdit Nauar.erit Abbas, Prepositus,Prior,vel alius Prælatus arg.Glos.figuris in cap.potuit,de locato. Hæc Nauar. ex quo,& alijs præcit. Doct.summi possunt quæcunque de horarum Canonicarum recitatione, minus tamen ad rem nostram facientia dici possent, quam ea, quæ à nobis hucusq;explicata sunt.

Verum aliquid quoque de Canonicis ipsis,qui diuina officia recitare debent, eorúque institutione præmittere hoc loco non
17 abs re erit.Sciendum ergo,† eos, qui olim in cœtus congregati seorsum à cæteris habitabant, non omnes Monachos fuisse;fuerunt enim,qui Monachorum instar eundem locum simul plures incolebant, vnoque omnes Refectorio, & Dormitorio vtebantur, qui à communi, & regulari quadam vita quam ducebant,Canonici dicti sunt,atque ij pariter,sicut Monaci, res immobiles in communi possidebant, vnde singulis alimenta subministrabantur, quæ postea præbendæ dictæ sunt;extatque hac de re Greg. 1.constitutio anno Domini 592.in cap.quia tua fraternitas,12. q. 1. & Eugenij 1. Anno 654.cap.necessaria,12.q. 1. eiusq; approbatio à Greg. 7. facta anno 1073. in cap. quoniam,de vit.& hon.cler.quod ibi post Glos. sic accipiunt Hug.Archid.& cæteri fere interpretes. Horum vero Canonicorum duo
18 genera† extiterunt:alterum eorum,qui communi vitæ paupertatis quoque votum adiunxerunt, & Canonicorum regularium nomen acceperunt: alterum eorum, qui præter communia bona ipsi etiam singuli proprium aliquid obtinebant, qui quoniam non certe regulæ erant addicti, ideo non Regulares Canonici, sed Canonici, simpliciter sunt appellati. constat id, quod diximus ex M. Anton. Marsil.in tract. de redit. Eccles.part 1 cap.7.num.21. & duob. seqq. Quod si quis hac de re plura scire cupit,videat eundem d.par. 1. fere per totam, Duran.de rit.Eccl.Cath.li.3.c. 1. nu.5.&c.24.& Doct. in iur. paulo ante citat. nec non Io. Molan. in tract. de Canonic. & eorum vit. lib.1.fere per totum,quem post hæc scripta legimus;sed nihil fere de Canonicis scripsit nisi quod ad eruditionem, & antiquitatem attinet.

His igitur de Canonicis, ac diuino officio præmissis ad tres illas initio huius quæstionis propositas dubitationes, quo nimirum iure, quando, & quam ob causam introductæ sint Quotidianæ Distributiones, tribus hisce distinctis conclusionibus respondeamus.

Prima Conclusio. Quamuis,quo ad substantiam (vt Theologico modo loquendi vtar) distributiones quotidianæ inductæ sint de iure naturali,& diuino,seu in eo saltem fundatæ sint;tamen quoad modum,seu quoad sui formam iure dumtaxat humano saltem approbante introductæ sunt. Prima
19 pars † huius conclusionis probatur, tum ex eo, quod naturale est, † labori merces
20 † debeatur, & tritum iam est communi sermone prouerbium, omnis labor optat præmium, remuneratio enim naturalis est, sicut & laborum merces,l. sed & si lege, ff. de petit.hæred. & l.Attilius, ff. de donat. §. ne auté,Auth.de iudic.coll.6.c.fi.7.q.1.& c. charitaté, 12.q.2.tum ex Luc.10.dignus est operarius mercede sua,& 1.Corinth.9.quis militat suis stipendijs vnquam? & paulo post,non alligabis os boui trituráti; & post pauca

parca,quoniam debet in spe,qui arat arare, & qui triturat in spe fructus percipiendi: & subdit Apostolus, si nos vobis spiritualia seminamus,magnum est, si nos carnalia vestra metamus? & paucis interpositis; nescitis quoniam qui in sacrario operantur, quae de sacrario sunt, edunt, & qui altari deseruiunt,cum altari participant? Ex quibus, & alijs fere sexcentis sacrae Scripturae locis, quae ad id afferri possent,iunctis alijs supradictis, illud plane conficitur, quotidianas distributiones quoad substantiam in diuino,& naturali iure fundatas esse;hoc est,de iure naturali,ac diuino esse,vt ij, qui Ecclesiae,& altari seruiunt, cōgruam mercedem, & stipēdium recipiant, quae erat prior pars huius conclusionis. Posterior vero pars, nimirum,iure tantum humano † inductum esse, quod haec merces reddatur, & hoc stipendium ijsdem ministris, & inseruientibus tribuatur per viam quotidianarum distributionum, probatur tum ex eo,quod in nullo Scripturae loco habemus de quotidianis distributionibus, neque de ijs vlla extat Apostolica traditio; tum quia id ab Ecclesia inductum esse aperte voluit Hieron;Verrut. in Lexic. Iur. Verb. Distributiones hasce quotidianas,de quibus loquimur, appellat distributionem quotidianam Pōtificis, quasi summo Pontifice introductam. idem satis colligitur ex Nauar. d.tract.de orat.& hor. canon. c. 18. num. 10. vbi ex superius per eum deductis infert, vtile fuisse nouum illud inuentum diuidendi omnes, vel aliquos reditus Canonicorum,& Capitulorum in distributiones quotidianas lucrifaciendas dumtaxat ab ijs,qui horis interfuerint, & non alijs,vt probant,inquit, multa iura noua;dum enim appellat Nauar.nouum inuentum illā diuisionē,quae fit quotidianarū distributionum, expresse vult,eā ab humano iure non autem diuino aut naturali, quod antiquum est,fuisse introductam. eiusdem quoque sententiae fuit Steph.Duran.d. tract. de rit.Eccles.Cathol. lib. 3. c. 25. nu. 4. cum eam,inquiens, in Collegijs passim horis fatis assistendi, & psallendi munus negligeretur, vitium fuit Patribus e re Christianā so Canonicos,caeterosq;Ecclesiae ministros fore diariis,seu distributionibus quasi quibusdam illecebris ad interessendum diuinis officiis allicere,& inuitare. Idem quoq; adnotauit Franc.Duaren.in tract.de benef.lib. 7.cap.4.circa medium, & aperte constat ex Iuon.Carnoten.Epist.75.cuius verba recitat ibidem Duran. & nos quoque in sequenti conclusione referemus, quoniam ad eam magis,quam ad hanc pertinent.

Secunda Conclusio. quamuis satis anti-
22 quus fuerit † vsus in aliquibus Ecclesiis diuidendi quotidianas distributiones inter Clericos,qui in Ecclesia diuinis officiis interessent,& non alios isq; vsus per summos Pontifices approbatus fuerit saltem tacite, tamen id non fuit statutum per Ecclesia in omnibus Collegiatis Ecclesiis nisi iure nouo Prima pars conclusionis probatur ex Iuon. Carnot.antiquissimo, & eruditissimo viro Epi.75.vbi,cū in quāpluribus inquit,Canonicorū Carnotensium desueuisset disciplinae regularis obseruantia, vt de negligentibus facerem diligentes,de somnolentis vigiles,de tardis assuetos ad frequentandas horas Canonicas, deliberaui apud me, vt darem eis dimidiam Praepossituram, vt inde fieret quotidianus panis, quem accipe ent assidui,amitterent tardi, vt ad quas eos panis interni dulcedo non mouebat,pauis corporei refectio prouocaret; quamuis eorum annua praebenda eis ad hoc sufficiens esse deberet Idem etiam probatur ex tex. in c. de caetero,de cler.non resid.c.licet, de praeben.d.c.vnico,de cler.non resid.in 6.c.fin.§. si autem, de concess. praeben.& capit.fin.§. adiicimus, de sent.excom.eod.lib. Clem. vt ii,qui de aetat & qual.& ord.praefic.Extrau. 10.& 11.de praeben.inter commun. ex quibus iuribus aperte habetur antiquitas huiusmodi vsus,& consuetudinis diuidendi quotidianas distributiones,seu quosdam reditus inter eos Clericos dumtaxat,qui diuinis officiis interessent. Secunda pars eiusdem con-
23 clusionis. quod nimirum † is vsus approbatus tacite fuerit per Summos Pontifices, differte probatur in omnibus iuribus mox allegatis,vt ea percurrenti constabit,& colligitur,ex Nauar.in d.c.18.nu. 10. dum ait,id esse nouum inuentum, & pro eo allegat tex.in d.cap.vnico,& clem.vt ii, qui: dum vero adducit etiam tex. in Clem. 1. de reliqu.& vener. Sanctor. & in cap. valet, 81. dist.fallitur, nihil enim habetur in d.Clem. de quotidianis distributionibus, sed de Indulgentiis concessis iis,qui in festo Sanctissimi

ſimi Corporis Chriſti Domini interfuerint diuinis officiis: in d. autem c. valet, ſolum dicitur, quod mutatio loci aliquando valet conuerſis ad pœnitentiam. Quamquam etiam dum velle videtur Nauar. per illa iura noua inuentas fuiſſe, ſeu introductas diſtributiones quotidianas; ita, vt per ea ſtatutum fuerit, vt in omnibus Eccleſiis, vbi etiam de hoc ſpecialis conſuetudo non eſſet, aliqui reditus per modum quotidianarum diſtributionum inter eos ſolum Clericis diuiderentur, qui diuinis intereſſent, fallitur,
24 † (& hæc eſt 3. pars huius noſtræ concluſionis,) nam in illis duobus iuribus, per eum & aliis ſuperius per nos allegatis, vel ſolum ſtatuitur, vt id fiat ſuppoſita iam conſuetudine in illiſmet Eccleſiis, vt in d. cap. vnico, & c. fi. de ſent. excom. in 6. vel ſolum tacitè talis cõſuetudo approbatur, vt in cæteris iuribus; quod quidem liquido apparebit ea omnia iura diligenter perpendẽti. Ius ergo illud nouum, de quo Nauar. loc. cit. & nos
25 ſupra mentionem facimus, † aliunde, quam ex illis iuribus, petendum eſt, nimirum ex Concil. Trident. Seſſ. 21. cap. 3. vbi ſtatuit Sãcta Synodus, tam in Eccleſiis Cathedralibus, quam Collegiatis, in quibus nullæ ſunt diſtributiones, vel ita tenues, vt veriſimiliter negligantur, tertiam partem fructuum, & quorumcunque prouentuum, & obuentionum, tam Dignitatum, quam Canonicatum, perſonatuum, portionum, & officiorũ ſeparari debere, & in diſtributiones quotidianas conuerti, quæ inter dignitates obtinentes, & cæteros diuinis intereſſentes proportionabiliter iuxta diuiſionem ab Epiſcopo etiam tamquam Apoſtolicæ ſedis delegato in ipſa prima fructuum deductione faciendam diuidantur, ſaluis tamen conſuetudinibus earum Eccleſiarum, in quibus non reſidentes, ſeu non ſeruientes nihil, vel minus tertia parte percipiunt, non obſtantibus exemptionibus, ac aliis conſuetudinibus etiam immemorabilibus, & appellationibus quibuſcunque. Idem fere habetur in eodem Concil. Trident. Seſſ. 22. cap. 3. de refor. in hæc verba; Epiſcopi etiam tamquam delegati Apoſtolici ex fructibus, & prouentibus quibuſcunq; omnium Dignitatum, perſonatuum, & officiorum in Eccleſiis Cathedralibus, vel Collegiatis exiſtentium tertiam partem in diſtributiones eorum arbitrio aſſignandas diuidere poſſint, vt ſcilicet qui eas obtinent, ſi perſonaliter competens ſibi ſeruitium iuxta formam ab eiſdem Epiſcopis præſcribendam quolibet die ſtatuto non impleuerint, illius diei diſtributionem amittant, nec eius quoquomodo dominium acquirant, ſed fabricæ Eccleſiæ quatenus indigeat, aut alteri pio loco arbitrio Ordinarii applicetur. Ex qui-
26 bus verbis ſatis apparet † tria addi in hac ſeſſ. 22. iis, quæ ſeſſ. 21. decreta erant. primũ huius tertiæ partis detractionẽ fieri poſſe tunc demum, cum in Eccleſiis Collegiatis adſint ſufficientes diſtributiones, quæ veriſimiliter negligi non poſſint, prout declaratum fuit à ſacra Congregatione declarationis Concil. Tridentini teſte Rot. Rom. deciſ. 325. 2. p. in nouiſſ. diuerſ. & ſatis patet ex d. ſeſſ. 22. capit. 3. ibi, hæc in iis tantum & c. alterum, hanc tertiam partem diuidendam eſſe iis, qui non ſolum diuinis interfuerint, ſed etiam competens ſibi ſeruitium impleuerint; de quo nos aliquid infra 2. par. quæſt. 2. tertium eſt, portionem non implentium applicandam eſſe non cæteris intereſſentibus, ſed fabricæ, vel alteri pio loco, de quo fuſius agemus infr. in 3. par. quæſt. 6. verum differunt quoq; hæc duo Trid. Concilij decreta, quod in primo ſtatuitur, & præcipitur, vt illa tertia pars fructuum, ſeu prouentuum detrahatur à præbendis, in hoc vero datur facultas Epiſcopis, vt hanc tertiam partem detrahere poſſint. Verum probabilius mihi & verius videtur, non tam decretum hoc ſeſſ. 22. addere priori ſeſſ. 21. quam ab eo longe diuerſum eſſe, neque loqui de iis, quæ veræ diſtributiones quotidianæ ſunt, vt iam admonuimus ſup. q. 3. in ſecunda ſpecie diſtributionum, & inf. q. 9. concl. 2. ad fin. & rurſus 2. par. q. 11. concl. 2. illat. 8. & iterum infr. 3. par. huius tract. cum de iure accreſcendi, quod in quotidianis diſtributionibus locum habet, agemus, latius q. 6. concl. 1. demonſtrabitur. Alia vero ſimilis, ac de propriis diſtributionibus loquens hac de re facultas datur ab eadem ſynodo ſeſſ. 24. c. 15. in hæc verba. In Eccleſiis Cathedralibus, & Collegiatis inſignibus, vbi frequentes, adeoq; tenues ſunt præbendæ ſimul cũ diſtributionibus quotidianis, vt ſuſtinendo decenti Canonicorum gradui pro loci, &

& personarum qualitate non sufficiant, liceat Episcopis cum consensu Capituli, vel aliquot simplicia beneficia, non tamen regularia, † iis vnire vel si hac rõne prouideri nõ possit, aliquib. ex ijs suppressis cum patronorũ cõsensu, si de iure patronatus laicorũ sint, quarũ fructus, & prouẽtus reliquarũ præbendarũ distributionib. quotidianis applicentur, eas ad pauciorem numerũ reducere, ita tamen, vt tot supersint, quæ diuino cultui celebrando, ac dignitati Ecclesiæ commodè valeant respondere. Ex cuius decreti verbis sacra Congregatio Illustrissimorum Cardinalium præfecta interpretationi Tridentin. Concil. nonnulla ad rem nostram fertur respondisse. Primo in vna Vercellensi, & altera Comensi, quod si Ecclesiæ non sint Cathedrales, aut Collegiatæ insignes, † non habeat locum decretum, nec possit Episcopus, aut Vicarius Apostolicus extinguere præbendas, vt augeat distributiones, etiam ad augmentum cultus diuini. Secundo in vna Hieracensi censuisse; non licere Capitulo, etiam sede vacante † supprimere portiones vigore huius decreti. Deniq; in vna Alexandrina respondisse, Collegiatæ Ecclesiæ Prælatum † hanc suppressionem præbendarum tenuium facere non posse, licet sit exemptus, & Ecclesia sit insignis, cum hoc solum Episcopis Concilium concesserit cum suorum consensu Capitulorum. Cœperunt autem huiusmodi decreta, sicut & reliqua Concilii Tridentini, omnes obligare † a Kal. Maii 1564. et per suam Constitutionem editam 15. Kal. Augusti eiusdem anni, quæ incipit, sicut ad sacrorum, Apostolica auctoritate declarauit, ac definiuit Pius IIII. Summus Pontifex sui Pontificatus anno quinto. De eisdem quoq; distributionibus quotidianis extat † constitutio eiusdem summi Pontificis edita longe ante Concilii Tridentini confirmationem, & publicationem Pontificatus sui anno secundo, & est 55. inter eius constitutiones, qua quidem fructus omnes, reditur, prouentus, iura, obuentiones, emolumenta quæcunque in quibuscunque rebus consistant quarumcunque Ecclesiarum vrbis Romanæ ad capitulum, & mensam earundem communiter spectantia, & pertinentia assignauit, & applicauit distributionibus quotidianis diuidendis; ac distribuendis inter Canonicos, & cæteros beneficiatos diuinis officiis dictarum Ecclesiarum interessentes. Circa quam Constitutionem illa duo adnotanda sunt; primum 33 constitutionem † localem esse propter verbum illud procemii d. constitutionis, in alma vrbe nostra, quod etiam indicauit Steph. Duran. d. cap. 25. num. 4. in fine, atque adeo non obligat Ecclesias aliarum ciuitatum, quam Romanæ, per ea, quæ de localibus constitutionibus tradunt Doct. in cap. 1. de constit. alterum est, longe diuersum quid 34 statuere † Pium Quartum Pontificem in illa constitutione ab eo, quod decernit Concilium Trident. d. sess. 21. cap. 3. hoc enim loquitur de fructibus præbendarum singulorum Canonicatuum, & dignitatum, Pontifex autem de fructibus, & emolumentis communibus toti Capitulo de quibus nos latius egimus supra q. 3. in 1. & 2. specie distributionum.

Tertia Conclusio. Distributiones quoti-35 dianæ introductæ sunt † fauore cultus diuini, vt is in Ecclesiis augeatur. Id aperte constat, tum ex verbis Iuon. Carnotens. d. Epist. 75. superiori conclus. relatis, tum ex toto contextu in d. cap. vnico, de cler. non resid. in 6. per quem id adnotauit ibi Glos. in princ. Prob. in Addit. ad Io. Monach. nu. 5. & cæteri Doct. magis communiter, Abb. in c. licet, not. 2. de præben. Hier. Gig. cons. 144. num. 12. Dec. cons. 280. num. 4. vol. 1. Paris. cons. 33. nu. 1. vol. 4. Tiber. Decian. cõs. 69. nu. 2. vol. 2. post alios Steph. Duran. c. 25. nu. 4. Nauar. d. c. 18. nu. 10. & 11. Rebuff. in Concord. Gall. Rubr. de collat. §. 1. verb. distributionum, circa medium, & Bart. Vgol. qui neminem horum refert, in tract. de Simon. tab. 1. c. 9. §. 4. nu. 2. tum ex d. const. 55. Pii IV. in prin. ibi volentes igitur, quantum in nobis est, diuino cultui consulere, & quæ sequuntur; tum denique ex Con. Trid. d. sess. 21. c. 3. vbi priusquam illud statueret de tertia parte prouentuum in distributiones quotidianas conuertenda, quod paulo ante retulimus, posuit illa verba, cum beneficia ad diuinum cultum, atque Ecclesiastica munia obeunda sint constituta, ne qua in parte minuatur diuinus cultus, sed ei debitum omnibus in rebus obsequium præstetur, statuit Sancta Synodus, &c. ex quibus

bus omnibus colligitur etiam , fauorem hunc diuini cultus in eo consistere , quod
36 Clerici † Ecclesiarum Collegiatarum quotidianis distributionibus quasi illecebris quibusdam alliciantur, vel calcaribus, & stimulis impellantur ad debitum, sibiq; conpetens Ecclesiæ obsequium præstandum ; atque adeo vtile fuisse Ecclesiæ hoc inuentum quotidianarum distributionum, vt in specie dixit Nauar. d num. 4. Neq; huic obstat , quod
37 † mala illa sint, quæ mali præbent occasionem, c. ex parte, de consued. cum simil. prædictum autem distributionis inuentum plures præbere videatur mali occasiones, quod nimirum ansam plerique accipiant, vel adeundi chorum , & Ecclesiam non propter illius obsequium , sed propter quæstum temporalem ; vel prætexendi falsas excusationes , aut etiam mentiendi , vt eas distributiones lucrifaciant, vel præsentibus gaudendi de aliorum absentia, aut aliæ similes, quarum plures congerit Nauar. eod. num. 10. respondetur enim cum eod. Nauar. ibid. nu. 11. ac 12. quod, cum principaliter introductæ sint distributiones propter cultum diuinum, vt ostendimus , non ideo desinat id esse iustum , quia male affectis præbeat occasionem delinquendi; nam quicquid dicat Felin. in cap. fin. col. 14. de constit. cum aliis
38 per eum adductis , tunc demum † lex & dispositio est iniusta eo solo, quod præbeat occasionem peccandi, cum sit principaliter in fauorem eius , cui eam præbet , vt post Nicol. de Vbal. in tract. de success. ab intest. col. 13. Calder. consil. 14. de constit. Phil. Dec. consil. 291. col. pen. tradit Nauar. d. nu. 11. & latius probauit in repet. d. cap. fin. de constit. & cap. ex parte , de consuet. prout se ipsum ibid. allegat. vbi etiam cum num. seq. solicite , inquit, conari debemus , vt assuefiamus non consentire alicui supra memoratorum malorum, ad quæ prædictum inuentum , alioqui de se bonum , & conseruans cultum diuinum ; inuitat . Atque hæc de hac quæstione iam dicta sint satis.

SVMMAE RERVM.

1 *Distributiones quotidianæ non veniunt nomine fructuũ beneficij neq; appellatione residentiæ. nu. 2. Neq; sunt de corpore beneficij num. 3.*
4 *Distributiones quotidianæ cur non veniant nomine fructuum beneficij; & an id aliquo iure probetur , & num. seqq.*
5 *Exceptio est de regula , sicut species detrahitur de genere .*
6 *Fructus alicuius rei est qui ex illa re prouenit , & ex fundo, siue corpore nascitur , & renascitur. num. 7.*
8 *Distributiones non dantur immediate ratione beneficij, sed ratione laboris, & seruitij Ecclesiæ præstiti.*
9 *Fructus beneficij eo ipso clericis competunt , & redduntur , quod beneficium ex titulo legitimo obtineat .*
10 *Priuilegium alicui concessum de percipiendis fructibus beneficiorum suorum in absentia non continet distributiones .*
11 *Canonicus condemnatus in lite super Canonicatu, & præbenda ad restituendos fructus, adhuc non tenetur relaxare distributiones .*
12 *Priuilegium alicui Canonico concessum percipiendi fructus beneficij sui cum ea integritate, ac si in Ecclesia resideret, adhuc non continet distributiones quotidianas. vbi etiã quod priuatus fructibus beneficij non ideo priuatus censetur distributionibus quotidianis .*
13 *Distributiones quotidianæ large, & improprie dici possunt fructus beneficij, et Canonicatus*
14 *Distributiones quotidianæ veniunt nomine fructuum respectu illius canonicatus, qui nullos habet reditus præbendales . Idem in reseruatione fructuum. num 15.*
16 *Distributiones quotidianæ veniũt in condemnatione fructuum vbi in ea Ecclesia nulli alij sint fructus, præter distributiones; aut vbi de ijs facta sit specialis protestatio in actis .*
17 *Condemnatio in fructibus perceptis, & qui percipi potuerunt quando fiat .*

An distributiones Quotidianæ veniãt appellatione fructuum beneficij Quæstio VI.

1 COMMVNIS est Doctorum conclusio quotidianas distributiones † non venire, neq; contineri appellatione fructuum beneficii ; hanc enim sententiam tenuit Rot. Ro. teste Cæsar. de Grass. dec. 116. alias 5. sub tit. de præb. num. 1. vbi etiam ait,
2 † non venire appellatione residentiæ; cui simile est, quod tradit idem Cæs. de Gras. dec. 120. alias 9. de præb. post Oldrad. cons. 118. & Sta-

& Staph.de litt.grat.& iust.nu.45.& 46.distribut. quoti lianas † nō dici de corpore beneficii. eiusdem quoq; principalis senten iæ fuit Cass.dec.vnic.de cler.non resid.nu. :. & fin.& dec.6.de præb.nu.6.eadem.Rot. tom 1.par.dec. 330.nu.22.& p.3.lib.3.dec. 170.nu.2.in nouiss.diuers.& apud Put. lib. .dec.464.nu.2.& dec.489.nu.3. idem quoque adnotauit Paris.cons.33.nu.4. & 5. vol. . Alph. Ho ed.tract.de incompat.benef 1. par.c.12.nu.2.Redo.tract. de spol.Eccl.q.3. nu.3.Franc.Viu.in suis comm.opin.ver.Distributiones quotidianæ,Couar.lib.3.var.re sol.c.13.nu.1.circa prin.Flamin.Paris.in tra tat.de resign.benef.lib.6.q.2.num.30. post cap.alleg.42.Dec.cōs.280.& Gambar.tract. de potest.legat.lib. 6.tit de pension. nu. 18. Doct.fere omnes, d.c.vnico,de cler.non re sid.in 6.c.licet,de prēb.& alibi sæpe.Deniq; hanc eandem sententiam tenet, constantem omnium Iuris Pōtificii interpretum opinionem asserens,Io.Azo.Instit.Moral.par.2.lib. .c.7.q. 2.quæ pars sicut edita fuit post primam huius operis impressionem , sic tunc umtaxat fuit a nobis lecta , atq; ante eum ost alios Eman.Roder.quæst.regul. tom.2. quæst. 74. art. 4. in initio, Hier. Gonz. post æc scripta visus ad reg.3.Canc.§.7.procem. nu. 153. & seq. vbi quibusdam a nobis cit. ddit in specie Prob.ad Io. Mon.d. c. vnico nu.53.Rot.dec.8.nu.1.de præb.in no.& de.f.33.de re iud.in antiq.Cass.dec.6.nu.6.de præb.Io.Guttier.cons.8.nu. 2.sicut idē Goz. n.162. ad id , quod distributiones non sint : corpore beneficii,præter a nobis allegas citat Cæs.Gras. d.dec.5.Rot.d.d c.8. & c.402.nu.4. par.1.diu.Laborant tamen doctores † in assignanda huius conclusionis ratione.Couar.sane loco cit. affert ad id c.d.c.vnico.& c.fin.§.in illis , de concess. preben. in 6. sed neutrobique id probatur; illa enim in iis iuribus mentio fit de cæterafru tibus beneficii . Viui loc.cit. allegat :.in c.fin.de rescrip.in 6.Sed Potius ibi cō rium indicatur in iis verbis , de fructibus beneficiorum , d stributionibus quotidianis ntaxat exceptis , quod idem etiam habe r in c.cum non deceat , de elect. in 6. exotio enim † est de regula,sicut species de hitur de genere.Glos.in rub.de reg.iur.in ate Euerar.in loc. ab excep. ad reg.nu.9. lior tex.est in Extr.x.quæ incipit, postulasti.de præb.inter communes,ibi,licet autē quotidianæ distributiones per nos fuerint a perceptione fructuū prædictorū exclusæ; locutus autē erat superius summus Pont.de fructibus præbendarum , & beneficiorum . Optimus locus desumitur ex.Conc.Tri.sess. 24.c. 12. de refor.§.præterea,vbi cū statuisset Sancta Synodus,eos,qui obtinent Canonicatus, Dignitates,præbendas,aut portiones in Collegiatis,si vltra tres menses ab iisdem Ecclesiis absfuerint primo anno priuari dimidia parte fructuum, quos ratione præbendæ , ac residentiæ fecerunt suos ; & si iterum eadem vsi fuerint negligentia,priuari omnibus fructibus, quos eodē anno lucrati fuerint , subdit ; distributiones vero qui sta tis horis interfuerint recipiant. dictio enim illa aduersatiua,vero,posita inter fructus,& distributiones aperte ostēdit ea inter se potius aduersari , quam quod alterum alterius appellatione contineri possit. Præter iura vero allata,ratio etiam huius cōclusionis illa esse potest , quia fructus rei alicuius est
6 † qui ex re ipsa prouenit,vt ex l.item.§.1.ff. de vsufruct.adnotauit Rebuf.in l.vsura,ff.de
7 verb.signif.& ex fundo,siue corpore† nascitur,& renascitur, l. diuortio, §. si vir. ff.sol. matr.at vero quamuis ex beneficio,seu Canonicatu cōpetat ius clerico , vt percipere possit quotidianas distributiones, vt ex tex. in c.dilectus,il 1.de præb. & aliis iuribus su pra q.2.sub finē admonuimus;tamen id non
8 est † immediate,& per se ratione beneficii, sed ratione laboris, & seruitii Ecclesiæ præ stiti,cuius dūtaxat cōtēplatione dātur distri buciones,vt superius quoque non semel di-
9 ximus.fructus autem beneficii † eo ipso clericis cōpetūt,& redduntur,qp beneficiū ex titulo canonico , ac legitimo obtineant,vt in specie tradit Cou.d.c.13. in prin.& constat ex Card.& Abb.in c. 1. de celebr.Miss.& aliis trad. per Gregor. Tholos. in Partit. Iur. Can.lib.1.tit.20.c.5.in Glos.lit.d,& in tract. de benef.c.6.nu. 12. modo tamen horas canonicas priuatim recitet,saltem post Conc. Lat.sub Leon.X.sess.9.c.de ref.Curiæ , & aliorum;atque hoc idem voluit Gonz. d. §.7. nu. 163. dum post Gomes.in reg. de valore, q.8.nu.3.& tract.de expectat. num.104.Mohed. decis.16.num. 1. Put. decis. 494. num. 2. 3. & 6. lib. 2. Achil. decis. 5. num. 2. super reg. de val. tradit , fructus beneficii pro-

proprie esse illos, qui deductis cūctis oneribus recipi possunt in absentia, & portatis non residendo. facit etiam tex. in capit. vlt. vbi Doct. de rescript. in 6. Ex hac vero conclus. infertur primo, priuilegium alicui concessum de percipiendis fructibus beneficio-
10 rum suorum in absentia † non continere quotidianas distributiones; ita Glos. & Doctor. omnes, d. c. vnico, & c. 2. de priuil. in 6. Hier. Gig. consil. 144. nu. 23. Gonzal. d. §. 7. nu. 175. post Phil. Prob. d. c. vnico num. 50. Cassad. dec. de cler. non resid. & Couar. d. capit. 1. num. 2. & alij passim. immo, num. 176. post Archid. in c. sacerdos. num. 3. 1. q. 2. & d. c. vni. n. 1. & Greg. Lop. l. 19. tit. 16 partita 1. docet, sic priuilegiatum non percipere distributiones quotidianas in pane, & vino, sed tantum in pecunia consistentes; nisi aliæ non essent, quam in pane, & vino, vt post Lop. ibid. temperat Gonzal. sup. nu. 177. At licet hoc temperamentum in se verum sit; falsum tamen est, sic priuilegiatum percipere talem pecuniam, vt constat præter mox cit. ex citan. statim ampl. 1. Secundo infertur, quod Canonicus condemnatus in lite super Canonicatu, & præben-
11 da ad relaxandos fructus † adhuc non tenetur relaxare distributiones; ita post Boer. dec. 340. num. 4. respondit Gig. d. consil. 144. num. 18. & 25. late Gonzal. dict. §. 7. num. 155.

Hæc autem conclusio, tertiæ illationis loco primo ampliatur, vt per priuilegium concessum alicui Canonico percipiendi in absentia fructus sui beneficii cum ea integritate, qua perciperet, si in Ecclesia resideret,
12 † non censeatur adhuc concessum, vt percipere possit quotidianas distributiones, quod decisum fuit per Rot. Rom. teste Cassad. dec. vnica sub tit. de cler. non resid. fere per totam respondit q; Gig. consil. 144. n. 23. cum seq. & tradunt Doct. fere omnes d. c. vnico, de Cler. non resid. in 6. Abb. Gig. Horat. Mand. & Petr. Greg. quos refert, & probat Roderic. d. art. 4. verisic. secunda ratio, ac præterea inter cæteros Glos. in. c. fin. de Magistr. & cap. 2. verbo integre. de priuil. in 6. quam refert, ac sequitur Azor. d. quæst. 2. notque latius fortasse explicabimus inf. 2. par. quæst. 14. Ampliatur secundo, vt priuatus fructibus beneficii, non censeatur priuatus distributionibus quotidianis. ita sentiunt omnes allegandi mox limit. 3. & in specie tenet Azor. d. quæst. 2. ampliatur 3. vt absens ex statuto confirmato, vel consuetudine per tres, aut quatuor menses in anno recreationis causa non habeat distributiones, sed solum fructus, & grossam, vt satis ostendit Garz. tractat. de benefic. par. 3. c. 2. nu. 249. & tribus seqq. Limitatur autem
13 primo, vt improprie, & large possint † quotidianæ distributiones dici fructus beneficii, & Canonicatus, vt patet ex Glos. vnica in c. licet, de præbend. & Couar. loc. cit. vbi vbi fructus beneficiorum diuidit in eos, qui dantur ex eo solum, quod quis canonice beneficium obtineat, & eos, qui quotidiano ministerio Ecclesiæ inseruientibus distribuuntur; & melius ex Put. lib. 1. decis. 239. n. 3. & 4. vbi aperte dicit, quotidianas distributiones large dici posse fructus: idem etiam patet ex text. d. cap. fin. de rescript. in 6. & cap. cum non deceat, de elect. eod. lib. ibi, de fructibus beneficiorum distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis; cum exceptio sit de regula, vt etiam paulo ante diximus. Secundo limitatur, vt dicantur fructus,
14 † vbi Canonicatus aliquis non habet præbendam, aliosue fructus, præter quotidianas distributiones; nam tunc quoad illum Canonicatum fructuum nomine venient quotidianæ distributiones, vt post Gemin. in cap. præsenti, de offic. ordin. in 6. & alios tradit Tiber. Decian. consil. 43. num. 14. & seq. volu. 1. Philip. Prob. in Addit. ad Io. Monach. d. c. vnico, num. 60. & 64. vbi infert de priuilegiato, vt possit percipere fructus ac si resideret in Ecclesia, in qua prærer distributiones nulli alii sunt fructus; ita etiam post Glos. d. capit. vnico, de cler. non resid. in 6. tradit Io. Azor. d. quæst. 2. quamuis dum quæst. 7. ex hoc per eandem Glos. infert, tunc has distributiones acquiri etiam à non interessentibus, sed solum præsentibus in loco beneficii, & quotquot fructus beneficii possunt in absentia præcipere; verum id non fit, vt infra suo loco ostendemus. Verum iuxta 2. hanc limitationem præter ea, quæ dicemus limit. seq. & par. 2. quæst. 10. ad
15 fin. idem decisum fuit † in Rot. Rom. apud Cæs. Graf. decis. 54. seu 8. de probat. de reseruatione fructuum in illis Canonicatibus, qui solum consistunt in distributionibus. Li-
16 mitatur 3. † hæc ipsa conclusio, vt distribu-

tiones

tiones perceptæ veniant in condemnatio-
ne fructuum, vbi in ea Ecclesia nullæ sint
præbendæ separatæ à distributionibus quo
tidianis, propter eam præcipue rationem,
ne verba sententiæ reddantur elusoria. ita
Decian.cons.43.num.16.vol.1.& post Mo-
hed.decis.6.de præb.Caputaq.decis.29. nu.
4.& 5.par.1.tenet Gonzal.d.§.7.num. 157.
saltem quoad distributiones grossas, de
quibus nos sup.quæst.9.conclus.2.ad fin.&
sup. q.3.circa med.aut etiam, vbi de illis fa
cta sit specialis protestatio in actis. ita sin-
gulariter decidit Rot. Rom. 1. par. decis.
618.in nouiss.diuers. & apud Put. d. decis.
239.num.2.34.& fin. stantibus maxime ver
bis sententiæ de fructibus, quos ille, qui
obtinuit, propter impedimenta percipere
nō potuit, sed percepit ille, qui succubuit;
quare ex mente eiusdem Rot.secus esse vi-
detur, si cæteri Canonici, quibus ob eius
non interessentiam accreuerunt, eas perce
perint.quod tamen ego in præsentia asser-
uare non auderem.Sed idem simpliciter de
protestatione post alios tradit Gonzal.d.§.
7.nu.156.Num.autē 160.post Pontan.tract.
de spolio lib.4.n.21.idē tradit quando quis
esset condēnatus in fructibus perceptis, &
qui percipi potuerūt, quod Rota faciendū
17 tradit † primo contra spoliatorē, etiā sine ar
mis, & possessorē, Cassad.decis. 6. nu.3. de
præb. secundo quando agit pupillus, mi-
nor, vel Ecclesia, Crescent.decis.8. de cau.
poss.& propr. Tertio contra attentantem.
Rot.decis.5.de rest.spol.in no.late Gonzal.
num.161. vbi limitat quarto concl. princi-
palem, post Rot.d.decis.618. nisi ab intruso
essent perceptæ distributiones, quia inter-
fuit diuinis; atque etiam limitat quinto
quando intrusus dedit impedimentum exe
cutioni litterarum de capienda possessione
ad fauorem prouisi Apostolici post Rot.in
vna Placentina fructuum 5. Maii 1584. co-
ram Orano, & alias. Quod si nullum ho-
rum adsit, puto cum eodem Decian.d.con-
sil.43.nu.15.& seq.distributiones non com
prehendi in sententia condemnatoria resti
tutionis Canonicatus cum fructibus; quo-
modo est intelligendus Boer.superius alle-
gatus d.decis.340.num. 4. dum in eam par-
tem inclinat, vt huiusmodi sententia non
comprehendat distributiones, maxime vbi
qui succumbit, prius obtinuit in posses-
sorio; quo in casu res proculdubio nullam
habet difficultatem per rationes, de quibus
per eum d.num.4.& seq.

SVMMAE RERVM.

1 *Distributiones quotidianæ proprie non conti-
tinentur nomine redituum beneficij.*
2 *Reditus nomen secundum aliquos latius pa-
tet, quam fructus.*
3 *Reditus dicitur eo, quod singulis annis redeat,
ideoq; cum simplici, d: scribendum est hoc no-
men.*
4 *Distributiones quotidianæ, non redeunt singu-
lis annis.*
5 *Distributiones quotidianæ large dici possunt
reditus beneficiorum.*
6 *Distributiones propriè dici possunt reditus Ec-
clesiæ, seu Ecclesiastici.*
7 *Distributiones quotidianæ propriæ non ve-
niunt nomine prouentuum beneficij.*
8 *Prouentus, & reditus idem importat secun-
dum aliquos; licet alij contra.num.9.*
10 *Prouentuum* Ecclesiasticorum *simpliciter ap-
pellatione continentur distributiones quo-
tidianæ.*
11 *Obuentionum beneficij, seu præbendæ appella-
tione non continentur quotidianæ distribu-
tiones.*
12 *Statutum priuans beneficiatos fructibus, &
obuentionibus beneficij non comprehendit
distributiones.*
13 *Obuentiones sunt fructus ex re venientes
cuiuscunque sint emolumenti.*
14 *Emolumenti nomen comprehendit etiam quo-
tidianas distributiones.*
15 *Emolumenti nomen generalissimum est signi-
ficans vtilitatem quamlibet ex re prouenien
tem.*
16 *Distributiones quotidianæ sunt, & dici pos-
sunt vtilitas quędam aliquo modo ex bene-
ficijs, seu* Canonicatibus, *& portionibus pro-
ueniens.*

An Distributiones Quotidianæ veniant nomine redituum, prouentuum, obuentionum, vel emolumentorum beneficij. Quæstio. VII.

D Quoniam

QVONIAM de nomine fructuum, vidimus, regulariter eo non contineri distributiones, videamus de aliis nonnullis, in quibus maior est difficultas.

Prima Cõclusio. Quicquid voluerit Old. cons. 118. in princ. probabilius mihi est,
1 † distributiones quotidianas proprie non venire appellatione redituum beneficiis tũ quod id tradit Bellenz. tract. de charit. subsid. q. 76. nu. 1. & expresse voluit Couar. d. c. 13. nu. 9. vbi cum de quotidianis distributionibus iam egisset in priori illius cap. parte, quærit in posteriori, an consuetudo efficere valeat, quod Canonici, & alii Ecclesiastica beneficia obtinentes possint iuste fructus principales, & vere reditus beneficiorũ absentes ab eis recipere; idemq; diserte docet Petr. Molig. tract. de appel. verb. sign. nu. 957. Petr. Paul. Paril. cons. 33. nu. 4. & 5. vol. 4. & Philip. Prob. in addit. ad Io. Monach. d. c. vnico, nu. 57. necnon Boer. decis. 340. Gambar. tract. de auctor. leg. à lat. lib. 6. 2. par. num. 17. & Rot. Rom. decis. 1170. 3. par. in nouiss. diuers. quos refert, ac sequitur Eman. Roder. tom. 3. quæst. regular. quæst. 74. art. 4. vers. tertia ratio est. tum quod, licet fortasse reditus nomen
2 latius pateat, q̃ fructus, vt voluit Glo. pen. in c. generali, de elec. in 6. c. grandi, verbo, reditus, de suppl. negl. præl. eo. lib. & Cle. 1. de reb. eccl. non alie. Alberic. in l. frugem. ff. de verb. sign. late Surd. consil. 162. num. 1.
3 vol. 2. tamen, cum reditus † dicatur eo, quod redeat singulis annis, ideoq; cum simplici, d. scribendum esse hoc nomen iure commendant, & satis comprobent, Tiraq. de retract. lign. §. 1. Glo. 6. num. 1. & Nauar. tract. de reditib. Eccles. q. 1. monit. 1. certũ
4 autem sit, † quotidianas distributiones nõ redire singulis annis, siue quia dietim, aut per singulos menses, aut sæpe saltem in annõ distribuantur; siue quia incerte admodum sint, atq; adeo in valore beneficiorum computandæ non sint, vt Oldr. ipse fatetur d. consil. 118. n. 2. & seqq. & tradit Fel. in c. ad aures. nu. 14. de rescri. & quod ad valorem pertinet nos latius comprobauimus in seq. quæst. dicendum quoq; erit, nomen redituum beneficii proprie sumptum non conuenire distributionibus; quod tandem concludit ipse Oldr. d. cons. 118. num. 4. 6. & vlt. Fateor tamen distributiones quoti-
5 dianas non modo saltem large † dici posse reditus beneficiorum, vt constat ex Couar. loc. cit. & aliis adductis in quæst. præce-
6 denti, sed etiam proprie dici posse † reditus Ecclesiæ, seu ecclesiasticos, vt satis probatur in cap. dilectus, il 2. de præben. in fin. ibi, in Canonicum recipi facias, & sibi de reditibus Ecclesiæ assignari prouentus, donec ei fit in beneficio præbendali prouisum; idq; iuncta Glo. fi. ibid. dum allegat tex. in c. dilectus, il 1. eod. tit. in fin. qui aperte loquitur de distributionibus quotidianis.

Secũda Conc. Probabilius quoque mihi est, neque etiam nomine prouentuum be-
7 neficii † contineri quotidianas distributiones. quod quidem probatur; tum quia licet nomen prouentus generale sit ad omnem reditum vndecunque obuenientem, l. annonam, ff. de extraord. crim. cum aliis adductis per nos tract. de Decim. cap. 9. num. 78. etiam ex facto hominis, vt funeralia, oblationes, vel quæ ex sigillo, aut similibus obueniunt, Boer. decis. 224. num. 5. & Io. Guttier. cons. 8. num. 3. tamen quia immediate à beneficio non proueniunt, sed ratione laboris, & operæ in Ecclesiæ seruitio impensæ, vt sup. quæst. 1. & alibi sæpe docuimus, non debent distributiones quotidianæ saltem proprie loquendo prouentuum beneficij nomine contineri. Sed neque funeralia nomine prouentuum, obuentionum, redituum, vel emolumentorum beneficii veniunt, vt inf. 2. par. quæst. 14. concl. 3. sed forsan venient nomine prouentuum beneficiati, cum ex persona ipsius dumtaxat, non autem ex beneficio hæc mortuaria prouenire videantur, vt ibid. latius dicemus. tum quia id aperte sentit inter alios Oldrad. loco paulo ante cit. expresse vero ita tenet Molign. d. tract. de appellat. verb. sig. nu. 943. post Rip. in c. cum M. Ferrariensis nu. 16. de constit. & Gemin. consil. 85. nu. 21. qui id diserte tradunt. tum ex tex. aperto in c. licet, de præben. ibi, prouentus suos Ecclesiasticos faceretis integre ministrari; noluimus tamen, vt quotidianas distributines, &c. & cap. secundo de priuil. lib. 6. in fin. vbi de absente causa studii

ſtudii dicitur, recipiant integre prouentus ſuos Eccleſiaſticos,ſicut illi ; cum tamen abſentes cauſa ſtudii non percipiant diſtributiones,vt late oſtendemus 3. par. quæſt. 10.circa medium quibus non aduerſantur cap.dilectus,il 2 in ſuperiori concluſ.allegatus,vbi iuncta Gloſ.quotidianæ diſtributiones appellantur prouentus ; nam forte ibi ſumitur improprie nomen prouentus , & certe ibi non eſt , vt in his iuribus pronomen , ſuos, quod aperte oſtendit in hoc cap. licet ſumi prouentus pro fructibus proprii beneficii,ſeu præbendæ , nõ autem communibus totius Eccleſiæ,vel Capituli , prout in d.cap.dilectus: tum quia licet nomen prouentus beneficii in generalius , quam fructuum eiuſdem,cum comprehendat præter naturales,& induſtriales,etiam artificiales,vt ſunt penſiones, Gonzal. d. §. 7.proe.n.197.ex Bal.c.cũ M. n.6. de conſti. & Mandoſ.ſup. facult. Aud. Cam. §. & taxam,verbo,prouentus;tamen hi omes pertinent ſolũ ad fructus principales beneficii; tũ demũ quia nomen reditus, & prouentus
8 † idem important,vt poſt Rip.d.capit. cum M.num. 14.monet Molign.d.num.943.licet
9 in hoc aliud viſum fuerit Surd. vbi ſup. Oldr. loc. proxime cit. & Rebuf. d.l. frugem,verſ.prouentus,de verb.ſig.nomine tamen prouentuum Eccleſiaſticorum non
10 alicuius,ſed abſolute , & ſimpliciter † veniunt diſtributiones quotidianæ, vt aperte decidit Bonif. 8. in Extrau. vnic. de decim. inter commu.ibi, & quia non occurrit nobis,quin diſtributiones quotidianæ prouentus Eccleſiaſtici ſint,& quæ ſequuntur.

Tertia Concluſio. Idem quoq; exiſtimo de nomine obuentionum beneficii , ſeu
11 præbendæ , vt nimirum † earum appellatione nequaquam veniant quotidianæ diſtributiones. Id enim expreſſe tradit Gig. conſ. 144.num. 18.Prob.in addit. ad Io.Monach.d. c.vnico nu. 52. Molignat.d. tract. de appellat.verb.ſignif.num.8 10.Poſt Rip. reſponſ.2.nu.2. de conſtit. ex quo vterque
12 infert,† ſtatutum priuans beneficiatos habentes litem ſuper beneficiis , quibuſcunque fructibus , & obuentibus , non debere hanc interpretationem recipere , vt etiam priuet quotidianis diſtributionibus quem , ſicut & Prob. in id refert , ac ſequitur Roder.d.verſic,tertia ratio eſt.Præterea ſi obuentiones , & prouentus idem ſunt , vt ex Boer.deciſ.224.num. 5. & Guttier. conſ. 8. num.3.tradit Gonzal.d.§.7.proem.nu.197. iam concl.præced. vidimus , nomine prouentuum beneficii, aut ſuorum non venire diſtributiones quotidianas.Accedit , quod
13 obuentiones dicuntur fructus † ex re venientes,cuiuſcunque ſint emolumenti , vt per tex.in l. 1. iuncta Gloſ. in §. exercitorem,ff.de exercitor.action.docet Rebuf d. l. frugem , verſ. obuentiones etiam : ſupra autem oſtendimus diſtributiones quotidianas,neq. proprie dici fructus beneficiorũ, aut præbẽdarum,neque ex ipſis beneficiis immediate , ſed ex labore potius , ac ſeruitio Eccleſiæ præſtito prouenire . Limitanda vero eſt hæc cum duab.preced.concluſ.in iis caſib.quib.limitauimus concluſ. quæſt.præced.de fructibus beneficii:& quidem à fortiori , cum ex prædictis in hac concluſ.liqueat,nomina redituũ,& prouentuũ generaliora eſſe,latiusq. patere,quam nomen fructuum beneficii. Similiter limitanda eſt quoad eas diſtributiones, quæ groſſe ſeu groſſi,fructus vocantur , de quibus ſup. quæſt. 3. in 2. ſpecie diſtributionum, & q.9.concl.2.ad fi.vbi hæc limitatio confirmatur.

Quarta Concluſio. Diſtributiones quo-
14 tidianæ proprie continentur † nomine emolumenti beneficiorum , ſeu præbendarum.Id aperte colligitur ex Put. deciſ.375. num.2. iunctis ſeqq.lib.2.vbi loquens de diſtributionibus vtitur nomine emolumentorum loco generis.Idem etiam ex eo pro-
15 batur,quod nomen emolumenti † generaliſſimum eſt ſignificans quamcunque vtilitatem quoquomodo ex aliqua re venientem, vt patet ex Malach. capit. 3. & quod emolumentum, quia cuſtodiuimus præcepta eius ? cap.nemo,de Simon.cap. 1. de teſtibus,in 6. Clem. ſtatutum , de elect. & ibi per Gloſ.& Doct.Surd.dict.conſil.162. num.3.poſt Cuman.conſil.pariter 162. ſtatim poſt principiũ late Bertazol.in repet.l. ſi quis maior num.636.& quatuor ſeqq.C. de tranſact.Boer.de c.Burdegal.2 24. nu.6. & Ioan. Guttier. conſ. 8. num.4.certum autem eſt ex ſupradictis , quotidianas di-
16 ſtributiones † eſſe vtilitatem quandam

D 2 ex

ex præbendis, & Canonicatibus, seu portionibus aliquo modo prouenientem. Plura de his, & similibus nominibus præter citatos Doct. & in d. iuribus videri possunt apud Picum in l. Titia, §. Titiæ cum nuberet, nu. 110. ff. de leg. 2. Bero. cons. 51. nu. 5. vol. 2. Bertrand. cons. 119. num. 4. vol. 3. & cons. 275. lib. 2. & alios aliis in locis.

SVMMAE RERVM.

1 *Distributiones quotidianæ non computantur in valore beneficij ex communi.*

2 *Valor beneficij, quod quis impetrat, exprimendus est in illius impetratione; idq; tantum propter regulas* Cancellariæ. *num. 4.*

3 *Valor distributionum non debet necessario exprimi in impetratione beneficij, & quæ sit ratio. nu 5.*

6 *Distributiones quotidianæ incertæ sunt, nec ad certã summã redigi possunt: cũ esse possit vt quis etiam sine culpa eas non percipiat.*

7 *Aptitudo acquisitionis non auget pretium rei, neque aliquem reddit locupletiorem.*

8 *Anniuersaria, & mortuaria non computantur in valore beneficij, neque in eius impetratione necessario exprimenda sunt.*

9 *Distributiones quotidianæ non computantur in valore beneficij, neque sunt necessario exprimendæ in impetratione, quamuis beneficium nullos alios reditus habeat præter distributiones.*

10 *Priuilegium, & qualibet verba debent aliquid operari.*

11 *Distributiones, & reliqua incerta computantur secundũ aliquos in valore beneficij, & exprimẽda sunt in eius impetratione, quãdo ad certam summam reduci possunt; qui tamen falluntur.*

An quotidianæ distributiones computari debeant in valore beneficij. Quæstio. VIII.

FREQVENTISSIMA est hac in re, communiq; omniũ scribentiũ calculo recepta sententia, quotidianas distribu-
1 tiones † non computari in valore beneficij ex quibus nonnullos dumtaxat retulisse sit satis. Fuit igitur hoc decisum per Rotam Rom. dec. 8. de præb. in nou. dec. 39. eo. tit. in ant. & dec. 33. de sen. & re iud. in antiq. dec. 5. nu. 7. par. 2. in nouis. diu. Cass. dec. 6. nu. 6. sub tit. de præb. Boer. dec. Burdeg. 19. nu. 4. dec. 140. nu. 4. eius sententiæ fuerunt etiam Paris. cons. 39. nu. 4. vol. 4. Tiber. Decian. cons. 43. num. 13. & seqq. vol. 1. Franc. cons. 185. nu. 10. vol. 2. Oldr. cons. 118. fere per totum. Prob. in Addit. ad Io. Monach. d. c. vnico, num. 37. & ibi Doct. fere omnes, Anch. in clem. 1. de concess. præben. quæst. 5. Fel. in c. ad aures, num. 14. de rescript. Io. Selu. in tract. de benef. 3. part. quæst. 12. nu. 33. Couar. lib. 3. var. resolut. cap. 1. 3. nu. 1. & alii relati à nobis tract. de decim. cap. 9. n. 83. & canonistæ sæpe eidẽ cõclusioni subscripserũt. Ex qua ẽt plerique inferunt, ꝙ li-
2 cet † alias, quicquid sit de iure cõi, propter regula Cancellariæ teneatur quis exprimere valorem beneficij, quod impetrat, alias gratia est nulla, vt tradit Abb. Fel. & cæteri d. c. ad aures, de rescript. Gomes, & cæteri
3 Glossat. ad d. regulas; tamen † non habet necessario exprimere distributiones quotidianas, sed solum valorem præbendæ, prout voluerunt Oldr. d. cons. 118. Hier. Gig. cons. 144. nu. 11. Decian. d. consil. 43. nu. 14. vol. 1. Cassad. d. num. 6. Anchar. d. Clem. 1. Felin. d. c. ad aures, nu. 14. Barbat. in cap. vlt. col. antepen. de pecul. cler. Io. An. ad Specul. rubr. de concess. præben. Prob. in Addit. ad Io. Monach. d. cap. vnico, nu. 53. & 57. Selu. d. cap. 12. num. 33. Mil. in Reper. Verb. gratia, Gom. in tract. de expectat. nu. 104. & post alios Couar. d. num. 1. inquiens, hanc esse communem opinionem, & probari ex tex. in d. c. vnico, de cler. non resid. in 6. sed nihil minus habetur in illo tex. in quo nulla mentio fit de valore expri-
4 mendo, sed neque haberi potuit, cum † de iure communi scripto, & in corpore iuris clauso nulla facienda sit mentio valoris beneficij in impetratione, sed solum ex dispositione regularum Cancell. quæ semper a summis Pontificibus innouantur, vt tradũt Doct. magis communiter in d. c. ad aures,
5 de rescript. Ad rationes ergo † recurrendũ est. Et quidem Couar. d. nu. 1. Old. d. consil. 118. & Prob. d. nu. 53. post Bertrand. cons. 275. col. 1. par. 2. eam rationem tam conclusionis, quam illationis præfatarum asserit, quod distributiones quotidianæ non augeant corpus præbẽdæ, & beneficij, sed hæc videtur petitio principij, hoc ipsum enim quæritur, cur non augeant corpus præbendæ,

bendæ, & beneficii; quare Oldr. & Prob. aiunt ideo non augere corpus,& valorem quia præbendæ, & distributiones sunt diuersa, & separata ininter se,atque adeo non possunt conglutinari; aliasq; rationes afferunt, prout apud eos videre est. communior autem,& firmior est illa, quam & iidem Doct. Fel. d.c.ad aures, & Gregor. Tholos.in tract. de benef. cap. 15. num.5. post Rebuf.in tract.de congr.port.cap.10. & 11.& alii fere omnes, qui hac rem per-
6 tractabunt,afferunt,nimirum quod† incertæ sint,nec ad certam summam reduci possint; incertum enim esse potest, num quis interesse possit, vt in specie monet Gregor.d.num.5, Oldr. d.consil.118.Prob. vbi supr.num. 37. 54. & 55.cum fieri possit,vt Clericus absque culpa,immo ex iusta causa,puta studii,aut domesticorum negotiorum absit ab Ecclesia,distributionesq;quotidianas non percipiat, iuxta ea, quæ infr. 2.par.latius explicabimus; at vero certum
7 est, aptitudinem † acquisitionis non augere prætium rei,neque reddere aliquem locupletiorem,vt per tex.in l.prætia rerum, ff.ad l.falc. l. naturalem §.1. ff. de acquir. rer.dom.& alia tradunt Alex. consil. 132. col. 1. & cons. 152. in fin. vol. 6. Cassan. consil.45.col.1.Prob. d. num. 37. & 54. & cap.si postquam, de præben. in 6. fere per totum multa enim cadunt (vt iam veteri prouerbio fertur) inter calicem, supremaq; labra. Stet ergo firma conclusio, distributiones quotidianas non computari in valore beneficii, ideoq; in eius impetratione earundem mentionem non esse necessario faciendam; idq. propter illarum incertitudinem. Quæ quidem conclusio ampliatur primo,vt procedat etiam
8 † in mortuariis,& anniuerlariis defuncto rũ, vt voluit Rot.d.dec. 8.de præb.in nou. Fel.d.c.ad aures nu.14.Anch.d.q.5.Oldr.d. conf. 118.Prob.d.nu.53.Cou.d.nu.1. aliiq; Doct. pene omnes in cõcl.cit.Secũdo am-
9 pliatur, etiam si in illa Ecclesia † nulli alii reditus sint, quam distributiones quotidianæ; tum quia nullus Doct. vno excepto hunc casum ab illa regula, & conclusione excipit; tum quia ideo nomine fructuum veniunt distributiones in sententia,vel priuilegio vbi Canonicatus in illis dumtaxat consistunt, iuxta superius deducta in q.6

quia alias priuilegium, & sententia nihil operarentur, prout colligitur ex Prob. d. addit.ad Monach.num.64.priuilegium au-
10 tem, & quælibet verba † debent aliquid operari,c.licet,& ibi Doct. de priuil. late Alex.consil.187.vol.5.quod quidem non vrget in casu nostro; vnde succedit communis theorica, quæ aperte colligitur ex c.2.de coniug.lepros. cum ibi notat. quod donec exceptio probetur, standum est regulæ. Ex quibus satis patet,longiùs a veritate aberrasse Tiber. Decian. d. consil. 43. num.15.vol.1.virum alioqui eruditissimũ, & Iureconsultum clarissimum; dum conclusionem superius propositam, quod distributiones non computentur in valore beneficii,neque de iis necessario facienda sit mentio in impetratione beneficii, ita contendit temperandam, vt non procedat vbi nullæ sunt præbendæ in Ecclesia distinctæ a distributionibus; neque enim verum est,quod ipse assumit,sed non probat, distributiones tunc subrogari loco præbendarum, & earum naturam assumere; cum sint plane diuersa. Minus verum est,quod alias redderetur elusoria regula Cancellariæ disponens,vt exprimatur valor beneficii in impetrationibus quorumcunque beneficiorum;nam satis ea locum habet in beneficii, quæ habent reditus distinctos a distributionibus. Verum hanc conclusio-
11 nem restringit † Fel.d.cap.ad aures num. 15. & Anchar.d.Clem.1.quæst.5.in fin. de præben.vt non procedat, quando hæc incerta reduci possunt ad aliquam certam summam; nam tunc recipiunt æstimationem; sic venditur iactus retis, & reditus ex iurisdictione prouenieus,l.si iactum, ff. de act.empt.& cap. 1.& 2.cum ibi not.ne prael.vic.suas.Falluntur tamen ambo (pace tantorum virorum dictum sit);nam incertitudo illa,quæ facit, vt distributiones, & anniuersaria non computentur in valore beneficiorũ, & de iis nõ sit facienda necessaria mentio in impetratione beneficii,nõ est attẽdẽda ex parte emolumẽtorũ,seu prouẽtuũ,prout ipsi supponere videtur,sed ex parte ipsius acquisitionis,seu psonæ acquirẽtis,quia fieri potest,vt ea nõ acq irat,ỹ mox ex Prob.Old.& Greg.demonstrauimus Atq; hæc de hac q.dicta sint satis;iãq;ad reliquas primæ huius p.q.si iubet veniamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Sequestrum vnde dicatur, & quid sit. & quomodo differat a deposito. nu. 2.*

3 *Sequestrum aliud conuentionale, aliud iudiciale.*

4 *Sequestrum conuentionale regulariter est permissum; iudiciale regulariter prohibitum.*

5 *Sequestrum iudiciale multis casibus est licitum, & quatuor num. seqq.*

6 *Sequestrum quando fieri possit ob timorem dilapidationis, & nu 8 acet in causa manutentionis, vel attentatorum. num. 7*

7 *Sequestrum fieri potest si timetur, ne commode fiat postea executio, & cum possessor beneficij recurrit ad iudices seculares pro manutentione possessionis.*

8 *Sequestrum fit, si debitor bona non possidens suspectus sit de fuga.*

9 *Sequestrum apponere potest iudex ex officio ob iustam causam sibi visam.*

10 *Sequestrum beneficij cum fructibus fit lata vna sententia in Curia contra possessionem quod si & hic vnam pro se habet, expectatur secunda. num. 11.*

12 *Sequestrum, vt concedatur, requirit de iure partis citationem, nisi debitor suspectus sit de fuga. item probari debitum per instrumentum, vel debitoris scripturam. nu 13. & expressionem legitimae causae, eiusq; expensionem. num. 14.*

15 *Iuramentum calumniae non semper exigitur ante sequestri concessionem.*

16 *Clem vn. de sequestr. poss & fruct. comprehendit Canonicatum, & praebendarum, eiusq; fructus; non autem distributiones quotidianas. nu. 18.*

17 *Iura Episcopalia quae sint.*

19 *Litigans, qui obtinet, distributiones consequitur, si iam fuerat ad earum participationẽ admissus, & solebat diuinis interesse eas vero a Capitulo recuperat. num 20.*

21 *Clem vn. de sequest. poss. & fruct. quando comprehendat distributiones.*

22 *Constitutio 142. Pij IV. summatim refertur. in multis conuenit cum Clem vn. de sequestr. poss. & fruct. num. 23. & in multis discrepat nu 24. & seq.*

25 *Lis super possessorio non facit beneficium litigiosum.*

26 *Sequestrum iuxta Clem. vn. de sequest. an possit fieri in causa attentatorum.*

27 *Clausula, (quantum sibi videbitur) an impotet merã voluntatẽ, vel arbitriũ boni viri.*

28 *Reseruatio, & affectio beneficij quomodo differant.*

29 *Sequestrum iuxta Constit. 142. Pij IV. requirit probationem reseruationis, non nullitatis collationis.*

30 *Citatio, vt officiat, debet reproduci in actis etiam in terminis Constit. 142. Pij IV. quibusdam casibus exceptis.*

31 *Distributiones quotidianae sequestrari nequeunt vi Constit. 142. Pij IV. nisi cum ea nomine fructuum beneficij contineantur. num. 32.*

33 *Distributiones aliae grossae, & impropriae, aliae minutae, & distributiones quotidianae propriae, dictae.*

34 *Distributiones grossae, ex quibus iuribus habeantur.*

35 *Distributiones grossae, & quotidianae cur sic dicantur. & ibi cum num. seq. intellectus Extrau. cum nonnullae la 1. §. praeterea, de praeb. in commun.*

37 *Intellectus Glos. Extrau. vn. in princ. verbo, in totum, versic. distributiones enim, ne Sede vac.*

38 *Intellectus cap. vn. §. statuimus, de cler. non. resid. in 6 & ibid habes, quod qualitas adiecta verbo debet regulari secundum tempus verbi & quod Clausula in fine posita refertur saltem ad proxima.*

39 *Distributiones grossae cur sic appellentur, & quibus tribuantur.*

40 *Distributiones grossae, & impropriae sequestrãtur vi Constit. 142. Pij IV. Suntq; magis fructus, quam distributiones quotidianae. num. 41.*

42 *Tertia prouentuum, de qua Trid. sess. 22 c. 3. de refor. sequestratur vi Const 142. Pij IV.*

43 *Remedium Const. 142. Pij IV. vtilius est immissione vigore Breuis, vel litterarum subrogationis gratiosa in iure, & possessione praecessoris.*

44 *Constitutio 57. Pij V. summatim refertur. & comprehendit quodã mandatum sequestri fructus beneficiorum, distributiones grossas, & quotidianas nu. 45*

46 *Distributiones quotidianae pendente lite non semper ad Capitulares, sed aliquando ad prouisos, vel alias personas pertinent.*

47 *Sequestrum depositi nomine continetur.*

Compi-

48 *Compilatio septimi Decretalium a Pet. Matt. facta nec rite, nec recte fuit; & duobus nu. seqq.*

49 *Compilatio canonum sine summi Pontificis, & legum ciuilium sine Imperatoris speciali auctoritate fieri, edique non potest. & ibi, quid obseruandum sit in compilatione iurium facienda.*

50 *Compilatio septimi Decretalium qualiter facienda foret, & ibi, quod constitutio 57. Pij V. licet Sepositi nomine vtatur, de sequestro tamen est accipienda.*

51 *Constitutio 57. Pij V. non habet locum, nisi Capitulum fuerit in culpa non tradendi possessionem, vel impedimentum præstiterit.*

52 *Censura trahit secum executionem, nec per appellationem sequentem suspenditur.*

53 *Sequestrum fieri potest, dum cognoscitur de iniustitia, vel nullitate censuræ contra Clericum ob delictum latæ, vt de hac constito distributiones recuperet. Idem in banno & carceratione, si is solebat diuinis interesse. num. 54.*

55 *Sequestrum distributionum fit vbi de ijs, vel beneficio sit principalis controuersia, & ad eas admissus sit dilapidator, vel suspectus de fuga.*

56 *Regulæ standum est, donec exceptio probetur.*

57 *Sequestrantur distributiones quotidianæ, vt satisfiat creditoribus clerici, si aliter non possit eis satisfieri.*

58 *Sequestratio, licet aliquantum sit odiosa, extenditur ad casus similes, vel grauiores expressis in iure.*

59 *Fideiussor Clerici est ab eo seruandus indemnis etiam per assignationem distributionum. non tamen nisi in subsidium primo fructuum patrimonialium, deinde beneficiorum a distributionibus distinctorum. num. 60.*

61 *Distributiones quotidianæ, aliÿq; reditus Ecclesiastici obligari non possunt pro debito.*

62 *Distributionum sequestratio, & adiudicatio creditori ita fieri debet, ne clericus egeat; & nu. seqq.*

63 *Clericus non debet cogi mendicare, vel sordidum quæstum exercere cum dedecore status Clericalis.*

64 *Clericus conueniri nequit vltra id, quod facere potest, hoc est, non nisi deducto, ne egeat.*

An Distributiones Quotidianæ cadere possint in sequestrum. Quæstio IX.

POSTQVAM egimus in præced q. an quotidianæ distributiones commutari debeant in valore beneficii; in duabus vero eã proxime antecedentibus disputauimus, an illæ veniant appellatione fructuum, redituum, prouentuum, obuentionum, vel emolumentorũ beneficii; cũ aliquando contingat, Clericorũ reditus & prouentus beneficiales, quos introitus Clerici appellant, æstimari, & plerumq; sequestrari ad effectum, vt de iis satisfiat creditoribus, vel cum lis est inter duos Clericos, qui idẽ beneficiũ obtinuerint, aliamue similẽ ob causam; idq; ab eo abstrahat, (vt cum Philosophis loquar) quod introitus huiusmodi acquisiti vel adhuc non acquisiti, per Clericum fuerint, immo vt plurimũ hoc ipsum anteillorum acquisitionẽ contingat: iure optimo sequitur, vt hoc loco videamus, an, sicut ceteri prouentus, ita distributiones quoq; sequestrari expresse possint, cadãtue in sequestrũ reliquorũ beneficialium, seu Ecclesiasticorũ prouentuũ Clerici, in eoq; tacite cõprehẽdãtur. Pro cuius quæstionis resolutione.

Præmitto primo, sequestrationem ex
1 edictam, † quod vterque concertantium sequestris fidem sequatur, l. sequester, vbi omnes, ff. de verb. signif. definiri posse, depositum rei controuersæ penes tertium a pluribus factum. Sic Andr. Clud. tract. de iur. sequestrat. cap. 1. num. 23. ex d. l. sequester, l. licet, ff. depos. & l. si fideiussor §. fin. ff. qui satisd. cog. vel cum Io. And. & Io. Monac. in cap. locupletari; de reg. iur. in 6. & Coras. lib. 3. Miscell. iur. cap. 2. in princ. quod sit rei possessæ, de qua controuersia est, aut fructuum eius a possessore partium consensu, aut iudicis officio ex causa facta separatio. Vnde duo colliguntur;
2 alterum, † quod sequestrum a deposito differt tamquam genus a specie, vel etiam vt species distincta; depositum enim esse potest etiam de re non litigiosa, seu controuersa, non sic sequestrum; præterea depositum ab vno tantũ fieri potest, sequestrum non nisi a pluribus; denique per se-

questrum transfertur possessio saltem quãdo fit de voluntate partium per depositũ vero semper sola detentatio, vt post alios tradunt Franc. Curt. in tract. de sequest. q. 2. num. 29. Vinc. Caroc. in sim. tract. par. 1. quæst. 4. num. 2. & And. Clud. d. cap. 1. num. 17. vsque ad 21. qui duo Doct. alia discrimina inter depositum, & sequestrum constituunt. Alterum, quod colligitur, est, † duplicem esse sequestrationem illam, quæ superius definita est, alteram voluntariam, seu conuentionalem, quæ fit de consensu partium ante inchoatum iudicium; alterã necessariam, seu iudicialem, ab ipso iudice ad instantiam vnius dumtaxat partis, vel etiam ex officio factam, prout post alios adnotarunt Curt. d. tract. quæst. 1. num. 19. Caroc. d. par. 1. quæst. 3. Iacob. de Aren. in tract. de sequestrat. nu. 1. & Clud. d. tract. de iur sequestrat. cap. 3. nu. 2. & 3.

3

4 Præmitto secundo, † sequestrationem conuentionalem regulariter esse licitam, & permissam, l. interesse puto, ff. de acquir. possess. l. 1. in princip. ff. depos. & l. si soluturus, ff. de solut. idq. adnotauit Aren. sup. Curt. d. tract. quæst. 1. num. 19. Caroc. d. q. 3. & fuse ostendit Clud. d. tract. cap. 4. nu. 50. 51. & 53. Iudicialem vero præsertim ante sententiam regulariter esse prohibitã vt satis cõstat ex l. vn. C. de prohib. sequest. pec. c. 2 de sequest. poss. & fruct. c. 1. vt lit. pend. cap. cum teneamur, de appell. Host. in sum. tit. de sequest. possess. num. 4. & pro regula constituunt plerique alii, quos referunt, & sequuntur Aren. sup. num. 2. Curt. d. quæst. 1. num. 6. Caroc. d. par. 1. in princ. latissime Clud. d. cap. 4. nu. 2. vsque ad 49. vbi hanc conclusionem pluribus relatis communi calculo receptam asserit, & contra quorundam Recentiorum sententiam, qui oppositum tueri curantur; optime defendit. Multis tamen in casibus fallit † hæc regula quorum plerosq; recenset Glos. d. l. vn. Host. loc. cit. & cap. fin. de sequest. poss. & fruct. Abb. & cap. 2. eod. tit. Archid. in cap. quia tes, seu fin. 11. quæst. 1. num. 9. & 10. Aren. d. tract. num. 3. Curt. d. quæst. 1. num. 7. vsque ad 14. Caroc. d. tract. par. 2. per tot. Clud. sup. c. 5. num. 5. vsque ad 100. vbi 21 casus enumerat. quib. iure permissa est sequestratio, vndecim Ang. de Perus. tract. de sequest. ex nu. n. 4. alios plures Lãcellott. tract. de attent. 2. par. cap. 12. limit. 12. & vigintiocto cumulauit Iacob. Sahagun. in repet. d. cap. 2. vt eum refert, ac laudat Hier. Gonzal. quem post iam paratam hanc nonam, simulq; nouam quæst. in secunda præsentis tract. editione vidi, in cõmentar. Reg. 8. Cancell. §. 7. proem. num. 20. qui etiam num. 21. & 23. addit 29. & 30. casum; a num. autem 23. ad 27. & a 33. ad 37. alios nonnullos recenset. Ex his porro omnibus casibus illos tantum ipse hoc loco attingam, qui ad propositam initio quæstionem aliquo modo faciunt. Primus igitur est, quando plures super vna, eademq; re, vel eius possessione litigant, eamq; ad se pertinere contendunt, & partium iura sunt obscura; possessioq; vacans est; tunc enim potest iudex sequestrationem decernere saluo iure vtriusque partis; ita post alios Clud. d. cap. 5. num. 5. vsque ad 8. Menoch. de retin. possess. remed. 6. num. 45. Secundus Casus est, si de momentanea possessione lis fecerit, quia vtraque pars contendat se possidere, & iuste timetur, ne partes in colligendis fructibus ad arma deueniant; late Clud. d. cap. 5. num. 9. vsque ad 14. Curt. d. tract. de sequestr. quæst. 1. nu. 11. & 12. Tertius est, † si iuste timeatur, & plene probetur dilapidatio, vel conuersio in proprios vsus rei petitæ, seu litigiosæ: quod procedit etiam in pecunia, vel alia re mobili, quæ petatur, vt late comprobat Caroc. d. tract. de sequest. 2. par. q. 2. Clud. d. c. 5. nu. 15. vsque ad 21. & nu. 85. traditq; alii relati per Curt. vbi sup. nu. 8. & 9. quod tamen ipse non admittit, nisi adhibita ea distinctione, de qua etiam Abb. d. c. fin. de sequest. poss. & fruct. & Ang. Aret. in l. Imperatores, §. fin. ff. de appell. & alii cit. per Curt. sup. vt si quidem possessor non est alias soluendo, detur sequestrum in quauis instantia; si vero sit soluendo, & vtatur eo modo, quo prius rebus suis, non concedatur sequestrum etiam in causa appellationis: quod si non vtatur eo modo, sed dilapidet, tunc quamuis sit soluẽdo, fiat sequestrum propter præsumptionem ortam ex sententia contra appellantem, & propter sinistram suspicionem ortam ex dilapidatione vltra solitum morem.

5

6

Quartus casus est, cum beneficium vacat, iuxta c. cũ vos, de offic. ord. Rot. in vna

Cre-

emonen.Cappellæ 24.Iunij 1590.coram omitulo,& tradit Gonzal.d.§. 7. proem. .m.24.

Quintus est, † cum agitur de manutenone, vel attentatis, & discussio pendet à gotio principali, quod est valde dubiū, incellot.de attent.3. par.c. 24. quæst. 19. 1.5.& 6.& cap.29.Gonzal. vbi sup.n. 26. uic similis est, cum possessio est attenta- ,quia capta lite pendente; nam tunc dar sequestrum ante sententiam, Caputaq. :cis.151.& 157.par.3.Mohedan. decis. 1. im.3.de sequest.possess.& fruct.Crescen. :cis.3.eod.tit.Cassad.decis.3.num.7.vt lit. nd.Cæs.de Grass.decis.2.n.1.de appellat. post hos Gonzal.sup.num.37.

Sextus, quando timetur, ne commode ri possit executio, & recuperatio fruuum, Gonzal.sup.num. 34. ex Put. decis. o.num.3.lib.2 & decis.249.num. 3.lib.3. te Rot.decis.1.num.3.& per tot.2.par. in ouiss.diuers.

Septimus, quando possessor in prima intia obtinuit remissoriam in causa beneiali, ex eo, quod tunc habeatur sentent pro data, vt tradit Gonzal.sup. num.35. ost Caputaq.decis.152.par.3

Octauus, vt etiam ante sententiam apnatur sequestrum in causa beneficiali, ando possessor beneficij, de quo agitur, currit ad iudices seculares pro defenden sua possessione, quā ordinarius Ecclesiacus iniuste abstulit, & de mandato eorūn iudicium secularium fuit integratus. Gonzal.sup.num.36. post Rot.in vna laguritana beneficij de Auseio coram ccino 19. Decembris 1601. & in alia agarit. beneficii SS. Andreæ, & Iacobi Iunii 1602. coram bo. mem. Litta, & 2- sæpe.

Nonus casus est, † quando debitor, qui ia immobilia possidet simul cum re mocōtrouertia, de fuga est suspectus, vt sa- constat ex tex. in l. de pollicitationibus e pollicit. l. si fideiussor §. fin.ff.qui sacog.& l.item si suspectus, ff.de procur. Coral.lib.3.Miscellan.iur.cap. 2. num. alii, quos referunt, & sequuntur Clud. ap.5.num.28.& Caroc.d.2.par. quæst. Quomodo autem probanda sit hæc suso fugæ, fusè tradit Clud. ibid.num 29. & aliquot seq. & Curt. d. tract. de se- quest.num.41.& duobus sequen.

Decimus Casus est pendente appellatione ab executione sententiæ, quæ transiti, in iudicatum, in casibus, quibus de iure appellatur ab executione sententiæ, congestis per Doct. in l. ab executore, ff. de appellat. & l. ab executione C. quor. appell. non recip. cap. super quæstionum, §. nos autem, de offic. de leg. capit. quod ad consultationem, de sent. & re iud. & c. nouit, de appell. interim enim fructus rei litigiosæ sequestrantur, licet nulla subsit fugæ, vel dilapidationis suspicio. ita Caroc.d. 2. par. per tex. d. l. ab executione, & post Bal. ac Rom. d. l. si fideiussor §. fin. & alios docent Curt.d.tract.num.7.& Clud.d.c. 5. num. 59.& aliquot seqq.

Vndecimus est iuxta dispositionem Clem.vn.de sequestr. possess. & fruc. de qua latius in seq.præmiss.& concl. 1.

Duodecimus in casu cap. 2. de sequestr. possess.& fruc.vbi habetur, quod si missus in possessionem causa custodiæ fructus dissipat, dissipati reuocantur, & cum aliis sequestrantur. Casus vero cap.fin.eod. tit. vt ab eo, qui à sententia prouocauit, fructus possessionis, si dissipentur ab ipso, possunt lite pendente rationabiliter sequestrari, satis reducitur ad tertium superius à nobis positum.

Decimustertius sumitur ex constitutione Pii IV. de qua nos fusius infra conclus.2. huius quæst. agemus.

Decimus quartus ex Constitutione Pii V. de qua seorsim concl. 3. eiusdem quæst.

Decimusquintus, & postremus casus est 9 † quod iudex ob iustam causam sibi beneuisam potest ex officio apponere sequestrū in omnibus casibus, in quibus sequestratio ad instantiam partis fieri non posset. ita Gonz.d.§. 7. proem.num.27.post Bart. d.l. Imperatores §. fin.nu.3. ff.de appell.Bero. cōs. 116.n.6.lib.3.Canalc.decis. Fiuiz.23.n. 34.& Lancell.de attēt.2.par.c.12. limit.12. n.26.& 3.par.c.29.n.148.& seq. vbi dicit, quod Rota generaliter ex causa sibi bene visa deuenire solet ad appositionem sequestri.

10 Præmitto nunc tertio, quod, † vt habetur d.Clem.vn.de sequest.poss.& fruct. lata in Curia vna sententia definitiua siue in petitorio, siue in possessorio, etiamsi nulla forte

forte dicatur, contra possessorem beneficii, dum tamen illud per trieniū pacifice antea non possederit, debet per loci ordinarium sequestrari beneficium ipsum vnà cum fructibus penes personam idoneam, quæ de iisdem, supportatis prius debitis oneribus, respondeat, qui obtinuerit finalem victoriam; atq; id ipsum præter Doct. ibi, atque alibi sæpe, adnotarunt Caroc. d. tract. de sequestr. 2. par. quæst. 1. Curt. eod. tract. nu. 14. & Clud. d. c. 5. nu. 65. & seq. Quæ tamen dispositio quatenus de vna sententia loqui-
11 tur, notabiliter limitanda est, † nisi reus primo sententiam obtinuisset; quia licet postea succubuisset per alteram sententiam in causa appellationis, non fieret sequestratio, de qua in d. Clem. sed oporteret expectare aliam sententiam. ita Io. An. in addit. ad Specul. tit. de sequest. poss. & fruct. col. 2. quem sequitur Curt. d. num. 14. & ante eum late tradidit Card. d. Clem. vn. quæst. 4. Alias porro similitationes, & ampliationes ad dispositionem eiusdē Clem. videre licet apud scribetnes ibi, quæ plene cumulatæ sunt à Caroc. d. quæst 1. Aliquæ vero declarationes sumi poterunt ex iis, quæ conclus. 1. & 2. huius q. adducemus.

Præmitto quarto, & postremo, in casibus, quibus permittitur sequestratio, quicquid sit de consuetudine, quædam regulariter de iure requiri. Primo quidem requiri-
12 tur † partis citatio, ita late Caroc. d. tract. de sequest. par. 3. quæst. 3. Curt. eod. tract. num. 40. & Clud. d. tract. cap. 6. nu. 1. vsque ad 4. Card. d. Clem. vn. nu. 28. Vitalin. num. 10. & Ant. Gabr. commun. conclus. lib 2. tit. de citat. concl. 1. num. 256. 281. & nu. 444. vbi hoc limitat, nisi debitor suspectus esset de fuga, quod etiam facit Clud. ibid. num. 5. & 6. Curt. & Caroc. loc. cit. Secundo,
13 † quod creditor ius suum probet per publicum instrumentum, aut propriam debitoris scripturam. ita late Clud. d. cap. 6. nu. 7. & 8. licet Caroc. d. par. 3. q. 1. & Curt. d. tract. num. 50. & duob. seqq. concludere videantur, quod sufficiat summaria, & semi plena probatio. hanc tamen probationem necessariam non puto in casu d. Clem. vn. de quo in præced. præmis. vbi de sequestrando beneficio cum fructibus agitur; tunc enim actor eo ipso probasse sufficienter videtur ad hanc effectum ius suum, quod sententiam contra reum obtinuerit; & hanc probationem tamquam sufficientem approbat Summus Pontifex d. Clem.
14 vn. Tertio requiritur, † quod causa, ob quam sequestratio conceditur, (aliqua nimirum ex contentis in casibus supra enumeratis, aliusue in iure expressis, aut par omnino, & similis,) ab actore exprimatur, & probetur, vt satis inter ceteros docet Clud. d. cap. 6. num. 10. cum duob. seqq. immo hæc ipsa debet à iudice expendi vna cum iure actoris, & defensionibus rei, an sint releuantes, ita, vt omnino causæ cognitionem ante sequestri decretum adhibuisse dicatur, vt optime & fuse tradit Clud. ibid. num. 13. & aliquot sequent. vbi etiam contra Caroc. quem perperam semper Corat. appellat, d. par. 3. quæst. 4. optime conclu-
15 dit, † non semper ante sequestrum exigi ab impetrante calumniæ iuramētū; de quo quid sit, præter scribētes in tit. vtriusq; iuris de iuram. calum. & Pract. videri potest Ant. del Rè in proprio tract. His præmissis sit.

Prima conclusio. Sicut certum mihi est, Canonicatum, & præbendam comprehendi in dispositione d. Clem. vn. atque adeo in terminis illius fieri posse, ac debere sequestrationem beneficii, & fructuum ipsius præbendæ; ita probabilius puto, non comprehendi quotidianas distributiones; ita, vt in casu illius Clem. sequestrari regulariter
16 non possint. Prior † pars conclusionis patet, quoniam nomine beneficii satis comprehenditur Canonicatus, & præbenda, cap. conquerente, & cap. fin. de cler. non resid. c. cum super quæst. de concess. præb. & passim in eo tit. ac tit. de præb. ext. & in 6. atque alibi sæpe. & in specie d. Clem. adnotauit ibi inter ceteros Card. n. 6. Neque obstabit, quod Canonicatui, & præbendæ adeptari non posse videantur illa verba eiusdem Clem. (apud aliquam personam idoneam sequestretur, quæ plenā de ipso, & debitam curam gerens, id, quod de fructibus ipsius, debitis eiusdē supportatis oneribus superesse contigerit, illi restituat, qui finalē in causa victoriā obtinebit;) nam cum tunc beneficiū ipsum, eiusq; possessio sequestretur, vt ex d. clem. habetur; atque adeo, qui possessor erat, non possit missas, vel alia diuina officia celebrare, vt in specie docet Caroc. d. tract. de sequest. 2. par.

q. 1.

q. 1.nu.4.post Bellam:concl.429.sed neq;regulariter admittendus sit Vicarius Canonici, seu qui nomine Canonici diuinis intersit, & Ecclesiæ inseruiat, vt sentiunt inter alios Abb. in c.tu e,nu.6.de cler. non resid. & Couar.lib.3.var.resol.cap. 13.nu.2. post Cald.cons.vn.num.2.de cler.non resid.non apparet, quomodo sequester debita huiusmodi beneficij onera queat supportare. Non obstabit inquam hoc, quod obijci posse videtur contra priorẽ partẽ huius conclus.Respõdetur enim primo,sat esse,quod vt plurimum id accedat, & fieri possit;lex nãq;illud prospicit,quod vt plurimũ,& frequenter,nõ autẽ quod raro cotingit,l.iura, & duab.seqq.ff.de leg.Deinde dicimus, ꝙ
17 † præter procurationẽ ratione visitationis, & aliorũ iuriũ Episcopalium solutionẽ, de quibus in c.conquerente,de offic.ord.necnõ receptionẽ Legatorũ,collectas Decimarũ Papaliũ,&similia,iuxta Glos.in c.2.§.vbi autẽ,de decim.in 6.ac tex.&Glos.in c.1.de præb.& c.prẽsenti §.porro,de off.ord.eod. li.illud quoq; onus remanet supportãdũ,vt cũ opus fuerit, quilibet Canonicus cõferat ad restaurationẽ fabricæ suæ Ecclesiæ saltẽ vbi hac de re adsit statutũ c. fin.de his quæ fi.à mai.par.capit.maxime cũ & quicũq;beneficiũ Ecclesiasticum obtinẽt omnino adiuuare debẽat ad tecta Eclesiæ restaurãda, vel ipsas Ecclesias emẽdãdas,vt cauetur in c.quicunq;ꝙ est 1.deEcclesi.ædif.vel repar.
18 Posterior vero † pars conclusionis probatur;Tum quia d.Clem.solum disponit de fructibus beneficiorum; certum autem est distributiones quotidanas regulariter appellatione fructuum beneficij, seu Canonicatus non contineri, vt late ostendimus sup.quæst.6.fere per totam: Tum etiam quia, licet ius distributiones quotidianas percipiendi competet ratione Canonicatus, & beneficij in Ecclesia Collegiata obtenti, vt inf.2. par. quæst. 1. demonstrabimus:nihilominus,ad hoc,vt quis huiusmodi beneficiũ obtinens,eiusq; etiã possessor, vt loquitur d.Clem.vnic.actu easdã distributiones percipiat,in certa ætate, & ordine constitutus esse debet, & cantus peritiã,aliasq; qualitates habere, de quibus nos latius inf.d.2.par.quæst.19.quorum aliquid si cui desit,non erit is ad illas percipiendas à Capitulo admittendus,vt ibid. demonstrabimus;vnde non statim, ac litigans beneficium in Collegiata obtinet, ad eum pertinent distributiones, quæ sequestrari apud aliquem possint.Sed & si vel vterq;actor nimirũ, & reus,vel certe reus iam tempore motæ litis ad distributiones admissus fuerit, quia omnes tunc qualitates requisitas haberet,locũ quidem non obtineret eo casu dispositio d.Clem. propter priorẽ ratio-
19 nẽ:† distributiones tamen habebit qui obtinuerit in causa, vbi antea soleret diuinis interesse, & munia sua obire, per ea, quæ inf.d.2.par.q.5. n. 80.seqq.de iniuste bannito, & carcerato,aut alias impedito, & q. 15.de iniuste excõmunicato,suspẽso,& interdicto fuse trademus. quamuis enim regulariter distributiones non interessentiũ interessẽtibus accrescere debeant,vt inf.p. 3.q.6.late cõprobabimus; tũc autẽ possessor iste interesse diuinis, suaq;munia, propter quæ dantur distributiones,vt fuse tthe tradent. tradem. 2. par. quæst. 2. obire nullo modo possit, cum beneficium ipsum sequestratũ sit,immo & eius possessio:neq;per aliũ valeat deseruire, vt sup. circa initium huius conclus.ostendimus; vnde ex hoc etiam frustratoria esset hæc distributionum sequestratio,cũ sequester eas deinde restituere non posset illi,qui in causa finalem victoriam obtinebit, prout d. Clem. aperte disponit.Tamẽ cũ per hũc prouisũ,qui ante litẽ soleret diuinis interesse,nõ stet,quin pẽdẽte lite intersit,debet huiusmodi conditio interessẽtiæ haberi pro impleta, iuxta vulgatã regulã,cũ nõ stat,de reg.iur.in 6.& alia per nos adducẽda d. q .5. & 15. ex qui-
20 bus etiã concludẽdũ est, † has distributiones non ab aduersario collitigante,sed potius ab ipso Capitulo, & Canonicis recuperãdas esse;hi enim eas vel nõ acquisierũt vel reuocabiliter; id quod melius quoque cõstabit ex ijs,quę in seqq.cõclus.dicemus, præsertim vero 3. & 4. & ex eo suadetur, quod facile potest euenire, colligitantẽ, à quo recuperandæ forẽt distributines, non fuisse admissũ ad illarum participationem siue ob defectum alicuius qualitatis requisitæ,siue aliam ob causam.

Dixi autẽ in hac posteriori parte cõclus.
21 (regulariter,quia,† sicut in aliquibus casibus nomine fructuũ beneficij,& Cahonicatus veniũt distributiones quotidianæ,quꝰ sup.

ſup.d.q.6.limit.2.& 3. proſecuti ſumus,ita in iiſdem.(dummodo litigantes iam ad diſtributionũ ſint participationem admiſſi,) locum habere poterit diſpoſitio d. Clem. de qua etiam in ſeq.concluſ.poſt initium fere vſque ad medium nõ pauca ſumus dicturi.

Secunda concluſio. Non poſſunt regulariter ſequeſtrari diſtributiones quotidianæ proprie dictæ,ſed tantum impropriæ, quæ groſſi fructus dicuntur, aliiq; fructus beneficiorũ, iuxta terminos conſtitutionis 142. Pii IV. quæ incipit,Sanctiſſimus, editæ, ac publicatæ die 26.Octobris 1560. vbi perpe-
22 tuo valitura ſanctione cauetur,† vt quoties aliquem ſuper quouis beneficio Eccleſiaſtico reſeruato,ſeu affecto, & ordinaria, vel alia auctoritate nulliter collato tam in Curia Romana, quã extra eam litigare cõtigerit,& iudici ordinario, ſeu cui cauſa deſuper commiſſa fuerit,etiam ſummarie, & extraiudicialiter, quantum ſibi pro rei qualitate ſufficere,parte legitime citata, videbitur,conſtiterit, beneficium illud eſſe reſeruatum,ſeu affectum, & nihilominus, ſeu alia auctoritate nulliter collatum, & indebitæ detentum exiſtere idem iudex, reproducta citatione, fructus, reditus, & prouentus beneficiorum ſic nulliter collatorũ, & indebite detẽtorum ſequeſtrari mandet,& faciat,ac alia exequatur in præmiſſis neceſſaria,& opportuna: ſuper quo eidem indici omnem poteſtatem,& auctoritatem impartitus eſt.Idemq;in cauſis tũc in quauis inſtantia coram iiſdem iudicibus pendentibus ſimiliter obſeruari mandauit; prout in ea conſtitutione plenius continetur; cuius etiam tenorem, quatenus ad ſequeſtrum pertinet,refert eam fuſius explicans,& pluribus exornas Hier. Gonzal. d. §.7.proem. fere per tot. Nos vero neceſſaria dũtaxat, quæq; ad præſentẽ concl. pertinent, proſequemur: ſi tamen illud, quod ad præced. concluſ. & 3. præmiſ. exactiorem cognitionem pertinet,nõ omittamus, quibus nimirum in rebus conueniant, aut diſcrepent mox memorata Piana conſtitutio,de qua hic, & illa Clement.de qua ibi, nec prætereamus præcipuos, qui inde ſequuntur effectus.

23 Conueniunt enim † primo in ratione proemiali,à qua regulatur diſpoſitio,l. fin. ff.de hæred. inſtit. cum ſimil. nã vtriuſque ratio eſt ad compeſcendas litigantium malitias,vt bene ponderat Gonzal.d.§.7.n. 65.cum tribus ſeqq. Secundo conueniunt, quod vtraque procedit in quouis beneficio,licet ſit curatum Perſonatus,aut Dignitas,vt recte idemmet deducit n.69.& duobus ſeqq.Tertio quia ſicut Clem. ceſſat cõtra triennalem poſſeſſorem ante litem motam, vt ibi habetur, ſic Piana,vbi id incontinenti doceatur,vt idem probat à n. 72.ad 76.præcipue per Reg. 35. Cancell. Quarto iuxta vtrãq;conſt. opponẽs nullitatẽ ſentẽtiæ non excuſat ſeu excludit ſequeſtrum, late ipſe Gonzal. num 77.cum tribus ſeqq. Quinto nulla appellatio vtriuſque Conſtitutionis ſequeſtrum valet impedire, licet alias appellari poſſet, Maran.de ord.iud.6. par.act.2.limit.15.Lancellot.de attentat.2. par.cap.12.limit.12.ſicut etiam in vtraque non euitatur ſequeſtrum per cautionem de reſtituendis fructibus oblatam,prout de Clem. tradit ibid. Card.num.29.Put. deciſ. 311.nu.1. lib. 1. de Piana oſtendit Gonzal. ſup.num.97.cum duobus ſeqq. licet regula in hoc ſit in contrarium,l.Senatus, ff. de off. præſ.cũ aliis adductis à Gõz.n.96.Sexto ſicut in caſu Clem. tertius ſe opponens pro ſuo intereſſe non impedit ſequeſtrum. Rot.dec.4.de ſequeſt. poſſ. & fruct. in no. & dec.11.n.1.de ſent.& re iud.in antiq. & dec.160.p.3.diu.Caputaq.dec. 101.per tot. & extẽditur ſolũ ad fructus extãtes tẽpore ſequeſtri,non autẽ ad iam perceptos,Gonzal.ſup.num.103.poſt Vitalin.d. Clem. vn. num.77.& ſeq.ita in caſu d. Conſtitutionis Pianæ, vt ſatis oſtendit ibi Gonzal. num. 104.& ſeq.Septimo iuxta vtramq; apponi poteſt ſequeſtrum in ſecunda inſtantia, licet in prima non decernatur; late Gonzal. ſup.num.90.& 91.Denique locum vtraque habet etiam quoad cauſas pendentes tempore earundem conſtitutionum, vt in eis legitur;cum tamen regulare ſit,vt conſtitutio non extendatur ad cauſas per appellationem pendentes,niſi id exprimatur, §. 1. Auth. vt cum de appell. cognoſc. collat. 8. Vital.d. Clem. vn. §.præmiſ.Fel. & alii capit. 2. & fin. de conſtit. vbi id ipſum decernitur de præteritis.

24 Diſcrepant autem inter ſe † eædem Conſtitutiones primo, quod in caſu Pianæ conſtit.forte requiritur lis in petitorio be-

beneficij,nec sufficit in possessorio; nam
25 lis super eo† non facit beneficium litigiosum,Glo. 1.in cap. 1. de confir. vt. vel inut. vbi Abb.& ceteri,Cassad.decis.6.num.2.de rescript.cum aliis per Gonzal. sup. nu. 29. qui nu. 39.secus esse docet in casu d.Clem. vt ibi quoq;notat Vitalin. num. 8. Secundo discrepant, quia ex Clem.apponi non potest sequestrum ante sententiam promulgatam;ex Piana vero potest,dũmodo præcedat citatio, & reproducatur, vt ex ipsis apparet. Tertio, quia in casu Clem. lis debet pendere in Curia; in casu vero Pianę sufficit, quod pendeat coram Ordinario, aut alio iudice delegato, vt ex iisdem liquet. Quarto in casu Clem. non solum sequestratur fructus, sed etiam possessio beneficii,& ipsum beneficium; per Pianam vero soli fructus,reditus, & prouentus beneficii, vt in iis videre est. Quinto Clem. loquitur de quocunque beneficio: vnde comprehendit etiam non reseruatum, seu affectum;Piana vero disponit de reseruato, seu affecto duntaxat, prout in ipsius legitur.Sexto pœna excommunicationis, & amissionis iuris in,seu ad beneficium, de qua d.Clem.vn.non extenditur ad casum Pianæ constitutionis,Gonzal.sup.nu.45. & seq.ex Bellam.decis.seu concl.54. in princ. Put.decis.45.n.2.& 3.lib.2.& Mohed. dec. 1. num. 4. & 5. sequestr. possess. & fruct. tenentibus, d. Clemen. non extendi de casu ad casum.Septimo Clem.dat facultatem apponendi sequestrum per loci Ordinarium,licet coram illo causa non pendeat, sed in Rota;Piana vero vult, illud apponi per iudicem causæ;late Gonzal.sup.nu. 47. cum duobus seqq.qui etiam nu.50. & quattuor sequent. docet, in vtroque casu pro causis coram se pendentibus mandari ab Auditore Rotæ loci ordinario,vt sequestrũ apponat, Octauo, & vlt. in casu Clemen. probationes fieri debent iudicialiter, vt ex illis possit proferri sententia,& relaxari sequestrum;at vero in casu Pianæ constitutionis sufficit,si constet de d.reseruatione, & intrusione extraiudicialiter, vt patet ex verbis ipsius,ibi,etiam summarie,& extraiudicialiter, &c. late idem Gonzal. qui vtrumque satis probat à nu. 55. ad 64. vbi etiam huiusce rei rationem affert ex num. 57.

26 Vtrum autem † sit locus sequestro iuxta d. Clement. vigore primæ sententiæ latæ in causa attentatorum,videndus est Lancellott.tract.de attẽt.3.par.cap.29.ex nu. 139. vsque ad 151.vbi concludit regulariter negatiuè; Lancell. refert,ac sequitur Gonzal. d.nu.64.post Put.decis.33.lib.2.

Iam vero antequam ad propositæ conclus.probationem descendamus,aliquot necessaria, vt iam polliciti sumus, circa memoratã Pianam constitutionẽ quoad huius conclus. materiam quam breuissime tamen,prænotanda hoc loco sunt.

27 Not.igitur primo, † illa verba d.constitutionis(quantum sibi videbitur,) importare non meram, & liberam voluntatem, sed arbitrium boni viri, vt per text. in l.fideicõmissaria;ibi,si tibi videbitur,peto, manumittas;ita enim hoc accipiẽdum est, si tibi quasi viro bono videbitur,ff. de fideicom.libert.& alia probat Gonzal. sup. nu. 112.idq;maxime ob verba illa adiũcta,(pro rei qualitate sufficere parte legitime citata) vt idem concludit num. seq. ex Paris. cons. 95. num. 22. lib. 1. & Dec.cons.493. num.18.cum autem verba important arbitrium boni viri, iudex tenetur se regulare prout de iure, secus autem si important meram voluntatem,l. 1.ff.de leg.2.& l.fideicommissa §.quamquam,ff.de leg.3.

Not.2.quod licet d.constitutio comprehendat non solum reseruationem mensis Apostolici,sed etiam quamuis aliam reseruationem,seu affectionem, vt ex ipsa con-
28 stitutione patet; (differt autem † reseruatio, & affectio, quoq illa verbis fit,hæc factis per manus appositionem Papæ,Simon. de reseruat. quæst. 64. Mandos. in proem. Rep.Cancell.quæst.5.art.1 late idem Gonzal.d.commentar.Reg.8.Glos.51.& 52.vbi fusius de reseruationibus, & affectionibus beneficiorum agit, & nos aliquid in tract. de Option.Canon.cap.3.q.3.) tamen non comprehendit reseruationem illam, quæ ex lite consurgit,vt fusè probat idem Gonzal.d.§.7.à num.116.ad 120.

20 Not.3.† in terminis d.Constitut.sufficere probare reseruationem, seu affectionẽ, beneficii,ac intrusionem, seu indebitam detentationem; nec requiritur, vt constet de prouisione nulla,ordinaria, vel alia auctoritate facta,prius, quàm deueniatur ad seque-

ſequeſtrum, vt ipſe Gonzal.ſatis oſtendit
cod.§.7.a num.132.ad 144.vbi etiam ſoluit
contraria,quæ adduxerat à nu. 121. vſque
ad 131.

30 Not.4.& vlt.quod,† cum id, quod in
Conſtitutione dicitur, (reproducta cita-
tione,) hoc eſt, facta eius relatione in
actis, procedat etiam de iure communi, l.
hæc autem §.nō defendi,verſ. conſtare de-
bet,liqueréq; Prætori,vbi notat Bart.nu.2.
ff.ex quibus cauſ. in poſſeſſ. eat. cum alijs
adductis per Vant.de nullit.tit.de nullit.ex
defec.citat.num 145. cum ſeq. & Gonzal.
ſup.num.145.bene ipſe infert num. 146. id
non requiri iuxta terminos d. conſtit. vbi
iure non requiritur, vt cum pars citata
comparet in actis, Gloſ. l. 1. ff. de fer.
Caſſad.deciſ. 2. de iud. late Lancell. de
attent.2.par.c.4.in præfat.num.129. Vant.
de nullit.cap. fin. num. 41. 100. & 116. &
poſt alios Gonzal.ſup.nu.147. vel quando
citatus fecit mandatum ſpeciale ad illam
cauſam;nam ex eo colligitur intimatio ci-
tationis,Rot.deciſ.11.in princ.& deciſ.17.
num.5.de dol.& contum.in nou.Caputaq.
deciſ.110.par.1.Achill.deciſ.7. num. 1. de
dol. & contum. ac Lancell.ſup.ex nu.132.
vbi multis modis id limitat, & cumulat
alios caſus in quibus citationis defectus
ſuppletur, atque adeo neceſſaria non eſt
eius reproductio,ſeu relatio in actis.

His nunc in præſenti concl. præmiſſis,
ac prænotatis, ad eiuſdem confirmatio-
nem accedamus.

Prior ergo pars propoſitæ concl. quod
31 nimirum † vigore d.conſtitutionis Pij IV.
regulariter ſequeſtrari nequeant diſtribu-
tiones quotidianæ proprie dictæ, quas
ſup.q. 3. in tertia diſtributionum ſpecie
collocantes, q. 4. definiuimus, & de qui-
bus potiſſimum agimus in hoc tract. Pro-
batur, quia in prædicta conſtitutione ſolū
mandat Summus Pontifex, vt ſequeſtren-
tur fructus,reditus,& prouētus beneficio-
rum nulliter ob reſeruationem, ſeu affe-
ctionem collatorum; certum autem eſt,
has diſtributiones regulariter nō contine-
ri nomine fructuum,redituum,aut prouen
tuum beneficij, vt ſatis oſtendimus quoad
nomen quidē fructuū. q. 6. quoad nomina
vero redituum,& prouentuum, q.7.fere
per tot.Dixi autem,(regulariter;)quoniā,
ſicut aliquando nomine fructuum,redituū,
& prouentuum beneficij continentur
quoq; huiuſmodi propriæ diſtributiones
quotidianæ, vt inibi demonſtrauimus; ita
32 † in ijſdem caſibus eas a præced. conſtit.
cōprehendi omnino dicēdum eſt. Ceterū,
vt dicebamus,ab ea conſtit.regulariter nō
comprehenduntur, vt præter paulo ante
adducta ſuadetur; tū quod ſi voluiſſet Pius
IV.Summus Pontifex comprehendere in
d.ſequeſtro quotidianas diſtributiones, id
expræſſiſſet; ideoque cum non expreſſe-
rit,eas excluſiſſe videtur,l.item apud,§.ait
Prætor,verſ.ea enim, ff.de iniur.& cap. ad
audientiam,de decim. cum ſimil. ſic vide-
mus,quod Pius V.in ſua conſtit.57. de qua
latius concl.ſeq.edita ſuper apponendo ſe-
queſtro,poſt hæc verba,fructus,reditus,&
prouentus,addidit diſtributiones,ceteraq;
emolumenta, quod eſt nomen generaliſſi-
mum ſignificans omnem vtilitatem quo-
quo modo ex re prouenientem, vt d. q. 7.
concl.vlt.poſt alios docuimus. Tum quod
paſſim in litteris Apoſtolicis ad narran-
dum valorem fructuum excluſis diſtribu-
tionibus quotidianis apponuntur hæc ver-
ba,fructus,reditus,& prouētus; & omnia
ſimul denotant ſolos fructus beneficij,non
diſtributiones quotidianas. Tum quod in
procmio d. conſtitutionis, ex quo regula-
tur diſpoſitio, eiuſq; cauſa finalis deſumi-
tur,l.fin.ff.de hæred.inſtit.cum pleriſq; ad-
ductis à Port.conſ.125.n.10.lib.2. Rot.dec.
298.nu.2.par.2.diuerſ. & latius a Menoch.
de præſumpt. lib. 6. præſumpt. 2. per tot.
nulla fit mentio de reditibus, aut prouen-
tibus,ne dum de diſtributionibus ſed de
ſolis fructibus. Tum denique quod ſumus
in materia correctoria iuris communis,
exorbitanti,& odioſa;ideoq;prædicta ver-
ba reditus,& prouentus,ſunt reſtringenda,
vt minus recedamus à iure communi, l.
præcipimus,C.de appellat.cap.cum expe-
diat,de elect.in 6. cap. odia, & cap. quæ à
iure,de reg.iur.eod.lib. cum alijs adductis
per Doct.ibi,& Gōzal.d.Reg.8.§.6.proem.
a num. 2. ad 5. Atque hanc priorem con-
cluſ. partem ijſdem fere rationibus addu-
ctus in terminis tenet idem Gonzal.d. §.7.
proem. num. 205. & ſeq. dum diſtinguens
33 † inter diſtributiones illas groſſas, quæ
dantur reſidentibus,& alicui horæ intereſ-

ſentibus

ſentibus, atq; alias distributiones minutas ijs,qui ſingulis horis diurnis, ac nocturnis interſunt aſſignatas, quæ ſunt propriæ distributiones,vt docet Gloſ.in Extrau.vn.in princ.Verbo,in totum, verſ.distributiones enim,ne Sed.vac. Subdit, in ſecundo caſu ſe putare, distributiones in d. constitutione Pij IV.non comprehendi,nec ſequeſtro locum eſſe;ac præterea monet, quod prædictam distinctionem distributionum ad alios effectus faciunt Archid. c. vn.ſæpius cit.n.1.& Prob.ad Io.Monac. n.12.de cler. non reſid. in 6. Caputaq. deciſ. 29. par. 1. Put.deciſ.375. num.5. lib.2.Rot.deciſ.330. nu.5.& 6.par.1.in nouiſſ.diuerſ.Pariſ.conſ. 32. n.6.7.& 8.lib.4.Nauar.conſ.13.de cler. non reſid. quibus ego addo eundem Nauar. in Man. de Orat. Miſcell. 59. num. 9. Paul.Fuſc.de viſit.lib.1.cap.15. num. 25.& Io.Azor.Inſtit. moral.par.2. lib.7. capit.7. quæſt.8.eiq;diſtinctioni adhærere videtur eadem Rot. deciſ. 402. par. 1. & dec. 270. par.2.diuerſ.& apud Cæſ.Graſſ.deciſ. 102. alias 9.ſub tit.de præbēd. quam etiam nos ſecuti ſumus non ſemel, nimirum ſup. q. 3. in ſecunda, & tertia ſpecie distributionum,necnon quæſt.5.cōcl.2. & inf. par. 3. q. 6.concl. 1. & probare videntur quotquot groſſorum fructuum,aut portionum priuilegiatarum mentionem fecerunt,hæc à præbendis,& distributionibus quotidianis distinguentes, quos partim retulimus d. q. 3. partim d. tract. de Option.Canon. c. 3. quæſt. 3. concl. 1.circa initium; nec-
34 non colligere licet † ex Conc. Trid. ſeſſ. 21.cap.3.iuncta ſeſſ. 22. cap. 3. de reform. quæ duo decreta, & capit. vix alia ratione conciliari poſſe videntur, quam ſi dicamus,illud de proprijs,& minutis, hoc de groſſis,& improprijs distributionibus fore accipiendum,vt ſatis oſtendimus.d. q. 3. & 6. huius trac. apertius vero eandem diſtinctionē inſinuat Rom. Pontifex. Ioan. 22.in Extrauag.poſtulaſti, quæ eſt 10.§. licet autem.de præb. in commun. ibi, licet autem quotidianæ distributiones per nos fuerint à perceptione fructuum prædictorum excluſæ;hoc tamen volumus de distributionibus ipſis intelligi,quæ dātur ijs,qui horis interſunt;ſic,quod iſtæ, quæ ſoluūtur ijs,qui ſunt in ciuitate,vel loco præſentes, quamuis horis nō interſint eiſdem, ſint ab onere dictæ recollectionis immunes.& adhuc apertius idem Summus Pontifex Ioan.22.in Extrauag.cum nonnullæ la 1.§. præterea, de præben. in commun. ibi,declaramus auctoritate prædicta, illā bladi quantitatem, & pecuniæ ſummā, quę pro quolibet menſe, vel hebdomada dictis Canonicis,vt prædicitur, miniſtrantur, nō debere pro quotidianis distributionibus computari,ſed illa tantū,quæ præfatis Canonicis quotidiæ pro diurnis,& nocturnis horis diſtribuūtur ſine fraude.Quæ verba huius Extrau. licet eius mentionem non faciat, anſam fortaſſe dederunt Gonzal. d.
35 num. 205. dicendi, † distributiones illas groſſas ſic appellari,eſſeq;improprias,quia tunc non dantur actu, & distribuuntur, cum quis reſidet, aut illi horæ, ob quam dantur,non intereſt, ſed ad finem menſis, ſemeſtris,vel anni diuiduntur;minutas vero,& proprias ita nuncupari,& eſſe, quia ſingulis horis nocturnis,& diurnis intereſſentibus dantur, & tunc actualiter distribuuntur.Verum,quod hę veræ,& propriæ distributiones quotidianæ ſint, licet actu tunc, cum acquiruntur, non distribuātur, fuſius cōtra Dec.conſ. 280. tū pluribus rationibus,tū auctoritate Pariſ.conſ.33. vol. 4.Mandoſ.in Prax.ſign. grat.tit.de Penſion. verſic. distributiones quotidianæ, ac Rot. Rom.Apud Achil.de Graſ. deciſ. 12. de præb.alias 275.ipſi probabimus par. 3. huius tract.quæſt.3.concl.vlt.illud oſtendentes, distributiones quotidianas proprie ſumptas ſic dici,& eſſe,non quia quotidie actu diſtribuantur, ſed quia ſint aſſignatæ horis diuinis, & nocturnis,& illis clericis tribuantur, qui quotidie interſunt iiſdem horis,& diuinis officijs,quæ quotidie recitantur,vt etiam docuimus ſup.quæſt. 1. ad fin.& 4.circa med.

Neq;verba cit.aut præcedētia d.Extrau.
36 aliud cōcludunt;imò † hoc ipſum,q nos dicimus,ſatis indicat, ibi, pro diurnis, & nocturnis horis,& ibi,panis, & potius pro quotidianis distributionibus ipſarum Eccleſiarum Canonicis, & perſonis pro die quolibet deputetur;neq; enim dicit Pontifex,die quolibet, ſed pro die quolibet; ac præterea dicit,deputetur, non autem actu distribuatur. quare quod in fine præcit. verborum dicitur, quotidie illas diſtribui, declara-

declaratur per verba illa statim adiecta., pro diurnis,& nocturnis horis; vel intelligendū est demonstratiue non taxatiue, vel vt plurimum, ad quod leges respiciunt, l. nā ad ea,ff.de leg. cū simul. quomodo etiā
37 † exponi potest Glos.d.versic. distributiones enim,dū ait,distributiones proprie dici,quæ actu distribuuntur,& non aliæ,arg. c.licet,de preb.maxime cū in d.licet,nullū verbum habeatur de actuali distributione saltem tunc, & eo die, quo clerici diuinis intersunt; quare potest dici secundum d. Glos.requiri quidem ad proprias distributiones quotidianas actualem distributionem,sed non quotidianam hoc est singulis diebus, quibus clericus diuinis interest, sed certo tēpore,puta quolibet mense,trimestri,semestri,vel anno. Idē quoque suaderi potest ex d. c.vnico §.statuimus, vbi
38 † de proprijs distributionibus decernitur, vt tribuantur iuxta Ecclesiæ cuiuslibet ordinationem rationabilem factam, vel faciendam nam cum qualitas hæc ordinationis adiecta sit verbo, tribuantur, satis vult Pontifex, vt distributiones non necessario statim diuidātur cum sunt quæsitæ,sed in hoc stetur ordinationi Ecclesiæ; qualitas enim adiecta verbo regulari debet iuxta tempus verbi,l.in delictis, §. extraneus.ff.de noxal.act.c.si eo tempore,de rescript.in 6.& clausula in fine posita,si nō ad omnia præcedentia, certe ad proxima referri debet,l.3.§.filius,ff.de li.& posth.c. secundo requiris,de appell.cum vtrobique not.& alijs traditis per Fel.cap.causam., que num.4.de rescript.& Ant. Gabr.commun.conclus.lib.6. tit.de claus.conclus. 9. fere per tot.Quodsi naturale, essentialeue esset distributionibus quotidianis, vt quæsitæ statim diuiderentur, non posset id ab Ecclesia maxime inferiori tolli; naturalia enim & essentialia cuiusque rei tolli non posse certum est sine rei destructione. Denique ipsa experientia verum magistra, c. quam sit,de elect.in 6.& consuetudo legū optima interpres,l.si de interpretatione ff. de leg.& c.cum dilectus de cōsuetud. nos docet, distributiones proprie dictas non statim diuidi, ac sunt dietim quæsitæ, sed non nisi post mensem,trimestre,semestre, & quandoq;annū integrū elapsū distribui.

Pari ratione illæ grossæ, & impropriæ
39 distributiones † sic dicuntur,quia non singulis horis & officijs diuinis,sed aliquibus dumtaxat sint assignatæ, & aliquando, vt puta semel in hebdomada, vel mense interessentibus,aut residentibus, vel etiam iusta de causa,vt studiorum, aliaue simili absentibus suo deinde statuto tempore distribuantur. quod hoc etiam in casu indicat cit.Extrauag.d.§.preterea, illis verbis; & etiam interdum certa quantitas bladi, & quandoq;certa pecunię summa,& aliquando alterum pro altero pro singulis mensibus, vel hebdomadis etiam Canonicis studiorum causa, aut alias pro eorum negotijs de licentia Capitulorum Ecclesiarum ipsarum ab Ecclesijs eisdem absentibus exhibeantur;neque enim dicitur,singulis,sed pro singulis mensibus, vel hebdomadis. Quare in hoc quoque male locutus est Gōzal.d.num.205.dum in hisce grossis,& improprijs distributionibus requirit actualē earum distributionem quolibet mense, vel hebdomada, quibus Clericus illi horæ interest, vel Ecclesię seruitium illud exhibet, quibus hę distributiones assignantur.

Verum tamen est quod eod.num.205.& seq.docet,(sicq;iam ingredimur Posterioris partis à nobis propositę conclus.probationem,)hasce grossas,& improprias distri-
40 butiones † comprehendi in pręd. Constitutione Pij IV. mandante sequestrari fructus,reditus,& prouentus beneficiorum. nulliter ob eorundē reseruationem,seu affectionem quauis auctoritate collatorum. Idq;suadetur;Tum quod hę distributiones grossę, licet non sint vere fructus,tamen.
41 † magis sunt fructus beneficiales,quam verę distributiones quotidianę, Caputaq. d.decis.29.nu.5.par.1.& Put. d. decis. 375. num.6.& seqq. lib.2.vnde etiam cessant rationes superius adductę pro veris distributionibus, earumq;fauores,de quibus latius quęst. seq. Tum ex eo,quod nomen reditus, & prouentus aliquid amplius significat,quam nomen fructus, maxime si idem importet nomen prouentus, & obuentionis,vt constat ex adductis quęst.7.fere per tot. iuncta etiam Glos. in capit.ad audientiam il 1.de Eccles.ædific.vbi in verbo, obuentiones,dicit obuentionis nomine cōtineri oblationes,decimas personales, & similia;Tum denique quod alias d. Constitutio

tutio elusoria esset, ac frustratoria in plerisque Collegiatis Ecclesijs in quibus nullæ sunt prebendæ, sed tantum distributiones vnde solum exprimuntur pro valore beneficij 24. ducati, iuxta ea, quæ idem Gonzal. post alias tradit d. §. 7. num. 166. cum seq. eæ vero partim erunt propriæ, partim impropriæ, de quibus nunc loquitur, distributiones.

Ex hac porro præsentis conclus. Poste-
42 riori parte impletur,† in præd. constitutione comprehendi quoque tertiam illam partem fructuum, & prouentum omnium Dignitatum, Personatuum, & officiorum in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis existentium, quam Episcopi etiam tamquã delegati Apostolici diuidere possunt in distributiones eorum arbitrio assignandas illis, qui personaliter competens sibi seruitium iuxta formam ab eisdem Episcopis præscribendam quolibet die statuto impleuerint, alias illius diei distributionem amittant, iuxta decretum Trid. Conc. sess. 22. cap. 3. de reform. quod de huiuscemodi grossis, & improprijs distributionib. accipiendũ esse satis ostendimus sup. q. 3. circa med. & adhuc melius infr. p. 2. q. 11. cõcl. 2. illat. 8. & 3. q. 6. cõcl. 1. demonstrabimus.

Denique pro complemento huius cõcl.
43 si quis scire cupit,† qua de causa remedium d. constitutionis vtilius sit immissione in possessionem siue vigore Breuius de capiendi possessione, siue virtute litterarum subrogationis gratiosæ quoad ius, & possessionẽ præcessoris, consulat eundẽ Gonzal. d. §. 7. proem. qui cum à nu. 207. ad 214. arguisset, immissionem vtiliorem esse, à num. 215. ad num. 246. ex fundamentis in mediũ adductis ostendit, vtilius esse remedium d. constitutionis; in omnẽ vero casum expediens fore hoc etiam habere, vt quod pro rei contingentia cuiq; aptius vitam fuerit, eligere possit. Atque hæc de præsenti concl. sint satis.

Tertia Cõclusio. Occurrentibus litibus,
44 & controuersijs † inter prouisos de Dignitatibus, Canonicatibus, & Portionibus tam super illorum prouisione, seu institutione, aut possessione, quam idoneitate, aut alias ex quauis causa, & eorundem ad ea beneficia admissione, ad receptione, & Capitulum, Canonicos, ceterasq; Capitulares personas, ad quos admissio, & receptio spectat, aut etiam alias personas Ecclesiasticas asserentes, beneficia prædicta ad se de iure spectare; eorum fructus, reditus, & prouentus, ac distributiones, ceteraque emolumenta penes personam fide, & facultatibus idoneam per iudicem causæ eligendam deponi, seu sequestrari debent, restituenda ei, cui de iure postea fuerint restituenda; non obstantibus quibuscunq; statutis, aut consuetudinibus etiam à Sede Apostolica cõfirmatis disponẽtibus, vt ipsi sic prouisi interim beneficiorũ huiusmodi fructus, ac distributiones nõ percipiant, sed Capitulum, & Canonici illas vel in suos vsus, & vtilitatem conuertendas, vel restituendas ei, cui de iure restituendæ erunt, recipiãt. Ita sane pluribus cauetur in cõstit. 57. Pij V. incipiente, Cordi nobis, edita 3. Kal. Aprilis, 1568. Ex cuius verbis constat Summum Pontificem pleraq; addidisse ad dispositionem tam d. Clem. vn. de sequestr. possess. & fruc. quam d. Constit. Pij IV. de
45 qua in præced. concl. & in specie † præter fructus beneficiorum proprie dictos, & distributiones improprias, & grossas, de quibus in ead. præced. concl. distributiones etiã quotidianas proprie sic dictas sequestro subijci voluisse. quatenus vero mandat eas restitui cui de iure, aperte supponit,
46 † eas pendente lite non semper spectare ad Capitulum, seu Canonicos, sed posse etiam ad prouisos, vel alias Ecclesiasticas personas pertinere; puta si Capitulum, & Canonici receptionem prouisi detractãtes succumbant, vel alia Ecclesiastica persona cum prouiso de proprietate, vel possessione contendens, modo tamen ille prouisus, admissus fuerit ad distributionum participationem, vel per ipsum non steterit, quin admitteretur, quia omnes qualitates requisitas haberet, & ad eas petierit se admitti. Ex quo etiam confirmatur quod in fine 1. concl. docuimus, distributiones quotidianas recuperandas esse per obtinentem in causa potius a Capitulo, & Canonicis, qui eas extra casum huius constitutionis perceperant, quam ab ipso collitigante. de quo videnda quoq; sunt, quæ dicemus 2. par. quæst. 15. conclus. 2. & 4. Valde igitur notabilis est casus huius constitutionis in materia sequestri

E tru-

fructuum,& distributionum. Neque enim
nullum mihi facessit negotium,quod in
ea Summus Pontifex non sequestri,sed de-
47 positi nomine vtatur : nam † & seque-
strum sub depositi nomine continetur , vt
satis constat ex ijs,quæ sup.in 1. & 2.præ-
mis.attulimus, præsertim vero ex l. Impe-
ratores,§.fin.ff.de appell. & l.ab executio
ne,C.quor.appell. non recip. cum ibi not.
& suis simil. quod & monuit Pet. Matth.
eruditissimus vir in Apostil. ad d. constitu-
tionem eam de sequestro intelligens in
compilatione,quam ipse edidit , Libri Sep
timi Decretalium,lib.2.tit. 7.qui est de se-
questris c.2.quod incipit,Cordi nobis .

Quæ sane compilatio , vt id obiter hoc
48 loco attingamus,† multis de causis,(pace
tanti viri dictum sit, reprehendenda nobis
videtur. Primum quidem , quod ipse pro-
pria,eaq;priuata auctoritate canonum,iu-
riumq;compilationem aggredi prius, tum
etiam edere non dubitarit : quod tamen
49 † absque Romani Pontificis speciali aucto
ritate , ac mandato non licet , vt satis li-
quet ex Proemio Decretalium Gregorij ,
maxime ex illis finalibus verbis ; Volen-
tes igitur , vt hac tantum compilatione
vniuersi vtantur in iudicijs , & in scholis ,
districtius prohibemus, ne quis præsumat
aliam facere absque auctoritate Sedis A-
postolicæ speciali : idem etiam colligitur
ex proemio Sexti . & quod ad leges ciui-
les pertinet satis id constat ex tit. 1. &
& duobus seqq.lib.1.Cod. Iustinianæi. At-
que id ipsum ex eo confirmatur , quod in
hisce compilationibus edendis multæ su-
perfluæ , & contrariæ sanctiones resecan-
dæ,vel tollendæ,nonnullæ addendæ , quæ-
dam etiam moderandæ,declarandæ, ac sta
bilendæ sunt , vt videre est in allegatis
proemijs,ac titulis,in quibus etiã habetur,
semper id esse obseruatum,vt vni , vel plu-
ribus doctissimis viris a Summis Pontifi-
cibus munus hoc compilationis demanda
tum sit : qui etiam Principes eas inscripto
non priuatorum virorum,sed proprio no-
mine edere cõsueuerunt.Cũ autẽ specialis
ad id Sũmi Pontificis auctoritas accedere
debuisset,tueri se hac in re nó potest Mat.
quod in Epistola nuncupatoria ad fel. rec.
Sixtũ V.ab eo ante Sũmã Cõstitutionũ Sũ-
morũ Pontificũ , quã idẽ Auctor nónullos
ante annos edidit , eidem Romano Ponti-
fici hanc Septimi Decretalium Compila-
tionem a se parari,foreque,vt cum prodie
rit,ipsius, Pontificis immortali nomine ful
gidior appareat:neq;enim ideo specialem
auctoritatem a S. Sede Apostolica ad eam
compilationem faciendam, edendamue
obtinuisse dici iure potest. Præterea in eo
quoque huiusmodi compilatio reprehen-
50 denda est, † quod dum Septimum Decre-
talium ad instar Sexti , quiq; Sextum con-
tinuaret , ac statim sequeretur , conficere
voluit,nihil minus effecit;nam,vt ex proe-
mio Sexti liquido apparet,liber ille Sextus
Bonifacij VIII.continuatio est constitutio
num a Gregorio IX. vsque ad sui temporis
cõstitutiones.hic Septimus non continuat
a constitutionibus Sexti vsque ad præsens
tempus,sed omissis Clementinis,& Extra-
uagantibus tum Io. 22. tum communibus
initium sumit a Sixto IV. ille nullam neces
sariam Sanctionem prætermittit , nullam
superuacaneam inserit , præcipue quæ lo-
calis sit; hic penæ innumeras tum ex Con-
cilijs generalibus,tum ex Pontificis Con-
stitutionibus omittit,quæ omnino sunt ne
cessariæ,& aliquas locales continet , qua-
lis,vt prætereram ceteras,est sub tit. de In-
terdicto illa, quæ sumpta est ex Concorda
tis Galliæ;ea enim proculdubio localis est
atque adeo recensenda nó erat inter cano-
num statuta, quæ ab omnibus custodienda
sunt,c. 1. de constit. cum simil. Ille titulos
Decretalium secutus est nullumq; nouum
titulum inuehit , quod & factum fuit in
Clementinis,& Extrauagantibus digeren-
dis : Hic paucos ex illis habet , plurimos
nouos induit ; qualis est titulus de Insulis
Nouis Orbis , cuius tamen constitutio ,
quæ vnica est,cum ad fidei Catholicæ pro
pagationem condita sit,sub tit.de Sum. Tri
nit.& fid.Cath.apte poterat collocari , vel
cum per eam Insulę noui Orbis inter Re-
gem Catholicum , & Portugallię diuidan-
tur,sub tit.de priuileg. vel de Donation re
ponenda videbatur ; qualis etiam est tit.
de beneficior.collat.& impetrat. cuius lo-
co ponendus erat tit.de preben.& dignit.
eiq;annectendę erant sanctiones, quas sub
tit.de reseruat. de pensionib. de vnion. be-
nefic.de fruct.benef.restit. de annat. repo-
suit qualis etiam est tit.de Cambijs , & de
form.

form.contrah.censum,qui vterque apte ca debat sub tit. de vsur. quales deniq; ceteri omnes,quos de nouo inuexit;ij.n. vti omnino debebat,sic ab eo facile poterant sub canonũ tit.collocari.Verum licet male fecerit Pet.Matth.dum huiuscemodi compilationem & proprio marte attentauit, & sic confecit;bene tamen, vt antea commemorauimus,fecit,dum pręd. constitut. 57. Pij V. quę incipit, Cordi nobis, de sequestro intellexit,quod etiam præstitit Gonz. d.§.7. proem.nu. 21.& 22. vbi illud quoq;
51 singulariter admonet,† quod,vt hæc constitutio locũ habeat, oportet, vt Capitulũ fuerit in aliqua culpa non tradendi possessionem, vel impedimentum aliquod præstiterit;vt fuit resolutum in vna Placentina Decanatus 5.Iulij 1599.coram Pegna, vbi fuit iudicatũ sufficiens impedimentum, si litteras Apostolicas ad Consilium Regium vel alios Iudices seculares detulerit; & paulo prius fuerat idem late deductum,& tentum in vna Carthaginen. Canonicatus coram R.P.D. Lancellotto nunc meritissimo Cardinali. Iam vero his breuiter hac de re,obiterq;adductis ad reliquas præsentis quæst.conclusiones accedamus.

Quarta conclusio. Si contingat clericũ aliquem Ecclesiæ Collegiatę, qui iam ad quotidianas distributiones admissus sit,delictum aliquod admittere,vel ei ab alio imponi, ob quod siue iuste siue iniuste cen-
52 sura feriatur,(cum† ea executionem secũ trahat, ita, vt nec per appellationem suspendatur,cap.pastoralis,§.verum & c.adhec quoniam, de appell.c.is,cui, de sent. excom in 6.cum simil. atq; adeo saltem de facto distributiones percipere nõ possit,) interim,donec de iustitia,vel iniustitia cẽ
53 sure cognoscatur, poterit †iudex distributiones penes personam idoneã sequestrare eidem clerico restituendas,si censuram iniustam,nullamue fecerit declarari. Ita docuit Fel.in cap. Apostolicę num. 12. de except. Ratio vero illa est,quoniam, licet interessentia diuinorum, & quorundam munerum functio sit quędam conditio necessaria ad acquirendas quotidianas distributiones, cum tamen per huiusmodi Clericum non stet, quin diuinis intersit,suaq; munera obeat conditio hęc pro impleta habebitur, isq; ius habebit ad illas distributiones consequendas, cum ex vulgat.iuribus & iuris reg. conditio pro impleta sit habenda, cum non stat per eum, qui illam implere debet,iureq;suo priuandus aliquis non sit sine culpa sua, vel certè non sine magna causa;& quoniam difficile admodum esset eas distributiones recuperare ab vniuersitate,seu Collegio,eiusue personis iam consumptas propter executionem; ideo tutius est, & cautius,vt eæ sequestrentur,vel saltem per Capitulum cautio fideiussoria præstetur. Ad quod etiam optime facit sextus casus sequestrationis relatus sup.in 2.præmis. ad fin. Ampliatur vero hæc conclusio, vt procedat
54 † etiam in eo clerico Ecclesiæ Collegiatæ qui postquam distributionum particeps effectus fuit,cum antea soleret diuinis interesse, muneraq;sua in Ecclesia obire,iniuste postmodum carceratus, vel bannitus fuit;cum enim hic non possit tunc diuinis interesse, neque per eum stet, quin intersit,atque adeo distributiones percipiat,poterunt illæ,ac debebunt hoc etiam in casu sequestrari,in quo eædem planè rationes, quæ in superiori locum habent.

Quinta conclusio. Vbi de beneficio ipso seu distributionibus quotidianis sit princi-
55 palis controuersia, † si clericus Collegiatæ Ecclesiæ admissus ad distributionum participationem suspectus est de fuga, vel dilapidator fructuum beneficij, ac distributionum,maxime si non sit soluendo, iuxta tertium, & nonum casum sup. præmis.2.relatum, aut etiam pendente appellatione ob executione sententiæ, quando appellare ab ea licet, iuxta decimum casum ibid. positum; tunc sequestratio distributionum fieri potest. Constat id ex ijs quæ d.præmis.2.latius adduximus. cum enim regula sit,quod in illis casibus fieri possit sequestratio, locum quoque habebit in
56 distributionibus; nam regulę † standum est,nisi exceptio probetur, cap.2.de coniug.lepros.& l.ab ea parte,ff.de prob.Glo. l.omnis definitio,ff.de reg.iur.& rub. eod. tit.in 6.cum alijs,de quibus Tiraq. de retr. lign.c.1.Glo.9.nu.21.Euerar.in loc.ab.excep.ad regul.nu.12.& Couar.lib.2.var.resol.cap.12. nu. 4. Idem autem statuendum puto,vbi non de ipso beneficio, aut distributionibus lis principalis sit, sed creditor

aliquis v. g. actione personali experiatur contra clericum; si enim aliunde non haberet clericus, quo satisfaciat creditori,
57 quam ex distributionibus, tunc † proculdubio in ijs concedenda erit sequestratio, ex illa scripta æquitate, ne creditor iure suo priuetur, & clericus debitor cũ aliena iactura locupletetur; & hoc voluit Rot. Rom. decis. 1. nu. 2. de solut. in antiq. Neque me mouet, quod casus hic non videatur in iure expressus; etenim verior illa opinio
58 est, vt † sequestratio licet aliquatenus odiosa, ad casus similes, vel grauiores possit extendi, quam late, & optime tuetur And. Clud. d. tract. de sequestrat. c. 5. nu. 107. & duob. seqq. Ad quod etiam facit postremus casus sequestrationis relatus à nobis sup. hac ipsa quæst. præmiss. 2. Quin etiam in
59 hac proposita specie puto † habere locum dispositionem cap. peruenit, de fideiuss. vt nimirum per iudicem cogatur clericus seruare indemnem fideiussorem suum, qui pro ipso condemnatus fuerit ad soluendam præscriptam summam creditoribus, vel per restitutionem illius summæ, si habet, vel distractionem redituum ipsius, ac distributionum quotidianarũ, vel assignationẽ eorundem fideiussori per eum detinendorum donec damna resarcita fuerint, & debita sine diminutione soluta; cum enim Pontifex dicat, de redditibus eorum, non autem beneficij, satis continentur distributiones quotidianę, vt constat ex adductis sup. q. 7. ac voluisse videtur Glos. recepta d. cap. peruenit, verbo, reditibus dũ ex hoc notat, Clericis ob causam iudicati quotidiana stipendia interdici, arg. tex in l. commodis præmiorum, ff. de re iud. & l. stipendia, C. de execut. rei iud. atque ita quoad reditus beneficiales pluribus resoluit Couar. lib. 2. var. resol. cap. 1. num. 9. & post eũ Thom. Zerol. in Prax. Episc. Verbo Canonia, vers. vlt. ante eum vero Boer. decis. 226. num. 3. vbi etiam id satis voluit de distributionibus quotdianis; ita tamen
60 † vt prius ad iudicentur reditus patrimoniales, tum alij fructus beneficiales à distributionibus distincti, atque adeo solum in subsidium adiudicandæ erunt creditori distributiones quotidianę arg. d. l. stipendia, cum sua Glos. C. de execut. rei iud. Denique adnotandum hoc loco est,
61 † distributiones, sicut & reliquos reditus Ecclesiasticos, non posse obligari pro debito, vt in specie tradit Zerol. loc. cit. post Boer. sup. num. 1. sentitq; Glos. ab alijs approbata d. verbo, reditibus, arg. l. spem eorum præmiorum, C. quæ res pign. oblig. poss. vel non.

Sexta, & postrema Conclusio. in casibus prædictis, quibus licita est sequestratio, & adiudicatio distributionum quotidiana-
62 rum, † si clericus non habet, quomodo aliunde viuat, aliquid ei ex illis tribuendum est, ne famę pereat. Probatur primo, quia id regulariter conceditur ei, ad cuius præiudicium fit sequestratio, vt voluit Iacob. de Aren. d. tract. de sequestrat. num. 19. per tex. in l. fin. C. de agric. & censit. lib. 11. quę tamen hoc mihi non probat; latiusq; Curt. d. tract. de sequestr. num. 10. per tex. in l. is, cui, §. legatorum, ibiq; Bart. & alios, ff. vt in possess. legat. de quo etiam vidẽdus est Caroc. sim. tract. 3. par. quęst. 19. Secundo, quia Clerico etiam iuste excommunicato, vel suspenso debentur saltem ex ęquitate alimenta ex fructibus beneficij, & distributionibus, ne fame pereat, vt infr. 2. par. q. 15. concl. 1. & 3. de degradato q. 17. concl. 1. 2. ostendimus. & facit quod de nõ promoto intra debitum tempus trademus d. 2. par. quęst. 19. concl. 1. Tandem quo-
63 niam † ad dedecus status, & ordinis clericalis pertinet, si cogatur Clericus mendicare, aut sordidum quęstum exercere, capit. Diaconi sunt, 93. dist. & Concil. Trid. sess. 21. capit. 2. de reform. cum alijs adductis ab Ignat. Lop. in Addit. ad Prax. Crim. Can. Diaz capit. 18. quod est 2. nuper à Lop. editum, num. 3. fere per tot. & in specie Dec. cap. irreprehensibilis num. 28. de appel. Zerol. & Boer. sup. Couar. d. num. 9. qui licet id tantum admittat in Clericis, qui vel sacris ordinibus sunt insigniti, vel altari, aut Ecclesiæ proprio ministerio seruiunt, non in his, qui tantum minoribus ordinibus decorantur; tamen quicquid sit de hac distinctione, is nobis fauet quoad rationem proxime allatam; agimus enim de obtinẽtibus Dignitatem, Canonicatum, vel Portionem in Collegiata, qui vel in ordine sacro constituti esse debent, vel certe altari, & Ecclesiæ proprio ministerio deseruiunt; quo etiam modo fauet quoad statim

sequen-

sequentem confirmationem, quod nimirum
1. clericus † coueniri nequeat vltra id, quod facere potest, hoc est, deducto, ne egeat, vt colligitur ex cap. Odoardus, de solut. & ibi traditis per Glos. &. Doct. necnon Glos. Bart. & alios in l. miles, ff. de re iud. Dec. d. n. 28. Couar. d. nu. 9. Gem. & Franc. capit. si propter, de rescript. in 6. Capel. Tholos. decis. 246. & Marchesan. de commiss. & rescript. tit. de commiss. sup. dilator. &c. capit. 3. Nos vero ad postremam huius 1. part. quæstionem transeamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Odia restringenda, & fauores ampliandi.*
2 *Fauorabilia admittunt latam interpretationem; & extensionem ex rationis identitate, & a simili ac pro ijs in dubio est pronuntiandum. num. 3.*
4 *Partes rei sunt fauorabiles, & pro eo est in dubio pronuntiandum.*
5 *Fauor publicus facit, vt dispositio alias odiosa sit fauorabilis. & vt concurrente identitate rationis, & æquitate lata fiat interpretatio etiam in re non extendibili. numero 6.*
7 *Fauorabile quid esse potest, vel odiosum aut in sui ortu, vel post. Item aut ratione sui, aut alterius; & aut principaliter, aut secundario; & in consequentiam. num. 8.*
9 *Fauorabile, vel odiosum ex eo attenditur, ad quod principaliter fit inductum, si odium à fauore sciungi nequit.*
10 *Fauor, & odium dispositi ex ratione quoque premiali dispositionis cognoscitur.*
11 *Distributiones quotidianæ quoad ortum suum & introductionem simpliciter sunt fauorabiles; & tribus num. seqq.*
12 *Cultus diuinus augeri debet, idque fauorabile est.*
13 *Dispositio tendens ad vtilitatem Ecclesiarum fauorabilis est, & ibi quod detractio tertiæ prouentuum ex Trid. sess. 21. c. 3. de refor. est fauorabilis.*
14 *Distributionum quotidianarum augmentum ex Conc. Trid. sess. 24 cap. 15. de refor. fauorabile est, licet alias contineat odium.*
15 *Distributionum quotidianarum ademptio post earum introductionem fauorabilis est, si ob id cultus diuinus augeatur, vel conseruetur, & num. seq.*
16 *Dispositio puniens delicta an sit fauorabilis propter publicum fauorem.*
17 *Distributiones quotidianæ adimi alicui non debent, si ob id cultus diuinus minuitur.*
18 *Multæ pleraque à Conc. Prou. imponi possunt Clericis circa diuinum cultum delinquentibus, etiam ijs adimendo distributiones.*
19 *Distributiones quotidianæ nec fauorabiles sunt, nec odiosæ vbi nec de augendo, vel conseruando, nec de minuendo diuino cultu agitur.*
20 *Distributiones quando ita sint fauorabiles, vt pro eis pronuntiandum in dubio sit.*

An Distributiones Quotidianæ sint fauorabiles, vel odiosa. Quæstio X.

QVAESTIO hæc non parum vtilis est; constat enim in iure, † odia
1 esse restringenda, & fauores ampliandos, c. ne aliqui, de priuil. in 6. c. odia, de reg. iur. cod. lib. l. cum quidam, ff. de lib. & posth. cũ alijs adductis ibi per Glos. ac Doct. & Euerard in loc. à rat. leg. lar. a num. 6. ad 40. certumq; est, in fauorabilibus hoc est, introductis non fauore certæ personæ, sed certæ causæ honestæ, & fa-
2 uorabilis, † latam fieri interpretationem, l. 1. §. pecuniam, ff. de calumniat. l. sed & Iulianus in princ. & §. mutui datio, ff. ad Maced. capit. quanto, de priuil. capit. si ciuitas, de sent. excom. in 6. cum alijs adductis per Bursat. cons. 227. num. 52. vol. 2. admittiq; extensionem per rationis identitatem, vel argumentum à simili, vt inter ceteros docet Matth. Mathesil. tract. de interpret. extens. num. 55. & duobus seqq. vbi ex hoc infert ad duo exẽpla, quorum primum est, quod leges tribuẽtes fauorem libertatibus in vltima voluntate relictis extenduntur ad omnia relicta pro anima, ex Bar. in l. proxime, ff. de ijs, quę in testam. del. & l. si vnus, C. de testam. alterũ, dispositionẽ l. 1. C. de fideicom. quod ex præstatione triennalli inducatur forma, & obligatio ad soluenda alimenta relicta in minus solemni voluntate, extendi ad relictum in causam dotis, iuxta doctrinam

eiufdē Bar. in l. cū de in rē verso, ff. de vfur.
3 Deniq. certū est † in dubio pro causa fauorabili pronuntiandū esse; id φ ex prox. dictis consequitur, & in specie fideicommissi trad t sic arguens Mich. Craf. tract. de success. vol. 1. §. fideicommissum quæst. 2. in princ. Peregr. tract. de fideicom. art. 1. num. 38. & in qualibet pia causa est tex. in l. sunt. personæ in fin. ff. de relig. & sumpt. fun. quæ res duobus subiectis exemplis, vt cetera omittam, fiet illustrior. Primum est i dote, quæ fauorabilis est, l. cum post, §. gener. ff. de iur. dot. l. si cui, ff. de ann. leg. & l. 1. ff. sol. matr. cum simil. ob eamq. rationem in dubio pro dote pronuntiandum erit, vt satis liquet ex l. in ambiguis, ff. de reg. iur. quæ habet, quod in ambiguis pro dotibus respondere melius est. Alterum
4 exemplum est in reo, † cuius partes fauorabiles esse, & in dubio pro eo pronuntiandum, constat ex cap. cum sunt partium de reg. iur. in 6. vbi definit Bonif. 8. Summus Pontifex, cum partium iura sunt obscura, reo potius fauendum esse, quam actori: φ ipsum tradit I.C. in l. fauorabiliores ff. eod. tit. similisq; decisio habetur cap. in pari, de reg. iur. in 6. in pari delicto, vel causa potiorem esse conditionem possidentis, hoc est, rei, & conuenti; quod etiam dixit I.C. l. in pari. ff. eod. tit. & l. si seruum, §. sequitur, ff. de verb. oblig. Vnde infertur, quod siue obscura sint iura vtriusque partis, quia neutra probauerit, siue quia vtraque æquales fecerit probationes, semper pro reo sit pronuntiandum, prout de secundo est tex. apertus d. l. fauorabiliores, & l. 2. ff. de manumis. de primo in l. qui accusare, C. de eden. l. actor. C. de probat. & l. fin. C. de rei vendic. quod præter Glos. & Doct. ibi tradit etiam inter alios Dyn. d. cap. cum sunt partium. num. 1. & seqq. His vero circa præsentis quæst. vtilitatem præmissis, aliqua pro eiusdem intellectu, ac decisione notāda sunt ante quam ad conclus. descendamus.
5 Not. igitur primo, † fauorem publicum operari, vt dispositio, quæ alias odiosa reputari deberet, fauorabilis censeatur, & amplianda; id quod tradiderunt Bar. & alij l. 2. C. quan. lic. vnicuique sin. iud. se vind. Dec. c. Ecclesia S. Mariæ col. 3. vers. & materia fauorabilis, de constit. Caputaq. decis. 15. nu. 8. p. 2. & pluribus docet Mandos. ad reg. 22. Cancell. q. 1. nu. 4. eun-
6 dem q; fauorem publicum efficere, † vt concurrente identitate rationis, & æquitate lata fiat interpretatio etiam in materia de se non extendibili, vt pluribus adstruit idem Mandos. d. reg. 22. q. 3. nu. 3. & 4. post Glos. in l. si constante, ver. mariti, ff. sol. matr. Bart. l. quemadmodum, num. 4. C. de agric. & cens. lib. 11. & alios. Huic affine est, quod dispositio, in qua agitur de puniendis delictis, sit fauorabilis, Bart. d. l. quemadmodum, Fel. c. translato, col. vlt. de constit. Dec. in l. factum suum, §. in pœnalibus, fall. 4. ff. de reg. iur.

7 Not. 2. propositam Quæst. eiusq; titulum † accipi posse dupliciter, vel quoad ortum ipsum, & introductionem distributionum quotidianarum, seu dum in esse deducuntur, an nimirum fauorabile sit, vel odiosum, quod eæ introducantur; vel secundo post ipsam introductionem distributionum, seu postquam in esse deductæ sunt, prout in simili de pensionibus Ecclesiasticis distinguit Hier. Gig. in suo tract. de pension. Ecclesiast. quæst. 96. in princ. in materia fidei fideicommissi Pereg. d. tract. fideicom art. 1. num. 26. & seqq. & iurisdictionis distinguit Abb. cap. 1. col. 7. de iud. quem refert Gig. d. q. 96. in fin. atque in materia attentatorum Lancellot. tract. de attent. 1. par. in præfat. nu. 16. & 18. in noua impress.

8 Not. 3. duobus alijs modis † intelligi posse, distributiones fauorabiles fore, vel odiosas; aut ratione sui, seu ex sua natura, prout est cultus diuinus, c. fin. de rescript. in 6. aut ratione alterius, vt dos, d. l. cū post §. gener. ff. de iur. dot. cū alijs sup. cit. itē vel principaliter, vel secundario, & in cōsequētiā, prout in simili distinguere videtur Sim. tract. de reseru. benef. q. 5. nu. 31. & 32. vbi
9 illud quoque notabiliter docet, † ad hoc, vt materia aliqua dicatur fauorabilis, vel odiosa, attendendū esse, quare principaliter inuēta sit. ex quo fit, vt si quæ in fauorē inducta sit licet odiū secūdario trahat, tamē dicenda sit fauorabilis, per tex. in l. qui exceptionē, ff. de cōdict. indeb. & Doc. in l. 2. C. de in ius voc. φ & adnotauit Paul. Gran. in add. Sim. d. q. 5 lit. L. Pereg. d. art. 1. nu. 24. & 25. Flam. Paris. tract. de confid. benef. q.

13.

13.nu.18. post Tiraq. de vtroque retr.in præfat.n.56.& Lancell.sup.n.107.pluresq; referunt Hier.Gonzal.in Comment.reg.8. Cancel.§.6.proe.n.31.Couar.lib.1.var.ref. c.11.nu.5.& Thom.Sanch. tractat. de Matrim.lib.1.disp.1.nu.4. quos tres auctores non nisi post hæc scripta vidi; ex ijs vero Sanch.& Couar.id solum admittunt, cum fauor ab odio commode distingui non potest, alias fauorem vt fauorem, & odium vt odiū adsumendū esse. Gonzal. vero sup. nu.30.ex Bal.l.si quis in conscribendo n.5. C.de pact.Corn.cons.236. lib. 4. & Caputaq.decis.215.num.8.lib.3.& Mandos. in

10 reg.de ann.poss.q.4.nu.7. ait † inspiciendam quoq;rationem proemialē dispositionis ad cognoscendum, an ea sit fauorabilis, vel odiosa.

Iam vero hisce omnibus circa præsentem quest.præmissis,ad prænotatis,facillimum erit eam totam paucis, breuioribusque conclus.absoluere.

Prima conclusio: Distributiones quoti-

11 dianæ † quoad ortum suum, & introductionem simpliciter fauorabiles sunt. Probatur illa vnica,& optima ratione;quia distributiones inuectæ,& inductæ sunt fauore cultus diuini,vt nimirum is in Ecclesia augeatur, vt latius ostendimus sup. quæst. 5.

12 concl. 3. cultum vero diuinum † augendum esse quoad fieri possit, idque fauorabile esse,satis constat ex c. fin. de rescript. in 6.& cap.ex parte,quod est pen. de constit.Abb.cap.cum dilectus, num.7. de cler. non resid.Caput.d.decis.215.num.6.lib. 3. Rot.decis.222.nu.3. par.2.diuers.& in specie tradit Mādos.d.Reg. 22. quæst. 1. num. 3.& 5.sentitq;Gonzal.d.§. 6. proem.num. 44.Mandos. vero sup. ex eo præcipue infert d.reg.22. pleraque requirentem à petente vnionem,licet aliqua ex parte odiosa esse videatur,simpliciter tamen esse fauorabilem,quia fauet cultui diuino,qui fauorabilis per se est. Cui consonat,quod summa est ratio,quæ pro religione facit, d.l. sunt personæ, ff. de relig. & sumpt. fun. quodq;omnis dispositio tendens ad vtilita-

13 tem Ecclesiarum † dicitur fauorabilis,Abb. cap.nihil,num.1.de elect.Caputaq.d. num. 6.& decis.202. num. 4. lib. 3. Gonzal.d.§. 6.num.34.& 43.etiamsi alias esset pænalis Gemin.cons.37.num.6.& cons.106.num.2.

Gomes.tract.de expectat.num.100.Ex quo fit,vt licet in inductione distributionum quotidianarum,earumq;institutione detrahenda sit tertia pars omnium prouentuum Dignitatum,Canonicatuū, personatuum, & officiorum in Ecclesijs Cathedralibus & collegiatis ex decreto Trid. Conc. sess. 21.c.3.de reform. atque adeo ius obtinentium lædatur,vnde odium aliquod existat; cum tamen id in consequentiam tantum eueniat, dicatur illa institutio simpliciter fauorabilis,per ea,quæ non multo ante adduximus. Propter hunc eundem fauorem diuini cultus; & consequenter distributionum quotidianarum, ne nimirum ijs cultus deseratur,statutum arbitror ab eod.

14 Trid.Conc.sess.24.cap.15. de refor.vt † in Ecclesijs Cathedralibus, & collegiatis insignibus,vbi frequentes,adeoq;tenues sunt præbendæ simul cum distributionibus quotidianis, vt sustinendo decenti Canonicorum gradui pro loci,& personarum qualitate non sufficiant, liceat Episcopis cum consensu Capituli vel aliquot simplicia beneficia non tamen regularia, ijs vnire; vel si hac ratione prouideri non possit,aliquibus ex ijs suppressis, quarum fructus, & prouentus, reliquarum præbendarum distributionibus quotidianis applicentur, eas ad pauciorem numerum reducere;neque prædictæ vniones, aut suppressiones tolli, seu impediri possint ex quibuscunque prouisionibus etiam vigore resignationis; ex quo Conc.ostendit in materia fauorabili distributionum inducendarum attendendum non esse preiudicium secundarium, quod inde fit obtinentibus d. præbendas, & beneficia, ne illa resignare possint.

Secunda conclusio. post introductio-

15 nem distributionum, † si propter cultum diuinum augendum, aut conseruandum eas adimere alicui Ecclesię collegiatę adscripto necesse sit, vt quia is contra diuinum cultum per irreuerentiam, similiue ratione delinquat, tunc facile id admittendum erit; contra vero, si ex eo, quod adimantur, inde diuinus cultus detrimentum patitur, erit ab ea re abstinendum, & fauendum distributionibus. Prior pars liquet tum ex adductis concl. præced. distributiones e-

nim fauorem suum totum ex cultus diuini augmento, vel consecratione desumunt, vt ibid. ostendimus, docentes etiã odium, & præiudicium, quod in consequentiã tantũ, & secundario venit, nõ esse attendendũ; & regulare est, vt quod principaliter agitur, nõ quod incidit, attẽdatur, l. 1. ff. de auctor. tut. l. si quis nec cãm, vbi Iaſ. à n. 3. ad 33. ff. si cert. pet. late Gozal. d. Reg. 8. Glos. 45. nu. 35. & Ferret. cõs. 64. tũ ex eo, quod sup. not.
16 1. post alios docuimus, † dispositionẽ punietem delicta esse fauorabile propter publicũ fauorẽ; quibus addo quos refert Couar. d. n. 5. & sequitur quoad eũ effectũ, ne delicta remaneant impunita, & vbi non satis ea punirentur, ni pœnales cõstitutiones late interpretaremur. quare si ex eo quod Clericus Ecclesiæ Collegiatæ, licet diuinis intersit, contra cultũ diuinũ delinquens nõ puniatur etiã per amissionẽ distributionũ, debita eidẽ cultui, & Ecclesiæ reuerẽtia negligitur, ac delictum illud vel omnino, vel satis non punireretur; nil mirum, si plectẽdus is sit amissione quoque distributionũ, quas ab Ecclesia ipsa habet, vt etiam in quo quis delinquit, in eo puniatur, cap. pastoralis, de iurepat. c. fin. de immun. Eccles. item iuxta mẽsuram delicti, l. ex facto §. Iulianus, ff. de vulg. & pupill. cap. quæsiuit, de his, quæ fi. à mai. par. Cap. tex. etiam ad id insignis in c. felic. s, §. verũ de pœn. in 6. cũ simil. Poste-
17 rior autẽ pars † huius cõclus. & ipsa facile probatur, tum ex supradictis; tũ etiã ex ijs, quæ Philip. Dec. cons. 280. nu. 4. ad illud probandum adducit, non esse ita facile alicui adimendas quotidianas distributiones, vbi ex hoc diuinus cultus deseratur, aut minuatur; quod sane libenter admittimus. quatenus vero ex hac ratione contendit, distributiones quotidianas ab Ecclesiæ collegiatæ clericis defunctis labore suo, dum viuerent, acquisitas, non tamen exactas, eorum hæredibus non deberi, sed ceteris ejusdem Ecclesiæ clericis iunioribus, toto cælo errat, vt latius inf. 3. p. q. 3. col. 3. ostendemus Interim vero priusquã ad 3. & postremam huius vlt. concl. 1. part. veniamus nonnulla ex hac 2. conclus. inferenda nobis sunt.

Infertur. n. primo, quod in dubio pensio non censetur imposita super distributionibus quotidianis; de quo latius d. 3. par. q. 8. conclus. 1. Secundo quod ead. 3. par. q. 6. cõclus. 3. docebimus, vbi nullus clericus diuinis intersit, distributiones Ecclesiæ applicari. Tertio, probabilius esse quod d. 3. par. q. 5. fere per tot. demonstrabimus, non posse distributiones quotidianas à clerio Ecclesiæ Collegiatæ male perceptas eidem per collegas suos gratis remitti. Denique in-
18 fertur† optima ratione, (id quod omnibus Prouincialibus Concilijs aperte conceditur à Trid. Synodo sess. 24. cap. 12. de reform. in fi.) in Mediolanensi multas amissionis distributionum quotidianarum mulctas impositas esse ijs, qui in Ecclesia, & Choro circa diuinum cultum, eiusq; reuerentiam, quamnis diuinis intersint, ac debitis fungantur muneribus, deliquerint. quarum mulctarum, ac pœnarum plerasq; d. 3. p. q. 10. recensebimus. Nunc autem ad postremam præsentis quæst. conclus. transeamus.

Tertia, & postrema conclusio. Post deductas pariter in esse quotidianas distributiones, seu post earum introductionem, ortum, & institutionem; vbi neque periculum sit, ne alias cultus diuinus deseratur, vel etiam minuatur, neque de eo augendo agatur, sed de illarum successione, largitioneue, aut alia dispositione per clericos, quibus eæ iam acquisitæ sint, facienda, aut etiam de ijsdem distributionibus clericis illis per superiorem, Iudicemue adimendis, siue vt eorum creditoribus inde in subsidium aliorum redituum satisfiat, siue etiam propter delictum, quod tamen ad Chorum, & Ecclesiam, diuinumq. cultum non pertineat, ab hisce clericis admissum; hoc inquam casu pro-
19 babilius puto † quotidianas distributiones fauorabiles non esse; at neque odiosas. Quod odiosæ non sint, patet; neque enim hoc in casu assignare est, quod nam odiũ per se cõtineat, nã odium pœnæ, aut simile extra ipsas est, considerabile tamen. quod vero fauorabiles non sint, facillime probatur; tum quia, cum distributiones quotidianæ totum fauorem suum ex cultus diuini vel augmento, vel consecratione desumant, vt duab. præced. concl. est ostensum, cessante, vt supponimus, in hac specie cultus diuini fauore, cessare quoque debet fauor distri-

distributionum; cessante enim causa cessare debet effectus, l. quod dictum, ff. de pact. c. cũ cessante, de appell. cũ alijs adductis per Euerar. in loc. a rat. leg. cess. Tiraq. in tract. caus. cess. fere per tot. Tum quia si quis alius fauor in distributionibus excogitari potest, vel is est, quod ex loco alimentorum dentur, vt colligi videtur ex c. de cetero, de cler. non resident. & cap. vnico, eod. tit. in 6. dum victualia vtrobique appellantur; vel quod dentur tamquam merces laboris, vt ostendimus sup. quæst. 1. nu. 13. sicut autem alimenta fauorabilia sunt ex traditis a Petr. Surd. tract. de alim. passim & Euer. in loc. ab alim. ad pi. cau. & ab alim. ad doc. sic merces laboris ex cap. fin. 7. quæst. 1. & cap. super specula, de magist. cum alijs, de quibus Gonzal. d. Reg. 8. Glos. 4. num. 17. & 154. Etenim neq; certũ est; distributiones dari loco alimentorum, vt 2. par. quæst. 4. concl. 2. videbimus; & huic fauori alimentorum satisfit, dum ex ijsdem clerico debitori succurritur, ne egeat, vt quæst. præced. conclus. vlt. ostendimus. Vt autem merces laboris sunt, sat est, vt clericis tribuantur, dum laborem exhibent, licet postea alia ex causa, puta ob delictum, debitumue iuste adimantur, ne, quod publice quoque interest, aut delicta maneant impunita, aut cum aliorum quis iactura locupletetur, qui ideo contra iuris regulas sine culpa, causaue re sua priuarentur.

Denique pro complemento huius q. illud quoad hasce tres concl. est adnotan-
20 dum, quod ex ijsdem sequitur, † nimirũ, quod si in casu duarum priorum conclus. versemur, cum tunc fauorabiles sint distributiones ratione cultus diuini, lata fiet inter pretio, & pro ijs in dubio erit pronuntiandum, iuxta ea, quæ ante ipsas concl. notauimus; secus vero erit in casu postremæ conclus. cum in eius specie fauor ille diuini cultus, atque adeo eius effectus cessent ex prædictis. Et hæc de præsenti q. & 1. par. tract. dicta sint satis.

PARS SECVNDA.

De Quotidianis Distributionibus acquirendis.

EXPLICATIS ijs, quæ generatim de quotidianis distributionib⁹ dicenda videbantur, quod erat primum caput eorũ, quę initio huius tractatus disputanda proposuimus, sequitur nunc, vt ad secundum caput, quod est de ijsdem quotidianis distributionibus recte tam in foro conscientiæ, quam contentioso acquirendis, descendamus; quod quidem illa breuitate, quam rei magnitudo patietur, utq; necessaria est, dilucidi tate, decisiue nore nostro persoluemus.

SVMMAE RERVM.

1 *Clericis duntaxat Ecclesiarum Collegiatarũ competit percipere posse quotidianas distributiones.*

2 *Canonicis, & qui Dignitates obtinent in Ecclesiis Cathedralibus, vel Collegiatis, competit distributiones posse percipere.*

3 *Ius percipiendi distributiones quotidianas competit ratione Canonicatus, vel dignitatis, quæ quis obtinet in Ecclesia Collegiata.*

4 *Canonici supernumerarij, & creati cum expectatione præbendæ percipere possunt quotidianas distributiones, & nu. 7.*

5 *Canonici supernumerarij habent statim omnia iura Canoniæ, & stallum in Choro, & vocem in Capitulo, ideoq; possunt eligere.*

6 *Canonici supernumerarij possunt esse delegati Papæ*

ti Papæ.

8 Receptus in Canonicum debet cum primum occasio tulerit habere præbendam,& interim habebit distributiones.

9 Canonicus receptus vltra numerum non modo voluntarie, sed etiam mandante Pontifice postquam reliqui Canonici semel fregerunt numerum etiam ab ipso Papa confirmatum, habebit distributiones.

10 Canonici supernumerarij non habent distributiones vbi consuetudo sit, quod non habeant iura Canoniæ.

11 Canonicus non habet distributiones nisi fuerit installatus quoad chorum, vbi adsit consuetudo, quod non administret iura Canoniæ, nisi fuerit installatus.

12 Canonicus receptus vltra numerum non simpliciter, sed cum hoc, quod sit supernumerarius, non habebit distributiones.

13 Canonicus receptus vultra numerum non habet distributiones cum Papa mandat recipi aliquem in Ecclesia, in qua est certus numerus, neque ei derogat, neque mandat recipi cum plenitudine iuris Canonicalis.

14 Canonicus receptus vltra numerum de mandato Papæ habere debet distributiones donec assecutus fuerit præbendam, vel reditus augeantur.

15 Mansionarij quoque percipere possunt quotidianas distributines.

16 Mansionarij multis nominibus appellantur; & de ijs plura remissiue.

17 Distributionum quotidianarum capaces sunt clerici distincti à Dignitatibus, Canonicis, & Mansionarijs.

18 Cappellani quoque nonnulli capaces sunt distributionum, quorum mensa distincta erit à mensis cæterorum clericorum illius Ecclesiæ; portioq; deficiens accrescet cæteris Capellanis, num. 19.

20 Canonici Ecclesiæ non numeratæ capaces sunt distributionum.

21 Coadiutor alius simplex, alius cum futura successione.

22 Coadiutus capax est distributionũ, ac si Coadiutorem simplice non haberet; præter eam tamen partem, quæ huic assignata sit pro stipendio nu 23.

24 Episcopus iure ordinario dat simplicem Coadiutorem inferioribus curam habentibus Idem in Legatis, num. 25.

25 Coadiutor simplex an dare possit Canonico, Portionarie aut dignitatem obtinenti & n. 28. Quid in Canonico Theologo, vel Pœnitentiario nu. 17.

28 Archidiacono, & Archipresbytero an hodie dari possit simplex Coadiutor.

29 Prælati Ecclesiarum Collegiatarum an hodie habeant iurisdictionem etiam quoad censuras in suos subditos.

30 Coadiutor simplex capax est illius partis distributionum, in qua ei stipendium assignaturi & num. seq.

31 Coaditori simplici ministrandæ sunt expensæ necessariæ ex prouentibus beneficij Coadiuti

32 Coadiutus capax est distributionum quotidianarum perinde, ac si Coadiutorem cum futura successione non haberet.

33 Papa solus dare potest Coadiutorem cum futura successione beneficium obtinenti.

34 Coadiutor cum futura successione distributiones lucratur pro Coadiuto, non pro se. Aliquando tamen certa pars distributiones in litteris ei assignatur percipienda de consensu Coadiuti. num 35.

36 Coadiutor cum futura successione tenetur ad residentiam non precisam, sed causatiuam.

37 Canonico absenti, qui ex dispensatione seruit per Vicarium non ideo debentur distributiones, neque eius Vicario.

Quibus Clericis competat percipere posse Distributiones Quotidianas. Quæstio I.

NON agimus hic, quando, & quibus in casibus possint licite clerici percipere quotidianas distributiones; hoc enim latius explicabimus, & prosequemur in omnib. fere sequẽtibus qq. sed quibus clericorum generibus conueniat posse illas percipere. cui quæstioni per quinque sequentes conclusiones maioris perspicuitatis gratia lubet respondere.

Prima Cõclusio. Certũ est, nõ rectoribus Ecclesiarũ parochialiũ, nõ Cappellanis, aut
1 similibus beneficiatis, sed tãtũ † Cathedraliũ, & Collegiatarũ Ecclesiarũ clericis cõpetere, vt huiusmodi quotidianas distributiones possint percipere, id aperte constat ex tex. in d. c. vnico, de cler. non resid. in 6, ibi,

ibi,cõsuetudinẽ,qua Canonici,& alij beneficiati,seu Clerici Cathedraliũ,& aliarum Collegiatarum Ecclesiarũ distributiones quotidianas qualitercũq;in ciuitatibus,seu alijs locis,in quibus ipsæ consistunt Ecclesiæ, sint præsentes,ex integro percipiunt, iunctis ijs, statuimus, vt distributiones ipsæ quotidianæ Canonicis,ac alijs beneficiatis,& Clericis ipsarum Ecclesiarum, qui eisdem officijs in ipsis Ecclesijs adfuerint,tribuantur, &c Idem etiam patet, ex Clem. vt ij, qui, de ætat. & qualitat. & ord.præfic.in ijs verbis (qui diuinis in Cathedralibus, vel Collegiatis Ecclesijs sunt mancipati officijs,) iunctis ijs (illi vero, qui dignitates,personatus,officia, vel præbendas, quibus certi ordines sunt annexi, pacifice nunc obtinent in ijsdem Ecclesijs; vel obtinuerint in futurum ;) & illis quoque verbis (ipsisq; distributionum, quæ dantur his,qui certis horis intersunt, pars dimidia subtrahatur ; quibus in locis,& alibi sæpe id aperte supponunt Doctores omnes.Sed id m quoque liquido constat ex verbis Concil. Trid. sess. 21. cap. 3. & sess.24. cap. 15. superius per nos relatis in 1.par.quæst. 5.concl.2. & ex eod. Concil. d.sess.24.cap.12.§. præterea,ibi, obtinentibus in eisdem Cathedralibus,aut Collegiatis,Dignitates, Canonicatus, præbendas,aut portiones,non licet vigore cuiuslibet statuti, aut consuetudinis vltra tres menses ab eisdem Ecclesijs quolibet anno abesse;& statim,alioquin primo anno priuetur vnusquisque dimidia parte fructuũ, paucisq;interpositis, distributiones vero, qui statis horis interfuerint, recipiant ; dum enim tam Conc.Trident.quam iura, & Doct. locis cit. cum loquuntur de personis,quæ ius habẽt percipiendi quotidianas distributiones.de solis Clericis Collegiatarum, vel Cathedralium Ecclesiarum mentionem faciunt, nullam vero de alijs Clericis cæterarum Ecclesiarum,aperte ostendunt, ijs solis conuenire easdem distributiones posse percipere.

Secunda Conclusio.Certum est etiam, obtinentibus Dignitates, vel Canonicatus tam Cathedralium, quam Collegiatarũ Ecclesiarum † competere,vt quotidianas distributiones possint percipere.Id probatur tum ex superiori conclusione, maxime vero ex verbis tex.in d. c. vnico, ibi, statuimus, vt distributiones quotidianæ Canonicis & c.necnon,in d.Clem.vt ij,qui Dignitates, personatus officia vel præbendas obtinent in eisdem Ecclesijs,simul cum ijs verbis,quæ paulo post sequuntur, ipsisque distributionum,quæ dantur his, qui certis horis intersunt.pars dimidia subtrahatur & c.item ex Extrau.11.quæ incipit,cum nonnullæ la 1.§. præterea de præben.inter commun.ibi, debere computari pro quotidianis distributionibus illa tantum, quæ præfatis Canonicis quotidie pro diurnis, & nocturnis horis distribuuntur sine fraude. Idem quoq;constat quo ad Dignitates ex cap.licet,de præben. nec non ex Conc. Trident.sess.21.cap.3.ibi,in distributiones quotidianas conuerti, quæ in Dignitates obtinentes, & cæteros diuinis intercessentes proportionabiliter iuxta diuisionem ab Episcodo faciendã diuidantur; rursusq; tam quoad obtinentes Dignitatem in Ecclesijs Cathedralibus,& Collegiatis,quam etiam quoad Canonicos earundem Ecclesiarum,patet ex eodem Conc.Trid.d. Sess. 24.cap.12.§.præterea,ibi, obtinentibus in eisdem Cathedralibus ; aut Collegiatis Dignitates, Canonicatus, præbendas, aut portiones,iunctis ijs,distributiones vero, qui statis horis interfuerint, recipiant ;
3 tum quia ius percipiendi distributiones quotidianas † competit Clericis quatenus in Ecclesia Cathedrali obtinent Dignitatem,aut Canonicatum, vt patet ex tex. in c.dilectus il 1.c.pro illorũ, & c.dilectus il 2.cum ibi not.per Glo.& Doct.de præb.quod etiam alibi non semel admonuimus,& voluit Franc.Marc.dec. Delphin.1045.nu.1.

Tertia conclusio.Non modo illi Canonici, qui sunt de cætero numero Canonicorum,sed etiam supernumerarij,& creati cum expectatione præbendæ,de quibus per tex.& Doct.in c.cum M. Ferrariensis, de constit.d. cap.pro illorum, de præb. & in cap. fin. de concess. præbend. in 6.
4 possunt † percipere quotidianas distributiones ; quicquid in contrarium voluerit Franc. Marc. decision. Delphin. 384. num. sexto, & decisio. 1045. num. tertio, & seqq. nam quod nos dicimus ; plurimi tenuerunt infra citandi, & comprobatur, tum ex eo, quod mox ostendimus,

dimus, ius percipiendi quotidianas distri-
butiones prouenire ex Canonicatu, seu Ca
nonia; Canonici autem recepti vltra nume
5 rum habent statim † omnia iura Canoniæ,
vti stallum in Choro, & vocem in Capitu-
lo, atq; adeo possunt eligere; similiter pos-
6 sunt † esse, delegati Papæ, & habere præ-
rogatiuas omnes, quibus cæteri Canonici
gaudēt, vt post Innoc. Host. Compost. Butr.
Calder. Barbat. Fel. Dec. & Rip. d. c. cum M.
Ferrariensis de constit. Gem. in capit. statu-
tum, de rescrip. in 6. c. si is cui, de præben.
& d. cap. fin. §. in illis, de concess. præben.
eo. lib. Fed. de Sen. con. 290. Lap. alleg. 14. in
in 7. conclu. tradit Gomes. de Grat. expect.
nu. 35. & 38. Alphons. Hoied. in d. tractat.
de benefic. incompatib. part. 1. capit. 12.
nu. 6. & Io. Staphil. de form. expectatiuar.
form. 1. n. 2. vsque ad 12. tum quia in specie,
quod huiusmodi Canonici vltra numerum
7 recepti † habere debeant quotidianas di-
stributiones, voluit idem Gomes. d. trac. de
Grat. expectat. num. 28. Staphil. d. form.
1. num. 8. & 12. & Hoied. d. capit. 12. num.
7. Post. Bal. in l. fin. C. de alluuion. & in Mar
garita ad Innoc. in verb. Canonicus, il 2.
Innoc. ipsum in d. c. dilectus, il 1. de præb.
Abb. d. capit. cum M. Ferrariensis, num. 29
cum seqq. & ibi Rip. num. 186. Bernard.
Diaz. in tract. regul. & fallent. reg. 68. id-
que ipsum decidisse videtur Sacra Congre
gatio, quę præest interpretationi Trid.
Concil. dum ad sess. 21. c. 3. de refor. in vna
Segobiensi, & Salernitana declarasse dici-
tur, distributiones quotidianas esse diuiden
das tam non habentibus præbendas, quam
habentibus; tum demum quia id probari
videtur in d. cap. cum M. Ferrariensis, ibi,
mandamus, quatenus, cum iidem Canonici
in derogationem suæ constitutionis ad va-
caturas Præbendas quatuor receperint
vltra numerum constitutum antiquis Ca-
nonicis præbendas cum integritate perci-
pientibus consuetas super excrescentes
reditus prædictis Canonicis facias assigna
ri. Sed quoniam, licet loquatur ibi Summus
Pontifex de reditibus non proprijs præ-
bendarum, sed communibus totius mensæ
Capitularis, vt latis patet ex verbis citatis
d. capit. cum M. & 1. specie adnotauit ibi
Glo. in verbo industriam, & ibi Io. Andr. in
addit. post Host. tamen adhuc id potest in-
telligi de illis reditibus communibus, seu
distributionibus, quas in prima, vel secūda
specie distributionum ab ea quotidiana-
rum, de qua agimus, distinctarum colloca-
uimus supra in prima part. huius tract. q.
3. ideo ad alia iura veniamus. Et quidem
Hoied. d. num. 7. inquit, id probari per tex.
in d. capit. dilectus, il 1. de præben. at cer-
te nihil ibi dicitur de Canonico recepto
vltra numerum, sed solum in eo, cauetur
8 quod recepto in Canonicum † quam cito
facultas se obtulerit, debetur præbenda, &
interim habebit quotidianas distributio-
nes, prout eum textum summant, & intel-
ligunt Doct. magis communiter, quia forte
certus erat in illa Ecclesia Canonico-
rum numerus, sed vnus, pluresue ex ijs Ca-
nonicatibus erant sine præbenda, & mādat
Pontifex prouideri nouiter recepto de
præbenda cum primum vacauerit, quia nō
est congruum, vt præbenda careat, qui in
Canonicū noscitur, esse receptus, vt ibi di-
citur, & in c. relatum, & in c. dilectus il 2.
eodem tit. vbi est similis fere facti species,
& constitutio. Melior ergo tex. est in cap.
pro illorum, eod. tit. de præb. ibi, mādamus
quatenus si vobis constiterit, prædictos Ca
nonicos aliquem vltra constitutum nume-
rum in Canonicum auctoritate propria
recepisse, cum nobis legem imponere non
debeant, quam ipsi negligunt obseruare, la-
tam in ipsos excommunicationis senten-
tiam à prędicto Archiepiscopo tamdiu de-
nuntietis sublato appellationis obstaculo
seruandam, donec sæpe dictum magistrum
recipiant in Canonicum, & ea, quæ ad Ca
nonicatum pertinent cum stallo Chori, &
loco Capituli ei studeant assignare probat
enim aperte hic tex. iuncta Glos. fin. ibid. in
9 verbo, Canonicatum † non modo Cano-
nicum voluntarie ab ipsis receptum vltra
numerum ab ijsdem constitutum, & à Sede
Apostolica confirmatum, sed etiam alium
quem Papa mandat recipi postquam
semel fregerunt d. numerum, debere
habere quotidianas distributiones; sic e-
nim explicat Glos. & alij illa verba tex. ea,
quæ ad Canonicatum pertinent; idq; ma-
xime iūcto d. capi. dilectus il 1. ex quo tex.
& d. capit. pro illorum, & c. dilectus il 2.
de præben. liquido constat, ad Canonica-
tum pertinere quotidianas distributiones
per

percipere. Optimus vèro tex. est in c. fin. §. si autem, de concess. præben. in 6. ibi, si autem huiusmodi recepti vltra numerū distributiones, & alia, vt Canonici de numero existētes sic tēpore dictæ reuocationis habebant &c. & clarius in §. seq. ibi, in illis vero, qui vltra numerum auctoritate præfata in aliquarum Ecclesiarum Canonicos iam recepti quantum ad Capitulum, & ad Chorum, ac distributionum perceptionem quotidianarum plenitudinem iuris Canonici tunc habebant; quamuis in eo tex. Bonif. 8. afferens interpretationē ad quandam constitutionem à se emanatā reuocatoriam gratiarum, sub expectatione distinguat, ac decernat, vt d. reuocatoria includat receptos in Canonicos vltra numerum præbendam, portionemue distinctam expectantes, etiam si perciperēt distributiones quotidianas, secus autem, si prębendam aut portionem distinctam non expectabant, sed solum augmentum portionis, vt patet ex tex. & Doct. ibid.

Præter hanc vero distinctionem, quæ esse potest quædā limitatio, & restrictio ad 3. hanc conclusionē Limitatur adhuc pri-
10 mo, vt non procedat † vbi sit consuetudo, quod Canonici sic vltra numerum recepti non habeant iura Canonię, vt post Dom. de Rot. Butr. Imol. Anch. & Card. tradit Fel. d. cum M. nu. 23. in fin. & Staphil. loc. cit. nu.
11 11. & 12. aut † nisi esset consuetudo, quod Canonicus non possit administrare iura Canoniæ, nisi prius fuerit installatus; tunc enim ad limites installationis consequetur iura Canoniæ; quare si solum fuerit installatus in Choro, consequitur ea, quę sunt Chori, si fuerit installatus in Capitulo, ea, quæ Capituli, vt ex Innoc. Compost. Abb. & Doct. communiter in d. c. cum M. tradit ibid. Rip. nu. 187. Secundo
12 limitatur. si † sit receptus quis in Canonicum non simpliciter, sed cum hoc, quod sit supernumerarius; nam tunc constat, quod Canonici noluerunt frangere numerum, & ius integrum de nouo creare (iuxta tex. in c. dilecto, de præben. cum ibi traditis per Glos. & Doct.) sed solum illi dare quoddam ius extraordinarium, & præparatorium ad futurum ius integrum obtinendum; ita Abb. d. capit. cum M. num. 31. in fine. Fel. num. 23. vers. hanc conclusionem. Rip. num. 188. secus vero si simpliciter recipiatur; nā tunc frāgitur numerus, vt ibid. Abb. & Fel. adnotarunt.
13 Tertio limitatur, cum † Papa mandat simpliciter aliquē recipi in Ecclesia, in qua est certus numerus Canonicorū, neq; derogat certo numero, aut non mandat recipi cum plenitudine iuris Canonicalis; nam sic receptus vltra numerum non habebit plenum ius Canoniæ, neque quotidianis distributiones, cum autem Papa vel derogat certo Canonicorum numero, vel certe mandat aliquem recipi cum iuris Canonicalis plenitudo, is tunc, si cętera requisita habeat, de quibus infr. præsertim 2. par. q. 19. distributiones quoque habebit. ita post Butr. tenet Abb. d. c. cum M. num. 32. & Fel. d. num. 23. idem etiam quoad primum casum admittit Rip. num. 189. modo in illa Ecclesia non solum adsit certus numerus Canonicorum, sed etiam prębendarum, quę sint Canonicatibus annexę, alias secus; quia, inquit, primo horū duorū casuū receptus non habet Canonicatum seu titulum permansurum, cum vacante præbenda, & illa adepta Canonicatus vacet, & prouisus consequatur nouum Canonicatum per assecutionem præbendæ illi annexę, & ideo interim dicitur Canonicus in aere secundū Innoc. in c. dilectus il primo, de pręben. secundo vero casu receptus statim consequitur integrum ius Canonię, quod per assecutionem alicuius prębendę postea non extinguitur, cap. fin. de cōcess. pręben. in 6. & ista, inquit, fuit intētio Rot. decis. 445. si Legatus in nouis. vtraque opinio est probabilis, ideo cogita. Quarto limitari posse videtur vltra prædictos Doct. ex Glos. d. c. pro illorum in ver. ad Cano-
14 nicatum, de pręben. vt † Canonicus receptus vltra numerum de mandato Papę, habeat quotidianas distributiones donec assecutus fuerit prębendam, vel fructus fuerint augmentati. ita Glos. loc. cit. sed nihil allegat, sed potest suppleri quoad primum ex tex. in cap. dilectus il 1. de pręben. in fin. ex mente omnium, & ex capit. dilectus il 2. eod. tit. etiam in fine ex mente eiusdem Glos. ibi in verb. prouentus. quoad secundum vero, nimirum de augmento fructuum potuit allegare tex. in d. capit. cum

cum M. Ferrarienſis. ſed ſi rectè ponderentur illi text. parum ad rem faciunt; quod etiam patet ex ijs, quæ diximus, cum eos ſupra hac eadem concluſ. perpenderemus; quare ſolam ipſius Gloſ. auctoritatem habemus, cui ſtandum exiſtimo: nam, licèt nullus Doct. quem viderim, eam Gloſ. approbet, & ſequatur, nemo tamen etiam illam improbat; maximaque eſt Gloſæ auctoritas.

Quarta Concluſio. Non ſolum Canonici ius habent percipiendi quotidianas diſtri-
15 butiones, ſed etiam Clerici † illi Collegia-
16 tarum Eccleſiarum, qui aliquando † beneficiati vocantur, vt in d. cap. vnic. de Cler. non reſid. in 6. aliquando aſſiſij, vt in cap. pen. extra eod. tit. aliquando portionarij, vt colligitur ex Conc. Trid. ſeſſ. 21. cap. 3. ſeſſ. 22. cap. 4. & ſeſſ. 24. cap. 12. aliquando Capellani vt patet ex Philip. Dec. conſ. 280. ferè per totum, & Petr. Nauar. tract. de reſtit. tom. 1. lib. 2. cap. 2. dub. 3. alicubi officiales nuncupantur, vt in noſtra Eccleſia maiori Mediolanenſi, quod etiam nomen fundamentum habet in Clem. vt ij, qui de æt. & qualit. & ord. præficiend. Extrau. 11. de præben. inter commun. quæ incipit cum nonnullæ la 1. & Conc. Trid. d. ſeſſ. 21. cap. 3. & ſeſſ. 22. cap. 3. & 4. communi verò nomine ferè vbiq; appellantur Manſionarij, vt etiã conſtat ex Martyrologio Romano ſub die 14. Aprilis in fin. necnon ſub 26. Decembris, quibus locis mentio habetur primum S. Abundij, tum S. Theodori Manſionariorum Eccleſiæ Sancti Petri Romæ, & vtriuſque meminit quoq; S. Gregor. lib. 3. Dialog. cap. 24. & 25. alterius verò Manſionarij, nimirum Sancti Conſtantij, idemmet d. Gregor. lib. 1. Dialog. cap. 5. Denique quòd Manſionariorum nomine appellentur communiter huiuſmodi beneficiati in Eccleſijs Collegiatis a Canonicis, & Dignitatibus diſtincti, inter cæteros Doct. adnotauit Gloſ. pen. in cap. pen. extra de Cleric. non reſid. probatur autem hæc concluſio ex his omnibus locis, quos nunc adduximus. Eaſdem verò limitationes, ac reſtrictiones patietur quæ concluſio ſuperior; nil enim obſtat, quin etiam in illorum Collegio poſſint aliqui recipi vltra numerum, ſicut etiam in illis locum habere ius optandi alibi ſæpe docuimus, cum de optione Canonica tractaremus; atque adeo ſicut regula, & concluſio, ita etiam eius reſtrictiones locum obtinebunt. De his beneficiatis, ſeu Manſionarijs, eorumq; officio quod ad ius commune ſpectat conſulendi ſunt Doct. in dict. cap. penul. & vnico; quoad ſpeciale verò ius Mediolanen. Eccleſiæ, ac Prouinciæ ad effectum quoque percipiendarum diſtributionum, quoniam ſi ſingula proſequeremur, nimis prolixum eſſet, remittimus lectorem ad Conc. Prouinc. Mediol. 1. ſub generali tit. de Miniſt. Eccleſ. & diuin. off. ſpeciali verò de offic. Manſionarij, & aliquid ibid. ſub tit. de Miſſ. ſolemn. in princip. & Conc. Prouinc. 4. ſub tit. de diſtribut. verſic. cum de Manſionarij, & verſic. Punctator præterea.

Quinta Concluſio. Diſtributionum quo-
17 tidianarum, ſeu iuris eas percipiendi † capaces etiam quodammodo ſunt ſi qui ſunt alij Clerici in Eccleſijs Cathedralibus, vel Collegiatis, qui conſtituere Collegium aliquod aliqua ratione poſſint, prout in Metropolitana Mediolanenſi Eccleſia olim erant ſexdecim cuſtodes, nunc verò duodecim, qui oſtiariorum nomen acceperunt, & inter eos quidam prouentus, ſeu emolumenta diſtribuuntur pro rata ſeruitij quotidiani, quod Eccleſiæ, vel etiam Canonicis in ipſa Eccleſia exhibent; atque ita diuiduntur, vt partes non intereſſentium, quod etiã in cæteris diſtributionibus quotidianis Canonicorum, & Officialium accidit, intereſſentibus accreſcant. Hæc autem concluſio ſati videtur in d. cap. vnic. ibi, ſtatuimus, vt diſtributiones ipſæ quotidianæ in quibuſcunque rebus conſiſtant, Canonicis, ac alijs beneficiatis, & Clericis Eccleſiarum ipſarum (nimirum Cathedralium, vel Collegiatarum, prout ſupplet ibi Gloſ. & patet ex eod. tex. in princip.) qui eiſdem officijs in ipſis Eccleſijs adfuerint, tribuantur: idem etiam col igitur ex Extrauag. 11. quæ incipit cum nonnullæ la 1. §. præterea, de præben. inter commun. ibi, cum in aliquibus Eccleſijs, tam Cathedralibus, quàm alijs panis, & potus pro quotidianis diſtributionibus ipſarum Eccleſiarum Canonicis, & perſonis &c. dum enim abſolutè, & ſimpliciter dicit Pontifex, perſonis comprehendere videtur quoſcunque Clericos, qui diuinis officijs interſunt in Eccleſijs Cathedralibus,

libus,& Collegiatis. Atque adeo vna cum alijs iuribus mox allegatis fortassis com-
18 plectitur etiam illos Capellanos, † qui ex fundatorum institutione, preterquam quòd celebrare debent in Ecclesia Cathedrali ad altare ab ipsis dotatum pro dantium animabus, tenentur etiam in Ecclesia eadem horis interesse diuinis, de quibus Capellanis in præced. Extrau. constitut. quæ est, 10. & incipit, postulasti, sub eod. tit. de præb. locutus fuerat idem Pontifex, loquiturque Gloss. in Clem. 2. Verb. distributionum, vbi cæteri Doct. de ætat. & qual. & ord. præfic. & cuiusmodi Capellanos quam plurimos videmus in Ecclesijs Collegiatis, duosq; nos habemus in eadem Metropolitana Ecclesia Mediolani ex fundatione Andreæ Vicomercati olim eiusdem Ecclesiæ Canonici Ordinarij. huius autem generis presbyteri; seu Capellani aliqua ratione dici possunt capaces quotidianarum distributionum, non quidem illarum communium, quæ Canonicis, aut Mansionarijs tribuuntur, sed earum, quæ ex proprijs Capellanijs, seu altaribus percipiunt, quæ ideo dici possunt quotidianæ distributiones, quia illos reditus acquirunt ratione interessentiæ diuinis officijs, inter ipsosq; Capellanos accrescunt, quando ipsi non intersunt, non autem alijs Clericis illius Ecclesię, qui cum ijs Collegium non constituunt: ex his igitur reditibus, ac distributionibus massa quædam, seu mensa communis conficitur distincta à mensis cæterorum Clericorum eiusdem Ecclesiæ, quæ quidem men-
19 sa † inter ipsos Cappellanos dumtaxat diuiditur, ita, vt portio deficiens eius, qui non interfuerit, accrescat cæteris interessentibus; quod si nemo intersit, applicandi erunt reditus in vtilitatem communem illius mensæ, quæ habet quodammodo rationem Ecclesiæ, iuxta ea, quæ latiùs differemus infr. 3. par. huius tract. quæst. 6. Interim verò quæ ad hanc 1. quæst. 2. par. spectant, absoluamus.

Et primò sanè occurrit, vt videamus, an sicut sup. concl. 3. diximus, Canonicos super numerarios regulariter capaces fore distri-
20 butionum quotidianarum, idem fit † de Canonicis Ecclesiarum non numeratarum, de quibus tex. in cap. dilecto, de præb. & cap. ex parte, de conc. præben. ac præter Doct. ibi, & cap. fin. eodem tit. in 6. latè Gonzal. ad Reg. 8. Gloss. 9. §. 3. Qua in re breuiter respondemus affirmatiuè. licèt enim in Ecclesia, in qua non est certus numerus præbendarum, nulla etiam vacante, in Canonicum quis possit assumi, cum intelligatur ad quoddam ius eligi, quod ex electorum assensu de nouo creatur, & cum electo in Canonicum nascitur, & desinit cum defuncto, vt dicitur dicto cap. cum dilecto, §. præterea; tamen dicto cap. ex parte, in fin. cauetur, vt hi pro Canonicis habeantur, & verè Canonici sunt; ad Canonicatum autem pertinet habere ius percipiendi quotidianas distributiones, cap. dilectus il primo, cap. pro illorum, iuncta Gloss. ibi recepta, verbo Canonicatum, & cap. dilectus, il secondo, de præbend. cum sim.

Pro complemento autem huius primæ Quæstionis dubitari non inutiliter potest, An vbi Dignitatem, Canonicatum, vel Portionem in aliqua Cathedrali, vel Collegiata Ecclesia obtinenti detur coadiutor
21 † aut simplex, seu ad tempus, aut cum futura successione, seu perpetuus, de quo vtroque genere plura nouissimè post alios tradit Hieronym. Gonzal. in Glossem, seu Commentar. ad Regul. 8. Cancell. de Reseruat. Mens. & Alternat. Episcop. Glos. 5. §. 9. per totum, possit siue coadiutus, siue coadiutor esse capax distributionum quotidianarum. hanc porrò dubitationem nōnullis conclusionibus, c. æpto tamen earum ordine retento dissoluemus.

Sexta igitur Conclusio sit. Obtinens in Ecclesia Dignitatem, Canonicatum, vel Portionem, cui ab habente ad id potesta-
22 tem datus sit coadiutor simplex, † perinde capax est quotidianarum distributionum, ac si huiusmodi coadiutorem non haberet, Probatur ex eo, quod in fortioribus terminis ostendemus infra conclusione octaua. cùm agemus de eo, cui datus est coadiutor cum futura successione; hic enim coadiutor maius quoddam ius habere videtur ad distributiones quotidianas, quàm simplex; cum ius habeat ad Canonicatum, Portionem, vel Dignitatem sui coadiuti; immo iam designatus sit Canonicatus. Portiona-

tionarius, vel Dignitas, licet effectus differatur in illud tempus, cum iam factus erit locus successioni per cessum, vel decessum, aut aliã dimissionem ipsius coadiuti.

23 Id tamen est intelligendum † detracta ea parte, quæ fortasse in distributionibus tribuetur huic simplici coadiutori, iuxta ea quæ in seq. conclus. trademus.

Dixi autem initio huius conclus. (ab habente ad id potestatem,) quoniam † Episcopus iure ordinario potest dare talem simplicem coadiutorem Archidiacono ratione sui officij, vt habetur in cap. fin. de cler. ægr. vel debilit. cum nimirum morbo paralysis laborat, vt est casus illius text. quod idem est dicendum in lepra, arg cap. de rectoribus, eod. tit. aut quouis alio morbo incurabili, cap. 17. quæst. 1. cap. ex parte, de cler. ægrot. vel debil. & cap. vnico in princ. eod. tit. in 6. necnon dementia, eod. cap. vn. §. si vero; aut senio, d. cap. vnic. in princ. cap. nihil, §. ecce, & cap. petisti, 7. quæst. 1. aut imperitia, & illitteratura, c. quoniam, versic. Sed si propter, vbi Host. num. 1. & Abb. nu. 2. de offic. ordin. cum alijs relatis à Gonzal. d. §. 9. num. 29. vbi etiam ad id refert Concil. Trid. sess. 21. c. 6. de reform. quod tamen loquitur dumtaxat de rectoribus Parochialium Ecclesiarum sicut & cætera iura relata, de Episcopis, vel certe Prælatis, ac rectoribus Ecclesiarum; hisce autem, & similibus casibus beneficiato, ac titulari datur coadiutor contemplatione Ecclesiæ, & ipsius Prælati, ac beneficiati, vt coadiutor exerceat officium illius, qui per se illud nequit exercere, ne pro defectu Pastoris gregem Dominicum inuadat lupus rapax, aut in facultatibus suis Ecclesia quasi viduata graue patiatur detrimentum, vt ex prædictis iuribus colligitur, & adnotauit Gonzal. vbi sup. num. 31. per tex. in cap. ne pro defectu, de elect. nec tamen æquum est ex prædictis caussis titularem priuari beneficio, ne addatur afflictio afflicto, cap. cũ percussio, 7. q. 1. d. c. ex parte de cler. ægrot. & debil. & cap. vnico eod. tit. in 6. ac post alios Gonzal. sup. num. 32. sic intelligendus est idem Gonzal. ibid. num. 36. dum post Io. An. d. cap. fin. nu. 7. Butr. num. 10. Abb. num. 5. Imol. num. 11. de cler. ægrot. & Gambar. de offi. legat. lib.

25 5. tit. de coadiutoribus docet † hosce coadiutores simplices inferioribus Episcopo dari posse à Legatis, Nuntijs, & Episcopis; accipiendum enim idest de inferioribus, qui aliquam habeat curam animarũ, vt est Archidiconus iure communi attento, tot. fere tit. de offic. Archid. & Rector Ecclesiæ Parochialis, capit. cum ab Ecclesiarum, de off. ord. & d. cap. de rectoribus, de cler. ægrot. vel debil. cum sim. Non potest

26 autem Episcopus regulariter † dare simplicem coadiutorem Canonico, aut Portionario, aliamue Dignitatẽ præter Archidiaconatũ obtinenti, cũ nullibi hoc de illis in iure cautum reperiatur, sicut de Episcopis, & alijs Rectoribus Ecclesiarũ cauetur in cit. iuribus, ac tot. fere tit. de cler. ægrot. vel debil. extr. & in 6. & passim. d. cau. 7. q. 1. vbi de hisce coadiutoribus agitur. Cõfirmatur autem id ipsum primo, quoniam vbicunque agitur de Canonico, vel Portionario, aut alio simplici ministro Ecclesię, qui ei vel nequit, vel non vult ministrare, aliter prouideri mandatus, quam dando ei coadiutorem, vt patet ex toto fere tit. de cleric. nõ resid. Clem. 2. de æt. & qual. & ord. pręfic. & Conc. Trid. sess. 21. c. 3. sess. 22. c. 3. & 4. ac sess. 24. c. 12. de reform. ac præcipue ex capit. 1. de cler. egrot. vel debil. vbi iuxta communem expositionem ministro Ecclesiæ infirmo decernitur beneficij reditus integre fore tribuendos. Confirmatur secundo, quia licet Rector Parochialis absens causa studij ad septennium teneatur constituere sibi vicariũ pro eo tempore cum portione congrua fructuũ, ca. cũ ex eo, de elect. in 6. ad id tamen non tenetur obtinens Canonicatum, aut aliud beneficium simplex etiam residentiam personalem requirens, vt post Abb. in. capit. tuæ, de cler. non resid. ostendemus quæst. 10. huius 2. par. conclus. 1.

Ratio autẽ disparitatis inter obtinentem Archidiaconatum, & alias Dignitates, vel Canonicatum, aut Portionem, ea est, quoniam ex horum officio, seu beneficio non pendet aliorum cura, salus, & vtilius, sicut in Archidiacono, qui de iure est Vicarius Episcopi etiam in iurisdictionalibus, quibusdam exceptis, vt capit. 1. & tot. fere tit. de offic. Archid. Qua ratione idem

probabiliter putarem de Archipresbytero; nam & ipse aliquam habet curam animarum, vt constat ex capit. 1. & aliquot seqq. de offic. Archipresb. Immò idem di-
27 cendum existimarem † de quibusdam Canonicatibus, quibus immineret vel cura animarum, vel onus, legendi Sacram Scripturam, aut concionandi, vel audiendi cõfessiones, cuiusmodi est præbenda Theologalis; & Pœnitentialis iuxta decretum Trident. Concil sess. 5. c. 1. sess. 23. capit. 18. prope finem, & sess. 24. c. 8. de reform. idq; propter identitatem rationis, arg. l. illud, ff. ad leg. Aquil. & à Titio, ff. de verb. oblig. cum simil. Ceterum quod de Archipresbytero, immo & de Archidiacono dictum
28 † hodie cessare videtur, cum eorum iurisdictio, & aliorum cura, quam de iure habebant, per contrarium consuetudinem
29 sublata videatur. quod ipsum † dicendum est de Prælatis Ecclesiarum Collegiatarum; quos tamen habere ordinariam iurisdictionem etiam cum facultate censuras exercendi in sibi subditos voluit Glo. 1. ab Innoc. & alijs recepta d. cap. cum ab Ecclesiarum, de offic. ord. tenetq; Nauar. in Man. Confess. cap. 27. nu. 5. ac sentit Vgol. tract. de Censur. tab. 1. cap. 2. §. 20. num. 13. & §. 21. num. 1. qui tamen num. seq. ad id requirere videtur præscriptionem, vel aliud ius speciale, & idem Innoc. vbi sup. num. 3. quod is eligatur tamquam Prælatus, quod & ibid. sentit. Glo. Abb. & alij. Quare Archipresbytero, & Archidiacono, vel dignitatem aliam, aut Canonicatum sine aliorum cura, Portionemue obtinenti hodie ab ipso etiam Romano Pontifice, nedum ab Episcopo, huiusmodi simplicem coadiutorem haud quaquam dari videmus.

Septima Conclusio. Coadiutor hic simplex datus obtinenti Dignitatẽ Canonicatum, aut Portionem in Ecclesia Cathedrali,
30 vel Collegiata † capax erit partis illius distributionum, in qua ei congrua portio loco stipendij assignetur. Probatur, vel po-
31 tius explicatur hæc conclusio. Nam † tali coadiutori sunt ministrandę expensæ necessariæ pro eius sufficienti victu ex fructibus, & reditibus, seu prouentibus beneficij ipsius coadiuti, vt optime docet Nau. cons. 1. alias 2. nu. 1. & 7. sub tit. de cler. ægrot. & Gonzal. d. §. 9. num. 33. per tex. d. cap. de rectoribus, eod. tit. ibi, eis dandus est coadiutor, qui curam habeat animarum, & de facultatibus Ecclesiæ ad sustentationem suam congruam recipiat portionem, & d. cap. vnico prope finem. ibi. coadiutores huiusmodi de prouentibus Prelatorum, in quorum assumentur auxilium, sumptus recipiant moderatos. necnon Trid. Conc. d. sess. 21. cap. 6. de reform. ibi; coadiutores, aut Vicarios pro tempore deputare, partemq; fructuum eisdẽ pro sufficienti victu assignare, vel aliter prouidere possint. Quod si expensæ huiusmodi assignẽtur tali coadiutori in distributionibus quotidianis, aut aliqua earum parte siue de consensu ipsius coadiuti, cum illa Dignitas, Portio, aut Canonicatus alios prouentus habet præter quotidianas distributiones; siue etiam sine illius consensu, vbi solas distributiones beneficiũ illud habeat, quo casu eas nomine fructuum beneficij contineri docuimus 1. par. huius tract. quæstione sexta, conclusion. vn. limitat. 2. tunc proculdubio illarum distributionum capax esset hic simplex coadiutor.

Octaua cõclusio. Obtinẽs dignitatẽ, Canonicatum, aut Portionẽ in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata, cui a Sũmo Pontifex datus est coadiutor cum futura successio-
32 ne, capax est quotidianarum distributionum perinde, ac si nullum talem habet coadiutorem. Probatur, quoniam ita in specie tenet Nauar. d. consil. 1. num. 2. 3. & 6. necnon Gonzal. d. §. 9. num. 15. & 119. cum duobus seqq. vbi etiam idem statuunt cum coadiutor huiusmodi abesset a Choro ob aliquam ex causis, ob quas titularis, & proprietarius absens a Choro nihilominus perciperet distributiones, vt puta infirmitatis, carcerationis, & aliorum eiusmodi legitimorum impedimentorũ, de quibus nos latius inf. hac ipsa 2. p. q. 5. & mul tis seqq. nam tunc adhuc perciperet illas coadiutus; coadiutor enim distributiones pro coadiuto, non autem pro se regulariter acquirit, ac lucratur, vt in seq. concl. ostendemus. nec debet coadiutus esse deterioris conditionis, quia coadiutorem habeat; neq; suum priuilegium illi esse nociuum, aut retorqueri in eius odium quod ad eiusdẽ fauorẽ est illi concessum

F

cessum, cap. ad Apostolicam, de Regular. cap. quod ob gratiam, de reg. iur. in 6. & l. non eo minus, C. de procur. cum simul. ex à contrario sensu, seu contraria ratione constat, quod in casibus, in quibus alias coadiutus non perciperet distributiones; vt puta ratione excommunicationis iuxta cap. pastoralis §. verum, de appel. cum alijs, quæ ad id allegabimus quæst. 15. nec per suum coadiutorem eas poterit acquirere, licet coadiutor non esset tali impedimento detentus, & diuinis de facto interesset, vt in terminis docet, satisq; probat idem Gonzal. d. §. 9. à num. 123. vsque ad 128.

Dixi autem in conclusione (cui à Summo Pontifice datus est coadiutor,) quia
33 † non modo potest Papa concedere huiusmodi coadiutorias cũ futura successione, late Mãdos. de signat. grat. tit. coadiutoriæ, vers. si tamen Papa, & Gonzal. d. §. 9. à nu. 43. ad 52. sed & solus, & non alius, licet sit Legatus, seu Nuntius eas potest concedere, vt num. 91. tradit idem Gonzal. post Lambert. tract. de iurepatron. lib. 2. par. 1. q. 6. art. 20. nu. 3. 4. & 5. Redoan. tract. de Simon. 2. par. cap. 19. num. 5. Flam. Paris. de resig. benef. lib. 6. quæst. 5. num. 15. & lib. 7. quęst. 20. num. 14. Gambar. d. tit. de coadiutor. num. 13. vbi allegat cap. petisti cum seq. 7. quæst. 1. proquo etiam facit, quod de communi nequit concedi præbenda, vel Ecclesia non vocans, tot. tit. de concess. præben. & Eccles. non vac. extra, & in 6. cum alijs adductis per Mandos. reg. 11. Cancell. quæ. 5. num. 4. & 5. inferior autem Pontifice regulariter nequit dispensare contra ius commune, cap. inferior, 21. dist. c. cum inferior, de maior. & obed. Clem. ne Romani, de elect. & in specie quoad Legatos c. nisi speciali, & cap. quod translationem, vbi plerique Doct. de offic. Leg. late Sanchez de matrim. lib. 8. disp. 6. num. 14. cum duobus seqq.

Nona, & postrema conclusio sit. Coadiutor cum futura successione obtinenti Dignitatem, Canonicatum, aut Portionem in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata datus
34 † regulariter nequit pro se lucrari distributiones quotidianas, sed eas lucratur pro coadiuto. ita Nauar. d. conf. 1. num. 5. cum seq. & post cum Gonzal. d. §. 9. num. 15. & 122. facitq; decisio Rot. Rom. in vna Salamantina coadiutoriæ coram Pegna 25. Iunij 1593. & ita habent fere omnes litteræ coadiutoriarum huiusmodi, vt coadiutor aut nullos reditus, vel distributiones beneficij percipere possit, vel non nisi de voluntate coadiuti. Dixi autem (regulariter,) quoniam sicut in ceteris ad facultatem, & potestatem talis coadiutoris pertinentibus sic in hac percipiendi distribu-
35 tiones; aut alia emolumẽta beneficij † inspiciendus maxime est tenor litterarum coadiutoriæ, vt post Io. An. in cap. fin. de cler. non resid. & alios bene docet Gõzal. sup. num. 94. cum duobus seqq. nam sæpe, inquit, in litteris coadiutorię quando coadiutor habet aliunde, vnde valeat se decenter sustentare, disponitur, quod nihil prorsus percipere debeat de fructibus, vel distributionibus, nisi de voluntate, & consensu coadiuti, vt in casu Nauar. d. conf. 1. num. 3. qualem ego vidi, & plures suo tempore se vidisse affirmat idem Gonzal. ibid. subdens, quod interdum mandatur dari cẽtum ducatos, aliquando plus, vel minus, prout partes inter se conuenerunt ante porrectam supplicationem habita semper consideratione, ne coadiutor egeat; nam qui altari seruit, de altari viuere debet, 1. Cor. 9. & capit. cum secundum, de præb. Præterea licet in casu Nauar. d. conf. 1. n.
36 3. 4. & 5. coaditur hic † non teneatur, si nolit, inseruire beneficio, cum in illis litteris diceretur, (possit,) iuxta Glos. receptam in capit. fin. verbo, possint, de consuet. in 6. & l. non quicquid, ff. de iud. tamen in modernis gratijs coadiutoriæ, non solum ponitur verbum, possit, sed etiam additur verbum, teneatur, vel debeat, vt ipse, vidi, & testatur Gonzal. d. §. 9. num. 122. optime inde inferens, quod coadiutor inseruire, & interesse tenetur diuinis, aliàs enim coadiutus distributiones non perciperet; & ideo cũ hoc procederet ex culpa coadiutoris, teneretur hic ad ei resarciendum omne damnum, & interesse. quæ tamen obligatio inseruiendi, & interessendi non est præcisa, sed causatiua quoad obligationem soluendi fructus, & emolumenta à coadiuto ob omissam residẽtiam amissa; quod etiam post alios docuerat num. 65. & confirmatur ex ijs, quæ idem affert

in

in d.Commentar.glos.15.in princip. in 3. mod.vacat.a num. 30.

Deniq; illud ad hãc coadiutoris,seu Vicarij materiam pertinens prætereundem
37 hoc loco nõ est, † quod post Cald.cons. 1.de cler.non resid.scriptum reliquit Couar.lib.3.var.resolut.cap.13.num.2. quod licet Canonicus dispensationis, & priuilegij auctoritate speciali seruiat Ecclesię per Vicarium; distributiones tamen quotidianę nec ei absenti,quia personale ministerium Ecclesiæ non exhibet,nec Vicario, quia is Canonicus non est, debentur; in quo,subdit, verba Principis priuilegium concedentis omnino sunt expendenda, ne quid aduersus eius concessionem fiat. Sed & quod mox diximus, aperte intelligit, cum absenti solum dantur fructus beneficii. Atque hæc de præsenti Quæst. 1.

SVMMAE RERVM.

1 *Beneficiatus non recitans horas Canonicas an teneatur ad restitutionem fructuum.*

2 *Beneficiartus non recitans horas Canonicas iusto cessante impedimento tenetur post sex menses pro rata ad fructuum restitutionem; qui debentur fabricæ Ecclesiæ. num.3.*

4 *Beneficiatus in collegiata non facit suas distributiones,nisi in Choro recitet officium.*

5 *Canonici non tenentur cantare cum officium fit cantu figurato: & num. 7.*

6 *Consuetudo generalis approbata, & tolerata per Papam,& Ecclesiæ Prælatos excusat.*

8 *Canonici quędam canere non tenentur etiã cantu firmo, cum adsunt Mansionarij.*

9 *Canonici cogi possunt etiam sub pœna amissionis partis distributionum ad certa munia obeunda; & num seqq.*

10 *Canonici, & alij beneficiati debent inseruire Ecclesiis Collegiatis continue in diuinis officijs, quauis consuetudine non obstante.*

11 *Concil.Trid.sess.22.cap.3. de reform quid disponat de distributionibus quotidianis.*

12 *Canonici cogi possunt etiam sub pœna amissionis distributionum ad assistendum, & inseruiendum Episcopo Pontificalia exercenti.*

13 *Canonici, & obtinentes dignitatem in Collegiatis cogi possunt sub pœna amissionis distributionum, & alijs arbitrarijs psallere in Choro.*

14 *Basiliens.Conc.decreta quam vim habeant.*

15 *Attentio aliqualis requiritur in recitando diuino officio ad hoc, vt clericus Ecclesiæ Collegiatæ percipiat quotidianas distribution.*

16 *Attentio interior quæ requiratur in recitatione diuini officij ad mortale peccatum euitandum.*

17 *Attentio exterior requisita ad lucrandas distributiones est quædam externa recollectio, & compositio, qua non diuertamur ad extranea.*

18 *Attente, atque ex proposito aliquid non faciens non satisfacit obligationis,quam quis habet illud faciendi.*

19 *Paria sunt aliquid non facere, & minus recte,aut legitime facere.*

20 *Attentionem interiorem ad verba requiri,vt quis lucretur fructus, probabilius est.*

21 *Canonicus tenetur ad restitutionem distributionis illius horæ, cuius partem notabilem consumit in confabulationibus, aut voluntarie dormit num.22.*

23 *Canonici ratione præbendarum tenentur saltem aliquando in Chorum conuenire.*

24 *Auctoritatem quis præbere alicui rei non dicitur, si ad aliam attendat.*

25 *Canonici tenentur saltem in defectum Mansionariorum psallere in Choro.*

26 *Officia diuina publice, & conuentualiter recitari debent in Ecclesia ex præcepto Ecclesiastico:*

27 *Stipendium distributionum quotidianarum assignatum est.vt diuina officia in Ecclesia per clericos recitentur.*

28 *Statutum, vel consuetudo, vt Canonici teneantur in Choro psallere licet adsint Capellani,valent, & seruanda sunt.*

29 *Synodus Prouincialis quidnam statuere possit circa diuina officia.*

30 *Consuetudo adstringens Canonicos ad psallendũ in choro sufficit quod sit decennalis.*

31 *Canonici,& qui dignitates obtinent in Ecclesiis Cathedralibus,vel Collegiatis etiam seclusa consuetudine, vel statuto tenentur psallere in choro,licet adsint Mansionarij.*

32 *Cap.vnicum de cler. non resid.in 6. quomodo probet, Canonicos teneri psallere in Choro,vbi etiam adsint Mansionarij.*

33 *Præfatio constitutionis declarat ipsam constitutionem.*

34 *Canonices quoque teneri psallere choro, colligitur ex Trid. Concil. Item ex constitutione quadam Pij V. quae incipit, ex proximo, num. 33.*

36 *Clerici Collegiatarũ Ecclesiarum indistincte iubetur in choro diuina officia decantare.*

37 *Distinguendũ non est vbi lex nõ distinguit.*

38 *Canonici habent distributiones propter chorum, & eas lucrantur obiecto, & ratione chori, quae consistit in communicatione.*

39 *Distributiones dantur eo, quod dicuntur horae in Ecclesia.*

40 *Beneficia dantur propter officia.*

41 *Fauendum in dubio cultui diuino.*

42 *Canonici debent meditari quae cantantur.*

43 *Consuetudo induci potest, vt non teneantur Canonici psallere, modo id a pijs viris fiat. debet autem induci cum aliqua ratione spatio quadraginta annorum, num. 44.*

45 *Canonicus, qui non canit ob aliquam iustã causam, lucratur distributiones. Idem si partem minorem notabili non canat. nu. 46. Aut si propter legitimum impedimentum canere non potest. num. 47.*

48 *Chorus, qui errauit cantando aliud vel aliter quam debuit, nõ tenetur iterum id supplere conuentualiter, sed sufficit, vt quisq; priuatim suppleat.*

An sola praesentia in Choro sufficiat ad lucrifaciendas Distributiones Quotidianas. Quaestio II.

IN hac quaestione, quę sanae difficilis est & satis perplexa, vt dilucide procedamus, & methodice, quaedam prius supponenda sunt tanquã in iure indubitata dein de distinctiones quędã circa quęstionis titulum afferendę, deniq; nonnullis propositis conclusionibus certa ab incertis separando, tota quaestio absoluenda est.

Suppono ergo primo tamquam indubitatum, quoq; quicquid alias in vtraque partem disputauerint Thologi in 4. d. 15. & seqq. Canonistę in c. 1. de celeb. Miss. & in tract. de horis Canon. ac Summistae in
1 verb. hora, vel horae Canonicae, An† beneficiarius non recitans horas Canonicas iusto cessante impedimento teneatur ad restitutionem fructuum beneficij, de qua etiam disputatione latius tractant Mart. Nauar. in Man. cap. 25. num. 120. & seqq. Petr. a Nauar. in tract. de restit. tom. 1. lib. 2. c. 2. dub. 1. & Gregor. Tholos. in tract. de benef. cap. 16. num. 12. & lib. 1. Partit. iur. canon. tit. 10. cap. 5. in glos. sub lit. d. nulla nunc temporis ea de re dubitatio relin-
2 quitur: id enim nunc † decisum fuit per Concil. Lateranen. sub Leon. X. sess. 9. cap. de reform. Curię, & aliorum §. statuimus, vbi statuitur, quod si obtinens beneficium nõ recitat horas canonicas teneatur post sex menses ad restitutionem fructuum pro rata in haec verba: statuimus quoq; & ordinamus, vt quilibet habens beneficium cum cura, vel sine cura, si post sex menses ab obtẽto beneficio diuinum officium nõ dixerit legitimo impedimento cessante, beneficiorum suorum fructus non faciat pro rata omissionis recitationis officij, & temporis sed eos tamquam iniuste perce-
3 ptos † in fabricas huiusmodi beneficiorũ, vel pauperum eleemosynas erogare teneatur, quod quidẽ statutum innouauit, declarauit, & auxit Pius V. per suam extra. quae incipit ex proximo Lateranensi Concilio cuius tenorem refert Nauar. d. c. 25. num. 122. & in tract. de Orat. & hor. Canon. c. 7. nu. 32. & nos aliqua illius verba infra hac eadem quaest. concl. vlt. recitabimus.

Suppono secũdo, illũ, qui obtinet canonicatũ, vel aliud beneficium in Ecclesia ca-
4 thedrali, vel collegiata, regulariter † nõ facere suas distributiones, neq; eas lucrifacere si priuatim dũtaxat recitet horas canonicas, nõ autẽ in Ecclesia, & choro praesẽs sit, ac intersit horis Canonicis, constat id aperte ex d. c. vnico de cler. nõ resid. in 6. Extrau. 11. incipit cum nonnullae la 1. de praeben. inter commun. Conc. Tri. sess. 21. cap. 3. & sess. 24. c. 12. §. preterea 3 & late tradunt Doct. communiter in d. c. vnico Couar. d. lib. 3. var. resol. c. 13. num. 2. & 3. Petr. Nauar. d. lib. 2. dub. 3. in prin. & nos in prima par. huius tract. quaest. 4. admonuimus.

Suppono nunc tertio circa quaestionis propositae titulum, eum posse intelligi, vel in hunc sensum, vt non teneatur Canonicus, & alius beneficiatus in Collegiata Ecclesia ad effectum lucrifaciendi distributiones quotidianas

dianas canere cantu figurato, aut communi, quem firmum vocant, aut etiam demissa voce, intelligibili tamen, recitare siue communiter, siue alternatim Psalmos, Hymnos, aut Antiphonas; vel in hunc sensum, vt non teneatur ad eundem effectum suo tempore cum hebdomadarij partes sustinet pro sui muneris, & ordinis qualitate canere, seu pronuntiare antiphonas, responsoria, orationes, & huiusmodi; item cãtare in Missa conuentuali epistolam, vel Euangelium, aut etiam ipsam Missam conuentualem vel priuatim, vel solemniter celebrare. Rursus accipi potest quæstio, an requiratur attẽtio ad verba, vel sensum, vel vel Deũ dum aliquid in Choro recitatur, aut etiam nulla attentio requiratur. Denique aliud est quęrere, an aliquid prædictorum requiratur ad effectum, vt quis acquirere tuto possit quotidianas distributiones. an vt euitet peccatum mortale; item an ea iam statuta sint iure communi vel an iure speciali sub ijs pœnis præcipi, ac statui possit, vel etiam debeat.

His tam in iure, quam in propositæ quæstionis specie præsuppositis iam certa ab incertis se cernentes conclusiones proferamus, totamq; hanc quæstionem absoluamus.

Prima conclusio. Certum mihi est, non
5 teneri Canonicos canere, † cum officium sit cantu figurato, sed satis est, quod habeãt Cappellanos, Mansionarios, seu etiam Cantores, qui id numeris exequantur, vnde quamuis tunc taceant, nec peccant, nec restituere tenentur. ita in specie tenet Paul. Comitol. quem post hæc scripta vidi lib. 1. Respons. moral. quęst. 62. nu. 2. in fine. & ante eum docet Petr. à Nauar. d. lib. 2. c. 2. dubit. 3. n. 205. neque enim, inquit, decet eorum grauitatem illo genere cantus vti; Sed & alia ratio huius rei afferri potest ex communi consuetudine totius orbis recepta, tolerata, & approbata, Papa, cæterisq; Prælatis videtibus, & tacẽtibus, prout
6 in quamuis consuetudine arguunt † Doct. in cap. fin. de consuet. maxime vero Roc. Curt. sect. 4. nu. 25. atq; ex eadem ratione probare contendit idẽ Pet. Nauar. d. dubit. 3. num. 217. Canonicos habentes Cappellanos, & attendentes ad verba non teneri psallere sub pœna restitutionis distributionũ; de quo tamẽ nos infr. cõcl. vlt. Accedit, quod nullus canon, nulla constitutio, nulla ratio cogit Canonicos eo genere cantus canere, cum nullum de eo præceptum re-
7 periamus; & licet † in Ecclesia congruus, & decens sit, vt etiam docet Petr. Nauar. d. dubit. 3. num. 221. non tamen est necessarius, sicut de alio genere cantus constat per ea, quæ nos tradimus sup. in 1. par. quæst. 5. in princip. & Doct. ibi relati. Idem vero propter easdem fere rationes puto
8 dicendum de † cantu illo quamuis communi, seu firmo Antiphonarum completarum, quamplurium responsoriorum, versiculorum, psallendarum, & aliorum, huiusmodi, quæ præter Hymnos, & Psalmos in horis Canonicis; similiter introitus, tractus, seu gradualis, Offertorij, Communionis, quæ in Missa per Mansionarios dumtaxat, ad lectorilia decantantur; nam neque ea de re præceptum vllũ quoad Canonicos extat; neq; id grauitati Canonicorum congruit, & ex huiusmodi inueterata consuetudine id non præstant Canonici in Ecclesijs vbi adsunt huiusmodi Mansionarij, seu Capellani; vbi vero non adessent, tunc puto ad Canonicos id oneris pertinere etiam sub pœna amissionis quotidianarũ distributionum propter generale statutum, & pręceptum de canendis in Ecclesia diuinis officijs, de quo nos supra 1. par. q. 6. in princi.

Secunda Conclusio. Certum quoque
9 mihi est, posse, & debere Canonicos † cõpelli ab Episcopis, etiam sub pœna amissionis alicuius partis distributionum quotidianarum obire propria officia ad vnumquęque ratione proprij muneris, aut ordinis, subdiaconatus nimirum diaconatus, aut præsbyteratus spectantia, cum per orbem sua cuiq; redit hebdomada, non modo in Missa eam solemniter celebrando, aut Euangelium, Epistolamue decantando, sed etiam recitando, aut canendo orationes, responsoria, capitula, pronuntiando antiphonas, vel hymnos, & cætera huiusmodi præstando, quæ ex propria cuiusque Ecclesię consuetudine, aut constitutione à Canonicis hebdomadarijs pręstatur. Colligitur id satis aperte ex tex. in d. c. vnic. de cler. non resid. in 6. vbi Sum-
10 mus Pontifex † penitus improbat, & corrigit

corrigit prauam consuetudinem, per quã Canonici, & alij beneficiati Cathedralium, & Collegiatarum Ecclesiarum præsentes in locis Ecclesiarum distributiones quotidianas ex integro percipiebant, ac si continue ipsis Ecclesijs in ijsdem officijs deseruirent; quo loco manifeste indicat, debere Canonicos, & alios beneficiatos in Ecclesijs Collegiatis ipsis Ecclesijs deseruire iuxta proprium, & cuique competens seruitium, & officium; per quem fortasse tex. (qui tamen potius loquitur, & intelligendus est de obligatione, quam Canonici, & alij beneficiati habent psallendi, seu canendi psalmos, & hymnos, & cætera huiusmodi, vt infra concluf. vlt. ostendemus) per quẽ inquam, forsan tex. & ibi Gemin. & Fran. nec non Butr. & Dec. in cap. cum omnes, de constitut. idem expresse voluit Couar. d.cap. 13. num. 3. in princip. vbi a residentia distinguens interessentiam, eamque describens ait esse, cum obtinens beneficium ipsis diuinis officijs celebrandis præsens est, & ministerium eorum celebrationi, ac altari exhibet. Sed apertius colligi videtur
11 veritas nostræ conclusionis † ex Concil. Trid. sess. 22. cap. 3. de reform. ibi, Episcopi ex fructibus; & prouentibus quibuscunque omnium dignitatum, personatuum, & officiorum in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis existentium tertiam partem in distributiones eorum arbitrio assignandas diuidere possint, vt scilicet, qui eas obtinent, si personaliter competens sibi seruitium iuxta formam ab eisdem Episcopis præscribendam quolibet die statuto non impleuerint, illius diei distributionem amittant; qui tamen locus intelligendus est non de omnibus distributionibus, sed de illis dumtaxat, quæ conflantur ex tertia parte d. prouentũ ex facultate Episcopis concessa, vbi aliæ quoque in Ecclesia sunt quotidianę distributiones nõ tenues, vt me alias etiam admonuisse memini in 1 par. q. 5. concl. 2. vbi etiam admonuimus, hoc decretum potius esse intelligẽdum de distributionibus improprie sumptis, de st. grossis, de quo latius inf. 3. par. quæst. 6. concl. 1. non longe post medium. Apertissime vero id constat ex eod. Con. Trid. sess. 22. c. 4. de refor. in hæc verbas; si vero qui dignitates personatus, officia, præbendas, portiones, ac quælibet alia beneficia in dictis Ecclesijs (nimirum Cathedralibus, vel Collegiatis, quarum paulo ante mentio facta erat) obtinent, aut in posterum obtinebunt, quibus onera varia sunt annexa, vt alij Missas, alij Euangelium, & alij Epistolas dicant, seu cantent; quocunque ij priuilegio, exemptione, prærogatiua, generis nobilitate sint insigniti, teneantur, iusto impedimento cessante, infra annum ordines suscipere requisitos alioquin pœnas incurrant iuxta constitutionem Concilij Viennensis, quæ incipit, vt ij, qui quam præsenti decreto innouat, coganturq; Episcopi eos diebus statutis dictos ordines per se ipsos exercere, ac cætera omnia officia, quæ debent in cultu diuino præstare, sub eisdem, & alijs etiam grauioribus pœnis arbitrio eorum imponendis; pœna vero, de qua in d. constitutione, Concilij Viennensis, incipiente, vt ij, qui est ea, quæ habetur in Clem. vt ij, qui seu. 2. de æt. & qual. & ord. præfic. vt nimirum distributionum, quæ dantur his, qui certis horis intersunt, pars dimidia subtrahatur. Idem etiam vnico verbo statuitur ab eadem Synodo sess. 24. capit. 12. de refor. §. pretere a, vbi cum sancta Synodus de obtinẽtibus in Cathedralibus aut Collegiatis Ecclesijs dignitates, Canonicatus, præbendas, aut portiones mentionem fecisset, decreuissetq; distributiones ab ijs dumtaxat recipi, qui statis horis interfuerint, subijcit, omnes vero diuina per se, & non per substitutos compellantur obire officia, & Episcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti adsistere, & ser
12 uire. Ex quibus verbis apparet † inter cætera quoque munera, ad quæ obeunda cogi possunt Canonici etiam sub pœna amissionis alicuius partis distributionum, illud esse, vt Episcopo Pontificalia exercẽti adsistant, & inseruiant. Id vero, pœna amissionis distributionum proposita, diserte statuit Conc. 1. Prouin. Mediol. sub tit. de his, qui Dignitates, Personatus, aut Canonicatus habent, in hæc verba. Quibus Canonicatibus, præbẽdis, Dignitatibus, aut Personatibus, & Officijs adiunctum est munus aliquod presbyterij, diaconatus, aut subdiaconatus, qui ea obtinent; si quemadmo

dum à

dum à Tridentino Concilio præscriptum
est, suo officio per se non fungantur, pri-
uentur eius officii distributionibus, in quo
muneri suo defuerint, nisi legitime impedi
ti impetrata licentia ab eo, qui Choro præ
sederit, vel superiore ordinario per alios
satisfecerint. De hebdomadario vero Ca-
nonico verbis paulo præcedentibus statue
rat idem Mediol. Conc. quod si suo officio
defuerit, statutis diebus Missam, aut vespe-
ras non canendo, dierum trium distribu-
tionibus careat, quas Episcopus arbitrio
suo, vel cæteris Choro operam dantibus
diuidat, vel in locorum piorum vsum con
ferat tributa tamen aliqua parte Canonico
qui Collegę munus expleuerit.

Tertia conclusio. Certum quoque mihi
est eadem ratione, ac sub ijsdem pœnis
amissionis quotidianarum distributionum,
13 & alijs arbitrarijs † non modo Mansiona-
rios, sed etiam Canonicos ipsos, quique in
Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis
Dignitates obtinent, compelli posse, ac de
bere per Episcopos psallere in Choro, seu
canere psalmos, & hymnos, & cætera hu-
iusmodi, quæ vel alternatim canuntur, vel
ad recitationem sacerdotis hebdomadarij
respondendo dicuntur. Constat id manife-
ste ex tex. in Clem. 1. de celeb. Missar. ibi;
pleriq; Ecclesiarum ministri horas Cano-
nicas dicere, seu psallere transcurrendo,
& syncopando, diuina etiam celebrare, aut
eis interesse nimis indeuote præsumunt,
iunctis ijs; sancimus, vt illi, ad quos perti-
net, vt in Cathedralibus, & Collegiatis ec
clesijs horis debitis deuote psallatur, solli
citã curent diligẽtiã adhibere, cõtradicto
res per censuram Ecclesiasticam, alijsq; re
medijs, &c. præterea ex Concil. Trid. d.
cap. 12. §. præterea mox allegato, vbi post
illa verba mox relata, omnes vero diuina
per se, & non per substitutos compellan-
tur obire officia, & Episcopo celebranti,
aut alia Pontificalia exercenti adsistere, &
inseruire, subdit, atque in Choro ad psallẽ-
dum instituto Hymnis, & canticis Dei no-
men reuerenter, distincte, deuoteq; lauda-
re; idem expresse voluit Armilla in Ver.
hora quæst. 21. Alber. de Ferrar. in tract. de
hor. Canon. num. 27. & 28. & concedit
Pet. Nauar. d. cap. 2. dubit. 3. nu. 220. & seq.
ita quoque explicans eum locum Trid.
Conc. Huc etiam spectat decretum Conc.
Basil. sess. 21. §. 3. cuius quidem Concilij de
14 creta † eatenus vim obtinent, quatenus
à Nicolao. V. Summo Pontifice eiusue suc-
cessoribus approbata fuerunt, vt ex eius-
dem actis constat, necnon ex litteris Leo.
10. in sess. 11. Concilij proximi Lateranen-
sis, & Nicol. Sander. lib. 7. visibil. Monarch.
Eccles. Illud autem decretum sic se habet;
Canonici, cum psallendi gratia conueniã-,
iuncta, aut clausa labia tenere non debent,
sed omnes, præsertim, qui maiore strin-
guntur onere, in Psalmis, Hymnis, & Can-
ticis Deo alacriter modulentur; Et in Con
cil. Aquisgran. c. 131. habetur; Canonicis
religiosissime in Choro standum, & psal-
lendum est. Denique conclusio hæc opti-
me probatur, & quidem in fortioribus ter
minis ex ijs, quibus infra concl. vlt. osten-
demus, teneri Canonicos ad effectum lu-
crifaciendi distributiones psallere in Cho
ro, & cætera præstare, ad quæ mox hac ip
sa in concl. illos compelli debere sub pœ-
na amissionis earundem demonstrauimus.
Huc etiam pertinet, quod in Concil. Prou.
Med. 1. sub tit. de ijs, qui dignit. Person. aut
Canonic. habent, hac de re statuitur in hac
verba; Qui Dignitates, aut Personatus in
Ecclesijs obtinent, & Canonici nominis,
ac institutionis suæ memores ea pietate,
& assiduitate diuina officia colere debent,
vt alij eorum exemplo ad studium, & a-
morem diuini cultus accedantur. Itaq; au-
ctoritate etiam Tridentini Concilij præci-
pimus, vt cum in Choro psallendum est,
ipsi quoque quantum honoris gradu cete-
ris præstãt, tanto studiosius Psalmis, Hym-
nis, & Canticis vna cum alijs modulan-
tes Dei laudes concelebrent; cui officio si
defuerint, pro absentibus habeantur, & ea-
rum horarum quas ea ratione non obie-
rint, distributionibus mulctentur.

Quarta conclusio. Certum etiam
est, non satis esse canonicis ad lucran-
dum quotidianas distributiones corpore
15 solum adesse, sed † requiri aliqualem
attentionem saltem ad verba siue in
Choro cantando, siue domi recitando. ita
docet Petr. Nauar. d. cap. 2. dubit. 3. num.
202. & duob. seq. & Mart. Nauar. in
tract. de orat. & hor. Canon. cap. 13. num.
16 17. & 19. nam quicquid sit, an † ad cui-

tandum mortale peccatum requiratur attẽtio interior vel ad Deum, vel ad sensum, vel ad verba iuxta distinctionem Nauar. d. cap. 13. num. 4. & seqq. Petr. Nauar. d. c. 2. num. 230. & 233. Io. Med. C. de orat. q. 14. dub. vlt. cũ satis probabilis, & tuta opinio sit, sufficere interiorẽ ad verba, vt latè tradũt Pet. Nau. d. dub. 3. nu. 203. & Mart. Nau. c. 13. nu. 20. dicẽs hãc esse cõmunẽ, certè ad lucrãdos fructus, & satisfaciendũ Ecclesiæ precepto requiritur saltẽ exterior attẽtio

17 ex omnium sententia. † nimirum quædam compositio, & recollectio externa, qua scilicet non diuertamur ad extranea, quæq. cum ijs, quæ aguntur, se compati non possunt. quod enim Ecclesia præcipiat hanc attentionem, patet ex Conc. generali in cap. dolentes, de celebr. Miss. ibi, districtè præcipientes in virtute sanctæ obedientię, vt diuinum officium nocturnum pariter, & diurnum, quantum eis dederit Deus, studiosè celebrent pariter, & deuotè. hoc ipsum ferè habetur in clem. 1. eod. tit. in ijs verbis, dum offerre Deo sacrificium laudis fructum labiorum suorum in puritate conscientiæ, & animi deuotione deberent, horas Canonicas dicere, seu psallere transcurrendo, syncopando, extranea quidem, & plerunque vana, prophana, & inhonesta intermiscendo præsumunt; iuncto §. ne igitur transgressiones. idem etiam statuitur in cap. cantantes, 92 dist. quod sumptum est ex D. Paulo ad Ephes. 5. cantantes, & psallentes in cordibus vestris Domino, super quibus verbis dicit D. Hieronymus in d. c. cantantes, audiant hi, quibus in Ecclesia est psallendi officium, non voce, sed corde cantandum, quibus locis Glos. & Doct. idem adnotarunt. Si ergo Ecclesia hanc attentionem præcipit, & ob id stipendia assignat, vt ex ijs constat, quæ supra adduximus 1. par. quæst. 5. in princip. & concl. 2. ob attentionem, inquam, si non veram, & meritoriam coram Deo, certè apparentẽ exteriùs, sequitur, eum, qui illa caret, stipendia huiusmodi consequi non posse; nam

18 qui † attente, & ex proposito aliquid non facit maxime orando non dicitur rectè facere, neque præcepto satisfacit, vt optime docet Mart. Nauar. d. cap. 13. num. 15. 27. & 28. quarè idem erit, ac si non recitauerit horas, seu Choro non adfuerit; paria enim

19 sunt † aliquid non facere, aut non facere recte, seu legitime quoad substantialia, cap. inter corporalia, de translat. Episc. cap. veniens, de presbyt. non baptiz. l. si autem nullum, C. de legit. hæred. l. quoties, ff. qui satisd. cog. cum suis concord. Denique abesse dicitur qui licet corpore præsens sit, abest tamen animo, & intellectu, l. 2. §. furiosus, ff. de procur. lateq; ostendit Sfort. Odd. in tract. de restit. in int. quæst. 5. art. 6. num. 39. certum est autem absentibus non dari distributiones d. cap. vnico, de cler. non resid. in 6. cum suis simil. Quare non est in hoc audiendus Cordub. qui lib. 4. quæst. 13. dub. vlt. in fine vult, Canonicum, seu beneficiarium, licet nullam attentionẽ habeat ẽt exteriorem, esse à restitutione fructuum, ac distributionum immunem, cum non faciat id, ob quod stipendium datur, non solum vere, sed nec ficte seu apparenter. neq; Siluest. aut Medina, quos Cordub. pro sua opinione adducit, excludunt attentionem exteriorem; nam Siluest. in Aur. Ros. cas. 9. & in Sum. Verb. hora quæst. 2. requirit, vt sciat, quod recitat, vel facit, vt etiam optime adnotauit Mart. Nauar. d. cap. 13. num. 20. Med. vero C. de Orat. quæst. 14. dub. vlt. concl. 2. & quæst. 15. versic. itaque secundum hunc modum, aperte requirit in eo, qui ex præcepto Ecclesiæ tenetur horas Canonicas recitare, attentionem ad verba & vt exteriora, quæ attentionẽ impediũt, euitet. Immo ad lucrandos fructus, & di-

20 stributiones † necessariam esse attentionem quoq; interiorem ad verba, probabilius puto, tum ex supra deductis, tum ex late traditis per Pet. Nauar. d. cap. 2. n. 233. & seqq. Innoc. Host. & alios in cap. dolentes, de celebr. Missar. Theologos, & præcipue S. Thom. in 4. Sentent. dist. 15. quæstio. 4. art. 1. quæstiuncula 4. & ibid. Paludan. quæst. 5. & Gabr. Biel. in Can. Miss. lect. 62. quicquid voluerit Gloss. in Clem. 1. Verb. fructuum, de celebrat. missar. vbi etiam est contra eam optimus tex. ibi; diuina etiam celebrare, aut eis interesse nimis in deuote præsumunt, iuncto d. cap. dolentes in ijs verbis, diuinum officium nocturnum, & diuinum studiosè celebrent pariter, & deuote. Ex hac au-

21 tem conclusione infertur, † Canoni-

cum

cum non modo peccare mortaliter, sed etiam teneri ad restitutionem distributionis illius horæ, cuius partem notabilem consumit in confabulationibus, & alijs exterioribus actibus, qui externam attentionem impedire possunt; secus autem si pars illa non sit notabilis; ita Petr. Nauar. d.dubit.3.num. 202. & duobus seqq. Lud. Lopez.in Instructor.Conscient.2.par. cap. 96.Bapt.Conrad. respons.240. Cas. Consc. & M.Nauar.d. c.13. n.17. & 19.cum seqq. vbi ad alia quoque infert, idem Nauar. in tract. de silent.in Chor. fere per totum. quem edidit ad c. in loco benedictionis, 5. quæst. 4. sumptum ex Conc. Tolet. 11. cap. 1. quem tex. de huiusmodi silentio in in Choro habendo intellexit ibid. Nauar. verum aperte loquitur ille tex. de conuentu Conciliari, vt patet ex ijs verbis, quicunque ergo in conuentu Concilij, ea, quæ præmissa sunt; & de eo etiam intellexit & ad sessionem Conciliarem traduxit Concil.Trid.sess. 2. ad finem. Eiusdem sententiæ sunt Sandoual de off. diu. cap. 16.par.6. citans Archid. Io. An. & Gemin. cap.alma mater. §. adijcimus, de sent.excom.in 6.Paul. & Imol. Clem. 1. de vit. & hon.Cler.Sot.de iust. & iur.lib. 10. quæst. 5.art.4. Beia cas.55.Aragon.2.2. quæst. 83. art.12.Graf.decis.aur. lib. 2. cap. 51. num. 12.& cap.52.nu. 22. Summ. Coron.1. par. cap.1. nu.93. Azor.Inst. mor. lib. 10. cap. 11. quæst.5.P.Ledes.2.par.sum.trac.9.cap. 4.concl.vlt.Veg.1.par.cap.128. cas. 10. & par. 2. cap. 102. quos omnes refert Garz. tract.de benef.par.3.cap.2.num.515.Idem etiem dicendum ob eandem rationem de
22 eo,qui † aliqua parte notabili alicuius horæ sua culpa, seu voluntarie, & aduertenter obdormit in Choro; neque enim magis lucratur distributiones quotidianas illius horæ, quam si ei non interfuisset, vt optime monet Nauar. d. tract. de orat. & hor.Can.cap.9.num. 5. Explodenda igitur est etiam tanquam peccati nutritiua opinio Alphons.Madrig. In Instruct. ordinan. religios.sacerd. & Episc.sub tit. de maior. ordin. volentis Canonicum, qui assistit in Choro sua præsentia, quando diuina officia celebrantur, sed tamen ipse non recitat, quia semper est loquendo cum alijs, modo ea domi recitet, ad nullam distributionum restitutionem teneri; quia inquit, officium principale, propter quod recipit distributiones, est, vt sua præsentia assistat in Choro, dum diuina officia celebrantur, auctorizando chorum, id ex eo quoque comprobans, quod, licet sacerdotes loquantur inter se in processionibus mortuorum accipiunt distributiones à secularibus, quamuis dentur illis non solum pro sua præsentia, sed vt orent pro mortuo; propter quas rationes etiam Barthol. Med.in instruct.confess.1. part. cap. 14. §. 11. sub fin. docet huiusmodi Canonicum non teneri ad restitutione totius illius horæ, in qua confabulatur. At nec admittenda est distinctio Garz. d. cap. 2. num. 514.vt peccent quidem etiam mortaliter sic notabiliter confabulantes propter cap. dolentes, de celebrat. miss. & d.Clem. 1. non tamen teneantur ad distributionum restitutionem, propter capit.licet de præben.& cap.vnic.de cler.non resid.in 6.vbi sola interessentia requiritur ad lucrandas distributiones. quod enim vtraque hæc opinio falsa sit, patet ex supradictis. Sed neq; vrget prior ratio, tum quia falsum est, sicut præbendas, ita quotidianas distributiones solum dari Canonicis, vt auctoritatem præbeant Choro, sed saltem, vt attendãt diuinis officijs, vt supra ostendimus, cum etiam ra-
23 tione præbendarum teneantur† Canonici saltem aliquando in Chorum conuenire, vt colligitur ex tex.in c.fin.92.dist.& constat ex cap. si quis in clero 7.quæst.1.quod sumptum est ex Conc. Agath. cap. 64. & docent Host. in sum. tit.de cler. non resid. §.2.q.27.Asten.lib.6.tit.34.Siluest.in Verb. residentia in princ.& And.ab Ex ea in cap. cum omnes num. 58. de constit. cum quibus sentire videtur Couar.d.l.3.var.resol. cap. 13. num.3. & 9. tum quia non potest
24 quis dici † auctoritatem præbere, aut præsens esse alicui rei tũc, cũ ad aliud attẽdit; l.coram Titio, ff. de verb.sign.ex quo & alijs Sãchez de Matrim.lib.3.disp.39. n. 1.tradit, Parochũ, & testes præsentes non dici Matrimonio, si, dum celebratur, ipsi non aduertunt, sed ad aliud attendunt. Neque exemplum, quod pro posteriori ratione affertur, officit; tum quia forte no recte accipiunt illi sacerdotes dictas distributiones;

tiones; tum quia non semper colloquuntur, sed solum cum statas preces, & orationes persoluerint, quas nullo præcepto cautum est, continuas esse debere, ac sine vlla intermissione; tum quia tribuuntur Canonicis potius ad pompam honorabiliorem, & à scientibus qualiter res vt plurimum se habeat, neque vt singuli orent, sed vt vniuersi, quod præstatur: sic ad hanc postremam obiectionem fere respondet Lopez. d.capit.96. circa medium. Ad d. vero capit. licet, & capit. vnicum respondebimus inf. conclus.7.

Quinta Conclusio. Certum etiam est, quod si Canonici non habent Capellanos, seu Mansionarios, vel si eos habent, aliquo
25 tamen casu non adsunt, † tenentur ipsi saltem in communni horas psallere sub onere restitutionis: Ita in specie Petr. Nauar. d. dubit.3.num.204. & tenent ij omnes, quos pro sequenti, & postrema conclusione allegabimus. Mouetur autem Nauar. illa ratione, & quidem optima, quia tunc nec per alios officium suum implent, & Ecclesiam fraudant seruitio horarum Canonicorum, ob quod, sicut ob causam totalem, vel saltem principalem datur illis stipendium.
26 extat enim Ecclesiæ præceptum † de Missæ sacrificio, horisq; Canonicis publice in Ecclesia, & conuentualiter ab ijs, qui illi addicti sunt, celebrandis, ac decantandis, vt constat ex cap.fin.92.dist.cap. dolentes, & capit. cum creatura, de celebr. Miss. &
27 Clem. 1. eod. tit. quod vero † stipendium quotidianarum distributionum ob id assignatum sit, vt in Ecclesia per Clericos diuina officia celebrētur, constat ex ijs, quæ sup. 1. par. quæst. 5. concl. 2. latius deduximus, & infra in vlt. conclus. adducemus: certum est autem, quod si nulli alij sunt Mansionarij, seu Clerici in Ecclesia, diuina officia celebrari nequibunt; id ergo per Canonicos ipsos præstari omnino debebit.

Sexta Conclusio. Certum denique mihi
28 est, † quod, vbi adsit hac de re statutum, vel consuetudo alicuius Ecclesiæ, vt Canonici ipsi canere teneātur sub pœna amissionis distributionum, ea omnino seruāda est; idq; facile probatur, tum ex ijs, quibus supr. concl. 3. ostendimus, ad id cogi posse, & debere Canonicos sub ea pœna; tum ex Concil. Trid. quod quidem in sess. 24.cap. 12. in fine præcepit, vt quæ ad debitum in diuinis officijs regimen spectant, deq; congrua in his canendi, seu modulandi ratione, de certa lege in Choro conueniendi, & permanendi, simulq; de omnibus Ecclesiæ ministris, quæ necessaria erunt, &
29 si qua huiusmodi, † Synodus Prouincialis pro cuiusque prouinciæ vtilitate, & moribus certam cuique formulam præscribat. interea vero Episcopus cum duobus Canonicis, quorum vnus ab Episcopo, alter à Capitulo eligatur, in ijs, quæ expedire videbuntur, possit prouidere; tum ex eadem Tridētina Synodo, quæ semper salua esse voluit statuta, consuetudinesq; laudabiles requirentes longius seruitium Ecclesiæ, vt patet ex sess.21.cap.3. de reform. ibi, saluis tamen consuetudinibus earum Ecclesiarum, in quibus non residentes, seu non seruientes nihil, vel minus tertia parte percipiunt; & sess.22.c. 3. ibi, hæc in ijs tantum Ecclesijs constituta intelligantur, in quibus nulla est consuetudo, vel statutum, vt dictę Dignitates nō seruientes aliquid ammitāt, quod ad tertiam partem dictorum fructuum, & prouentuū ascendat; deniq; ex d. sess.24.cap.12.§.præterea, ibi, saluis nihilominus earum Ecclesiarum constitutionibus, quæ longius seruitij tempus requirūt. Huiusmodi autem consuetudo, cum sit secundum ius, vel ad summum præter ius,
30 † inducetur, spatio decem annorum, iuxta late tradita per Glos. & Doct. in cap.fin. de consuet. & ibi fusè Curt. sect. 3. num. 28. communem dicens cum alijs plerisq; quos retulimus, & secuti sumus in nostro tract. de Option. canon. cap.2. quæst.2. in princip.

Septima, & postrema Conclusio. Probabilius mihi est, seclusa etiam consuetudi-
31 ne, vel statuto Ecclesiæ Canonicos, † quique in Cathedralibus, vel Collegiatis Ecclesijs dignitates obtinent, vbi etiam in ijs Ecclesijs adsint Mansionarij, seu Cappellani, teneri iusto cessante impedimento psallere in Choro, seu canere Psalmos, & Hymnos, & cætera huiusmodi, quæ vel alternatim in Choro decantantur, vel ad sacerdotis hebdomadarij pronuntiationem, seu recitationem respondendo dicuntur, alias ad distributionum quotidianarum restitu-

restitutionẽ teneri, quicquid in contrariũ voluerit, & probare conetur Petr. Nauar. d. capit. 2. dubit. 3. num. 217. & pluribus seqq. Garz. d. capit. 2. num. 514. necnon Petr. Aragon. 2. 2. quæst. 83. art. 13. & Leonar. Less. de Virtut. Cardin. lib. 2. capit. 34. dub. 33. quoad totum, seu absolute. quoad partem vero Lup. Lopez, & Bart. Med. locis paulo post citandis. Lęl. Zecch. de rep. Eccles. cap. 24. sub num. 6. sentitq; Abb. cap. cum olim num. 6. de re iudic. dum ait, distributiones dari respectu interesse diuinorum, non præcise respectu cantus, aut alterius obsequij. Nam eiusdem nobiscũ sententiæ fuit Mart. Nauar. in tract. de orat. & hor. Can. cap. 10. num. 47. cap. 11. num. 41. capit. 13. num. 17. & in Miscell. de orat. Miscell. 79. cuius quidem Doctoris auctoritas quanta sit, constat ex Couar. in repet. cap. alma mater 1. par. §. 6. num. 7. & lib. 3. var. resol. capit. 13. num. 8. Pinel. in l. 1. C. de bon. mater. 3. par. nu. 16. Alphon. à Veracr. in 3. par. spec. Coniug. art. 19. Marl. Colum. in tract. de red. Eccles. 3. par. capit. 34. num. 1. 19. & alijs, quos referunt, & sequũtur Viual. in Candel. Eccl. in princ. tit. de auct. Doct. in gen. num. 24. & Segur. Dabal. in direct. Iud. Eccles. fori 1. par. cap. 6. num. 6. Sed eandem quoque sententiam cum Mart. Nauar. tuentur Caiet. in tom. 1. Opusc. tract. 31. respons. 8. Ludou. Beia. in respons. cas. conscien. Bonon. fol. mihi 174. alias cas. 55. Io. Langhecruc. in spec. Canonic. lib. 4. capit. 9. 10. & 11. Sot. lib. 10. de iust. & iur. quæst. 5. art. 4. circa medium, Bapt. Conrad. in respons. cas. conscient. cas. 240. Archid. c. fin. num. 4. de sent. excom. in 6. Marc. Ant. Cucch. Instit. maior. Canon. lib. 5. tit. 7. num. 43. vers. qui Choro addicti sunt, & ante eum Siluest. in Verb. horæ Canonicæ quæst. 2. & 10. Armil. §. 22. Sandoual de offic. diu. par. 6. capit. 16. post An. & Gem. d. capit. fin. Paul. & Imol. Clem. 1. de vit. & hon. cler. Graf. decis. lib. 2. capit. 51. num. 12. & c. 52. num. 22. Sum. Cor. 1. par. capit. 1. num. 93. & quoad restitutionem alicuius partis distributionum tenet etiam Lud. Lop. d. 2. par. instruct. Conscient. cap. 96. circa medium, Rodriq. 1. par. capit. 145. num. 5. & Bart. Med. lib. 1. Sum. seu instruct. Confess. capit. 14. §. 11. ac nouissime Franc. Suar. de Relig. tom. 2. seu tract. 4. lib. 4. capit. 12. num. 8. 9. & 10. idem quoque quoad totum aperte sensit Alber. de Ferrar. in tract. de hor. Canon. nu. 55. per tex. in cap. 1. de celebrat. miss. eiusdem etiã opinionis esse videtur Couar. d. l. 3. var. resol. c. 13. in princ dum ait, quotidianas distributiones tanquam horarium stipendium his, qui quotidiano ministerio in celebrandis officijs diuinis subseruiunt Ecclesiæ, distribui; nam quotidianum illlud ministerium supponit necessitatem canendi, cum cætera ministeria non sint quotidiana; neque sibi aduersatur idem Couar. num. 3. ita, vt meruerit allegari pro se à Petr. Nauar. loc. cit. nam ibi quoque requirit, quod eas percipientes ministerium celebrationis diuinorum officiorum & altari exhibeant. sed idem aperte tenet Abb. in c. cum. olim num. 6. de sent. & re iud. vbi loquens de Canonicis dicit distributiones dari non præcise respectu cantus, aut alterius obsequij, sed respectu etiã interessendi diuinis; & apertius Ant. de Butr ibid. dicens, dari distributiones propter interessentiam, in qua cultus diuinus honorabilior tanto est, quanto inest maior numerus Ecclesiasticarum personarum in canticis iubilationis. Apertissime vero idem tenet & satis tuetur Io. Azor. Instit. Moral. par. 1. lib. 10. capit. ij quæst. 5. & tribus seqq. quem Auctorem in hac materia post primam huius operis editionem dumtaxat vidi; sicut & Paul. Comitol. idem tenentem, ac latius tuentem respon. Moral. lib. 1. quæst. 62. num. 2. vbi etiam testatur, Sacram Congregationem declarasse, Canonicos muneri suo non satisfacere, nisi in Choro psallant, atque item Summ. Coron. par. 1. capit. 2. tit. de recitat. offic. circa initium, Eman. Rodriq. 1. par. sum. cap. 147. concl. 5. Lęl. Zecch. 2. par Summ. Moral. capit. 83. num. 12. Denique hæc opinio approbata fuit à Conc. Prou. Med. 1. tit. de ijs, qui Dignit. Person. aut Canon. hab. cuius decretum referemus par. 3. quæst. 10. concl. 2. Probatur autem adhuc conclusio. hæc primo iuribus, quorum
32 primum est † in d. capit. vnic. de Clericis non resid. in 6. vbi licet statuatur, vt distributiones tribuantur ijs, qui diuinis officijs in Ecclesijs Cathedralibus, vel Conegiatis adfuerint; tamen illud, adesse, intelli-

telligendum est deseruiendo continue ipsis Ecclesijs in ijsdem officijs, prout paulo ante in præfatione cõstitutionis dictum erat; secundum præfationē enim in-
33 telligendam † esse ipsam constitutionem, constat ex l.fin.ff.de hered.instit. late Rot. Rom.decis.298.nu.1.& 2.in nouiss. diuers. illud autem seruitium continuū aliud esse non potest, quam cantus, & psalmodia; nã cætera munia Canonicorum, puta pronuntiandi antiphonas, decantandi Epistolam, Euangelium, aut Missam, non continue, sed perraro, & interpolatis vicibus obeunda sunt. quod vero etiam Canonici in ea constitutione comprehendantur, patet ex ipsis verbis illius dispositiuis, statuimus, vt distributiones ipsæ quotidianæ in quibuscunque rebus consistant, Canonicis, & alijs beneficiatis, & Clericis ipsarum Ecclesiarum, qui eisdem officijs in ipsis Ecclesijs adfuerint, tribuantur, & ita fere illum tex. inducit Langhecruc. d. cap. 10. sicq; patet, in d. vnico non potuisse se fundare
34 Petr. Nauar. alterum est † in Concil. Trid. sess.24.cap. 12.§.præterea, vbi agens de obtinentibus Dignitates, & Canonicatus in Cathedralibus, ac distributionibus quotidianis ab ijs duntaxat recipiendis, qui statis horis interfuerint, iuxta Bonif.8. dispositionem in d.c. vnico, quasi explicans, quid sit illud interesse statis horis, subijcit; omnes vero diuina per se, & non per substitutos compellantur obire officia, & Episcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti adsistere, & inseruire, atque in Choro ad psallendum instituto Hymnis, & canticis Dei nomen reuerenter, distincte, deuoteq; laudare, in quibus verbis illud etiam perpendendum est, quod docet, Chorum esse ad psallendum institutum, neque distinguit de Mansionarijs, aut Canonicis. Neque valet respõsio Petr. Nauar. d. dubit. 3. num. 220. præceptum de quo in d. §. præterea dirigi ad prælatos, vt compellant, & faciant; nam ideo præcipitur prælatis, vt compellant, quia Canonici sua natura iam tenentur, & sic est quædam executio obligationis, vt patet ex d.verbis, in Choro ad psallendum instituto, quæ est quędam ratio, quare compellendi sint Canonici ad psallendum. atque hanc responsionem P. Nauarr. necnon Aragon. d. art. 13. sic postea reperi confutariã Garz. d.capit.2. num. 520. vbi cum num. 518. & 521. cum seq. fatetur, per Concil.loc.cit. tolli contrariam consuetudinem, neque eam excusare, nisi quatenus post Conc.adhuc perdurauit ob negligentiam Episcoporum in ea tollenda. vel de nouo postquam semel sublata fuit, cœperit
35 induci. Tertius locus sumitur † ex constitutione Pij V. incipit, ex proximo Lateranensi Concilio, superius allegata, cuius verba, quę ad rem nostrã faciunt, hęc sunt; statuimus, vt qui horas omnes Canonicas vno, vel pluribus diebus intermiserit, omnes beneficij, seu beneficiorum suorum fructus, qui illi, vel illis diebus responderent, si quotidie diuiderentur; qui vero Matutinum tantum, dimidiam; qui cæteras, omnes horas, aliam dimidiam; horarum singulas, sextam partem fructuum eiusdem diei amittat; tametsi aliquis Choro addictus nõ recitans omnibus horis Canonicis cum alijs præsens adsit, fructusque, & distributiones forte aliter assignatas sola præsentia, iuxta statuta, cõsuetudinē, fundationē, vel alias sibi lucrifecisse prætendat; is etiam pręter fructuum, & distributionũ amissionem; item ille, qui primis sex mensibus officium non dixerit, nisi legitimum impedimentum ipsum excusauerit, graue peccatum intelligat se admisisse. Hęc Pontifex. quę quidem verba constitutionis in hũc sensum accepisse videtur Mart. Nauar. d.cap.10. num. 47. sed plane intellexerunt Conrad. Langhecr. Cucch. & Lud. Beia loc.cit. ita explicantes, vt per ea Summus Pontifex damnet, neq; vllo modo admittat statuta, consuetudinem, fundationem, aliudq; quodcũq; ius, quo illi, qui sunt Choro addicti, possint ex sola præsentia, & nõ recitando, fructus, aut distributiones prætendere; velitq; vt omnes sub pœna peccati mortalis, & amissionis fructuum, ac distributionũ teneantur ad diuinum officiũ dicendum; & quidem is sensus planus est, & litteræ congruit, quicquid voluerint Lopez d.capit.96. & Petr. Nauar. d. capit. 2. dub.3. num.224. & 225. dicentes, hunc potius esse sensum; ille, qui non recitauerit horas, neq; in Choro, neq; extra, quamuis in Choro cum alijs adsit; prætendans sola præsentia lucrari, non lucrifaciet fructus,

ctus, & distributiones: atque ideo Petr.
Nauar.ibi voluit,particulam illam,cum
alijs,non esse iungendam illi,non recitãs,
vt sit sensus,non recitans cum alijs,sed cũ
illa particula, præsens adsit,vt sensus sit,
non recitans præsens sit cum alijs omni-
bus horis Canonicis,eamq;ob causam po
nendam esse incisionem inter illa verba,
non recitans,& illa, omnibus horis Cano
nicis cum alijs præsens adsit; nam præter
quam quod hæc lectura, seu interpunctio
non congruit editioni, quam habet Nau.
in tract.de orat.& horis Canon.c.9.num.
32.quæque est in Bullario Magno,vel etiã
paruo,per Petr.Matthæum eruditissimum
virum confecto, adhuc remanet planus
ille sensus,quem supra diximus; nam ad-
huc dicitur,Choro addictum, qui non re-
citat,sed putat,se posse lucrifacere sola
præsentia distributiones, eas tamen per il
lam solam,hoc est non recitando, nimirũ
in choro, vbi cum alijs horis canonicis
præsens est,de quo paulo ante mentio fa-
cta erat, non lucrifacere etiam prætextu
consuetudinis, statui, fundationis, alte-
riusue tituli.Quartus deniq;locus sumitur
ex omnibus illis iuribus antiquis, quibus
36 indistinctè cauetur,† vt Clerici collegia-
tarum Ecclesiarum in Ecclesia diuina offi-
cia celebrãdo decãtẽt,prout in c.cãtãtes,
& c.fi.92.dist c. nõ mediocriter de cõsec.
dist.5.c.dolentes,de celebr.Miss.& clem.
1.eod.tit.neq;illa iura illa distinguũt de Ca-
37 nonicis,vel alijs clericis, quare†nec nos
distinguere debemus c. si Romanorum,
19. dist. cum suis concord. adductis per
gloss.pen. in c.2. de coniug. lepros. & per
Doct.passim. Probatur nunc secundo hæc
ipsa conclusio rationibus: quarum prima
est illa,quam ex Caiet.d.respons.8.tract.
31.sumpsit Lud Beia loc.cit.quia,cum Ca
38 nonici † habeant distributiones propter
chorum,cui adsunt, quod etiam fatentur
sequaces oppositæ sententiæ, tenentur il-
las lucrari officio,& ratione chori; ratio
autem chori cõsistit in communicatione
vnius cum alio,ita,vt quicquid diuini offi
cij ibi dicitur,sit commune alteri, & hoc
est per se in tali modo alternato dicendi,
seu canendi, ad quem chorus est institu-
tus; non potest autem esse commune alte
ri,quod quis dicit sibi soli, vt sic enim est
sibi proprium;quare recitans per se,& nõ
cum alijs, non satisfacit obligationi an ne
xæ choro, atque adeo nec distributiones
huic coniunctas lucrabitur. Secunda
ratio est, quæ innuitur a Caiet.loc.cit. &
Siluestr.d.q.2. & 10. sed apertè affertur a
Nauar.d.num.47. Sot.d.art.4. & Beia loc.
39 alleg.quia† distributiones non dantur so
lum eo,quod canuntur;aut dicuntur horæ
sed quia dicuntur, & canuntur cum alijs
in Ecclesia,quod etiam admittit Alb.de
Ferrar.tractat.de hor.canon.num.18. Lo-
pez d.c.96.& Petr.Nauar.d.dubit.3.num.
205.ex eo probans, vbi non adsunt Capel
lani,teneri Canonicos psallere;quæ certè
ratio locũ obtinet etiam vbi adsunt Capel
lani, seu Mansionarij. cum ergo benefi-
40 cia † dentur propter officium,cap.fin.de
rescript.in 6.& ad diuinum cultum, atq;
Ecclesiastica munia obeunda sint consti-
tuta,vt habetur in Conc. Trident.session.
21.cap. 3.& huiusmodi stipendia quoti-
dianarum distributionum ad id tribuan-
tur,vt in Ecclesia diuina officia decanten-
tur,vt mox diximus,& ex ijs patet, quæ
1.part.quæst.5.concl.2.adduximus, quid
mirum, si cessante causa, ob quam datæ
sunt,& ipsæ subtrahi debeant,iuxta l.1.&
tot.fere tit.de condict.ob caus.Tertia ra-
tio est,quia,vbi etiam ex hucusq; per nos
deductis conuicta non remaneret nostra
opinio, sed solum probabilis reddita,
41 adhuc in † dubio huic eidem sententiæ
adhærendum est fauore cultus diuini;sum
ma enim est ratio,quæ pro religione facit
vulg.l.sunt personæ,ff.de relig. & sumpt.
fun. cum suis simil. quod autem hæc opi-
nio faueat cultui diuino, præterquam
quod ex se patet, constat etiam ex Trid.
Synodo d.cap.3.monetque Lopez. d.cap.
96.& admittit Bart.Med.in d.instruct.Con
fessi 1.parte 14.§. 11. neque inficiatur eo-
rum aliquis, qui oppositam sententiam
tueri conantur; cui licet adhærere videa-
tur Caiet. in summa Verb. horæ canoni-
cæ in fine,dum ait, maiores in choro non
debent cantare,sed meditari, quæ ab infe
rioribus cantantur, tamen solum ibi vult
42 Caiet. † non debere tantum canere, sed
etiam meditari potius quę canuntur,iux-
ta illud, Psalm. 46. quoniam rex omnis
terræ Deus, psallite sapienter, & Apo-
stolu

stoli ad Ephes. 5. in hymnis, & canticis spiritualibus cantantes, & psallentes in cordibus vestris Domino; & 1. ad Corint. 14. si orem lingua mens mea sine fructu est; cum alijs adductis per glos. in c. cantantes, 92. dist. & Clem. 1. de reliq. & vener. sanct. alias esset sibi contrarius Caiet. cum aliud doceat in d. responsi. 8. ad quem etiã locum refert se in d. Verb. horæ, vbi ait, rationem dictare, eum, qui non canit, sed submissa voce recitat suum versiculum, non satisfacere suæ obligationi.

Hæc tamen conclusio aliquod admittit limitationes. Quarum prima est eum,
45 qui non canit ob aliquam iustam causam maxime ordinatam ad recitationem, & cantum chori, puta quærendi Psalmos, Antiphonas, præuidendi lectionem, aut responsorium a se canendum, deferendi candelabrum aut thus, vel prunas ad thurificandum, & huiusmodi, lucrifacere distributiones quotidianas; quamuis postea teneatur priuatim supplere, quod omisit; ita Nauar. dict. tract. de orat. & hor. canon. cap. decimo, num. 69. in fin. & 70. cap. 11. num. 36. & seq. & cap. 16. num. 66. cum seqq. id temperans dict. cap. 11. modo commodè id ante, vel post tempus horarum fieri non potuerit; ampliat verò d. cap. 10. etiam in transmittente nuntios necessarios. Nauar. quoque refert ac sequitur Azor. d. lib. 10. cap. 15. quæst. 20. quoad hoc, vt hæc sit iusta excusatio a recitatione officij nimirum in choro; ad quod allegat etiam S. Anton. 2. part. suæ sum. tit. 9. cap. 12. §. 3. Secundo limitatur, si
46 † partem minorem notabili non canat, nam tritum iam est omnium ore prouerbium, parum pro nihilo reputatur; idque in hac specie admonet Nauar. d. tract. de orat. cap. 9. in fine, & cap. 10. num. 42. & seqq. quæ autem sit hæc pars notabilis, dicemus infr. quæst. seq. Tertio limitatur,
47 † eum, qui ob defectum vocis, illudque simile impedimentum canere non potest, excusari, & tamen percipere distributiones, modò alias canere soleret: nam tunc tale impedimentum est in causa; certum autem est, conditionem haberi pro impleta, quando non stat per eum, qui implere debet, vulg. reg. cum non stat, de reg. iur. in 6. cum simil. idque in specie tenere videtur Nauar. d. cap. 11. num. 41. sed tanquam certum supponit Pet. a Nauar. dict. dubit. 3. num 207. in fine. Quarto, & po-
48 stremo limitatur, † chorum, qui errauit cantando horam aliquam, aut partem eius notabilem aliter, quam debuit (quãuis alias aliquid non facere, & minus rectè facere æquiparentur, cap. fin. de rest. spol. & l. scire oportet §. sufficit, ff. de excusat. tut. cum suis concord) non teneri ad supplendum, eam cantando, vel conuentualiter pronuntiando, sed sufficere vt singuli singulariter suppleant illum defectum; licet tutius esset, si sine scandalo fieri posset, id conuentualiter præstare, vt ex Turrecr. in cap. clerici victum, 91. dist. num. 9. & ibi Card. Alex. num. 5. resoluit Nauar. d. cap. 10. num. 58. Atque hæc de hac conclusione, & quæstione dicta sunt satis; cætera enim minùs necessaria, quæ huc afferri possent, peti queunt, tum ex alijs, tum maxime ex Nauar. d. cap. 10. 11. & 13.

SVM-

SVMMAE RERVM.

1 *Assignari debent distributiones quotidianæ singulis horis Canonicis, & missæ conuentuali. Vbi autem aliquibus sunt assignatæ, aliquibus non, debent omnibus assignari, detracta aliqua portione a præbendis. num. 2.*

3 *Diuinorum officiorum nomine tam horæ Canonicæ, quam Missæ Conuentualis continetur.*

4 *Verbum, statis, seu statutis horis, in Trident. Concil. sess. 24. cap. 12. de reform. intelligendam est de omnibus horis.*

5 *Officium B. Mariæ semper Virginis nulla Ecclesia Collegiata iure communi tenetur conuentualiter recitare.*

6 *Officium B. Virginis recitare in Choro tenetur, vbi recitari solet, ad hoc, vt lucrifaciat Clericus distributiones maioris Officij.*

7 *Officium, seu Vigilias mortuorum non tenetur Clerici conuentualiter recitare, nisi in anniuersario defunctorum; Aut nisi ea de re adsit statum, vel consuetudo, num. 8.*

9 *Vigiliæ Mortuorum, & officium B. Virginis, aut quid simile quando debeat recitari ab absentibus etiam ex iusta causa. & quid ad effectum lucrandi distributiones. numero 10.*

11 *Præceptum Matrimonij, & Ordinis non obligat singulos sed omnes.*

12 *Officium B. Virginis, vel quid simile præceptũ ex speciali iure alicuius Ecclesiæ, recitare non tenentur extra Chorũ priuilegiati, vt absentes ad certum tempus percipiant distributiones.*

13 *Dependens ex voluntate Principis habetur, ac si fieri non possit.*

14 *Supplicationibus, & alijs huiusmodi, quæ communiter à Clericis Collegiatarum Ecclesiarum fiunt, potest, & debet assignari aliqua portio distributionum quotidianarum.*

15 *Episcopus, & vnaquaque Ecclesia statuere debet, quænam portio distributionum cuique parti diuini officij, Ecclesiasticæ ve functioni assignanda sit, & num. seq.*

16 *Episcopus simul cum Capitulo statuit quæ spectant ad spirituale regimen. Ecclesiarum Collegiatarum.*

17 *Assignatio redituum cuilibet horæ, seu parti diuini officij, de qua Pius V. in sua constitutione, non est necessario seruanda quoad distributiones. Sed neque ad eas adaptari potest; num. 18.*

19 *Assignatio rationabilis distributionum singulis horis, sacrisque functionibus quænam esse possit.*

20 *Distributiones quotidianæ assignatæ sunt horis Canonicis, ac diuinis officijs integris, & completis.*

21 *Syncopans & deglutiens verba, & syllabas, quæ constituant notabilem quantitatem, non satisfacit precepto recitandi horas. Id tamen intelligendum est de singulis horis seorsim, non simul. nu. 22.*

23 *Egrediens Chorum sine causa ante finem horæ amittit distributionem illius horæ, & peccat venialiter, immo aliquando mortaliter.*

24 *Confabulantes, subscribentesue epistolis, aut aliud officium recitantes dum horæ canuntur, peccant, nec lucrantur distributiones.*

25 *Alternatim canens habetur pro integre recitante diuinum officium. Idem in eo, qui in Choro solum audit ea, quæ ex rationabilis statuto, vel consuetudine ab vno pro omnibus recitantur nu. 26.*

27 *Chorum sero ingrediens an, & quando peccet, vel lucretur distributiones quotidianas.*

28 *Omittens, vel non recitans partem non notabilem vnius horæ non peccat mortaliter, & lucratur distributiones quotidianas.*

29 *Notabilis pars cuiusque horæ non eadem est ratione mortalis peccati, & respectu amissionis distributionum.*

30 *Tempus conueniendi in Chorum inchoatis horis absq; amissione distributionum diuersum est iuxta diuersa statuta.*

31 *Lesio in sexta parte enormis est, & dat causam restitutioni in integrum.*

32 *Notabilius pars non est in eadem quantitate constituenda respectu singularum horarum, atque adeo non est quanta, sed quota.*

33 *Notabilis pars cuiusq; horæ est decima.*

34 *Decima pars fructuum habita fuit notabilis, & in vltimo gradu considerabilitatis.*

35 *Lesio enormis, ob quam datur restitutio in integrum, est in decima parte; quamuis alij in sexta, alij in maiori parte eam constituant, & plerique id totum iudicis arbitrio relinquant. nu. 36.*

37 *Decimam partem si quis omittat in singulis horis*

horis non interessendo, confabulando, & similia faciendo non lucratur illius horæ distributionem.

38 *Canonicus tenetur recitare in Choro officium iuxta formam Breuiarij, quod ibi adhibetur; & si partem notabilem ommittat, iuxta illud supplere debet. num. 3. secus tamen si iusta de causa omittat: numero 40.*

41 *Omittens partem notabilem constatam ex pluribus versiculis satisfacit recitando psalmũ continentem tot versiculos, quot omisit.*

42 *Notabilis pars, quæ fuit omissa inducens ammissionem distributionem, sumenda est præter eam, quam indulget statutum initio cuiusq; horæ.*

43 *Consuetudo, vt distributiones quotidianæ tribuantur horis non integris, neque omnibus valet, & num. seqq.*

44 *Consuetudo parum præiudicialis Ecclesiæ valet.*

45 *Consuetudine assignari quidem possunt omnes distributiones aliquibus horis, non tamen potest quis interessendo vni horæ lucrari distributiones assignatas omnibus horis.*

46 *Assignari singulis horis distributiones rationabilius est, & iuri quoque conformius.*

47 *Consuetudo tribuens vniuersas distributiones certis dumtaxat horis ratione aliqua induci debet spatio 40 annorum ad inducendam vero rursus priorem consuetudinem, sufficeret decennium num. 48.*

49 *Reditus ad ius commune facilè conceditur.*

50 *Consuetudo, quod distributiones vnius diei vnica hora acquirantur, non valet.*

Qualiter Distributiones Quotidianæ assignatæ sint horis, ac diuinis officijs. Quæstio III.

QVONIAM nunc agimus de acquirendis quotidianis distributionibus ab ijs dumtaxat, qui intersunt diuinis officijs, muneraq; sibi incumbentia obeunt in Ecclesia Collegiata; videndum est in hac quæstione, quibus horis, functionibusq; Ecclesiasticis præstò esse debent, vt eas distributiones lucrifaciant.

1 Prima Conclusio. Certum est † debere assignari distributiones singulis horis canonicis, & Missæ Conuentuali. Id aperte voluit Glos. in d. cap. vnico in Verb. ordinationem, de cleric. non resid. in 6. quam nullus Doct. ibi reprobauit: alia Glos. in Clem. 1. Verbo, canonicas, de celebrat. missar. & constat etiam ex statuto Ecclesiæ Gallic. sub tit. quo temp. quisque debet esse in Choro; atque, vt audio, ita decidit Sacra Congr. præfecta interpretationi Trid. Concil. ad sess. 21. cap. 3. de refor-
2 mat. in vna Mediolanensi declarans, † quod in Ecclesijs, in quibus distributiones non sunt tenues, sed immo pingues, licet sint aliquæ horæ, quæ nullas distributiones habent, aut tenues, debent ei rationabiles assignari, detrahendo aliquam partem fructuum à præbendis, non autem ab alijs distributionibus, quæ singulis cæteris horis iam sunt assignatæ. Alia verò declaratio eiusdem Cong. fertur habere, distributiones quotidianas, quæ acceptæ fuerunt ex tertia parte fructuum dignitatum alicuius Ecclesiæ, assignari debere non duabus horis tantum Canonicis, sed etiam reliquis omnibus alijs, quibus qui non interfuerit, distributionem amittat; & post plures Doct. quos refert, hanc nostrã cõclus. post hæc scripta tuetur Garz. tract. de benefic. par. 3. cap. 2. num. 847. cum tribus sequent. iunctis duobus præced. Ratio autem conclusionis est, quia, cum ab Ecclesia præceptum sit, vt hæc diuina officia in Ecclesijs Cathedralibus, & Collegiatis celebrẽtur, vt sup. 1. par. q. 5. in principio satis ostendimus, quoniam Clericorum pietas defecerat, ne qua in parte minueretur diuinus cultus, debuerunt ad id allici quotidianis distributionibus, vt ead. q. 5. concl. 2. demonstrauimus. & optime colligitur tum ex Concil. Trid. sess. 21. cap. 3. ibi, separari debere, & in distributiones quotidianas conuerti; quæ inter Dignitates obtinentes & cæteros diuinis interessentes proportionabiliter iuxta diuisionem ab Episcopo etiam tanquam apostolicæ sedis delegato in ipsa prima fructuum deductione facienda in diuidantur; tum etiam ex d. cap. vnico versic. statuimus de cler. non resid. in 6. ibi statuitur, vt distributiones dentur Clericis Ecclesiarum Collegiatarum, qui diuinis officijs ad-
3 fuerint; constat autem † diuinorum officiorum

ciorum nomine tam horas Canonicas, quam Missam, quæ conuentualiter celebratur, contineri, vt patet ex cap. dolentes, de celebr. Miss. & sup. 1. part. q. 4. circa finem latius admonuimus. Neque vero obesse vlla ratione potest huic conclusioni, quod in Concil. Trid. sess. 24. cap. 12. de reform. habetur distributiones dari ijs, qui statis, vel, vt alij legunt, statutis horis in-
4 terfuerint, illud enim verbum † adhuc exponendum est de omnibus horis: & sic stabit nō taxatiue, sed demonstratiue, atq; ita declarauit, vt audio, eadem Sacra Congregat. ad dict. cap. 12. in vna Taruisina. Facta igitur hac diuisione, seu assignatione distributionum singulis horis Canonicis, & Missæ Conuentuali, iuxta cuiusque, qui eas percipere potest, interessentiam easdem lucrabitur; ita, vt vno, eodemq; die possit quis prout interfuerit, vel non, easdem lucrari, vel non lucrari, vt ex traditis, & not. per Doct. d. cap. vnico, & Extrauag. cum nonulli §. præterea, de præb. inter cōm. in specie docet Gonz. quem non nisi post primam huius operis editionē vidi; in Comment. reg. 8. Cancel. Glo. 43. nu. 146. & seq.

Secunda Conclusio. Quamuis regulariter nulla Ecclesia Collegiata, vel Cathedralis teneatur de iure communi recitare communiter Officium B. Mariæ semper Virginis; tamen vbi ex consuetudine, vel particulari statuto tenetur, Canonici, & Clerici illarum Ecclesiarum debent illi quoque interesse, si maioris Officij distributiones lucrifacere volunt.
5 Prior pars huius conclusionis probatur ex Alberto de Ferrarijs d. tractat. de hor. Can. num. 52. cuius opinionem communem dicit Nauar. d. tract. de hor. Canon. cap. 10. num. 2. quam tenet etiam Guliel. Paul. Io. de Lign. Card. & Imol. in Clem. 1. de celeb. Miss. idem Io. de Lign. in tract. de hor. Canon. q. 12. & Nicol. Plou. in simili tract. 2. par. quæst. 5. post Paul. Aluar. in suo tract. de hæres. ac Siluest. in Verb. hora quæst. 5. seu num. 6. Armill. §. 8. post Palud. in 4. dist. 15. quæst. 5. ar. 6. a qua tamen communi recedit Nauar. d. num. 2. dicens. Vrbanum secundum in Concilio Claromontensi, cum decretum fuit bellum sacrum, quo recuperata fuit Terra sancta, præcepisse eas dici singulis diebus; motus sola auctoritate Glossat. ad statut. Gallican. sub tit. quomodo diuin. offic. verb. dicturi, propter quam tamen non puto recedendum à cōmuni, cū de huiusmodi præcepto aliter non cōstet; sed vbi etiā de eo constaret; adhuc dici potest, fuisse temporale, donec nimirum illud bellum
6 perduraret. Posteriorem partē concl. † tenet etiam Nauar. loc. cit. Ferrar. d. tract. nu. 53. & alij Doct. mox allegati, & pro ea extat decretū Conc. Prouinc. Mediolan. 4. sub tit. quæ pertin. ad sanctiss. Miss. sacrifi. & diuin. offic. post medium versic. quibus in Ecclesijs in hæc verb. quibus in Ecclesijs diuinum Canonicarum horarum officium de B. Maria Virgine recitari aut solet aut debet, earum clerus vniuersus illud in Choro præsens pariter recitet, atque officium, quod de Domino dicitur; id vero ita, vt singulas horas canonicas vnius officij cū singulis alterius ex Breuiarij Romani præscripto ordine cōiungat. quicunque ab vnius horæ officio de Beata Maria abfuerit, distributione illius horæ perinde mulctetur, ac si ab horæ eiusdem officio, quod de Domino recitatur, abfuerit.

Tertia Conclusio. Vigilias quoque, seu officium mortuorum non tenentur
7 † recitare, seu canere Clerici Collegiatarum Ecclesiarum de iure communi, nisi in anniuersario die omnium fidelium defunctorum; si tamen de hoc ad-
8 sit consuetudo, vel statutum, † tenentur, sicut & reliquum officium diuinum recitare. ita Nauar. d. c. 10. num. 5. ex communi post Palud. in 4. sent. dist. 15. col. 3. Io. An. in cap. 1. de celebr. Miss. Card. a Turrecr. in §. 1. 91. dist. art. 15. & 16. Io. de Lign. in Clem. 1. de celebrat. Miss. sed idem etiam voluerunt Plou. d. 2. par. quæst. 7. Ferrar. d. num. 5. Siluest. & alij locis cit. apud quorum etiam Doct. aliquos videri potest, quid de litanijs, responsorijs, alijsq; huiusmodi dicendum sit. Illud vero apud
9 eos omnes ibid. est in confesso, quod † si Officium B. Virginis, aut vigiliæ mortuorum, cæteraq; eius generis recitari debent ex communi consuetudine, aut statuto omnium Ecclesiarum alicuius vrbis, vel prouinciæ, prout est officium mortuorum cum sit de feria, in Ecclesia Mediolanensi, omnes clerici illius Ecclesiæ

seu prouinciæ tenentur ea recitare, alias peccatum lethale incurrunt; & quidem cum ordinarie id fit statis diebus ex generali statuto, seu consuetudine, ritu, ne alicu ius Ecclesiæ, puta Ambrosianæ, vel Patriarchinæ, vt mox diximus, etiã absentes causa studiorum, aut alia iusta de causa tenentur illa recitare, alias peccant mortaliter; secus vero, si illud officium recitari debeat solum ex consuetudine, aut statuto speciali particularis alicuius Ecclesiæ, prout est Officiũ B. Virginis in nostra Metropolitana certis diebus; nam tunc cæteri aliarũ Ecclesiarum eiusdem ciuitatis clerici non tenebuntur. idemq; erit, si aliqua alia ratione extraordinaria id contingat in illa particulari Ecclesia; nimirum ex deuotione, & voluntate alicuius; tunc enim absentes ad illud nõ adstringuntur ex præcitatis omnibus Doct. Maxime vero mihi placet quod addit, & satis probat Nauar.
10 d. cap. 10. nu. 5. & 6. † non modo absentes ob eam causam, propter quam habentur pro præsentibus solum quoad fructus prębendæ, non autem quoad distributiones quotidianas, vt est causa studiorum, seruitij Papæ, vel sui Episcopi, sed etiam absentes eã de causa, quæ sufficiat ad lucrifaciẽdas distributiones, qual is est infirmitas, & aliæ huius generis, nõ teneri recitare illa, ad quæ Ecclesiæ aliquæ particulares tenentur ex speciali statuto, seu consuetudine, & tamen percipient distributiones: quia hæc, inquit, precipiũtur Capitulo, aut Collegio animo ad id obligandi Chorum, aut capitulum, non autem singulos, quem-
11 admodum † præceptum illud conseruandi genus humanũ; Crescite, & multiplicamini, Genes. 1. & 9. nõ fuit datum singulis, sed toti Vniuerso, ea mente, vt nõ deessent in tota hominum multitudine, qui illud adimplerent. qua etiam ratione nunc in Christiana Republica est in præcepto Sacramentum Matrimonij, vt monet inter alios S. Thom. 2. 2. quæst. 152. artic. 10. ad primum: simileq; etiam exemplum habemus in Sacramento ordinis, quod non singulis, sed omni, & vniuersæ Ecclesiæ præceptum est, vt in ea ministri non deficiant vsque ad consumationem sæculi. Neque huic rei, quam paulo ante cum Nauar. adnotauimus, aduersatur idem S. Thom. dum quodlibet. 6. art. 5. sentire videtur, beneficiarium studentem teneri recitare in scholis omissa officia, quorum distributiones, cum ijs interest, lucratur; solum enim vult, eũ nõ teneri recitare officia extraordinaria defunctorum, vti præsentes, quia neque lucratur distributiones; quas illi. sic optime respondet Nauar. d. num. 5. Illud autem indubita-
12 tum esse puto, † eos, qui a Summo Pontifice priuilegiati sunt, vt absentes ad certũ tempus, puta duos menses in anno, prout sunt priuilegiati Canonici Ordinarij nostræ Ecclesiæ maioris Mediolani, percipiãt quotidianas distributiones, ac si diuinis interessent, dum absunt etiã sine causa ijs diebus, quibus recitatur Officium B. Mariæ Virginis, vel quid simile ex speciali statuto, vel consuetudine propriæ Ecclesiæ, non teneri illud recitare; tum quia eo tempore pro absentibus notantur, licet in fine anni fiat ex ea censura subductio dictorũ duorum mensium ad ratam; tum quia, cum huiusmodi priuilegium obtinuerint ex dispensatione, & liberalitate, ac voluntate Pontificis, perinde est quoad hoc etiã ex post facto, ac si omnino pro absentibus habeantur; nã quod ex volũtate, & dispensatione Principis dependet, habetur, ac si fieri non possit, l. apud Iulianũ, §. constat, vbi Doct. omnes, ff. de leg. 1. Glo. pen. in c. gratia, de rescrip. in 6. cum simil.

Quarta Conclusio. Potest etiam, & for-
14 tasse debet † non modo diuinis ipsis officijs, verum & supplicat ionibus, conuentibus Capitularibus, quos vulgari vocabulo capitula vocant, & alijs similibus, quæ communiter à Clericis Ecclesiarum Collegiatarum obeuntur, portio aliqua distributionum quotidianarum assignari. Quod possit id fieri, probatur ex conclusione sequenti; quod vero debeat, probari ex eo potest, quod supposita rationabilitate institutionis illarum supplicationum, similiumq; rerum, naturaliter sequitur, vt præstari debeant qua maiori dignitate, Clericorumq; numero fieri possit: ad id autem faciendum optimum inuentum erit quotidianarum distributionum assignatio, iuxta ea, quæ de diuinis officijs docet Nauar. in Manual. de orat. & hor. canon. cap. 18. num.

num. 10. & nos latius tradidimus supr. 1. par. huius tract. q. 5. concl. 1. & 3. Qua ratione in Concil. Prouinc. Mediolanen. 4. sub tit. de processionibus circa medium, sancitum legimus, vt in supplicationibus, processionibusue, quæ Summi Pontificis, Episcopiue iussu in exteriori, aut interiori Ecclesiæ circuitu aguntur, Canonicis, & alijs Chori ministris, qui distributionum quouis modo participes sunt, tantum ex communi residentiæ censu distribuatur, quantum ipsis dari solet, cum in Choro præsentes horæ Tertiæ officio adsunt; si vero pro feriæ, festiq; ratione, quo processio agitur, non in circuitu Ecclesiæ, sed per vrbem, oppidumue illa fiat, triplum detur, eaq; omnis distributionum portio detur ijs tantum, qui illas præsentes obeunt. Quoad capitula vero quid decreuerint Conc. Prou. Med. dicemus 3. p. quæst. 10. conclus. 2. post medium. Iureq; communi valore statutum auferens distributiones ijs, qui capitulis non interfuerit, respondit, vt audio, Sacra Cong. & Garz. tract. de benef. par. 3. capit. 2. latius probat a num. 529. vsque ad 567. vbi id declarat.

Quinta Conclusio. Ad Episcopum, &
15 vnamquamque Ecclesiam spectat statuere quænam portio distributionum cuiq; horæ canonicæ, diuino officio, Ecclesiasticæue functioni assignanda sit. Probatur tum quia
16 ad Episcopum simul cum Capitulo pertinet statuere, quæ ad spirituale regimen Ecclesiarum Collegiatarum spectant, vt tradunt Doct. in cap. cum omnes de constit. & nos latius ostendimus inf. q. 13. tum ex Concil. Trid. sess. 21. cap. 3. ibi, separari debere, & in distributiones quotidianas conuerti, quæ inter Dignitates obtinentes, & ceteros diuinis interessentes proportionabiliter, iuxta diuisionem ab Episcopo etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegato in ipsa prima fructuum deductione faciendam, diuidantur. Verum decretum hoc Concilij potest, & debet fortasse intelligi de diuisione, & assignatione iuxta qualitatem potius personarum, quam partium diuini officij; præterquam, quod loquitur dumtaxat de distributionibus quotidianis conflatis ex tertia parte fructuum, & prouentuum Dignitatum, præbendarum, & portionum, non autem de cæteris, quæ suapte natura, & antiquitus distributiones sunt. Aliud simile decretum eiusdem Concilij est in sess. 22. capit. 3. sed illud solum locum habet, vbi adessent in Ecclesijs distributiones sufficientes, prout supr. 1. par. quæst. 5. concl. 2. ex Rot. Rom. docuimus, eaq; improprie distributiones sunt, vereq; differt hæc tertia fructuum à distributionibus quotidianis, vt de simili tertia ex statuto detrahenda de fructibus præbendarum, & solis præsentibus tribuenda docet ead. Rot. decis. 270. num. 5. par. 2. in nouiss. diuers. & infr. quæst. 17. latius ostendemus. Quare melior locus est in ead. Synodo sess. 24. capit. 12. in fi. cuius verba in præced. q. concl. 6. circa principium retulimus. Idem etiam aperte colligitur ex constit. Pij V. allegata in eadem præced. quæst. concl. 7. ibi, fructusque, & distributiones forte aliter assignatas, & c. iuncto eo, quod paulo ante admonuimus, ad ipsas Ecclesias simul cum Episcopo spectare de huiusmodi rebus statuta condere: quod enim in eadem constitutione ibidem subditur, iuxta statuta, consuetudinem, fundationem, vel alias sibi lucrifecisse prætendat, quæ etiam ibi improbari videntur à Summo Pontifice; non ad assignationem distributionum singulis hori refertur, sed ad id, quo aliqui Choro addicti tueri se volunt, vt sola præsentia distributiones lucrifaciant, vt ex eius lectura satis apparet. Optimus vero locus est in dicto capit. vnico, de cleric. non resid. in 6. versicul. statuimus, in ijs verbis, distributiones ipsæ quotidianæ in quibuscunque rebus consistant, Canonicis, ac alijs beneficiatis, & Clericis ipsarum Ecclesiarum, qui eisdem officijs in ipsis Ecclesijs adfuerint, tribuantur iuxta Ecclesiæ cuiuslibet ordinationem rationabilem iam factam, seu etiam faciendam; idq; iuncta Glos. ibidem in verbo, ordinationem ita explicante, dum ait, vt puta, quod tantum detur ei, qui interfuerint in Missa, & tantum ei, qui interfuerit in Matutino, & sic de singulis horis; quam Glo. tamquam singularem sequuntur ibi communiter Doctor. Probabile tamen puto, hanc distributionum, seu portionum assignationem singulis horis a solo Capitulo fine

Episcopo fieri posse per ea, quę inf. par. 2. quęst. 13. conclus. 1. afferemus.

17 Sexta Conclusio. Existimo † non necessario seruandam esse in Collegiatis Ecclesijs quo ad distributiones quotidianas illam assignationem, quam fecit Pius V. in d. Constitut. in beneficijs, vt nimirum, qui Matutinum intermiserit, dimidiam, qui ceteras omnes horas, aliam dimidiam; qui horarum singulas, sextam partem fructuum illius diei amittat; tū quia aperte disponit ibi Summus Pontifex dumtaxat de beneficijs, eorumq; fructibus; at vero quotidianę distributiones proprie loquendo neque dici possunt beneficia, vt 1. par. q. 2. latius ostendimus, neque etiam fructus beneficij, vt eadem 1. par. quæstio 6. demonstrauimus: tum quia idem Pontifex eod. loco manifeste supponit, & concedit, posse distributiones aliter assignari, quam ipse in beneficijs assignauerit, vt patet ex ijs verbis, distributiones forte aliter assignatas. Quin

18 etiam eam assignationem † adaptari non posse puto ad quotidianas distributiones, neque debere in ijs practicari; tum quia nihil de Missa ibi habetur, cui tamen suam distributionum portionem assignari debere in 1. conclus. docuimus: tum quia rationi consentaneum non est, vt in eadem Ecclesia eadem die vnus Canonicus, qui omnibus horis interest, excepta Tertia, amittat sextam partem distributionum omnium illius diei; alter vero qui nulli, excepto Matutino, solam dimidiam amittat: rursus sequeretur, eum, qui tribus alijs horis à Matutino non interest, ter sextam partem, hoc est dimidiam distributionum totius diei amittere; quam eandem dumtaxat amitteret, qui omnes sex horas, pręter Matutinum, omitteret: quæ non ita sunt absurda in beneficijs, eorumq; fructibus, sicut in distributionibus quotidianis; in quibus tamen illa sequerentur, vt constat ex plano sensu verborum d. constitutionis: nisi illam sextam partem, quam vult Pontifex ab eo amitti, qui horarum singulas præter Matutinum omittit, non de sexta parte fructuum totius diei, prout verba indicare videntur, intelligamus, seu illius dimidiæ, quam totam amittit alias horas omnes à Matutino omittens. Sed tunc adhuc aliter facienda erit assignatio distributionum propter Missam, & alia munera, quæ à Canonicis, Ecclesiarumque Collegiatarum Clericis obeunda, oneraque, quæ in illis, aut extra eas ab ijsdem subeunda sunt.

19 Rationabilis ergo erit † illa Ecclesiæ ordinatio, quæ eo maiorem distributionum portionem assignabit horæ, aut alteri diuino officio, vel muneri, quo diutius durat, maioriue solemnitate celebrandum, aut exercendum est. hinc recte constitutum videmus in omnibus ferè Mediolanensis Ciuitatis Ecclesijs, vt Matutino tertia pene totius distributionis vnius diei portio, paulo minor Missæ, ac Vesperis, minima vero cæteris horis adscribatur: & in Metropolitana statutum est, vt ferialibus diebus omnibus distributio simplex sit, festis autem diebus, qui à populo coluntur, & in Octauis Natiuitatis, Resurrectionis, & corporis Domini duplex, Pontificalibus vero, & cū in Metropolitana sacræ ordinationes habētur, alijsq; similibus celebrioribus diebus triplex sit vnico die distributionis portio.

Septima Conclusio. Distributiones quo-

20 tidianæ assignatæ intelliguntur † horis, ac diuinis officijs non quouis modo, sed integris, & completis. ita Nauar. d. tract. de orat. & hor. canonic. capitulo decimo num. 1. 38. & 42. in fine, idque ex eo probatur, quod regulariter non liberatur debitor solutione vnius partis debiti, l. planè, ff. famil. ercisc. l. tutor §. Lucius, ff. de vsur. cum simil. idque aperte colligitur ex Concil. Tolet. 11. cap. 14. quod refertur in cap. illud, 9. q. 1. & ex decreto Soter. Papæ c. vt illud, de consecr. dist. 1. sed clarius id habetur ex Concil. Rom. in cap. dolentes, de celeb. Miss. & Concil. Vienn. in Clem. 1. de celebr. Miss. Ex quibus etiam, & alijs optime

21 infert Nauar. d. cap. 10. num. 9. † non satisfacere præcepto recitandi horas, eos qui, dum cantant, aut recitant omittunt tantam partem versuum, vel psalmorum etiam deglutiendo, corrumpendo, vel syncopando verba, vel syllabas, vt ex ita omissis, vel corruptis fiat notabilis pars; quod tamen intelligendum est

22 † non de omnibus horis simul, sed de singulis horis, nam quod in vna hora omittetur,

tur, non est cum eo, quod in altera omittitur. computandum ad constituendam notabilem partem, cum quælibet hora vnum totũ integrum, & perfectũ per se cõ
23 stituat. Infertur 2. † eum, qui egreditur Chorum antequam finiatur hora absque iusto impedimento, vel alia iusta causa, non solum amittere quotidianas distributiones sed etiam saltem venialiter peccare; immo & lethaliter, si ob id omitteret partem notabilem horæ, posteaq; non suppleret eam priuatim pronuntiando. ita infert Nauar. d. cap. 10. num. 11. idq; quoad priorem partem docet etiam Couar. d. lib. 3. var. resol. cap. 13. num. 6. ratioq; esse potest; quoniam in ciuile est Principem alloqui libenter audientem, & colloquio non peracto ad alios sermonem conuertere, cum ijsq; negotiari, vt optime admonet
24 Nauar. d. cap. 10. num. 1. Infertur 3. † eos, qui, dum horæ cantantur, subscribunt Epistolis, scripta legunt, confabulantur, aut etiam aliud officium recitant, aut quid simile faciunt, quod ad id, quod recitatur, non pertineat, non satisfacere obligationi, neque lucrifacere distributiones, late Nauar. d. cap. 10. num. 12. & seqq. & cap. 13. fere per totum, & nos q. præced. concl. 4. idem docuimus.

Limitatur autem hæc Conclusio primo,
25 vt † non habeatur pro omittente, vel integre non recitante, qui alternatim canendo dimidiam partem horarum in
26 Choro, vel etiam extra recitat; aut † ea in Choro solum audit quæ ex rationabili consuetudine, vel statuto ab vno pro omnibus recitantur: id quod ex ijs constat, quæ de alternata canendi ratione 1. par. quæst. 5. in princip. attulimus, & pluribus in specie comprobat Nauar. d. cap. 10. num. 16. vsque ad 32. & ex communi re-
27 soluit num. 45. Limitatur 2. † cum, qui sero conuenit in Chorum sine iusta causa, cœpta iam hora, peccare quidem venialiter; tamen non modo posse continuare cum Choro horam iam cœptam; quam postea perficere debebit, si fuit notabilis pars, quæ peracta erat, sed etiam lucrari distributiones, si venerit tempore à statuto permisso, de quo mox dicemus. ita Nauar. d. capit. 10. num. 11. transacto vero eo tempore satius est, vt nullus ingrediatur Chorum etiam amittendo distributiones, aut incurrendo alias pœnas, vt admonet Nauar. eod. cap. 10. num. 44. quia, inquit, huiusmodi ingressus est magna occasio distrahendi mentes eorum, qui cœperunt canere, vel recitare horam, ab attentione illis debita; tales vero occasiones sunt euitandæ; propter quam causam nonnullæ Religiones, vt ait Nauar. id obseruant, & seruare consueuerunt Monachi Aegiptij teste Io. Cassiano de instit. Cœnob. lib. 3. cap. 7.
28 Limitatur tertio, vt non procedat † in eo, qui omittit, vel non recitat modicam aliquam quantitatem, seu non notabilem alicuius horæ; nam is neque peccat saltẽ mortaliter, neque tenetur ad quotidianarũ distributionum illius horę restitutionem, vt satis inter cæteros comprobat Nauar. d. tract. de orat. & hor. canon. tum alibi sæpe, tum d. capit. 10. fere per totum.

Quæ autem sit pars notabilis cuiusque horæ, diuinique officij, non constat inter Doctores. Duo sane in hac re mihi
29 certissima sunt. Alterum † non eandem esse notabilem partem quoad amittendam distributionem, & quoad peccatum; potest enim esse aliqua pars notabilis, quæ omitti nequit sine reatu peccati mortalis, potest tamen sine amissione distributionum, vt optime docet Nauar. d. num. 44. idq; liquido constat ex statuto Gallican. sub tit. quo tempore quisque debet esse in Choro, per totam Galliam rece-
30 pto, statuente † non esse adimendas quotidianas distributiones beneficiarijs ad Matutinum euntibus priusquam finiatur Psalmus, Venite exultemus, & ad alias horas antequam finiatur primus psalmus, & ad Missam ante vltimum Kyrie eleison; quam etiam partem communiter quoad hoc non reputari notabilem ab aliarum Ecclesiarum statutis, asserit ibid. Nauar. & sane in prouinciæ Mediolanensis Ecclesijs omnibus idem seruari omnino debet ex Conc. Prouinc. 1. decreto sub tit. quand. & quom. ad diu. off. conueniend. vbi etiam illud notabiliter, ac rationabiliter constituitur, quod si quis cum possit initio officij, vel supplicationum conuenire, aduentum suum in extremum præfiniti temporis punctum de indu-

stria distulerit, loco absentis habeatur. In ciuitate tamen, ac diœcesi Mediolanensi, quoniam diuersus est ritus, ex statuto speciali, seu consuetudine cuiusque Ecclesię partim laxiori, partim etiam strictiori inductum est, vt sufficiat in Matutino adesse ante finem responsorij, quod Hymnum sequitur, vel etiam Cantici Laudabilis, seu, Benedictus es, pro ratione temporum, quod quidem Canticum est loco psalmi, Venite exultemus; in cæteris horis post finem hymni (Vesperis exceptis, in quibus indulgetur etiam Responsoriū post Hymnum,) in Missa verò post finem Hymni Angelorum, vbi dicatur, aliàs post finem Epistolæ. Non potest autem negari, quin omissio dictorum principiorum saltem in hora Tertiæ, Sextæ, ac Nonæ, sit omissio partium notabilium cum sint quarta pars, vel saltem quinta prædictarum horarum, si computentur, prout computari debent, Pater noster, Aue Maria, Deus in adiutorium, & Hymnus, sexta enim pars, ne dum quinta procul dubio considerabilis, ac no-
31 tabilis est; vnde † si in ea quis læsus sit, quod læsio enormis sit, restituitur minor in integrum, vt voluit Bart. in l. societatem §. arbitrorum num. 25. ff. pro soc. Paris. cons. 89. num. 53. lib. 3. latè post alios Siluan. consil. 38. col. pen. lib. 1. & de communi testantes Dec. cons. 39. nu. 7. & Chircou. comm. opin. cent. 3. concl. 7. Alterum hac in re mihi certum, & indubitatum illud est, seclusa etiam ratione lucrandi fru-
32 ctus, ac distributiones, † non eandem, neque in eadem quantitate constituendam esse partem notabilem in singulis horis canonicis, diuinisq; officijs, ac functionibus Ecclesiasticis; quis enim vnquam iure dixerit, illam esse partem notabilem in Matutino, quæ in Tertia, aut Sexta, quarum decem, & eo amplius in Matutino possunt contineri? sicut etiam non eadem pars notabilis est totius diei, & vnius horæ, sed ponenda est ad ratam, & pro cuiusque portione. quod etiam ex ijs satis confirmatur, quæ generatim in paruitate materiæ respectu cuiusq; præcepti, vt respectiuè sumenda sit nos quoque allegans tradit Thom. Sanchez in Summa lib. 1. c. 4. num. 18. quę multò post huius tract. editionem prodijt in lucem; licèt ipse ibid. iuncto nu. præced. probabiliter contendat, dandam fore in quauis materia partem certam, & absolutam, quæ in quolibet toto sit ita leuis, vt non inducat lethale peccatum, vel ita grauis, & notabilis, vt illud pariter in quouis toto illud inducat; neq; eandem proportionabilem quantitatem, puta tertiam, constituendam esse notabilem in toto paruo, quę notabilis esset in magno, ex Azor. tom. 1. Instit. moral. lib. 10. c. 7. quęst. 3. Malè igitur plerique voluerunt, psalmū esse partem notabilem in vnaquaq. horarum canonicarum, quę opinio vel ex eo improbabilis redditur, quòd adest psalmus duorum versiculorum, alter verò 70. & eo amplius continebit. Cōstituenda ergo est hęc notabilis pars cuiusque horę diuersimodè, & quidem non quanta, sed quota, ratione longitudinis, & breuitatis singularum horarum. Quę verò sit isthęc quota pars, puta, an ea sit tertia, sexta, decima, quintadecima, vel vigesima, cum non sit a iure definitum, neque decisum communiter a Doctoribus, relinquendum est iudicis, & boni viri arbitrio iuxta tex. in cap. vnaqueque §. fin. 13. quęst. 2. cap. de causis, de offic. deleg. l. 1. ff. de iur. delib. & latè tradita per Menoch. de arbitr. iud. lib. 1. q. 14. num. 2. 5. & 6. ac Diaz in Prax. Crim. canon. Verb. arbitrarijs puniri, c. mihi 149 vbi Salsed. in Addit. verb. imponere.

Ego sanè, vt meum hac in re interponā
33 iudicium, arbitrarer † partem hanc notabilem vniuscuiusque horę esse decimam, sumpto argumento a simili, quod quidè in iure validū est, vt fusè ostendūt Nic. Euer. & Io. Bellon. in loc. & arg. legal. in loc. seu arg. a simili. & eo maximè vti debemus, vbi casus aliquis speciali lege cōprehēsus nō est, vt pluribus ostēdūt Turz. opin. 176. Viu. lib. 2. commun. Verb. statutum ciuitatis §. quando duo, & Nicol. Vigel. vir exquisitę, atque indefessæ doctrinę in sua Method. iur. controu. lib. 1. cap. 1. in princ. Hoc autem argumentum a simili desumo tum ex institutione, ac precepto decima-
34 rum, quarum quantitas, seu quota † respectu ceterorum fructuum habita fuit in vltimo gradu, vt ita dicam, considerabilitatis, ac notabilitatis a Deo O. M. tempore veteris legis, atq; ab Ecclesia, Summisq; Pontificibus tempore nouæ; hanc enim par-

partem tamquam Leuitis, ac Sacerdotibus sufficientem,& populo non molestam Deus voluit retinere,vt inquit Albulens. su per Matth.23.quæst.56.quem cum Rebuf. in suo tract.de decim.q.2.num.8. nos quoque secuti sumus in simil. tract. de decim. cap.2.quæst.2.tum ex eo,quod aliqui non improbabiliter,& quidem maximæ auctoritatis viri tradiderunt,læsionem magnam, & enormem, ob quam datur in integrum
35 restitutio † esse in decima parte; id enim post Roffr.docuit Io. An.in addit. ad Specul.tit.de restitut.in integr. §.1. col.fin. & Soc.iun. consil.84.num.43. lib.2. & quamuis
36 † nonnulli eam læsionem in sexta, alij in maiori parte constituant; alij etiam, & quidem frequentiùs,iudicis arbitrio id relinquant, vt constat ex latiùs adductis inter cæteros per Clarissimum Iureconsultum,cui sanè me plurimum debere, maximèq;addictum dum viueret, fuisse fateor, Sfor. Odd.in suo eruditissimo tract. de restitut.in integr. quæst.4. art. 10. & 11.maximè verò num. 106. & 122. tamen cum opinio illa,quam nos sup.attulimus de decima parte,sit strictior cæteris; ideo puto ad eam posse iudicis arbitrium conformari,& cuiusque conscientiam accommodari;cum maximè non simus in casibus, in quibus quæuis quantitas etiam minima considerabilis sit,tribuatque causam restitutionis, hoc est in rebus indiuisibilibus, de quibus per Odd. d.art.11. num.123. & duobus seqq.sed in casu, in quo modicitas rei excusat tum a peccato, tum etiam a quotidianarum distributionum restitutione,vt patet ex supra dictis hac ipsa concl. 7. limitat. 3. omnesq; Doct. passim admit-
37 tunt.Hanc igitur partem † si quis omittat in singulis horis, vel non interessendo, vel obdormiendo voluntariè,vel ad alia extranea se conuertendo,non modò culpam lethalem incurrit, nisi habeat animum supplendi, sed etiam quotidianas distributiones iure non acquirit, & vbi eas recipiat, ad illarum restitutionem tenetur, vt colligitur ex supra per nos latiùs deductis, & ex Nauar. d. capitulo decimo, numero vndecimo 44. & 48. vbi cum multis seqq. latiùs prosequitur materiam obligationis supplendi, aut iterum recitandi eodem,aut alio die officium;quam ideo con-

sultò omittimus, quia ad effugiendum potiùs reatum culpæ, quam pœnę, seu amissionis distributionum, de quo præcipuè in hoc tractatu agere instituimus, pertinere videtur; cum maximè de illa quoque latiùs tractent Summistæ omnes in verbo,horæ canonicæ. Illud tamen vnum non omittam,quod ad ea,quæ proximè, atq; in præcedenti quæst. dicta sunt, & ad Chorum, ac quotidianas etiam distributiones aliquo
38 modo spectat;nimirum,quòd† sicut Canonicus recitans horas extra Chorum iuxta formam Breuiarij a Cardinale S. Crucis compositi,vel alterius,obtēta ad id dispensatione, tenetur interesse Choro, & pronuntiare,seu cantare horas vnà cum eo ad lucrifaciendam distributiones quotidia-
39 nas;ita etiam† si culpa sua seriùs accedens, aut citiùs egrediens, immiscensue se rebus contrarijs ijs,quæ dicuntur, vel cantantur in Choro,omiserit partem aliquam notabilem,tenetur eam supplere ad formam Breuiarij,quod in Choro adhibetur, alias non satisfacit. ita Nauar. d. capit. 10. numero quinquagesimo nono quia, inquit, qui sentit emolumentum, etiam sentire debet onus ei annexum, cap. qui sentit,de reg.iur.in 6.& l.secundum naturam, ff. de reg.iur.iunctis Glos.vtrobiq; & quæ ibi tradunt Doct.constat autem,distributionibus quæ in Choro lucrifiunt, annexum esse onus recitandi horas iuxta formulam Breuiarij ab eo recepti,vt tradunt plerique ex Summistis in verb. horæ canonicæ, & quot quot de horis canonicis scripserunt. Tum quia in huiusmodi dispensationibus semper apponitur clausula,qua sic dispensatus iubetur in Choro recitare horas secundum formam ab eo seruari solitam. Hoc autem dupliciter limitat ibid. Nauar.
40 num.60.Primò,vt non procedat† in omittente prædicta iusta de causa, & sine peccato,vt quia ijs negotijs detinetur, quę a statutis Ecclesiæ pro iusta causa habentur etiam ad lucrandas distributiones;quoniā, inquit cum subsistente iusta causa non teneatur recitare, aut cantare in Choro id, quod a Choro recitatur,aut canitur,non videtur obligatus deinde ad pronuntiandum præcise id, quod in Choro pronuntiatur; sed poterit suo peculiari officio satisfacere;quia cessat ratio, & causa prædi-

ctæ decisionis, qua cessante debet & illa cessare, capit. cum cessante, de appell.
41 cum simil. Secundo limitatur, † vt is, qui sic omisit partem aliquam notabilem conflatam ex pluribus versiculis plurimorum psalmorum, non tenentur supplere recitando illos versiculos; id enim esset quidam labyrinthus, & magna confusio, sed possit supplere per æquipollens recitando vnum, duos, vel plures psalmos, qui contineant tot versiculos, quot ipse omisit. Tertio limitatur prædicta decisio ex eod. Nauar. loc. cit. vt non procedat, cum Breuiarium extraordinarium parum differt ab eo, quod in Choro recitari solet.

Denique in hac conclusione illud omit-
42 tendum non est, † partem illam notabilem, quam paulo ante in vnaquaq; hora cõstituimus ad effectum amittendi quotidianas distributiones, esse accipiendam præter eam, quam indulget rationabilis consuetudo, statutum, aut Prouincialis synodus; ita, vt si quis Canonicus in Chorum cõueniat mox ante finem vltimi Kyrie eleison hymni, vel psalmi, aut responsorij iuxta diuersitatem diuinorum officiorum, necnon consuetudinum, aut statutorum, de quibus hac eadem in conclus. diximus; & præterea omittat vel voluntarie obdormiendo in Choro, vel non recitando, vel extraneis se immiscendo, vel etiam Chorũ sine iusta causa egrediendo partem aliquã, quę ad decimam non accedat, is distributionem illius horæ neque in foro conscientiæ, neq; contentioso dicatur amittere; alias enim cum durum nimis, & irrationabile esset dicere eum qui in præfinito dumtaxat d. temporis puncto in Chorum conuenerit, nullam postea habere partem illius horæ minorem notabili, quam sine lethali culpa, vel pœna amissionis distributionum omittat; hic melioris conditionis esset, quam ille, qui, ab initio eiusdem horæ adueniret; quod quam absurdum sit, nemo non videt. dempta igitur parte illa, quam initio cuiusque horæ indulget statutum Ecclesiæ, vel rationabilis consuetudo aut. etiam Prouincialis Synodus, vt mox diximus, par erit, & æqualis pars notabilis vniuscuiusque horæ siue quoad culpam, siue quoad pœnam amissionis, seu restitutionis distributionum forte perceptarum; idque in vtroque foro tam conscientiæ, quam contentioso; eam tamen equalitatem partis notabilis in singulis horis accipiendo secundum proportionem, non quantitatem, hoc est, partis quotæ, non quantæ, quæ quidem pars incipiens esse notabilis est decima, vt diximus. Sicq; intelligenda sunt quęcunque decreta hisce omissionibus, atque defectibus pœnam amissionis distributionum illius horæ, in qua eos defectus committi contingat, imposuerunt.

Octaua, & postrema Conclusio. Valet consuetudo, vt distributiones quotidianæ
43 tribuantur † non modo ijs, qui integris horis non interfuerint, sed etiam non omnibus, sed aliquibus, & certis dumtaxat. Id aperte colligi videtur ex tex. in Clem. vt ij, qui, seu 2. de ętat. & qual. & ord. præfic. ibi, ipsisq; distributionum, quæ dantur his, qui certis horis intersunt, pars dimidia subtrahatur: quem tex. ita explicauit Glos. ibi in Verb. certis horis, & ibid. plerique alij. sed forte ille tex. posset euitari, intelligendo illud, certis, non quasi excludantur cæteræ horę, sed quia illę certæ sunt, & determinatæ, vel etiam intelligendo illud, horis, non de canonicis horis, diuinisue officijs, sed de horis, seu temporibus, quibus in Ecclesiam conueniendum est, diuinisq; interessendum: eadem plane ratione, qua Concil. Trid. sess. 24. cap. 12. §. præterea decernit, distributiones ab ijs recipiendas esse, qui statis horis interfuerint: quibus verbis vtrumq; illum intellectum, quem mox ad d. Clement. 2. afferebamus, mira breuitate complectitur. Verum quicquid sit de intellectu illius Clement. hæc nostra conclusio nititur communiori Doct. opinione; nam præter Glos. loc. cit. eam tuentur ibi Card. in quęst. 17. Anchar. num. 8. Imol. num. 33. circa medium, Roch. de Curte in repet. cap. fin. num. 485. alias sect. 5. num. 43. de consuet. Petr. Duen. in tract. reg. & fallent. reg. 206. limit. 2. & Alphons. Hoied. in tract. de benef. incompatib. par. 1. capit. 17. nu. 11. quamuis contrarium teneant Guliel. de mont. laud. Zenzel. & Butr. d. Clem. 2. Henr. Boich. in capit. quia nonnulli, de cler. non resid. & post eum Grass.

decis.

decis.aur.par.2.lib.3.c. 15.n. 12. Ratio vero, qua niti potest communior opinio, ea
44 est, quia † valet consuetudo, quæ parum sit præiudicialis Ecclesiæ, vt per tex. in cap. cum omnes, de constit. docet Abb. in cap. 1. in princ. & in fin. de consuet. & post Feder. de Sen. cons. 155. & alios tradit late Curt. d. cap. fin. num. 490. seu sect. 5. num.
45 48. Id autem ita accipiendum est, † vt ex huiusmodi consuetudine possint quidem assignari omnes distributiones totius diei aliquibus horis, quibus si quis interfuerit omnes illius diei acquirat; non autem possit quis interessendo vni horæ acquirere distributiones assignatas omnibus horis, vt optime distinguit Nauar. consil. 9. in fin. de cler. non resid. vol. 1. quomodo etiam intelligendum est, quod subdit ibid. Apostillator, referri, Sacram Congregationem Illustrissimorum Cardinalium præfectorum interpretationi Trid. Conc. censuisse, distributiones esse omnibus horis assignandas, quę sane declaratio si ea est, quā alij referunt, ab eadem Sacra Congregatione emanasse ad sess. 24. cap. 12 de reformat. in vna Taruisina, solum vult, ac declarat, quod Canonici tenentur interesse omnibus horis, non obstante contraria consuetudine, quod aliquibus tantum intersse soleant; cum autem ea nullam mentionem faciat de effectu percipiendarum distributionum, nihil omnino facit contra propositam à nobis conclusionem. quod si etiam declaratio, cuius mentionem facit Apostillator loc. cit. est illa, quam supr. concl. 1. huius eiusdem quæstion. priori loco, nimirum ad sess. 21. cap. 3. commemorauimus, nihil etiam contra nos facit, cum nihil de consuetudine loquatur. Illud vero apud omnes expeditum est
46 † rationabiliorem, & honestiorem esse illam consuetudinem, seu ordinationem quæ omnibus horis, ac singulis suam propriam distributionum portionem assignat, vt in specie monet Glos. Card. & Imol. loc. cit. cui ego addo, esse quoq; iuri magis conformem, vt patet ex ijs, quæ supr. hac eadem quæst. concl. 1. deduximus. quam
47 ob causam etiam existimo, † ad inducendam contrariam consuetudinem, quod nimirum qui aliquibus interest, omnes distributiones etiam cæteris horis alias assignatas acquirat, requiri aliquam rationem, & præterea spatium 40. annorum iuxta tex. in. d. capit. fin. cum ibi traditis per Glos. & Doct. de consuet.
48 ad inducendam † vero rursus priorem consuetudinem, quoniam rediretur ad ius commune, sufficeret spatium decem annorum, Abb. d. capit. fin. & late Fel. in cap. cum accessissent versic. 7. limita, de
49 constit. facile autem conceditur † talis reditus ad ius cōmune, c. ab exordio 35. dist. cum alijs adductis per Fel. loc. cit. necnon num. 5. & seq. & cap. cum omnes num. 7. cum duobus seqq. eod. tit. Idque verum est propter fauorem cultus diuini, cum alias tantum temporis requiratur ad tollendam consuetudinem, quantum necessarium fuit ad eam inducendam, vt satis docuimus in tract. de Opt. canon. cap. 8. num. 26. cum duobus seqq. Fateor tamen, non
50 valere consuetudinem, † quod distributiones vnius diei vnica hora acquirantur, tamquam nimis Ecclesiæ damnosam, vt pluribus comprobat Card. in d. Clemen. 2. q. 17. de ætat. & qualit. & ord. Præfic. Prob. d. cap. vnico, num. 31. cum pluribus seqq. & Graf. decis. aur. par. 2. lib. 3. cap. 15. nu. 12. post Henric. Boich in c. quia nonnulli, de cleric. non resid. estq; tex. in cap. 1. consuet. Atque hæc de hac quæstione dicta sint satis.

SVMMAE RERVM.

9 Alimenta

9 *Alimenta iterari non possunt.*
10 *Distributiones quotidianæ an dentur loco alimentorum.*
11 *Legatum alimentorum, & centum debentur quando ob diuersam causam vtrumque relictum est.*
12 *Labori duplicato duplex merces, & stipendium debetur, sicut minuitur imminuto labore.*
13 *Officio duplici an, & quomodo possit quis fungi, duplexue merces ei debeatur.*
14 *Archidiaconus simul, & Canonicus an habeat duas voces in Capitulo seclusa consuetudine.*
15 *Vocem habere in Capitulo statim sequitur ad ius Canonicæ.*
16 *Consuetudine induci potest, vt, qui habet Dignitatem, & Canonicatum, vel duos Canonicatus, habeat duplices distributiones.*
17 *Consuetudo, quæ non sit contra ius naturale vel diuinum aut à iure improbata, vel nimis Ecclesiæ damnosa, est admittenda.*
18 *Consuetudo tribuens duplicem distributionem ei, qui Canonicatum simul, & Dignitatem, vel duos Canonicatus in eadem Ecclesia obtinet, cum sit præter ius, contenta erit spatio decem dumtaxat annorum.*
19 *Canonicus in duabus Ecclesiis an duplicem habeat distributionem: & nu. seq.*

An, & quando possit quis duplices quotidianas percipere distributiones diuinis interessendo. Quæstio IV.

ANTEQVAM egrediamur materiam de ratione acquirendi quotidianas distributiones ab his, qui diuinis intersunt, & agere aggrediamur de ijsdem per absentes acquirendis, non abs re erit videre quisnam, & quando possit in eadē Ecclesia duplices habere distributiones. deinde quid in diuersis Ecclesiis ...

Prima Conclusio. Rationi, & iuri consonum est, † vt, qui maiorē in Ecclesia aliqua Collegiata, vel Cathedrali habet dignitatem, maiores quoque habeat distributiones. optimus tex. in cap. statuimus, de maior. & obed. ibi; & qui maior est ordine, etiam si postea sit receptus, in portione percipienda esse volumus potiorem; maxime iuncto tex. & Glos. in cap. dilectus il 1. de præben. ibi, portiones quotidianas, & c. hoc est, quotidianas distributiones, vt explicant ibi Glos. & Doct. præterea meliora stipendia † conferenda sunt secundum cuiusque dignitatem, cap. nobis, cap. Vulteranæ, & cap. concesso, 12. q. 2. cap. fin. 1. q. 2. c. ius militare, dist. 1. c. miramur, 61. dist. & cap. consuluit, 74. dist. & is gradus ceteros antecedere debet, quem labor prolixior, & meliora stipendia fecerint anteire, l. nemo, C. de offic. magist. offic. per quæ, & alia iura Glos. d. capit. statuimus in verb. portiorem à nemine, quem viderim, reprobata docet, honestum esse, vt qui maiores sunt, & digniores, plus percipiant. Idem quoq; aperte sentit Franc. Viu. decis. Neap. 311. num. 1. & 2. dum ex communi opinione Doctorum ait, consuetudinem legitime præscriptam, hoc est, quadragenariam, attendendam esse quoad tribuendam maiorem portionem distributionum vni, quam alteri; vbi vero nulla est consuetudo, puta quia Ecclesia sit nuper fundata, tunc attendi merita, & qualitates clericorum quoad hoc, vt maior portio distributionum vni, quam alteri tribuatur. Immo idem expresse tradit Abb. in capit. cum olim num. 6. de sent. & re iud. post Innoc. in cap. cum omnes, de constit. dicens, quod quanto quis est in Ecclesia clarior, maior, & dignior, & tanto in his, quæ dantur pro alimentis, præhonorari debet quare parum sibi constat, falliturq; † idem Abb. d. capit. cum olim num. 2. dum post Io. An. velle videtur, habentem Dignitatem, seclusa consuetudine, vel speciali dispositione, non debere percipere portionem vllam distributionum; nam oppositum ostendimus supr. quæst. 1. concl. 2. aperteq; constat ex Trid. Concil. sess. 21. capit. 3. & ex capit. licet, de præben. vbi dum Archdiacono absenti causa studij mandatur, vt non dentur distributiones, supponitur eum fuisse capacem distributionum; nam non entis nullæ sunt qualitates, cap. ad dissoluendum de despons. impub. cum simil. subdit autem ibid. Glos. † circa hoc magis considerandam esse cuiusque Ecclesiæ consuetudinem, d. cap. cum omnes, & c. cum Mo-

Fer-

Ferrariensis, de constitut. & sane in nostra Mediolanensi Ecclesia siue ex consuetudine, siue ex statuto. siue aliter inductum est, vt omnes Dignitates portionem vnam cum dimidia quotidianarum distributionum percipiant; huiusmodi vero consue-
5 tudo, † cum sit vel secundum ius, vel certe solum præter ius, requiret dumtaxat spatium decem annorum, iuxta not. per Abb. & cæteros d. cap. fin. de consuetud. maxime vero per Curt. ibid. sect. 3. num. 28. Præterea in tribuenda maiori portione distributionum quotidianarum vni, quam alteri, etiam data paritate seruitij Ecclesiæ, quoad distributiones conflatas ex tertijs iuxta decretum Conc. Trid. d. sess. 21. cap. 3. de refor. attendendum esse quid quisq; ex Canonicis, Portionarijs, Officialibus, ac Dignitatibus in sua tertia contulerit; ita. vt qui plus attulerunt, plus etiam ad ratam deseruiendo percipiant, id ex quibusdã Sacræ Cong. declarationibus colligit Garz. trac. de benef par. 3. cap. 2. num. 460. sic intelligens, verbum illud (proportionabiliter) positum d. cap. 3. Concil. licet vero hoc probabile sit, immo etiam necessario dicendum vbi id sacra Congregatio aperte dicat; tamen illud (proportionabiliter) potest etiam ita accipi, vt attẽdatur qualitas personarum, inter quas debent diuidi distributiones, vnde ibi dicitur, quæ inter Dignitates, & ceteros diuinis officijs interessentes diuidantur, vel proportio interessentię, aut assignationis singulis diuinis officijs, valoris ue istorum beneficiorum, vnde ipsa deductio tertiæ facienda est, cum primum ea fieri debet, diuisionisque distributionum tunc primo faciendæ.

Secunda Conclusio. Regulariter, & se-
6 clusa consuetudine † obtinens Dignitatem, & Canonicatum, vel duos Canonicatus in eadem Ecclesia nõ debet habere, duplices sed simplices distributiones; ita Ant. Butr. in cap. cum olim, de senten. & re iudic. Nicol. Mil. in Repertor. Verb. distributiones il 1. Gig. consil. 144. num. 28. Franc. d. cap. vnico §. fin. & Roch. Curt. d. cap. fin. sect. 5. num. 43. Gomes. tract. de expect. num. 54. quem refert non dissentiens Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. cap. 7. quæstio. 13. prope finem; & vt plerosq. alios prætermittam, huius etiam sententiæ esse videntur Aret. in cap. 3. de probat. dum sententiam Io. An. quæ contraria est, dubiam esse dicit; nec nõ Duen. reg. 206. limit. 4. Dec. in d. cap. cum omnes in 1. lect. col. 1. & ibi Andr. ab Exea nu. 52. & alij quot quot præcisè voluerunt, consuetudine induci posse, vt is, qui ex dispensatione habet Canonicatum & Dignitatẽ, seu duos Canonicatus, habere debeat duplices distributiones; nam satis aperte volunt, contrarium de iure scripto procedere; idem quoque postquam hæc scripsi reperi tenuisse Lælium Zecchum in tract. quem nuper edidit de Repub. Eccl. c. 24. vers. sexto si habent Dignitatem post Rebuf. in prax. benef. tit. de dispensat. rat. ætat. vers. in Cathedrali; decisumq; videtur a Sacra Congregat. Trid. Concil. dum, vt audio, ad sess. 22. cap. 3. de reform. in vna Legionensi respondit, obtinentem legitime duas Dignitates in vna Ecclesia in digniori residere debere, & percipere quidem fructus præbendæ alterius dignitatis, non tamen quotidianas distributiones, quæ illi responderent. ex qua, & alia eiusdem Cong. declaratione idem tuetur Nic. Garz. d. tract. de benef. par. 3. cap. 2. num. 185. cum seq. Et quamuis ingenue fatear, oppositam esse communiorem opinionem, quam tenent inter alios Io. And. Abb. Imol. & Fel. d. c. cum olim, Bal. in consil. 53. inter consil. Card. ei subscribentis, Viu. com. opin. lib. 1. Verb. Archidiaconus; in quam etiam magis inclinat Couar. d. lib. 3. var. resol. cap. 13. num. 6. Ant. Corset. in tract. de verb. gemin. num. 27. & Alphons. Hoied. d. tract. incompatib. benef. cap. 12. num. 15. & quam esse magis communem testatur Viu. loc. cit. communem vero Fel. d. c. cum olim. num. 2. tamen audacter etiam ab hac affirmatiua recedo propter manifestam eius falsitatem, & euidentem rationem pro contraria, quam
7 nos tuemur; quam ob causam † etiam a communi opinione recedere licet, vt est opt. tex. in capit. Capellanus, de fer. & l. 1. §. sed neque ex multitudine, C. de vet. iur. enuclean. late Rol. a Val. consil. 100. num. 49. & seqq. vol. 2. Fel. in cap. 1. limit. 1. de constitut. Asin. in Prax. Iudic. §. fin. cap. vlt. 1. part. Azoguid. in tract.

tract.de com.opin.lib.3.cap.8. nu. 1. latissime Ant.Mar. Corat. in simil. tract. lib. 2. tit. 9. cas. 17. ratio autem euidens nostræ opinionis, vnde etiam conuincitur falsitas contrariæ, est hæc. nam cum distributiones dentur propter interessentiam in Choro diuinis officijs, & vt Clerici Ecclesiæ inseruiant, vt patet ex tex. d. cap. vnico, & nos latius explicauimus in definitione distributionum quotidianarum 1. par.quæst.4.& fatentur sequaces oppositæ sententiæ; certum est Archidiaconum simul,& Canonicum, aut duos Canonicatus obtinentē non magis diuinis interesse, Ecclesiæq; inseruire, quam eum, qui Archidiaconatum solum, aut Canonicatum obtinent. Neq; valet responsio Abb. d. cap.cum olim num.6.nimirum,hunc interesse,& vt Canonicum, &vt Præpositum seu Archidiaconum; nam adhuc non potest nisi semel interesse, & vnico tempore vnicum Ecclesiæ seruitium exhibere. Minus valet responsio eiusdem Abb. Imol. & Fel. loc. cit. quod vtramq; repræsentat personam; vnde cum non possit assignari ratio, cur magis detur distributio ratione Archidiaconatus, quam Canonicatus, vel vnius,quam alterius Canonicatus, debetur ex vtraque ratione arg. l. generaliter,C de fideiuss.nam dici potest, deberi vel vnicam distributionem ex vtraque ratione,vel eam, quæ respondet Archidiaconatui,tamquam digniori, vel Canonicatui nobiliori,si sunt duo Canonicatus,quorum alter sit Sacerdotalis,alter Diaconalis iuxta mētē declarationis Sacræ Congreg. de qua supra;vel,si vterq; Canonicatus sit æqualis,alterū indeterminate,vel quem maluerit is eligere. qui vtrumq; obtinet, arg. Extrauag. Execrabilis, de præben. d. vero l. generaliter nihil ad rem habet. Et quoniam similibus probare conantur sequaces Io. Andr. suam sententiam, & nos similibus nostram confirmemus. Tex. est in cap. fœlicis §. adijcientes, de
8 cens. in 6. vbi, † si Prælatus expedit vna die duas visitationes, pro quarum qualibet,si separatim factæ fuissent, soluta fuisset duplex procuratio, seu duorum dierum, non potest nisi vnicam exigere. Præterea in l.alimenta §. basilicæ ff. de aliment. & cib. leg. & in l. dominus §.
9 final.ff. de vsufr. habetur, † alimenta iterari non posse; vnde Petr. de Bellapert.in l. Titia §. qui Marco ff.de ann. leg. Bar. & Cyn.in l.cum quæstione, C. de legat. optime ad rem nostram tradunt, quod si relicta sunt alimenta Presbyteris, & Diaconibus,vel Priori, & Fratribus alicuius Monasterij,ille, qui est Prior simul,& Frater, vel Presbyter, & Diaconus, non debet ratione duplicis officij habere duplicata alimenta; quod autem distributiones quotidianæ dentur loco alimentorum, satis patet, quia victualia nuncupantur in cap. de cætero,de cler.non resid.& d.cap. vnico, eod.tit.in 6. Neque obstat responsio Abb.d. cap. cum olim num. 6. distributio-
10 nes † dari in partem alimentorum, non autem pro omnibus,& integris alimentis; nam sicut gratis id dicitur, ita gratis negari potest; deinde supplementum non est petendum ex alijs distributionibus,sed ex corpore præbendæ, alijsue fructibus præter quotidianas distributiones, quos quidem duplicandos esse in nostro casu indubitatum puto cum eod.Abb.ibid.Neque etiam valet responsio Fel.Bald.& Card.loco citato, distributiones impropriè dici alimenta, eo quod victualia dicantur in iur. alleg. habito potius respectu ad speciales consuetudines Ecclesiarum;vnde in d. cap. vnico dicitur, quod ita nuncupantur: nam præterquam quod in d.cap. de cætero absolute dicuntur victualia, sicut alibi distributiones, adhuc dico, id à nobis adductum esse tanquam simile,non tanquam decisionem in specie; & quidem magis simile est, quam quod ab ijsdem, & Abb.Cou.& Hoied.sequacibus Io.Andreę pro sua opinione adducitur ex d. §. qui Marco, vbi iuxta expositionem Hoied. & Couar.Iurisconsultus scribit,quod si legentur libertis annua alimenta,& Marco centum, debebuntur Marco alimenta annua, & simul centum, si is libertus sit; quid enim habent commune legatum, quod ex libera voluntate testatoris absque vlla conditione, & causa datur, cum quotidianis distributionibus, quæ ex necessitate, ac sub certa causa, & conditione dantur, nimirum ijs, qui in Ecclesijs Collegiatis diuinis interfunt, atque inseruiunt, & ratione talis interessentiæ, & ser-

& seruitutis,& non aliter, vt supra ostendimus. Deinde in id incidunt, quod in alijs reprehendunt, dum enim non rectè argui volunt ab alimentis ad distributiones, ipsi tamen ab ijsdem alimentis ex d.§. qui Marco argumentum sumunt ad easdemmet distributiones. Sed adhuc directè respondeo ad d.§. qui Marco, ideo ei deberi vtrum-
11 que legatum, † quia non ob eandem causam facta sunt, vt exponit ibi Bart. & alij, ipseque, Abb.c.cum olim num. 4. at verò certum est, quod si duplices distributiones Archidiacono simul, & Canonico deberentur, id fieret ob vnam, eandemq; causam, nimirum propter interessentiam, quæ vnica est, & semel dumtaxat in die ab vno exequi, & obiri potest. Ex quo etiam tollitur obiectum Fel.d.cap. cum olim num.1.ex tex.in §. illud, Auth. vt iud. sine quoquo suffrag. si. vbi si duo officia vniuntur, debentur duo salaria vtrumque habenti etiam tanquam vnum, & alijs similibus, quæ ibi adducit; nam id euenit,
12 quia † duplicato labori, & operi duplex merces, ac stipendium debetur; sicut etiā quando labor minuitur, debet minui salarium, l.Seio amico in princ. ff. de ann. leg. At vero in casu nostro vnicus est labor, & vnicum opus. Minus etiam obstat quod obijciunt Couar.& Hoied. loc. cit. ex l. si consul, iuncta Glos.ff.de adopt. l. 3. ff. de rit.nupt.l.fistulas §.1. ff. de contrah. empt.
13 & alijs similibus iuribus † posse quem duplici officio fungi, modò exercitium vnius alteri non contradicat, eiusue vsum non impediat; atque adeo emolumentum vtrique officio assignatum percipere, nam respondetur primo, non modò duas interessentias se impedire in vnica persona, sed implicare, vt simul sint eodem tempore. Secundò non ideo ex d.iuribus sequi, debere habentem illa duo officia habere etiam duo salaria, vel si habebit, erit ratione duplicis laboris, vt mox diximus, quod non accidit in casu nostro, in quo vnus est labor, & vna interessentia, propter quam dantur quotidianæ distributiones, vt supra ostendimus. Denique non officit, quod idem Couar. & Hoied. ibid. obijciunt ex tex.& ibid.Glo.&Doc.in d.c.cū
14 olim † Archidiaconum simul, & Canonicum habere duas voces in Capitulo; nam in eo tex.id non deciditur, sed solum refertur, quod tamen potius improbatur. Glos. verò dubitatiuè loquitur, stante etiam consuetudine, quo casu id libenter admitto, sicut etiam in distributionibus; alias non video, quomodo id iure sustineri possit. deinde dato etiam, duplicem vocem ei competere, non rectè sequitur, deberi etiam duplices distributiones, vt optimè ait Butr. d. cap. cum olim; illud enim datur in consequentiam dignitatis,
15 & quia † ad hoc, vt clericus habeat vocem, solum sufficit, quod habeat ius Canoniæ cap.dilectus il 1. & ibi omnes, de præben. at verò, vt habeat distributiones, requiritur etiam realis interessentia, quæ duplicari non potest, vt iam dictum est; deinde, percipere distributiones non statim sequi ad vocem in Capitulo, nos latius ostendemus infr.quæst.20.concl.1.

Tertia Conclusio. Indubitatum omnino est, quod, vbi adsit hac de re con-
16 suetudo, † is, qui obtinet dignitatem & Canonicatum ex dispensatione in vna, & eadem Ecclesia, duplices habebit distributiones, ita post Bal. Card. Deci. & Exe. locis cit. tradit Viu. d. ver. Archidiaconus, Duen. d. reg. 206. limit. 4. Couar.d.cap.13. num. 6. licet contrarium velit Curt. dict. sect. 5. num. 43. sed ma-
17 le; nam † consuetudo admittenda est, modò non sit contra ius naturale, vel diuinum, aut consuetudo ipsa a iure improbetur, aut sit nimis damnosa Ecclesiæ, vt patet ex text. dict. cap. final. iuncto cap. 1. & quod ibi tradunt Doctor. Neque obstat tex. quem ipse Curt. allegat in cap.litteras, de concess. præben. nam nihil ibi habetur, de distributionibus, sed solum de præbendis, quæ longè distant à distributionibus. Minus aduersatur Clem.fin. de præben. nam loquitur dūtaxat de præbendis; neque vllum verbum ibi fit de consuetudine. Card. etiam Flor. in d.consl.53. arguendo id indicat, sed cum Bald. firmat contrarium. Abb. denique in consil. 96. uolum.1. nihil ad rem habet. Ex quibus fit, quod cum hæc consuetudo non sit contra ius, sed solum præter,
18 † requiret dumtaxat spatium decem annorum, iuxta alias tum in hoc. tractat. tum tractat. de Option. cap. 2. quæstion.

2.per

2. per nos tradita:itaq; adunq; Doct. communiter in cap. fin. de consuetud. vbi inter cæteros Roch. Curt. sect. 3. num. 28. communemq; dicit Turzan. opin. 66. & Soar. in Thes. recept. sent. litt. C. num. 279.

Quarta, & postrema conclusio. Obtinés
19 duos Canonicatus in diuersis Ecclesijs † citra dispensationem nequit duplicem habere distributionem, & quidem si eodem tempore diuina officia recitentur, patet, quia vtriusque interesse non potest, quod requiritur ad lucrandas distributiones, ca. vnic. de cler. non resid. in 6. sic Io. Azor. Instit. moral. part. 2. lib. 6. cap. 13. quæst. 5. vbi etiam innuit, idem absolutè dicendum dum contendit, eum, qui secundi Canonicatus possessionem nactus est, ipso iure primum amittere, post Trid. Conc. sess. 7. c. 4. de refor. vbi tamen nihil in hoc additur iuri antiquo, magis facit cap. 7. de reform. sess. 24. dum aufert Episcopis facultatem conferendi secundum beneficium personalem requirens residentiam. Quod si ex dispensatione Apostolica Ca-
20 nonicus quis sit in pluribus Ecclesijs, † tūc pro tempore, quo in eisdem diuinis interest, lucrari poterit vbiq; distributiones, cum id faciat, ad quod illæ tribuuntur; & alioqui iustè retineat vtrumque Canonicatum, cuius ratione capax quis est distributionum, cap. dilectus il 1. & cap. pro illorum iuncta Glos. fin. de præben. pro eo verò tempore quo in aliqua ex ijs Ecclesijs diuinis non interest, illis distributionibus carere debebit, nisi id quoque expressè contineat dispensatio, quæ cum sit stricti iuris, ita erit accipienda, vt quo minus fieri possit, ius cōmune lædat, c. 1. §. ille verò, de fil. presb. in 6. cum simil. at verò iure communi ad lucrandas distributiones omnino requiritur interessentia, seclusa iuris, aut Papæ dispensatione, & indulgentia speciali, d. cap. vn. cum ib. adnot. & suis concord. Quid autem stante consuetudine statuendum sit, dicemus quæst. 12. concl. 1. Interim finis sit huic quæst.

SVMMAE RERVM.

1 *Absens aliquis dicitur pluribus modis.*

2 *Absens dicitur qui non est in hoc mundo, sed mortuus est.*

3 *Absens dicitur qui longè abest à loco, de quo agitur.*

4 *Abesse dicitur qui extra prouinciam est, quæ prouincia accipienda est iuxta dominium illius ciuitatis, num 5.*

6 *Absens dicitur qui non est in ciuitate, seu in continentia murorum illius.*

7 *Absens dicitur qui non est domi, aut si est domi parat discessum, aut reuersus nondum composuit sarcinulas, num. 8.*

9 *Absens dicitur qui non est in loco particulari, puta cubiculo, ecclesia, &c.*

10 *Absens dicitur qui corpore præsens est, non animo.*

11 *Absentia duplex, alia ordinaria, alia extraordinaria*

12 *Absentia extraordinaria duplex, alia necessaria, alia voluntaria.*

13 *Absentia necessaria triplex, alia laudabilis, alia vituperabilis, alia neutra. Similiter voluntaria, num 14.*

15 *Absens potest quis dici iusta de causa quoad vnum effectum, & non quoad alium.*

16 *Absens iusta de causa in casibus à iure non expressis quando quis dicatur, iudicis arbitrio relinquitur.*

17 *Præsentia, residentia, & interessentia an, & quomodo inter se differant.*

18 *Distributiones quotidianæ non dantur ijs, qui tantum præsentes sunt in ciuitate, & loco Ecclesiæ. Item non dantur residentibus tantum, sed interessentibus, nu. 19.*

20 *Distributiones non dantur absentibus licet per alium inseruiant; nec sint alij reditus.*

21 *Absens ob iustam causam, ob quam iure percipit distributiones, non percipiet, si ea non sit verè causa absentiæ. Idem autem dicendum est quoad partem, num. 22. Idem vbi alia de causa tunc magis principaliter abesset ab Ecclesia, num. 23.*

24 *Impedimentum affectatum non tribuit iustam causam absentiæ. propter quam possit quis percipere distributiones.*

25 *Impedimentum affectatum regulariter non excusat. Modò affectatio contineat malitiam, num. 26.*

27 *Affectatio discessus, seu diuturna absentia ex quibus colligatur.*

28 *Affectasse discessum præsumitur, qui sine lucro absentandi se occasionem procurauit.*

29 *Affectasse discessum præsumitur vir egregius absens causa publici officij, aut negotij exigui,*

propter

propter i dicia, sed fuit absolutus. nu. 81. Secus ve o si iuste quis omnino carceratus, relegatus vel bannitus fuerit num 82.

83 *Impe imentum quolibet iustum, & necessarium excusat ab amissione distributionum.*

An, & quando absens ob corporis necessitatem iure possit percipere Quotidianas Distributiones. Quaestio V.

EXPLICATIS ijs, quæ de percipiendis quotidianis distributionibus ab ijs, qui præsentes actualiter, & vere sunt diuinis officijs, dicenda videbantur; operę pretium est, vt ad ea veniamus, quæ ad rationem earundem ab ijs percipiendarum, qui adsunt, sed ficte pro præsentibus, & interessentibus habendi sunt pertinere videntur. Sed antequam ad propositam quæstionem de absentibus ob corporis necessitatem descendamus, quædam prius generatim de absentia, quæ magis ad rem nostram faciunt, adnotanda sunt.

1 Præmitto igitur primo,† quam plurimis modis dici aliquem absentem, de quibus per Bal. in l. præsens, ff. de pact. Alciat. & Rebuf. in l. absentem, ff. de verb. sign. Fel. in cap. quoniam frequenter num. 9. & seqq. vt lit. non contest. Dec. in cap. cum omnes, num. 43. de constit. Alex. in l. 2. §. voluntatem, ff. sol. matr. Cagn. in l. qui potest, ff. de reg. iur. Balb. in tract. de præscript. 4. part. 2. quæst. princ. num. 3. & D. Sfort. Odd. in suo pulcherrimo tract. de restitut. in integrum quæst. 5. art. 6. nos eos duntaxat modos seligemus, qui ad rem, de qua agimus, magis videntur accedere. Primo

2 ergo dicitur absens, † qui non est in hoc mundo, sed, cū prius viueret, nūc mortuus est, c. si delegatus, de off. deleg. in 6. opt. tex. vbi Alciat. & cæteri in l. mulieris §. abest. ff. de verb. signifi. Secundo dicitur

3 absens, † qui licet in mundo sit, tamen longe distat a loco, de quo agitur; opt. tex. in l. fin. §. vbi autem, C. de bon. quę liber. vbi id adnotauit inter cæteros Bald. & Fulg.

4 Tertio dicitur abesse † qui extra prouinciam est; tex. in l. fin. C. de præscript. 10. vel 20. annor. Glos. in §. 1. verb. præsentes, Instit. de vsucap. & in l. præsens, ff. de pro-

5 cur. quæ tamen prouincia † accipienda est non secundum gentes, seu nationes, aut secundum Geometrarum diuisionem, sed iuxta dominium Ciuitatis illius, à qua dicitur abesse, vt post Bald. d. §. 1. monet Odd. d. art. 6. nu. 31. Quarto dicitur absens

6 † qui non est in Ciuitate, siue in continentia murorum illius, d. l. absentem, ff. de verb. signif. cum concord. de quib. Alber. d. l. præsens ff. de procur. opt. etiam tex. in d. capit. vnico, de cleric. non resid. in 6. & hic proprie dicitur absens, vt tradunt Gom. in § rursus num. 7. Instit. de act. Dec. in capit. cum omnes in 1. lect. num. 42. de constit. & Io. An. in capit. vbi periculum §. 1. de elect. in 6. Quinto dicitur absens

7 † qui non est domi; tex. d. l. præsens, ff. de procurator. & in l. 4. §. abesse, ff. de damn. infect. & l. aut qui aliter §. 1. ff. quod vi, aut

8 clam. Sexto dicitur absens † qui est domi, tamen est in procinctu, & parat discessum componendo sarcinulas, vel reuertus illas adhuc non deposuit, nec quiescere cœpit; tex. & ibi late Bart. in l. ab hostibus §. sed quod simpliciter, ff. ex quibus caus.

9 mai. Septimo qui † non est in loco particulari, seu, vt alij loquuntur, loco loci, puta in cubiculo, Ecclesia, alioue loco, de quo agitur; vt est bonus tex. in d. l. absentem, & melior in d. capit. vnico, ibi, qualitercunque in ciuitatibus, seu alijs locis; in quibus ipsæ consistunt Ecclesiæ, sint præsentes, licet diuinis officijs non intersint &c. Octauo, & postremo, quod ad rem

10 nostram attinet, absens dici potest † qui corpore omnino præsens est tamen animo, & intellectu abest, qualis est furiosus, & quilibet mente alienatus l. 2. §. furiosus, ff. de procur. Alber. d. l. præsens, ff. eod. Odd. d. art. 6. n. 391. qua ratione dici etiam potest absens, qui, licet mente captus non sit, ad id tamen non attendit, quod agitur, sed abstractus est, ac mente, seu imaginatione vagatur.

Præmitto secundo, quod, omissis alijs diuisionibus absentiarum illa melior est, quam affert, & optime comprobat Odd.,

11 d. quæst. 5. art. 7. vt † alia sit ordinaria, quę est domicilij perpetui; alia extraordinaria ratione discessus, & absentationis

nis accidentalis,& extraordinariæ à domi-
12 cilio proprio; hæc autem † duplex fit, alia necessaria, cogente Principe, Magistratu, vel iudice suæ Ciuitatis, vel ex præcepto legis communis, aut statutorum; alia voluntaria, quæ omnino sponte, & ad nullius iussum, sed ad propriam, vel amicorum, vel suorum vtilitatem, & gratiam
13 suscipitur. Rursus necessaria † triplex, alia laudabilis, quæ pro suæ Reip. Principis, vel Ecclesiæ vtilitate suscipitur iussu illius, qualis est legatio; alia vituperabilis, vt relegatio, vel bannum, quod etiam quandoq; timore pœnæ suscipitur; alia demum neutra, hoc est, neque laude, neque vituperatione digna, vt si quis captus fit, & detentus à latronibus, vel ab aliquo pri-
14 uato. similiter absentia voluntaria † triplex, alia laudabilis, vt causa studiorum; alia vituperabilis, vt causa latitationis, vel otij, aut non honestæ, ac pene necessariæ recreationis, & voluptatis; alia denique neutra, quæ lucri causa suscipitur, qualis esset in clerico aduocatio coram Iudice Ecclesiastico, vel consultatio cum lucro litigium pro se, vel amicis, aut consanguineis; & alia huius generis.

15 Præmitto tertio, aliquem † posse dici absentem iusta de causa ad aliquem effectũ, & non ad alium; seu quoad aliquod priuilegium, & non quoad aliud, puta, quoad percipiendos fructus præbendarum, non autem distributiones quotidianas, vt infr. suis locis dicemus de absentibus causa studiorum, vel in seruitio Papę, aut Episcopi, aut alia simili de causa. In casibus autem particularibus à iure non expressis
16 † quando iusta, vel laudabilis dicatur absentia quoad vnum, vel alium effectum iudicis arbitrio relinquendum erit, iuxta ea, quæ supra quæst. 3. conclus. 6. ex Menoch. & alijs tradidimus, & in materia absentiæ docent Fel. in cap. quoniam frequenter num. 9. vt lit. non contest. Alciat. in l. mulieris §. abest ff. de verb. sig. & Odd. d. tract. de restit. in integr. quæst. 5. art. 6. num. 41.

Pręmitto quarto quoad obtinentes Canonicatum, vel Dignitatẽ in Ecclesijs Cathedralib. aut Collegiatis hæc tria inter se
17 differre, præsentiam, † residentiã, & interessentiam; nam præsentia nomen generale est, & opponitur cuicunque ex supradictis modis absentiæ, præcipue vero illi, per quem quis dicitur abesse à Ciuitate, vel loco, in quo est Ecclesia, cui quis adductus est; residentia autem est, per quam quis in Ecclesiam sua corporalem præsentiam, licet non continuam exhibet; interessentia vero est cum Choro addictus continue adest diuinis officijs, in ijsq; Ecclesiæ inseruit, vt est optimus tex. in d. cap. vnico; ibi, distributiones quotidianas; quæ tantum residentibus tribuuntur, qualitercunque in ciuitatibus, seu alijs locis, in quibus ipsę consistunt Ecclesiæ, sint præsentes, licet diuinis officijs non intersint, ex integro percipiunt, ac si continue ipsis Ecclesijs in eisdem officijs deseruirent. Et quamuis in his vebis pro eodem poni videantur residentes, & interessentes, dum dicitur, quotidianas distributiones dari tantum residentibus, quas tamen dari tantum interessentibus & supra sępius admonuimus, & infra concl. 1. ostendemus; tamen nomen residentis hic sumitur, prout excludit eum, qui dumtaxat præsens est in Ciuitate, vel loco Ecclesiarum, vt apertè constat ex verbis, quę subijciuntur, qualitercunque in Ciuitatibus, &c. vt ea intellexerunt Gemin. Franc. & cęteri fere omnes Doct. per illum etiam tex. docentes, residentiam differre ab interessentia, quorum sententiam veram, & communem esse, non tamen ex eo tex. colligi omnino, ac liquido posse, constat ex ijs, quę sup. 1. par. quęst. 4. in explicatione definitionis distributionum adduximus. quam etiam sententiam tenet inter alios Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. c. quęst. 5. licet ipse non distinguat residentiam à præsentia, sed male, vt patet ex dictis.

His pręmissis constituatur regula negatiua, & sit Prima conclusio. Distributiones quotidianę regulariter non dantur absentibus, etiam si pręsentes sint in Ciuitate, vel loco, vbi sita est Ecclesia; aut etiam residentibus, sed tantum ijs, qui statis horis diuinis officijs in Ecclesia intersunt.
18 Quod non dentur ijs, † qui tantum presentes sunt in Ciuitate, & loco vbi est Ecclesia, & non intersunt diuinis in ipsa Ecclesia, vt Doctor. pretermittam, disertis

H verbis,

verbis, definitum est in d. c. vnico, vt constat ex verbis mox supra relatis, iunctis ijs, statuimus, vt distributiones ipsæ quotidianæ Clericis Ecclesiarum ipsarum, qui eisdem officijs in ipsis Ecclesijs adfuerint, tribuantur; & ijs; qui vero aliter de distributionibus ipsis quicquam receperit, rerum sic receptarum dominium non acquirat,
19 &c. Quod autem † non detur absentibus, aut etiam residentibus, sed tantum ijs, qui diuinis officijs in Collegiatis Ecclesijs interfuerint, constat ex tex. in capit. licet, de præbend. necnon ex d. capit. vnico, vers. statuimus iuncto §. qui vero, & ibi Glos. & Doct. communiter, & Couar. d. lib. 3. var. resol. capit. 13. num. 3. item ex capit. fin. de rescript. in 6. & c. cum non deceat, de elect. eod. lib. Clem. 2. de ætat. & qualit. Extrau. 11. de præben. inter commun. Concil. Trid. sess. 21. cap. 3. & melius sess. 24. cap. 12. §. præterea, de reform. ibi; distributiones vero, qui statis horis interfuerint, recipiant; iunctis etiam decision. Cassad. in decis. vnic. sub tit. de cler. non resid per totum, & Cas. Gras. decis. 116. alias 5. de præb. num. 3. & de hoc nemo est qui dubitet.

Ampliatur autem hæc conclusio primo
20 vt procedat, † etiamsi Clericus Ecclesiæ Collegiatæ in ea per alium deseruiat etiam ex priuilegio; nam distributiones neque debentur absenti, quia personale ministerium Ecclesiæ non exhibet, neque Vicario, quia is Canonicus non est, vt post Cald. cons. 1. de cler. non resid. singulariter tradit Couar. d. cap. 12. num. 2.

Ampliatur hæc conclusio secundo, vt habeat locum licet illud beneficium nullos alios reditus habeat præter distributiones; quicquid voluerit Azor. d. cap. 7. quæst. 7. ex Glos. d. capit. vnic. licet enim nomine fructuum beneficij veniant distributiones vbi alij reditus non sint illius beneficij, vt sup. 1. p. quest. 9. docuimus: tamen id procedit vbi aliàs elusoria redderetur talis dispositio, vt ibidem adnotauimus; negariq; non potest, quin adhuc hæ sint veræ distributiones, quæ omnino requirunt interessentiam, d. capit. vnico cum alijs mox allegatis, quæ non distinguunt, an beneficium habeat alios reditus, necne, vnde nec nos debemus distinguere, capit. Romanorum, 19. dist. cum simil.

Secunda Conclusio. Absens à Choro, seu Ecclesia, cui addictus est, ex iusta aliqua causa, ob quam iure percipere potest quo-
21 tidianas distributiones, † tunc demum eas percipiet, cum ea vere fuerit causa absentiæ, vt quia solet, cum non est impeditus, diuinis officijs interesse; alias non percipiet. ita Decian. cons. 69. num. 8. & 9. vol. 2. statutumq; fuit in Conc. Prouinc. Mediol. 5. sub tit. quæ ad distribut. pert. Probaturq; tum ex eo, quod infr. in seq. quæst. de infirmis, & quæst. 11. de absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem dicemus; tum ex opt. tex. in l. 1 §. Stichus, ff. de statut. & l. 2. ff. si quis caution. l. is, qui Reip. causa. quæ est antepen. cum sua Glos. ff. ex quib. caus. mai. tum etiam ex eo, quod ex communi Doct. opinione tradit Odd. d. tract. de restit. in integr. quæst. 27. artic. 4. & seqq. impedimentum debere esse immediatum, seu causam immediatam, ita, vt eo cessante cessaret lesio, aliàs non concedi restitutionem in integrum; à qua quidem ad perceptionem quotidianarum distributionum videtur tamquam à simili congrue posse sumi argumentum saltem negatiuum. Tum quia notissimi iuris est causam non dici eam alicuius rei, sine qua illa res esse potest; quia etiam multa sunt, sine quibus aliud esse nequit, & tamen illius causa non sunt, sed à Philosophis vocãtur conditiones, sine quibus non, sicut sublatio eius, quod retinebat lapidem, ne in terram caderet, non est causa, cur hic lapis ad terram tendat, sed conditio, sine qua nunc non caderet, seu ad terram descenderet, cum igitur impedimentum illud non dicatur causa absentiæ, sine quo illa absentia esse potest, & esset; neque etiam potest eam absentiam iustificare, seu iustam reddere; quod qualitas hæc iustitiæ simul cum absentia oriatur, & quodammodo eius accessoria sit; cum maxime ideo lex in his impedimentorum casibus indulgeat, vt possit quis absens quotidianas distributiones percipere, quia illud impedimentum causa sit talis absentiæ: cessante autem ratione legis, quæ vnica sit; cessare debet etiam eius dispositio, l. si maritus §. scripsi, ff. de adult. & l. fin. C. de præscript.

script. decem, vel vigint. ann. cum simil. Tum denique ex eo, quod casus superuenies recipit interpretationem secundum statum præcedentem, vt habetur in c. maiores, de baptis. in fin. cum suis concord. Audiendus igitur non est Petr. Nauar. de restit. tom. 1. lib. 2. cap. 2. dub. 3. suppos. 6. seu num. 207. dum contrarium tueri conatur ex eo præcipue, quod nihilominus ille est legitime impeditus: nam vere adhuc illud impedimentum non est causa talis absentiæ, neque illa causa impediens vere impedit præsentiam, tollitue interessentiam. Similiter non obest quod idem Petr. Nauar. ibid. & dub. 4. num. 240. obijcit, quod voluntas non interessendi non debet auferre distributiones; nam interior bonus, vel malus animus in restitutionibus nihil efficiat, nec Ecclesia talem actum internum puniat; quod ipsum latius confirmare nititur n. 241. & seq. Nam hæc nostra sententia non contendit, solum animum id efficere, sed declaratum aliquo exteriori actu, qui ostendat, impedimentum hoc non esse causam absentiæ, vt quia Clericus ille non soleret antea interesse, aut principaliter ob aliam causam abesse cœperit, idque ex eius cõfessione, aut aliàs appareat; hæc namque impedimenta non tribuunt distributiones, sed ab earum amissione solum excusant eos, qui aliàs illas lucrarentur, vt patet ex d. capit. vnico §. qui verò, ibi, excusaret. quod autem diximus de vniuersis distributionibus vnius anni, exempli

22 gratia, † idem dicendum est de parte, vt si quis solebat in anno lucrari solum dimidiam distributionem, sola dimidia detrahendæ sit ab eo, quod lucrari potuisset absens ex iusta causa; & sic de cæteris; eadem enim est ratio, & idem iudicium de toto quoad totum, & de parte quoad partem, l. quæ de tota ff. de rei vindic. & l. a Titio, ff. de verbor. obligat. Huic conclusioni similis est illa, quam firmat, & late comprobat inter cæteros Tiber. Decian. d. cons. 69. num. 4. & tribus seqq.

23 vol. 2. nimirum, † eum, qui abest ob Ecclesiæ vtilitatem, aliamue causam expressam in iure, ob quam percipere deberet distributiones, earundem distributionum participem esse non debere, vbi alia etiam de causa magis principaliter abesset ab Ecclesia. regulare etenim est vt attendatur quod principaliter agitur, non incidenter, l. 1. §. quod dicimus, ff. de auctor. tut. l. is qui, ff. de liber. cau. l. verum ff. de furt. l. si quis nec causam, vbi late Ias. à num. 3. ad 23. ff. si cert. petat. Put. decis. 519. num. 3. lib. 2. Mohed. decis. 2. num. 2. de præb. cum alijs adductis à Gonzal. ad Reg. 8. Cancell. Glos. 45. §. 1. num. 35.

Tertia Conclusio. Impedimentum affe-

24 ctatum † non tribuit iustam causam absentiæ, ita, vt propter eam possit quis percipere quotidianas distributiones, ac si esset præsens, & interesset diuinis officijs. Probatur; nam regulariter impedimentum

25 affectatum † non excusat, vt late probat Tiraq. de retract. Lignag. §. 35. Glos. 4. nu. 29. Iosep. Ludou. lib. 2. decis. Perus. decis. 36. num. 3. Fel. in cap. fin. num. 5. de testib. Ias. in l. si verò, num. 8. in fin. ff. qui satisd. cog. & alij passim; in casu autem absentiæ tex. est in l. & qui data opera, in princip. ff. ex quib. ca. mai. & opt. tex. in l. pen. C. quom. & quand. iud. late Tiraq. d. num. 29. Cassan. in Consuet. Burgun. rubr. 4. §. 20. num. 3. Odd. d. tract. de restit. in integr. quæst. 27. art. 1. num. 2. qui etiam num. 4. & seqq. post Rol. à Vall. consil. 47. nu. 38.

26 lib. 2. id limitat, † dummodo huiusmodi affectatio contineat malitiam, seu dolum malum; & sic tollitur obiectio ex l. voluntariè, C. de excus. tut. quæ multum torsit Alber. in l. 4. ff. ex quib. caus. maior, & Doct. antiquos, vt testatur Odd. d. num. 4. qui

27 etiam d. quæst. 27. art. 2. & seq. † affert quamplures coniecturas, ex quibus iure colligitur, aliquem affectare discessum, vel etiam non reditum, seu diuturnam absentiam; sed eas ego dumtaxat seligam, quæ ad rem nostram adaptari, atque in vsum circa, absentiam ab Ecclesiam, venire possunt. Quoad affectationem ergo discessus prima coniectura esse potest,

28 † cum quis data opera, & simul etiam fine lucro se absentãdi occasionem procurauit: ita ex tex. in d. l. & qui data opera optimè deducit Od. d. ar. 2. n. 11. & tribus seqq. Secunda, cum vir aliquis egregius, & in

29 maximis rebus gerendis exercitatus † abesset causa alicuius officij publici, exigui tamen momenti, & honoris, & quod

H 2 à quolibet

à quolibet etiam minimo tractari,& expediri potuisset,vt per tex. in l. spadonem, §. fin. ff. de excus. tut. & post Rom. sing. 597.& alios tradit Odd. d. art. 2. num. 15.
30 Tertia coniectura erit, † cum quis maturius profectus est; quam ei necessarium esset.ita Odd.d.art.2.num.17.per tex.in d. l. & qui data opera, circa princ. Quarta, quando eo tempore, quo abesse cœpit,
31 † tenebatur aliquid facere,quod non fecit, vt post Abb. in c. ex tuæ num. 11. de cler. non resid.& alios docet Odd.d.art.2.num. 18.Quoad reditum autem ille dicetur affe-
32 ctare absentiam,† qui statim,ac cessat causa absentiæ, non redit, vt est tex.in l. si cui in prouincia §. tamdiu, & l. hi qui, ff. ex quib.cau.mai.& tradunt Abb.in cap.exposuit num. 14. de dilat. Odd. d. quæst. 27. art. 3. num. 25. qui mox num. 26. infert
33 † primo,vt absentia suscepta ex causa metus tamdiu durare dicatur, quamdiu durat causa metuendi post Abb. in cap. 1. num. 2. & 12. quod met. caus. Dec. cons. 119. per tot. & alios. Secundo infert, quod
34 Ambasciatores † finita legatione non dicuntur amplius frui priuilegio,nec debent habere salarium. post Bart. & Bal. in d. §.
35 tamdiu.Hoc autem ipsum limitatur † primo, vt debeat etiam absenti ex iusta causa concedi, ac computari tantum temporis, quo possit redire in patriam, & tunc dicetur similiter abesse eadem iusta de caula,vt constat ex tex.in d.§. tamdiu, & l.qui mittuntur §. fin. ff. ex quib. caus. mai. debet autem assignari tantum, quantum lex redeuntibus præstare solet, d. §. tamdiu;
36 est autem † hoc tempus vnius diei pro singulis viginti miliaribus, vt adnotauit ibi Glos. per tex. in l. 1. ff. si quis caut. & l. 3. ff. de verb. sign.& de hoc est alia Glos. in cap.nonnulli.de rescrip. per eadem iura
37 docens,† vnam dietam legalem continere viginti miliaria, licet dicat, ibi sumendas esse dietas pro vulgaribus, quæ habentur secundum consuedinem loci, non autem legalibus; sed id fortè locum habet in materia rescriptorum super datione iudicum, de qua ibi agitur; at verò in materia absentiæ, de qua nos agimus, habemus tex. in d. §. tandiu expresse requirentem dietas legales; ideo ab hoc non
38 recedendum. Secundo limitatur † nisi aliud iustum impedimentum superueniens, vel antequam reditum arriperet, ac pararet,vel in ipsomet reditu ipsum absentem in sua absentia retardaret;nam dicetur adhuc pristina absentia durare,ac si eadem causa absentiæ perseueraret; vt est opt. tex.in d.§.tandiu vers.planè, & notat Roman. in l. si verò §.de viro num.230. ff.sol. matr.Menoch.de arbitr.iud.lib.2.centur.2. cas.153.Odd.d.art.3.nu. 31. Limitatur ter-
39 tiò,vt non procedat † pro quodam modico tempore, quod datur ipsis iam reuersis ad res suas componendas, & quodãmodo ad quiescendum,per tex.& ibi latè Bart. in l.ab hostibus §. sed quod simpliciter, ff. quod met.caus. hoc autem modicum tem-
40 pus,† licet arbitrarium sit, vt in terminis tradunt Menoch. d. lib. 2. cent. 1. cas. 33. numer. 1. & 2. & Odd. d. art. 3. num 36. tamen in casu nostro absentiæ iustæ, propter quam quis lucratur,quotidianas distributiones, seclusa consuetudine, vix reliquum eius diei,quo absens redit,concederem, eò, quia distributiones dentur propter quotidianam interessentiam, ac continuum seruitium Ecclesiæ, vt docet tex. d. cap.vnico, & adnotauit Couar. d. cap. 13. in princip. nosque sup. non semel admonuimus. stante vero de hoc speciali consuetudine legitime inducta, duo, vel tres dies post, vel etiam ante reditum indulgeri possunt, ut infr.quæstion. 12. concl. 2. vbi agemus de consuetudine tribuente distributiones absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem, satis ostendemus.

Quarta Conclusio; ex qua etiam magis explicatæ manebunt tum præcedens, tum sequentes conclusiones. Impedimen-
41 tum etiam iustum † non debet excusare absentem ab Ecclesia, ita, vt possit percipere distributiones, quando impeditus ita se arctauit, & adstrinxit in illo modico tempore, quo impedimentum superuenit, vt vix potuisset etiam cessante illo impedimento ad Ecclesiam accedere, vt diuinis interesset,& quodlibet etiam breuissimum impedimentum potuisset illum à reditu retardare, prout sunt tex. singulares in l. hoc iure, ff. de verb. oblig. & l. si quis hæres, ff. de acquir.hær. & in specie in materia absentiæ, in l. qui com-

commeatus, ff. de re milit. & in l. 2. §. si quis iudicio, vers. si quis tamen cum posset &c. ff. si quis caution. per quę id in terminis restitutionis in integrum tradit Odd. q. 27. art. 6. post Dec. in capit. ex ratione num. 68. de appell. Idem etiam dici potest
42 † vbi processit impedimentum ex culpa impediti preordinata ad casum, secus vero, si non fuerit præordinata, vt post Abb. in capit. cum inter, de except. & in c. intelleximus num. 5. de iud. Bal. in alleg. l. 2. §. si quis iudicio num. 3. ff. si quis caut. & alios tradit Odd. d. tract. de rest. in integ. quæst. 6. art. 3. & 5. & quæst. 28. art. 8. num. 52. & 53. & nos fortasse aliquid dicemus in sequent. quæst. vbi de infirmis ex sua culpa latius agemus. Idem quoque dicen-
43 dum † de eo, qui facile potuit impedimentum remouere, & non remouit; nam tunc tale impedimentum non excusat; optimus textus in capit. fin. de election. necnon in l. qui potest, ff. de regul. iur. l. quibus diebus, ff. de condit. & demonst. l. si Titius, ff. eod. l. si seruus hæredis §. Imperator, ff. de stat. lib. & l. fin. §. illud, C. de temp. appell. & ex communi in materia restitutionis resoluit Odd. d. quæst. 27. art. 7. & Fern. Vasq. controu. illustr. lib. 2. cap. 60. num. 10. sicut & cum quis excusat se ob negotium, quod per alium tractare potuit, vt satis probat Rot. Rom. dec. 1131. Card. Seraph. nu. 4. Quid autem dicendum
44 sit, † quando impedimentum remoueri quidem non potuit, tamen is, cui impedimentum superuenit, otiosè agebat, & negligebat, an tunc noceat impedito, siue impedimentum esset notorium omnibus tam domi otiose agentibus, quam diligentiam adhibentibus, siue etiam non esset notorium, neque præuideri potuerit, sed casu contigerit, constat ex ijs, quę in hac quæstione de restitutione in integrum tradit Odd. d. quæst. 27. art. 8. ad quem te remitto, ne videar eius dicta transferre. apud quem etiam in quæst. 28. per totum videre poteris, an, & quàdo
45 † huiusmodi impedimento necessaria sit protestatio ad hoc, vt impedimentum excuset; quæ enim ibi dixit de impedimento quoad restitutionem in integrum obtinendam, eadem in ijs, quæ adaptari possunt, dicenda etiam proportionabiliter puto quoad effectum lucrifaciendi quotidianas distributiones: eo tamen excepto, quod nunquam requiretur trina protestatio, sed neque ita exacta, vt requiritur ad effectum, vt quis obtinere possit restitutionem, sed sufficiet vnica, & simplex denuntiatio extraiudicialis facta Chori præfecto, vel Collegio Clericorum, inter quos diuidendæ veniunt distributiones. Vt autem aliquid certi hac in re statuamus, summatim dicta huius Doct. perstringentes adnotabimus, denuntiationem huiusmodi, licet semper vtilis sit, ad tradita per eum d. quæst. 28. art. 1. non autem necessaria tunc, cum impedimentum procedit non à facto, & voluntate alterius, sed ex necessitate naturæ, iuxta not. per eundem art. 2. aut, cum impedimentum est notorium, per ea, quæ idem docet art. 4. aut denique cum impedimentum procedit immediatè à persona ipsius impediti, prout est infirmitas, iuxta tradita per eundem art. 6. num. 54. necessariam tamen esse, quando impedimentum procedit à voluntate, & arbitrio alterius, non tamen superioris: aut à vim, iustumue metum inferente, per ea, quæ de impedito ad effectum restitutionis obtinendæ fusè prosequitur idem Odd. ead. quæst. 28. art. 3. quæ quidem
46 dem maxime notanda sunt. Etenim † vel argumentum optime deduci potest à restitutione in integrum tanquā à simili, saltem negatiuum, vel etiam affirmatiuum tanquam in terminis decisum, adhoc nimirum, vt per viam restitutionis in integrum Clericus, qui læsus fuit in amissione distributionum quotidianarum, restituatur ad eas recuperandas; nisi tamen aliud expressim decisum reperiatur à Sacris Canonibus eorumue, interpretibus in specie quotidianarum distributionum, aut ex ijsdem aperte id colligitur.

Quinta Conclusio. Certum est, absentem à Choro, & Ecclesia ob iustam, & ra-
47 tionabilem corporis necessitatem † percipere debere quotidianas distributiones, ac si diuinis interesset. Tex. est apertissimus in d. capit. vnico §. qui vero, de cler. non resid. in 6. in hæc verba; Qui vero aliter de distributionibus ipsis quicquam receperit, (exceptis illis, quos infirmitas, seu iusta, & rationabilis cor-

porabilis necessitas, aut euidens Ecclesiæ vtilitas excusaret) rerum sic receptarum dominium non acquirat, nec faciat eas suas &c. dum enim ibi Pontifex à regula eorum, qui propter absentiam, seu non interessentiam percipere non possunt quotidianas distributiones, excipit eos, qui corporali necessitate detinentur, liquidò constat eum velle, hos priuari non debere huiusmodi distributionibus; nam exceptio vitiat regulam, l. 1. ff. de reg. iur. l. his, l. quod verò, & l. ius singulare, ff. de leg. l. nam quod liquidè §. fin. ff. de pen. leg. & l. quæsitum §. denique, ff. de fund. instr. cum alijs concord. de quibus per Euerar. in loc. ab except. ad reg. num. 1. quam etiam
48 ob causam verius puto † conclusionem hanc de absentibus ob corporis necessitatem, sicut etiam propter infirmitatem, vel Ecclesiæ vtilitatem non solum locum habere stante consuetudine, quod huiusmodi absentes percipiant in absentia quotidianas distributiones, sed etiam attento solo iure communi scripto, de quo in d. c. vnico in verbis mox relatis, quicquid Fran. in dict. §. qui verò, & nonnulli alij voluerint; id enim, quod nos dicimus, sentit Rot. coram Card. Seraph. decil. 1138. num. 2. at verò apertè tenet Prob. in addit. ad Io. Monach. dict. cap. vnico num. 21. & 35. ibiq; Doct. magis communiter, Gig. cons. 144. num. 22. Calderin. consil. 17. tit. de præben. vbi etiam de infirmis, & de absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem apertè voluit Sacra Congregatio Triden. Concil. dum, vt audio, ad sess. 24. cap. 12. de reform. absolutè censuit (nulla consuetudinis habita mentione) eos, qui absunt propter Ecclesiæ vtilitatem, distributiones quotidianas non amittere; ac sentiunt pleriq; relati, & probati à Garz. trac. de benef. par. 3. c. 2. num. 360. de infirmis vero adesse dicitur alia eiusdem Cong. declaratio distributiones quotidianas propter infirmitatem diuinis officijs non inseruientibus stante decreto huius cap. 12. deberi, ac expressè tenet Io. Selu. tractat. de benef. 4. p. quæst. 6. num. 28. necnon Didac. Couar. d. cap. 13. num. 8. & quidem propter eandem potissimum rationem, quam mox adduximus, quia nimirum in dict. cap. vnico à regula, quam præmiserat Romanus Pontifex de quotidianis distributionibus nequaquam dandis absentibus à diuinis officijs, excepit ipsos infirmos, qui nimirum morbo impediente nequeunt diuinis personaliter interesse; quæ quidem regula cum absolutè loquatur, & indistinctè procedat etiam seclusa consuetudine, prout fateri necesse est eos ipsos, qui contrariam opinionem sequuntur, ne in illud absurdum incidant, consuetudinem requiri adhoc, vt is, qui interest diuinis officijs, percipere iure possit quotidianas distributiones: manifestè sequitur, etiam infirmos, & alios expressim exceptos in dict. cap. vnico à regula ibi tradita easdem distributiones, quauis etiam consuetudine semota, iure posse percipere, vt exceptio fit de regula, iuxta text. supra allegatos, & glos. sing. & ibi Dyn. & alios in rubr. de reg. iur. in 6. Bar. in l. si eum §. qui iniuriarum, ff. si quis caut. & latè tradita per Euerar. d. loc. ab except. ad reg. nu. 9. Neq; facienda est illa distinctio, quam post alios facit Couar. dict. cap. 13. num. 8. vers. octauò, non tantùm; nimirum an Canonicus absens ob necessitatem sit in Oppido, seu loco beneficij, & tunc ipso iure pro interessente habeatur; an extra talem locum, & tunc non habeatur, nisi adsit consuetudo. nam obstant ea, quæ infr. quæst. 6. & 11. contra quartam solutionem adducentur. Nisi fortè quoad hoc, vt tunc necessitas non videatur causa absentiæ, cum beneficiatus abest à loco, atque adeo non excuset ab amissione distributionem, iuxta ea, quæ adduximus supr. conclus. 2. & dicemus d. quæst. 6. limit. 1. Sed hic casus perpetuus non est; fieri enim potest, vt hic impeditus non longè absit à loco beneficij quo possit facilè conuenire, vt diuinis intersit, vel, vt id præstet, statim ad eum locum redire paratus sit, vt de infirmo dicemus d. quæst. 6.

Ex hac verò conclusione primò infertur
49 † eum, qui leuandi corporis causa abest, priuandum non esse quotidianis distributionibus. id apertè sonat ipse tex. dict. cap. vnico, neque aliquis vnquam negauit, quod tamen, sicut, & sequentia, ita est intelligendum, modò statim redeatur, neque plus temporis, quam necesse sit, impendatur iuxta tradita per Nauar. in tract.

tract.de orat.& hor.canon.cap. 69. in fin.
50 & 70. Secundo idem dicendum † de eo, qui egreditur aliquantisper foras ad respirandum, seu recreandum spiritum fatigatum. Id satis colligitur ex Nauar.loc.mox cit.licet enim ibi concludat dumtaxat,húc non peccare, modò suppleat,si pars sit notabilis, tamen consequenter ad suam sententiam, quam nos supra quæst.2.& 3.secuti sumus, quòd nimirum teneatur Canonicus in Choro psallere, & quidem integras horas canonicas, vt lucrifaciat quotidianas distributiones, necessariò etiam vult, hunc hac de causa absentem easdem distributiones lucrari, ad idem facit tex.d.c.vnico, dum vult,quamlibet iustam, & rationabilem corporis necessitatem excusare ab amissione quotidianarum distributionum; quis autem iure negabit, hunc ob diuturnum Chori,& Ecclesiæ obsequium valde defessum spiritibus ob corporis etiam imbecillitatem deficientibus, si aliquantisper egrediatur, corpori necessarium leuamen iustè, ac rationabiliter tribuere? Sed id expressè voluerunt Io. An. & Innoc.in cap. dolentes, de celeb. Miss. Glos. communiter recepta in Clement. 1. Verb.rationabili causa, eod. tit.ponentes hanc pro rationabili causa exeundi de Choro, & Ecclesia ante finem officij, eamque æquiparantes infirmitati. Infertur tertiò,quid dicendum sit de absente causa
51 peregrinationis: neque enim † haberi debet pro præsente in Choro,vt percipiat distributiones;ita respondisse fertur Sacra Congregatio Trid. Concil.ad sess. 24.cap. 12. de reform.in vna Tudertina;& in Mediolanensi Prouincia extat hac de re constitutio Prouinc.Concil.5.tit.quæ ad distribut.pertin. & ratio est, quia hæc absentia necessaria non est, neq; ad aliam ex causis expressis d.cap.vnico reducitur. quam ob
52 causam† idem puto dicendum non modò de eo, qui peregrinatur ex deuotione, sed etiam de illo,qui ex voto; tum quia Congregatio, & Concilium absolutè loquuntur;tum quia in c.consultationibus, d. offic. deleg. absolutè æquiparantur absentia causa peregrinationis, & causa studiorum;absentes autem causa studiorum non percipiunt distributiones, cap. licèt de præben.cum simil. infr. quæstion. 10. adducendis; aliàs daretur occasio fraudandi per votum Ecclesiam debito obsequio, & cultu, & ibi in specie de absente ex voto sentit Garz.d.cap.2.num.394.iuncto num. præced. & seq. vbi idem tenet quoad fructus præbendæ, exceptis tribus mensibus absentiæ permissis a Trid. Concil.sess. 24.cap.12.simulq; refert aliam similem declarationem de absente causa peregrinationis ex deuotione ac præd. Tudertinam excludentem statutum quoad hos absen-
53 tes causa peregrinationis. Idem † verò multò magis dicendum de illo, qui abest vt confiteatur peccata sua; tum quia non est eo tempore necessitas, cum vel ante, vel post confiteri possit, neque est corporalis,qualis requiritur à Pontifice dict.cap. vnico; & licèt anima præstantior sit corpore, l. sancimus C. de sacros. Eccles. tamen in exorbitantibus à regulis iuris, quale est,quòd absentibus,seu non interessentibus diuinis officijs dentur distributiones neque ipsa admittitur maioritas rationis, per not. in cap. quæ à iure, de reg. iur. in 6. & Euerar. in loc. à ratione leg. larg. versic. secundo casu principali circa medium.

Quartò infertur,eum quoque, qui ab ali
54 quo priuatim vi detineatur, † quotidianis distributionibus priuari non debere.Quod quidem in specie tenuit Iacob.Graf.Decis. aurear.par.2.cap.15.num.10.Io. Azor. Instit.Moral.par.2.lib.7.cap.7. quæst. 10. & ante eum voluit Franc.d.cap.vnico, §. qui verò num.4.& ibid.Io.And.Anchar.& alij, & Nauar.consil.11.num.4. sub tit. de cler. non resid.volum.1.& probatur; tum quia cum conditio tunc habeatur pro impleta, quando non stat per eum, qui illam implere debet, vt habemus text.ad litteram in cap.cum non stat, de reg.iur.in 6.iste dicitur impleuisse conditionem interessentiæ,quæ requiritur ad acquirendas distributiones,cum per eum non stet,quin diuinis officijs intersit;tum quia etiam illis,qui siue in vinculis, siue intra priuatos parietes vi detinentur, datur in integrum restitutio saltem ex clausula generali aduersus quodcumque damnum inde passum, per text. expressum in l. 1. & l. succurritur,ff.ex quib. ca. mai. quamuis in prophanis non restituatur vbi habeat re-

gressum contra detentorem, vt quia sit soluendo, eiusq; copia haberi possit, nec sit homo potens, ac terribilis, vt videtur esse text. apertus in l. 2. in fin. iuncta l. sequenti, ff. si quis caut. & pluribus prosequitur Odd. dict. tract. it. de restit. in integr. quæstion. 7. artic. octauo, num. 65. quod tamen non requireretur in casu nostro, cum Summus Pontifex in d. c. vnico velit, quamlibet iustam, & rationabilem corporis necessitatem excusare absentem, ne quotidianas distributiones amittat atque adeo licèt habeat regressum contra eum vi detinétẽ, nihilominus vel ipso iure non amittet distributiones, vel indistinctè ad eas recuperandas restituendus erit. Idẽ
55 dicendum est, † si is non ab inimico aliquo priuato, sed ab hostibus capiatur, & detineatur, siue vt fiat seruus illorum, per tex. in l. 1. §. 1. & l. item ei succurritur §. poterat, ff. ex quib. cau. mai. siue etiam dumtaxat, vt soluat aliquid; si liberari vult, vel vt retineatur, donec fiat pax, vel cum alijs captiuis permutetur, vt est text. d. l. 1. in princ. & d. l. item ei succurritur, & l. ait prætor §. is autem, ff. eod. sed hi aliaquoque de causa videntur esse ipso iure illæsi seruandi ab omni damno, quod ob eã causam in Ciuitate passi sunt, vel saltem aduersus illud erunt in integrum restituendi; quia nimirum reip. causa, seu propter Ecclesiæ vtilitatem absunt; qua etiam de
56 causa pari ratione † priuandus non erit quotidianis distributionibus ille, qui obseruatus est ab Ecclesia, & sic detentus, aut e-
57 tiam † repræsaliarum causa captus fuit, ac detinetur; vtroque enim casu absens dicitur propter publicum bonum, atque Ecclesiam; & ideo non debet ei vllum inde damnum sequi, prout de damno in rebus prophanis latè, & optimè comprobat Odd. d. art. 8. num. 46. 47. 48. 52. & 53. quod quidem ideo hic adnotauimus, quia de captura, & detentione agebamus; nec repetemus cùm de absentibus ob Ecclesiæ vtilitatem infr. quæstion. 11. latiùs tractabimus.

Infertur quintò, ex eadem principali cõclusione, vt saltem per viam restitutionis
58 in integrum † amittere non debeat quotidianas distributiones ille, qui ab Ecclesia ob iustum metum abest, per text. expressum in l. 2. 6. hoc autem capite, ff. ex quib. caus. mai. & in hac specie latè tradit Prob. d. cap. vnico num. 24. An vero, & quando
59 † metus fuerit iustus, & iusta causa se absentandi, regulariter iudicis arbitrio remitti debet, vt docet ipsemet I. C. in l. 3. in fine, ff. ex quib. ca. mai. vbi loquens de metu, ex quo quis absfuit, an fuerit iusta causa absentiæ, vel ne, ait sed huius rei dispositio iudicis est, & ex communi resoluunt Menoch. de arbitr. iud. lib. 2. cas. 36. num. 3. & Odd. d. quæst. 7. art. 9. nu. 72.

Pro regulando autem huiusmodi arbi-
60 trio † tria considerare debet iudex, malũ nimirum ipsum, quòd timetur, deinde causam, propter quam malum timetur; denique personam tam eius, qui metum infert, quàm eius, qui metuit, vt monet Odd. d. ar. 9. num. 73.

Circa primum poterit iudex arbitrari,
61 † mala, quæ iustè, & rationabiliter timeri
62 possunt, esse hæc, mortem, † vel cruciatũ corporis, per tex. in l. si per vim, C. quod met. ca. & in c. cum dilectus, vbi Doct. ext.
63 eo. tit. Vincula † quoq; l. nec timorem, ff. eod. Carcerem, Abb. in c. accedens nu. 2 de procurat. Maurit. Dolan. in tract. de restit. in integr. cap. 401. Odd. dict. art. 9. nu. 77.
64 Bonorum quoque, † & fortunarum omnium amissionem, cap. 2. quod met. cau. latè Menoch. d. lib. 2. cas. 135. num. 9. immo
65 † & maioris partis bonorum, §. propter litem, Instit. de excus. tut. & in hac specie Bart. in l. si ob turpem num. 6. ff. de cond.
66 ob turp. caus. Honoris † etiam, & pudicitiæ amissionem, per tex. in l. metum la 2. ff. quod met. cau. & ibi Bart. & Odd. d. art. 9. num. 81. ad quod etiam reuocari potest inductio proxima, & coactio ad quodlibet lethale peccatum. Status quo-
67 que, † & libertatis amissio, per Glos. in cap. pen. in Verb. metum mortis, quod met. ca. Odd. d. artic. 9. num. 82. Plura verò de his uidere tu poterit apud Thom. Sanchez, quem post primam huius operis editionem legi, tract. de Matrim. lib. 4. dispens. 5. Et hæc quidem omnia iustè timentur non modò in persona nostra, sed etiam nobis coniunctorum in primo gradu, vt monet Odd. d. articul. 9. num. 83. & latiùs Menoch. dict. cas. 135. num. 6. & seq. necnon Sanchez dict. lib. 4. disput.

dispût.4.fere per tot.

Quoad secundum vero caput, nimirum quo ad causam, ob quam malum timetur, causæ huius timoris, quæ debent à Iudice pro legitimis admitti, hæ, vel similes esse poterunt. Expulsio à Ciuitate, à qua
68 † qui pulsus est, iuste timet ad illam redire, vt voluit Dolan. d. trac. de restit. in integr. capit. 342. Odd. d. art. 9. num. 82. quod tamen intelligendum est in casu nostro percipiendarum in absentia distributionum, modo iniuste pulsus fuerit, per ea, quæ paulo post de expulso propter partialitates, ac de bannito latius dicemus.
69 Altera causa iusti timoris esse potest † præceptum Regis, vel Principis de aliqua re facienda, quæ iuste fieri nequeat; nam qui abest, vt illud non faciat, & propter inobedientiam periculum vitæ non incurrat, dicetur iustam causam timoris habere, vt tradit Odd. d. art. 9. num. 85. & latissime prosequitur Dec. in cons. 219. col. 1. & 2. & in l. in omnibus num. 4. ff. de reg. iur. qui tamen id declarant procedere, si præceptum Principis comminatorium sit, & soleat Princeps minas exequi contra inobedientes, alias secus. Idem quoq; dicendum in præcepto iudicis iniusto, vt post Doct. in cap. fin. de appell. Bart. in l. de pupillo §. quis, nu. 15. & seqq. ff. de nou. oper. nunciatio. & alios probat. D. Odd.
70 d. art. 9. num. 86. Tiranni quoque † mali mores, quos compati quis nequeat, & in se ipso timeat, esse iusta causam huius timoris, voluit post alios Odd. art. 9. num. 91. quod tamen vix casui nostra odaptari posse video, nisi Tyrannus aliquem ex clericis Collegiatæ Ecclesiæ, eiusue familiam peculiari odio prosequeretur; eiusq; odij maximum aliquod signum dederit, ac minæ aliquorum ex supra relatis malis ac-
71 cesserunt. Inimicitia † quoq; potentiorum in ea Ciuitate, siue partialitates, & factiones iustam causam timoris, & absentiæ præbent, vt probat tex. in capit. ad supplicationem, & capit. nisi cum pridem, de renunt. late Odd. d. art. 9. num. 90. & quoad excusationem à residentia Glo. fin. in capit. vlt. de cler. non resid. Immo in terminis percipiendarum distributionum ab absente, non modo hanc esse iustam causam timoris, sed & ipsam iustam causam absentiæ, ita, vt absentes propter eam iure percipere possint distributiones, ac si interessent diuinis, voluit Franc. d. cap. vnico §. qui vero num. 4. & Ibi Io. An. Anchar. Gemin. Prob. & alij, Boer. decis. 340. num. 4. Fel. in cap. cum omni num. 22. de constit. Calderin. cons. 17. tit. de præben. quos etiam sequitur Io. Azor. d. capit. 7. q. 2. Couar. d. cap. 13. num. 8. vers. decimo eadem ratione; licet is velit, ad id requiri, quod consuetudine inductum sit; sed male, per ea, quæ adduximus sup. con-
72 clus. 5. Id sane intelligendum est, † modo tales nō fuerint in culpa immiscendo se huiusmodi partialitati, sed quia omnes de tali familia partiales habentur, vt post Io. An. notat ibid. Franc. & Anchar. num. 2. & alij, ac Io. Azor. vbi supra, faciunt iura, & Doct. quibus Sanchez d. lib. 4. disp. 8. nu. 8. probat, non succurri quoad rescissionem contractus celebratos metu cadente in constantem virum ei, qui culpa sua in metum inciderit; & aperte colligitur ex tex. d. cap. vnico, dum requirit, quod sit iusta, & rationabilis corporis necessitas; non esset autem rationabilis, aut iusta corporis necessitas in eo, qui vel causam dederit, vel in culpa fuerit. Id autem temperandum est ex quadam declaratione Sac. Congr. si adsit, ex qua Garz. tract. de benef. par. 3. capit. 2. num. 351. tradit, quod si sunt veræ inimicitiæ, & sine culpa, ac post obtentum Canonicatum ortæ, possunt Canonici cum facultate in alio viciniori, ac tutiori loco manere durantibus dumtaxat inimicitijs, dummodo non vltra annum; & si omnes fructus Canonicatus in distributionibus quotidianis consistant, eas Canonicus lucrabitur, deducta tamen tertia parte pro deseruientibus. Præterea temperandum id est, dummodo metus ei, qui iu culpa est, iuste, seu iuridicè, & sine iniuria incutiatur; alias ei subueniretur, vt ex l. nec timorem, ff. de eo, quod met. caus. & alijs probat Sanch. d. lib. 4. dispút. 8. num. 9. Huic similis causa iusti timoris, &
73 absentiæ † est bellum vel ciuile, vel externum; dummodo tutum non sit in patria cōmorari, vel eo redire, p ea, quæ post Pau. de Castr. cons. 135. col. fin. lib. 2. Fel. in capit. accedens il 2. num. 4. vt lit. non contest. & alios tradit Odd. eo. art. 9. nu

92. &

92.& Menoch.d.lib.2. caſ. 153. num. 12. I-
74 dem dicendum quoque eſt † de bello diuino, nimirum de peſte; nam & ipſa iuſtiſſima cauſa eſt timoris, & abſentię à loco contagioſo; Io.An.Hoſt.& Imol.d.cap. fin. de cler. non reſid. late Roman. conſ. 263. num. 2. Rip. in tract.de peſt.in tit.de priuileg.iud.cauſ.peſt.num. 36. Menoch. d. caſ. 153.num.10.Odd.d.art.9.num.94.& nouiſſimè Rutil. Benzon. Epiſc. Lauret. qui nullum horum Doct. præter Rip. refert, in Speculo Epiſcop.& Curat.non multos ante annos edito lib. 1. diſput. 1. quæſt. 1. concl. 3. vbi in ſpecie loquitur de Canonicis.opt.tex.cum ſua Gloſ. in d.cap. ad ſupplicationem, de renunt. facit etiam tex. in cap. communis filius, 23. diſt. eſt enim peſtis acerrima contagio, & periculoſa omnium labes, late Rol. à Val. conſil. 81. num. 34. & ſeqq. lib. 1. Id vero in caſu
75 noſtro † non ita indiſtinctè admitterem, ſaltem quoad hoc, vt poſſit ſe abſentare Clericus Eccleſiæ Collegiatæ à Ciuitate ſua propter peſtem; ſed vel, vt non teneatur, cum abſens eſt, redire, ſeu à reditu propter huiuſmodi contagionem excuſetur; vel vt tunc ſolum à Ciuitate poſſit recedere, cum probabile illi imminet vitæ periculum, ſi in Eccleſia cum alijs communicet, & conſuetudinem habeat; neque enim tenetur ille huiuſmodi periculo ſe exponere, cum non ſit paſtor animarum, qui quidem debet tanquam bonus paſtor animam ſuam ponere pro ouibus ſuis, Ioan. 10. Et quamuis Rip.d. tract. de peſt. tit. de priuileg. contr. cauſ. peſt.num. 136. indiſtinctè velit, peſtem excuſare à reſidentia, ita vt propter eam liceat recedere à beneficio, poſt Hoſt. in Sum. tit. de cler. non reſid. §. fin. tamen idem Rip. num. 145. quem etiam ſequitur Couar. d. capit. 13. num. 8. verſ. nono hinc deducitur. & Prob.
76 d. capit vnico num. 26. volunt, † hunc abſentem à loco beneficij tempore peſtis percipere quidem poſſe fructus principales beneficij, non tamen quotidianas diſtributiones, niſi id conſuetudine obtentum, & inductum ſit; quod etiam vt audio, decidit Sacra Congregatio Trid. Concil. dum in vna Syracuſana, & Patauina ad ſeſſ. 24. cap. 12. de reformat. cenſuiſſe dicitur, quod diſtributiones non lucratur abſens etiam tempore peſtis exiſtentis in loco reſidentiæ, niſi probaretur ex antiqua conſuetudine diſtributiones dari ſolitas abſentibus ex iuſta cauſa; atque adeo id ego quoq. admitto contra Benzon.d.concl.3.in fine: idq; non quidem propter illam rationem Ripæ, quia regulariter abſens ex iuxta cauſa non percipiat diſtributiones, niſi ſtante conſuetudine, cuius contrarium ſupra hac ipſa concl. circa princ. ſatis oſtendimus: ſed quia abſentia hæc non eſt omnino neceſſaria, cum non teneatur Canonicus diſcedere, & poſſit redire; tex. autem in d.c. vnico requirit neceſſitatem corporalem. Illud autem hic adno-
77 tandum eſt, † antequam diſcedat beneficiarius propter peſtem, facultatem à ſuperiore petere debere, ſi facile peti poſſit; non eſſe autem neceſſe eam obtinere, vt ſatis probat idem Rip. loc. cit. n. 140. & ſeq.

Circa tertium vero, nimirum quoad qualitatem perſonarum metum inferentis, & patientis, iudex ita arbitrium
78 regulare debebit, † vt primo conſideret cauſas timoris allegatas; deinde perſonas eius, qui timet, & à quo illæ timentur, an ſcilicet illę regulariter timendæ ſint, maxime per hunc hominem ab illo homine; qua de re late inter alios Sanchez d. lib. 4. diſput 3. per totam. Et quidem quoad cauſas ipſas, puta bellum, vel peſtem, ſi ab ijs proceſſit timor, & iuſtus metus, tunc iudicabit illa præbere iuſtam cauſam abſentiæ, cum propter eam communiter non redditur ius in Ciuitate, & eo caſu ipſo iure tutus erit; vel, ſi redditur, iam quis reperitur abſens, & timet redire, competetq; ei tunc in integrum reſtitutio, vt fusè, & optimè oſtendit Odd. d. artic. 9. num. 96. & tribus ſeqq. ſi vero timor proceſſit à perſona timorem incutientis in caſu comminationis regiæ, vel Tyrannicæ, vel iudicis, aut inimicitiæ potentiorum, tunc perpendet iudex, an ille, qui comminatus eſt, ſoleat exequi minas ſuas. Quoad perſonam vero metuentis, an ſit meticuloſus, an impotentior eo, qui timorem incutit, vt late comprobat Odd. d. art. 9. nu. 100. vſque ad 107. Denique de hoc iuſto metu, & abſentia eius cauſa ſuſcepta illud adno-
79 tandum eſt, † eam procedere, dummodo

metus

metus perdurauerit,alias secus; durare autem dicitur donec duret ipsa causa timoris,vt post Bald.l.2.nu.10.C. quod met. caus.& alios tradit idem Odd.d.art.9. nu. 108.Plura verò de hoc iusto metu, seu cadente in constantem virum videas si lubet apud Sanchez d.lib. 4. à disput. 1. vsque ad 11.

Infertur 6. ex principali cõclusione,Clericum iniustè bannitum, relegatum,& car
80 ceratum † non debere amittere quotidianas distributiones; & quidẽ tum propter eandem rationem, quam supr.illat.4.attulimus,quia per eum non stat, quin diuinis officijs intersit; nec debet quis sine culpa sua iure suo priuari, iur.vulg. tum ex ijs quæ infr.quæst.15. dicemus de iniuste excommunicato, suspenso,& interdicto;& ita in specie de iniuste bannito, seu relegato docent Nauar. consil. 11. num. 7. de cler. non resid.volum. 1. & ante eum Fel. in cap. cum omnes num. 22.in fin.de constit. latius Calder. conf.17. post medium, de præben. de carcerato verò iniuste Couar. d. capit. 13. num. 8. versic. vndecimo ex his colligitur, Franc.Monald.consil. 27.num. 6. Io. Azor. Instit.Moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. q. 2. & post alios Hieron. Gonzal.quem non nisi post primam huius operis editionem vidimus, in Comment. Regul.8.Cancell.Glos. 5. §. 9. num. 15. & 118. Garz. d. cap. 2. num. 363. ad id allegans quasdam declar.Sacræ Cong.Concil. in eum sensum, vt distributiones debeantur etiam detento in carcerib. non tamen ob propriam culpam,iuxta doctrinam Io. An.cap.1.de cler. non resid. in 6. vsque ad primam sententiam; quod si condemnatus appellet, interim eas non percipiat; sed si in secunda instantia obtinuerit, omnia recuperet idem docet Nauar.consf.10. de cler.non resid.per totum,& d.consf. 11.
81 nu.3.cum seqq.vbi optime probat,† idem esse dicendum,licet is iustè fuisset captus, carceratus,& tortus ex parte iudicis,quia nimirum ad id habuerit sufficientia indicia; nam si per sententiam fuerit absolutus, restituitur ad omne, quod amisit, & sic ad distributiones quotidianas, quas lucratus fuisset, si diuinis interesse potuisset,neque fuisset carceratus.Dixi autem, iniuste; nam licet aliquando bannito,relegato, & carcerato ex culpa sua competat in integrum restitutio in rebus prophanis, vt constat ex ijs, quæ post alios adducit Odd. d.tract. de restit. in integ. quæst. 7. artic. 3. 4. & quinto ferè per totum, & artic. 6. circa princip. ta-
82 men † alia in hoc est ratio quoad quotidianas distributiones, vt tradunt præcit. Doct. precipuè verò Monal. d. consil. 27. num. 6. & 8. idque maxime propter tex. in d.capit.vnico §.qui verò,vbi Romanus Pontifex vult tunc demum corporalem necessitatem, qualis est banni, relegationis,& carcerationis, excusare absentem, seu non interessentem diuinis officijs ab amissione distributionum, si ea necessitas fuerit iusta, & rationabilis, qualis esse non potest vbi adsit culpa. Infertur deni-
83 que,idem dicendum † de quolibet iusto, & necessario impedimento;id enim significat illa iusta, & rationabilis corporalis necessitas, de qua in tex.d.§.qui verò, vt adnotarunt, & satis probant Nauar.d.consil.11. num. 5. de cleric. non residen. Rip. d.tit. de priuil. contract. caus.pestis num. 143.& Archid. Gemin. & Philip. Prob. d. cap.vnico num.20. & 25. Anchar. num.2. dicens, comprehendi omne impedimentum, de quo in l. 2. & sequen. ff. si quis caut. Atque hæc de præsenti quæstione sint satis.

SVMMAE RERVM.

fit distributiones.

10 *Discedens à ciuitate tuendæ valetudinis causa habet distributiones. Idem in eo, qui propter morbum contagiosum abesse iubetur. num. 11.*

12 *Infirmo debentur distributiones, licet propria culpa infirmitatem contraxerit.*

13 *Culpa quando nam officiat priuilegio à iure alicui concesso puta pauperi.*

14 *Debilis in cruribus, vel tibijs an percipiat distributiones.*

15 *Debilitas, & infirmitas quando nam æquiparentur.*

16 *Cæcus an, dum abest, percipiat distributiones.*

17 *Articulari morbo, seu artbethica laborans an percipiat, dum abest, quotidianas distributiones. & quid in eo, qui a podagra torquetur. num. 18.*

19 *Infirmus etiam dum abest à ciuitate percipere debet distributiones quotidianas.*

20 *Statutum disponens indistinctè, vt infirmus, si absit à loco Ecclesiæ, non percipiat distributiones, admittendum non est.*

21 *Infirmus amittit distributiones, quando alias diuinis non interesset.*

22 *Infirmitas ad hoc, vt excuset ab amissione distributionum, talis esse debet, vt impediat* Clericum, *ne in Chorum conueniat. Et an debeat esse manifesta, & quomodo. num. 23.*

24 *Infirmus quisnam ita dicatur, vt non possit diuinis interesse, iudicis arbitrio relinquitur. & quomodo iudex regulabit arbitrium. num. 25.*

An absentes propter infirmitatem percipere debeant Distributiones Quotidianas. Quæstio VI.

1 CERTISSIMA in hoc est iuris conclusio, † Clericum Ecclesiæ Collegiatæ durante infirmitate percipere debere quotidianas distributiones, ac si vere, & personaliter diuinis interesset. tex. est in d. cap. vnico §. qui vero, de cler. non resid. in 6. in ijs verbis supra quoque relatis (exceptis illis, quos infirmitas, seu iusta, & rationabilis corporalis necessitas, aut euidens Ecclesiæ vtilitas excusaret) dum enim Romanus Pontifex ab illis absentibus, seu diuinis officijs non interessentibus, quos non vult de quotidianis distributionibus participare, excipit infirmos, aperte decidit, infirmos ipsos ad earum participationem esse admittendos. Optimus etiam ad id tex. est in cap. clericus victum, ad finem, 91. dist. quod est sumptum ex Concil. Carthag. 4. cap. 45. in hæc verba; clericus, qui absque corpusculi sui inæqualitate vigilijs deest, stipen-
2 dio priuatus excommunicetur; † vbi per vigilias intelliguntur diuina officia, vt constat ex Glos. ibi & in cap. 1. ead. dist. per inæqualitatem vero corpusculi intelligitur infirmitas corporis, quia tunc dicitur inæquale corpus exuberantia, vel defectu humorum, vt adnotauit Glos. ead. dist. 91. in princip. quam sequitur Nauar. d. tract. de orat. & hor. Canon. capit. 11. num. 1. Dum autem statuit Concilium, vt clericus qui cessante infirmitate non intersit diuinis officijs, stipendijs priuetur, satis ostendit à contrario sensu, immo & argumento ab exceptione ad regulam, eum non debere priuari stipendijs, cum est infirmus; huiusmodi autem stipendia ea necessario sunt, quæ dantur interessentibus diuinis officijs, nimirum quotidianæ distributiones. Alius tex. optimus in cap. 1. de cler. ægrot. vel debilit. quod sanè potest etiam intelligi quoad quotidianas distributiones dicitur enim ibi, fraternitatem tuam hortamur, quatenus latorem præsentium ad percipiendum, quæ consueta sunt ab Ecclesia tua ægritudo sua non debeat impedire; quia si alij eius essent exemplo deterriti, forte non posset, qui militaret Ecclesiæ, inueniri; sed secundum eius ordinem, quæcunque ei, si sanus esset, poterāt ministrari, de ipsa exiguitate, quæ Ecclesiæ potest accedere, fraternitas tua præbeat ægrotanti. Idem quoque satis probatur in cap. significatum, de præben. vbi ille, qui tenetur celebrare quotidie assignata sibi ad id præbenda, suo muneri satisfacit, si assiduè celebrauerit, nisi infirmitate corporis fuerit impeditus. facit etiam quia non est addenda afflictio, cap. indicas 3. q. 9. cap. cum percussio, 7. q. 1. & cap. at si clerici, de iudic. & regulare est, vt quod quis inuitus patitur, non debeat ei

afferre

afferre præiudicium, vt tradit Glos. singul. in cap. fin. distin. quinta Verb. inuita, per illum text. & in cap. presbyteros, 50. dist. l. 1. C. de instit. & substit. l. cum à matribus, C. qui pet. tutor. & l. Præses, C. de appellat. neque debet quis sine culpa suo priuari stipendio, vt notat Prob. d. cap. vnico num. 17. per cap. satis peruersum, 50. dist. Accedit, quod infir-
3 mus † intelligitur, & fingitur Ecclesiæ deseruire, vt post Gemin. cons. 1. col. 3. Bonif. in clem. cupientes nu. 46. de pœn. & alios fusè tradit Prob. d. cap. vnico num. 16. & cap. fin. de verb. signif. vbi etiam Io. Mon. optimus quoq; tex. in l. arboribus §. de illo, ff. de vsufr. l. 4. §. Stichus si hæredi, ff. de statulib. & l. 1. §. diuus ff. de var. & extraor. cognit. ex quibus iuribus apertè colligi-
4 tur † famulo ægrotanti salarium deberi; quod etiam adnotauit Glos. d. §. de illor Innoc. Io. An. & Barbat. in cap. 3. de locat. num. 25. vbi etiam Imol. num. 10. dicit hanc esse communem opinionem, quam sequitur quoq; Gemin. d. cap. vnico §. qui verò, Specul. in tit. de locat. §. postquam, vers. quid si mercenarius, Hostien. in sum. eod. tit. §. quæ actiones, vers. quid autem, Azo. in sum. C. eod. tit. Salic. in l. licet, C. locat. Angel. in sua disput. quæ incipit, exorta guerra, Bar. in l. si cum dotem §. sin autem, ff. sol. matr. quàmuis optimè sciam, contrarium in hoc tenere eundem Bart. in d. §. diuus, Dyn. Oldr. Iac. de Aren. & Alber. in l. opera, ff. de vsufr. Card. Abb. & Imol. d. cap. 1. de cler. ægrot. eundem Imol. d. cap. 3. de locat. post Butr. & Anch. ibi Aufrer. decis. Tholos. 269. num. 3. in addit. Bapt. de S. Seueriuo in l. diem functo, ff. de offic. Asses. quæst. 48. & Siluest. in Verb. familia §. 2. Franc. d. §. qui verò, Glo. in l. penul. C. de condict. ob caus. quos etiam sequitur Couar. d. lib. 3. var. resolut. cap. 13. num. 8. ad id adducens tex. in l. si vno §. item cum quidam, ff. locat.
5 vbi inquit Couar. † qui locauit operas suas, non recipit mercedem eius temporis, quo morbo impeditus eas præstare non potuit; sed certè nihil ibi de impedito propter infirmitatem, sed propter casum fortuitum, & de eo qui vnicam operam locauerat circa rem, & res ipsa perierat; nam ibi quidam receperat vecturam pro inuehenda naue, cuæ casu deinde amissa est, respondetq; I. C. enim, qui dedit, eam vecturam, seu mercedem repetere posse, cum ille vehendi munere functus non sit; quod quidem parum ad nostrā quæstionē attinet. similiter malè inducit ad id Couar. tex. in l. si pecuniam in princ. ff. de condict. caus. dat. nā, licet ille tex. loquatur in casu ægritudinis; tamen ibi repetitur quod datum est ob causam, non quidē per cōdictionem ob causam ex capite causæ non secutæ, sed ex capite pœnitentiæ re omnino integra, cum ille esset contractus innominatus, vt explicat ibi inter cæteros Bart. quare cum in casu conductionis famuli adsit contractus nominatus, locum nō habebit hic tex. immo potius vrgebit pro priori opinione saltē à contrario sensu; immo & in sensu directo, si rectè perpendatur; ait enim eo loci Vlpianus, cum per te non steterit, potest dici repetitionem cessare; sed cum liceat pænitere ei, qui dedit, & c. similiter etiam id non oberit principali conclusioni quoniā in assignatione quotidianarū distributionū nullus intercedit contractus, nedum innominatus: neq; omnino res est integra, cum iam vt plurimum, qui in ægritudinem incidit cœperit aliquādo diuinis officiis interesse. Sed neque obstare potest eidem conclusioni si contrariam sententiam de famulo ægrotante tueamur, q̄ nimirum ei non debeatur salarium durante ægritudine; non quidem propter eam rationem, quam indicat Couar. loco cit. quia nimirum distributiones quotidianæ non dentur tantum ob laborem personalem, sed & propter officium, & dignitatem; nam contrarium, quod ob solum seruitium personale debeantur, & interessentiam veram, vel fictam diuinis, constat ex ijs, quæ supra adduximus 1. part. quæst. 1. in fin. & quæst. 4. circa medium: verum ob eam maximè rationem hæc opinio principali conclusioni non officit, quia distributiones quotidianæ dantur tanquam alimenta, vel saltem in partem alimentorum, vt patet ex ijs, quæ supra hac ead. 2. par. q. 4. conclus. 2. attulimus;
6 certum autem omnino est † famulo ægrotanti cibaria deberi, quod apertè voluit Bart. d. l. si cum dotem §. sin autem, ff. solut.

lut.matrim.& fatetur Abb.d.c. 1. de Cler. ægrot.Aufrer.& Siluest.loc.cit. & Couar. d. num.8.

Stet ergo firma Conclusio, distributiones quotidianas deberi clericis etiam dũ morbo impediente diuinis interesse non possunt; quam firmant Doctor. communiter d.cap.vnico, §.qui vero de cler.non resid.in 6.Couar.d.num.8.Duen. reg. 206. limit. 7. Alphonſ. Hoied. de incompatib. benef.1.par. cap.17.num.15. Io. Selu. tractat.de benef.4. par. quæſt. 6.num.9.Paul. Fuſc.tractat. de visit.lib.1.cap.20.num. 26. Didac. Spin.in Specul.teſtam.Glo.9. princip.num. 30. Abb. in cap. ad audientiam, num. 5.de Cler.non resid.& alij paſſim. Eaq; probatur ex declaratione Sacræ Congreg.Conc.relata quæſt.præced. concl. 5. necnon ex alia, de qua Garz.tract. de benef.par. 3.cap.2.num. 363.in eum ſenſum, vt ſenio confectis, ſi alias reſidere ſoliti ſunt, distributiones debeantur, ac etiam infirmis ex propria culpa,& peccato,cum præcedenti occaſione; nimius enim eſſet rigor, nec ſuperior huiuſmodi inquiſitionem facere debet addendo afflictionem afflictis.

Quæ quidem ampliatur primo, vt id
7 † iure communi ſcripto procedat, licet de hoc nulla extet conſuetudo, vtpote in Eccleſia Collegiata de nouo erecta, contra Franc.d.§.qui vero, & nonnullos alios volentes omnino requiri conſuetudinem ad hoc,vt abſens cauſa infirmitatis,& quauis alia iuſta de cauſa percipiat diſtributiones; cuius oppoſitum ſatis constat ex iuribus paulo ante adductis, & ijs quæ in ſpecie fuſius tradidimus in quæſt. præced. concl. 5. circa princip. & hoc in terminis eius, qui abeſt cauſa infirmitatis optimè docet Couar.d.nu. 8.in princip. poſt eum Fuſc.de viſit.lib.1.cap.20.num. 26. & ante eum voluit Ioan.Selu. tract.de benef. par. 4.quæſt.6.num.28.Abb. in cap. ad audientiam,num. 5.de cler. non reſiden.Sed neq; conſuetudo requiritur in abſente à loco Eccleſiæ,vt male ait Couar.ſup.verſ. Octauo, per ea, quæ hac ipſa quæſt. & q. 11. circa medium afferemus. Secundò amplia
8 tur, † vt non modo procedat in eo qui vere morbo detinetur, & affectus eſt, ſed etiam qui tuendæ valetudinis cauſa cum Phyſici conſilio medicinam ſumit,vel ſanguine minuitur, vt in ſpecie tradit Anch. d.cap.vnico,Io.An. Gemin.Franc. Archid. Prob.poſt alios, num. 20.Io. Azor. Inſtit. Moral.par.2.lib.7. cap. 7. quæſt. 10. & Iacob.Graf.d.par.2.deciſ.aur. lib. 3. cap. 15. num. 10. idemq; dicendum eſſet ob eandem
9 rationem † de illo, qui cum eodem conſilio domi ſe continet, cum foras egredi, & in Eccleſiam conuenire, ac diuinis intereſſe ſine ſalutis diſpendio non poſſit, per ea, quæ poſt Gemin. conſ. 152. tradit Prob.d.cap.vnico, num. 14. Tertio amplia
10 † vt habeat locum etiam ſi oporteat huiuſmodi Clericum aliò ſe conferre acquirendæ ſanitatis cauſa, puta ad balnea, vel ad celeberrimum aliquem Medicum, vel etiam,vt cœli ſibi officientis inclementiam effugiat,& ad ſalubrius ſe transferat; tum quia hic omnino dicitur cauſa infirmitatis abeſſe; tum per ea, quæ in hac ſpecie quoad reſtitutionem in integrum in rebus prophanis tradit Odd.tract. de reſtit. in integ.quæſt. 7.art. 11.num. 110. &
11 ſeq. Quartò ampliatur † in eo, qui tamquã morboſus, ſeu infectus morbo aliquo contagioſo,puta lepra, peſte,& huiuſmodi à Ciuitate abeſſe iubetur; is enim interim nullum damnum ſentire debet, cum inuitus ſine culpa abſit, iuxta ea,quæ in iiſdem terminis reſtitutionis in integrum docet Odd.d.quæſt.7.art.12.num. 112.Ampliatur quinto, vt in omnibus præcedentibus caſibus diſtributiones quotidianæ non modo debeantur ſimpliciter ægrotantibus, ſed etiam ijs, qui ex propria culpa in morbum inciderunt, quicquid in hoc voluerit Philip. Prob. d. cap. vnico, num. 17.nam verius eſt,quod nos dicimus iuxta Sacræ Cong.Concil.Trid.declarationem, cuius ſenſum paulo antè retulimus,necnõ cum Couar.d.cap. 13.num.8.verſic. ſeptimò quotidianæ diſtributiones, Pet. à Nauar.de Reſtitut.tom. 1.lib.2.cap.2.dub.ſeu diffic.4.nu.238.& Io.Azor.d.cap.7.quæſt. 11.vbi idem dicit de eo, qui ex culpa vulnus accepit;quod ſaltem ex eo poteſt admitti, quoniam ad vulnus ſequi ſolet infirmitas. Nam licèt hi propria culpa ſint impediti; hoc tamen impedimentum nec a iure,nec ab homine, ſed ab ipſo Deo illatum fuit;neque in id ægrotantium culpà

præceſſit,

præcessit, vt morbo impediti non possent personaliter interesse, & ministrare, vt ait ibi Couar. seu, vt alij loquuntur, culpa non fuit præordinata ad casum, quo casu
13 † culpam non obesse, quin possit quis vti priuilegio a iure concesso, constat à contrario sensu ex ijs, quæ de paupertate respondit Iureconsultus in l. pen. ff. de iure dot. & post Castr. in l. etiam §. vlt. & in l. rei iudicatæ, §. fin. ff. sol. matr. Iaf. in l. sicut autem col. 2. ff. de re iud. & alios tradit idem Couar. lib. 2. var. resol. cap. 16. num. 9 versic. secundo illud adnotandum, & in sensu directo quoad restitutionem in integrum idem de paupere latè ostendit Odd. d. tract. de rest. t. in integ. quæst. 11. art. 10. & quamuis idem Couar. d. num. 9. vers. tertiò est in eadem quæstione non omittendum, post Glos. Abb. & Fel. in cap. quæ in Ecclesiarum, de constit. & alios velit, priuilegia à iure concessa ijs, qui inopia opprimuntur, non esse seruanda, si pauperes in inopiam ob scelera deuenerunt, quoties alteri fit præiudicium; tamen vel id est intelligendū vbi de magno præiudicio agitur, non autem modico; quod quidem non attenditur, iuxta vulgatas iuris regulas, & versatur in nostra facti specie, cum agatur de detrahenda infirmo distributionum portione, quæ respectu cæterarum portionum, quas ipse sanus & alij singuli percipiunt, modica est, & valde exigua; aliàs idem Couar. Sibi ipsi aduersaretur in d. num. 8. versiculo septimò quotidianæ distributiones, vbi etiam se refert ad id, quod dixerat d. num. 9. Vel certè hoc adhuc non obest huic nostræ ampliationi; sicut neque ei, quod paulò ante non semel admonuimus, iustè, sed ex culpa pulsum à Ciuitate, bannitum, relegatum, & carceratum non percipere quotidianas distributiones; sicut & infra dicemus de iustè excommunicato, suspenso, & interdicto: nam hæc omnia impedimēta referuntur ad corporalem necessitatem, quæ debet esse iusta, & rationabilis, vt expressim habet tex. in d. cap. vnico, §. qui verò; quod quidem esse non potest, cum culpa præcessit; at verò cum idem tex. ait, infirmitatem excusare, non requirit, quod ea iusta, seu sine culpa sit. Ampliatur 6.
14 idem dicendum † de debili in cruribus, seu tibijs, ita vt non possit in Ecclesiam conuenire; percipiet enim distributiones: nam licèt ab infirmitate differat debilitas, vt ex rub. de cler. ægrot. vel debil. colligunt ibi Doct. & inter alios Dec. in cap. si pro debilitate, num. 1. de offic. delegat. quoniam alternatiua, vel, ponitur inter diuersa, vt in simili arguit Bar. l. vbi pactū C. de transact. tamen, cum ea prouenit à corporis dispositione, neq; qui ea affectus est, potest muneri, de quo agitur, incum-
15 bere, † tunc debiles, & infirmi omnino æquiparandi sunt in priuilegijs, vt latè, & optimè comprobat Menoch. tract. de arbitr. iud. lib. 2. cas. 60. num. 14. & seqq. Am-
16 pliatur 7. in eo, qui † vtroq; lumine orbatus est, per tex. optimum in l. 1. C. qui morb. se excus. lib. 10. vbi qui vtriusq; oculi aciem amisit, leuamen sentit munerum personalium, eorum nimirum, quæ corpore implenda sunt, vbi ibid. Glos. 1. explicat. qua etiam ratione idem probabiliter
17 dici potest † de eo, qui articulari morbo, hoc est arthetica, ita torquetur, vt debilitatus maneat, per tex. in l. 2. C. eod. vbi iste à muneribus personalibus vacationem
18 habet; idemq; de illo, † qui podagra, vel pedum valetudine ita est afflictus, vt rebus proprijs supeesse, seu, vt cum Imperatorib. loquar in l. 3. C. eo. intercessum, vel, vt alij legunt, intercessionem commodare non possit; quo loco Diocletianus, & Maxim. AA. huiusmodi virum mandant ad personalia munera ne vocetur. Amplia-
19 tur 8. & postremò, vt procedat † etiam si Canonicus infirmus absit à Ciuitate; quo casu Couar. requirit, vt id consuetudine inductum, & obtentum sit, per tex. in c. cum non deceat, de elect. in 6. iuncta Doct. interpretatione in d. cap. vnico. §. 1. seu potius §. qui verò secundum Glos. Io. And. & Gemin. ibi; cuius, inquit, resolutionem sequitur Fran. Rip. d. tract. de pest. tit. de priuileg. contr. caus. pest. num. 145. sed certè tex. d. cap. cum non deceat, nihil habet de absentibus propter infirmitatem sed potius propter Ecclesiæ vtilitatem, vt infra quæst. 11. suo loco dicemus; d. verò cap. vnic. procedit etiam nulla stante consuetudine saltem quoad infirmos, vt ipse Couar. probat. d. num. 8. in princip. sed neque distinguit ibi tex. in dispositione, de absen-

abſentibus à Ciuitate, vel non; ſed ſolum
in præfatione illius conſtitutionis refert
prauam conſuetudinem quorundam lo-
corum, vt qui præſentes eſſent in Ciuita-
te, & loco Eccleſiarum, eo ſolo percipe-
rent quotidianas diſtributiones; quam cō
ſuetudinē penitus improbat ibi ſummus Pō
tifex; qua re lege non diſtinguente, nec
nos diſtinguere debemus,, iur. vulg. neque
id ex Gloſ. ibi colligere vllo modo poſsū.
Io. verò Andr. in ſpecie quidem loquitur
de abſentia à diuinis, non à Ciuitate; ta-
men inquit ſolum, opinionem Archid. poſ-
ſe congruere litteræ. Gemin. autem nihil
habet de infirmitate, ſed loquitur dumta-
xat de abſentia propter Eccleſiæ vtilitatē;
maior verò eſt ratio in abſentia propter
infirmitatem, quàm ob Eccleſię vtilita-
tem cum illa abſentia neceſſaria omni-
no ſit, hæc voluntaria; quamuis, & in
hac puto non eſſe neceſſariam conſuetu-
dinem, vt infra q. 11. ſuo loco dicemus,
Rip. denique, d. num. 145. loquitur & ipſe
de abſentia cauſa peſtis, quæ non omnino
neceſſaria eſt, vt ſupra etiam admonuimus.
præterquam quod videtur eſſe in opinio-
ne Archid. Fran. & aliorum in d. cap. vnico
conſuetudinem neceſſariam eſſe ad hoc,
vt abſens ex tribus illis cauſis in d. c. vnico
expreſſis percipere poſſit quotidianas di-
ſtributiones, cuius nos abſolutè contrariū
q. præced. concl. 4. circa princ. docuimus,
& in cauſa infirmitatis contendit etiam
ipſe Couar. vt ſupra vidimus. Ex quo fit, vt
20 † non ſit admittendum ſtatutum, quod a-
licubi, eſt indiſtinctè diſponens, infirmos,
ſi abſint extra ciuitatem, percipere non
debere quotidianas diſtributiones; licet
enim id admitti poſſit, vbi iſte infirmus
abſens à Ciuitate, licèt infirmus non eſſet,
non intereſſet diuinis, ex eo, quia tunc in-
firmitas non eſſet cauſa abſentiæ, per ea,
quæ ſtatim dicam in 1. limit. quo etiam ca-
ſu admittenda eſt opinio Couar. & aliorū
paulo ante relata. & reiecta; tamen ſuſti-
neri non poteſt vbi iſte abſens alias diui-
nis intereſſet, vt quia vel prope abeſſet à
loco beneficij, vel paratus foret ſtatim re-
dire, vt diuinis intereſſet; idq; aſſero tum,
per prædicta; tum quia textus d. c. vnico
mandans tribui diſtributiones abſentibus
cauſa infirmitatis, indiſtinctè loquitur lex.
autem indiſtinctè loquens indiſtinctè in-
telligenda eſt c. 1. 19. diſt. cum ſimil.

Limitatur autem primò hæc ipſa con-
21 cluſio † vt non procedat, quādo infirmitas
non eſſet vera cauſa abſentiæ, ſeu non in-
tereſſentiæ, vt pote, quia is, qui modò æ-
grotat, non conſueuerit vſus integra vale-
tudine diuinis officijs intereſſe; tunc enim
durante ægritudine diſtributiones quoti-
dianas nequaquam percipiet. ita in ſpecie
poſt Io. And. Card. & Abb. in cap. ad au-
dientiam de cler. non reſid. eundem Ioan.
And. Gemin. & Franc. d. cap. vnic. Gloſſ.
in pragmat. ſanct. tit. quo temp. quiſque
debeat eſſe in Choro, ver. percipiunt Cor-
ſet. in ſuis ſingul. Verb. infirmus, Felyn. de
communi atteſtantem in cap. Apoſtolicæ
num. 12. de excep. & alios tradunt Prob. d.
cap. vnico, num. 18. Franc. Monal. d. conſ.
27. nu. 6. Decian. conſ. 69. nu.... verſic. ſexto
hoc ipſum idem deniq; 8. vol. 2. & Couar.
d. cap. 13. num. 8. ex communi Doct. ſentē
tia d. cap. vnico tradit Io. Azor. d. cap. 7.
quæſt. 11. in princ. optimus ad id tex. in
l. 2. §. ſi quis iudicio, & ſeq. ff. ſi quis caut.
l. 3. §. ſi quis acceperit, & l. 4. §. Stichus ſi
hæredi, ff. de ſtatu lib. & probari poteſt
ex ijs, quæ generatim de iuſto impedimen
to tradidimus quæſt. præceden. concl. 2. &
hæc opinio eſt omnino tenenda; quicquid
in contrarium voluerit Pet. Nauar. tract.
de reſtit. tom. 1. lib. 2. cap. 2. dub. 3. ſuppoſ.
6. ſeu num. 239. & 240. qui pro ſua ſenten-
tia nihil affert, quod vrgeat: facile enim
ſoluitur dicendo, tunc infirmitatem non
eſſe cauſam abſentiæ, ſeu impedimentum
præſentiæ, vt latius q. 5. concl. 2. contra
eum diſſeruimus.

22 Limitatur 2. † modò infirmitas talis ſit.
quæ verè impediat, vt non poſſit Clericus
in Eccleſiam conuenire; tum per ea, quæ
in hac ſpecie de obligatione recitandi ho-
ras canonicas latè tradit Nauar. d. tract. de
orat. & hor. canon. cap. 11. num. 2. & trib.
ſeqq. tum quia infirmitas ideo Clericum
excuſat ab amiſſione quotidianarum diſtri
butionum, quia diuinis nō poteſt intereſſe
quare, ſi poteſt ob leuitatem infirmitatis
intereſſe, ceſſat cauſa huius priuilegij,
& ſic ceſſare debet effectus, hoc eſt priui-
legium ipſum, cap. cum ceſſante de appel.
cum ſuis concord. idem etiam voluerunt

Io. Aud.

Io. And. d. cap. vnico num. 3. Archid. num. 2. Gemin. d. §. qui verò nu. 5. dum infirmitatem grauem requirunt, per tex. in cap. si quis Episcoporum, 18. dist. & not. in cap. placuit, & c. si Episcopus, 100. dist.

Limitant 3. Gemin. ibid. & Io. An. num. 23 3. & Archid. num. 2. modò † infirmitas hæc sit manifesta, & allegant cap. præsentium, 7. quæst. 1. in quo canone sumpto ex Greg. 1. lib. 3. Epist. 13. mandat Pontifex Maximiano Episcopo Syracusano, vt restituant in locum suum Adeodatum Clericum, quem suus Episcopus propter duorum mensium ægritudinem beneficio priuauerat, si repererit eum manifestæ egritudinis causa Ecclesiæ suæ defuisse. Sed certe canon ille, parum facit pro hac limitatione Gemin. & aliorum, cum loquatur in casu plane diuerso, nimirum de restitutione, seu recuperatione non distributionum, aut fructuum, sed beneficij. Verum neque limitationem ipsam veram puto, si per infirmitatem manifestam intelligant notoriam; tum quod hæc opinio nullo iure fulcitur; tum quod tex. ipse d. §. qui vero absolu e dicit, infirmitatē excusare ab amissione distributionum; quare si quis eas prætextu infirmitatis perceperit in foro quidem conscientiæ poterit retinere si is sciat, & asserat verè se fuisse ita infirmum, vt Ecclesiam adire non potuerit, iuxta supra dicta; in foro autem contentioso si legitime huiusmodi infirmitatem probarit, per quam vere sine dispendio suæ salutis in Ecclesiam conuenire, & diuinis officijs interesse non poterat. Potius vero limitanda est hæc conclusio, si adsit consuetudo, vt etiam infirmi distributiones non percipiant, prout declarasse dicitur sacra Cong. Conc. in eum sensum, vt consuetudo in aliqua Ecclesia introducta, quod Canonici infirmi fructus tantum suæ præbendæ, non distributiones quotidianas percipiant, si legitime præscripta sit, tollat constitutionem dict. cap. vnici, de cler. non resid. in 6. eas infirmo concedentis; idemq; post Veg. 1. par. sum. c. 128. cas. 19. in specie tenet Garz. tractat. de benef. par. 3. cap. 2. nu. 361. vbi iuncto num. præced. idem sentit in absente ob euidentem Ecclesiæ vtilitatem; quod & nos ac simul de absente ob iustam corporis necessitatem breuiter ostendemus inf. hac ipsa 2. p. quæst. 12. concl: 1. 24 ampl. 5. in fi. Quis autem † dicatur ita infirmus, vt nō possit diuinis adesse, atque adeo quotidianis distributionibus priuandus non sit, iudicis arbitrio relinquitur secundum Abb. in cap. quoniam frequenter nu. 19. & ibi Marian. Soc. col. 4. vers. tertio declaratur, vt lit. non contest. & post Paul. in Auth. sed & si quis ab aliquo num. 13. C. de test. Marsil. in l. quæstionis modum. nu. 29. ff. de quæst. Soc. sen. consil. 244. col. 4. lib. 2. & alios tradit Hoied. d. trac. de incompatib. benef. 1. par. cap. 17. nu. 16. & constat ex traditis per D. Menoch. de arbitr. iud. lib. 2. cent. 1. cas. 60. nu. 5. & seqq. vbi pluribus relatis opinionibus tandem concludit, iudicis arbitrio relinquendum esse, quando quis dicatur infirmus, vel 25 valetudinarius, licet † plura quoque afferat, quibus iudex se informare, & arbitrium suum dirigere, ac regulare possit.

SVMMAE RERVM.

1 *Senes, vt senes sunt, non possunt in absentia percipere quotidianas distributiones, & nu. seqq.*
2 *Senectus ipsa morbus dicitur.*
3 *Senes inter infirmos verè non connumerantur.*
4 *Infirmitas quid sit.*
5 *Senes pro infirmis quando haberi possint.*
6 *Senex percipere potest distributiones quando ita senio confectus est vt non possit diuinis interesse.*
7 *Senectus, per quam quis rebus suis superesse non potest, quænam sit, iudicis arbitrio relinquitur. præterquam in casibus a iure expressis, num. 8.*
9 *Aetas requisita ad excusationem à tutela, & cura quænam sit.*
10 *Aetas excusans à muneribus personalibus, & num. seqq.*
11 *Intellectus l. 3. C. qui et. vel profess. se excus. lib. 10. & l. 2. §. vlt. in fin. ff. de decurion.*
12 *Intellectus l. 2 § fin. in princip. ff. de decur. & l. 3. C. eod.*
13 *Aetas excusans ab interessentia diuinorum, vel Ecclesiæ obsequio.*
14 *Munera personalia quæ sint.*
15 *Senio confectus, qui alias interesse consueuit, percipere debet quotidianas distributiones.*

 16 *Octoge-*

16 *Octogenarius excusatur ab interessentia, & tamen distributiones percipere debet Immo & aliquando infra eam ætatem constitutus, nu. 17. in quo Physici iudicio standum erit. num. 18.*

19 *Periti in quaque arte iudicio standum est.*

20 *Consuetudine, vel statuto an induci possit, vt, qui per multos annos Ecclesiæ seruierunt, in absentia percipiant distributiones quotidianas.*

21 *Milites veterani a muneribus personalibus excusantur.*

An, & quando senes, seu absentes ob senectutem percipere possint Quotidianas Distributiones. Quæstio VII.

1 CERTISSIMA in hoc statuenda est Conclusio, † senes, vt senes sunt, nisi alio se iure tueri valeant, non posse in absentia percipere quotidianas distributiones; quod apertè voluerũt Alphons. Hoied. d. tract. de incompatib. benef. 1. par. cap. 17. num. 17. & Petr. à Cened. in Collect. ad ius Canon. 3. par. collect. 15. num. 8. & constat ex regula tex. d. cap. vnico §. statuimus iuncto §. seq. de cler. non resid. in 6. vbi generaliter statuit Summus Pontifex, Clericum Ecclesiæ Collegiatæ, qui non adfuerit diuinis officijs, nõ posse percipere, neque retinere aliquid de quotidianis distributionibus; à qua regula eos dumtaxat excipit, quos infirmitas, vel corporalis necessitas iusta, & rationabilis, vel euidens Ecclesiæ vtilitas excusaret; Senes autem neque comprehenduntur in hoc postremo capite, vtilitatis Ecclesiæ, vt de se patet; neque enim vt sic circa rem Ecclesiæ vtilem distinentur, & occupati sunt; sed nec in secundo; nam etiam ex se per vires eis in Ecclesiam, vt supponimus, conuenire licet, & diuinis officijs interesse; neque vi, bello, iusto timore, aut alia ex causis relatis in superiori quæstione detinentur. Denique contineri non possunt in primo capite, nimirum infirmitatis; quamuis enim senes videantur inter infirmos

2 connumerandi; ideoq; † senectutem ipsam perse morbum esse dixerit Canonicus, & apud M. Tullium in Oratore de Q. Mutio loquentem legamus, & ille senectutis morbus non quidem incidens est, & transiens & Abb. in cap magnæ col. r. de vot. docuerit, statutum loquens de infirmis in senibus locum habere, idq; etiam probari videatur in cap. 1. §. fin autem Episcopus, de Cler. ægrot. vel debil. in 6. vbi dispositum in Episcopo ægrotante, vt possit coadiutorem impetrare, statutum quoque est in Episcopo, qui senio confectus sit.

3 Verior tamen, & recepta sententia est † inter infirmos, & valetudinarios non esse connumerandos senes, quam probat Fel. & Soc. d. cap. quoniam frequenter, vt lite non contest. per illum textum, qui ponit copulam, & inter senes, & valetudinarios, quæ quidem copula ponitur inter diuersa, vt probatur in cap. querelam, simon. & latè inter alios idem Fel. in cap. ex parte il 1. num. 21. de rescript. Menoch. d. cas. 60. num. 8. & Hoied. in d. cap. 17. num. 17. eandem sententiam probat Gomes. in reg. Cancell. de infirm. resign. quæstio. 7. dum pluribus affirmat regulam illam non habere locum in senibus resignantibus, qui verè infirmi non dicuntur; quod etiam placuit Rebuf. in Praxi benefic. ad eandem reg. Cancell. Glos. 2. num. 13. idem quoque sentit Alciat. dum in tract. de præsumpt. reg. 1. præsumpt. vlt. scriptum reliquit, definitionem infirmitatis non conuenire senibus; est enim infirmitas, seu mor-

4 bus † habitus cuiusq; corporis contra naturam, vt definit Vlpianus I. C. in l. 1. §. sed sciendum, ff. de ædil. edict. quod sanè senectuti nequaquam congruit, cum illa non contra naturam, sed ex natura sit: probatur etiã eadẽ opinio in l. cui dens, ff. eo. in illis verbis finalibus, alioquin nullus senex sanus esset, & in d. §. fin autẽ Episcopus in contrariũ allegato, dũ interseniem, & infirmum ponit disiunctiuam. Possunt tamen

5 hæ opiniones inter se diffidẽtes, & cõtrariæ conciliari fœdere distinctionis, quam post alios afferunt Hoied. d. num. 17. & Menoch. d. cas. 60. num. 10. vt prior locum habeat quando senex ita senio confectus est, vt illi negotio, de quo agitur, superesse non possit; posterior verò, vbi commode superesse potest. Sic sanè in casu nostro tunc Clericus senex pro infirmo

firmo habebitur, ita, vt propter senectutem possit percipere distributiones in ab-
6 sentia, † quando ita senio affectus, & grauatus est vt in Ecclesiam conuenire, & diuinis interesse non possit, vt sensit inter alios Prob. ad Io. Monach. d. cap. vnico nu. 14. & apertè tradit Io. Azor. Instit. Moral. lib. 7. cap. 7. quæst. 12. monens & optimè, id procedere, dummodo is senex reliquo ætatis suæ tempore in Ecclesiam conuenire consueuerit; de quo etiam aliquid paulò post dicemus. sic intelligendus est text. d. cap. quoniam frequenter in princip. vt lit. non contest. vbi tunc demum senes, sicut valetudinarij examinandi sunt ante litem contestatam contra communes iuris regulas, cum de eorum morte rationabili de causa timetur. sic etiam in d. §. sin autem Episcopus tunc potest Episcopus senex ad exemplum ægrotantis coadiutorem impetrare, cùm senio grauatus est, vt ibi loquitur Summus Pontifex: sic loquitur quoque tex. qui maximè ad rem nostram facit, in l. 2. §. quem ita senio, ff. de vac. muner. vbi habetur, senio confectum excusari à munere personali; certum est autem, interessentiam diuinorum, ac residentiam esse munus quoddam personale; sic denique intelligendi sunt Comicus, M. Tullius, & quotquot senectutem ipsam morbum appellarunt, vt id accipiant, cùm senectus vel morti proxima est, vel ita quemque afficiat vt rebus superesse non possit. quamquam etiam respondere possumus cum Nauar. cons. 3. sub tit. de cler. egrot. num. 1. senectutem morbum dici non propriè, sed methaphoricè; atque adeo non esse extendendam constitutionem disponentem de infirmis ad senes saltem in odiosis, in quibus versatur casus noster, cum regula iuris in contrarium sit, & agatur de diminutio-
7 ne diuini cultus. Quo autem pacto † cognoscatur huiusmodi senectus, per quam non potest quis rebus superesse, iudicis arbitrio relinquitur, vt post Barb. in cap. sedes num. 73. de rescript. eundem cons. 21. colum. pen. lib. 2. & consil. 22. colum. 3. lib. 3. Ioan. Andr. dict. cap. quoniam frequenter, & ibi Marian. Soc. colum. 3. vers. secundò declaratur, Fel. colum. sexta vers. ad tertiam quæstionem, vt lit. non contest. Bal. in Margarita ad Innocent. Verb. senex. Florian. l. in lege Aquilia la 1. ff. ad leg. Aquil. tradunt Menoch. dict. cent. 1. cas. 59. num. tertio, & Hoied. dict. cap. decimoseptimo num. 18. Id tamen ita est ac-
8 cipiendum, vt † iudicis arbitrio relinquatur in casibus dumtaxat, in quibus nulla clara extat iuris constitutio, vt ibidem optimè, Hoied. & Menoch. adnotarunt, exemplum afferentes in excusatione à tutela, &
9 cura, quę † requirit in sene annum septuagesimum, l. 3. ff. de iur. immunit. & §. item maior. instit. de excus. tut. & in excusatione à muneribus personalibus, ad quam
10 † secundum eos sufficit annos quintos supra quinquagesimum, per text. in l. 3. seu fi. C. qui ętat. vel profess. se excus. lib. 10. Sed certè quamuis communis lectio illius tex. sic habeat; manifesti iuris est, maiores 55. annis inuitos ad munera personalia vocari non posse: tamen Contius legit, maiores 70. annis, quæ quidem lectura magis congruit verbis hisce sequentibus eiusdem textus; cum itaque septuagenario maiorem te esse profitearis, si a nominatione facta appellationis auxilium interposuisti, tueri te notione Præsidis prouincię potes iure concesso, & concordat cum tex. in l. 2. §. vlt. in fine, ff. de decurion. ibi, si maiores annis septuaginta sint munera quidem ciuilia subire non coguntur; personale autem munus sub ciuilibus est tanquam species sub genere, vt constat ex l. 1. §. 1. & l. munerum ciuilium in princip. ff. de muner. & hon. nullumque aliud manifestum, seu concessum ius, ad quod referre se potuerit Imperator dict. l. fin. datur, in quo generatim in quolibet munere ciuili, seu personali excuset ætas 55. annorum, pręterquam dict. §. vlt. in fine, vbi tamen requiruntur 70. anni: quod enim habetur dict. §. vlt. in princip. ff. de decurion. & colligitur
11 ex l. 3. C. eod. speciatim † loquitur in munere decurionatus; pręterea tutela, & cura inter munera personalia, & ciuilia connumeratur à Iureconsulto in dict. l. munerum ciuilium ff. de muner. & honor. & tamen ab ea non excusantur ex ętate, nisi qui maiores sint 70. annis, dict. l. tertia, ff. de iur. immunit. & §. item maior, instit. de excus. tut. restituendus igitur est ille text. in dict. l. tertia, seu final. C. qui ætat. vel profess. se excus. iuxta lectionem

Contij, & textum d. l. 2. §. vlt. in fine, ad quē se retulisse Imperatorem dicendum est, dū ait manifesti id iuris esse; vt nimirum legatur, non maiores 55. annis, sed maiores 70. annis inuitos ad munera personalia vocari non posse. Stet ergo, á muneribus personalibus ob ætatem aliquem non excusari, nisi maior sit 70. annis per dict. l. 2. §. vlt. in fin. ff. de decur. & dict. l. 3. seu fin. C. qui ætat. vel profess. se excuss. lib. 10. Ex quo
13 text. † posset fortasse aliquis, & quidem non improbabiliter, vbi statuendus esset annorum terminus, vltra quem excusaretur clericus ob obligatione interessendi Choro, ac diuinis officijs, tanquam à personali munere, ob senectutem, quæ infirmitati æquiparetur, eum constituere in septuagesimo anno. Sed quia nemo percipere potest quotidianas distributiones in absentia nisi excusetur aliqua ex illis tribus causis expressis in dict. cap. vnico, §. qui verò, de cler. non resid. in 6. nimirum iusta, & rationabili corporis necessitate, infirmitate, vel euidenti Ecclesiæ vtilitate, quarum nulla cadit regulariter in septuagenarium, qui vt plurimum conuenire posset in Ecclesiam, & diuinis interesse; ideo non absolutè admitterem, vt is, qui septuagesimum ætatis suæ annum excedit, non teneatur omnino diuinis officijs adesse, sed vel tunc, cum propter complexionis imbecillitatem in ea ętate ita senio confectus est, vt sine salutis incommodo Ecclesiam adire non possit; vel, vt non teneatur ea munera in Ecclesijs obire, quæ à Canonicis corporale obsequium, seu corporis laborem requirunt, puta canendi Missam conuentualem, Euangelium, aut Epistolam, vel thurificandi, & cætera huiusmodi faciendi; nam; & personalia munera
14 † ea sunt, quæ cum corporis labore, & sollicitudine animi, ac vigilantia principaliter existunt, vt ait Hermogenianus I. C. d. l. 1. §. illud tenendum, ff. de muner. & honor. seu quæ animi prouisione, & corporali intentione sine aliquo gerentis detrimento pertractantur, vt definit Arcadius Charesius Iureconsultus d. l. munerum ciuilium in princ. ff. eod. Illud verò indubitatum
15 † existimo, senio ita confectum, vt residere, & interesse diuinis non possit, modò aliàs interesse consueuerit, percipere debere quotidianas distributiones: ita censuisse dicitur Congregatio præfecta interpretationi Trident. Concilij ad sess. 24. cap. 12. de reformat. in vna Rauenna-
16 tensi. qua ratione puto, † eum, qui octuagesimum annum expleuit, omnino etiam ab interessentia ipsa diuinorum officiorum excusari, & tamen percipere debere quotidianas distributiones; hic enim præsumptione iuris, & de iure iudicatur non posse in Ecclesiam conuenire, diuinisq; interesse; nam, vt inquit Regius Propheta Psal. 89. Dies annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni, si autem in potentatibus, (hoc est, robustioribus, vt explicant Titelmanus, Genebrard. & alij, constatque ex Caldæa versione,) octoginta anni, & amplius eorum labor, & dolor, hoc est, quicquid vitæ vltra hos annos relinquitur, laboriosum est, & doloris plenum, vt constat ex eadem Paraphrasi Caldęa, versioneque D. Hieronymi, ac septuaginta interpretum, & inter alios Genebrard. ac Titelman. exposuerunt; tunc enim ob continens defluuium, calorisque natui, & spirituum imbecillitatem, effœta ægra, languidaq; est senectus, vt illius vita sit quasi non vita, sed mors, mortisque expectatio certa, non vitę productio, vt optimè ibid. ait Genebrard. cùm autem senectus morti proxima est, tunc omnino ęgritudini æquiparatur, quod constat ex d. cap. quoniam frequenter in princip. vt lit. non contest. & supra latiùs adnotauimus. Non negarem tamen, (id quod supra etiam attigi,) citra octogesimum quoque an-
17 num † posse aliquem ita senio confectum esse propter naturæ suæ imbecillitatem, sicut robustiorem post octogesimum; quod satis constat ex loco Psal. cit. si in potentatibus, octoginta, & sicut eum, in Ecclesiam conuenire non posse, atque adeo tanquam infirmum reputari, ita, vt in absentia percipiat quotidianas distributiones: in
18 quo sanè † Physici iudicio standum est; tum ex eo, quod de infirmis quoad obligationem recitandi horas Canonicas tradit in hac specie Nauar. dict. tractat. de orat. & hor. canon. cap. 11, num. secundo, & seqq. & in nostris terminis Prob. dict. cap.
19 vnico num. decimoquarto, tùm quia † in quaque re, cuius cognitionem iudex non habet,

habet, periti in arte iudicio standum est, l. hac edictali §. his illud, C. de sec. nupt. cap. fraternitatis, & ibi Doc. de frigid. & malefic. Bart. & cæteri in rubr. & l. 1. ac toto fere tit. ff. de ventr. inspic. Abb. & Canonistæ in cap. proposuisti, de probat. vel etiam assertioni, & iuramento sic infirmi attenta personæ qualitate, vt in specie monet Prob. d. nu. 14.

Denique quod velle videtur Petr. à Ce-
20 ned. d. 3. part. Collect. 15. num. 8. † consuetudine, & speciali statuto alicuius Ecclesię, maxime synodali, induci, ac decerni posse, vt clerici in sacris ordinibus cõstituti, qui diutius, ac toto fere vitæ suo spatio Ecclesiæ inseruierunt, in absentia quotidianas distributiones percipiant, dum tamen Ecclesia ministrorum defectum non patiatur; id inquam quoad consuetudinem indubitatum puto iuxta tex. & ibi not. in cap. fin. de consuet. cum nec omnino à iure abhorreat, sed rationabilis sit huiusmodi consuetudo, vt constat ex supra deductis, & ijs, quæ mox adducemus. Quoad statutum vero Ecclesiæ, seu constitutionem synodalem id etiam valde probabile existimo; tum per ea, quæ infr. quæst. 13. afferemus, dum latius differemus, quid circa perceptionem distributionum quotidianarum in absentia possit statutum Ecclesiæ; tum per dispositionem Concil. Trident. sess. 24. cap. 12. de reform. in fine, Prouinciali synodo facultatem dantis statuendi in his, quę ad debitum in diuinis officijs regimen spectant, de certa lege in Choro conueniendi, & permanendi, simulq; de omnibus Ecclesiæ ministris; iuncto maxime, quod ait Iure consultus in l. à muneribus, ff. de muner. & honor. ex decreto, ac lit-
21 teris Seueri Augusti † veteranos milites à muneribus personalibus excusari. Lubet autem hoc loco verba synodalis constitutionis in Cæsaraugustano Archiepiscopatu editæ anno 1515. à Cened. vbi supra relata pro coronide subijcere tanquam formulam quandam pulcherrimam, quæ in alijs Diœcesibus, ac Prouincijs, cum hac de re statuendum erit, poterit obseruari; eius vero verba hæc sunt. Cum senes communiter reputentur infirmi, & qui labore prolixiori in castris Dominicis laudabiliter militando suam fere consumpserunt ætatem, aliqua iuxta canonicas sanctiones debeant prærogatiua gaudere; sancta Synodo approbante statuimus quod Clericus in sacris ordinibus constitutus in quacunque Ecclesia nostræ Diœcesis beneficiatus, qui in eadẽ per quadraginta annos personaliter residentiam fecerit, eidem deseruiendo, abinde, etiam si Chorum non continuauerit, dum tamen Ecclesia ministrorum non patiatur defectum, distributiones quotidianas cum cæteris fructibus, & emolumentis dicti sui beneficij contraria quacunque consuetudine, seu constitutione non obstante, satisfactis tamen alijs oneribus dicti beneficij, integre percipiant, & eidem sine aliqua diminutione persoluantur. Hactenus illa constitutio, & hic quoq; finis sit huius quæstionis.

SVMMAE RERVM.

1 *Absens in seruitio Episcopi percipit fructus præbendarum; etiam non distinctarum. num. 2. Immo etiam grossos fructus. num. 3 Idq; licet in ea Ecclesia esset constitutio etiam iuramento, vel sedis Apostolicæ confirmatione roborata, quod non residentes non percipiant fructus præbendarum. nu. 4.*

5 *Clericus existens in seruitio Episcopi dicitur inseruire Ecclesiæ.*

6 *Canonici existentes in seruitio sui Episcopi an percipiant fructus prębendarum, & quot esse debeant. nu 7.*

8 *Mansionarij existentes in seruitio Episcopi non percipiunt in absentia fructus præbendarum.*

9 *Absens in seruitio Archiepiscopi percipit fructus præbendarum.*

10 *Intellectus cap. pastoralis, & cap. duo simul, de off. iud. ord.*

11 *Clericus existens in seruitio Archiepiscopi, qui proprius non sit, non percipit fructus prębendæ; nec in seruitio prælati Collegiatæ.*

12 *Absens in seruitio Episcopi non ob id percipit distributiones quotidianas.*

13 *Intellectus tex. in c. ad audientiam, de cler. non resid.*

14 *Intellectus cap scire debes, 7. quæst. 1. cap. hæc huius placiti, 12. quæst. 2. & cap. similiter, 16. quæst. 1.*

15 *Absens in seruitio Episcopi ex consuetudine*

I 3 cumq;

eumq; abest principaliter propter Ecclesiam, percipit distributiones.

16 *Canonici, qui adhibentur ab Episcopo pro publicandis Indulgentijs videntur percipere debere distributiones.*

17 *Canonici, qui adhibentur ab Episcopo in ijs statuendis, quæ ad Seminarium recte instituendum pertinent, an percipiant distributiones.*

18 *Canonici, quibuscum Episcopus statuit de ijs, quæ pertinent ad diuina officia, & Ecclesiæ ministros, percipiunt distributiones*

19 *Canonici, de quorum consilio, & assensu Episcopus procedit in causis criminalibus contra Canonicos, percipiunt distributiones.*

20 *Canonici, quibuscum Episcopus nonnullorum Hospitalium fructus in alium vsum conuertit, pro eo tempore an percipiant distributiones.*

21 *Canonici à Capitulo ad id deputati in casibus, quibus Episcopus Capituli consilium, vel assensum adhibere debet, percipiunt distributiones, dum ea de causa sine fraude absunt, vt assensum præbeant.*

22 *Canonici, qui cum Episcopo absunt causa visitationis, an pro eo tempore percipere debeant distributiones. Et quid si ad visitanda limina Apostolorum à sua Ecclesia abfuerint; num. 23.*

An absentes in seruitio Episcopi etiam non sui percipere debeant Quotidianas Distributiones. Quæstio VIII.

APERTISSIMA, & notissima in hoc est iuris Conclusio, absentibus in seruitio Episcopi, licet debeantur fructus præbendarum, non tamen deberi quotidianas distributiones.

1 Prior pars † huius conclusionis patet ex tex. in capit. de cætero, de cler. non resid. vbi Alex. 3. ad Eboracensem Episcopum scribens decernit in hæc verba; statuimus, ne Canonicis, donec in seruitio tuo fuerint, quicquam subtrahi debeat, vel auferri, quod de communitatis sibi beneficio debetur; dum autem dicit, quod de communitatis beneficio de-
2 betur, comprehenduntur etiam † præbendæ 3 illæ, quæ non sunt distinctæ: seu etiam † grossi illi fructus, qui loco præbendarum, vel etiam vltra præbendas, distincti tamen à quotidianis distributionibus tribuuntur præsentibus, seu residentibus; non autem diuinis officijs interessentibus; ac quotidianum ministerium exhibentibus: vt inter ceteros adnotauit ibi Abb. nu. 3. de quibus fructibus, ac præbendis indistinctis latius egimus superius 1. par. huius tract. q. 3. Idem etiam apertius disponitur in cap. ad audientiam, eod. tit. ext. de cler. non resid. vbi Innoc. 3. Meldensi Episcopo rescribens decernit, vt duo ex Canonicis Ecclesiæ suæ in seruitio suo existentes suarum fructus integre percipiant præbendarum; cum absentes, inquit, dici non debeant, sed præsentes, qui tecum pro tuo, & ipsius Ecclesiæ seruitio commorantur. Idq. pro-
4 cedit † quamuis in ea Ecclesia esset constitutio etiam iuramento vallata, & auctoritate Sedis Apostolicæ confirmata, vt Canonici, qui in ea non resident, suarum præbendarum fructibus priuentur, vt aperte constat ex eiusdem tex. præcedentibus verbis, quo loco, & d. cap. de cetero Glos. & Doct. communiter adnotarunt
5 † existentem in seruitio Episcopi dici etiam inseruire Ecclesiæ; de quo tamen nos infr. hac ipsa quæst. latius differemus. Pariter id procedit etiam in Canonicis habentib. præbendam Doctoralem, & Magistralem, vt post Rot. apud Put. decis. 294. lib. 3. tradunt, quos post hæc scripta vidi, Gonzal. ad reg. 8. Canc. Glos. 6. num. 257. & Garz. tract. de benef. par. 3. cap. 2. num. 365. qui num. seq. id limitat, nisi sequentur magnum damnum Ecclesiæ ex Rebuf. in Prax. benef. tit. de dispens. de non resid. num. 41. & Hoied. tract. de benef. incompatib. cap. 17. num. 29. cas. 8. sed ex vtroque
6 tex. ego colligo, † quod, licèt probabile sit, solos Canonicos Ecclesiæ Cathedralis gaudere hoc priuilegio, vt dum ab Ecclesia ablentes Episcopo inseruiunt, fructus præbendarum, & mensam grossam percipere possint cum vtrobique rescribat Summus Pontifex Episcopis, & in d. capit. ad audientiam expressim loquatur de Canonicis Ecclesiæ Cathedralis; tamen probabilius est, omnes Canonicos non modo Ecclesiarum Collegiatarum

rum Ciuitatis, sed etiã diœcesis huiusmodi priuilegio priuandos non esse; cum in d. cap. de cætero, absolutè id dicatur de Canonicis, quorum appellatione non modo Ciuitatis, sed etiam forenses Canonicos comprehendi nemo dubitare potest. quod verò in d. cap. ad audientiam, sermo dumtaxat habeatur de Canonicis Ecclesię Cathedralis, id euenit, vt casui de Canonicis Ecclesię Cathedralis proposito responsum Pontificium conueniret; non autem ibi expressim excluduntur cæterarum
7 Ecclesiarum Canonici. Pari ratione † ad Ecclesiam dumtaxat Cathedralem referendum est, quod ex eodem capit. ad audientiam aperte colligitur, duos tantum Canonicos eodem priuilegio potiri posse, idq; propter prerogatiuam Ecclesię, quę ob sui dignitatem maiorem etiam habere debet copiam ministrorum; vnde in alijs Ecclesijs Collegiatis plures duobus Canonicis assumere poterit Episcopus pro seruitio suo; qui tamen integrè percipient in absentia fructus præbendarum; per text. in d. capit. de cetero absolute, atque indistinctè de Canonicis loquentem neque ad certum se Canonicorum numerum adstringentem, quicquid in contrarium voluerit Abb. & cæteri Doct. magis communiter d. cap. ad audientiam. Illud
8 sanè certum † mihi est, (quicquid voluisse videantur Abb. & nonnulli alij d. cap. de cetero, & c. ad audientiam; necnon Io. Selu. in tract. de benef. par. 4. quest. 6. num. 33. & seq. & alij relati à Garz. d. c. 2. num. 369. Gonz. supra num. 261.) solos Canonicos, non autem alios Clericos Collegiatarum Ecclesiarum, puta Mansionarios, quos assisios vocant, huiusmodi prerogatiua gaudere posse, vt Episcopo seruientes, licet absint ab Ecclesia, prębendarum, seu portionum suarum fructus percipiant; nam vterque tex. supra citatus precise loquitur de Canonicis, quorum appellatione certum est non posse comprehendi alios clericos; non est autem facienda extensio de persona ad personam in odiosis, & à iure exorbitantibus, etiam ex identitate, aut maioritate rationis, iuxta latè tradita per Euerar. in loc. à ratione legis lar. & c. num. 41. 47. & duobus seqq. quod autem nos simus in odiosis, constat; nam agitur de diminutione cultus diuini, qui tamen potius debet augeri, capit. fin. de rescript. in 6. cum suis similes etiam à iure exorbitans est absentia ab Ecclesia, in eaque non residere, seu quod non residentes in suis beneficijs illorum fructibus non priuentur, sed eos integros percipiant, tot. ferè tit. de cler. non resid. & Conc. Trid. sess. 24. cap. 12. atque adeo nobiscum post alios sentiunt Gonzal. sup num. 261. & 263. Garz. d. cap. 2. num. 370. & nullis seqq. docentes, ad id requiri Episcopi dispensationem, & necessitatem; vel specialẽ, & euidentẽ Ecclesię vtilitatẽ.
9 Denique adnotandum est, † hanc priorem conclusionis partem locum habere tam in Archiepiscopo, quam in Episcopo, cum eadem plane, quia vere, ac proprie Episcopus est, immo maior sit ratio in Archiepiscopo, quia & magis inseruit Ecclesię, & pluribus ministris indiget; licet contrarium voluerit Host. in cap. cum dilectus, quem etiam ibi sequi videtur Io. An. de cler. non resi. per tex. in cap. duo simul, & cap. pastoralis, de off.
10 iud. ord. quę tamen iura † non obstant; nam in d. cap. duo simul, solum dicitur, clericos Archiepiscopo, quamdiu voluerint coram ipso stare iuri, compelli non debere iudicium Patriarchę subire, nisi causa per appellationem ad eius audientiam perferatur, aut ei aliquid super hoc a Sede Apostolica sit indultum; nihil vero ibi de fructibus prębendarum; immo etiam per clericos Archiepiscopi intelligunt ibi Doct. magis communiter clericos illi subditos, non autem qui cum eo commorantur. in d. vero cap. pastoralis; nihil plane ad rem habetur, vt facile patebit textum illum perpendenti; nisi forte velint Doct. citati, id intelligendum esse de clericis Suffraganeorum inseruientibus Archiepiscopo
11 quod verum † est, colligiq. videtur ex dictis iuribus, & aperte admittit Abb. d. cap. cum dilectus num. 9. docens nobiscum, clericos proprios, hoc est, ipsius Diœcesis Archiepiscopi non autem illius Suffraganeorum hoc priuilegio gaudere, vt in eius seruitio existentes, dum absunt a sua Ecclesia, percipiant fructus suarum præbendarum; per easdem fere rationes, quas nos sup. attulimus; quod

I 4 etiam

etiam ex cõmuni post alios resoluit Garz. d.cap.2.num.382.præsertim post Hoied.d. c.17.n.29.Rebuf.vbi sup.num.36.Salsed.ad prax.crim.Diaz c.52.cas.2. immo Garz. d. cap.2.num.381.post Selu.tract.de benef.4. part.quæst.6.cap.17. Nauar. cons.2.num.1. de cleric.non resid.& Abb.in d.cap.de cætero num.3.voluit,prælatum Ecclesiæ Collegiatæ, posse vnum ex suis Canonicis habere in seruitio suo,ita,vt, in absentia percipiat fructus suæ præbendæ. quod licèt probabile sit propter tantorum virorum auctoritatem; fortasse tamen in iure sustineri non potest, cum dispositio illius cap. de cætero,& cap. ad audientiam sit odiosa,atq; adeo non extendenda præter proprium casum,iuxta ea, quæ paulo ante hac ipsa conclus.adduximus.

12 Posterior autem pars † huius conclusionis probatur ex eod.tex.in d.cap.de cætero: nam verbis huius tex. relatis in principio quæst.statim subijcit Pontifex, nisi fortè sint victualia,quę non consueuerunt absentibus exhiberi:quo loco per victualia intelligendæ sunt quotidianæ distributiones,vt ibi explicarunt Glos. & Doct. communiter, & constat ex d.cap.vnico in princip.vbi Bon.8.apertè asserit, distributiones quotidianas victualia nuncupari, & ibi Gl. & Doct.omnes, dum text.afferre volunt, ad quem se referre potuit Summus Pontifex, allegant, dict. cap. de cætero, de cler.non resident. in nullo enim alio text. excepto d.cap.vnico, quotidianę distributiones victualium nomine appellantur,pręterquam in dict.cap.de cętero. Id verò ipsum,nimirum absentes in seruitio Episcopi non percipere quotidianas distributiones,expressim tradiderunt Doct. omnes in d.cap.de cętero, plerique in d.cap. ad audientiam, de cler.non resident.& in d.cap. vnico eod. titul.in 6. & adnotauit etiam Couar. dict.lib.3. var. resol. cap. 13. num. 2.alijque passim, & apertè colligitur quoque ex tex.† in d.cap.ad audientiam, dum

13 Summus Pontifex ibi decernit dumtaxat, vt huiusmodi absentes in Episcopi seruitio fructus prębendarum percipiant, constat autem ex latiùs deductis supr. 1. part. quæst. 6. per totam, appellatione fructuum præbendæ,aut beneficij non contineri quotidianas distributiones. Neque obstat verbum illud, integrè, ibid. appositum, nam adhuc refertur solum ad ipsos fructus præbendarum, vt nimirum eos sine vlla diminutione percipiant, vt ibi Glo. & cæteri tradiderunt, vel integrè, intelligendum ita erit, vt includantur etiam prębendę indistinctę, vel fructus illi grossi loco pręebendarum succedentes in aliquibus Ecclesijs, de quibus paulò ante dicebamus, & latiùs alibi disseruimus. Minùs etiam obstat, quod ex eod. cap. ad finem colligitur, & Glos. alijque Doct. tum ibi, tum in dict.cap. de cętero adnotarunt,illum, qui est in seruitio Episcopi, censeri Ecclesiæ quoque inseruire:ad quod etiam Glos. 1. dict. cap. de cętero allegat tex.in cap.scire debes,7. quæst.1. cap. hæc huius placiti,12. quæst.2. & cap.similiter, 16.quæst.1.ex alia verò parte certum mihi est, eum, qui abest in seruitio, & propter vtilitatem Ecclesiæ, seclusa quoque quauis consuetudine quotidianas distributiones percipere debere, vt infra quæst. 11. latiùs demonstrabitur. Respondetur enim primò in d.c.ad audientiam solùm haberi, quòd absentes dici non debent, sed præsentes, qui cum Episcopo pro illius, & Ecclesiæ seruitio commorantur, ex quibus verbis potiùs colligitur oppositum, quod nimirum seruitium Episcopi, & Ecclesiæ, hoc in casu diuersa sint, cum inter vtrumque ponatur copula; & quæ regulariter habet copulare diuersa,cap.querelam, de simon. cum simil.vel certè colligitur, quòd iuxta casum ibi propositum vtrumque copulatiuè requiritur, nimirum, quòd duo Canonici Ecclesię Cathedralis simul sint in seruitio Episcopi, & eius Ecclesiæ absentes, vt haberi debeant pro præsentibus,vbi in ea Ecclesia extet constitutio etiam iuramento vallata,& auctoritate Sedis Apostolicæ confirmata, vt Canonici, qui in Ecclesia non resident, priuentur fructibus suarum præbendarum; præterquam quòd esse præsentes, & interessentes diuersa sunt,vt sup.quæstion.quinta, præmiss. vlt. satis docuimus. In dict. autem cap. scire debes, vnde sumptum est ex Cypriani E-

14 pist.9. lib.4. solùm dicitur † Episcopum in Ecclesia esse,& Ecclesiam in Episcopo, & ideo in Ecclesia non esse eum, qui cum Episcopo non sit, hoc est, non sit in communio-

munione Episcopi, cum eoque pacem non habeat, vt apertè constat ex verbis sequentibus, & explicat ibi Glos.& cæteri.d.verò cap.hæc huius placiti, sumpto ex Concil.Illerdens. cap.16. habetur dumtaxat secundum Glos.ibi, Clericis, qui in domo Episcopi defuncti inueniuntur, subministranda esse alimenta, bona verò successori reseruanda, qui eis vti debet cum his, quos cognouerit disciplinæ, & charitati prædecessoris sui fideliter paruisse; quæ verba sunt illius canonis; quod verò in eodem canone subditur, quodq; fortasse respicere voluit Glos.d.cap.de cætero, nimirum durum esse, vt hi, quos constat in seruitio Domini cum primæ sedis Antistite, hoc est, cum Episcopo prædecessore, vt ibi Doct. exponunt, desudasse, despecti aliquatenus crucientur, quasi qui Episcopo inseruierint dicantur Domino inseruijsse, id sanè libenter admitto, vbi disciplinæ,& charitatis cum Episcopo amatores ei fideliter paruerint, vt constat ex verbis præcedentibus mox relatis: non tamen inde sequitur, eos inseruire Ecclesiæ, neque.n. quicunq; Domino seruiunt, Ecclesiæ deseruiunt, nisi valde remotè; licèt contra, qui Ecclesiæ seruiunt, obsequiũ Deo præstare dicuntur. Denique in d.c.similiter, 16.quæst. 1.quod est decretum Symmach. Papæ in 6. synodo Romana, solum dicitur, res Episcopi esse bona Ecclesiæ, ideoq; inuasores bonorum Episcopi eadem pœna plectendos esse, qua ij, qui bona Ecclesiȩ inuadunt; nihil vero habetur de ijs, qui Episcopo inseruiunt. Respondetur secundo quod vbi etiam ex his iuribus a Glo. allegatis colligeretur eos, qui in Episcopi seruitio sunt cẽteri Ecclesiæ inseruire; adhuc intelligendum id est indirectè, minus principaliter, admodumq; remotè, non autem directè, proxime,& principaliter, prout requiritur adhuc, vt Canonicus absens propter Ecclesiæ seruitium,& vtilitatem possit in absentia percipere quotidianas distributiones;& hoc sonat illa dictio, propter, quȩ causam finalem,& precipuam significat, vt Philosophis quoq; notum est: & vox, cuidens, quȩ habetur d.cap.vnic. Ex quo infertur, canonicos associantes suum Episcopum extra Ecclesiam non lucrari distributiones, vt in specie adnotauit Gonzal. ad reg.8.§.7.proem.nu.183.ex tex. d. cap. de cetero, & cap. ad audientiam Boer. decis. Burdegal.17.num.12. necnon declaratione Sacrȩ Congregationis Conc. Trid. in eum sensum, vt non possint Canonici duo, aut plures associantes eorum Prælatum quandoq; volentem audire Missam non in Cathedrali, sed in alia Ecclesia ciuitatis participes fieri distributionum quotidianarum, quæ non nisi presentibus, & inseruientibus dantur. idq; etiam constat ex ijs, quæ hucusq; in hac quest. adduximus, præsertim quod Ecclesiæ non inseruiunt saltem directe, & principaliter. Et ex hac declaratione, atq. alijs Garz. tract. de benef. par. 3. cap. 2.nu.345.cum duob.seqq.probat, per Triden. sess. 24. cap. 12.non fuisse derogatum d. cap. de cetero, & cap. ad audientiam. Quod si aliqui ex Canonicis cum Episcopo essent, non vt ei inseruiãt, sed principaliter, vt Ecclesiȩ vtilitati prospiciant, vt in nonnullis casibus, quos mox subijciam, tunc secundum aliquos isti absentes non tanquam in seruitio Episcopi existentes, sed tanquam Ecclesiæ vtilitatem prosequentes, quotidianas distributiones percipient.

Limitatur ergo hęc conclusio, primo quando Canonicatus consisteret in solis distributionib. quotidianis: tunc enim clerici eas lucrarentur, ne priuilegium iuris esset inutile; ex Garz.d.c.2.n.113.& 115.excepta tamen tertia parte, quę de seruietib. accrescit, vt idem probat dict. cap.2, num. 351.& 353. Limitatur secundo, vt non pro-
15 cedat † quotiescunque consuetudo legitima (hoc est quadragenaria, cum sit contra ius, iuxta tex.cũ ibi not. in cap. fin. de consuet.) sit inducta, vt huiusmodi absentibus in seruitio Episcopi dentur distributiones; per ea, quæ in fortioribus casib. tradémus inf. quest. 12.ita post alios Garz. d. cap. 2. numero 348. licet in hac specie contrarium voluerit Nauar. in cons.2. nu. 2. iuxta Lugdunensem impressionem, de cler. non resid. neq; enim cap. vnicum, de cler. non resid. in 6. quod ille pro se allegat, improbat hanc consuetudinem, sed illam, quod indistinctè dentur distributiones presentibus in ciuitate, seu loco Ecclesiȩ, non tamẽ actu inseruientibus ipsi Ecclesiȩ, & interessentibus diuinis officijs, vt ex eius lectura

ctura videre est. Limitari etiam posse videtur tertio loco hæc ipsa cõclusio, vt nõ habeat locum quoties Canonici, qui cum Episcopo existentes absunt ab Ecclesia, principaliter absunt propter Ecclesiæ suæ vtilitatem; tunc enim cum respiciamus id, quod principaliter; non autem accessoriè ac minus principaliter fit cap. cum R. Canonicus, de arbit. l. si quis nec causam, ff. si cert. petat. cum suis concord. adductis q. 5. num. 23. Canonici illi tanquam absentes propter Ecclesiæ vtilitatem distributiones quotidianas percipient, vt supra diximus. Hinc inferri posse videtur primò
16 duos † illos Canonicos, qui ex præcepto Con. Triden. sess. 21. cap. 9. de reform. adhiberi debent ab Episcopis, seu locorum Ordinarijs in publicandis Indulgentijs, alijsue spiritualibus gratijs, si quado ea de causa sine fraude tempore diuinorum officiorum eos abesse simul cum Episcopo contingat, priuandos non esse quotidianis distributionibus tãquam absentes propter Ecclesiæ vtilitatem ex officio sibi attributo, quod sibi damnosum esse non debet l. cum quidam C. de administ. tut. cum simil. de quibus infr. quæst. 11. Infertur 2. ob eandem causam idem dicendum videri
17† de duobus illis Canonicis senioribus, & grauioribus ab ipso Episcopo eligendis, quorum consilio vtatur in conficiendis regulis, ac statutis Seminarij Clericorum, quæ ad eos rectè instituendos pertineant; similiter de illis duobus, quorum alter ab Episcopo, alter a Capitulo eligendus est, & de quorum consilio Episcopus constituere debet ea, quæ ad Seminarium instituendum, & construendum, assignandosq; ei reditus pertinent iuxta decretum eiusdem Triden. Conc. sess. 23. cap. 18. de refor. vers. & quia ad Collegij fabricam instituẽdam, & vers. fin. necnon de illis duob. Canonicis à Capitulo Cathedralis Ecclesiæ deputatis, quibus præsentibus rationes redituum eiusdem Seminarij singulis annis Episcopus accipere debet, vt in eodem cap. 18. vers. quod si Cathedralium ab eadem Synodo decernitur. Tertiò infertur
18 pari ratione † idem statuendum de illis duobus Canonicis, altero ab Episcopo altero per Capitulum eligendo, qui donec synodus aliqua Prouincialis celebretur, in qua ea de re statuatur, ab eodem Episcopo adhiberi debent in ijs prouidendis, quæ necessaria videbuntur circa diuina officia, omnesq. Ecclesiæ ministros iuxta ea, quæ eadem Tridentina Synodus decernit sess. 24. cap. 12. de reform. in fine. Infertur quartò, idem etiam
19 dicendum † de illis duob. Canonicis a Capitulo initio anni eligendis ex præscripto eiusdem Concil. Trident. sess. 25. cap. 6. de reform. in princ. quorum consilium, & assensum Episcopus, seu Vicarius, cum extra uisitationem contra aliquam personam Cathedralium, vel Collegiatarum Ecclesiarum procedere voluerit, tenetur adhibere tam in formando processum, quam in cæteris omnibus actibus vsq; ad finem causæ inclusiuè. Quinto infertur,
20 idem similiter videri asserendum † de illis duobus de Capitulo rerum vsu peritiorib. per loci Ordinarium iuxta statutum eiusdem Tridentinæ Synodi d. sess. 25. c. 8. vers. quod si hospitalia, deligendis, cũ quibus idẽ Ordinarius fructus illorũ hospitalium, quæ ad certum peregrinorum, aut infirmorum, aliarumue personarum genus suscipiendum fuerint instituta, cum tamen in loco, vbi sunt dicta hospitalia, similes personæ, aut perpaucæ reperiuntur, debet in aliũ vsum pium, qui eorum institutioni proximior sit, ac pro loco, & tempore vtilior, conuertere, prout eis magis expedire vsum fuerit.
21 Infertur 6. eadem de causa † idem omnino seruandum esse in ijs Canonicis, quos Capitulum delegerit, ac deputauerit in casibus, quibus Episcopus requirere debet consilium Capituli, eiusue assensum vel de consuetudine legitimè præscripta, vel de iure communi antiquo; quos colligere licet ex toto ferè tit. de his, quæ fi. a præl. sin. cons. Cap. & ibi Doct. vel etiã ex dispositione Concil. Trid. quos habes in sess. 5. cap. 1. de reform. vbi ve lectore, & magistro deligendo agitur; sess. 24. c. 12. vers. in omnibus verò in Canonicatibus, seu præbendis designandis, quibus singuli sacri ordines annexi esse debeant, sess. eadem cap. 15. in augendis distributionibus quotidianis per vnionem beneficiorum simplicium, vel præbendas eius Ecclesiæ ad pauciorem numerum reducendo, denique

que in sess. 25. cap. 10. in substituendo, seu subrogando iudice in locum vnius ex synodalibus, quem vsque ad proximam synodum mori contingat. Infertur demum,
22 idem fortasse dicendum † de Canonicis, quos, sicut & cæteros, assumere potest Episcopus, dum aut Cathedralem, Collegiatasue, aut alias etiam Ecclesias suæ Ciuitatis, & Diœcesis visitare vult, & debet iuxta decretum eiusdem Concil. Trid. sess. 6. cap. 4. de reform. & sess. 24. cap. 3. in princ. de quo tamen latius infra quæst. 11. cũ de absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem differemus. Illud verò hic omnino adnotãdum est, hanc limitationem, quam supra attulimus, cum sequentibus illationibus procedere, si illam opinionem sequamur, sufficere vtilitatem Ecclesiæ specialis suæ Ciuitatis ad hoc, vt propter eam absens percipere iure debeat quotidianas distributiones; alias, si teneamus requiri vtilitatem particularis illius Ecclesiæ. cui est adscriptus, vt ex communiori, & fortè veriori sententia trademus infra q. 11. conclus. 1. post medium; illã limitatio cum sequentibus illationibus (tertia, quarta, & sexta exceptis, cum in ijs solis de particularis; & specialissimæ Ecclesiæ suæ vtilitate, eius nimirũ, cui adscriptus est, & à qua distributiones percipere solet, illiusq; iuribus tuendis agatur,) locum nequaquam habebit quoad percipiendas in absentia cum Episcopo quotidianas distributiones; verum quoad fructus dumtaxat præbendarum, ac cæterorum beneficiorum, vt latius d q. 11. ostendemus.

Quod si quæras, an Canonici missi à suis Episcopis ad visitanda limina Apostolorum eorum nomine vel ipsos comitantes ad eadem limina, iuxta constit. 25. Sixti V. lucrentur non solum fructus beneficiorum, sed etiam distributiones. Respon-
23 deo † eas lucrari, si adsit decretum eiusdem Sixti, & duæ Sacræ Cong. declarationes; de quibus Garz. d. tract. de benef. par. 3. cap. 2. num. 349. quod Canonici missi ab ipsorum Episcopis ad limina Apostolorum eorum nomine, vel comitantes ipsos Episcopos ad eadem limina distributiones lucrentur. Ratioq. huius sententiæ illa esse potest, quod hic missus relatiuus est statum cuiusque Ecclesiæ Collegiatæ, ac præcipuè Cathedralis, vt eius vtilitati consulatur; vnde probabile quoque redditur quod subdit Garz. num. 350. idem fore, si vnum præbendatum eadem de causa mittat, duosue Canonicos, vel præbendatos secum ad id ducat; secus vero si duos mitteret, aut plures eum comitarentur; sed pro præbendato voluit, vel certe debuit dicere portionarium. Et hæc de præsenti quæst. dicta sint.

SVMMAE RERVM.

1 *Cardinalatus est maior dignitas post Papatum.*
2 *Papatus est maxima omnium dignitas.*
3 *Cardinali Legato inseruiens percipit in absentia fructus præbendæ; & num. seqq.*
4 *Episcopus facit vnum corpus cum Canonicis Ecclesiæ Cathedralis.*
5 *Legato inseruiens dicitur Ecclesiæ inseruire.*
6 *Legati potestas ordinaria potius est, quam extraordinaria.*
7 *Cardinali non Legato inseruiens non percipit in absentia fructus præbendæ.*
8 *Legato, vel Cardinali inseruiens non percipit in absentia quotidianas distributiones.*
9 *Papæ inseruiens percipit fructus præbendæ, ac beneficiorum. Et quæ sit ratio; num.* 10. *Idq; non obstante quauis constitutione Ecclesiarum contra Canonicos absentes edita. num.* 11.
12 *Papæ inseruire, seu in eius seruitio abesse qui nam dicantur.*
13 *Papæ inseruientes vt sic non percipiunt in absentia distributiones quotidianas sine speciali priuilegio.*
14 *Intellectus cap olim tibi, de verbor. signific. Glos. & aliorum varius fuit.*
15 *Principi seculari seruientes vt sic in absentia non percipiunt distributiones quotidianas; sed nec fructus præbendæ, alteriusue beneficij.*

An absens in seruitio Cardinalis, vel Papæ possit Distributiones Quotidianas percipere. Quæstio IX.

DIXI-

DIXIMVS in statim præceden. quæst. de absentibus in seruitio Episcopi, nunc gradatim procedendo dicamus de ijs, qui absunt in seruitio Cardinalis, tum vero Summi Pontificis; est enim
1 dignitas Cardinalatus † maior in Ecclesia post Summum Pontificatum, vt constat ex Martin. Laudens. in tract. de præstant. Cardin. quæst. 61. & Lancell. Conr. in tépl. omn. iud. lib. 2. cap. 2. §. 1. & 3. num. 1. Pa-
2 patus verò † maxima omnium dignitas est, vt not. Doct. in cap. solitæ, de maior. & obed. & latè tradit Conrad. ibid. lib. 1. §. 1. in princip. & lib. 2. cap. 1. §. 1. in initio.

Prima ergo Conclusio sit. Absentes ab Ecclesia in seruitio Cardinalis Legati saltem intra prouinciam, & legationem illius, percipiunt quidem fructus præbendarum suarum non tamen quotidianas distri-
3 butiones. Prior pars † conclusionis probatur; tum quia qui seruiunt Legato inseruiunt Papę; qui autem inseruit Papæ; percipit in absentia fructus sui beneficij, vt paulò pòst concl. seq. ostendam; tum quia idem dicendum de Legato quoad prouinciam, & legationem suam, quod de Episcopo quoad diœcesim, vt est optimus tex. in cap. 2. de off. leg. in 6. neque obstat cap. sanè, de priuil. vbi priuilegium non extenditur ex identitate rationis; nam hoc non est proprie priuilegium, sed ius commune & præterea maior est ratio, quia, vt diximus, inseruire dicuntur Papę, immo quodammodo etiam Ecclesiæ; licet, quia salarium habent, percipere non debeant quotidianas distributiones, vt infra dicemus; & præterea, quia non inseruiunt nec prosequuntur vtilitatem Ecclesiæ illius particularis, cui adscripti sunt, sed tantum vniuersalis, prout constabit ex ijs, quæ trademus infr. quæst. 11. concl. 1. ferè per totam. Tum quia ita in specie tradit Io. And. in cap. cum dilectus num. 7. de cler. non resid. & ibi Doct. communiter, vt ait Gamb. tract. de auct. Legat. lib. 1. num. 56. & pluribus relatis Garz. tract. de benef. par. 3. cap. 2. num. 382. qui & ipse loquitur in Legato, communemq; fatetur Abb. d. cap. cum dilectus; qui tamen dicit se dubitare dè hoc communi dicto Doctorum. Primo quia neq; eadem sit ratio in Legato quæ in Papa; & maximè quia aliqui possunt esse in seruitio Papæ aliqui in seruitio Legati, & sic Ecclesia pateretur defectũ ministrorũ; neq; eadē, inquit, est ratio, quæ in
4 Episcopo, quia † Episcopus facit vnũ corpus cũ Canonicis, & est maxima inter eos cõmunio, c. requisisti il 2. de testam. & c. quanto, de his, quæ fi. à præl. sin. consen. Cap. quod non accidit inter Canonicos, & Legatum. Deinde quia, inquit, potest argui in Legato, sicut arguimus in clericis inferioribus Episcopo; tantò magis; quia potestas Legatorum est superindicta, seu extraordinaria, ideo restringenda per Glos. not. in Clem. 2. de offic. ord. Denique quia hæc materia est damnosa ipsis Ecclesijs, & per eam diminuitur cultus diuinus; ergo potius est restringenda, quam relaxanda. Quibus tamen rationibus non obstantibus adhuc persisto in communi opinione propter rationes pro ea allatas. Neq. obstat prior ratio Abb. quoad primũ eius membrum; nam immo eadem est ratio in absente cum Papa, & absente cum eius Legato; quia eidem Summo Pontifici seruire censetur. Ad confirmationem verò illius respondeo, quidem absurdum posset etiam allegari respectu absentium cum Episcopo, vel causa studiorum; quia possent aliqui esse cum Episcopo, aliqui cum Papa, aliqui in vniuersitate studiorum, & sic Ecclesia pateretur defectum; cui in cõmodo prouidit Gregorius Pontifex Canonum lator in c. pœn. de cler. non resid. decernens priuilegiatos super absentia per prouentuum subtractionem cogi redire, vbi Ecclesia patiatur defectum ministrorum. Immo neque etiam obstat alterum membrum eiusdem prioris rationis; nam non ideo Canonicus absens in seruitio Episcopi percipit fructus præbendæ, quia faciat cum eo vnum corpus; sed vel quia ita statutum est à Summo Pontifice; vel, vt alij voluerunt, & innuere videtur tex. d. c. ad audientiam in fin. & tradit ibid. Abb. ipse num. 8. quia dicitur quodammodo Ecclesiæ inseruire, quomodo etiam qui in
5 seruitio Legati est, † dicetur Ecclesiæ saltem vniuersali inseruire, quod sufficit ad lucrandum fructus prædendæ, ac beneficij vt constat ex ipsomet Abb. d. cap. cum dilectus nu. 2. & 3. de cler. non resid. Quoad secun-

Quoad secundam vero eius rationem supra allatam non video, quomodo ipse Abb. arguere possit ab ijs Canonicis, qui inseruiunt prælatis inferioribus Episcopo ad inseruientes Legatis; tum quod illi Prælati non inseruiunt Ecclesiæ sicut Legati; tum quia ipsemet Abb. in cap. de cætero num. 3. de cler. non resid. cum cæteris Doct. vult, etiam Canonicos absentes in seruitio aliorum Prælatorũ inferiorũ Episcopo posse percipere fructus præbendarum suarum, eò, quod non appareat, cui loquatur illa littera, quæ generaliter loquitur; sed certe textus ille intelligendus est de absente in seruitio Episcopi, vt intelligit Glos. & Doct. magis cõmuniter, & prout loquitur cap. ad audientiã; atque adeo priuilegium hoc non est extendendum ad alios Prælatos inferiores, cum quibus non habet Canonicus eam communionem, quam habet cum Episcopis; vel potius non dicitur Ecclesiæ inseruire. Præterea falsum est, quod assumit Abb. potestatem Legatorum esse extraordinariam; nam immo ordinariam
6 † illam esse constat ex tex. in alleg. cap. 2. de off. Leg. in 6. in ijs verbis, Legatos prouinciarum sibi commissarum ordinarios reputantes & c. Non obstat denique tertia ratio; tum quia cum incipit priuilegiũ hoc esse damnosum Ecclesijs reuocabitur iuxta tex. d. cap. pen. vbi Abb. num. 2. & cæteri, de cler. non resid. tum quia non dicitur fieri in casu nostro vlla extensio, sed Canonicus existens in seruitio Legati tanquam inseruiens Papę habebit fructus beneficij; & præbendę ex dispositione d. cap. cum dilectus, de cler. non resid. tum demum, quia Doct. in d. cap. cum dilectus, non extendunt dispositionem illius a seruientibus Papę ad seruientes Legato, sed a seruientibus Episcopo, quæ sanè extensio fieri potest a maioritate rationis, quę aliquando admittitur etiam in exorbitantibus a iure, iuxta not. per Doct. in cap. cui licet de reg. iur. in 6. Euerar. in loc. à rat. leg. larg. num. 11. & 43. & Matthesil. de interpr. nu. 29. & 39. Firma igitur stet prior pars huius conclusionis. Quę sanè limitatur in simplici Cardinali non Legato: nam
7 † illi inseruiens non percipit fructus prebendę, nisi ex dispensatione speciali; cessat enim, nec militat ratio, quę locum habet in eo, qui existit in seruitio Episcopi, Legati, vel Papæ; & ita voluerunt Io. An. Abb. & cæteri d. cap. cum dilectus, & alij relati ac prolati à Garz. d. c. 2. num. 388. licet nu. præced. alios referat contrarium sentientes, quod & facere videtur Host. d. cap. cum dilectus, & Archid. d. c. vnico num. 1. de cler. non resid. in 6. facilè tamen solet concedi huiusmodi facultas ipsis Cardinalibus propter eorum prærogatiuam dignitatis; pro quo facit tex. in c. 1. de off. Leg. lib. 6. & cap. fœlicis, de pœn. eod. lib.

Posterior autem pars eiusdem conclu-
8 sionis, quod nimirum † absentes in seruitio Legati, & Cardinalis non percipiant quotidianas distributiones, patet tum quia cum non reperiamus huiusmodi absentes exceptos à regula tex. in cap. licet de præben. & c. vnic. de cler. non resid. in 6. cum simil. quod nimirum distributiones non dentur, nisi ijs, qui intersunt personaliter diuinis officijs, regulæ standum erit; tum quia neque etiam existentes in seruitio Papæ illas percipiunt, multò ergo minus qui sunt in seruitio Cardinalis, aut Legati; neque enim maiorem prærogatiuam cæteris parib. habere debet qui membro inseruit, quam qui capiti, Cardinales autem membra sunt, Summus verò Pontifex est caput, d. cap. fœlicis cum ibi not. per Doct. de pœn. in 6. tum demum quia id apertè voluit Io. An. d. cap. vnico num. 3. ad fin. de cler. non resid. in 6. dum se remittit ad not. per eum d. c. cum dilectus, vbi dumtaxat concedit huiusmodi absentibus, vt percipere possint fructus præbendarum; & est de mente cæterorum Doctorum ibi, dum eos quoque fructus, qui ad præbendam attinet vix illis absentibus concedunt. Idque multò magis certum, & indubitatum erit in absentibus in seruitio Cardinalis, qui Legatus non sit; cum iuxta probabiliorem, & communiorem opinionem illi neque etiam fructus præbendarum, & cæterorum beneficiorum suorum sine dispensatione, seu priuilegio percipiant, vt paulo ante ostendimus.

Secunda Conclusio. Absens in seruitio Papæ, licet percipiat fructus beneficij, ac præbendæ suæ, non tamen quotidianas distribu-

ſtributiones. Prior pars huius concluſio-
9 nis † apertè probatur ex text. dict. cap. cum dilectus, de cler. non reſid. ibi, fructus præbendæ ſuæ aſſignetis eidem in noſtro
10 ſeruitio commoranti, ratio † verò ſubditur ab eodem Pontifice, quia nimirum huiuſmodi familiares Papæ ſæpè promouent apud eum negotia ipſorum capitulorum, cum familiares, inquit, noſtri, qui circa nos ſe obſequiales exhibent vniuerſis, minori non debeant prærogatiua gaudere, quàm veſtrum ſinguli, quorum negotia per iſtos ſæpiùs promouentur; id verò pro-
11 cedit † non obſtante quacunque conſtitutione ipſarum Eccleſiarum hac de re contra Canonicos abſentes edita; vt patet ex verbis illis præcedentibus; non obſtante conſtitutione, quæ contra abſentes Canonicos inter vos dicitur emanaſſe. Dicentur
12 autem † eſſe in ſeruitio Papæ ad effectum lucrandi fructus beneficij, ac prabendæ, Capellani Papæ, & ſimiles, quique in curia morantur de illius præcepto, licèt ſcriptores ſint. ſecus verò ſi voluntate propria quia tunc propriam potiùs, quàm reip. vel vniuerſalis Eccleſiæ vtilitatem proſequuntur, vt in ſpecie tradunt Abb. dict. cap. cum dilectus num. tertio, & ibi Io. An. num. ſecundo, Archid. dict. cap. vnico, num. 1. & vtrobiq; cæteri ferè omnes Doct. Io. Selu. in tract. de benef. 4. par. quæſt. 6. nu. 36. poſt Ang. in Sum. Verbo Clericus ſeptimò §. 2. idemq; Scriptoribus exceptis tenet poſt alios Garz. dict. cap. 2. num. 383. cum ſeq. eſtque de ijs, qui voluntate propria curiæ inſeruiunt, optimus text. in l. ſed ſi per prætorem, §. fin. in fin. & l. inter eòs §. 1. ff. ex quib. cau. mai. ibi, eos, qui notis ſcribunt acta præſidum reip. cauſa non abeſſe certum eſt, licèt alia lectio illius tex. in quibuſdam codicibus non habeat negatiuam; quo caſu faciet prò ijs, qui abſunt in Curia morantes ex præcepto Papæ, pro quibus etiam eſt tex. in l. reip. ff. eod.

Poſterior autem pars eiuſdem conclu-
13 ſionis, nimirum, quod † abſentes in ſeruitio Papæ non percipiat ſine ſpeciali priuilegio quotidianas diſtributiones, probatur ex communi ferè Doct. opinione, qui rem hanc pertractarunt. huius enim ſententiæ fuit Io. And. in Gloſ. adfuerint, dict. cap. vnico, & in lect. num. tertio circa fin. & ibi Archid. num. primo, Gloſ. 2. dict. cap. cum dilectus, & ibi Abb. num. quinto, alia etiam Gloſ. in cap. fin. Verbo exceptis, de reſcript. in 6. idem docet Io. Selu. dict. tract. de benef. 4 part. quæſtion. 6. num. 36. Garz. dict. cap. 2. num. 385. & ſeq. vbi ad id allegat quandam Rot. Rom. deciſ. neque in hoc aliquem reperio contradictorem: immo ad ipſum ſatis colligi poteſt ex eod. c. cum dilectus; dum enim dumtaxat præcepit ibi Pontifex, vt dentur huiuſmodi abſenti in ſeruitio Papæ fructus præbendæ, ſi ei de iure debitæ fuiſſent diſtributiones, aut Papa de illis intellexiſſet, mandaſſet vtique, vt ei darentur, iuxta regulam, quę ſumitur ex cap. inter corporalia, de translat. Epiſc. cap. ad audientiam, de decim. l. vnica, §. ſi verò, C. de caduc. toll. & prout mandauit in cap. olim. tibi
14 de verbor. ſignific. Qui quidem † text. maximum hac in re faceſſit negotium; nam ibi mandat Papa, vt cuidam Canonico, qui iuxta intellectum Glo. 1. in Verbo, Canonico, quem etiam non improbat ibi Abb. num. quarto erat abſens in ſeruitio Epiſcopi, vel Papę, cęteri Canonici darent prębendam, quę tantum reſidentibus datur de communibus prouentibus; & pręterea manualia beneficia, hoc eſt, quotidianas diſtributiones, vt exponit ibi Glo. 2. licèt per verbum, fortè, in Verb. manualia, dicens, fortè, quę dantur ſingulis diebus illis tantùm, qui interſunt diuinis, quę certè ſunt quotidianę diſtributiones; idq; ſatis patet ex tex. dict. cap. vnico, & ibi Gloſ. in Verb. manualia beneficia, quę refert ad hunc tex. cap. olim, de verb. ſignif. & ſanè iuxta hunc intellectum Gloſ. dict. verb. Canonico, ipſa ſibi contradicit: nam ibid. dicit huiuſmodi abſentem in ſeruitio Epiſcopi percipere integrè beneficium ſuum prꝫter victualia, quæ tamen certum eſt; eſſe ipſas quotidianas diſtributiones, vt ead. Gloſ. dicit dict. cap. de cętero: de abſente verò in ſeruitio Papę dicit, quòd plus, quàm præſentes ſeruire intelliguntur ideoq; voluit Papa, quòd omnia haberet, ſicut pręſentes, & allegat text. dict. cap. cum dilectus; ubi tamen ſolum decernitur, quòd percipiat fructus prębendę, & Gloſ. ipſa ibi dicit expreſsè, eum non habere quotidianas diſtributiones,

nes, quas ibid. victualium nomine appellat. Vnde aliter respondet eadem Glos. d. Verb. Canonico, quem etiam intellectum affert Abb. d. nu. 4. eum non improbando, non referre vbi esset absens ille Canonicus, nimirum, num esset absens, vel præsens, quia Papa sic voluit, vnde seruandum est, licet durum videatur, per tex. in cap. in memoriam, 19. dist. & hunc etiam intellectum approbare, videtur Glo. 2. d. c. cum dilectus, dum ait, quod, si in eo tex. Papa intellexisset de victualibus, seu quotidianis distributionibus, vtique mãdasset de eis prouideri, sicut in cap. olim, de verb. signifi. Porro secundum hanc lecturam, & solutionem dicendum erit hunc Canonicum etiamsi fortè abesset in seruitio Papæ, similiue de causa, ab eo impetrasse speciale priuilegium, vt posset in absentia distributiones percipere; quod quidem potuit ab eodem concedi, vt pluribus ostendemus infr. quæst. 14. sicq; plane cessaret difficultas ex hoc tex. contra hanc nostræ conclusionis posteriorem partem, in qua solum contendimus citra speciale priuilegium non posse iure communi postulari ab eo distributiones, qui absit in seruitio Papæ.

Verùm huic lecturæ illud inter cetera refragatur, quod hæc indulgentia, istudq; mandatum, de quo in tex. d. c. olim, ibidem vocatur beneficium, & vt tale dicitur esse legitime interpretandum; quod si absenti præter illas tres causas expressas in d. cap. vnico de cler. non resid. in 6. tribuisset distributiones quotidianas, iam non beneficij, quod largissimè, sed priuilegij, quod strictissime interpretari debemus, quia contra ius est, ac tertio præiudicat, iuxta tex. in cap. sanè, de priuil. cum ibi not. & alijs adductis per Fel. in c. causam, quæ, num. 9. & seq. de rescript. & nos infr. dict. quæst. 14. circa initium, potius nomen mereretur. Ad aliam igitur solutionem confugiendum. Tertia solutio est, quam affert Io. An. d. cap. olim num. 8. & Abb. num. 4. hunc verè fuisse præsentem; quod indicat illud relatiuum, alijs; sed propter aliquod statutum particulare, vel consuetudinem illius Ecclesiæ denegabat Capitulum illi Canonico præbendam illam, & manualia beneficia vnde Canonicus impetrauit super hoc priuilegium; & sic tollitur obiectum Glo. quod hic text. non potest intelligi de præsente; quia alias non esset opus interpretatione, nec Canonici haaberent causam subtrahendi beneficium, vel malè interpretandi mandatum Papæ. nisi dicamus cum Innoc. d. cap. olim, quod etiam ibi sentire videtur Abb. antiq. hanc malam interpretationem mandati in eo fuisse, quod volebant Canonici nomine præbendæ, quæ tantum præsentibus datur, ea solum intelligere, quæ in victu consistunt; cum tamen comprehendat etiam ea, quæ vestitus sunt, dummodo tantum residentibus dentur Sed licet hæc lectura, quæ sanè diuinatoria, videntur, in se vera esset; nihilominus adhuc non tollit difficultatem; nisi ponamus etiam, hunc Canonicum ita præsentem fuisse, vt non Episcopo, aut Papæ, sed Ecclesiæ ipsi quotidiano ministerio inseruiret; iuxta quem sensum dicendum erit, hos Canonicos de facto dumtaxat denegasse distributiones Magistro G. Canonico, cui aliàs omnino de iure deberentur; eamq; ob causam fuisse ab eo super huiusmodi re impetratum Apostolicum mandatum, cuius mentio sit in hoc text. quia solet plus timeri quod specialiter, quam quod generaliter indulgetur, vt habetur in cap. quamquam, 23. dist. c. etsi Christus, de iureiur. c. quia in causis, de procur. cap. si aduersus, de heret. ex quibus iuribus, & alijs colligitur, ob prædictam causam pleraq; à Principe indulgeri, quæ de iure communi debentur: nisi tamen vellemus potius cum Io. An. d. cap. olim num. 2. & Abb. num. 6. Butr. Innoc. & alijs, in eo tex. per manualia beneficia non intelligi quotidianas distributiones proprie sumptas, sed vel ea, quæ quotidie ad manus dantur, vt pro exequijs mortuorum, & huiusmodi, puta anniuersaria, laudimia, & similes extraordinarios reditus, vt sentit Innoc. d. cap. olim; vel grossos illos fructus à prębendis distinctos, de quibus nos sup. 1. par. quæst. 3. circa initium, vel, vt volunt Io. An. & Abb. loc. cit. prębendam, quę singulis diebus de communibus prouentibus pro victu in vino, pane, vel pecunia; & quod certis temporibus pro vestitu tribuatur Canonicis pręsentibus, ac residen-

ſidentibus, licet non intereſſent diuinis. Pro qua poſtrema lectura, ac ſolutione optime faciunt extrema verba illius tex. vbi aperiens, & explicans Pontifex, quid contineri voluerit in illo ſuo priuilegio, ſeu mandato, inquit, præbendam, quæ tantũ reſidentibus in victu, & veſtitu de communi confertur, ipſi Magiſtro G. plene, ſicut vni ex alijs reſidentibus, iniunximus conferendam. & ſic propriè ſumetur in hoc tex. nomen reſidentis, prout diſtinguitur ab intereſſente, iuxta latè per nos tradita ſupr. 1. par. quæſt. 4. circa fin. & not. Abb. hic num. 6. & d. cap. cum dilectus nu. 5. alias iuxta proxime huic præcedentem ſolutionem dicendum erit hic impropriè ſumi, hoc eſt, non præciſe pro eo, qui præſens eſt in loco beneficij, & ſæpe, licet nõ ſemper, Eccleſiæ inſeruit, ac diuinis intereſt; ſed pro eo, qui, cum præſens ſit, etiam diuinis ſemper intereſt, & Eccleſiæ perſonale miniſterium, ſibiq; competens exhibet; quomodo etiã reſidentis nomen ſumi videtur d. cap. vnico in princip. Quamcunque igitur lecturam, ſeu ſolutionem ex his ſequamur, ſatis puto factum eſſe dubitationi, quam ex d. c. olim contra poſteriorem huius concluſionis partem excitauimus.

Quę quidem ampliatur, vt multò magis procedat † in eo, qui abeſt in ſeruitio
15 Principis; nam is proculdubio percipere non debet in abſentia diſtributiones quotidianas, vt in ſpecie tradit Nic. Boer. dec. 17. nu. 16. cum is non dicatur ſaltem principaliter abeſſe propter vtilitatem Eccleſię arg. tex. d. c. ad audientiam in fin. vbi dicitur, quod abſente in ſeruitio Papę promouente negotia Capitulorum; & tamen ij non habent diſtributiones, vt mox docuimus. quòd ſi principaliter etiam ad Principes deſtinarentur aliqui Canonici ab ipſo Capitulo propter Eccleſiæ vtilitatem, tunc perciperent diſtributiones, non ex capite abſentię in ſeruitio Principis, ſed abſentię propter Eccleſię vtilitatem iuxta ea, quę infra q. 2. illat. pen. latius adducemus. ſed neque iſti abſentes in ſeruitio Principis, etiam vt ſint conſiliarij, percipiunt in abſentia fructus præbendarum, aut illos etiam, quos groſſos vocant, vt voluit Boer. d. nu. 16. & ex eo probatur, quod regulariter iſti fructus non debentur niſi reſidentibus, de cler. non reſiden. fere per tot. cap. fin. de reſcript. in 6. cum autẽ caſus hic non reperiatur exceptus, ſtamus regulæ, cap. 2. de coniug. leproſ. cum ibi notat. & alijs adductis per Euerard. in loc. ab excep. ad regul. num. 2. & ſeq. & ſic tenendum eſt etiam quoad ipſos fructus pręebendarum, quicquid in contrarium velle videatur Bal. in l. iuriſperitos, in princip. ff. de excuſ. tut. & Io. Selu. in tract. de benef. 4. par. quæſt. 6. num. 30. poſt Dec. in cap. decernimus, de iudic contra hos enim pręter Boer. ſup. poſt alios tenet Garz. d. cap. 2. num. 389. cum duobus ſeqq. Nunc ad aliam queſtionem tranſeamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Studiorum cauſa eſt iuſta abſentiæ cauſa.*
2 *Studij Theologiæ cauſa abſens percipit fructus beneficij, & præbendæ ſuæ; & num. ſeqq.*
3 *Licentia non requiritur etiam Sedis Apoſtolicæ, vt quis abſit cauſa ſtudij Theologiæ; vbi etiam intellectus cap. fin. de magiſtr.*
4 *Studens iuri Canonico percipit in abſentiæ fructus præbendæ.*
5 *Vicarius neceſſario conſtituendus non eſt beneficijs ſimplicibus ab abſente cauſa ſtudiorum.*
6 *Studens in iure ciuili percipit in abſentia fructus præbendæ.*
7 *Studij non Theologici cauſa non poteſt quis abeſſe, & fructus præbendæ percipere iure communi abſque alia facultate, vel iure ſpeciali; & num. ſeqq*
8 *Petrus Gregor. Tboloſ. in tract. de benef. cap. 7. dum abſolutè vult, licentiam non requiri in abſente cauſa ſtudiorum, reprehenditur*
9 *Licentia Prælati an requiratur, cum quis à Sede Apoſtolica impetrauit indultum, vt abeſſe poſſit cauſa ſtudiorum.*
10 *Licentia non reſidendi, vel ſtudendi habet aliquid ſpiritualitatis, ideoq; pro ea nihil exigi poteſt.*
11 *Intellectus cap. relatum, de cler. non reſid. Vbi Gloſ. in Verbo prælatorum, reprehenditur; num. 12.*
13 *Intellectus cap. fin. de reſcript. lib. 6. affertur.*
14 *Quinquennium dumtaxat ſtatutum eſt ſtuden-*

dentibus in Theologiæ vt percipiant fructus præbendarum, non autem studentibus in alia facultate.

15 *Intellectus cap. cum ex eo, de elect. in 6.*

16 *Docentes quamdiu docuerint percipiunt fructus præbendarum.*

17 *Studiorum locus, ad quem clericus accedit, qualis esse debeat, vt percipere possit fructus præbendæ.*

18 *Statutum, vel consuetudo tollens studentibus priuilegium percipiendi fructus præbendarum non valet.*

19 *Studens percipit fructus præbendæ, licèt non studeat assiduè.*

20 *Canonici absētes causa studij quot esse possint.*

21 *Clerici nonnulli studere non possunt in vniuersitate iuri ciuili sine Papæ licentia.*

22 *Absens causa studij percipit fructus grossos, & præbendarum indistinctarum.*

23 *Absens causa studij non percipit distributiones quotidianas. Et quid cum in illa Ecclesia nulli alij reditus sunt. num. 24. & seq. vbi etiam quid de alimentis.*

25 *Regulæ iuris standum est, nisi exceptio ex eodem iure oriatur.*

26 *Leges prospiciunt ijs, quæ vt plurimum accidunt.*

27 *Statutis, & consuetudinibus particularibus Papa non censetur derogare, nisi de ijs faciat specialem mentionem.*

28 *Consuetudine induci potest, vt absens causa studij percipiat distributiones.*

An, & quando absens causa studiorum perciperet queat Distributiones Quotidianas. Quæstio X.

INDVBITATVM est hac in re, causam 1 studiorum esse † iustam causam absentiæ, vt constat ex c. relatum, & c. tuæ fraternitatis, de cler. non resid. cap. licèt, de præben. cap. final. de magistr. cap. cum ex eo, de elect. in 6. & cap. 2. de priuil. eod. lib. cum suis similibus. Difficultas est, quando iusta sit ad effectum, vt ob eam absens percipere possit fructus beneficij, vel præbendæ, aut etiam quotidianas distributiones.

Prima Conclusio. Absens causa studij in sacra pagina, seu Theologiæ, † iustè percipit in absentia fructus beneficij, & præbendæ suæ. Tex. est ad litteram d. c. licèt, de præben. ibi, vt Eboracen. Archidiacono in sacra pagina cupienti studere prouentus suos Ecclesiasticos faceretis integrè ministrare; idem habetur d. cap. fin. in fin. de magistr. in hæc verba; docentes verò in Theologica facultate, dum in scholis docuerint, & studentes in ipsa integrè per annos quinque percipiant de licentia Sedis Apostolicæ prouentus præbendarum, & beneficiorum suorum; non obstante aliqua alia consuetudine, vel statuto: ex quibus verbis illud dumtaxat pro nunc 3 colligo, † per licentiam, de qua hic, non intelligi facultatem super hoc impetrandam à Sede Apostolica, sed generalem licentiam concessam auctoritate huius constitutionis, vt adnotauit ibi Glos. cæteriq; Doct. & Abb. d. cap. licèt, num. 4. vbi dicit, ideo in eo tex. impetratum fuisse ab illo Archidiacono priuilegium, vt absens causa studiorum percipere posset fructus suæ præbendæ, vel quia nondum emanauerat d. c. fin. de magistr. id ex iure communi concedens, vel quia de facto nolebant Canonici ei respondere de sua præbenda, vel etiam ad cautelam, quia plus solet timeri, quod specialiter iniungitur, c. aduersus, de hæret. cum suis concord. Idē etiam, quod in d. c. fin. habetur in Trident. Conc. sess. 5. c. 1. de reform. in fin. cuius decreti verba hæc sunt. Docentes verò ipsam sacram scripturam, dum publice in scholis docuerint, & scholares, qui in ipsis scholis student, priuilegijs omnibus de perceptione fructuum præbendarum, & beneficiorum suorum in absentia à iure communi concessis plenè gaudeant, & fruantur. Hoc autem locum etiam habet 4 † in studente in iure Canonico, vt absens percipiat fructus præbendæ. ita in specie tradit latè Felin. cons. 18. nu. 7. & Abb. d. c. tuæ fraternitatis nu. 5. & 6. de cler. non resid. probaturq; satis apertè ex iuribus, in quibus hoc priuilegium absolutè cōceditur absentibus causæ studij, vt ex d. c. tuæ, ibi, Canonici, quibus studiorum gratia est indultum, vt in absentia sua fructus percipiant præbendarum suarum; item ex d. c. cum ex eo, de elect. in 6. vbi Episcopus dispensat, vt promotus ad parochialem non

teneatur se facere promoueri intra annum ad sacerdotium, sed causa studij possit id differre vsque ad septennium: & ponitur ibi Vicarius, cui datur tantùm certa portio atque adeo reliquos fructus percipiet absens causa studij: in beneficijs verò simplicibus
5 † non erit necessariò constituendus Vicarius, quia in his, sicut in curatis, nullã mensionem faciunt iura de constituendo Vicario, vt constat ex tex. d. cap. tuæ, & cap. fin. ac sentit Couar. lib. 3. var. resolut. cap. 13. num. 2. post Calderin. consil. 1. tit. de cler. non resid. dum ad hoc, vt Canonicus Ecclesiæ per Vicarium seruiat, requirunt specialem Summi Pontificis dispensationem optimeque deduxit Abb. eod. cap. tuæ num. 6. ideoq; Canonicus absens causa studij etiam in iure Canonico percipiet integros fructus præbendæ in absentia sua.
6 Immo & idem est † in iure ciuili, vt expressè voluit, & fusè comprobat Horat. Luc. in tract. de priuileg. Schol. 1. par. priuil. 100. ampl. 1. & optime Tiber. Decian. consil. 43. num. primo, vsque ad decimo, volum. 1. vbi id fusè comprobat quoad vtrumque ius tam Canonicum, quam ciuile: quoad ciuile verò, de quo maior est difficultas, satis id colligitur ex text. in d. cap. 2. de priuileg. in 6. vbi incumbens Romæ studijs humani, & diuini iuris gaudet priuilegijs, quibus gaudet incumbens alibi, ac recipit integrè prouentus suos Ecclesiasticos, hoc est fructus præbendæ suæ, sicut ille, ibique in specie id adnotauit Glos. in Verb. integrè, vbi etiam, & quidem optimè admonet, eum,
7 qui abest causa studij alterius, † quam Theologiæ non iure communi, vt absens causa studij Theologici ex d. cap. licèt, de præben. & cap. fin. de magistr. sed vel ex dispensatione Episcopi, aut Papæ, vt dict. cap. tuæ fraternitatis, de cler. non resid. & cap. cum ex eo, de elect. in 6. vel etiam ex consuetudine, aut statuto Ecclesiæ, vt ibid. docet Glos. & Abb. d. cap. tuæ num. 5. percipere fructus suæ præbendæ, ac beneficij. Ex
8 his igitur liquet, † Petr. Gregor. Tholos. virum alioqui eruditissimum in tractat. de benef. cap. septimo, num. 10. nimis laxè locutum esse, dum indistinctè vult, absentem quem esse posse causa studiorum, sine licentia sui Prælatis nam contrarium expressè habetur in d. cap. cum ex eo, de elect. in 6. & patet ex d. cap. tuæ fraternitatis, de cleric. non residen. in ijs verbis; Canonici, quibus studiorum gratia est indultum, vt in absentia sua fructus percipiant præbendarum; iuxta primum intellectum, quem affert ibi Glos. 1. in Ver. indultum, hoc est indultũ ab Episcopo, vel etiã in ijs verbis sequentib. accepta licentia se ad villas transferunt, &c. iuxta secundum intellectum eiusdem Glos. ibi, iuncta expositione Abb. ibidem, & aliorum ad verb.
9 accepta licentia, quasi † licentia sit accipienda etiam à Prælato, cùm quis ea de re indultum obtinuit à Sancta Sede Apostolica, cui consonat declaratio illa fœlic. record. Pij Papæ IIII. Anno Domini 1564. editæ, qua decreuit, dispensationes, & indulta de percipiendis fructibus præbendarum, & beneficiorum in absentia causa studij, quæ à Sacra Pœnitentiaria, vel Sede Apostolica concedi, & emanare contigerit, nequaquam huiusmodi absentibus suffragari, nisi singulorum Ordinariorum locorum, in quibus singula beneficia huiusmodi consistunt, consensus gratis præstandus ad id accedat; ex quo verbo, gratis, hìc posito tollitur ratio illa, qua tueri se putat Gregor. loc. citat. dum ex Archidiacon. Præpos. & Geminian. in cap. de quibusdam, 37. dist. ait pro litteris de non residendo, vel pro licentia studendi nihil posse exigi, eò, quod, inquit, hoc sit beneficium iuris, & debitum; nam vel hæc non est ratio illorum Doct. sed illa, quòd
10 hæc † contineant aliquid spiritualitatis, quia nimirum huiusmodi licentia, & facultas docendi pendeat ab Ecclesiastica iurisdictione, eiusque actus sit, quæ tamquam quid spirituale, vel spirituali annexum, est materia, circa quam simonia versatur, vt pluribus docet inter cęteros Vgol. in mod. tractat. de Simon. Tab. 1. cap. 47. num. 2. & tertio, & cap. 48. cum seq. & in specie licentiæ de non residendo causa studiorum idemmet d. Tab. 1. cap. decimo, §. 3. num. 5. satisq; etiam voluit Abb. in rubr. de magist. & sic ad vitandam simoniam pro ea nihil exigi potest; aut quia sic placuit canonum latoribus, vel certè illi Doct. se retulerunt ad tit. seu rubr. de magist. & ne aliquid exigat. pro licentia doc. iuncto cap. secundo, & tertio eod. titul. in quo tamen nihil habetur

betur de absentibus in studijs iuris ciuilis, vel canonici, sed solùm Theologicæ facultatis, vt constat ex cap. quarto, & fin. eiusd. titul. neque etiam tueri se potest idē Gregor. ex communi consuetudine, quam adstruxit ex Panor. d. cap. tuæ, de cler. non resid. & Imol. cap. ex tuæ eod. titul. vt beneficiati se ad studia litterarum conferant sine licentia sui Prælati; nam id non asserunt ibi præcit. Doct. sed solùm, sicut priuilegio concedi, ita consuetudine, & statuto Ecclesiæ induci posse, vt clericus absens causa studiorum sine licentia percipiat fructus præbendę, ac beneficij, quod quidem admittendum foret; immo specialia hæc iura esse necessaria in reliquis studijs, excepto Theologico, supra ostendimus.
11 Neque etiam obstat † cap. relatum, de cler. non resid. quod pro sua opinione adducit Gregor. illud ita legendo, quod absentes possunt remoueri, nisi de licentia suorum prælatorum, vel studio litterarum, vel pro alijs honestis causis contigeret eos abesse; quasi ibi distinguatur studium litterarum à licentia Pręlatorum, sintque hi diuersi casus absentiæ, nimirum de licentia Prelati, & causa studiorum; non obest inquam ille tex. tum quia hęc lectura, quæ, vt verum fatear, communis est, non habeat sensum somniatum à Greg. nam primum, vel, non disiungit, seu distinguit absentiam causa studij à licentia Prelati, sed tantùm distinguit ab absentibus pro alijs honestis causis, apposita per leporem, nimirum per figuram illam verborum, quę vocatur coniunctio, prima dictione, vel, quę omitti poterat, & ita intellexit illum tex. Glos. ibi in Verb. Prelatorum, Abb. & cæteri, tum quia in omnem casum tex. ille loquitur non ad effectum, vt quis percipere possit in absentia causa studij fructus præbendarum, sed vt pręsentati admittantur, vel admissi non amoueantur à beneficio; quo casu certum est sufficere, quòd vel de licentia Prelati sui, vel causa studij, vel alia honesta de causa is absit, cum quęlibet causa etiam colorata excuset à culpa, & pœna, l. vlt. C. de in integr. restit. l. igitur §. potest, vbi Glos. ff. de liberal. caus. cum alijs sexcentis. Nimis igitur laxè, vt dicebamus, locutus est Petr. Gregor. hac in re; quam
12 tamen † nimis quoque angustauit Glos. d. cap. ralatum, Verb. prælatorum, dum ibi indistinctè notat, licentiam Prælati necessariam esse in absentia causa studiorum, cum tamen ea necessaria non sit cum quis abest causa studij Theologię, vt constat ex tex. d. cap. fin. de magistr. vbi id habet ex iure communi, quod & nos paulò ante adnotauimus.

Ex supradictis igitur omnibus duo colligo; alterum est licentiam Prelati tunc demum esse perendam, cùm quis non in Theologia, sed in iure, vel vltra quinquennium studere vult, idque etiam si ad id priuilegium à Sancta Sede obtinuerit; secus verò forte vbi se consuetudine. aut statuto Ecclesiæ suæ tueatur. Alterum est, non esse amplius curandum de can. Vulteranæ, & can. concesso, 12. quæst. 2. can. generaliter, & can. charitatem, 16. quæst. 1. & ibi glo. alijsque iuribus, & Glos. antiquis, si quę sunt, in quibus videntur denegari reditus Ecclesiastici clericis existentibus in scholis eò, quod ij reditus darentur illis pro sedulitate adhibita officijs concessis, si quidem dubium hoc hodie sublatum est, contrariumq; nouis iuribus decisum.

13 Sed neq; † obest cap. fin. de rescript. in 6. vbi Bonif. 8. reuocat omnes indulgentias à se, vel suis prædecessoribus concessas clericis de percipiendis fructibus beneficiorum suorum in absentia, etiam si in scholis sint: profiteturque Pontifex se illas in posterum non daturum; nam ibi solùm reuocantur indulgentiæ perpetuæ, vt patet ex tex. in ijs verbis, indulgentias perpetuas concessimus; quare temporales, puta ad quinquennium, vel aliud certum tempus nō sunt sublatæ, vt not. ibi Glos. in Verb. perpetuas, ceteriq; communiter.

Verùm præter hec alia quoque nonnulla nunc pro complemento huius conclusionis adnotanda sunt.

14 Primum, † quod de quinquennio dictum est, ac statutum in d. cap. fin. de magistr. id esse referendum dumtaxat ad studentes in Theologia, non autem in alia facultate, vt constat ex d. cap. cum ex eo, de elect. in 6. vbi conceditur septennium. qui tamen
15 † text. cum indistinctè loquatur de studio litterarum, vel ita est accipiendus illud quasi in eo tēpus, constituatur omnibus

studiis simul. præcipue verò Theologiæ, iurisq; Canonici, quibus quis vacare voluerit; quod indicat verbum illud generale, studio litterarum insistentes; vel etiam ita intelligendus est, vt innuit Glos. ibi in Verb. septennium, quod vltra quinquennium vsque ad illud tempus non quidem ab ipso iure concedatur absentia in studio etiam Theologię, sed requiratur dispensatio Episcopi. Sed neque id referendum
16 est ad docentes; nam † ipsi quoad priuilegium percipiendi fructus non habent vllam temporis determinationem, sed eo gaudent quamdiu docuerint, vt patet ex Concil. Trid. loc. cit. & d. cap. fin. de magistr. vbi Abb. num. 4. & 5. quicquid in contrarium ibi voluisse videatur Glo. Alterum
17 est, † non sufficere, vt illud Studium, ad quod aliquis accedit, qualecunq; sit, sed debet esse generale, vt patet ex d. cap. tuę fraternitatis, de cler. non resid. & d. cap. 2. de priuil. in 6. ex quibus etiam iurib. cum suis Gloss. & ibi traditis per Doctor. colligere licet, non requiri, quod sit vniuersitas aliqua studiorum secum habens Rectorem, & cætera priuilegia, quæ vniuersitatibus studiorum iure competunt, quale erit studium Ticini, Patauij, Pisarum, & similia; sed sufficere generale, vt erat olim Romanum, d. cap. 2. ac nunc est Mediolanense in gymnasio Societatis Iesu saltem quoad studium Theologiæ, quæ ibi optima cum methodo, legitur cuicunq; audire volenti
18 Tertio notandum † non valere statutum, vel consuetudinem tollentem hoc priuilegium studentibus; vt si disponeret, omnes fructus conuertendos in quotidianas distributiones, latè Horat. Luc. d. tract. de priuil. schol. priuil. 100. ampl. 3. & 6. & Rebuf. simil. tract. priu. 31. nu. 10. & 13. Quarto, stu-
19 dentes † gaudere hoc eodē priuilegio, licet aliquando diuertāt ad Curiam Romanam, neq; semper studeant, modo id faciant pro maiori parte anni; Abb. d. c. fin. sub n. 6. de magistr. & Horat. Luc. d. priuil. ampl. 4.
20 Quinto numerum † Canonicorum, qui absentes causa studij percipere possunt fructus præbendę, non esse indistinctè restringendum ad duos Canonicos, vt p. eriq: voluerunt in cap. ad audientiam, de cler. non resid. sed posse ad plures extendi, modo id status Ecclesię patiatur, vt optimè probant Abb. ibid. num. 6. & Horat. Luc. d. priuil. 100. limit. 2. Selu. de benef. 4. par. quæst. 6. num. 31. Sextò
21 est adnotandum, † illud, quod supra dicebamus, clericum quoq; qui abest causa studij in iure ciuili, percipere fructus in absentia, intelligendum esse de clerico, qui non sit Sacerdos, Archidiaconus, Decanus; Prępositus, Cantor, vel Personatum habens: nam his prohibitum est sub pœna excommunicationis ipso facto leges, & Physicam audire, vt habetur in cap. fin. ne cle. vel Monac. quare super hoc erit ab huiusmodi clerico impetrandum speciale priui-
22 legium. Deniq; notandum est † Canonicum, vel alium clericum in omnibus casibus in quibus potest percipere fructus prębendæ suę, vbi præbēdæ sunt distinctæ, posse etiam, vbi non sunt distinctæ, immo etiā, grossos fructus, & quicquid in communi distribuitur pręsentibus, & residentibus, eo excepto, quod datur interessentibus diuinis officijs. tradidit id Glo. Abb. & cæteri Doct. communiter d. cap. licet, vbi est optimus tex. de preben. & pluribus adstruunt Fel. d. col. 18. fere per totum, & Horat. Luc d. priuil. 100. de priuil. Schol. limit. 1. & Rebuf. simil. tract. priuil. 31. nu. 2. Quid autem dicendum sit, de tertia illa parte fructuum, de qua Concil. Trid. sess. 22. c. 3. d. reform. & habetur supr. 1. par. quæst. 3. nu. 7. vbi admonuimus, verius esse tertiam illam partem non esse percipiendam ab ijs, qui absunt causa studij, aut alia iusta de causa, ea excepta, de qua ibi, cum huiusmodi absens implere non posset seruitium Ecclesiæ sibi competens, vt ibidem requiritur; multo vero minus implere possit personaliter, quod ibi quoq; exigitur. quin etiam cum solum casus ille specialis de habente cura animarum in diœcesi eo loco excipiatur, satis vult Concilium, reliquos casus fictæ pręsentiæ, & residentię a iure priuilegiatos fore exclusos; nam casus exceptus firmat regulam in non exceptis, l. nam quod liquidè §. fin. in 1. respon. ff. de pen. leg. & cap. 2. de coniug. lepros. cum alijs adductis per Doct. ibi, & Euerar. in loc. legal. ab except. ad regul. num. 1. & seq. ex consuetudine tamen poterit absens causa studij aut alia iusta etiam priuata hos grossos fructus percipere,

percipere, vt colligitur ex extrau. cum nonnullæ la 1. §. præterea, de præb. in com mun. Atque hæc de hac conclus. sint satis.

Secunda conclusio. Absens causa studij
23 etiam Theologiæ non percipit † regulariter quotidianas distributiones. text. est ad litteram in dict. cap. licet, de praben. nam, cum ibi mandasset Pontifex, vt Eboracensi Archidiacono in sacra pagina studere volenti prouentus sui Ecclesiastici, hoc est fructus præbendæ, &, si qui sunt, præter distributiones quotidianas, ministrarentur, statim subijcit; nolumus tamen, vt quotidianas distributiones, quæ tantum residentibus in Ecclesijs, & his, qui intersunt horis canonicis exhibentur, ei tribui faciatis; vbi id adnotauit Glo. Abb. & alij Doct. omnes; alia Glos. dict. cap. fin. Verb. integrè, de magistr. & dict. cap. secundo de priuileg. in 6. Horat. Luc. dict. limitat. 1. Petr. Gregor. dict. tractat. de benef. cap. 7. num. duodecimo, Couar. lib. tertio, variar. resolut. c. 13. nu. 2. Gig. conf. 144. numm. 23. & Doc. pleriq; d. c. vnico, de cler. non resid. in 6. idque procedit etiam post Trid. Concil. quod nihil circa hoc innouauit; hoc enim ipsum vt audio, decidit Sacra Congregatio quæ præest interpretationi illius Conc. dicti ad sess. 24. cap. 12. de reformat. absolutè fertur respondisse, absentem causa studiorũ pro eo tempore non lucrari distributiones quotidianas. Immo etiam idem procedit de illa tertia parte præbendarum, quæ conuertenda est in distributiones ex decreto Concil. Trid. sess. 21. cap. tertio de reformat. quod ex eo constat, quoniã illę quoque propriç, ac veræ distributiones sunt vt sępius in hoc Tractatu admonuimus. qua ratione in Concil. Prouinc. Mediolan. 5. part. tertia, sub tit. quæ ad distribution. pertin. id statuitur in hęc verba. Qui studiorum causa quacunque facultate absunt, ne distributiones quotidianas eo ipso absentiæ tempore, nec verò illam præbendæ suæ partem tertiam in eius generis distributiones Tridentini decreti auctoritate iam conuersam capiant. atque ita decisum audio per Sacram Congreg. quæ præest interpretationi Trident. Concil. ad dict. sess. vigesimaprima, cap. tertio, quod nimirum absentia causa studiorum etiam obtenta licentia à Sede Apostolica non excusat ab amissione istius tertiæ partis detractæ; sicut neque excusat ab amissione cæterarum distributionum quotidianarum. ex quo etiam constat, licentiam Papæ non excusare ab amissione distributionum; quod & adnotauit Hier. Gonzal. in commentar. reg. 8. Cancell. §. 7. proem. num. 179. nisi eas sufficienter exprimeret, ex dicendis infr. quæst. 14. & de hoc nemo dubitat tunc, cùm præter quotidianas distributiones sunt etiam alij fructus distribuendi inter eos qui præsentes sunt, ac resident. sicut etiam certa est eadem proposita conclusio, vt procedat siue in Scholaribus, siue in legentibus, vt scribentes tradunt d. c. licèt, ac in cit. iuribus plerique Doct. ac nouissimè Gonzal. d. reg. 8. Cancell. §. 7. proem num. 178. post glos. d. cap. licèt, & Couar. d. cap. decimotertio, num. 2. item vbi non habeat quis licentiam Papæ, vt absit causa studendi, vel legendi in Sacra pagina, quia inferior nequit canoni derogare, Clem. ne Romani, de elect. cum sim. dif-
24 ficultas verò est, † cùm in Ecclesia illa Collegiata nulli sunt huiusmodi fructus, sed solùm distributiones quotidianæ inter eos distribuendæ, qui diuinis officijs intersunt, an eas tunc percipere debeant absentes causa studiorum. Et quidem deberi tunc quotidianas distributiones huiusmodi absentibus, voluerunt Petr. Gregor. d. num. 12. & post alios Horat. Luc. d. limitat. 1. in fine. idque ob eam rationem, ne priuilegium studiorum de consequendis fructibus beneficij in absentia sit inutile, sed aliquid operetur, iuxta tex. in cap. si Papa, de priuileg. in 6. qua planè ratione idem sensisse videtur saltem vsque ad summam alimentorum seu congruam sustentationem Glos. in d. cap. licèt, in fine de praben. & Host. cap. de cætero, eod. tit. cui & illud accedit, quòd tunc distributiones quotidianæ veniunt appellatione fructuum beneficij, & continentur in priuilegio de percipiendis fructibus, quando in Ecclesia nulli alij fructus sunt, qui distribuantur, danturue beneficiatis præter quotidianas distributiones, vt latè ostendimus supr. 1. part. quæstion. sexta, limitat. secunda, quamuis etiam non improbabiliter posset dici, in hoc quoque casu standum esse illi regulæ mox positæ, quòd absens causa studiorum

non percipiat quotidianas distributiones; tum quia id voluisse videntur Glos. & cæteri Doct.sup.relati concl.præceden. in fine, excepto Horat. Luc. dum dicunt, vbi non sunt præbendę distinctæ, dari huiusmodi absentibus causa studij fructus illos, qui de communi dantur pręsentibus, non autem ijs, qui intersunt horis canonicis; tum quia, cum regulam habeamus ex d. cap.licet, de pręben.hisce absentibus non dari quotidianas distributiones, ei regulæ
25 iuris † standum est, nisi exceptio ex eodem iure oriatur, ad trad.per Doct.in rubr. de reg.iur.& tex. in cap.2.in fin.de coniug. leprosi.iuncto cap.1.ext.eod.tit.de reg.iur.

Et ad primum motiuum in contrarium respondderi posset, non fore inutile illud priuilegium, cum prodesse possit cæteris clericis aliarum Collegiatarum, in quibus præter distributiones quotidianas alij quoque fructus sunt, quarum etiam maior est pars; immo & earum Ecclesiarum, in quibus nunc non sunt, cum tales fructus re-
26 perientur; scimus autem leges † id respicere, eiq; prouidere, quod vt plurimum accidit, non autem casus aliquos particulares, rarò contingunt, l. nam, ff.de legib.cum suis concord. Ad alterum vero respondetur, tunc demum priuilegium de percipendis fructibus continere etiam distributiones quotidianas in ijs Ecclesijs, in quibus præter has distributiones nulli alij fructus sunt, quando illud priuilegium ex certa scientia Pontificis concessum fit, cui expressum fuerit in supplicatione de huiusmodi consuetudine, aut statuto illius Ecclesiæ, vel aliàs eius rei notitiam habere
27 potuerit; nam & hisce † particularibus statutis, & consuetudinibus Papa nunquam intendit derogare, nisi de ijs specialis mentio habeatur, cap. 1.de constit. in 6. & c.cum in Ecclesia, de præben.eod. lib. cum simil.

Quid autem dicendum sit de Canonico Theologo, seu lectore Sacræ Scripturæ, iuxta formam Conc. Trid. sess. 5. cap. 1. de reform. colligitur ex ijs, quæ tradit Hier. Gonzal. §.7. num. 180. dum ait, idem fore de eo dicendum, nisi Sacra Congregatio Concilij ex mandato, seu gratia S. D. declarasset de docentibus in Ecclesijs, quod licet à seruitio Chori absentes essent possunt percipere fructus suorum Canonicatuum exceptis quotidianis distributionibus; sed ex gratia diebus, quibus legunt, habendi sunt sicut pręsentes in Choro, & inseruientes non modo pro illis horis; vt si mane legunt, pro horis matutinis, & Missa solemni, sed etiam pro tota die, vt declarauit S.D. N.Gregorius xiij. Verum vbi adsit hęc declaratio, sapientissimus ille Pontifex meo quidem iudicio indicare potius voluisse, quid fieri posset, æquumq; foret, quàm canonem condidisse videtur. qua etiam de re videnda sunt ea, quæ mox seq.quęst.concl.3.illat.9. latius differemus.

Illud sane hac in re certum mihi est,
28 † consuetudine induci posse, vt absentes causa studij, sicut & ob alias iustas causas, percipiant quotidianas distributiones, vt ex ijs patebit, quę latè infr. q. 12. afferemus, cum de eo fusius disputabimus, quod efficere potest consuetudo circa percipiendas ab absentibus easdē distributiones. Iam ad sequentem quęstionem de absentibus propter Ecclesię vtilitatem veniamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Ecclesiæ nomen varias habet significationes.*
2 *Ecclesia sumi potest tripliciter, pro Ecclesia vniuersali, speciali, & particulari.*
3 *Clericus absens propter euidentem Ecclesię suæ vtilitatem debet percipere quotidianas distributiones, ac si diuinis interesset; & nu. seqq.*
4 *Exceptio vitiat regulam in casibus exceptis, & in eis quasi regulam constituit.*
4 *Iurans in Ecclesiæ residere licite se absentat pro seruitij eiusdem Ecclesiæ.*
5 *Absens pro seruitio suæ Ecclesiæ censeri debet residens.*
7 *Vtilitas euidens, vel necessitas Ecclesiæ dispensationem inducit.*
8 *Officium non debet alicui esse damnosum.*
9 *Intellectus cap.cum non deceat, de elect.in. 6. & num.seqq.*
10 *Distributiones quotidianas non percipiunt, sed tantùm fructus præbendarum qui Romanam Sedem petunt eam instructuri circa imminentium electionum suarum Ecclesiarum negotia.*

Glo.

11 *Glo.intellectus duplex ad c cum non deceat, de elect. in 6. qui vterque reprehenditur, & num seqq.*

12 *Absentes propter Ecclesiæ vtilitatem percipiūt distributiones, licet id sibi ab aliis Canonicis non concedatur.*

13 *Archid.& aliorum conciliatio ad cap.vnic.de cler.non resid.in 6.& c.cum non deceat, de elect eod.lib.quæ reprehenditur:nu.seqq.*

15 *Intellectus nonnullorum ad cap. cum non deceat,de elect. in 6. Qui tamen reprehenditur;nu.seq.*

16 *Absentes à ciuitate propter Ecclesiæ suæ vtilitatem percipiunt distributiones.*

17 *Couar.conciliatio ad cap. vnic. de cler. non resid.in 6.& cap. cum non deceat, eod. lib. quæ tamen reprehenditur;num.18.*

18 *Gemin.opinio circa tribuendas absentibus propter Ecclesiæ vtilitatem distributiones. quæ reprehenditur;num.20.*

21 *Ioan.Monach intellectus ad cap. cum non deceat, de elect.in 6.reprobatur.*

22 *Conciliatio vera ad c.cum non deceat, de elect.in 6.& c.vni.de cler.non resid.eod.lib.*

23 *Intellectus verus ad cap.cum non deceat,de elect.in 6.*

24 *Cap.vnicum, de cler. non resid.in 6. loquitur de absentibus propter vtilitatem illius Ecclesiæ,cui ad scripti sunt.*

25 *Absens propter Ecclesiæ vtilitatem percipit distributiones,si ea Ecclesia sit, à qua habet distributiones.*

26 *Stipendium est recipiendum ab ea Ecclesia,ad cuius vtilitatē quis principaliter insudauit.*

27 *Absens propter vtilitatem suæ Ecclesiæ minus principaliter non percipit ab ea distributiones.*

28 *Conciliationes quædam probabiles, & nouæ ad cap. cum non deceat, de elect. lib. 6. & cap.vnic.de cler. non resid. eod lib.*

29 *Correctio legum, & canonum odiosa est. admittenda tamen est vbi duæ leges concordari non possint;nu. 30.immo ex se aliquando iusta,atque vtilis est;num.31.*

32 *Vtilitas Ecclesiæ,ob quam absens percipit distributiones,debet esse euidens.quando autem dicatur euidens;num. 33.*

34 *Absens propter Ecclesiæ vtilitatem percipit distributiones,modo is alias diuinis interesset.*

35 *Absens propter Ecclesiæ suæ vtilitatem, si ad id habeat congruum salarium,non percipiet distributiones.*

36 *Absens propter euidentem Ecclesiæ necessitatem percipere debet distributiones.*

37 *Necessitas, & euident vtilitas Ecclesiæ æquiparantur.*

38 *Necessitas legi non subiacet, facitq; licitum quod alias non esset licitum.*

39 *Canonicus, cui Episcopus precepit vt propter euidentem Ecclesiæ vtilitatem ad Romanam Curiam accedat, percipiet distributiones.*

40 *Iura Ecclesiæ suæ defendens, sit sine fraude absit,percipere debet distributionos.*

41 *Canonici, qui ab Episcopo adhibentur in statuendis illis, quæ ad diuina officia, & Ecclesiæ ministros pertinent, percipere debent distributiones.*

42 *Canonici à Capitulo deputati in casibus,quibus Episcopus tenetur Capituli consilium adhibere, percipere debent pro eo tempore, quo consilij præstandi causa absunt,distributiones.*

43 *Syndicus Capituli dum eius negotia promouet, & iura tuetur, percipere debet quotidianas distributiones. Nisi tamen ad id habeat congruum salarium;nu.44.quod limita,nisi ei concedantur à Capitulo;nu. 45.*

46 *Syndicus Capituli, nisi habeat congruum salarium etiam pro exigendis reditibus communibus, dum ob eam causam abest, priuari non debet distributionibus.*

47 *Ministri Ecclesiæ sustentari debent maximè ex Ecclesiasticis reditibus ad id deputatis.*

48 *Consuetudine, vel statuto induci potest, vt syndicus Capituli,dum exigit reditus Capitulares,absens percipiat distributiones.*

49 *Celebrans in Ecclesia Collegiata, dum diuina recitantur,si habeat Cappellaniam ex titulo,non percipit distributiones; nu.seqq.*

50 *Intellectus cap.cum secundum Apostolum,de praben.*

51 *Cappellania titularis distinctum beneficium & quodammodo distinctam Ecclesiam constituit à Canonicatu,& portione.*

52 *Capellanus mercenarius celebrans in Ecclesia Collegiata, dum diuina recitantur, an & quando percipiat distributiones.*

53 *Celebrans ex deuotione in Ecclesia Collegiata, dum diuina recitantur,percipit distributiones. Modò id indistinctè non fiat,neque celebrantium, sed superioris arbitrio committatur;num.54.*

55 *Concil. Prouinc. Mediolan. 4. decretum sub tit.*

tit. de distribution. versi. quicunque, quomodo intelligendum.

56 *Statutū, vel consuetudo an possit inducere, vt celebrans in Ecclesia tempore diuinorum percipiat distributiones, remissiue.*

57 *Præfecti, & administratores fabricæ Ecclesiarum, piorumq; locorum, si absint tempore diuinorum, an percipere debeant distributiones quotidianas.*

58 *Præfecti fabricæ, ac Sacristiæ illius Ecclesiæ, cui adscripti sunt, dum tempore diuinorum absunt, percipiunt distributiones. secus in Præfecto generali fabricæ Ecclesiarum; nu. seq.*

59 *Administratores Seminarij, Hospitalium, aliorumq; piorum locorum, dum eorum causa absunt, non percipiunt distributiones. contrarium vero statuto, vel consuetudine induci potest; nu. 60.*

61 *Examinator absens causa examinis non percipit distributiones, nisi id ex priuilegio, consuetudine, vel statuto concedatur.*

62 *Visitationis causa absens non percipit distributiones, nisi id sibi competat ex consuetudine, statuto, vel priuilegio. Aut nisi Ecclesiā propriam de mandato Episcopi visitaret, num. 63.*

64 *Pœnitentiarius dum audit confessiones tempore diuinorum ex speciali dispositione Trident Conc. percipit distributiones. secus vero de distributionibus, quas extra Chorum lucrantur Canonici nu. 65. aut vbi celebret, aliudve officium recitet, num. 66.*

67 *Confessiones audiens, si non sit Pœnitentiarius, tempore diuinorum non debet percipere distributiones. Nisi aliud consuetudine, vel statuto caueatur. num. 68.*

69 *Curam animarum exercens in alia Ecclesia an percipere debeat distributiones illius, in qua Dignitatem, vel Canonicatum obtinet; & num. 71.*

70 *Distributiones, de quibus loquitur Concilium Trid. sess. 22 cap. 3. de reform. impropria distributiones sunt.*

71 *Dignitatem obtinens dum incumbit in ciuitate curæ animarum sibi annexa habēt debet præsens in Choro.*

72 *Theologi, seu Theologalem præbendam obtinentes, dum docent percipiunt fructus præbendæ, non autem distributiones quotidianas. Et quid ea de re decernat Mediol. Concil. num. 73.*

74 *Theologus ex priuilegio Apostolico, statuto, vel consuetudine percipere potest distributiones quotidianas.*

75 *Theologus legens, vel solis, vel principaliter Clericis suæ Ecclesiæ an percipere debeat distributiones. maximè si specialem aliquam lectionem iussu superioris illis haberet; nu. 76.*

77 *Theologus percipit distributiones, vbi nullam habeat præbendam.*

78 *Vicarius Episcopi, qui sit Canonicus, dum Vicarij officium exercet absens à Choro non percipit distributiones quotidianas.*

79 *Vicario Episcopi debet ab eodem constitui congruum salarium.*

80 *Vicarius Episcopi percipit dum inseruit Episcopo, fructus præbendæ, ac beneficiorum suorum.*

81 *Capitulum Ecclesiæ Cathedralis quibus casibus succedat Episcopo in iurisdictione, & administratione.*

82 *Vicarius Capituli sede vacante potest esse de gremio, & Corpore ipsius Capituli.*

83 *Vicarius Capituli sede vacante, si Canonicus sit, dum à Choro absens exercet officium suum tempore diuinorum, non debet percipere quotidianas distributiones.*

84 *Vicario Capituli sede vacante salarium subministrat mensa Episcopalis, non Capitularis.*

85 *Iurisdictio, & potestas Episcopi non omnis transfunditur in Capitulum sede vacante.*

86 *Vicarius Capituli sede vacante debet habere congruū salarium. ex quo deduci debent seculum aliquos expensæ, quas domi esset facturus; num. 87. quod tamen non est vndequaq; verum, num. 88.*

89 *Vicarius Capituli sede vacante, dum incumbit officio, percipit fructus beneficiorum suorum.*

90 *Canonicus, qui tamquam Episcopus Concilio maxime generali præsens est, non debet regulariter percipere distributiones quotidianas. secus vbi vt Theologus, vel Canonista interesset nomine Capituli sui, aut interesse pœnis cogeretur nu. 91.*

92 *Canonicus absens causa legationis, vel muneris publici à Capitulo suo missus percipere debet distributiones.*

93 *Absentes pro republica in publico munere, vel legatione dicuntur causa reip. abesse, & restituuntur in integrum ad illa, quę ob eam causam amiserunt.*

94 *Absens,*

An, & quando absens ob Ecclesiæ vtilitatem Quotidianas Distributiones percipere possit. *Quæstio XI.*

ANTEQVAM ad huius quæstionis resolutionẽ descendamus; Præmittẽdum est, Ecclesiæ nomen † varias habere significationes, de quibus per Iuristas in rubr. de sacros. Eccl. Glo. & Canonistas in c. querelã, ne præl. vic. suas, & in rub. de Eccles. ædif. de concess. præb. alibique sæpe Turrecr. in sum. Eccles. Cathol. lib. 1. cap. 2. Summist. in Verb. Ecclesia, & alios passim. Sed quod ad quæstionem nostram attinet, 1

2 tripliciter † sum potest proprie accepto Ecclesiæ nomine; vel pro Ecclesia vniuersali, vt in cap. Ecclesia, de consecr. dist. 1. cap. in Ecclesia, 1. quæst. 1. cap. sed & illud, 26. q. 2. & c. licẽt, de elec. vel pro Ecclesia speciali, puta Mediolanensi, Bononiensi, d. cap. licet, c. cum Vinton. Ecclesia, cap. Ecclesia vestra il 1. & il 2. de elect. vel pro Ecclesia particulari, puta Cathedrali S. Mariæ, Collegiata S. Saluatoris alicuius Ciuitatis, & huiusmodi, vt in c. querelam c. cum dilectus, c. cum in iure peritus, eo. tit. d. c. vnico, de cler. nõ resid. in 6. in princ. cum mille simil. impropriè verò, & laxiori quadã ratione accepto Ecclesiæ vocabulo, sumi potest strictissimè pro præbenda, & Canonicatu, seu portione, aliaue simili beneficio quod quis in Ecclesia Collegiata obtinet vt satis colligitur ex tex. in c. ex parte il 2. iuncta Glos. quodq; ibi tradunt Abb. & alij de cler. nõ resid. & Nauar. cons. 14. eo. tit. id vero in specie tradit idem Abb. in c. ad audientiam num. 2. de reb. Eccles. non ali. Potest ergo quæri, an accipere debeat quotidianas distributiones ille, qui abest propter vtilitatem Ecclesiæ vniuersalis puta in legatione nomine Summi Pontificis; an qui propter vtilitatem Ecclesiæ specialis, puta Canonicus, vel alius clericus Ecclesiæ Metropolitanæ, vel etiam Collegiatæ S. Ambrosij Mediolani, causa visitationis, examinis, vel simili, quod continet vtilitatem Ecclesiæ suæ Ciuitatis; an denique qui abest ad Ecclesiæ suæ propriæ, cui adscriptus, & cuius est Ca-

no-

nonicus, seu Mansionarius, vtilitatem, puta vt tueatur iura illius, vel etiam, vt exigat reditus ad sustentationem ministrorum eiusdem Ecclesiæ. Hoc igitur præmisso rem totam distinctis conclusionibus ea, quà fieri poterit, facilitate, ac breuitate absoluemus.

Prima Conclusio. Certum est, absolutè,
3 ac generaliter loquendo † Clericum Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatæ, qui abest propter euidentem Ecclesiæ vtilitatem, percipere debere quotidianas distributiones, ac si diuinis officijs interesset tex. est d. c. vnico §. qui verò, de cler. non resid. in 6. vbi id apertè decernit Summus Pontifex in hæc verba; qui verò aliter de distributionibus ipsis quicquam receperit (exceptis illis, quos infirmitas, seu iusta, & rationabilis corporalis necessitas, aut euidens Ecclesiæ vtilitas excusaret) rerum sic receptarum dominium non acquirat, nec faciat eas suas, & c. nam cum ibi à regula, quam præmisit Romanus Pontifex de quotidianis distributionibus minimè dandis ijs, qui diuinis officijs non adfuerint, excipiat eos, quos euidens Ecclesiæ vtilitas excusaret; satis manifestè vult, absentes ob huiusmodi Ecclesiæ vtilitatem iure percipere quotidia-
4 nas distributiones; exceptio enim † vitiat regulam in casibus exceptis, & in eis quasi regulam facit; l. 1. ff. de reg. iur. & l. his l. quod verò, & l. ius singulare, ff. de leg. cum ibi not. per Glos. & Doct. Huic simile est, quod habetur in cap. ex parte il 2. de cler.
5 non resid. vbi qui iurauit † in Ecclesia residere, licitè se absentat pro seruitijs eiusdẽ Ecclesiæ, neque periurium incurrit; cum tamen iuramentum seruandum sit quando potest sine dispendio salutis æternæ, cap. quamuis pactum, de pac. in 6. cum simil. & ratio affertur in dict. cap. ex parte, quia
6 huiusmodi absens pro seruitio suæ Ecclesiæ censeri debet residens, ideoque non facit contra iuramentum de residendo. Ratio verò principalis conclusionis duplex à
7 Doct. affertur; altera est, quia † euidens Ecclesiæ vtilitas, vel necessitas frequenter dispensationem inducit, vt notat Glos. 3. in cap. exposuisti, de præben. per cap. tali, 1. quęstion. septima, cap. vnio, decima quæstion. tertia, cap. eam te, de ætat. & & qual. quibus ego addo text. in cap. primo, de reb. Eccles. non alien. in 6. altera,
8 quia officium † non debet alicui esse damnosum, l. si seruus communis, ff. de fur. l. cum quidam, C. de administr. tutel. cap. peruenit, de fideiussor. & capit. cum non deceat, de elect. in 6. cum concord.
9 de quibus ibi per Glos. 1. Quiquidem † tex. cap. cum non deceat, quoad præcipuam dispositionem manifestè aduersari videtur dict. cap. vnico, §. qui verò. nam in hoc text. vt vidimus, ijs, qui absunt propter Ecclesiæ vtilitatem conceduntur quotidianæ distributiones; in illo verò apertè denegari videntur, dum ibi dicitur, ac decernitur, quod cum Ecclesiarum suarum prosequentes vtilitatem censeri debeant residentes, ij, qui ad Apostolicam Sedem venerint eam circa imminentium
10 electionum negotia instructuri † fructus beneficiorum suorum, quæ obtinent in illis Ecclesijs, quarum negotia prosequuntur, & etiam aliorum, quos reciperent, vel possent recipere in ipsis Ecclesijs residendo, integrè, quotidianis distributionibus dumtaxat exceptis, recipiant ad Sedem propterea veniendo eandem, ibidem hac de causa morando, & ad ipsas Ecclesias redeundo, ac si personaliter in eisdem Ecclesijs residerent.

Pro qua quidem antinomia concilianda summopere laborarunt Doct. varijs varias efferentibus solutiones. Quarum pri-
11 ma † est Glos. d. cap. vnico Verb. vtilitas, quod Canonici non teneantur distributiones huiusmodi absentibus propter Ecclesię vtilitatem concedere, vt dict. cap. cum non deceat; si tamen concesserint, illi non teneantur ad restitutionem, vt in d.
12 cap. vnico; quæ tamen solutio † non subsistit, tum quia cum huiusmodi absentes iure communi, & canone concedente percipiant distributiones, vt patet ex dict. cap. vnico, & latiùs ostendimus supr. quæst. 5. concl. 5. frustra requiritur, quòd id concedatur à Canonicis, & ijs, de quorum interesse agi videtur; tum quia id apertè decidisse fertur Sacra Congregatio, quæ præest interpretationi Trid. Concil. ad sess. 24. cap. 12. de refor. dum ibi in vna Veronen. respondisse dicitur, posse Episcopum ex causa legitima comprehensa in cap. primo de cler. non resid. in 6. excusare a residentia

Chori

Chori aliquem Canonicum, vel Capellanum etiam sine consensu Capituli, de cuius interesse agitur; inter alias autem causas comprehensas, d.cap.1. est causa absentiæ propter Ecclesiæ vtilitatem; tum quia Concil. Trident.in.sess. 24. cap. duodecimo de reform.vers.distributiones verò, exponens, & ad vsum reuocans constitutionem Bonif.in d.cap.vnico, tollit huiusmodi concessionem, & remissionem; in casibus nimirum, in quibus ipso iure quis distributiones in absentia percipere non potest, in hæc verba; distributiones verò qui statis horis interfuerint, recipiant, reliqui quauis collusione, aut remissione exclusa his careant iuxta Bonifacij 8. decretum, quod incipit, consuetudinem, quod sancta synodus in vsum reuocat; non obstantibus quibuscunque statutis, & consuetudinibus. ex quibus verbis Concilij duo colliguntur alterum, quòd per d. cap. vnicum tollitur gratuita concessio, seu remissio distributionum illis, qui eos iure percipere non possunt; alterum saltem huiusmodi concessionem nunc post Concilium non esse admittendam, atque adeo solutionem illam Glos. vbi alias etiam procedere possit, nunc certè locum nullo modo habere pos-
13 se. Alteram ergo † solutionem affert Archid. dict. cap. vnico, num. 2. Anchar. nu. 4. Franch. ibid. §. qui verò num. 3. Hoied. tract. de benef. incompatib. 1. part. cap. 17. num. 19 & Io. Azor. instit. moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. quæst. 14. post Io. And. d. cap. vnico, & alios, ac nouissimè, quem post hæc scripta vidi, Nic. Garz. plures referens in tract. de benef. par. 3. cap. 2. num. 360. iuncto num. 362. vt nimirum d.c. vnicum procedat stante consuetudine, quòd absens propter Ecclesiæ vtilitatem percipiat quotidianas distributiones, cap. verò cum nõ deceat, vbi nulla sit huiusmodi consuetu-
14 do, verùm hæc solutio † satis destruitur ex ijs, quæ sup. d. quæst. 5. concl. quinta latius attulimus, dum ostendimus absentem propter tres illas causas, infirmitatis, corporalis necessitatis, & vtilitatis Ecclesiæ in dict. cap. unico, §. qui uerò, expressas, iure communi scripto, etiam seclusa quauis consuetudine, debere quotidianas distributiones percipere. Quare tertiam
15 solutionem † adducunt alij, quos refert Glos. d.cap. vnico, Verb. vtilitas, vt ij, qui cum præsentes sint in Ciuitate, seu loco, vbi sita est Ecclesia, pro eius vtilitate, non intersunt tamen diuinis, percipiant distributiones iuxta dispositionem dict. cap. vnici; qui verò huiusmodi vtilitatem prosequuntur à loco Ecclesiæ absentes, illas percipere non debeant, iuxta d.cap. cum
16 non deceat. Sed hanc solutionem † tacitè reijcit ibi Glos. dum primæ solutioni a se allatę adheret dicens, primum credo; eam verò expresè confutat Franc. d. num. quarto illa optima ratione, quia, inquit, non curatur præsentia loci ad effectum lucrandi, & acquirendi quotidianas, sed requiritur interessentia, vt apertè constat ex d. cap. vnico, & nos fusius demonstrauimus supr. quest. quinta, conclus. prima, & alibi sępe. Cui, & illud accedit, quòd nulla videtur congrua ratio posse assignari cur magis pręsentes in Ciuitate, vel loco Ecclesię, quàm absentes, dum eius vtilitatem prosequuntur, percipere debeant quotidianas distributiones; immo maior apparet ratio in absente, cum is maius incommodum sentiat, quare maius quoque commodum sentire debet, iur. vulg. quibus adde quę latè de infirmis tradidimus supr. quest. sexta, conclus. vn. ampl. 8. Quar-
17 ta solutio est † Couar. d. lib. 3. var. resolut. cap. 13. num. 8. vers. octauò non tantum egrotis, vbi complectens duas postremas solutiones mox relatas, ait, distinguendum, an Canonicus, vel habens beneficium absens sit a loco, vel oppido ipso, in quo Ecclesia est, & tunc illi non debeantur distributiones quotidianę pro vtilitate Ecclesię impedito, nisi hoc fuerit consuetudine obtentum; an verò pręsens sit, & tunc ipso iure absque vlla consuetudine debeantur, & ad id allegat. Glos. Io. And. & Gemin. d. cap. vnico, §. 1. sed voluit dicere §. qui verò, qui est 2. & Rip. tract. de pest. tit. de priuil. contr. caus. pest. num. 145. Sed
18 certè † hęc quoque solutio admittenda non est; ijsdem enim planè rationibus refellitur, quibus duę illę solutiones, quas complectitur; neque ex Glos. id vllo modo elici potest; nam, vt vidimus prima solutio, quam illa affert, & sequitur, nihil de hoc; altera verò, quam solùm refert, distinguit quidem de absente

a Ciui-

o Ciuitate, vel in ea præsente, sed nihil de consuetudine; in additione quidem ad illam Glos. sumpta ex Io. An. qui est auctor Glos. in eius lectura, videtur idem Io. And. esse huius sententiæ, dum ait, opinionem Archidiaconi requirentis consuetudinem, si intelligatur de absentibus a diuinis (hoc est, de ijs, qui non absunt quidem a Ciuitate, sed tamen non intersunt diuinis) posse conuenire litteræ, alias non. verum non ideo hanc sententiã profitetur; aliud enim est aliquid posse conuenire litteræ alicuius tex. aliud id esse verum; nam esse potest, vt refragetur vel alteri iuri, vel rationi naturali; & consequenter aliud est, quod ego asseram aliquã opinionem conuenire, seu nõ repugnare alicui textui, cuius tradam interpretationem, aliud quod eam ipse opinionem sequar: quare non debuit Io. And. a Didaco pro sua opinione allegari. Rip. verò preterquam quod loquitur in absentia causa pestis, non propter Ecclesiæ vtilitatem, videtur potius esse in expressa opinione Archidiaconi absolutè requirentis consuetudinem; nihil enim ibi de absentibus a Ciuitate, seu loco Ecclesiæ, vel præsentibus; quam tamen sententiam supra refutauimus. Gemin. denique aliter, & latius distinguit, vt mox
19 videbimus. Quinta ergo solutio† omnes præcedentes comprehendens est Gemin. d. cap. vnico §. qui vero nu. 10. ita distinguentis. Aut consuetudo disponit, quod absens pro vtilitate Ecclesiæ percipiat distributiones, & potest eas percipere; & iste inquit, est casus hic secundum Archid. Aut consuetudo nihil disponit: & tunc si sponte Canonici sibi cõcedant, potest eas retinere, ex quo abest pro vtilitate Ecclesia; & ita, subdit, intelligitur hic alio modo secundum primam solutionem Glo. Si vero Canonici nolunt eas sibi sponte concedere: & tunc: aut ipse non se absentat a Ciuitate, vel Diœcesi, vbi est ista Ecclesia, sed absentat se tantum ab officio propter vtilitatem Ecclesiæ, & iste percipiet adhuc quotidianas distributiones; & iste etiam (ait Gemin.) est casus hic secundum alium intellectum declaratum supr. per Io. And. aut ipse se absentat a Ciuitate, & Diœcesi propter vtilitatem Ecclesiæ, & sic non tantum est absens ab officio, sed ab omnibus alijs; & tunc nõ percipiet quotidianas distributiones; &
20 ita procedit d. cap. cum non deceat. Verũ præterquam, quod hæc solutio, cum nihil amplius contineat, quam cæteras omnes simul, quod etiam profitetur Gemin. loc. cit. dum relatis prædictis varijs solutionibus a varijs Doctoribus allatis, ait, conclude simul istos, ijsdem planè rationibus, quibus illæ, refelli potest: illud etiã habet manifestæ absurditatis, quod tres simul intellectus, Glos. nimirum, Archid. & Io. And. inter se discrepantes ad d. c. vnicum admittit Gemin. & approbat; quod certè, meo quidem iudicio, absurdum maximum est; quis.n. vnquam sanæ mentis dixerit, quod sicut sacræ, & diuinæ scripturę cuius immediatus dictatur Spiritus sanctus infinitæ sapientiæ fuit, iuxta illud 2. Petr. 1. Spiritu sancto inspirante locuti sunt sancti Dei homines; & illud symboli Niceni, qui locutus est per prophetas; ita etiam sacris canonibus, ac Pontificijs constitutionibus, quę eodẽ Spiritu sancto non dictante, sed vniuersali Ecclesiæ regimini assistente prodierunt, plures litterales sensus, qui simul veri sint, tribui; & assignari possint? vnus enim dumtaxat verus legis, canonisq; intellectus esse potest, vt pluribus inter cæteros adstruit Quinct. Mãdos. ad Reg. 22. Cancellar. quæst. 9. num. 10. vbi Bart. aliosq; Doct. idem secũ sentientes adducit. Quod si aut diuersi interpretes, aut vnus etiam, & idẽ plures eiusdem canonis intellectus, sensus, aut interpretationes afferunt, id fit, quoniam, cũ non omnia sciãt tanquam homines, plures intellectus inuestigant, ac perpendunt, non vt omnes simul approbent, sed vt ex omnibus meliorem, & aptiorem vel ipsi, vel qui post ipsos scripturi sũt, seligere, ac, si opus fuerit alium quoque inuenire possint. Sexta so-
21 lutio† est Io. Mon. d. cap. cum non deceat, quem etiam sequi videtur Boer. Decis. 17. num. 15. vt ibi loquatur Summus Pontifex, de eo: qui tunc residere non posset, quia iam esset absens ex alia causa, eiq; postea commissum fuerit negotium Ecclesiæ vtile; at vero in cap. vnico loquatur de eo, qui residere posset, actuq; perciperet quotidianas distributiones. Verum hæc quoque solutio procedere non potest; neq; enim

re non poteſt; neq;enim conuenit litteræ; tum quia in d.capit.cum non deceat, dantur fructus beneficij, exceptis diſtributionibus illis abſentibus propter Eccleſiæ vtilitatem, qui poſſent percipere diſtributiones,licet de facto non percipiant,quia non reſident, vt ſatis patet ex verbis illius tex. paulo ante circa princip.huius concluſ.relatis, & ibi adnotauit Io.And.in Verb.poſſent, & alij Doct.ibid.communiter, ipſeq; tex. d. cap. cum non deceat aperte hoc ipſum videtur ſupponere, hunc,qui ſe abſentat propter Eccleſię vtilitatem, iam reſidere,atq; ideo percipere poſſe,intereſſendo,quotidianas diſtributiones; dum ibi dicitur,ad Sedem propterea veniendo eandem;tum quia licet præcitati Doct.illum tex.in c.cum non deceat,impropriè loquétes intellexiſſent de eo, qui reſideret, non intereſſet tamen diuinis,atq;adeo cum effectu non poſſet percipere diſtributiones; id quidem verum in ſe eſſet,tamen adhuc litterę non congrueret, ex qua colligi non poteſt, quod ille,quem ibi vult Pontifex, cum abfuerit,percipere fructus præbendę, & beneficij, exceptis diſtibutionibus, non intereſſet diuinis, ſicq; actu non perciperet diſtributiones. quod enim in eo textu habetur de reſidentia, quę minus includit, quàm intereſſentia, vt tradunt Doct. communiter d. cap. vnico, & nos alibi ſæpe admonuimus, id ad hanc rem non facit;tum quia ſolum dicitur,abſentes propter Eccleſię vtilitatem fructus beneficiorum illius Eccleſiæ percipere, ac ſi in ea reſiderent; quoniam ad lucrandum fructus beneficiorum non requiritur intereſſentia, ſed ſola reſidentia, vt conſtat ex cap. 1.& toto ferè tit.de cler.non reſid.tum quia non ideo ſequitur, quin illi abſentes; antequam ſe abſentarent, in Eccleſijs non ſolum reſiderent,ſed etiam diuinis intereſſent:neq;enim valet argumentum affirmatiuum a minori ad maius, ſed ſolum negatiuum, vt conſtat inter cæteros ex Bald. in l. ſi quis non dicam in princip. C. de Epiſc.& cler.afferente exemplum,ſi non licet vulnerare, neque licet occidere; non autem valet, licet vulnerare aliquem, ergo occidere;idq;late proſequitur Bellon. de argum.leg.cap.10.qua in re perobſcurè, & inuolute loquitur Euerar. in loc. a minori.

Ad ſeptimã igitur ſolutionem veniamus quę licet à nemine, quē videre potuerim, expreſſe fuerit allata; colligitur tamen ex communibus Doctorum dictis, & ratione ipſa naturali, immo & ipſis duobus illis iuribus, quę ſibi aduerſari videntur. ea

22 verò eſt,vt capit. cum non deceat† loquatur in eo,qui proſequitur non illius Eccleſiæ vtilitatem, cui ſpecialiter adſcriptus eſt, puta Collegiatę Eccleſię, vel Cathedralis, cuius Canonicus eſt, vel Manſionarius; ſed vel ſpecialis illius Ciuitatis, puta Mediolanenſis,Bononienſis, & huiuſmodi; vel vniuerſalis;d. vero cap. vnicum procedat in proſequente vtilitatem illius particularis Eccleſiæ, cui adſcriptus eſt. Conuenitq;hæc ſolutio dd.iuribus; nam

23 d. cap. cum non deceat † loquitur de ijs, qui abſunt, ad Sedem Apoſtolicam ſe conferunt eam circa imminentium electionũ negotia inſtructuri, iuxta conſtitutionem Nicol. 3. ſuper hoc editam, quæ habetur in cap. cupientes, de elect. in 6. vbi mandatur, vt in electionibus ad Cathedrales, vel regulares Eccleſias duæ ſaltem perſonę ex electoribus ſuper negotio ipſo plene inſtructæ cum iuribus, & monumentis ad Sedem Apoſtolicam trãſmittantur,ex quibus valeat eadem Sedes informari. d. verò

24 cap. vnicum † apertè loquitur de Eccleſia particulari,cui quis adſcriptus eſt; nam paulo ante tam in præfatione, quàm in diſpoſitione,ac regula illius conſtitutionis ſolum de Eccleſijs Collegiatis, & Cathedralibus, quatenus particulares quædam Eccleſiæ ſunt, mentio facto fuerat; quare exceptio illa, quæ ſubijcitur de abſentibus propter Eccleſiæ vtilitatem, de eiuſdem particularis Eccleſiæ vtilitate neceſſario intelligenda eſt, vt & exceptio, ſit de regula,& præfationi diſpoſitio, diſpoſitioniſq; ipſius præcedentibus ſequentia congrue reſpondeant, iur. vulg. Congruit etiam hæc ſolutio communibus Doctorum dictis: conueniunt enim in eo

25 Doct. tunc demum † clericum Eccleſię Collegiatæ percipere debere quotidianas diſtributiones, dum abeſt propter Eccleſiæ vtilitatem, ſi ea Eccleſia in ſpecie ſit de cuius diſtributionibus agitur, vt in terminis adnotauit Io. And. d. cap. vnico

num.

num. 3. versic. item intelligendum est, & ibi Philip.Prob. num. 29. Anchar. num. 4. in princip. Gemin. ibid. §. qui vero num. 8. Graf. decis. aur. par. 2. lib. 2. cap. 15. num. 11. neque aliquis Doct. id negauit; immo Glo. & Doct. fere omnes tum. d. cap. vnico, & cap. cum non deceat, tum alibi sæpe idem supponunt tanquam certissimum; pro quo allegant præcitati Doct. tex. in cap. licet, de præben. c. de cætero, & cap. cum dilectus, de cler. non resid. ex quibus tamen iuribus id aperte colligere non possu nisi quatenus absentes in seruitio Episcopi, vel Papæ, de quibus in illis iuribus agitur, Ecclesiæ, vel communi suæ Ciuitatis, vel vniuersali inseruire videntur; & tamē, vt ex ijsdem iuribus constat, fructus quidē præbendarum, & beneficiorum percipiūt in huiusmodi absentia, non autem quotidianas distributiones. melior vero tex. ex quo etiam hæc nostra solutio optime comprobatur, est in d. cap. ad audientiam, eod. tit. in fin. iuncto d. c. de cætero, vbi Canonici absentes, qui cum Episcopo pro eiusdem, & ipsius Ecclesiæ seruitio commorantur, percipiunt quidem fructus præbendarum, ac beneficiorum, non autem quotidianas distributiones, vt ibi Glos. & Doct. adnotarunt; ex quibus etiam, & alijs iuribus ijdem tradiderunt, absentem in seruitio Episcopi censeri Ecclesiæ ipsi inseruire, & tamen distributiones recipere non debent: non nisi quia Ecclesiæ suæ Ciuitatis, non autem illi, cui adscripti sunt, vtilitatem prosequuntur. Quare velint, nolint, præcitati omnes Doct. hanc nostram solutionem, seu conciliationem admittant necesse est; hoc enim dicunt, & intendunt, quod ideo in dd. iurib. quæ ipsi allegant, absentes propter vtilitatem Ecclesiæ non percipiunt quotidianas distributiones, quia non inseruiunt illi Ecclesię, de cuius distributionibus agitur; quę non alia profecto est, quam ea, cui adscripti sunt. Denique hæc eadem solutio rationi naturali conuenit; suadet enim, ac do-
26 cet ratio naturalis † ab ea Ecclesia stipendium esse recipiendum, ad cuius vtilitatem principaliter quis insudauit; neq; enim potest aliquis mercedem ab aliquo exigere, cui rem aliquam vtilem indirectè, quasiq; nolens fecit, cum principaliter ad sui, vel alterius commodum inuigilaret; quod etiam in specie distributionum ostendimus supr. quæstio. quarta, conclus. secunda, in fin. quamuis
27 † ergo clericus Ecclesiæ alicuius Cathedralis, vel Collegiatæ vtilitatē prosequens Ecclesiæ suæ Ciuitatis dicatur quodammodo rem vtilem suæ quoq; Ecclesiæ facere; tamen id indirectè facit; quare ab ea habere non debet stipendium, quod ex natura sua ei datur, qui diuinis in sua Ecclesia interest, eique inseruit, vt constat ex sæpius per nos deductis, maximè verò ex d. cap. vnico in princip. in ijs verbis, ac si continuè ipsis Ecclesijs in eisdem officijs deseruirent. Hinc etiam videmus, absentes in seruitio Papæ, ac Legati, licet Ecclesiæ vniuersali deseruiant, distributionibus quotidianis priuari, cum suæ Ecclesiæ non inseruiant, vt patet ex c. cum dilectus, de cler. non resid. & nos sup. quæst. 9. latius ostendimus; immo & absentes in seruitio Episcopi non percipiunt distributiones; & tamen Ecclesiæ suæ Ciuitatis inseruiunt, c. de cætero, & c. ad audientiam, de cler. non resid. non nisi quia stipendium distributionum non debetur nisi ijs, qui Ecclesiæ illi inseruiunt, cuius sunt illæmet distributiones. Recipiant ergo isti, qui alterius Ecclesiæ, quam propriæ, cui adscripti sunt vtilitatem prosequuntur, recipiant inquā ab ijs Ecclesijs, quibus inseruiunt, salariū, & stipendium congruum pro ratione laboris, ac meriti tanquam publicæ vtilitati seruientes; satisq; sibi factum putent, si tanquam iusta de causa absentes fructus beneficiorum non amittunt, eosq; acquirant in illis Ecclesijs, quarum vtilitati licet indirectè, & minus principaliter prospiciunt. Atque ex his satis ni fallor comprobata manet hæc nostra ad illam antinomiam, seu iurium cōtrarietatem conciliatio, ac solutio. Si tamen ea fortè conciliatio delicato alicui non placeret tanquam noua, & a nemine hucusque allata, quodq; nimis durum illi videatur eum clericum, qui Ecclesię suæ Ciuitatis vtilitatem prosequitur, quotidianas distributiones
28 non percipere; dicere posset † (& sic hęc loco octaue solutionis) d. cap. vnicum procedere, vbi vtilitas Ecclesię euidens sit, vt patet ex ijs verbis, aut euidens Ecclesię

clesiæ vtilitas excusaret d. vero cap. cum non deceat, vbi ea euidens non est; tum quod nulla ibi mentio fiat de huiusmodi euidentia vtilitatis, tum quod casus ibi expressus non habeat euidentem vtilitatem; potest enim esse, vt electio Prælati, pro cuius instructione duo ex eligentibus ad Romanam Curiam tendunt, non sit Ecclesiæ vtilis propter electi indignitatem, minoremq; idoneitatem, alijsq; de causis. Posset etiam dicere (quæ erit nona solutio) speciale id esse in casu expresso in d. cap. cum non deceat, eò, quia illi, qui ad sanctam Sedem transmittendi sunt pro instructionis d. electionis expensis, electi transmitti debent, vt habetur in d. cap. cupientes, de electione in 6. ad quem tex. se refert Pontifex in d. cap. cum non deceat; atque ideo, cum iam expensas habeant ab electo, fructus vero præbendarũ, quas in Ecclesia sua obtinent, & aliorum quoque beneficiorum suorum loco salarij, satis consultum videtur eorum indemnitati; neque huiusmodi officium illis est damnosum, quod vnum maximè intendisse videtur Bonif. in illo cap. cum non deceat. Denique vbi nulla ex allatis solutionibus, maximè verò ex tribus postremis iure defendi, ac sustineri possit, aliam meliorem alij excogitent, ac perquirant.

Quod si nullam inueniunt, dicant, correctum esse illud cap. cum non deceat per cap. vnicum; quamuis enim canonum, &
29 legum correctio † odiosa sit, & quantum fieri potest euitanda, cap. cum expediat, de elect. in 6. & l. si quando in prin. C. de inoff. testam. vbi Glos. & Doct. tamen ea
30 † admittenda est, vbi alias iura concordari non possunt, vt patet ex eod. c. cum expediat, ibi, si sustineri valeant, vbi Glos. & cæteri id a notarunt; præterquam quod vtilissima, iustissimaq; est aliquando
31 † veterum legum correctio, cap. sciendum, 29. dist. cap. non debet, de consang. & affin. & cap. alma mater, de senten. excommun. in 6. vbi Glos. & Doct. maximè vero Couar. in illius repetit. 2. par. in princip. num. 2. & 3. hanc rem latius prosequitur.

Quamquam, vt verum fatear, hęc solutio sustineri vix potest, cũ in eadem compilatione contrarietas Canonum admittẽda non sit, vt patet ex proem. Decretaliũ; & in specie in proem. Sexti dicitur, Decretales sibi ipsis, vel alijs iuribus contrarias esse resecatas. Iam igitur de huius illorum duorum canonum, cap. vnic. & c. cum non deceat contrarietatis, seu antinomiæ dissolutione dictum sit satis: de quorum intellectu præter Doct. vtrobiq; & alios cit. videri potest Boer. decis. 17. & Ioan. Guttier. 1. q. Canon. circa num. 140. par. 1. & ad principalis conclusionis declarationem procedamus.

Ampliatur autem ex supradictis hæc conclusio primò, vt procedat, licèt huiusmodi absentibus propter Ecclesiæ suę vtilitatem distributiones non concedantur à Canonicis, alijsue sibi Collegis; nam iure proprio sint a canone, communiq; iure attributo eas possunt percipere, vt constat ex ijs, quę supra contra primam solutionem adduximus. Secundo ampliatur cõclusio vt locum habeat, licèt ea de re nulla sit consuetudo, per ea, quę contra secundam solutionem ibid. latius attulimus. Ampliatur tertio, vt tam absentes à ciuitate, quam in ea præsentes, qui diuinis non intersunt, dum Ecclesię, cui adscripti sunt, suæ vtilitatem prosequuntur gaudere debeant quotidianis distributionibus, ac si diuinis interessent, vt ex ijs patet, quæ paulo ante contra tertiam solutionem fusius disputauimus.

Limitatur autem eadem conclusio primò, vt procedat in ijs dumtaxat, qui ob propriæ Ecclesię, cui adscripti sunt, non autem alterius, aut etiam suę ciuitatis, vel vniuersalis vtilitatem absunt iuxta latius per nos ex probabiliori sententia tradita mox supra in septima solutione. Limi-
32 tatur secundò, vt † hęc vtilitas Ecclesiæ euidens esse debeat, vt patet ex tex. d. cap. vnico §. qui verò, quod etiam ibidem Doctores communiter adnotarunt; dicitur au
33 tem † euidens, si sit manifesta, iuxta tex. in cap. 2. in princip. de verb. signif. in 6. & cap. cum olim §. quia verò, ext. eod. tit. idq; in specie tradit Io. An. d. cap. vnico num. 3. & Gemin. ibid. §. qui verò nu. 8. Hoc autem intelligendum est non de ea euidentia, & vt ita dicam manifestatione, quæ probationem excludit, per ea, quę

in casu

in casu d. cap. 2. de euidenti nimirum defectu personæ eligendæ, tradunt ibi Glos. & Doct. sed accipiendum erit de eo, quod notum est secundum se, licet non secundum nos, vt loquuntur Philosophi. Immo fortasse probabilius dici posset, hanc euidentem Ecclesiæ vtilitatem ita esse intelligendam, vt non sit exigua, sed considerabilis, & alicuius notabilis quantitatis; quomodo etiam accipitur euidens vtilitas, quæ requiritur in rebus nouis constituendis, l. 2. ff. de constit. Princip. & illa, propter quam rerum Ecclesiasticarum alienatio permittitur, cap. 1. de reb. Eccles. non alien. in 6. vt nimirum, vt id eligatur, quod non sit dubium Ecclesiæ profuturum, cap. sine exceptione, 12. quæst. 2. vbi Doct. Redoan. tract. de reb. Eccles. nō alien. rubr. 19. num. 129. hoc vero arbitrio boni viri iudicandum erit, iuxta tradita per eundem Redo. d. rubr. 19. num. 124. Limitatur tertio hæc eadem conclusio, vt procedat
34 † modo ille qui abest propter Ecclesiæ vtilitatem, alias diuinis interesset, seu soleret diuinis interesse. ita in specie post Io. Monach. d. cap. cum non deceat docet Graf. decis. aur. par. 2. lib. 2. cap. 15. num. 13. & constat ex ijs, quæ de infirmis tradidimus supr. quæst. 6. concl. vnica limit. 1. & generaliter de alijs similibus, quæst. 5. concl. 2. per totam. Limitatur quar-
35 tò, & postremò † nisi ille, qui prosequitur Ecclesiæ vtilitatem, ad id habeat congruum salarium ab ipsa Ecclesia. ita in terminis voluit Graf. d. cap. 15. num. 11. & ratio est, quia tunc officium non est amplius illi damnosum; & sic cessat præcipua ratio, ob quam huiusmodi absentes propter Ecclesiæ vtilitatem percipiunt quotidianas distributiones ideoq; cessare etiam debet dispositio, c. cū cessante, de appellat. cum suis concord.

Secunda Conclusio. Absens quoq; propter euidentem necessitatem Ecclesiæ
36 † percipere debet quotidianas distributiones, ita in terminis docet Archidiac. d. cap. vnico num. 1. & Graf. d. cap. 15. num. 10. ex eoq; probatur; tum, quod
37 euidens † vtilitas, ac necessitas Ecclesiæ æquiparantur, vt in cap. tali, 1. quæst. 7. cap. mutationes, & cap. scias, 7. q. 1. cap. exposuisti de præb. & d. cap. 1. de reb. Eccles. non alien. in 6. vbi Doct. lateq; Redo. d. tract. de reb. Eccles. non alien. rubr. 18. num. 27. & 49. tum etiam
38 quia necessitas † legi non subiacet, & facit licitum quod alias non esset licitum, d. cap. mutationes. 7. quæst. 1. cap. sicut de consec. dist. 1. c. quod non est, ext. de reg. iur. cum alijs concor. de quibus ibi per Glos.

Ex his autem duabus conclusionibus
39 infertur primò; quod, si † Episcopus præcipiat alicui Canonico, vt pro euidenti necessitate Ecclesiæ vadat ad Curiam Romanam, vel alium locum, quod quidem præcipere potest, iuxta not. in cap. quid ergo, 11. quest. 3. & cap. fin. 23. quæst. 1. cum simil. isq; eo tempore sumat legationem, quotidianis distributionibus fraudari non debet. id in hęc fere verba infert Archid. d. cap. vnico num. 2. quem sequitur Graf. d. cap. 15. num. 10. cuius illationis duplicem rationem affert Archid. altera est, quia tunc Ecclesiæ deseruire intelligitur, & esse residens in eadem, vt in c. ex parte il 2. extra de cler. non resid. verum hæc ratio dupliciter deficit, primo, quia procedit solum in eo, qui abest propter Ecclesiæ vtilitatem; non verò propter eiusdem necessitatem, quomodo etiam loquitur d. cap. ex parte: deinde quia non sufficit, quod quis habeatur pro residente, vt possit percipere distributiones, cum eæ solum dentur interessentibus, vt notant Doct. omnes d. cap. vnico, & nos alibi sæpe docuimus. Altera igitur ratio est vniuersalior quidem, sed melior, quia non debet alicui officium suum esse damnosum, d. cap. cum non deceat, de elect. in 6. cum alijs concord. Cui addi potest & illa ratio, quod cui dens necessitas Ecclesiæ illius euidenti vtilitati æquiparatur, vt paulo ante ostendimus.

40 Infertur 2. † eum, qui sine fraude prosequitur, seu tuetur iura Ecclesiæ suæ, cui adscriptus est, percipere debere quotidianas distributiones. Ratio illa vnica, & optima est, quoniam iste dicitur prosequi Ecclesiæ vtilitatem, & propter eam abesse, d. c. ex parte il 2. de cler. non resid. iuncta Glos. & quod ibi tradūt Doct. communiter. Ex qua illatione subinfertur primo idem
41 † dicendum de illis duobus Canonicis quos

quos tam ex Trident. Concilij decreto, quam alia ratione adhibet Episcopus in ijs statuendis, quæ ad diuinum cultum, diuinaq; officia, & Ecclesiæ ministros pertinent, iuxta superius dicta quæst. 8. illat. 3. modò de Ecclesia etiam propria directè, ac principaliter agatur; certum est enim eos tunc Ecclesiæ proprio vtilem rem fa-
42 cere; Idemq; etiam † de ijs omnibus casibus, in quibus Episcopus vel de iure communi antiquo, aut nouo Concilij Trid. de quibus d.q. 8. illat. 6. aut de consuetudine legitime præscripta tenetur adhibere consilium, aut consensum Capituli: illi enim Canonici à Capitulo deputati ad huiusmodi consensum, consiliumue præbendum, si absque fraude tempore diuinorum ea de causa abfuerint à Choro, percipient quotidianas distributiones, vt d. illat. 6. admonuimus; & ratio est, quia, cum absint, vt Capituli sui ius tueantur, satis ob Ecclesiæ suæ vtilitatem abesse intelliguntur; nam inter cætera iura Capituli, & Ecclesiæ hoc est, vt ijs in casibus d. Capituli consilium, & consensus haberi debeat:
43 Subinfertur secundo, † Syndicum Capituli, quem alij Thesaurarium, alij Canepariium vocant, saltem dum iura, & negotia Capituli in iudicio, vel extra prosequitur, ac tuetur, huiusmodi distributionibus priuandum non esse; idq; licet habeat salarium, atq; adeo videatur officium illi non esse damnosum, & sic cessare præcipua ratio superius allata, ob quam absentes propter Ecclesiæ vtilitatem percipere debent quotidianas distributiones, iuxta supradicta in concl. 1. limit. 4. nam illud salarium, quod hisce Syndicis datur, vt plurimum respondet dumtaxat labori, quem suscipiunt in exigendis fructibus, & reditibus Ecclesiæ, non autem pro iurium illius
44 tuitione, ac defensione; quod si † vtrique labori respondeat, congruumq; sit, libere fateor, non posse huiusmodi Syndicum quotidianas distributiones percipere; si
45 tamen † ei concedantur à Capitulo: licite fortasse illas poterit retinere, cum probabilem illi causam habeant concedendi; & sic bene loquetur Glos. d. cap. vnico, Verb. vtilitas in prima solutione in præcedenti conclus. relata: neq; illi obstabunt supr. concl. 1. in 1. solutione per nos contra eam adducta; nam ea militant vbi absoluté, atque indistinctè huiusmodi concessio, ac remissio permittatur, quomodo loqui videbatur ibi Glos. Quod si iste Syndicus Capitularis nullum omnino habeat salarium, vel non congruum labori, quem subit pro exigendis Ecclesię suæ re-
46 ditibus, tunc puto † propter hanc quoq; causam absenti quotidianas distributiones denegari non posse; cum satis censeatur Ecclesiæ suę vtilitatem prosequi, dum illius ministros sustentare, atque alere nititur, eius communes reditus, atque prouentus Ecclesiasticos exigendo. immo, & in hoc agitur de euidenti Ecclesiæ necessi-
47 tate; necesse est enim † vt Ecclesiæ ministri sustententur, maxime vero Ecclesiasticis reditibus ad id deputatis, vt constat ex c. eum secundum Apostolum, de preb. in princip. & ex ijs, quę latius adduximus supr. 1. par. q. 1. ad finem q. 2. circa princip. q. 4. circa medium, & q. 5. concl. 1. & 2. Qua ratione idem dicendum est de ijs, qui iussu Capituli occupantur in ijsdem reditibus Capitularibus cuilibet de Capitulo, seu Collegio assignandis, rationes subducendo, aut distribuendis, aliudue simile
48 circa eos agendo. Illud vero † indubitatissimum mihi est, cum id rationabile admodum, neque omnino contra, sed potius preter ius sit, consuetudine induci, vel statuto caueri posse, vt Syndicus Capituli absens (sine fraude tamen iuxta c. ex parte il 2. de cler. non resid.) vt reditus mensę Capitularis, quæ in quotidianas distributiones diuiduntur, exigat, clericisq; Collegiatarum Ecclesiarum assignet, ac diuidat quotidianas distributiones eo tempore acquirere, si salarium ad id congruum non habeat; probabile vero est, si salarium habeat, per ea, quæ de consuetudine circa huiusmodi res sequent. quæst. ac de statuto q. 13. latius infr. differemus.

Infertur tertio, quid dicendum de Canonico, vel Mansionario, qui celebrat in Ecclesia Collegiata, vel Cathedrali, cui est adscriptus, dum diuina officia celebrantur; an nimirum pro eo tempore percipere possit quotidianas distributiones. Vt autem hac in re, quę quotidiana est, communisq; multis Ecclesijs, & de qua aliquando interrogatus fui, maio-

ri cum dilucidítate procedatur, tres distinguendi sunt casus. Primus est, quando Canonicus, vel Mansionarius habet Capellaniam ex titulo, quia sibi ex dispensatione collata sit Capellania habenti Canonicatum, vel Portionem in Ecclesia Cathedrali seu Collegiata; vel contra habenti titulum Capellaniæ ex huiusmodi dispensatione collata sit Portio, vel Dignitas, aut Cano-
49 nicatus in eadem Ecclesia. Et hoc † in casu Feder. de Sen. conf. 120. in fin. voluit, talem Canonicum celebrantem dum diuina officia recitantur, illa hora, qua celebrat vt Capellanus, priuari debere quotidianis distributionibus, quas haberet, vt Canonicus. Feder. sequuntur, licet malè eum allegent, Abb. in cap. cum olim nu. 6. Fel. ibid. num. 2. & Franc. d. cap. vnico §. fin. ad finem, de cler. non resid. in 6. & Gig. conf. 144. nu. 26. Ratio verò huius decisionis secundùm Feder. illa est, quia dum non seruit in Choro, vt Canonicus, non debet habere stipendium deputatum seruitoribus Chori, iuxta c. cum secundum Apo-
50 stolum, de præben. vbi tamen † nihil quod omnino ad rem faciat, sed solum quod, cum qui altari seruit, de altari viuere debeat, dignum est, Clericos Ecclesiæ stipendijs sustentari; atq; ideo ordinator, vel eius successor cõpellitur in necessarijs prouidere ei, qui sine titulo fuerit ordinatus, donec titulum consequatur. Præterea huic rationi obstat, quod, cum ille Canonicus, seu Mansionarius celebrando videatur rem vtilem facere illi Ecclesiæ, cui adscriptus est, videtur etiam percipere debere distributiones. Abb. verò d. nu. 6. illam rationem affert, quia quando constat, quòd is, in cuius persona duo iura concurrunt, deseruit Ecclesiæ respectu vnius ex dictis iuribus, non debet habere distributiones respectu alterius iuris; secus verò quando non constat, respectu cuius iuris deseruiat; nam tunc cum non appareat maior ratio, cur habere debeat reditus, ac distributiones respectu vnius iuris, quàm alterius, habebit respectu vtriusque hanc etiam rationem affert. Fel. licèt subobscurè loc. cit. quia, inquit, cognoscitur hic, quòd persona repræsentans duos seruit ratione vnius qualitatis repræsentatæ, hoc est, quòd iste Canonicus celebrans in Ecclesia Collegiata celebrat dumtaxat, vt Capellanus, & respectu Capellaniæ, quam obtinet, non autem vt Canonicus, seu respectu Canonicatus; atque adeo pro eo tempore percipere solùm debet reditus, qui respondent Capellaniæ, non autem Canonicatui. Verùm hæc quoque ratio quoad posteriorem eius partem quatenus per eam probare intendebant Abb. & Fel. Archidiaconum simul, & Canonicum posse percipere duplices distributiones, reiecta fuit supr. quæst. 4. concl. 2. circa mediũ, vbi oppositam sententiam veriorem esse ostendimus. Priori verò eiusdem rationis parti obstat, quòd celebrans in Ecclesia, cui est adscriptus, videtur illi rem vtilem facere, ideoque percipere debere illius distributiones. Ratio igitur huius decisionis, cui nos quoque subscribimus, illa esse potest, quòd, cum hæc Capellania
51 titularis † distinctum beneficium faciat à Canonicatu, vt de se patet, immo & Capellania distinctam quodammodo Ecclesiam faciat ab illa Ecclesia, in qua sita est, vt satis constat ex cap. 2. & fin. nec non cap. vnico iunctis rub. de Capell. monach. in quibus iurib. Capellæ vocantur Ecclesiæ, quod etiam præstitit idem Fel. in cap. ex parte il 2. nu. 1. de rescript. & cap. cum deputati num. 5. de iudic. Abb. & alij in cap. exposuisti, de præben. Paul. Fusc. in tract. de visit. & regim. Eccles. lib. 2. cap. 11. num. 4. & cap. 16. nu. 2. hinc fit, vt dum quis Capellaniæ suæ inseruit, non dicatur Ecclesiæ, in qua Capellania sita est, inseruire; ideoque iste Capellanus titularis, dum celebrat in capella sua, non censeatur deseruire, remq. vtilem facere Ecclesiæ Collegiatę, cui alioqui adscriptus est: sicq. tollitur, quod cæteris aliorum rationibus mox allatis obstare videbatur; cui etiam obiecto ex hac ipsa ratione aliter respondetur; quòd, cum iste celebrans ad id congruũ habeat stipendium, quod indirectè, ac minùs principaliter in Ecclesiæ suæ Collegiatæ vtilitatem vergit, Ecclesia maximè ipsa locum tribuente, ac sacras fortasse vestes, cæteraq. ad sacrificium necessaria subministrante, huiusmodi stipendio contentus esse debet, neque eas distributiones quærere, quæ vel Choro assiduè, ac personaliter inseruientibus, vel

vel rem euidenter Ecclesiæ vtilem, idque directè, ac principialiter, gratisq; aut sine congruo, ac sufficienti stipendio facientibus tribuuntur. Secundus casus est de ijs Capellanis, quos plerique mercenarios, seu amouibiles vocant, non ab Episcopis institutos, sed ab hæredibus dumtaxat, vel pio aliquo Collegio ex voluntate defunctorum electos, ac deputatos, de quibus fortasse intellexit Pontifex in Extrau. postulasti vers. porrò declarationem, de preben. & dignit. inter commun. sed aliquid tradit Petr. Gregor. Thol. in tract. de benef. cap. 11. num. 10. in fin. Guid. Pap. decis. 187. per totam, & Fusc. d. tractat. de visit. lib. 2. cap. 11. num. 12. an † nimirum Canonici, seu Mansionarij, qui huiusmodi Capellanias obtinent in Ecclesijs Collegiatis, dum tempore diuinorum officiorum in ijsdem Ecclesijs celebrant, illius horæ distributionem percipere debeant. Et hoc casu probabile puto aliquando hunc celebrantem illius horæ distributionem non amittere; puta, cum causa per superiorem cognita illa hora celebrat, qua magis expedit, vtileque est Ecclesiæ illi, vt Missæ sacrificium celebretur, cum enim, vt plurimum in Ecclesijs Collegiatis quamplures priuatæ Missæ ex diuersis legatis, pijsque defunctorum voluntatibus celebrentur; expediatque eas non simul, & cateruatim celebrari, sed ita dispositè, vt pro earum numero aliquæ semper singulis horis matutini temporis respondeant, id verò longè meliùs fieri possit, si non exteri sacerdotes adsciscantur, sed proprijs illarum Collegiatarum Ecclesiarum Sacerdotibus munus hoc demandetur; reliquum est, vt non modò vtile, sed etiam necessarium sit, aliquos ex his sacerdotibus, qui vel Canonici erunt, vel Masionarij, tempore diuinorum officiorum abesse a Choro, vt in eadem Ecclesia Missas celebrent, quare cum non modò vtilitas, sed etiam necessitas Ecclesiæ in hoc versetur, dicendum erit, posse hos eo tempore, dum celebrant, quotidianas dibributiones percipere, sed quoniam non est maior ratio, cur vnus absit, quàm alius; potestq; vna parte matutini tẽporis maior necessitas imminere maioris numeri Missarum, quàm alia propter maiorem, vel minorem populi conuenientis multitudinem, aliamue rationabilem causam; idem hisce in rebus discernendis ipsi iudices esse non debent, sed iudicio superioris id committendum erit, qui hisce, alijsque huiusmodi circumstantijs diligenter perpensis, vel vnicuique siue Canonico siue Mansionario suam horam, vel hebdomadam assignabit, qui tali hora singulis diebus celebrare debebit, pro vt in Metropolitana Ecclesia Mediolanensi factum audio ab æter. mem. Sancto Carolo Cardinali Borromæo eiusdem Ciuitatis, dum viueret, Antistite vigilantissimo eiusue successore, vel aliter statuet prout magis Ecclesiæ expedire in Domino iudicabit. Neque huic decisioni obstabit quod contra priorem casum adduximus; nam hoc in casu Capellania non se habet vt distinctum beneficium, distinctaq; quodammodo Ecclesia, cui particulariter, & magis principaliter inseruire censeatur celebrans, quàm Collegiatæ ipsi, cui adscriptus est, & a qua distributiones percipere solet; quare cum magnam Ecclesiæ vtilitatem afferant isti Capellani hoc modo, ac tempore celebrando, & ab ipsa nullum ob id commodum aliter sentiant; æquum est, vt illud saltem percipiant, quòd, cum Canonici sint, distributionibus pro eo tempore; quo eidem satis seruire, remq; vtilem facere comprobantur nullo modo carere debeant. Tertius, ac postremus casus est, quando Canonicus, seu Portionarius in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata, non quia Capellaniam titularem aut etiam mercenariam in ea Ecclesia obtineat, sed ex mera deuotione ac pietate ibidem celebrat, verum id præstat tempore, quo diuina officia in Choro recitantur, cum tamen fortasse posset extra illud tempus celebrare. & hoc casu † magis est indubitatum, quod iste celebrans debet eo tempore percipere distributiones idq; probatur a fortiori eisdem ferè rationibus, quas in superiori casu adduximus; maior enim hic Ecclesiæ vtilitas apparet, cum numerus sacrificiorum augeatur in illa Ecclesia sine eius dispendio. Sed quoniam effrœnatus numerus potiùs confusionem aliquando; & incommodum parere, quàm vtilitatem afferre videtur, ideoq; refrœnandus, & coercendus est, l. 1. ff. de test. cap. significasti

K 2

Note: margin numbers 52 (beside "sit. lib. 2. cap. 11. num. 12. an †") and 53 (beside "re. & hoc casu †").

gnificauerunt, & cap. cum causam, extr.
54 eod.tit. eam ob causam † non id passim, & indistinctè admittendum est, aut iudicio illorum, qui celebrare cupiunt, committẽdum, sed superiori, seu eius, qui Choro præfectus est, arbitrio, & iudicio; qui considerata Ecclesiæ qualitate, prospiciensq. ne in Ecclesia ministrorum, & Choro inseruientium defectum patiatur, arg. cap. cum ad hoc, de cler. non resid. tot permittet diuinorum tempore celebrare, vt Chori priùs necessitati subueniat, tum reliquæ Ecclesiæ consultat vtilitati, aut etiam necessitati. Ex quo patet responsio ad id, quod contra huius, & præcedentis casus decisionem obijci poterat ex Concil. Pro-
55 uinc. 4. Mediolanen. † sub tit. de distribut. vers. quicunq; vbi hac de re statuitur in hæc verba; Quicunque dum alicuius statæ horæ officium in Choro peragitur, missam celebrando tunc à Choro abfuerit, illius horæ distributionis tamquam absens particeps ne sit, vt à Sancta Sede Apostolica declaratum est; quæ declaratio illa forte est. quam reperiri audio inter manuscriptas declarationes Sacræ Congregationis interpretum Trid. Conc. ad sess. 24. cap. 12. de reform. in vna Mediolanensi in eum sensum, vt Canonici, qui extra Chorum licèt etiam celebrent ex causa deuotionis in eadem Ecclesia, non censeatur præsentes; si autem celebrent ex iussu superioris habeantur pro præsentibus. huiusmodi quoque declarationem illo addito, vt superior tamen debeat cauere à tali iussione, refert Gonzal. ad Reg. 8. Cancell. §. 7. proem. num. 181. ex ea docens absolutè contra eiusdem mentem, celebrantes priuatim tempore horarum percipere nõ debere quotidianas distributiones: quod & contendit Garz. leuiores quasdam rationes id afferens tract. de benef. par. 3. c. 2. num. 398. licèt dum num. præcedent. ad idem adducit Fed. Abb. & Gig. dicendum est, eos loqui de Capellano titulari, vt supra admonuimus. Iam verò tam huiusmodi decretum Prouinciale, quam Sedis Apostolicæ declaratio, cuius in eo fit mentio, ita intelligenda sunt, vt non passim, & indistinctè debeat qui celebrat tempore diuinorum percipere illius horæ distributionem, sed cum ea moderatione, quam nos superius adhibuimus: quod patet ex his quæ sup. adduximus, & illis verbis eiusdem Prouincialis Concilij, quæ statim subijciuntur; Id verò nisi præ absentia sacerdotum, qui in Ecclesia tunc Missæ sacrificium faciant, necessitas aliquando inciderit, vt præfectus Canonicum aliquem sacerdotem è Choro exire, à statæque horæ officio abesse Missæ celebran-
56 dæ causa iubeat. Quid autem possit † hac in re consuetudo, vel statutum Ecclesiæ, colligi poterit ex his, quæ in duabus seqq. quæstion. latiùs disseremus. & quidem consuetudinem eam in specie admittendam satis docet Garz. d. cap. 2. num. 400. & seq. atque hæc de hac tertia dilatione dicta sint satis.

Infertur quarto, quid dicendum de Canonicis, aut Mansionarijs præfectis, vel administratoribus piorum locorum, aut Collegiorum, vel Fabricæ Ecclesiarum suę Ciuitatis, qui sine fraude tempore diuinorum absunt, vt pijs illis locis, aut Col legijs, aut Fabricæ rem aliquam vtile fa-
57 ciant; an † pro eo tempore quotidianas distributiones percipere debeant. Et quidem de præfectis, seu administratoribus fabricæ, vel Sacristiæ illius Ecclesiæ, cui tanquam Canonici, vel etiam Mansionarij
58 adscripti sunt, indubitatum † puto, quòd debeant percipere; agitur enim de euidenti illius Ecclesiæ vtilitate, vel necessitate, à qua distributione solent recipere; quo casu deberi huiusmodi absentibus quotidianas distributiones, constat ex d. cap. vnico §. qui verò, & alijs supr. adductis hac ipsa quæst. conclus. 1. & 2. in princip. Quod verò pertinet ad Seminarij, Hospitalium, & aliorumq; piorum locorum, & Collegiorum Ecclesiasticorum administratores, aut fabricæ Ecclesiarum generalem præfectum, certissimum existimo
59 † Canonicos, vel Mansionarios, dum huiusmodi administrationi, aut operi tempore diuinorum officiorum operam dant, distributiones illarum horarum, quibus absunt, percipere non debere: licèt enim rem vtilem Ecclesiæ suæ Ciuitatis illi omnes facere videantur; tamen id non sufficit ad acquirendas in absentia quotidianas distributiones ex capite absentiæ propter Ecclesiæ vtilitatem; sed re-

quiri-

quiritur, quòd quis prosequatur vtilitatem illius Ecclesiæ in specie, cui adscriptus est, iuxta probabiliorem, & veriorem opinionem, quam supr.hac ead.quęstion.concl. 1.in 7. solutione secuti sumus, & satis ni fallor, comprobauimus, & quidem quoad Seminarij Præfectos idem nobiscum sentit Garz.tract. de benef. part.3. cap 2.num.354. dum refert tanquam specialem gratiam quandam concessionem S.Carolo à Papa factam, vt tam hi Præfecti, quam Visitatores, & Examinatores possunt in absentia ab examē, & visitationem distributiones percipere; nā postquā de his gratiam fecerat, de illis subdit; idē pro Deputatis Seminarij, si quando pro seruitio Seminarij essent in aliquo negotio ea hora occupati, in qua diuina officia celebrantur in Ecclesia, & quæ sequuntur, quare illud, quod supr.q.8. illat.2. dicebamus de Canonicis vnà cum Episcopo ex decreto Trid. Concil.rem Seminarij gerentibus & illat. 3.de illis Canonicis, quos ex prescripto eiusdem Tridentini Concilij Episcopus adhibere debet in conuertendis certis in casibus Hospitalium reditibus in alium pium vsum, quòd ij nimirum pro eo tempore quotidianas distributiones perciperent; id intulimus ex ea opinione, quæ admittebat vtilitatem Ecclesiæ propriæ ciuitatis sufficere ad hoc, vt absenti propter vtilitatem Ecclesiæ deberētur distributiones; quam difficultate nondum terminaueramus, vt etiam d.quæst.8.in fin.admonuimus, quod deinde præstitimus in hac quæstion.d.conclusion. 1. Illud verò proba-

60 bilissimum puto, † posse consuetudine legitima, vel statuto Ecclesiæ, maximè si auctoritate Apostolica fiat, induci, ac decerni, vt indistinctè administratores Piorum locorum, & Collegiorum Ecclesiasticorum quotidianas distributiones percipiant, dum ijs rem vtilem faciunt tempore diuinorum, per ea, quæ de viribus consuetudinis, ac statuti circa distributiones absentibus concedendas duabus seqq. quæstion. fusius disputabimus. Qua ratione in statutis Metropolitanę Ecclesię Mediolani semper recol. mem. Sancto Carolo Cardinal. Borromæo Archiepiscopo Apostolica auctoritate sibi attributa confectis sub titul. qui absentes in præsentium numerum censeantur, cautum est, vt presentes in Choro censeantur, qui Seminarij, sicut Fabricæ Metropolitanæ Ecclesiæ curationi, procurationiue præfecti sunt.

61 Infertur quinto, † Canonicum, qui causa examinis, vel tanquam examinator à synodo diœcesana electus ex decreto Trident.Concil.sess.24.cap.18. de reform. vel alia ratione ad examen deputatus fuit, dum ea de causa à Choro abest, cum non Ecclesiæ suæ, cui adscriptus est, sed dumtaxat Ecclesiæ suæ Ciuitatis, ac Diœcesis, seu Episcopi sui deseruiat, non debere quotidianas distributiones percipere; nisi huiusmodi examinatoribus examinis causa absentibus illę concedantur vel ex speciali priuilegio, vel ex consuetudine legitimè prescripta; vel deniq; ex statuto Capituli; & Ecclesiæ pro, rię, quale est statutum Mediolanen. Ecclesiæ sub tit. mox allegato; tunc autem sine fraude abesse ab Ecclesia debet. quod idem tenet Garz. tract. de benef.part.3.cap.2.num. 354. dum ait, ex speciali gratia & concessione Papę posse absentes causa examinis ad Parochiales Ecclesias percipere distributiones ex simili concessione S. Carolo facta in hęc verba; eandem gratiam fecit pro illis, qui occupati sunt in examine illorum, quibus conferendæ sunt Parochiales, si quādo propter dictam occupationem non possint interesse horis Vesperarum, seu Completorij; dummodo fraus absit; & sic num. 355. exponit. Zecch. de Rep. Eccles. tit. de benefic. in fin.

62 Infertur sexto, idem dicendum † de Canonico, seu Mansionario absente causa visitationis, vt nimirum secluso huiusmodi priuilegio, consuetudine, aut statuto, quale est in d.Metropolitana loc. cit. percipere non debeat quotidianas distributiones, dum causa visitationis à Choro abest; neque enim proprię Ecclesię, cui est adscriptus deseruit. Idemque sentit Garz. d. tract. de benef. 3.par. cap. 2. num. 354. dum tanquam specialem gratiam, refert, quod Papa id concessit S. Carolo pro Diœc.Mediol. in hęc verba; Sanctiss. D. N. Card. Borromeo concessit, vt Vicarij eius foranei, dum ratione officij sui per loca sui Vicariatus ratione

visitationis, aut alicuius alterius negotij spiritualis absunt ab eorum Ecclesijs eadem debita ratio habeatur quoad distributiones quotidianas, ac si in Choro personaliter inseruirent: & post pauca inquit; eandem gratiam fecit, vt de illis, quos ipse de Ciuitate assumet, vt munus generalis visitationis per Dioecesim subeant, ratio habeatur quoad distributiones, ac si essent in Choro. si enim gratia est, aliud erit de iure communi. secus verò dicendum esset
63 † vbi cum Episcopo, seu eius Vicario Generali, aut de illorum alterius mandato Ecclesiam propriam visitaret; tunc enim eiusdem vtilitatem procuraret, ideoq; distributionibus priuandus non esset. quod igitur Io. Monach. d. c. vnico num. 2. & ibi Philip. Prob. in addit. num. 11. Io. An. num. 1. Gemin. eod. cap. in princ. num. 4. Franc. num. 2. dicunt, Archidiaconum visitantem suam Ecclesiam percipere quotidianas distributiones, vel accipiendum est stante consuetudine, prout ipsi loquuntur, ideo inferentes talem consuetudinem non tolli, aut improbari à Summo Pontifice in d. cap. vnico: vel ideo etiam verum est quia sic visitando seruit Ecclesiæ propriæ, vt iidem Doct. ibid. adnotarunt; admonentes quoque hunc Archidiaconum, vt caueat, ne vitet causa alterius commodi, quia tunc, inquiunt, non excusaretur, arg. l. item hi, & seq. ff. ex quibus cau. maior. cum simil. secus verò omnino dicendum est, vbi iste Archidiaconus non propriam Ecclesiam, sed solùm Ecclesiam suæ Dioecesis visitaret etiam iure visitandi sibi competente; nam tunc non esset habendus pro præsente in Choro, ita decidisse fertur Sacra Congregatio Trident. Concil. ad sess. 22. cap. tertio de reformat. in vna Oxomensi; & ad sess. 24. cap. 12. de reformat. in vna Tudertina, quod idem etiam satis comprobat Nicol. Garz. in sæpiùs allegato tractatu de benef. par. 3. cap. 2. nu. 332. cum duob. sequentib. & 336. vbi etiam tradit, quòd iste Archidiaconus visitans Ecclesias suæ dignitati subiectas, distributiones, si ea in re adsit consuetudo, poterit percipere, vt etiam in specie adnotauit Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. quæst. 10. quod patebit ex dicendis quæst. 12.

64 Infertur septimò, quid dicendum † de Poenitentiario, qui ex decreto Tridentinæ Synodi sess. 24. cap. 8. de reform. in omnibus Cathedralibus Ecclesijs, vbi id commodè fieri potest, cum vnione præbendæ proximè vacaturæ, instituendus est, vbi institutus non fuerit; an nimirum dum confessiones in Ecclesia audit, præsens in Choro interim censendus sit. nam de iure communi antiquo ex supradictis concl. 1. in septima solutione audacter dicerem, eum non fore interim censendum in Choro præsentem; licèt enim in Ecclesia propria Confessiones audiat, tamen id non in eius Ecclesiæ vtilitatem cedit, sed vel vniuersalis Ecclesiæ, vel communis toti Ciuitati, ac Dioecesi; id autem ei concessum est speciali, ac nouo iure à Triden. Conc. d. c. 8. immo dum expressè hoc sancta synodus statuit apertè innuit, secus fore, si non statueret; neque enim ibi antiquum ius declaratur, sed nouum conditur. dum autem vult dumtaxat, quòd præsens in
65 Choro censeatur, non complectitur † alias distributiones, quas extra Chorum, litaniarum, processionumue, quæ per vrbem aguntur, nomine, causaue Canonici percipere solent; quod ea in specie ad tollendam omnem dubitationem in allegato Metropolitanæ Ecclesiæ statuto cautum legimus. Illud sanè admittendum est, quod dum Poenitentiarius audit confessiones etiã peccatorum non reseruatorum, aut venialium, præsens in Choro censendus est, pro vt declarasse dicitur Sacra Congregatio, quæ præest interpretationi Trid. Concil. in vna Mediolanen. ad d. sess. 24. cap. 8. eiusdem Concilij; atq; adeo percipere poterit eo tempore quotidianas distributiones, quæ propter præsentiam in Choro, hoc est interessentiam diuinorum tribuuntur, vt in specie statuit Concil. Mediolan. Prouinc. 5. tit. quæ ad distribut. pertin. Non
66 censebitur tamen † præsens dum Missam celebrat, aut priuatim officium dicit, etiã vt opportuniùs confessiones audiat, vt eadem Congregatio ad d. cap. octauo in alia Mediolanensi declarasse fertur; statuitq; Mediolan. Concil. 5. loc. statim allegato. Denique dum idem Trident. Concilium ibidem specialiter hoc in Poenitentiario statuit, secus de iure communi dicendum

erit

67 erit † de alijs Canonicis, qui non tanquam Pœnitentiarij confessiones tempore diuinorum officiorum audiunt, etiam in pro-
68 pria Ecclesia; licèt † speciali iure eiusdem statuti nostræ Metropolitanæ Ecclesiæ idem illis, quod Pœnitentiario concessum sit. id quod etiam tamquam satis rationabile consuetudine legitima induci posse puto, per ea, quæ dicemus infra quæst. seq. concl. 1. limit. 1. Idem autem dicendum putarem de ijs Canonicis, qui vel in parte ministerij maioris Pœnitẽtiarij tanquã minores Pœnitentiarij vocati a superiore nullo cõgruo stipẽdio ijs assignato mittũtur: vel saltẽ de eo, qui vacãte Pœnitẽtiali prębẽda ad tẽpus in id munus substituitur; tũc.n. tanquã subrogatus sapere debet naturã eius, in cuius locũ subrogatur iur. vulgar. atque adeo, sicut Pœnitentiarius ipse confessiones audiens, tempore diuinorum officiorum percipere deberet quotidianas distributiones; cum ijs tamen moderationibus, quas mox attulimus.

Infertur octauò, quid dicendum, de Canonico, seu obtinente dignitatem in Cathedrali, vel Collegiata, qui simul habeat curam animarum in alia Ecclesia;
69 an † is, dum in Ecclesia curata residet, ac ministrat, præsens haberi debeat in Ecclesijs Cathedralibus, aut Collegiatis quoad percipiendas quotidianas distributiones. Clarum enim est ex supradictis, quod, cum non Ecclesiæ, cui adscriptus est, deseruiat, sed Ecclesiæ tantum suæ ciuitatis, aut diœcesis, habere non debeat distributiones tempore, quo a Choro abest, vt curæ animarum inseruiat: sed id postea reperi decisum a fœl. recor. Pio V. const. 64. quæ incipit, cupientes, vbi decernit, vt rectores Parochialium, qui obtinent Canonicatus, vel Dignitates in Cathedralibus, aut Collegiatis Ecclesijs, si resideant in Ecclesijs Parochialibus lucrentur omnes, & singulos fructus, reditus & prouentus sui Canonicatus, vel Dignitatis, exceptis quotidianis distributionibus, quæ quidem constitutio, cum in ea profiteatur Pontifex se inhærere etiam Concilij Tridentini decretis, non debet aduersari decreto eiusdem Concilij sess. 22. capitulo tertio, de reformat. quo statuitur, vt si alicui ex Dignitatibus in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis cura animarum extra Ciuitatem in Diœcesi immineat, cui is, qui Dignitatem obtinet, incumbere voluerit, tunc pro eo tempore, quo in curatã Ecclesia resederit, ac ministrauerit, tãquam præsens sit, ac diuinis intersit, in Ecclesijs Cathedralibus, ac Collegiatis habeatur: loquitur enim ibi Concilium non de distributionibus propriè sumptis, quæ quotidianæ distributiones verè, ac strictè dicuntur, ac sunt, vt in hac specie adnotauit Thom. Zerol. in Prax. Episc. Verb. distributiones quotidianæ versic. ad tertium, ibi, secundo debentur alicui in Dignitate posito, qui ratione illius Dignitatis habet curam animarum, &c. iunctis ijs verbis, quę paulò post subijciuntur: ratio est, quia istę dicuntur distributiones impropriæ: sed loquitur Concilium de illis distributionibus in quas Episcopi tanquam Sedis Apostolicæ delegati diuidere possunt tertiam partem detractam ex fructibus, & prouentibus quibuscunq; omnium Dignitatum, Personatuum, & Officiorum in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis existentium, in quibus iam adsunt sufficientes distributiones quotidianæ proprie sumptæ, prout Sacra Congregatio eiusdem Concilij interpretationi præfecta declarauit teste Rot. Ro. dec. 325. 2. par. in nouiss. diuers. quas quidem distributiones improprias esse, ex eo etiam patet, quod mandat Concilium, vt ijdem Episcopi ita eorum arbitrio illas assignent, vt qui eas obtinent, si personaliter competens sibi seruitium, iuxta formam ab ijsdem Episcopis præscribendam, quolibet die statuto non impleuerint, illius diei distributionem amittant; cum tamen distributiones propriè sumptę neque dicantur obtineri antequam fuerint labore, ac personali seruitio acquisitæ; neque statutorum, ac certorum, sed singulorum dierum, & continuum, perpetuumque seruitium requirant, vt constat ex d. cap. vnico in princip. & §. qui vero, de cler. non resid. in 6. & nos alibi sæpe admonuimus. Quoad alias vero distributiones propriè dictas dicendum
71 est, quod † obtinens Dignitatẽ, si exerceat curam animarum illi imminentem in Diœcesi, & extra ciuitatem eas non percipiat

per supradicta; secus autem dicendum fortasse erit, si habeat huiusmodi curam sibi annexam in Ciuitate, & Ecclesia propria; per id, quod decisum audio a sacra Congregatione Trid. Conc. ad sess. 21. c. 3. de refor. in vna Paniensi, & Assisiensi, dum declarasse absolutè dicitur, Archipresbyterum habentem curam animarum, dum illi incumbit, haberi debere pro præsente in Choro.

Infertur nonò, idem ferè dicendum de Theologo, seu obtinente præbendā Theologalē in Ecclesia Cathedrali, aut Collegiata, iuxta decretum Concil. Trident. sess. 5.
72 cap. 1. de reform. nam regulariter † huiusmodi Theologi etiam dum docent, quāuis percipiant fructus præbendarum, non tamen quotidianas distributiones; vt in specie docet Gambar. de auctor. legat. lib. 6. num. 22. & probatur; tum quia propriæ Ecclesiæ, cui adscripti sunt, non inseruiunt, sed tantum Ecclesiæ suæ ciuitatis, ac Diocesis, publicęq; vtilitati; tum ex eodem Trid. Conc. d. c. 1. in fine, & c. fi. de magist. vbi æquiparantur quoad perceptionē fructuū, & prouentuum suorum beneficiorū docentes, ac studentes in sacra pagina, seu Theologia at vero certum est, studētes in Theologia non percipere quotidianas distributiones, dum causa huiusmodi studij absunt ab Ecclesia, diuinisq; non intersunt, vt constat ex c. licet, de præbe. & nos latius ostendimus q. præced. concl. 2. Atque in hunc sensum accipienda est declaratio Sacræ Congregationis Trid. Conc. dum ad d. sess. 5. cap. 1. de reform. absolutè dicitur declarasse, lectorem percipere non debere quotidianas distributiones. id enim est ita intelligendum, vt non indistinctè quatenus lector, & quibuscumque legendo accipiat, ne aduersetur alteri declarationi eiusdem Congregationis, vbi adsit, cuius mox mentionem faciemus. Sic etiam intelligendum, quod in synod. Diœc. Mediol. 11. in Monit. execut. decr. Prouinc. & Diocesī. de concion. haben. in fi. decernitur, ne Præpositi, Canonici, & alij quicunque Chori officio deuincti, qui item pro muneris sui ratione concionari, aut legere publicè debent, concionis, lectionisue parandæ prætextu, aut defatigationis, quæ inde aliquando existit, causa, si a Choro absint, distributionum illius officij participes sint in quo præsentes non adfuerint; nam in eadem synod. 11. in rubr. de Monitis executionis decretor. quæ ad sacramental. & sacram. pert. in versic. præbendam porrò
73 Theologalem, statuitur † quòd si quando Theologus in residentię suę Ecclesia sacram confessionem audiet; aut etiam si abèrit reuera occupatus in congregatione menstrua, aut necessario itinere impeditus, quod ob eam causam susceperit in definitoris munere, distributionum perinde particeps sit, ac si in Choro pręsens adesset. nisi dicere velimus, id, quod in priori decreto synodali continetur, regulare esse, ac tanquam regulam constitui, a qua deinde iu posteriori decreto Theologus excipiatur. Neque aduersatur, quòd contrarium principali conclusioni in specie tenere videatur Rebuf. in Concord. Gall. rubr. de Collat. §. 1. in verb. nihil perdat, vbi disertè ait, obtinentem prębendā Theologalem, dum sibi statuto tempore legit, non amittere distributiones, anniuersaria, neq; aliud aduentitium; is namq; loquitur dumtaxat attenta dispositione satis aperta illius tex. Concord. Gall. id enim deducit ex verbo nihil, ibi posito; quod etiam patet ex verbis illis pręcedentibus eorumdē Concor. & quoties ipsum (mētio autem de Theologo paulò ante habita fuerat) in huiusmodi lectura deficere contigerit; ad arbitrium Capituli per subtractionem distributionum totius hębdomadę puniri possit: & paulò post; etiam si absens fuerit à diuinis, habeatur pro pręsente; quę quidem postrema verba dum commentatur idem Rebuff. eandem nobiscum sententiam apertè tuetur: ait enim; hic tamen fauore studij, & lecturæ, vt liberius studio vacare possit Theologus, pro pręsente habetur etiam in diuinis; & ni fuisset hic expressum, hoc non diceremus. Illud sanè
74 adnotandum est, † non modò priuilegio Apostolico concedi posse huiusmodi Theologo; vt absens ratione lecturę percipiat quotidianas distributiones, etiam dum non legit, sed solum ratione studij abest, vt constat ex d. §. 1. ad finem iuncta interpretatione Rebuf. ibid. in Verb. absens, Verbo habeatur, & Verb. nihil, verum etiam consuetudine, ac fortasse

tasse statuto Ecclesiæ, vt colligitur ex ijs, quæ in duab. seqq. quæstionib. latiùs disputabimus. qua ratione in nostra Metropolitana Mediolanensi Ecclesia statutum est, vt Canonico Ordinario, qui præbendam Theologalem obtinet, liberum sit in singulis Matutinis, & Primis horis, præterquam in Matutinis Natalis Domini, Epiphaniorum, Parasceues, & Sabbati Sancti abesse à Choro, & nihilominus distributiones percipiat, modò in Ciuitate adsit, nec per vrbem tunc vagetur, sed muneris sui causa propria in domo ijs horis se contineat; quod idem statuitur de Vesperis, & Completorijs eorum dierum, quibus publicum lectoris munus ei obeundum erit, exceptis tamen Vesperis ferialibus Quadragesimæ, ob eam nimirum rationem, quòd mane tunc Vesperæ huiusmodi recitentur. Denique illud hac in re probabi-
75 le puto, quòd † si Theologus iste, seu Theologalem præbendam in Cathedralibus, aut Collegiatis Ecclesijs obtinens, vel solis, vel principaliter, ac pro maiori parte Canonicis, alijsque Clericis Ecclesiæ suæ sacram paginam, seu Theologiam legeret, ipso iure absque speciali priuilegio, statuto, vel consuetudine percipere deberet quotidianas distributiones; tunc enim Ecclesiæ propriæ, cui adscriptus est, seruire, remque vtilem facere censeretur; atque ob hanc fortasse rationem Sacra Congregatio, quæ præest interpretationi Trident. Concil. declarasse fertur ad sess. 5. cap. 1. in vna Abulensi, quòd Docentes, & lectores sacræ Scripturæ quando legunt, & illis diebus, quibus habetur huiusmodi lectio, licèt sint absentes, habentur tamen pro præsentibus etiam quoad distributiones quotidianas. Seclusa autem hac declaratione Sacræ Congregationis, cum de ea mihi non constet, quæ etiam recipit eam expositionem, quam illa quoque de qua recipit quæstion. præced. in fine, si quis hac in re oppositum tueri voluisset, dicere potuisset, ideo Theologum docentem etiam Clericos suæ Ecclesiæ percipere eo ipso non debere quotidianas distributiones, cum ad id tributa sibi fuerit, & assignata illa præbenda fortè pinguior cæteris, vt doceat partem cleri suæ ciuitatis magis proximam Ecclesiæ suæ, in qua commorantur etiam clerici illius Ecclesiæ, in qua is Theologalem præbendam obtinet; sicq; officium illud illi damnosum non est; cum maximè eandem omnino lectionem haberet etiam pro reliqua parte cleri, quã
76 suis duntaxat clericis habet; quòd si † pro his specialem aliquem laborem legendi, ac docendi ijsdem postulantibus susciperet, accedente maximè iussu superioris ob iustam aliquam causam, nil mirum si tunc ab eadem Ecclesia distributiones iure deposceret. Atque hæc esse potest prior limitatio ad hanc conclusionem, quam supra in hac illatione proposuimus. Limi-
77 tatur autem 2. vt, † Præbenda hæc Theologalis nihil aliud sit, quàm ipsæ distributiones, ex eo, quia in ea Ecclesia nullæ adessent præbendæ, quarum aliqua erigi potuerit in Theologalem: tunc indistinctè huiusmodi Theologus absens muneris sui causa percipere debeat quotidianas distributiones. ratio clara est, quia tunc distributiones succedunt, & subrogantur loco præbendæ, atque adeo eius naturam sortiri debent, iur. vulg. quare eius priuilegium de percipiendis fructibus præbendæ esset elusorium. estq; id de mente eiusdem Sacræ Congregationis dum ad idem cap. 1. eiusdem Cōcilij, in quo de erectione præbendæ Theologalis agitur in vna Eugubina & Mediolanensi, dicitur respondisse, quod si nullæ sint præbendæ, eò quia Canonicatus tantùm distributiones quotidianas habeant, idem statuendum, quòd de præbendis, cum earum loco succedant.

Infertur decimò, quid dicendum de Vicario Episcopi, qui Canonicus sit, vel habens dignitatem in aliqua Cathedrali, vel Collegiata Ecclesia; num distributiones quotidianas habere debeat dum tempore diuinorum officiorum Vicarij munus
78 exercet. constat enim ex supradictis, † seclusa consuetudine, statuto, aut priuilegio eas huiusmodi Vicario denegari posse cum non Ecclesiæ, cui adscriptus, & cuius Canonicus est, sed illi, cuius est Vicarius, per se, ac principaliter deseruire, remque vtilem facere comprobetur; idque reperio in specie tenere, licèt nullam rationem afferat, Iacob.

cob. Sbroz. in tract. de Vicar. Epiſ. lib. 1.
quæſt.43.nu.3.poſt Alphon. Carnot. quem
inuenio eſſe Hoied. in tract. de benefic.
incompatib. par. 2. cap. 10. num. 16. vbi
hoc expreſſe aſſerit. Idemq; etiam tenet
Nicol.Garz.quem poſt hæc ſcripta vidi,in
tract.de benef.par.3.cap.2.num. 357. poſt
Rebuf.in for.Vicariat.num. 5. Alia etiam,
ratio huius rei eſſe poteſt, quia cum
Epiſcopus conſtituit ſibi Vicarium, debet
79 † illi congruum ſalarium ſubminiſtrare,
cap. ſi Epiſcopus, & ibi Gl.& Doct.de of-
fic.Vicar.in 6.late Segur.Daual.in Directo.
iudic.Eccleſ.for.par. 1.cap. 14.num. 1. &
ſeqq. Sbroz. d. lib. 1. quæſt. 55.num. 1.2.
5. & 6. ideoq; officium hoc illi damnoſum
80 non eſt. Fateor tamen † huiuſmodi Vica-
rium, qui ſimul Canonicus eſt, dum Epi-
ſcopo ſuo in Vicariatus munere inſeruit,
reſidere,& percipere fructus ſui beneficij,
& Canonicatus;quod ſatis patet ex cap.de
cetero, & cap. ad audientientiam, de cler.
non reſid. vbi Canonicus in Epiſcopi ſui
ſeruitio exiſtens habetur pro reſidente, &
percipit in abſentia fructus prębendæ, ac
beneficiorum ſuorum; idque in ſpecie do-
cet Sbroz.d.tract.de off.Vicar.lib.1. quæſt.
43.num.4. poſt Rebuf.in d.for.Vicar.num.
5. & Alphon. Carnot. ſeu Hoied. d. tract.
de incompatib.benef. par.1. cap. 10. num.
15.& 16. De Vicario verò conſtituto à Ca
pitulo Cathedralis Eccleſiæ Sede Epiſco-
pali vacante per mortem Epiſcopi, vel eo-
dem Epiſcopo à Paganis, aut Schiſmaticis
81 capto. (duo enim hi † caſus æquiparan-
tur quo ad effectum, vt iuriſdictio, &
adminiſtratio Epiſcopatus tranſeat ad Ca-
pitulum Eccleſiæ Cathedralis, vt habetur
in cap. ſi Epiſcopus, de ſupplen. neglig.
82 prælat. in 6.qui quidem Vicarius † poteſt
eſſe de ipſo Capitulo, vt latè oſtendunt
Sbroz. d. lib. 1. quæſt. 49. num. 1. & 2. &
quęſt. 60. num. 3. & Franc.Pauin.in tract.
de poteſt. Cap. ſed. vacan. 2. par. quæſt.
10. num. 4.) maior difficultas eſt, an is
debeat habere quotidianas diſtributiones,
eo, quia poteſtas, & iuriſdictio Epiſcopi
tranſeat in ipſum Capitulum, cap. 1. de
maior. & obed. in 6. d. cap.ſi Epiſcopus,
& ſeq. de ſuppl. neglig. prælat. eod. lib.
& vtrobique Gloſ. & Doct.omnes; atque
adeo de ipſa vtilitate Capituli, ſeu Ec-
cleſiæ, cuius Canonicus eſt, agi videatur.
83 qua tamen in re idem † de hoc Vicario
Capitulari puto dicendum, quod de Vica-
rio Epiſcopi, vt nimirum diſtributiones
non percipiat, dum ratione ſui officij
abeſt à Choro, vt etiam in ſpecie poſt pri-
mam huius operis editionem nobis quoq;
allegatis tenuit. Proſp. Augu. in Add. ad
Steph.Quarant.in Summar.Bullar.Verbo,
Capitulum Sede vacante num.8. in fine;
idq; probari ex eo poteſt; tum quia prin-
cipaliter procurat vtilitatem Prelaturæ,
ſeu Epiſcopatus vacantis, vt poſt Paul.in
Clem. ſtatutum, de elect. tradit Pauin. d.
84 num. 4.ex hoc inferentes,† Prælaturam
ipſam,non autem menſam Capitularem
ſubminiſtrare debere ſalarium huic Vica-
rio;cum,qui ſentit emolumentum, ſentire
debeat & onus,cap.qui ſentit, de reg. iur.
in 6. c.preſenti §.porrò;de off. ordin. eod.
lib. cum ſimil. quod etiam docet Gloſ. à
Card.& alijs recepta d.Clem. ſtatutum,
verbo expenſæ,& Proſ.Auguſt. in d. addit.
ad Quarant. vbi ſup. num. 7. huic etiam
85 eſt, † non omnem iuriſdictionem, &
poteſtatem Epiſcopi transfundi in Capitu-
lum ſede vacante, vt patet in caſibus,de
quibus per Gloſ. in cap. cum olim, Verb.
Capitulo, de maior. & obed. Sbroz. d.
tract. de Vicar. Epiſcop. lib. 1. quęſt.
30.num. 3. & ſeq. lib. 2. quæſt. 70. num.4.
quęſt. 110. num. 3. & 4. quęſt. 135.nu.6.q.
160. num. 6. Pauin. d. tract. de poteſt.
Capit. Sed.vacan.ferè per totum,Doct. d.
cap.1.& c. ſi Epiſcopus cum ſeq. de ſuppl.
negl.prelat.vt non immeritò Pauin.d.tract.
1. p.quęſt. 1. dubitauerit, an conſtituenda
eſſet regula affirmatiua, vel negatiua ſuper
huiuſmodi tranſmiſſione Epiſcopalis po-
teſtatis, & iuriſdictionis in Capitulum
Sede vacante, Tum quia, cum hic Vica-
rius Capituli, qui Canonicus ſit, debeat
86 † habere congruum ſalarium, ſicut ex-
traneus,vt tradunt Pauin.d. quęſt.10. num.
5.Foller. ſuper Conſtit. Reg.tit.de Sacroſ.
Eccleſ. num. 75.& Sbroz. d.tract.de Vicar.
Epiſ.lib. 1. quęſt. 55. num. 7. & quęſt.
60. num.4. contentus eſſe debet huiuſ-
modi ſalario. Neq; obſtat ratio, qua con-
trarium tueri nititur. Garz. d cap. 2.
nu. 359. quia nimirum cenſetur eſſe in ſer-
uitio Eccleſię,cui magis commodum eſt,vt
depu-

deputetur vnus, & non exerceatur iurisdictio per totum Capitulum; nam, vt paulo ante docuimus, hic Vicarius potius seruit Episcopo, seu Episcopatui, cuius iurisdictionem exercet; quod non sufficit ad lucrandas in absentia distributiones, ex latè traditis sup. quæst. 8. post initium, & hac
87 ipsa quæst. concl. 1. circa med. ex quo † deduci debent expensæ, quæ is domi esset facturus, secundum Pauin. d. nu. 5. & Sbroz. d. num. 7. allegat Pauin. ea, quæ not. in cap. in primis, 2. quæst. 1. vbi tamen nihil habetur, neque traditur per Doct. de expensis, aut salario iudicis seu Officialis, sed de expensis litigantis. allegat etiam not. in cap. statutum §. insuper, de rescript. in 6. sed neque ibi aut à Summo Pontifice, aut ab interpretibus traditur de expensis ex salario deducendis, sed de expensis itineris occasione litis; ex quibus Glos. ibi & Doct. deducendas esse tradunt in iudice ordinario, non autem delegato illas, quas domi fecisset. quare hoc ipsum quidem
88 † de expensis itineris admitterem in casu nostro, cum hic Vicarius ordinarius sit, vt in specie post alios tradit Thom. Sanch. de Matri. lib. 3. disp. 29. nu. 4. qui nu. praeced. idem latissime ostenderat de Vicario Episcopi; non autem admitto, quod asserere diximus Pauin. & Sbroz. loc. mox
89 cit. Illud sanè verum puto, quod ijdem Doct. ibid. tradunt, † hunc Vicarium Capituli Sede vacante percipere debere fructus beneficiorum, & præbendæ, per d. cap. de cetero, & cap. ad audientiam, de cler. non resid. cum censeatur inseruire Episcopo, seu Episcopatui in spiritualibus; quod etiam voluit Garz. d. c. 2. nu. 358. post post Rebuf. d. num. 5. & Rot. decis. 222. nu. 6. par. 2. diuers. quam etiam refert, ac sequitur Gonzal. reg. 8. Canc. Glos. 6. nu. 264.

Infertur vndecimò, quid dicendum sit, de Canonico, qui tamquam Episcopus Concilio, maximè generali, præsens esset (potest enim Episcopus ex speciali iure simul esse Canonicus, c. postulastis, de concess. præb. extra & cap. à collatione, de appell. in 6. cum sim.) an nimirum, dum eam ob causam ab Ecclesia sua abest, percipere debeat quotidianas distributiones. Nam regulariter dicen-
90 dum est, † quod non; tum per rationes quibus in specie id firmat Tiber. Decian. cons. 69. vol. 2. fere per tot. & Campeg. tract. de Concil. cap. 13. tum quia vt sic non abest causa vtilitatis suæ Ecclesiæ, cui adscriptus est, & à qua percipit distributiones, sed tantum Ecclesiæ vniuersalis.
91 Secus vero dicendum esset, † vbi Canonicus tanquam Theologus, vel Canonista Concilio generali nomine sui Capituli ab eo missus interesset iuxta not. in c. 1. & c. Sancta, 15. dist. cap. habeo librum, 16. dist. cap. 1. & 2. dist. 17. aut etiam tamquam procurator in Conc. Prouinciali, iuxta tex. in cap. fin. de his, quæ fi. à Præl. sin. cons. capit. cum ibi adnot. & in cap. Concilia, 17. dist. & c. Episcopus cum seq. 18. dist. ac per Henr. Bott. in tract. de Synod. Iacobat. & alios in suis tract. de Concil. Ratio est, quia tunc ille Canonicus Ecclesiæ, cui adscriptus est, rem vtilem ageret. Pariter secus esset, vbi is Concilio omnino interesse cogeretur, vt puta per censuras, & pœnas: licet tunc distributiones haberet potius ratione corporalis necessitatis, prout de ijs, qui abesse coguntur à ciuitate ob inimicitias, aliumue iustum metum diximus sup. quæst. 5. concl. 5. ab illat. 5. fere ad fin. si c exponendus est Iacobat. tract. de Concil. lib. 4. art. 6. num. 6. dum absolutè ait, Canonicos assistentes Concilio percipere debere quotidianas distributiones. quod tamen adhuc tunc demum locum habebit, si aliàs ij solerent diuinis interessendo eas percipere; & modo alioqui abfuturi non essent, vt singulariter monet idem Iacobat. ibid. in finalibus verbis, & post eum Decian. d. cons. 69. nu. 9. probaturq; ex adductis à nobis sup. præsertim d. quæst. 5. conclus. 2.
92 Infertur duodecimo, † eum, qui causa, & nomine Ecclesiæ propriæ, cui adscriptus est, à Capitulo suo missus in aliquo publico munere, puta Magistratus, si Ecclesia illa haberet alicubi iurisdictionem, vel imperium; aut legationis ad Summum Pontificem, Principem, Ciuitatem, gratulationis etiam ergo abesset distributiones percipere debere: ij enim dicuntur abesse suæ Ecclesiæ causa, & rem illi vti-
93 lem facere: sicut etiam † qui hæc pro sua Rep. agunt dicuntur in prophanis abesse Reip. causa, & ex eo capite indè læsi in integrum

integrum restituuntur, vt late probat Sfort.Odd.tract. de rest't. in integr. quæst. 6. art. 16. & de legatione est tex. in l. sed si §. fin.l. legati, l. non vere, & l. qui mittuntur in princ. ff. ex quib. cau. mai. & l. 1. C. eod. de Magistratus munere tex. est in d. l. qui mittuntur, §. similes; de Assessoribus in l. si cui in princ. ff. eod. tit. de Prætoribus, & Vicarijs tradit Valasc. in l. imperium, num. 186. ff. de iurisd. omn. iud. & Odd. d. art. 10. nu. 35.

Infertur denique, quid dicendum sit
94 † de Canonico, Mansionario, alijsue Clericis, qui distributionum quotidianarum participes sunt; an, dum absunt ab Ecclesia, vt iura suæ præbendæ, portionisue, seu beneficij, quod in Ecclesia Collegiata obtinent, in Ciuitate ipsa, aut etiã in alma Vrbe, vel alibi coram Iudicibus, aliterue tueantur, distributiones quotidianas tamquam absentes propter Ecclesiæ vtilitatem percipere debeant. Quamuis enim nullibi in iure, aut per Doctores, expresse, quod ego viderim, à quotidianarũ distributionũ perceptione huiusmodi absentes excludantur; prout de absentibus in seruitio sui Episcopi habetur in cap. de cetero, de cler. non resid. & de absentibus causa studij etiam Theologici, in cap. licet, de præb. Nihilominus id ipsum etiam de hisce absentibus, nimirum, vt iura præbendæ suæ tueantur, statuendum fore, colligi satis apertè potest tum ex iure ipso, tum etiam ex ijs, quæ sup. hac ipsa quæst. circa initium adduximus; circumscripta quoque hac in re generali consuetudine ferè vbiq; vigente, quæ vti optima legum interpres attendenda est, l. si de interpretatione, ff. de leg. cap. cum dilectus, de consuet. iuncto cap. cum consuetudinis, eod. tit. cum simil. Etenim habemus tex. in cap. ex parte il 2. de cler. non resid. quem
95 † de Præposito in Ecclesia Collegiata manifestè intellexit ibi Abb. num. 2. post alios Doct. dum ait, dicere ibi Doct. quod fortè in illa Ecclesia erat statutum, vel consuetudo præstandi tempore promotionis iuramentum de residendo; neque enim posset in ea Ecclesia esse locus statuto, vel consuetudini, nisi esset Collegiata iuxta tradita per Doct. in cap. fin. extra de consuet. & cap. 1. de constit. in 6. atque alibi sæpè. immo illum tex. d. cap. ex parte Nauar. conf. 14. sub tit. de cler. non resid. adaptauit obtinenti Cantoriam, & Canonicatum in Ecclesia Cathedrali, vt apud eum videre est. Porrò cum in eo tex. decidatur, eum, qui abest, vt prosequatur iura sui beneficij, censeri debere residentem, satis inde colligitur, non ideo distributionum quotidianarum participem illum esse debere, ad quarum participationem sola residentia non sufficit, sed requiritur interessentia, vt patet ex cap. vnic. multoties allegato, de cler. non resid. in 6. cum alijs per nos adductis sup. hac ipsa 2. par. quæst. 5. concl. 1. & par. 1. quæst. 4. num. 18. Præterea dum Abb. d. cap. ex parte ex mente aliorum, & apertius Nau. d. conf. 14. huic Præposito, seu Canonico absenti, vt iura suæ præbendæ tueatur, vix concedunt fructus ipsius præbendæ, & Canonicatus, † eidem omnino ne-
96 gant distributiones quotidianas, quæ neque nomine fructuum, aut redituum præbendæ, ac beneficij continentur, vt d. 1. p. quæst. 6. & 7. fusè demonstrauimus, & facilius à beneficiario amittuntur, quàm ijdem fructus beneficij, vt in specie monet Nauar. conf. 10. de cler. non resid. per tex. qui ad id optimi sunt, in cap. de cætero, & cap. ad audientiam, eod. tit. & cap. licet, de præb. cum ibid. adnot. His accedit illud
97 fundamentum, quod † cum nullus Clericus Ecclesiæ Collegiatæ, qui diuinis non interfuerit, percipere iure communi possit distributiones quotidianas, nisi in illis tribus casibus, nimirum infirmitatis, iustæ ac rationabilis corporalis necessitatis, aut euidentis Ecclesiæ vtilitatis, vt liquido constat ex constitutione Bonifacij viij. in d cap. vnic. quam constitutionem innouat & in vsum reuocat Trident. Concilium sess. 24. cap. 12. de reform. casus hic absentiæ pro tuendis iuribus sui beneficij, ac præbendæ, sub nullo ex illis tribus continetur. Non quidem sub casu infirmitatis, aut corporalis necessitatis, vt de se patet. Sed neque in casu euidentis Ecclesiæ vtilitatis: tum quod qui tuentur
98 iura suæ præbendæ † dicuntur potius negotium suum agere, vt apertè sensit Glos. d. cap. ex parte, verbo, periurium, quã ibi Abb. inter alios approbauit; & ex co

eo conuincitur, quod si quid euicta lite acquirunt, id cum alijs Canonicis non communicant, aut cum Ecclesia, sed fructus quidem decursos sibi appropriant, augumentum verò reditus ad præbendæ ipsorum, non autem totius Ecclesiæ, aut Capitularis mensæ vtilitatem cedit, prout
99 quotidie fieri videmus: tum quod præbendæ saltem propriè loquendo non conuenit nomen Ecclesiæ, vt liquet ex verbis tã rubr. de cler. non resid. in Eccles. vel præben. ac tex. cap. inter quatuor, eod. titul. ibi, de clericis, qui Ecclesias, vel præbendas sibi concessas, & cet. dum inter nomen Ecclesiæ, ac præbendę collocatur dictio, vel, quæ regulariter ponitur inter diuersa, & disiungit; l. 1. ff. de reb. dub. l. cum pater §. pen. ff. de leg. 2. l. is, qui hęres ff. de acquir. vel omitt. hæred. quo argumẽto vtitur inter alios Rebuf. in l. lege, ff. de verb. signif. & Cephal. cons. 256. num. 43. lib. 2. quam etiam rubricæ de concess. præben. & ecclesi. non vacan. copula enim, & ponitur & ipsa inter diuersa, cap. quærelam, de simon. Fel. cap. ex parte il 1. nu. 21. Abb. num. 6. de rescript. alijq; Doct. relati pariter, & laudati à Tiraq. tract. de nobil.
100 certum autem est, † verba in dubio, & regulariter in propria significatione esse accipienda, l. non aliter, ff. de legat. 3. & l. qui liberis, §. hæc verba, ff. de vulg. & cup. item intelligenda sunt simpliciter, & non secundum quid, vt auctor est Menoch. de pręsumpt. lib. 3. pręsumpt. 40. num. 2. post Bart. in rubr. ff. sol. matrim. num. 12. & ibi Alex. num. 22. ac Dec. in l. velle non creditur num. 3. ff. de iur. Denique hoc ipsum satis conuincitur ex ijs, quib. sup. hac ipsa quęst. concl. 1. fusè ostendimus, absentem propter Ecclesię vtilitatem tunc demum percipere in absentia distributiones quotidianas, si ea Ecclesia sit, de cuius distributionibus agitur; certissimum verò est,
101 † distributiones ex communi massa, non autem ex prębendis, & Canonicatibus desumi, sed immo ab eis specie distingui, vt patet ex cap. cum non deceat, de elect. in 6. & cap. de cetero, vbi Abb. & alij, de cler. non resident. iunctis ijs, quę non adduximus supr. 1. part. quæstion. 3. & 4. quod idem statuendum est de tertia illa parte prębendarum; & beneficiorum, quę ex decreto Trid. Concil. sess. 21. cap. 3. de reformat. detrahenda est: dum enim ibid. mandatur, eam conuerti in distributiones quotidianas, constat eam partem post conuersionem huiusmodi iam non amplius habere naturam præbendæ, sed distributiones fieri; id enim conuersionis nomen importat, & natura, visque operatur.

Neq; obstat, si dicatur, eum, qui ob id abest, vt iura suæ præbendę tueatur, rem vtilem facere illi Ecclesiæ, cui adscriptus est, & de cuius distributionibus agitur, si in ea vigeat ius optandi, quod Capitulare est, vt satis elicitur ex cap. fin. de consuet. in 6. nosque in specie docuimus in Tract. de Option. canon. c. 1. quæst. 2. ex eo, quod si quidem agatur de tuendis reditibus prębendæ, quos iam habet, ea optabitur, cum alias optari non posset, quia titulus ipse non optatur, vt eod. tract. cap. 7. ostendimus; si verò de ijsdem reditibus augendis agatur, faciliùs, ac libentiùs illa præbenda optabitur. Respondetur enim primo,
102 quod † licèt ius optandi sit capitulare, tamen istius iuris exercitium capitulare non est, sed competit singularibus personis Capituli, vt d. quæst. 2. admonuimus; in casu autem nostro non agitur de tuendo, seu conseruando iure optandi, ne amittatur; nam licèt ille Canonicus suam prębendam amitteret, adhuc maneret in Ecclesia ius optandi; ceteræ enim præbendæ optari possent; si verò eam defendat, & obtineat, non a toto Capitulo, aut etiã ab omnibus, sed ab vna dumtaxat persona Capituli optari poterit: quare dici non potest, in hac præbendæ tuitione agi de commodo, & vtilitate ipsius Capituli, sed eius solum, qui litem mouit, aut alterius dumtaxat, qui deinde optabit: quamuis etiam optare quis possit minorem præbendam, vt latè docuimus d. tract. de opt. c. 2. q. 7. & licèt is non habeat, quod dimittat, vt cap. 5. quæst. 1. conclus. 1. eiusdem tract. demonstrauimus. Respondetur secundò, quòd vbi etiam secundariò, & indirectè rem vtilem suæ Ecclesiæ, & Capitulo
103 ageret; hoc † non sufficit, sed debet principaliter eius vtilitatem prosequi, vt in specie tradit Decian. cons. 69. num. 7. volum. 2. & præter adducta supr. quęst. 5. num.

num.23.colligitur ex cap.cum dilectus, de cler.non resid. vbi Summus Pontifex dicit, per Canonicos familiares Papæ promoueri negotia ipsorum Capitulorum; & tamen, ibi mandatur dumtaxat, vt si in eius seruitio absint, fructus præbendarum assignentur; & in specie quod ij distributiones quotidanas percipere non debeant, voluit ibid.Glos.verbo,fructus,Abb. num. 6.& alij, quos retulimus, & secuti sumus id ipsum latius comprobantes hac ead.2.p. quæst.9.num.13.

Minus dici post,eum, qui abest, vt iura suæ præbendæ prosequatur,ex eo conuinci rem vtilem facere illi Ecclesiæ, a qua percipit distributiones, & Capitulo suo,atq; adeo debere in absentia distributiones
104 percipere; quia † Canonicus non potest locare ad longum tempus,aut alienare bona suę præbendę sine consensu capituli, prout decidit Ro. Rom. teste Crescent. decis. 284. aliàs 2.de reb. Eccles.non alien. quem etiam refert, ac sequitur Redoan. tract.de reb.ecclesi.non alien.rubr.25.num. 32.ad id quoq; allegantes Paul. Castr. cons. 116.vol.1. quod tamen apud eum reperire non potui aut ibi, aut in alijs eius consil. siue nouæ, siue antiquæ impressionis.Adducunt præterea Redo. & Crescen. text. ibiq; Abb. & Doctores in cap. ad audientiam nostram, de reb. Eccl.non alien. Verum neq. tex. inibi loquitur de bonis præbendæ,sed potius totius Ecclesiæ,seu mensæ Capitularis: dicitur enim ibi,quidam de Canonicis Exonen. Ecclesię quædam prædia eiusdem inconsultis alijs fratribus in damnum eius in perpetuum locauerunt; at nomen Ecclesiæ vel adaptari saltem proprie non potest præbendę, vt paulo
105 ante ostendimus, vel certe potior † significatio est,qua illud Ecclesiæ Cathedrali tribuitur, maximè cum nomini Ciuitatis, vel Canonicorum adiungitur vt cum dicitur Ecclesia Mediolanen. vel Canonici Mediolanen cap.cum inter il 2.cap. cum Ecclesia, cap. cum dilectus,& cap.dudum il 2.de elect.atq.aliàs sępe tum in iure,tum in Pontificijs litteris, ac rescriptis. quare hic quoq; in potiori significatione sumendum erit, iuxta l. 1. §. qui in perpetuũ,ff.si ager vectig.vel emphyt. pet.Doct. quoq.magis communiter illum tex. de huiusmodi mensæ, non autem de præbendæ bonis, ac prædijs intelligunt; solusq; Io. And.dicit,ibi fortè prædia,de quibus in eo tex.fuisse assignata pro præbenda; & Abb. posse illum tex. intelligi de bonis præbendæ. At verò neq. Glos.neq. vllus alius interpres eum de prębendę,sed potius mensę capitularis, ac totius Ecclesiæ intellexit,vt patet,ex iuribus,quę allegant.quamquam etiam tam Crescen.& Redoan.quàm ipse Io. And.& Abb.exponi congruè possunt de prædijs prębendæ, quæ non sit distincta, seu assignata pro beneficio, quo
106 casu † non solum proprietas, sed & libera administratio est penes Ecclesiam, & Capitulum; in præbenda verò distincta Canonicus præbendatus habet liberam administrationem sicut quilibet rector,& clericus sui beneficij, vt in specie distinguit aperte Ro.Rom.decis.6. nu. 1. de consuet. in nou.& apertius Abb.cap.ex litteris, vbi est optime tex. num. 4. & 5. de probat. post Glos.in cap.relatum il 2. de testam.sic sustinens communem Doct.traditionem in cap. fi. ne præl.vic.su.vbi Flor.& Anan. tenent indistinctè, quod Canonicus habet liberam administrationem suæ præbendæ, sicut alius rector. Sed quoniam illa opinio Crescen. & Redo. seruatur in praxi, licet forsan ad cautelam dumtaxat; adhuc di-
107 cimus,† ex eo,quod requiratur consensus Capituli in alienatione bonorum prębendæ,non sequi,agi de eius interesse; hęc enim consequentia ex eo manifeste destruitur, quod Episcopus de iure nequit alienare bona suæ mensę sine consensu Capituli, c.2. & tot.fere tit.de his,quæ fi.a præl.si cons. cap. cum sim. & tamen nemo dixerit,agi de interesse Capituli,cum mensa Episcopalis distincta sit à Capitulari, c. possessiones,de reb.Eccles.non alie.Requiretur ergo iuxta hanc opinionem consensus Capituli in alienatione bonorum præ-
108 bendæ † non propter interesse Capituli, sed ad integrandam personam Canonici, qui in hoc liberam non habet administrationem, vt patet in consensu Curatoris quoad bona minorum; & consensu Patris in donatione causa mortis bonorum aduentitiorum,quę ad filiumfamilias spectant pleno iure; hic enim patris consensus,(vt de consensu Curatoris in bonis minorum,

aut

ant eius, cui bonorum administratio interdicta est, tanquam in iure expeditum taceam) in bonorum ad filiumfamiliàs etiam quoad vsumfructum ex speciali dispositione spectantiū, licet aduentitia sint, alienatione,non ratione præiudicij,quod nullum est, sed ad integrandam personam filij, ac pro solemnitate requiritur, vt satis probat inter ceteros Iul.Clar.lib.4.sentent. §.donatio quæst.6. nu. 3. & 5.qui etiam nu. 6. id ipsum ex eo confirmat, quod hic consensus patris debet esse expressus; cum tamen, vbi ratione præiudicij consensus aliquis adhibetur, sufficiat tacitus, vt idem dicere se ait lib.7.§.consensus,quem tamen non habemus.

Quod autem huiusq.docuimus de Cano
109 nico,idem † proportionabilter dicendū est propter easdem rationes de obtinente Dignitatem, vel Mansionario, alijsq. Clericis, qui distributionum participes sunt, quoad id, quod ijdem loco præbendæ habent.vbi enim eadem ratio militat,idem ius statuendum est,l.illud, ff. ad leg. Aquil. cum finis concord.

Tandem pleraq;alia, quæ ex duab. propositis in hac quæst. conclus. pro eiusdem complemento inferri possent:vt puta,quid
110 sit dicendum,de Clericis Collegiatæ Ecclesię deputatis Collectoribus,vel Subcollectorib. spoliorum, vel Decimarum à Papa pro vniuersalis Ecclesię bono impositarum; necnon Nuntijs siue ordinarijs siue extraordinarijs,Rectoribusue Prouincię, vel Ciuitatis alicuius, ac similibus, necnon de Canonicis deputatis Inquisitoribus, alijsue Sancti Officij ministris quos non mero iure communi,sed speciali
111 priuilegij, aut simili dumtaxat † posse, dum huiusmodi ministerio deseruiunt, percipere distributiones, S. Congreg. censuisse fertur, ac tenet Garz. trac. de benef. par.3.cap.8.num.356.hęc inquam, & alia huiusmodi ad presentem quęst. pertinentia consulto pretermittimus, ne pene in immensum ea excrescat; cum maximè illa omnia ex eo facile definiri possint, quod sup.concl.1.in 7. solut. pro regula tradidimus,satisq;confirmauimus, tunc demum absentem propter Ecclesię vtilitatem percipere in absentia distributiones,si ei Ecclesię in speciem rem vtilem faciat, de cuius distributionibus agitur; quod in predictis casib.non contingit. Iam igitur ex his finis sit huic Quęst.11.

SVMMAE RERVM.

1 *Consuetudo alia contra, alia præter, alia secundum ius.*

2 *Consuetudo contra ius requirit 40. annos; & num.seq.si tamen ea vsus sit Papa, sufficiunt decem anni; num.4. Idem in consuetudine legem non recipiente.num.5.*

3 *Consuetudo contra,non præter ius omnino debet esse rationabilis. & quæ rationabilis sit, iudicis arbitrio relinquitur;nu. 7. & vnde hoc informetur,nu.8.*

9 *Consuetudo propter ius induitur decennio, nisi præiudicet Ecclesiæ iuribus; num. 10.*

11 *Consuetudo interpretatiua iuris non requirit cursum temporis, sed solum actus ipsos.*

12 *Actus vnicus non sufficit ad consuetudinem inducendam. licet sit notorius toti populo; nu.13.nisi sit successiuus;nu.14.vel iudiciarius;nu.15.*

16 *Actus ad inducendam consuetudinem quot requirantur, iudicis arbitrio relinquitur,ex communi.*

17 *Consensus populi, seu Collegij necessarius est ad inducendam consuetudinem.*

18 *Actus consuetudinem inducentes debent esse interpolati,& vniformes.*

19 *Consuetudo non debet necessariò esse obtenta in contradictorio iudicio.*

20 *Consuetudo inducta post legem tollentem consuetudinem,an,& quando sustineatur. Et quid si tantum tollat aliquid tanquam irrationabile;nu.21.*

22 *Consuetudo immemorabilis non tollitur per clausulam, non obstante quacunque consuetudine, nisi damnetur tanquam iniqua.*

23 *Consuetudo contra ius non extenditur de casu ad casum, neque de loco ad locum, neque de persona ad personam. Nisi casus, ad quem sit extensio, comprehendatur sub lata significatione vocabuli casus expressi nu.24.*

25 *Consuetudo contra ius extenditur vbi vnus casus habet se vt correlatiuum ad alium, & militat eadem ratio. Aut quando duo æqui-*

æquiparantur à lege antiqua; nu. 26. Aut vbi unum habet se consecutiuè ad aliud; nu. 27.

28 *Consuetudo vnius ciuitatis, & loci extenditur ad loca illi subiecta non habentia specialem consuetudinem.*

29 *Consuetudo extenditur vbi militat eadem omnino ratio.*

30 *Consuetudo etiam pœnalis, si contineat animæ, aliumue fauorem, extenditur ad similia.*

31 *Consuetudo, quod absens percipiat fructus beneficiorum suorum in absentia valet. Idq; etiam post Concil. Trident. nu. 32. modo inde Ecclesiæ insignes non patiantur defectum ministrorum; num. 33. aut nisi consuetudo inducta esset sine causa; num. 34.*

35 *Consuetudo; vt omnes clerici absentes percipiant fructus præbendæ, & beneficiorum, non est admittenda in Collegiatis insignibus. nisi reditus admodum tenues sint; nu. 36.*

37 *Consuetudo, quod clericus Ecclesiæ Collegiatæ percipiat in absentia sine causa quotidianas distributiones non valet. Idque procedit etiam in consuetudine immemorabili; num. 38. etiamsi consuetudo fingeret huiusmodi absentes residere in Ecclesia; aut in ea non essent alij reditus; nu. 39.*

40 *Consuetudo, quod habens plures Canonicatus in diuersis Ecclesiis percipiat distributiones in vtraque, si solum in vna resideat, non valet. Idem, vt seruiens in vna hebdomada lucretur etiam in alia; vel vt nouus Canonicus lucretur per aliquot dies non interessendo: secus vt non lucretur interessendo hebdomada non sua.*

41 *Consuetudo, quod Canonici, qui nolunt promoueri intra annum ad ordinem requisitum, percipiant integras distributiones, non valet.*

42 *Consuetudo, vt absens iusta de causa, puta studij, visitationis, vel simili percipiat distributiones, valet.*

43 *Consuetudo, quod distributiones inæqualiter assignentur horis Canonicis, diuinisq; officijs, valet.*

44 *Consuetudo interpretatiua dubij iuris, an aliquibus absentibus tribuendæ sint distributiones admittenda est.*

45 *Consuetudo tribuens distributiones absentibus si inducta sit sciente, & patiente Papa, valet.*

46 *Tolerantia, scientiaq; Pontificis inducit dispensationem non quando solum conniuet, sed quando dicit, se tolerare. nulla tamen ratio expressa à Pontifice requiritur; nu. 47.*

48 *Consuetudo immemorabilis tribuens distributiones ei, qui per alium Ecclesiæ inseruit, interestq; diuinis, est admittenda.*

49 *Consuetudo, quod is, qui abfuit propter Ecclesiæ suæ vtilitatem, manens domi per duos, vel tres dies percipiat distributiones, valet. Idem in eo, qui abfuit ob aliam iustam causam; nu. 50. & seq. Debet autem esse legitime præscripta, hoc est quadragenaria; nu. 51*

52 *Consuetudo, vt ijs, qui absfuturi sunt ob Ecclesiæ vtilitatem, tres dies tribuantur ad colligendas sarcinulas, valet.*

53 *Tempus modicum colligendi, & componendi sarcinulas, quod absfuturo, redeunti, eiq; qui aduenit, tribuitur, arbitrarium est.*

54 *Consuetudo quadragenaria, quod clerici absentes per duos menses in anno percipiant distributiones admitti potest.*

55 *Labor assiduus, & nunquam interruptus tædium parit, durabilisq; non est.*

57 *Quies necessaria est humanæ vitæ.*

57 *Consuetudo quadragenaria, qua senibus post septuagesimum annum licet diuinis non intersint, dentur distributiones, admitti potest.*

58 *Septuagenarius ad munera personalia vocari non potest.*

59 *Senectus morbus quidam est, & malorum portus.*

60 *Senes omnes ex consuetudine secundum aliquot percipere possunt distributiones, licet diuinis non intersint.*

61 *Clerici, qui diutius Ecclesiæ inseruierunt, ex consuetudine possunt absentes tanquam emeriti milites percipere distributiones.*

62 *Milites cœlestis militiæ non debent gaudere minori prærogatiua, quam milites armatæ militiæ.*

63 *Mortuo, seu eius hæredibus possunt ex consuetudine legitimè inducta tribui fructus primi anni.*

64 *Fructus primi anni, quomodo diuidendi sint inter beneficiatum, & eum, cui ex consuetudine debentur.*

65 *Mortuo tribui non possunt distributiones primi*

primi animi etiam ex consuetudine; neque etiam eius heredibus. Et quæ sit vtriusque ratio; num. 66.

57 Mortuo, seu eius hæredibus debentur distributiones ad ratam illius anni, in quo decedit.

58 Consuetudo, vt absens etiam ob sua negotia de licentia Capituli, percipiat distributiones grossas, valet,

An, & quomodo consuetudine induci possit, vt absentes Distributiones Quotidianas percipiant. Quæstio XII.

VIDIMVS hucusq; an, & quando absentes à diuinis, & ab Ecclesia iure communi attento percipere, vel amittere debeant quotidianas distributiones; videndum nunc est in tribus sequentibus quæstionibus, quid de iure speciali, nimirum consuetudine, statuto, vel priuilegio, quid inquam hæc tria possint in concedēdis huiusmodi absentibus quotidianis distributionibus. Et primò in hac quæst. videbimus de consuetudine; & quidem fusius, quoniam est hæc materia quotidiana. In qua vt dilucidus procedatur; Præmitto
1 primò, quandam esse † consuetudinem contra ius, aliam præter ius, aliam secundum ius, vt tradit Abb. in c. fin. nu. 11. & ibi cæteri Doct. communiter, maxime vero Roch. Curt. sect. 3. nu. 28. & 35. de consuet. Glos. Archid. Io. An. Gemin. & Fran. in cap. fin. eod. tit. in 6. & de hoc nemo dubitat; nam de se patet.

Præmitto secundo, consuetudinem quę est contra ius, saltem de iure Canonico
2 † requirere spatium 40. annorum. & hoc voluit tex. d. cap. fi. ext. de consuetud. dum requirit, quod hæc consuetudo sit legitime præscripta atq; hoc ibi adnotauit Glos. & omnes Doctor. mox citati; consue-
3 tudo enim legitime præscripta † est, quæ inducitur spatio 40. annorum, vt probat Curt. d. sect. 3. num. 4. & constat ex cap. cum Ecclesia, de caus. possess. & proprietat. capit. auditis, de præscription. & cap. cum de beneficio, de præben. in 6. cum simil. Verum id dupliciter restringi debet quatenus ad rem nostram facere potest,
4 Primo † nisi Papa vsus fuisset tali consuetudine: nam tunc sufficerent decem anni, ita post Butr. d. cap. fin. in 4. requisito, & alios tradit ibid. Curt. d. sect. 3. num. 39. Re-
5 stringe 2. in consuetudine † contra Canonem, qui nunquam est receptus in obseruantia; nam tunc, si Princeps ignoret, sufficiunt, & requiruntur decem anni; Cald. Butr. Card. Flor. Imol. & Fel. cap. 1. de treg. & pac. late Couar. lib. 2. var. resol. cap. 16. num. 6. vers. quintò sunt qui huius; Papa vero sciente non requiritur decennium, sed per aliquot actus contrarios excluditur constitutio, vt voluit Abb. & Fel. d. cap. 1. quorum etiam sententiam sequitur Cou. loc. cit. eamq; communem asserit Curt. d. sect. 3. num. 40. licet ipse de ea dubitare non nihil videatur. Requirit etiam hæc consuetudo contra ius
6 † quod sit rationabilis, vt aperte deciditur in d. cap. fin. quod quidem non requirit consuetudo, quæ est præter ius, vt voluit ibid. Card. Bal. & Barbat. quos refert, & sequi videtur Curt. d. cap. fin. sect. 2. nu. 24.

Præmitto tertiò, iudicis arbitrio relin-
7 qui † quę nam consuetudo sit rationabilis. Abb. d. cap. fin. num. 5. & ibi Addent. Host. Io. An. & Imol. Glos. in cap. 1. in Verb. rationabilia, de Constit. in 6. Archid. in cap. leges, 10. dist. & alij, quos referunt, & sequuntur de communi attestantes Roch. Curt. d. cap. fin. sect. 2. nu. 20. & Menoch. alios allegans in tract. de arbitr. iud lib. 2. cas. 82. num. 2. qui quidem iudex
8 † informando animum suum ponderabit, vtrum finis consuetudinis sit bonus: & an ea sit aliqua iusta ratione inducta; & vtrum ius approbet similem consuetudinem, vel reprobet, vt optime adnotauit Abb. d. num. 5. illa enim est, diciturq; rationabilis consuetudo, quæ non est à iure reprobata, vt voluit Glos. d. cap. fin. Verb. rationabilis, de consuet. ad id allegans cap. cum dilectus, eod. tit. cap. cum Ecclesia, de caus. possess. & propriet. & cap. Abbate, de verb. signif. cuius opinionem sequitur Innoc. d. cap. fin. & Bal. cons. 401. vol. 5. sed neque requiritur expressa & inconuincibilis ratio, sed aliquod bonum motiuum, vt voluit Bal. d. cap. fin. in Verb. rationabilis; qua etiam ratione poterit iudex arbitrari, illam

per supradicta; secus autem dicendum fortasse erit, si habeat huiusmodi curam sibi annexam in Ciuitate, & Ecclesia propria; per id, quod decisum audio a sacra Congregatione Trid. Conc. ad sess. 21. c. 3. de refor. in vna Paniensi, & Assisiensi, dum declarasse absolutè dicitur, Archipresbyterum habentem curam animarum, dum illi incumbit, haberi debere pro præsente in Choro.

Infertur nonò, idem ferè dicendum de Theologo, seu obtinente præbendā Theologalē in Ecclesia Cathedrali, aut Collegiata, iuxta decretum Concil. Trident. sess. 5.
72 cap. 1. de reform. nam regulariter † huiusmodi Theologi etiam dum docent, quāuis percipiant fructus præbendarum, non tamen quotidianas distributiones; vt in specie docet Gambar. de auctor. legat. lib. 6. num. 22. & probatur; tum quia propriæ Ecclesiæ, cui adscripti sunt, non inseruiunt, sed tantum Ecclesiæ suæ ciuitatis, ac Diocesis, publicęq; vtilitati; tum ex eodem Trid. Conc. d. c. 1. in fine, & c. fi. de magist. vbi æquiparantur quoad perceptionē fructuū, & prouentuum suorum beneficiorū docentes, ac studentes in sacra pagina, seu Theologia at vero certum est, studētes in Theologia non percipere quotidianas distributiones, dum causa huiusmodi studij absunt ab Ecclesia, diuinisq; non intersunt, vt constat ex c. licet, de præbe. & nos latius ostendimus q. præced. concl. 2. Atque in hunc sensum accipienda est declaratio Sacræ Congregationis Trid. Conc. dum ad d. sess. 5. cap. 1. de reform. absolutè dicitur declarasse, lectorem percipere non debere quotidianas distributiones. id enim est ita intelligendum, vt non indistinctè quatenus lector, & quibuscumque legendo accipiat, ne aduersetur alteri declarationi eiusdem Congregationis, vbi adsit, cuius mox mentionem faciemus. Sic etiam intelligendum, quod in synod. Diœc. Mediol. 11. in Monit. execut. decr. Prouinc. & Diœcesi. de concion. haben. in fi. decernitur, ne Præpositi, Canonici, & alij quicunque Chori officio deuincti, qui item pro muneris sui ratione concionari, aut legere publicè debent, concionis, lectionisue parandæ prætextu, aut defatigationis, quæ inde aliquando existit; causa, si a Choro absint, distributionum illius officij participes sint in quo præsentes non adfuerint; nam in eadem synod. 11. in rubr. de Monitis executionis decretor. quæ ad sacramental. & sacram. pert. in versic. præbendam porrò
73 Theologalem, statuitur † quòd si quando Theologus in residentię suę Ecclesia sacram confessionem audiet; aut etiam si aberit reuera occupatus in congregatione menstrua, aut necessario itinere impeditus, quod ob eam causam susceperit in definitoris munere, distributionum perinde particeps sit, ac si in Choro pręsens adesset. nisi dicere velimus, id, quod in priori decreto synodali continetur, regulare esse, ac tanquam regulam constitui, a qua deinde in posteriori decreto Theologus excipiatur. Neque aduersatur, quòd contrarium principali conclusioni in specie tenere videatur Rebuf. in Concord. Gall. rubr. de Collat. §. 1. in verb. nihil perdat, vbi disertè ait, obtinentem prębendā Theologalem, dum sibi statuto tempore legit, non amittere distributiones, anniuersaria, neq; aliud aduentitium; is namq; loquitur dumtaxat attenta dispositione satis aperta illius tex. Concord. Gall. id enim deducit ex verbo nihil, ibi posito; quod etiam patet ex verbis illis pręcedentibus eorumdē Concor. & quoties ipsum (mētio autem de Theologo paulò ante habita fuerat) in huiusmodi lectura deficere contigerit; ad arbitrium Capituli per subtractionem distributionum totius hębdomadę puniri possit: & paulò post; etiam si absens fuerit a diuinis, habeatur pro pręsente; quę quidem postrema verba dum commentatur idem Rebuff. eandem nobiscum sententiam apertè tuetur: ait enim; hic tamen fauore studij, & lecturæ, vt liberius studio vacare possit Theologus, pro pręsente habetur etiam in diuinis; & ni fuisset hic expressum, hoc non diceremus. Illud sanè
74 adnotandum est, † non modò priuilegio Apostolico concedi posse huiusmodi Theologo; vt absens ratione lecturę percipiat quotidianas distributiones, etiam dum non legit, sed solum ratione studij abest, vt constat ex d. §. 1. ad finem iuncta interpretatione Rebuf. ibid. in Verb. absens, Verbo habeatur, & Verb. nihil, verum etiam consuetudine, ac fortasse

tasse statuto Ecclesiæ, vt colligitur ex ijs, quæ in duab. seqq. quæstionib. latiùs disputabimus. qua ratione in nostra Metropolitana Mediolanensi Ecclesia statutum est, vt Canonico Ordinario, qui præbendam Theologalem obtinet, liberum sit in singulis Matutinis, & Primis horis, preterquam in Matutinis Natalis Domini, Epiphaniorum, Parasceues, & Sabbati Sancti abesse à Choro, & nihilominus distributiones percipiat, modò in Ciuitate adsit, nec per vrbem tunc vagetur, sed muneris sui causa propria in domo ijs horis se contineat; quod idem statuitur de Vesperis, & Completorijs eorum dierum, quibus publicum lectoris munus ei obeundum erit, exceptis tamen Vesperis ferialibus Quadragesimæ, ob eam nimirum rationem, quòd mane tunc Vesperæ huiusmodi recitentur. Denique illud hac in re probabi-

75 le puto, quòd † si Theologus iste, seu Theologalem præbendam in Cathedralibus, aut Collegiatis Ecclesijs obtinens, vel solis, vel principaliter, ac pro maiori parte Canonicis, alijsque Clericis Ecclesiæ suæ sacram paginam, seu Theologiam legeret, ipso iure absque speciali priuilegio, statuto, vel consuetudine percipere deberet quotidianas distributiones; tunc enim Ecclesiæ propriæ, cui adscriptus est, seruire, remque vtilem facere censeretur; atque ob hanc fortasse rationem Sacra Congregatio, quæ præest interpretationi Trident. Concil. declarasse fertur ad sess. 5. cap. 1. in vna Abulensi, quòd Docentes, & lectores sacræ Scripturæ quando legunt, & illis diebus, quibus habetur huiusmodi lectio, licèt sint absentes, habentur tamen pro præsentibus etiam quoad distributiones quotidianas. Seclusa autem hac declaratione Sacræ Congregationis, cum de ea mihi non constet, quæ etiam recipit eam expositionem, quam illa quoque de qua recipit quæstion. praced. in fine, si quis hac in re oppositum tueri voluisset, dicere potuisset, ideo Theologum docentem etiam Clericos suæ Ecclesiæ percipere eo ipso non debere quotidianas distributiones, cum ad id tributa sibi fuerit, & assignata illa præbenda fortè pinguior cæteris, vt doceat partem cleri suæ ciuitatis magis proximam Ecclesiæ suæ, in qua connumerantur etiam clerici illius Ecclesiæ, in qua is Theologalem præbendam obtinet; sicq; officium illud illi damnosum non est; cum maximè eandem omnino lectionem haberet etiam pro reliqua parte cleri, quā

76 suis duntaxat clericis habet. quòd si † pro his specialem aliquem laborem legendi, ac docendi ijsdem postulantibus susciperet, accedente maximè iussu superioris ob iustam aliquam causam, nil mirum si tunc ab eadem Ecclesia distributiones iure deposceret. Atque hæc esse potest prior limitatio ad hanc conclusionem, quam supra in hac illatione proposuimus. Limi-

77 tatur autem 2. vt, † Præbenda hæc Theologalis nihil aliud sit, quàm ipsæ distributiones, ex eo, quia in ea Ecclesia nullæ adessent præbendæ, quarum aliqua erigi potuerit in Theologalem: tunc indistinctè huiusmodi Theologus absens muneris sui causa percipere debeat quotidianas distributiones. ratio clara est, quia tunc distributiones succedunt, & subrogantur loco præbendæ, atque adeo eius naturam sortiri debent, iur. vulg. quare eius priuilegium de percipiendis fructibus præbendæ esset elusorium. estq; id de mente eiusdem Sacræ Congregationis dum ad idem cap. 1. eiusdem Cōcilij, in quo de erectione præbendæ Theologalis agitur in vna Eugubina & Mediolanensi, dicitur respondisse, quod si nullæ sint præbendæ, eò quia Canonicatus tantùm distributiones quotidianas habeant, idem statuendum, quòd de præbendis, cum earum loco succedant.

Infertur decimò, quid dicendum de Vicario Episcopi, qui Canonicus sit, vel habens dignitatem in aliqua Cathedrali, vel Collegiata Ecclesia; num distributiones quotidianas habere debeat dum tempore diuinorum officiorum Vicarij munus

78 exercet. constat enim ex supradictis, † seclusa consuetudine, statuto, aut priuilegio eas huiusmodi Vicario denegari posse cum non Ecclesiæ, cui adscriptus, & cuius Canonicus est, sed illi, cuius est Vicarius, per se, ac principaliter deseruire, remque vtilem facere comprobetur; idque reperio in specie tenere, licèt nullam rationem afferat, Iacob.

cob. Sbroz. in tract. de Vicar. Epis. lib. 1. quæst.43.nu.3.post Alphon. Carnot. quem inuenio esse Hoied. in tract. de benefic. incompatib. par. 2. cap. 10. num. 16. vbi hoc expresse asserit. Idemq; etiam tenet Nicol.Garz.quem post hæc scripta vidi,in tract.de benef.par.3.cap.2.num. 357. post Rebuf.in for.Vicariat.num. 5. Alia etiam ratio huius rei esse potest, quia cum Episcopus constituit sibi Vicarium, debet
79 † illi congruum salarium subministrare, cap. si Episcopus, & ibi Gl.& Doct.de offic.Vicar.in 6.late Segur.Daual.in Directo. iudic.Eccles.for.par. 1. cap. 14. num. 1. & seqq. Sbroz. d. lib. 1. quæst. 55. num. 1.2. 5. & 6. ideoq; officium hoc illi damnosum
80 non est. Fateor tamen † huiusmodi Vicarium, qui simul Canonicus est, dum Episcopo suo in Vicariatus munere inseruit, residere,& percipere fructus sui beneficij, & Canonicatus;quod satis patet ex cap.de cetero, & cap. ad audientientiam, de cler. non resid. vbi Canonicus in Episcopi sui seruitio existens habetur pro residente, & percipit in absentia fructus prebendæ, ac beneficiorum suorum; idque in specie docet Sbroz.d.tract.de off.Vicar.lib.1. quæst. 43.num.4. post Rebuf.in d.for.Vicar.num. 5. & Alphon. Carnot. seu Hoied. d. tract. de incompatib.benef. par. 1. cap. 10. num. 15.& 16. De Vicario verò constituto à Capitulo Cathedralis Ecclesiæ Sede Episcopali vacante per mortem Episcopi, vel eodem Episcopo à Paganis, aut Schismaticis
81 capto. (duo enim hi † casus æquiparantur quo ad effectum, vt iurisdictio, & administratio Episcopatus transeat ad Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, vt habetur in cap. si Episcopus, de supplen. neglig.
82 prælat. in 6.qui quidem Vicarius † potest esse de ipso Capitulo, vt latè ostendunt Sbroz. d. lib. 1. quæst. 49. num. 1. & 2. & quest. 60. num. 3. & Franc.Pauin.in tract. de potest. Cap. sed. vacan. 2. par. quæst. 10. num. 4.) maior difficultas est, an is debeat habere quotidianas distributiones, eo, quia potestas, & iurisdictio Episcopi transeat in ipsum Capitulum, cap. 1. de maior. & obed. in 6. d. cap.si Episcopus, & seq. de suppl. neglig. prælat. eod. lib. & vtrobique Glos. & Doct.omnes; atque adeo de ipsa vtilitate Capituli, seu Ecclesiæ, cuius Canonicus est, agi videatur.
83 qua tamen in re idem † de hoc Vicario Capitulari puto dicendum, quod de Vicario Episcopi, vt nimirum distributiones non percipiat, dum ratione sui officij abest à Choro, vt etiam in specie post primam huius operis editionem nobis quoq; allegatis tenuit. Prosp. Augu. in Add. ad Steph.Quarant.in Summar.Bullar.Verbo, Capitulum Sede vacante num.8. in fine: idq; probari ex eo potest; tum quia principaliter procurat vtilitatem Prælaturæ, seu Episcopatus vacantis, vt post Paul.in Clem. statutum, de elect. tradit Pauin. d.
84 num. 4.ex hoc inferentes,† Prælaturam ipsam,non autem mensam Capitularem subministrare debere salarium huic Vicario;cum,qui sentit emolumentum, sentire debeat & onus,cap.qui sentit, de reg. iur. in 6. c.presenti §.porrò;de off. ordin. eod. lib. cum simil. quod etiam docet Glos. à Card.& alijs recepta d.Clem. statutum, verbo expensæ,& Prosp.August. in d. addit. ad Quarant. vbi sup. num. 7. hinc etiam
85 est, † non omnem iurisdictionem, & potestatem Episcopi transfundi in Capitulum sede vacante, vt patet in casibus,de quibus per Glos. in cap. cum olim, Verb. Capitulo, de maior. & obed. Sbroz. d. tract. de Vicar. Episcop. lib. 1. quest. 30.num. 3. & seq. lib. 2. quæst. 70. num.4. quest. 110. num. 3. & 4. quest. 135.nu.6.q. 160. num. 6. Pauin. d. tract. de potest. Capit. Sed.vacan.ferè per totum,Doct. d. cap.1.& c. si Episcopus cum seq. de suppl. negl.prelat.vt non immeritò Pauin.d.tract. 1. p.quest. 1. dubitauerit, an constituenda esset regula affirmatiua, vel negatiua super huiusmodi transmissione Episcopalis potestatis, & iurisdictionis in Capitulum Sede vacante, Tum quia, cum hic Vicarius Capituli, qui Canonicus sit, debeat
86 † habere congruum salarium, sicut extraneus,vt tradunt Pauin.d. quest.10. num. 5.Foller. super Constit. Reg.tit.de Sacros. Eccles. num. 75.& Sbroz. d.tract.de Vicar. Epis. lib. 1. quest. 55. num. 7. & quest. 60. num.4. contentus esse debet huiusmodi salario. Neq; obstat ratio, qua contrarium tueri nititur. Garz. d cap. 2. nu. 359. quia nimirum censetur esse in seruitio Ecclesię,cui magis commodum est,vt

depu-

deputetur vnus, & non exerceatur iurisdictio per totum Capitulum; nam, vt paulo ante docuimus, hic Vicarius potius seruit Episcopo, seu Episcopatui, cuius iurisdictionem exercet; quod non sufficit ad lucrandas in absentia distributiones, ex laté traditis sup. quæst. 8. post initium, & hac
87 ipsa quæst. concl. 1. circa med. ex quo † deduci debent expensæ, quæ is domi esset facturus, secundum Pauin. d. nu. 5. & Sbroz. d. num. 7. allegat Pauin. ea, quæ not. in cap. in primis, 2. quæst. 1. vbi tamen nihil habetur, neque traditur per Doct. de expensis, aut salario iudicis seu Officialis, sed de expensis litigantis. allegat etiam not. in cap. statutum §. insuper, de rescript. in 6. sed neque ibi aut à Summo Pontifice, aut ab interpretibus traditur de expensis ex salario deducendis, sed de expensis itineris occasione litis; ex quibus Glos. ibi & Doct. deducendas esse tradunt in iudice ordinario, non autem delegato illas, quas domi fecisset. quare hoc ipsum quidem
88 † de expensis itineris admitterem in casu nostro, cum hic Vicarius ordinarius sit, vt in specie post alios tradit Thom. Sanch. de Matri. lib. 3. disp. 29. nu. 4. qui nu. praeced. idem latissime ostenderat de Vicario Episcopi; non autem admitto, quod asserere diximus Pauin. & Sbroz. loc. mox
89 cit. Illud sanè verum puto, quod iidem Doct. ibid. tradunt, † hunc Vicarium Capituli Sede vacante percipere debere fructus beneficiorum, & præbendæ, per d. cap. de cetero, & cap. ad audientiam, de cler. non resid. cum censeatur inseruire Episcopo, seu Episcopatui in spiritualibus; quod etiam voluit Garz. d. c. 2. nu. 358. post post Rebuf. d. num. 5. & Rot. decis. 222. nu. 6. par. 2. diuers. quam etiam refert, ac sequitur Gonzal. reg. 8. Canc. Glos. 6. nu. 264.

Infertur vndecimò, quid dicendum sit, de Canonico, qui tamquam Episcopus Concilio, maximè generali, præsens esset; (potest enim Episcopus ex speciali iure simul esse Canonicus, c. postulastis, de concess. præb. extra & cap. à collatione, de appell. in 6. cum sim.) an nimirum, dum eam ob causam ab Ecclesia sua abest, percipere debeat quotidianas distributiones. Nam regulariter dicen-
90 dum est, † quod non: tum per rationes quibus in specie id firmat Tiber. Decian. cons. 69. vol. 2. fere per tot. & Campeg. tract. de Concil. cap. 18. tum quia vt sic non abest causa vtilitatis suæ Ecclesiæ, cui adscriptus est, & à qua percipit distributiones, sed tantum Ecclesiæ vniuersalis.
91 Secus vero dicendum esset, † vbi Canonicus tanquam Theologus, vel Canonista Concilio generali nomine sui Capituli ab eo missus interesset iuxta not. in c. 1. & c. Sancta, 15. dist. cap. habeo librum, 16. dist. cap. 1. & 2. dist. 17. aut etiam tamquam procurator in Conc. Prouinciali, iuxta tex. in cap. fin. de his, quæ fi. à Præl. sin. cons. capit. cum ibi adnot. & in cap. Concilia, 17. dist. & c. Episcopus cum seq. 18. dist. ac per Henr. Bott. in tract. de Synod. Iacobat. & alios in suis tract. de Concil. Ratio est, quia tunc ille Canonicus Ecclesiæ, cui adscriptus est, rem vtilem ageret. Pariter secus esset, vbi is Concilio omnino interesse cogeretur, vt puta per censuras, & pœnas: licet tunc distributiones haberet potius ratione corporalis necessitatis, prout de ijs, qui abesse coguntur à ciuitate ob inimicitias, aliumue iustum metum diximus sup. quæst. 5. concl. 5. ab illat. 5. fere ad fin. sic exponendus est Iacobat. tract. de Concil. lib. 4. art. 6. num. 6. dum absolutè ait, Canonicos assistentes Concilio percipere debere quotidianas distributiones. quod tamen adhuc tunc demum locum habebit, si aliàs ij solerent diuinis interessendo eas percipere; & modo alioqui absfuturi non essent, vt singulariter monet idem Iacobat. ibid. in finalibus verbis, & post eum Decian. d. cons. 69. nu. 9. probaturq; ex adductis à nobis sup. præsertim d. quæst. 5. conclus. 2.
92 Infertur duodecimo, † eum, qui causa, & nomine Ecclesiæ propriæ, cui adscriptus est, à Capitulo suo missus in aliquo publico munere, puta Magistratus, si Ecclesia illa haberet alicubi iurisdictionem, vel imperium; aut legationis ad Summum Pontificem, Principem, Ciuitatem, gratulationis etiam ergo abesset distributiones percipere debere: ij enim dicuntur abesse suæ Ecclesiæ causa, & rem illi vti-
93 lem facere. sicut etiam † qui hæc pro sua Rep. agunt dicuntur in prophanis abesse Reip. causa, & ex eo capite inde læsi in integrum

integrum restituuntur, vt late probat Sfort.Odd.tract. de rest. in integr. quæst. 6. art. 16. & de legatione est tex. in l. sed si §. fin.l. legati, l. non vere, & l. qui mittuntur in princ. ff. ex quib. cau. mai. & l. 1. C. eod. de Magistratus munere tex. est in d. l. qui mittuntur, §. similes; de Assessoribus in l.si cui in princ. ff.eod. tit. de Prætoribus, & Vicarijs tradit Valasc.in l. imperium, num.186.ff.de iurisd.omn. iud. & Odd.d. art.10.nu. 35.

Infertur denique, quid dicendum sit
94 † de Canonico, Mansionario, alijsue Clericis, qui distributionum quotidianarum participes sunt; an, dum absunt ab Ecclesia, vt iura suæ præbendæ, portionisue, seu beneficij, quod in Ecclesia Collegiata obtinent, in Ciuitate ipsa, aut etiā in alma Vrbe, vel alibi coram Iudicibus, aliterue tueantur, distributiones quotidianas tamquam absentes propter Ecclesiæ vtilitatem percipere debeant. Quamuis enim nullibi in iure, aut per Doctores, expresse, quod ego viderim, à quotidianarū distributionū perceptione huiusmodi absentes excludantur; prout de absentibus in seruitio sui Episcopi habetur in cap. de cetero, de cler. non resid. & de absentibus causa studij etiam Theologici, in cap. licet, de præb. Nihilominus id ipsum etiam de hisce absentibus, nimirum, vt iura præbendæ suæ tueantur, statuendum fore, colligi satis aperte potest tum ex iure ipso, tum etiam ex ijs, quæ sup. hac ipsa quæst. circa initium adduximus & circumscripta quoque hac in re generali consuetudine ferè vbiq; vigente, quæ vti optima legum interpres attendenda est, l. si de interpretatione, ff. de leg. cap. cum dilectus, de consuet. iuncto cap. cum consuetudinis, eod. tit. cum simul. Etenim habemus tex. in cap. ex parte il 2. de cler. non resid. quem
95 † de Præposito in Ecclesia Collegiata manifeste intellexit ibi Abb num. 2. post alios Doct. dum ait, dicere ibi Doct. quod forte in illa Ecclesia erat statutum, vel consuetudo præstandi tempore promotionis iuramentum de residendo; neque enim posset in ea Ecclesia esse locus statuto, vel consuetudini, nisi esset Collegiata iuxta tradita per Doct. in cap. fin. extra de consuet. & cap. 1. de constit. in 6. atque alibi sæpè. immo illum tex. d. cap. ex parte Nauar. cons. 14. sub tit. de cler. non resid. adaptauit obtinenti Cantoriam, & Canonicatum in Ecclesia Cathedrali, vt apud eum videre est. Porrò cum in eo tex. decidatur, eum, qui abest, vt prosequatur iura sui beneficij, censeri debere residentem, satis inde colligitur, non ideo distributionum quotidianarum participem illum esse debere, ad quarum participationem sola residentia non sufficit, sed requiritur interessentia, vt patet ex cap. vnic. multoties allegato, de cler. non resid. in 6. cum alijs per nos adductis sup. hac ipsa 2. par. quæst. 5. concl. 1. & par. 1. quæst. 4. num. 18. Præterea dum Abb. d. cap. ex parte ex mente aliorum, & apertius Nau. d. cons. 14. huic Præposito, seu Canonico absenti, vt iura suæ præbendæ tueatur, vix concedunt fructus ipsius præben-
96 dæ, & Canonicatus, † eidem omnino negant distributiones quotidianas, quæ neque nomine fructuum, aut redituum præbendæ, ac beneficij continentur, vt d. 1. p. quæst. 6. & 7. fuse demonstrauimus, & facilius à beneficiario amittuntur, quàm ijdem fructus beneficij, vt in specie monet Nauar. cons. 10. de cler. non resid. per tex. qui ad id optimi sunt, in cap. de cætero, & cap. ad audientiam, eod. tit. & cap. licet, de præb. cum ibid. adnot. His accedit illud
97 fundamentum, quod † cum nullus Clericus Ecclesiæ Collegiatæ, qui diuinis non interfuerit, percipere iure communi possit distributiones quotidianas, nisi in illis tribus casibus, nimirum infirmitatis, iustæ ac rationabilis corporalis necessitatis, aut euidentis Ecclesiæ vtilitatis, vt liquido constat ex constitutione Bonifacij viij. in d cap. vnic. quam constitutionem innouat & in vsum reuocat Trident. Concilium sess. 24. cap. 12. de reform. casus hic absentiæ pro tuendis iuribus sui beneficij, ac præbendæ, sub nullo ex illis tribus continetur. Non quidem sub casu infirmitatis, aut corporalis necessitatis, vt de se patet. Sed neque in casu euidentis Ecclesiæ vtilitatis: tum quod qui tuentur
98 iura suæ præbendæ † dicuntur potius negotium suum agere, vt aperte sensit Glos. d. cap. ex parte, verbo, periurium, quā ibi Abb. inter alios approbauit; & ex

co

eo conuincitur, quod si quid euicta lite acquirunt, id cum alijs Canonicis non communicant, aut cum Ecclesia, sed fructus quidem decursos sibi appropriant, augumentum verò reditus ad præbendæ ipsorum, non autem totius Ecclesiæ, aut Capitularis mensæ vtilitatem cedit, prout
99 quotidie fieri videmus: tum quod præbendæ saltem propriè loquendo non conuenit nomen Ecclesiæ, vt liquet ex verbis tã rubr. de cler. non resid. in Eccles. vel præben. ac tex. cap. inter quatuor, eod. titul. ibi, de clericis, qui Ecclesias, vel præbendas sibi concessas, & cet. dum inter nomen Ecclesiæ, ac præbendę collocatur dictio, vel, quæ regulariter ponitur inter diuersa, & disiungit; l. 1. ff. de reb. dub. l. cum pater §. pen. ff. de leg. 2. l. is, qui hęres ff. de acquir. vel omitt. hæred. quo argumẽto vtitur inter alios Rebuf. in l. lege, ff. de verb. signif. & Cephal. conf. 256. num. 43. lib. 2. quam etiam rubricæ de concess. præben. & eccles. non vacan. copula enim, & ponitur & ipsa inter diuersa, cap. quærelam, de simon. Fel. cap. ex parte il 1. nu. 21. Abb. num. 6. de rescript. alijq; Doct. relati pariter, & laudati à Tiraq. tract. de nobil.
100 certum autem est, † verba in dubio, & regulariter in propria significatione esse accipienda, l. non aliter, ff. de legat. 3. & l. qui liberis, §. hæc verba, ff. de vulg. & cup. item intelligenda sunt simpliciter, & non secundum quid, vt auctor est Menoch. de pręsumpt. lib. 3. pręsumpt. 40. num. 2. post Batt. in rubr. ff. sol. matrim. num. 12. & ibi Alex. num. 22. ac Dec. in l. velle non creditur num. 3. ff. de iur. Denique hoc ipsum satis conuincitur ex ijs, quib. sup. hac ipsa quęst. concl. 1. fusè ostendimus, absentem propter Ecclesię vtilitatem tunc demum percipere in absentia distributiones quotidianas, si ea Ecclesia sit, de cuius distributionibus agitur; certissimum verò est,
101 † distributiones ex communi massa, non autem ex prębendis & Canonicatibus desumi, sed immo ab eis specie distingui, vt patet ex cap. cum non deceat, de elect. in 6. & cap. de cetero, vbi Abb. & alij, de cler. non resident. iunctis ijs, quę non adduximus supr. 1. part. quæstion. 3. & 4. quod idem statuendum est de tertia illa parte prębendarum; & beneficiorum, quę ex decreto Trid. Concil. sess. 21. cap. 3. de reformat. detrahenda est: dum enim ibid. mandatur, eam conuerti in distributiones quotidianas, constat eam partem post conuersionem huiusmodi iam non ampliùs habere naturam præbendæ, sed distributiones fieri; id enim conuersionis nomen importat, & natura, visque operatur.

Neq; obstat, si dicatur, eum, qui ob id abest, vt iura suæ præbendę tueatur, rem vtilem facere illi Ecclesiæ, cui adscriptus est, & de cuius distributionibus agitur, si in ea vigeat ius optandi, quod Capitulare est, vt satis elicitur ex cap. fin. de consuet. in 6. nosque in specie docuimus in Tract. de Option. canon. c. 1. quæst. 2. ex eo, quod si quidem agatur de tuendis reditibus prębendæ, quos iam habet, ea optabitur, cum alias optari non posset, quia titulus ipse non optatur, vt eod. tract. cap. 7. ostendimus; si verò de ijsdem reditibus augendis agatur, faciliùs, ac libentiùs illa præbenda optabitur. Respondetur enim primo,
102 quod † licèt ius optandi sit capitulare; tamen istius iuris exercitium capitulare non est, sed competit singularibus personis Capituli, vt d. quæst. 2. admonuimus; in casu autem nostro non agitur de tuendo, seu conseruando iure optandi, ne amittatur; nam licèt ille Canonicus suam prębendam amitteret, adhuc maneret in Ecclesia ius optandi; ceteræ enim præbendæ optari possent; si verò eam defendat, & obtineat, non a toto Capitulo, aut etiã ab omnibus, sed ab vna dumtaxat persona Capituli optari poterit: quare dici non potest, in hac præbendæ tuitione agi de commodo, & vtilitate ipsius Capituli, sed eius solum, qui litem mouit, aut alterius dumtaxat, qui deinde optabit: quamuis etiam optare quis possit minorem præbendam, vt latè docuimus d. tract. de opt. c. 2. q. 7. & licèt is non habeat, quod dimittat, vt cap. 5. quæst. 1. conclus. 1. eiusdem tract. demonstrauimus. Respondetur secundò, quòd vbi etiam secundariò, & indirectè rem vtilem suæ Ecclesiæ, & Capitulo
103 ageret; hoc † non sufficit, sed debet principaliter eius vtilitatem prosequi, vt in specie tradit Decian. cons. 69. num. 7. volum. 2. & præter adducta supr. quæst. 5. num.

num.23.colligitur ex cap.cum dilectus, de cler.non resid. vbi Summus Pontifex dicit, per Canonicos familiares Papæ promoueri negotia ipsorum Capitulorum; & tamen, ibi mandatur dumtaxat, vt si in eius seruitio absint, fructus præbendarum assignentur; & in specie quod ij distributiones quotidianas percipere non debeant, voluit ibid.Glos.verbo,fructus,Abb. num. 6.& alij, quos retulimus, & secuti sumus id ipsum latius comprobantes hac ead.2.p. quæst.9.num.13.

Minus dici post,eum, qui abest, vt iura suæ præbendæ prosequatur,ex eo conuinci rem vtilem facere illi Ecclesiæ, a qua percipit distributiones, & Capitulo suo,atq; adeo debere in absentia distributiones
104 percipere; quia † Canonicus non potest locare ad longum tempus,aut alienare bona suę præbendę sine consensu capituli, prout decidit Ro. Rom. teste Crescent. decis. 284. aliàs 2.de reb. Eccles.non alien. quem etiam refert, ac sequitur Redoan. tract.de reb.ecclesi.non alien.rubr.25.num. 32.ad quoq;allegantes Paul. Castr. cons. 116.vol.1. quod tamen apud eum reperire non potui aut ibi, aut in alijs eius consil. siue nouæ, siue antiquæ impressionis.Adducunt præterea Redo. & Crescen. text. ibiq; Abb. & Doctores in cap. ad audientiam nostram, de reb. Eccl.non alien. Verum neq. tex. inibi loquitur de bonis præbendæ,sed potius totius Ecclesiæ,seu mensæ Capitularis: dicitur enim ibi,quidam de Canonicis Exonen. Ecclesię quædam prædia eiusdem inconsultis alijs fratribus in damnum eius in perpetuum locauerunt; at nomen Ecclesiæ vel adaptari saltem proprie non potest præbendę, vt paulo
105 ante ostendimus, vel certe potior † significatio est,qua illud Ecclesiæ Cathedrali tribuitur, maximè cum nomini Ciuitatis, vel Canonicorum adiungitur vt cum dicitur Ecclesia Mediolanen. vel Canonici Mediolanen cap.cum inter il 2.cap. cum Ecclesia, cap. cum dilectus,& cap.dudum il 2.de elect.atq.alias sępe tum in iure,tum in Pontificijs litteris, ac rescriptis. quare hic quoq; in potiori significatione sumendum erit, iuxta l. 1. §. qui in perpetuũ,ff.si ager vectig.vel emphyt. pet.Doct. quoq.magis communiter illum tex. de huiusmodi mensæ, non autem de præbendæ bonis, ac prædijs intelligunt; solusq; Io. And.dicit,ibi fortè prædia,de quibus in eo tex.fuisse assignata pro præbenda; & Abb. posse illum tex. intelligi de bonis præbendæ. At verò neq. Glos.neq. vllus alius interpres eum de prębendę,sed potius mensę capitularis, ac totius Ecclesiæ intellexit,vt patet,ex iuribus,quę allegant.quamquam etiam tam Crescen.& Redoan.quàm ipse Io. And.& Abb.exponi congruè possunt de prædijs prębendæ, quæ non sit distincta, seu assignata pro beneficio, quo
106 casu † non solum proprietas, sed & libera administratio est penes Ecclesiam, & Capitulum; in præbenda verò distincta Canonicus præbendatus habet liberam administrationem sicut quilibet rector,& clericus sui beneficij, vt in specie distinguit aperte Ro.Rom.decis.6. nu. 1. de consuet. in nou.& apertius Abb.cap.ex litteris, vbi est optime tex. num. 4. & 5. de probat. post Glos.in cap.relatum il 2. de testam.sic sustinens communem Doct.traditionem in cap. fi. ne præl.vic.su.vbi Flor.& Anan. tenent indistincte, quod Canonicus habet liberam administrationem suæ præbendæ, sicut alius rector. Sed quoniam illa opinio Crescen. & Redo. seruatur in praxi, licet forsan ad cautelam dumtaxat; adhuc di-
107 cimus,† ex eo,quod requiratur consensus Capituli in alienatione bonorum prębendæ,non sequi,agi de eius interesse; hęc enim consequentia ex eo manifeste destruitur, quod Episcopus de iure nequit alienare bona suæ mensę sine consensu Capituli, c.2. & tot.fere tit.de his,quæ fi.a præl.si cons. cap. cum sim. & tamen nemo dixerit,agi de interesse Capituli,cum mensa Episcopalis distincta sit à Capitulari, c. possessiones,de reb.Eccles.non alie.Requiretur ergo iuxta hanc opinionem consensus Capituli in alienatione bonorum præ-
108 bendæ † non propter interesse Capituli, sed ad integrandam personam Canonici, qui in hoc liberam non habet administrationem, vt patet in consensu Curatoris quoad bona minorum; & consensu Patris in donatione causa mortis bonorum aduentitiorum,quę ad filiumfamilias spectant pleno iure; hic enim patris consensus,(vt de consensu Curatoris in bonis minorum,

aut

ant eius, cui bonorum administratio interdicta est, tanquam in iure expeditum taceam) in bonorum ad filiumfamiliãs etiam quoad vsumfructum ex speciali dispositione spectantiũ, licet aduentitia sint, alienatione, non ratione præiudicij, quod nullum est, sed ad integrandam personam filij; ac pro solemnitate requiritur, vt satis probat inter ceteros Iul. Clar. lib. 4. sentent. §. donatio quæst. 6. nu. 3. & 5. qui etiam nu. 6. id ipsum ex eo confirmat, quod hic consensus patris debet esse expressus; cum tamen, vbi ratione præiudicij consensus aliquis adhibetur, sufficiat tacitus, vt idem dicere se ait lib. 7. §. consensus, quem tamen non habemus.

Quod autem huiusq. docuimus de Cano-
109 nico, idem † proportionabilter dicendũ est propter easdem rationes de obtinente Dignitatem, vel Mansionario, alijsq. Clericis, qui distributionum participes sunt, quoad id, quod ijdem loco præbendæ habent. vbi enim eadem ratio militat, idem ius statuendum est, l. illud, ff. ad leg. Aquil. cum suis concord.

Tandem pleraq; alia, quæ ex duab. propositis in hac quest. conclus. pro eiusdem complemento inferri possent: vt puta, quid
110 sit dicendum, de Clericis Collegiatæ Ecclesię deputatis Collectoribus, vel Subcollectorib. spoliorum, vel Decimarum à Papa pro vniuersalis Ecclesię bono impositarum; necnon Nuntijs siue ordinarijs siue extraordinarijs, Rectoribusue Prouincię, vel Ciuitatis alicuius, ac similibus, necnon de Canonicis deputatis Inquisitoribus, alijsue Sancti Officij ministris quos non mero iure communi, sed speciali
111 priuilegij, aut simili duntaxat † posse, dum huiusmodi ministerio deseruiunt, percipere distributiones, S. Congreg. censuisse fertur, ac tenet Garz. trac. de benef. par. 3. cap. 8. num. 356. hęc inquam, & alia huiusmodi ad præsentem quest. pertinentia consulto prętermittimus, ne pene in immensum ea excrescat; cum maximè illa omnia ex eo facile definiri possint, quod sup. concl. 1. in 7. solut. pro regula tradidimus, satisq; confirmauimus, tunc demum absentem propter Ecclesię vtilitatem percipere in absentia distributiones, si ei Ecclesię in speciem rem vtilem faciat, de cuius distributionibus agitur; quod in predictis casib. non contingit. Iam igitur ex his finis sit huic Quęst. 11.

SVMMAE RERVM.

1 *Consuetudo alia contra, alia præter, alia secundum ius.*

2 *Consuetudo contra ius requirit 40. annos; & num. seq. si tamen ea vsus sit Papa, sufficiunt decem anni; num. 4. Idem in consuetudine legem non recipiente. num. 5.*

3 *Consuetudo contra, non præter ius omnino debet esse rationabilis. & quæ rationabilis sit, iudicis arbitrio relinquitur; nu. 7. & vnde hoc informetur, nu. 8.*

9 *Consuetudo propter ius induitur decennio, nisi præiudicet Ecclesiæ iuribus; num. 10.*

11 *Consuetudo interpretatiua iuris non requirit cursum temporis, sed solum actus ipsos.*

12 *Actus vnicus non sufficit ad consuetudinem inducendam. licet sit notorius toti populo; nu. 13. nisi sit successiuus; nu. 14. vel iudiciarius; nu. 15.*

16 *Actus ad inducendam consuetudinem quot requirantur, iudicis arbitrio relinquitur, ex communi.*

17 *Consensus populi, seu Collegij necessarius est ad inducendam consuetudinem.*

18 *Actus consuetudinem inducentes debent esse interpolati, & vniformes.*

19 *Consuetudo non debet necessariò esse obtenta in contradictorio iudicio.*

20 *Consuetudo inducta post legem tollentem consuetudinem, an, & quando sustineatur. Et quid si tantum tollat aliquid tanquam irrationabile; nu. 21.*

22 *Consuetudo immemorabilis non tollitur per clausulam, non obstante quacunque consuetudine, nisi damnetur tanquam iniqua.*

23 *Consuetudo contra ius non extenditur de casu ad casum, neque de loco ad locum, neque de persona ad personam. Nisi casus, ad quem sit extensio, comprehendatur sub lata significatione vocabuli casus expressi nu. 24.*

25 *Consuetudo contra ius extenditur vbi vnus casus habet se vt correlatiuum ad alium, & militat eadem ratio. Aut quando duo*

equi-

primi anni etiam ex consuetudine; neque etiam eius heredibus. Et quæ sit vtriusque ratio; num. 66.

57 Mortuo, seu eius hæredibus debentur distributiones ad ratam illius anni, in quo decedit.

58 Consuetudo, vt absens etiam ob sua negotia de licentia Capituli, percipiat distributiones grossas, valet,

An, & quomodo consuetudine induci possit, vt absentes Distributiones Quotidianas percipiant. Quæstio XII.

VIDIMVS hucusq; an, & quando absentes à diuinis, & ab Ecclesia iure communi attento percipere, vel amittere debeant quotidianas distributiones; videndum nunc est in tribus sequentibus quæstionibus, quid de iure speciali, nimirum consuetudine, statuto, vel priuilegio, quid inquam hæc tria possint in concedēdis huiusmodi absentibus quotidianis distributionibus. Et primò in hac quæst. videbimus de consuetudine; & quidem fusius, quoniam est hæc materia quotidiana. In qua vt dilucidus procedatur; Præmitto

1 primò, quandam esse † consuetudinem contra ius, aliam præter ius, aliam secundum ius, vt tradit Abb. in c. fin. nu. 11. & ibi cęteri Doct. communiter, maxime vero Roch. Curt. sect. 3. nu. 28. & 35. de consuet. Glos. Archid. Io. An. Gemin. & Fran. in cap. fin. eod. tit. in 6. & de hoc nemo dubitat; nam de se patet.

Præmitto secundo, consuetudinem quę est contra ius, saltem de iure Canonico

2 † requirere spatium 40. annorum. & hoc voluit tex. d. cap. fi. ext. de consuetud. dum requirit, quod hæc consuetudo sit legitime præscripta atq; hoc ibi adnotauit Glos. & omnes Doctor. mox citati; consuetu-

3 do enim legitime præscripta † est, quæ inducitur spatio 40. annorum; vt probat Curt. d. sect. 3. num. 4. & constat ex cap. cum Ecclesia, de caus. possess. & proprietat. capit. auditis, de præscription. & cap. cum de beneficio, de præben. in 6. cum simil. Verum id dupliciter restringi debet quatenus ad rem nostram facere potest,

4 Primo † nisi Papa vsus fuisset tali consuetudine: nam tunc sufficerent decem anni; ita post Butr. d. cap. fin. in 4. requisito, & alios tradit ibid. Curt. d. sect. 3. num. 39. Re-

5 stringe 2. in consuetudine † contra Canonem, qui nunquam est receptus in obseruantia; nam tunc, si Princeps ignoret, sufficiunt, & requiruntur decem anni; Cald. Butr. Card. Flor. Imol. & Fel. cap. 1. de treg. & pac. late Couar. lib. 2. var. resol. cap. 16. num. 6. vers. quintò sunt qui huius; Papa vero sciente non requiritur decennium, sed per aliquot actus contrarios excluditur constitutio; vt voluit Abb. & Fel. d. cap. 1. quorum etiam sententiam sequitur Cou. loc. cit. eamq; communem asserit Curt. d. sect. 3. num. 40. licet ipse de ea dubitare non nihil videatur. Requirit etiam hæc consuetudo contra ius;

6 † quod sit rationabilis, vt aperte deciditur in d. cap. fin. quod quidem non requirit consuetudo, quæ est præter ius, vt voluit ibid. Card. Bal. & Barbat. quos refert, & sequi videtur Curt. d. cap. fin. sect. 2. nu. 24.

Præmitto tertiò, iudicis arbitrio relin-

7 qui † quę nam consuetudo sit rationabilis. Abb. d. cap. fin. num. 5. & ibi Addent. Host. Io. An. & Imol. Glos. in cap. 1. in Verb. rationabilia, de Constit. in 6. Archid. in cap. leges, 10. dist. & alij, quos referunt, & sequuntur de communi attestantes Roch. Curt. d. cap. fin. sect. 2. nu. 20. & Menoch. alios allegans in tract. de arbitr. iud lib. 2. cas. 82. num. 2. qui quidem iudex

8 † informando animum suum ponderabit, vtrum finis consuetudinis sit bonus: & an ea sit aliqua iusta ratione inducta; & vtrum ius approbet similem consuetudinem, vel reprobet, vt optime adnotauit Abb. d. num. 5. illa enim est, diciturq; rationabilis consuetudo, quæ non est à iure reprobata, vt voluit Glos. d. cap. fin. Verb. rationabilis, de consuet. ad id allegans cap. cum dilectus, eod. tit. cap. cum Ecclesia, de caus. possess. & propriet. & cap. Abbate, de verb. signif. cuius opinionem sequitur Innoc. d. cap. fin. & Bal. cons. 401. vol. 5. sed neque requiritur expressa & inconuincibilis ratio, sed aliquod bonum motiuum, vt voluit Bal. d. cap. fin. in Verb. rationabilis; qua etiam ratione poterit iudex arbitrari, illam

M esse

esse rationabilem consuetudinem, quæ continet bonum honestum, vel honorabile, vt tradunt Barbat. d. c. fin. col. 14. & ibi Curt. d. sect. 2. num. 20. similiter eam, quæ habet illas tres comites, vt religioni conueniat, congruat disciplinæ, & saluti prospiciat, seu peccatum excludat, vt loquitur tex. in cap. consuetudo, dist. 1. quæ verba ibi explicant, exempla proferentes, Glos. Archid. & cæteri Doctor.

Præmitto quarto, consuetudinem, quæ
9 est præter ius, † regulariter induci spatio decem annorum; ita Abb. d. cap. fin. nu. 11. & ibi Io. An. Butr. & alij, quos referunt, & sequuntur communem opinionem asserentes Cur. d. cap. fin. sect. 3. num. 28. Soarez. in Thes. recept. sent. littera C, nu. 275. Villal. in commun. opin. Ver. Consuetu-
10 do, num. 183. Id autem non † procedit, vbi talis consuetudo præter ius tendit ad derogandum iuri alicuius Ecclesiæ tunc enim debet esse quadragenaria; vt satis constat ex cap. cum dilectus, de consuet. cap. de quarta, de præscript. & cap. Abbate, de verb. sign. lateq; probat Rot. Rom. decis. 6. de consuet. in nou. Curt. d. sect. 3. num. 72. Fel. in cap. statuimus limit. 1. de maior. & obed. Duen. reg. 139. & nos fusius ostendemus in tract. de Optio. can. cap. 2. quæst. 2. in princip.

Præmitto quinto, in consuetudine interpretatiua iuris, seu obseruantia, vel sty-
11 lo non requiri † cursum temporis; sed sufficere actus ipsos; ita post Butr. in repet. d. cap. fin. versic. visa materia col. 22. & Nicol. de Mattarell. in l. de quibus, ff. de leg. tradit Roch. Curt. d. sect. 3 num. 5. ad id etiam allegans tex. in l. vel vniuersorum, ff. de pignor. act. & in l. Titianus, ff. quod cum eo; hoc ipsum etiam adnotauit idem Curt. ead. sect. 3. num. vigesimo primo

12 Præmitto sexto, vnicum actum † non sufficere ad consuetudinem inducendam, sed plures requiri, id satis probatur in l. 1. & 2. C. quæ sit long. consuet. adnotauitq; Bart. d. l. de quibus quæst. 2. ff. de leg. & ex communi tradit Io. Azor. Instit. Moral. par. 1. c. 18 q. 15. proceditque etiamsi
13 † vnicus ille actus sit notorius toti populo, seu Collegio, vt monet ibid. Bart. & Petr. Rauen. ad tit. de consuet. sect. 3. nu. 6.
14 nisi tamen ille vnicus actus† esset successiuus, & haberet continuationem per tempus, intra quod inducitur talis consuetudo; tex. sing. in cap. cum de beneficio, de præben. in 6. & docet Abb. d. cap. fin. num. 17. latè inter cæteros Curt. ibid. sect. 4. nu.
15 43. vel nisi† actus ille sit iudiciarius, secundum Abb. d. cap. fin. nu. 16. dicentem, hoc fateri Doct. vtriusque iuris; modo tamen per illum actum tanquam notorium detegeretur consensus populi, vt ibid. not. Abb. & Curt. d. sect. 4. num. 35. & 43. vbi vero plures actus requiruntur, communis
16 opinio est, † iudici arbitrarium esse, quot actus necessarij sint; qui quidem iudicare debebit, tot requiri, vt ex ijs verisimiliter colligatur consensus populi, seu Collegij, vt constat ex ijs, quos refert, & sequitur Curt. d. sect. 4. num. 37. & Menoch. de arbitr. iud. cas. 81. nu. 4. est enim omnino ne-
17 cessarius † consensus saltem tacitus populi, seu Collegij ad inducendam consuetudinẽ, vt tradunt Doct. d. cap. fin. de consuet. maximè verò Curt. d. sect. 4. nu. 48. & seq. Duen. reg. 141. paulo post princip. & alij, quos retulimus d. tract. de Option. quæst. 2. conclus. 2. Debent quoque illi
18 actus † esse interpolati, vt voluit Bart. d. l. de quibus quæst. 2. ff. de legi. lateq; ostendit Curt. d. sect. 4. num. 38. necnon etiam vniformes; ex disformi enim obseruantia nequaquam induci potest consuetudo, vt plurib. comprobat Rot. Rom. decis. 19. num. 6. & decis. 72. nu. 28. cum seq. 2. p. in nouis. diuers. & Menoc. tract. de præsump. lib. 4 præsump. 31. nu. 8. post Bart. in l. 2. ff. sol. matr. & Crauett. cons. 96. nu. 5. & cons. 313. nu. 4.

19 Præmitto septimo, † non esse necesse, quod consuetudo obtenta sit in contradictorio iudicio: id optimè probat Abb. d. cap. fin. num. 16. de consuet. cuius opinionem secuti etiam sunt de communi attestantes Castr. d. l. de quibus col. 2. ff. de leg. Barbat. d. c. fin. col. 28. & ibi Curt. sect. 4. num. 34. Eman. Suar. in Thesaur. recept. sent. litt. C. nu. 281. cum seq. & Turran. in suis opin. commun. opin. 153. cum alijs, quos nos retulimus d. tract. de option. quæst. 2. concl. 4. sicut nec requirit scientiam, approbationemue Principis. licèt ea sit contra ius, vt post Abb. d. cap. fin. nu. 13.

Curt.

Curt. section.quarta, num. vigesimoquarto, & alios docuimus tractat. de decim. cap.quinto, num. 88. & ex communi resoluunt Azor. dict. lib. quinto, cap. decimo octauo, quæstion. septima cum sequenti, & Sanch. de matrim. lib. septimo, disputat. 82. num.20.

Præmitto octauo, quod si lex de futura consuetudine mentionem non faciat, sed simpliciter tollat preteritam consuetudinem, seu iam introductam, tunc
20 consuetudo † inducta post hanc legem eidem legi derogaret, vt singulariter docet glos. penult. in clement. statutum, de elect. & Ancharan. in cap. primo, num. trigesimo de constit. in 6. quod idem etiam sentire videtur Butr. dict. cap. fin. num. 53. & alij plerique quos refert Tiraquell. de vtroque retract. in præfat. num. decimoseptimo, sed express tuetur: Ioan. Azor. institut. moral. parte prima, lib. quinto, cap. decimoseptimo quæstion. decima, licet contrarium tenere videantur plerique, quos sequitur Sanchez de matrim. lib. septimo, disputat. quarta, num. decimotertio cum sequenti, & Couar. lib. tertio variar. resolut. cap. decimo tertio, num quarto, conclusione secunda, pluresque alij, quos refert Azor. ibidem, idem Tiraquell. d. præfat. num. decimooctauo, & Viu. in commun. opin. verb. consuetudo etiam futura; qui tamen potius loquuntur, vbi lex consuetudinem reprobauit, vt iniquam, quod aperte constat ex Couarr. vbi supr. concl. quarta. Si vero expressim per legem aliquam tolleretur consuetudo futura, tunc certum est ex eadem causa noc posse iterum eam induci, vt tradit Abb. dict. cap. fin. num. vigesimosecundo, Butr. num. quinquagesimotertio, Bart. dict. l. de quibus num. quarto in fin. & Alexand. post alios in l. si non speciali num. quarto, C. de testam. & alij, quos refert, & sequitur Duen. reg. 144. ex noua vero causa poterit; ita Abb. in cap. secundo, num. octauo, Dec. num. secundo de probat. vbi cæteri, quam opinionem communem asserit alios referens Viu. vbi supr. Verb. consuetudo ex noua causa, Duen. dict. reg. 144. limitat. prima, & Couar. dict. num. quarto, conclus. tertia paulo ante sentiunt Doct. ac citati, & quamplurimis relatis communem, ac verissimam sententiam asserit Sanchez dict. disputat. quarta, num. decimo quarto, vbi etiam docet ad id non requiri Principis scientiam. Similiter quando lex reprobat consuetudinem, tunc consuetudo contraria postea inducta etiam immemorabilis non valet, nisi Principe sciente, ita post Butr. dict. cap. fin. num. quinquagesimoprimo, de consuetud. Abb. & Felin. in cap. accedentes, de præscr. & alios tradit Curt. dict. section. quarta, num. vigesimonono, Duen. reg 141. limitat. secunda, & dict. reg. 144. ampliat. tertio, Couar. dict. num. quarto, conclus. prima, & secunda, & num. quinto: Immo etiam si lex
21 † non faciat mentionem de consuetudine, sed solum improbet aliquid tanquam irrationabile consuetudo postea inducta, vti irrationabilis, non valeret; opt. text. in clement. prima de elect. vbi Paul. & Duen. dict. regul. 144. ampl. 2. post Gemin. dict. cap. primo, num. tertio de constit. in 6. & cons. 132. num. septimo Si quis vero circa hæc, aliaue, quæ præmitti posse videbantur, plura desideras, consulat Cur. Abb. & cæteros d. cap. fin. Duen. Viu. Couarr. & alios supra citat. & Eman. Roderic. tom. 1. quæst. Regul. quæst. 9. artic. 5.

Præmitto nono, quod, licet canon, aut Summus Pontifex, vbi tollit consuetudinem, vtatur his verbis, non obstante, vel sublata quacunque consuetudine,
22 † adhuc non censetur sublata, & reuocata consuetudo immemorabili, nisi consuetudo illa damnetur, ac reprobetur à lege, vt iniqua, & irrationabilis; ita post Bal. & Ang. in l. omnes, C. de præscript. 30. ann. Felin. in rubr. de præscr. column. penult. & alios late tradunt Tiraquell. de retract. consang. §. 1. glos. 2. num. vigesimotertio, Couar. dict. capit. decimotertio, num. quinto, & Hoted. de benef. incompatib. part. prima, cap. decimoseptimo, num. nono. De hac vero quæst. præter cit. Doct. videri potest Anton. Gabr. commun. concl. lib. quinto, tit. de præscript. concl. prima, num. vigesimoseptimo, vsque ad trigesimo, Capr.

M 2 reg. 12.

reg. 12. vbi etiam multa habet circa precedentia, & alia ad consuetudinem spectantia, iuncta præsertim regul. vndecima, & decimatertia.

Præmitto decimo, & postremo, quod,
23 licet consuetudo contra ius † regulariter non extendatur de casu ad casum, neque de loco ad locum, neque de persona ad personam, vt tradunt Doctor. communiter in l. quod non ratione, & dict. leg. de quibus, ff. de legi, & l. 3. §. hæc autem verba, ff. de negot. gest. Archid. Gemin. Franc. & cæteri in cap. fin. de consuet. in 6. satisque probatur in l. 1. C. de emancip. lib. d. l. quod non ratione, & cap. fin. de offic. Archidiac. cum simil. Id tamen non est perpetuum.
24 Nam primo non procedit † quando casus ad quem fit extensio comprehenditur sublata significatione vocabuli casu expressi. ita singulariter limitat Butr. d. cap. fin. colum. trigesimatertia, quem, sequitur Curt. ibid. fin. section. quarta, num. duodecimo extr. de consuet. vbi pluribus id comprobat; optimus text. in clement. 1. de elect. Præterea id non
25 procedit † quando casus, ad quem facienda est extensio, habet se vt correlatiuum cum casu consuetudinis, & eadem ratio militat vt optime, ac late comprobat Curt. d. sect. quarta, num. decimotertio. Tertio similiter id non habet lo-
26 cum † quando duo æquiparantur a lege antiqua, quia tunc consuetudo superueniens in vno extenditur ad aliud; ita latè Butr. d. cap. fin colum. trigesimaquarta, & Curt. d. sect. quarta num. decimoquarto
27 Quartò vbi vnum † venit consecutiuè ad aliud, tunc consuetudo etiam contra ius introducta in vno extenditur ad consecutiuum illius, vt fusè tradunt Butr. d. concl. 34 & Curt. d sect. quarta, num. decimosexto. Quinto consuetudo vnius
28 ciuitatis, vel loci † extenditur ad oppida, & loca particularia illi subiecta, quæ non habeant consuetudinem propriam, ita Bart. in l. 2. quæst. 36. C. quæ sit. long. consuet. latè Curt. d. num. decimosexto, & 17. post Butr. d. cap. fin. colum. 38. secùs vero esset, si consuetudo illa esset contra ius alicuius Ecclesiæ particularis; nam tunc non extenderetur ad alias Ecclesias, vt adnotauit idem Cur. d. sect. 4. num. 7. & 17. post Abb. & Vincent. in cap. cum olim de consuet. Sexto consuetudo quoque
29 extenditur † vbi militat eadem omnino ratio. glos. in cap. 1. in verb. Italiæ, de tempor. ord. Abb. & alij in cap. at si clerici in princip. de iudic. late Curt. d. sect. 4. nu. 12. & 13. Denique consuetudo etiam pœnalis, si sit fauorabilis animæ, aliumue
30 fauorem contineat, extenditur † ad similia, vt latè, & optimè comprobat Curt. d. sect. quarta, num. vigesimoprimo & sequenti. His præmissis iam ad conclusiones veniamus.

Prima Conclusio. Licet valeat consuetudo, quod quis in absentia, seu non residens percipiat fructus beneficiorum suorum; non valet tamen quod habeat distributiones quotidianas. Prior pars huius
31 † conclusionis probatur ex tex. in c. cum omnes, de constit. vbi gl. fi. Abb. not. 1. alia glo in c. conquerente, verb. deseruiat, de cler. non resid. idq; pro regula ponit alios adducens Duen. reg. 134. & Io. Selu. tract. de benef. 4. part. quæst. 2. num. 5. Verum priorem conclusionis partem ita temperandam esse putarem, vt procederet,
33 † modo Ecclesiæ Cathedrales, & Collegiatæ præsertim insignes non paterentur defectum ministrorum, ita post Felin. d. cap. cum omnes num. trigesimotertio, & alios tradunt Selu. d. quæst. secunda, num. octauo. Duen. d. reg. 134. limitat. 2. Couar. d. num. nono, aut talis consuetudo non præbeat occasionem vagandi; si enim illam præbeat, vt quia permittat aliquem sine causa se absentare a beneficio, tunc non valet consuetudo; ita Innoc. in cap. ex tuæ num tertio, & ibi Ancharan. & cæteri, de cler. non resid. Selu. d. num. 8. latè Duen. d. reg. 134. limit. 3. idemque di-
34 cendum esset, vbi † consuetudo ipsa inducta esset sine aliqua, eaq; rationabili causa Dec. d. cap. cum omnes num. 5. Siluest. in Sum. verb. residentia q. 2. Duen. d. reg. 134. limit. 4. & ratio est, quia cum hæc consuetudo sit contra ius, cap. quia nonnulli, c. relatum, & tot. fere tit. de cler. non resid. debet esse rationabilis, vt patet ex d. capitulo fin. de consuetud. vbi glos. & Doct. omnes id adnotarunt. Atque id quidem procedit, & locum habet quoad absen-

sen-

sentiam aliquorum singularium; nam quoad absentiam omnium clericorum Ecclesię
35 Collegiatæ ea consuetudo † non est vllatenus admittenda, nisi in Ecclesijs Collegiatis non insignibus; eaque consuetudo debet esse immemorabilis. ita decisum audio per Sacram Congregationem Tridentini Concilij ad sess. 24. capitulo duodecimo de reformation. in vna Burgen. in duab. Comen. & in vna Mediolanen. aut vbi reditus
36 † ita tenues sint, vt Canonici neque ex ijs, neque aliunde habeant, vnde viuant, vt censuisse eandem Congregat. asserunt, in altera Comen. & in altera quoq; Mediolanen. De huiusmodi autem consuetudine excusante à residentia plura agit Garz. tract. de benefic. par. 3. cap. secundo, a num. 189. vsque ad 212. Posterior autem pars hu
37 ius conclusionis, quòd nimirum † non valeat consuetudo, quod Canonicus, aliusuè clericus Cathedralis, vel Collegiatæ Ecclesiæ percipiat in absentia sine iusta causa quotidianas distributiones, aperte constat ex capitulo vnico in princip. de cleric. non residen. in sexto, vbi a Bonifac. 8. penitus improbatur consuetudo, quòd clerici Cathedralium, & Collegiatarum Ecclesiarum etiam præsentes in ciuitate, & loco Ecclesiarum, qui eisdem Ecclesijs in diuinis officijs non inseruierint, percipiant quotidianas distributiones; quæ quidem constitutio Bonifacij innouatur, & in vsum reuocatur a Tridentina synodo d. sess. 24. cap. 12. versic. distributiones verò; & id quidem adnotauit Glos. & Doct. communiter dict. capitulo vnico, Selu. d. quæst. secunda, num. 8. in fin. Couar. d. cap. 13. num. 2. latè alios referentes Hoied. dict. cap. 17. num. 5. cum seq. & Duen. dict. reg. 134. limit. vlt. & reg. 206. in princip. alia item Glos. & ibi Franc. & alij in cap. fin. de rescript. in 6. Id verò ita intelligendum est, vt non modò sublata fuerit consuetudo, quæ aderat tempore d. constitutionis Bonifacij, verùm etiam nullo modo valeat huiusmodi consuetudo, quæ postea inducta fuerit, vel etiam in futurum contingat induci, vt satis constat ex Doct. supr. cit. sed id in specie monet Couar. d. cap. 13. num. 2. in princip. & 5. ad fin. post Prob. d. c. vnico n. 41. ob eam nimirum rationem, quòd ea consuetudo ob iniquitatem improbetur, iuxta latiùs etiam per nos tradita sup. d. præmiss. 8. & Rot. coram Cardin. Seraph. decis. 1140. num. 1. ex eo, quòd Conc. Trid. d. cap. 12. abrogat omnes consuetudines, infert, non esse alicui dandum mandatum de manutenendo, vt quis lucretur distributiones in absentia.

Ampliatur verò hæc posterior pars con
38 clus. primò, vt procedat † etiam in consuetudine immemorabili; ita in specie tradit Hoied. d. cap. 17. num. 9. in fin. idque apertè constat ex ijs, quæ adduximus sup. hac eadem quæst. præmiss. 8. & 9. Secundò am
39 pliatur, vt locum habeat, † etiamsi Canonicatus illi, seu beneficia Ecclesiæ Collegiatæ solùm haberent pro reditu quotidianas distributiones, quicquid voluerit Azor. dict. cap. 7. quæst. 7. post Glos. d. cap. vnico. verb. receperit: tum quòd tex. d. cap. vnico cum similibus non distinguunt, an adsint præbendæ, vel non; sed absolutè statuunt distributiones non deberi nisi interessentibus diuinis: tum quod Glos. citata non loquitur de ijs reditibus, ac prouentibus Ecclesiasticis, qui verè distributiones quotidianæ sint, sed de ijs quæ loco prębendæ sunt, seu grossæ, vt apud eam videre est; & hoc solum concludunt iura, & fundamenta, quæ allegat, si rectè perpendantur. Ampliatur 3. conclusio, licèt consuetudo fingeret absentes residere in Ecclesia; nam nihilominus non percipient quotidianas distributiones, vt satis probat tex. in cap. de cætero, iuncto capit ad audientiam, de cler. non resid. & tenet Glos. d. cap. vnico, verb. adfuerint, eod. tit. in 6. Hoied. d. capit. 17. num. 8. Duen. dict. regul. 206. num. tertio. Ampliatur quartò, vt non valet consuetudo, quòd habens plures Canonicatus in
40 diuersis Ecclesijs † percipiat distributiones quotidianas in vtraque Ecclesia, licèt in vna tantùm resideat. ita Card. in Clemen. 2. §. illi verò num. 10. de ætat. & qualitat. & ordin. preficiend. Hoied. dict. cap. 17. num. 7. Curt. dict. cap. fin. sect. 5. num. 45. de consuetud. & Duen. dict. regul. 206. num. 2. De obtinentibus verò duos Canonicatus, vel Canonicatum, & dignitatem in eadem Ecclesia, an saltem ex consuetudine possint duplices distributiones percipere, diximus supr. hac eadem secunda par. quæst. 4. conclus. vlt. Ampliatur 5. vt nec valeat consuetudo sine Pontificis auctoritate, vt aliqui

ex Canonicis inseruientes per vnam hebdomadam Ecclesiæ lucrifaciant distributiones etiam illius hebdomadæ, in qua non inseruiunt, vt post Nauar.cons.8. de cler.non resid.tradit Azor. instit. moral.p. 2.lib.7.cap.7.quæst.5.in princip.qui etiam eod.quæst.5.vers.quæres tertiò docet,iure esse improbatam consuetudinem illam, qua Canonicus recens creatus per aliquot paucos dies absens distributiones lucratur; non autem illam, qua Canonici, qui ex statuto alternis hebdomadis interesse debent diuinis officijs, si intersint hebdomada non sua, nequaquam distributiones percipiant: sicut nec illa consuetudo, aut etiam constitutio improbanda est, qua distributiones non tribuantur absentibus ex legitima causa in iure expressa, hoc est, infirmitatis, corporalis necessitatis, aut euidentis Ecclesiæ vtilitatis. sed tantùm ijs, qui re ipsa diuinis intersunt, prout de infirmis ostendimus quæst.6.ad fin. & generatim eam non iniustam putat Petr. à Nauar.de restit.tom.1.lib.cap.2.2.par.dubit.3.supposit.6.num.mihi 208.licet dicat, de iure expresso in d. cap. vn. & æquitate contrarium esse verius, vt Couar. inquit, docet; talemq; consuetudinem vel constitutionem rationabilem non existimet;quia vbi, ait, nullum est peccatum,nulla potest esse iniustitia, & per consequens nulla restitutionis obligatio. At nullibi ipse reperio illud asseri a Couar.aut à iure improbari talem constitutionem, vel consuetudinem, quod etiam solùm permittit, non mandat tribui hisce absentibus distributiones: immo & valet consuetudo contra ius legitimè præscripta si rationem habeat cap.fin.de consuet.hic autem ratio est fauor diuini cultus: quare hanc consuetudinem alicubi vigere cernimus. Denique ampliatur hæc posterior pars conclus. vt
41 etiam non valeat † consuetudo,quòd Canonici residentes, qui infra annum non promouentur ad ordines, quos proprius Canonicatus requirit,iuxta decreta in d. Clem. 2. & Concil.Trident.sess.22. cap.4. percipiant integras distributiones, cum dict. Clem. 2. dimidiam hisce Canonicis subtrahat; id enim in specie docet Curt. d.cap.fin.lect.5. num.39.Duen.d.reg. 206. num.1.Hoied. cap. 17. num. 9. eam rationem afferentes, quia lex canonica (nimirum d. Clem.2.) quæ subtrahit illis dimidiam partem distributionum, derogat consuetudini; quam quidem rationem optimam esse liquet ex adductis per nos dict. præmiss.8.

Limitatur autem primò hæc ipsa posterior pars huius concl. vt non habeat lo-
42 cum quoties † specialis aliqua consuetudo inducta sit priuilegians aliquem absentem ex iusta causa,puta studij, vel simili, vt possit percipere quotidianas distributiones.ita post Dec. in cap. cum omnes in 2.lect.num.6.& ibi Aner.ab Exea num.50. de constit. tradit in specie Couar. d. cap. 13.nu.5. vers.tertiò eadem ratione, Duen. d.regul.206.limitat.1.& Hoied. d. cap.17. num. 10.& ratio illa est, quam ibid. affert Hoied. quia sublata consuetudine potest de nouo introduci eadem consuetudo ex noua causa, quod nos latè probauimus supr.hac ipsa quæst. præmiss.8. Ex qua limitatione infertur, eum, qui abest causa examinis, visitationis seruitij Episcopi, aut Papæ, aliasue præter vtilitatem Ecclesiæ suæ ciuitatis, aut vniuersalis, stante hac de re speciali consuetudine legitimè præscripta, cum ea sit rationabilis ijque iusta de causa dicantur abesse, percipere posse, ac debere pro tempore talis absentiæ quotidianas distributiones. Idque quoad absentes propter vtilitatem Ecclesiæ suæ ciuitatis probari potest ex communi illa doctrina in d.cap.vnico, quam retulimus, sed reiecimus sup. quæst. præceden.concl. 1.solut.2. absolutè tradentium, clericos absentes propter vtilitatem Ecclesiæ non percipere quotidianas distributiones, nisi de hoc adsit consuetudo: in hoc etenim sensu quem diximus, admitti potest;& in specie de Archidiacono absente ratione sui officij, vt inuisat Ecclesias, tradit Io.Azor.Instit. Moral. lib. 7. cap. 7. quæst.9.Secundo limitatur,vt valeat etiam consuetudo, quòd distributiones quotidianę diuidantur inter eos, qui intersunt officio diuino certis horis, licèt non omnibus, vt fusè ostendimus supr. d. secunda part.quæstion. tertia conclusion. vlt. & inter ceteros monet Hoied. d.c.17.nu.
43 11. hinc etiam inferens, quòd † valebit consuetudo,quòd ipsę distributiones quoti

dianæ,

diane inequaliter diuidantur inter horas canonicas,ita, vt plus, qui in vna hora presentes sunt, quam qui in alia, lucrentur, & acquirant. Tertio limita, quod, quando esset dubium in iure,an tales distributiones aliquibus absentibus deberentur,
44 tunc † hęc consuetudo interpretatiua huius dubij iuris valeret, essetq; admittenda. ita in specie tradit Couar. d. cap. 13. num. 3. in fin. post Bal. cons. 53. inter consil. Card. Flor. Dec. d. cap. cum omnes in 1. lect. col. 1. & ibi Exe. nu. 50. idemq; docet Duen. d. reg. 206. limit. 3. Hoied. d. cap. 17. num. 13. & Curt. d. cap. fin. sect. 1. not. 3. limit. 3. num. 4. qui autem sint casus, in quibus iure Pontificio cōtrouersum est, neque adhuc expeditum, absentibus, & his, qui diuinis officijs non fuerint pręsentes, deberi quotidianas distributiones, deducitur ex notatis d. cap. vnico, quod etiam admonet idem Couar. loc. cit. quod vero ibidem asserit, hanc consuetudinem interpretatiuam debere esse legitime prescriptam, hoc est quadragenariam iuxta id quod pręmisimus supr. hac ead. quest. pręmiss. 2. id ego non ita accipio, quasi sumat ibi Couar. consuetudinem legitime prescriptam pro quadragenaria; sed, cum de consuetudine interpretatiua loquatur, quæ vel nullum temporis cursum, vel tantum requirit decennium, vt supr. præmiss. 4. & 5. ostendimus, iuxta subiectam materiam ad summum de decennali est intelligendus, alias fallitur. Limitatur quarto, eadem posterior pars concl. quod, vbi hæc consuetudo inducta esset sciente, & patiente Papa post illam constitutionem
45 Bonifacij, tunc † distributiones quotidianæ deberentur etiam absentibus a diuinis officijs; nam per huiusmodi scientiam, & tolerantiam Summi Pontificis censeretur inducta dispensatio. ita post Abb. consil. 94. vol. 1. Andr. ab Exe. d. cap. cum omnes num. 52. de constit. tradit Couar. d. cap. 13. num. 5. in fin. nosq; docuimus sup. præmiss. 8. & post Butr. ac cæteros Doct. in cap. accedentes, de præscrip. docent Duen. d. reg. 206. limit. 5. & Hoied. d. cap. 17. num. 13. vbi tamen subdit esse aduertendum; quod
46 † ex hac scientia, & tolerantia Romani Pontificis tunc demum inducitur dispensatio, quando ipse Romanus Pontifex dicit, se tolerare, aut dissimulare, non autem quando tantum conniuet, dicens, ita tenere Fel. ex communi sententia in cap. 1. col. 6. de treg. & pac. Couar. lib. 4. Decretal. Epiton. de sponsal. 2. par. cap. 6. §. 10. num. 15. & Eman. Soarez. in Thesaur. recep. sentent. Verb. dispensatio num. 84. ipse vero Couar. d. cap. 13. num. 5. non solum idem tenere videtur, quod nimirum sola conniuentia non sufficiat, dum requirit consensum Romani Pontificis; sed etiam ait, oportere hanc consuetudinem aliqua ratione, & causa ab iniquitate defendi, cum alioqui iniqua esse vid[e]a-
47 tur. Verum puto ego, quod † adsit expressus consensus Pontificis, non requiratur aliqua alia ratio; nam eo ipso censetur habere aliquam rationem iustam; præsumitur enim pro Principe, eiusq; facto, late Menoch. tract. de præsumpt. lib. 2. præsump. 9. num. 4. & præsumpt. 10. nu. 1. & seqq. Limitatur quinto, & postremo, quod, licet regulariter seruienti per alium, seu interessenti diuinis non debeantur distributiones, vt tradit Couar. d. lib. 3. var. resol. cap. 13. num. 2. & Cald. consil. vnico de cler. non r[e]sid. num. 2. tamen
48 † vbi adsit consuetudo immemorabilis, quod quis per alium interessendo, & seruiendo Ecclesiæ lucretur etiam distributiones, ea erit admittenda, vt pluribus comprobat August. Bero. q. 114. fere per totam.
49 Secunda Conclusio. Valet † consuetudo, quod aliquis, qui absuit propter Ecclesiæ suæ vtilitatem, rediens, per duos, vel tres dies domi manere possit antequam Ecclesiam adeat, & tamen illorum dierum distributionem percipiat. ita in specie tradit Gemin. d. cap. vnico in princip. nu. 3. & ibi Franc. num. 2. Philip. Prob. in addit. ad Io. Monach. num. 11. Graf. decis. Aur. par. 2. lib. 3. cap. 15. nu. 11. Io. Azor, Instit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. quæst. 5. vers. quærens secundo, & Petr. a Cened. in Collect. ad ius Canon. 3. par. collect. 15. num. 7. circa medium, post Cosm. in pragmat. sanct. tit. quo temp. quisque deb. esse in Chor. §. tollens in Glo. percipiunt; & sentiunt etiam Io. An. & Io. Mon. infr. citandi. probari autem potest

hæc conclusio ex tex. in l. ab hostibus, §. sed quod simpliciter, ff. quod met. caus. vbi ei, qui abfuit ob iustam causam, datur reuerso modicum tempus ad componendas sarcinulas, idque tempus subducitur ab vsu capione: illumque textum præcipuè intelligit Odd. in tractat. de restitution. in integrum, quæst. 27. artic. 3. num. 34. & 38. de eo, qui abfuit ob publicum negotium. Imò verò id etiam procedere † puto, si is
50 non abfuit ob Ecclesiæ vtilitatem, sed ob aliam iustam causam, ob quam etiam non perciperet quotidianas distributiones; nam si rediens domi se contineret per duos, aut tres dies ad res suas componendas, antequam ad Ecclesiam accedat, valeret consuetudo, vt pro ijs quoque diebus distributionibus gaudere debeat, ac si diuinis interfuisset; ita Ioan. Monac. dict. cap. vnico, num. primo, & ibid. Io. And. & Lap. allegat. 36. dicentes, huiusmodi consuetudinem non tolli, aut improbari a Bonifacio Octauo in dict. eius constitutione, quæ intelligitur de his, qui continenter, & perpetuò huiusmodi distributiones habere vellent domi remanentes; nam verbum simpliciter dictum, inquiunt ipsi, intelligitur cum continuatione, l. cum quis in princip. ff. de solut. l. Seio, §. medico, & l. fin. ff. de ann. legat. capit. ne quis arbitretur, 22. quæst. 2. in princip. & capitulo quemadmodum in princip. de iureiur. in 6. cum alijs adductis per Philipp. Prob. in cap. primo in verb. assistentes, & in verb. cum perseuerantia, de schismat. in 6. & in cap. statutum il 2. de hæret. eod. lib. adducunt etiam Io. And. & Io. Mon. ad id tex. in d. l. ab hostibus, §. sed quod simpliciter, seu si. paulò ante allegato, ff. ex quib. caus. maior. qui quidem absolutè loquitur de eo, qui abfuit ob iustam causam, & non solùm in casu, quis abfuit causa reip. seu propter publicam vtilitatem. facit etiam tex. in cap. quamuis, de off. ordin. in 6. in ijs verbis, & continuatis diebus, quam citò commodè poterunt se Apostolico conspectui repræsentent; vbi Glo. & Doct. omnes tradunt in eo casu, & similibus dandum esse aliquod tempus ad quiescendum; dicitur enim aliquid continuum, licet modicum interuallum admittat, capitulo sint tibi, de consecrat. distinct. 5. cum similib. & illud dicimur posse, quod commodè possumus, capitulo faciat, 22. quæst secunda, l. nepos Proculo, ff. de verbor. signific. & in cap. cupientes in princip. de elect. in 6. ibi, quam citò poterunt commodè locorum consideratâ distantia, & cæt. vbi etiam Glos. in verb. commode, & Doct. adnotarunt, ei, qui longum iter facit, dari aliquot dies ad quiescendum. Ex his igitur iuribus, alijsque mox deductis constat, consuetudinem hanc rationabilem; eddi etiam in ijs, qui ob quamuis iustam causam abfuerunt, vt per duos, aut tres dies domi se continentes ad res suas componendas, integrè percipiant quotidianas distributio-
51 nes, modò sit † legitimè præscripta, hoc est, per quadraginta annos obseruata, iuxta latiùs per nos tradita supr. hac ipsa quæstione præmiss. 2. cum saltem quoad hoc contra ius esse comperiatur, quod per huiusmodi consuetudinem dentur distributiones absentibus ab Ecclesia ob nullam ex illis causis in dicto capitulo vnico expressis; quæ solæ tamen excipiuntur. Dixi autem, absentibus ob iustam causam, cuiusmodi esset causa studij, examinis, seruitij Papæ, vel Episcopi, & aliæ similes; ex quibus supra conclus. præceden. docuimus posse induci consuetudinem, vt absens percipiat distributiones, secus in absentibus ob priuata commoda, vt in specie voluit Ioan. Azor. dict. vers. quæres secundo sic intelligens Archid. d. c. vnico, & alios quotquot absolutè negauit valere talem consuetudinem, vt qui redijt ad locum Ecclesiæ, per duos vel tres dies etiam absens distributiones suas faciat. Ratio autem vtriusque dicti est, quoniam tunc qui redijt, illis diebus quibus, quiescit, aut sarcinulas componit, adhuc ob eam ipsam causam nunc dicitur abesse. Licet autem probabilis sit hæc distinctio; satis tamen etiam probabile est, indistinctè admitti posse consuetudinem, vt absens ob quamuis iustam causam ad modicum tempus distributiones quotidianas percipiat, ex ijs, quæ sequen. concl. dicemus de absente per duos menses in anno ad honestam animi relaxationem, & quietem, reliq; familiares componendas. Similiter, licèt non valeat consuetudo, vt Canonicus recens creatus absq; eo, quod interfit diuinis per duos, vel tres dies sine alia iusta causa percipiat distributiones; va-

lebit

lebit tamen, vt præsens quoque non percipiat; si iusta causa subsit; quod vsumque docet Azor. d. cap. 7. quæst. 5. vers. quæres tertiò. probari potest primum, quoniam non valet consuetudo contra iùs, nisi sit rationabilis, vt constat ex cap. fin. de consuet. Alterum ipse probat, quia licèt ius constituat, vt distributiones dentur ijs, qui officia obeunt diuina; non tamen vsum illum damnat, quo ijs, qui statis horis intersunt, aliqua ex causa denegantur; quia tenues, inquit, aliquando sunt distributiones: quod idem dici potest de alia simili aliquo modo rationabili causa. Eadem ferè ratione pu-

52 to † dici posse, quòd valeat quoque tanquam rationabilis, modò sit legitimè præscripta, consuetudo illa, vt ijs, qui absfuturi sunt ob Ecclesiæ vtilitatem, duo, vel tres dies dentur ante discessum ad colligendas sarcinulas, & tamen pro eo tempore percipiant quotidianas distributiones, sicut pro toto eo, quo absfuturi sunt; satis id colligitur ab opposito (iuxta regulam l. fin. §. vlt. ff. de legat. 3. & l. penult. ff. de milit. testam. cum simil.) ex d. l. ab hostibus, §. sed quod simpliciter; ff. ex quibus caus. mai. supr. alleg. vbi redeunti non computatur modicum tempus ad complendam contra eum vsucapionem id verò etiam de modico tempore ante discessum tradit ibidem Bar. num. 3. & 4. dicens, in hoc omnes concordare, quem etiam sequitur Odd. d. quæstion. 27. art. 3. num. 22. & constat ex tex. in l. qui mittuntur, §. fin. ff. eod. & l. legato, ff. de legation. Erit autem, tempus hoc modi-

53 cum tum colligendi sarcinulas, præparandique itineris tum etiam post reditum, aut inter ipsum quoque iter, si longum sit, arbitrio iudicis relinquendum, vt ferè in his terminis tradunt Odd. d. art. 3. num. 36. Menoc. de arbitr. iudic. cas. 33. num. 1. & 2. Glo. & Doct. d. cap. cupientes ad verb. commodè, de elect. in 6. & cap. quamuis in verb. continuatis, de off. ordin. in 6.

Tertia Conclusio. Probabile mihi est,

54 † valere consuetudinem legitimè præscriptam, hoc est, quadragenariam, vt Canonici, vel Mansionarij absentes per duos menses in discursu anni percipiant quotidianas distributiones; quamuis contrarium probabilius visum sit post alios Ioan. Azor. dict. cap. septimo, quæst. sexto, ita in specie tradit Petr. a Cened. d. collect. 15. numero septimo, idem etiam apertè vult Couar. d. cap. 13. num. 5. vers. tertiò eadem ratione; dum post Dec. in capitulo cum omnes in 2. lect. num. secundo, & ibi And. ab Exea num. 10. de constitut. docet, valere consuetudinem Ecclesiæ, quòd absentibus ad breue tempus quotidianæ distributiones debeantur. idem sensit Ioan. Monach. dict. cap. vnico, & Lapp. alleg. 36. dum volunt absentem ex quauis iusta causa ad breue tempus posse, si adsit consuetudo, percipere distributiones; est autem breue tempus duorum mensium, vt constat ex Rip. in l. si insulam, num. 36. ff. de verbor. oblig. & alijs, quos refert, & sequitur Corb. de caus. priuat. emphyt. ob non solut. canon. limit. vlt. num. 25. & facit text. in l. aufertur §. qui compensationem, ff. de iure fisc. & in cap. præsentium, 7. quæst. 1. facit verò magis Concil. Trid. sess. 23. cap. primo, de reform. vers. quoniam autem, iuncto maximè vers. eadem omnino, vbi statuit, breue tempus, quod ijs, qui curam habent animarum, indulgetur, vt abesse singulis annis possint, esse duorum, vel trium mensium, in hæc verba; quoniam autem qui aliquantisper tantùm absunt, ex veterum canonum sententia non videntur abesse, quia reuersuri sunt, sacrosancta Synodus vult, illud absentiæ spatium singulis annis, siue continuum, siue interruptum extra prædictas causas (nimirum Christianæ charitatis, vrgentis necessitatis, debitæ obedientiæ, ac euidentis Ecclesię vtilitatis, de quibus paulò ante mentio habetur) nullo pacto debere duos, aut ad summum tres menses excedere, quod idem quoad obtinentes dignitates. Canonicatus, præbendas, aut portiones in Ecclesijs Cathedralibus, aut Collegiatis, statuit eadem sancta Synodus in sess. 24. cap. duodecimo de reform. versic. præterea obtinentibus. Rursus verò hæc eadem conclusio ex eo etiam probatur; tum quòd valet consuetudo legitimè præscripta, vt tribuantur distributiones quotidianæ ijs, qui non omnibus, sed certis dumtaxat horis intersunt, vt fusè ostendimus supra quæst 3. concl. vlt. & paulò ante hac eadem quæst. concl. 1. limit. 2. admonuimus. Tum quòd valet etiam huiusmodi legitima consuetudo, quòd ei, qui absfuit, vel ab-

futurus

futurus est propter Ecclesiæ suæ vtilitatem, aut aliam iustam causam, ante, vel post absentiam, duorum, vel trium dierũ, aliudue modicum tempus indulgeatur ad colligendas, vel componendas sarcinulas, & tamen distributiones quotidianæ pro eo quoq; tempore tribuantur, vt supr. hac ead.quæst.concl.2.quæ præcedens est, latius ostendimus. Tum denique quia valet, admittiturq; consuetudo legitimè præscripta, quod absentes ob quamuis iustam, & rationabilem causam percipiant quotidianas distributiones, vt supr. hac ipsa quæst.concl. 1. limit. 1. demonstrauimus. Verum satis videtur iusta causa absentiæ, & rationabilis consuetudo, qua illi duo menses conceduntur ad res familiares componendas, & honestam animi oblectationem, vt sic ex interuallo ministri regredientes ad cultum diuinum alacriori spi-
55 ritu illi se tradant, cum † assidua, & numquam interrupta intentio in officiorum decantatione plerumq; tædiũ pariat, vt satis constat ex c. non mediocriter, de consecrat. dist. 5. cuius ea sunt verba; nonne rationabilis homo dignitatem amittit, qui vel ieiunium charitati, aut vigilias præfert sensus integritati, vt propter abstinentiam immoderatam, atque indiscretam psalmorum, vel officiorum decantationem aut amentiæ, aut tristitiæ notam incurrat? perdurareq; non potest, quod caret quiete aptissima ad vires reficiendas, iuxta vulgatum illud Ouidij Nasonis distichum in Epist.4.

Quod caret alterna requie durabile est.
Hæc reparat vires, fessaq; mẽbra nouat.

Cui consonat quod scriptum reliquit Senec.de tranquillitate animi danda, inquit, est remissio animi; meliores namq; & acriores resurgunt, quodq; de se ipso scripsit S. Gregor. Nazianz. in oratione postquam reuerteretur ex agro habita; deambulabam, ait, otiosus in littore maris inclinante iam die; consueui enim semper curas talibus dissoluere remissionibus; nam nec arcus sufferre potest, vt assiduè intendatur, sed indiget, vt parumper quandoq; laxetur, si rursus vsui esse debeat & nequaquam inutilis sagittario suo in tempore necessitatis. Quin etiam neces-
56 sariam † esse quietem in vita, nos docuit Aristoteles Ethic.4. qua ratione Leo Imperator in l.præsenti in prin.vers.ex his ergo locis, C.de his, qui ad Eccl. confug. æquiparauit requiem vesti, ac victualibus, quasi hæc æquè necessaria sint, vt in specie adnotauit Cassan: in Catalog. glor. mun. par. 12. consid. 49. prope fin. Neque huic conclusioni oberit, quòd Sacra Congregatio, quæ præest interpretationi Trident. Concil. declarasse dicitur, necnon apertè sentit Gonzal.d.§.7. proem. num. 182. & Flam. Paris. tract. de resign. benef. lib. 1. quæst. 10. num.65. Canonicos non posse percipere quotidianas distributiones pro illis tribus mensibus, quibus abesse permittitur a Trident.Conc.d.sess.24. cap. 12. de reform. idque etiam vigore cuiuslibet consuetudinis; nam, vbi admittamus, extare hanc decisionem Sacræ Congregationis, ea intelligenda est de consuetudine non quidem quadragenaria, legitimèq; præscripta, & rationabili, de qua hucusque locuti sumus, sed de decennali, & interpretatiua, quæ nimirum interpretatur, vt indistinctè liceat pro illis tribus mẽsibus abesse, & tamen percipere distributiones, aut eo ipso permittatur per illud spatium percipere distributiones, quòd à Trid. Conc. per idem spatium permittatur impunè abesse quoad fructus præbendę, ac residentię; quod sanè longè diuersum est ab ea conclusione, quam proposuimus: sic etiam intelligendus, ac exponendus est Curt. in repet.cap.fi.de consuet.dum sect. 5.num.39.& 43. in vlt. impress. dicit, non valere consuetudinem, quòd Canonici non residentes, ac diuinis officijs interessentes percipiant distributiones quotidianas, per c.vnic.in prĩnc.de cler.non resid. in 6.nam tam tex.quàm Curt. loc. cit. & si qui sunt alij sic loquentes, solùm volunt, quòd indistinctè non valet consuetudo, vt absens sine iusta causa percipiat distributiones; quod & nos admittimus, & supr. ostendimus concl. 1. hic autem sumus in speciali consuetudine easdem distributiones percipiendi in absentia ob iustam, & rationabilem causam, vt diximus. Sic denique exponendus est Nicol. Garz. qui ex nonnullis Rot. Rom. decisionibus, & qui-

quibusdam rationib. post alios Doct. contra Io. Ocon. d. cap. vnico ex nu. 16. defendit, non obstante consuetudine, vel ordinatione, tribuente aliquot menses ad animum relaxandum, non percipere distributiones, tract. de benef. par. 3. cap. 2. à num. 249. vsque ad 252. vbi idem contendit, quamuis Canonicatus reditus omnes consistant in distributionibus quotidianis. Hæc tamen opinio, quam probabilem diximus, ita demum iure sustineri poterit, si propter hanc absentiam Ecclesia ministrorum defectum non patiatur; atque ita Petr. à Cened. huius sententię auctor d. collectan. 25. num. 7. eam intellexit; idque aperte conuincitur ex tex. in cap. cum ad hoc, quod est pen. de cler. non resid. vbi clerici priuilegiati, quod abesse possint ab Ecclesijs suis, reuocari debent, cum ob eorum absentiam Ecclesia defectum patitur ministrorum. Pariter temperanda est, vt procedat; modo consuetudo hæc sit inducta post Tridentinum Concilium; nam d. sess. 24. cap. 12. postquam innouauit constitutionem Bonif. 8. quæ habetur. d. cap. vnico, sustulit contrarias consuetudines; non ideo tamen improbauit futuras, sed solum præteritas, per ea, quæ sup. præmiss. 8. adduximus.

Quarta Conclusio. Probabile quoque
57 mihi est, admittendam † esse consuetudinem legitime præscriptam, qua senibus, Clericis, saltem post septuagesimum annum, licet Ecclesijs, diuinisq; officijs non intersint, quotidianę distributiones dentur; eam enim rationabilem esse constat ex l. 2. §. vlt. in fin. ff. de decur. & l. 3. seu fin. C. qui ætat. vel pro sess. se excusant,
58 vbi ille, qui maior est 70. annis, vocari † ad munera personalia inuitus non potest, seu à muneribus personalibus excusatur, & alijs, quæ latius adduximus supr. hac ead. par. 2. quæst. 7. à princip. vsque ad medium. Accedit, quod valet consuetudo legitime præscripta, vt absens ex iusta causa percipiat distributiones quotidianas; hanc vero absentiæ causam iustam esse, nemo inficiari potest; est enim senectus
59 ipsa † morbus, vt ait Comicus Poeta in Phormion. eamque insanabilem morbum appellauit Senec. Epist. 109. & D. August. in lib. de Cathec. rud. cum sibi, inquit, homines optant senectutem, quid aliud optant, nisi longam infirmitatem? & Bion apud Diogen. lib. 4. senectus omnium malorum est portus; si quidem ad ipsam cuncta confugiant; quare labores corporis minuendos illi esse, scriptum reliquit M. Tullius in 1. offic. lib. Hanc vero conclusionem
60 † absolutè quoad senes tenet Petr. à Cened. d. 3. par. Collect. 15. num. 8. cum enim ibi quæstionem proposuisset, an, quemadmodum infirmi lucrantur distributiones quotidianas, sic etiam eas lucretur senex, licet non resideat in Choro, subdit, quod licet ex communi Doctorum opinione regulariter senes non connumerentur inter infirmos, in casibus tamen, in quibus à iure, vel consuetudine statutum est, quod senes habeantur pro infirmis; iudex id seruare tenetur. Ampliatur vero hæc ipsa
61 conclusio, vt locum † habeat non solum in senibus, & antiquis ratione ætatis, sed etiam ratione laboris, ac seruitij diu Ecclesiæ præstiti, vt nimirum valet consuetudo legitimè præscripta, seu quadragenaria, quod clerici, qui per diuturnum tempus personaliter in Ecclesia Collegiata residente eidem assiduum seruitium exhibuerunt, possint in absentia tanquam veterani, & emeriti milites quotidianas distributiones, ac stipendia percipere: satis id voluit Cened. d. num. 8. ad fin. dum refert, & approbat statutum Diœcesanum cuiusdem Ecclesiæ hac de re editum, cuius verba nos quoque recensuimus d. quæst. 7. in fin. nam quod particulari statuto fieri potest, potest etiam consuetudine legitimè præscripta induci, licet non contra, vt quæst. sequenti in princip. fusius ostendemus. Id ipsum quoque, quod huiusmodi consuetudo quoad eos, qui diu in Ecclesia dominicisque castris militantes suam ferè consumpserunt ætatem, admittenda sit, ex eo probatur, quod tradit Iure consultus in l. à muneribus, ff. de muner. & hon. ex decreto, ac litteris Seueri Augusti veteranos milites à muneribus personalibus excusari; neque enim minori prærogatiua, ac priuilegio
62 † gaudere debent milites cœlestis, quam armatę militię, iuxta Glos. sing. in l. miles in princip. in Verb. potest, de re iudic. cuius

di, vel pecuniæ summa pro singulis mensibus, vel hebdomadis etiam Canonicis, studiorum causa, aut alias pro eorum negotijs de licentia Capituli ablentib. exhibeatur, eam non improbat Pontifex, sed solum declarat, has non computari pro distributionibus quotidianis. Nunc vero ad sequentem quæstionem veniamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Inferiores Prælati, & clerici possunt contra canones consuetudinem inducere; non tamen regulariter statuere; num. 2. & quæ sit ratio diuersitatis; nu. 3. & seqq.*

4 *Canones pleriqne ad numerum fauorem clericorum conditi sunt.*

5 *Papa concedit clericis, vt consuetudinem inducant contra canones, prohibet autem, ne contra eos statuant.*

6 *Inferiores Prælati Summo Pontifice possunt statuere contra canones ex causa vrgenti verisimiliter non cogitata per canonem. Modo tamen superior alias consuli non possit; num. 7. Et causa ipsa exprimatur; num. 8.*

9 *Inferiores statuere possunt contra canones in quærendis Episcopo; vel Ecclesiæ secundum Fel. cuius opinio reijcitur; num. 10.*

11 *Intellectus cap. cum dilectus cum sua Glos. de consuet. & Glo. in §. ex his, 16. quæst. 6.*

12 *Inferiores statuere possunt contra canones quando reducunt rem ad ius commune antiquum secundum aliquos. quorum opinio reijcitur. num. 13.*

14 *Episcopus, & alij inferiores statuere possunt contra canones condito, principaliter in fauorem clericorum; modo statutum ab ipsis clericis acceptetur.*

15 *Ius publicum pactis priuatorum tolli non potest.*

16 *Statutum clericorum editum ante canonem sustinetur, nisi ei per canonem expresse derogetur. Item si editum sit contra ius consuetudinarium; num. 17.*

18 *Episcopus potest statuere contra canones in casibus, in quibus potest contra eos dispensare. Qui autem illi sint remissiue; num. 19.*

20 *Inferiores possunt addere iuri communi nouam pœnam.*

21 *Inferiores statuere possunt circa aliquod dubium iuris.*

22 *Statutum inferiorum contra ius admittitur quando est conforme consuetudini, quæ contra idem ius inducta est.*

23 *Episcopus sine Capitulo aut Capitulum sine Episcopo non potest statuere in his, quæ spectant ad statum Ecclesiæ.*

24 *Capitulum sede vacante poterit statuere quę pertinent ad statum Ecclesiæ duratura etiam tempore Episcopi succedentis.*

25 *Statutum clericorum circa modum diuidendi quotidianas distributiones valet sine consensu Episcopi, non autem de ijsdem, vt concernunt statum Ecclesię, ac diuina officia; nu. 26. item limita. vt infr. nu. 31.*

27 *Capitulum solum statuere non potest quę ad diuina officia, Ecclesiasticumq; ministerium pertinent.*

28 *Concilia Prouincialia aliquid definire possunt, contra Gratian. Non tamen maiora negotia; num 29.*

30 *Canonici vocandi sunt ad synodum, vbi in ea aliquid sit statuendum, quod ad Capitula, & Ecclesias Collegiatas pertineat.*

31 *Episcopus solus potest aliquid statuere de illis distributionibus, quæ fiunt ex tertia parte prouentuum Dignitatum, præbendarum, ac portionum.*

32 *Statutum, quod absentibus tribuantur distributiones, regulariter non valet.*

33 *Vacationes duorum, vel trium mensium in anno quoad distributiones percipiedas sublatæ sunt per Trident. Concilium. Idque etiam si omnes reditus Canonicatus consistant in distributionibus; num. 34. secus vero si in fundatione erant concessæ; nu. 35.*

36 *Absens per duos, aut tres menses in anno propter oblectationē animi, & ad res suas comperendas non potest vigore statuti percipere distributiones, contra Petr. Cened.*

37 *Intellectus cap. vnici §. statuimus, de cler. non residen. in 6. & num. seq.*

38 *Rationabilitas cum lapsu legitimi temporis sufficit ad inducendam consuetudinem contra ius.*

39 *Intellectus Glos. in c. statutum, §. cæterum, de verbor. signif. in 6.*

40 *Intellectus Couar. lib. 3. var. res. c. 13. num. 3. vers. prima sanè, & num. 8. vers. decimo tertio illud est.*

41 *Statutum tribuens distributiones senibus, & bene-*

benemeritis, qui saltem per 40. annos Ecclesiæ inseruierunt, tolerari potest.

42 *Statutum, quod dentur distributiones absenti iusta aliqua, et vrgenti de causa non cogitata per canonem, valet.*

43 *Statutum tribuens distributiones absenti sine iusta causa non excusat etiam in foro exteriori.*

44 *Causæ a statuto probatæ implementum differri non potest sine amissione distributionum, contra Nauarrum.*

45 *Causæ iustæ, ob quas statui queat, vt absentibus dentur distributiones, malè recensentur a Nauarro resecatio barbæ, in visio amicorum, & similia. Quæ autem esse possint; num. 46.*

47 *Tempus modicum ex diebus, quia statuto iustæ absentiæ tribuuntur, consumens in ludis licitè percipit distributiones.*

48 *Statutum non extenditur de casu vero ad fictum. Extenditur tamen ad eum, cui a iure æquiparatur; num. 49.*

50 *Statutum tribuere potest absentib. distributiones in ijs casibus, in quibus, inferiores possunt statuere contra canones.*

An, & quando speciali constitutione decerni possit, vt absentib. dentur Quotidianæ Distributiones. Quæstio XIII.

VIDIMVS in superiori q. quid possit consuetudo in tribuendis ijs, qui absunt ab Ecclesia, quotidianis distributionibus, videamus nunc in hac quæstione quid ea in re possit statutum, seu specialis constitutio.

Pro cuius resolutione Premitto primo,
1 quod, licet possint † clerici, & Prelati inferiores Summo Pontifice inducere consuetudinem contra ius Canonicum, seu contra Canones, vt in cap fin. de consuet. vbi Glos. & Doct. omnes, & latius patet ex ijs, quæ tradidimus d. quæst. præced. ferè
2 per totam, non tamen † possunt regulariter contra eosdem Canones statuere, vt constat ex cap. institutionis, 25. quæst. 2. cap. quod super his, de maior. & obed. & Clem. ne Romani, de elect. cum simil. & pro regula ponit Abb. in cap. cum dilectus de consuet. & d. cap. fin. num. 7. & 8. vbi ceteri, maximè Roch. de Curt. sect. 3. num. 7. 9. & 11. Fel. d. cap. quod super his, num. 2. Duen. reg. 150. Henr. Bott. in tract. de synod. Episc. 3. part. art. 1. concl. 8. num. 36. & seqq. Alberic. de Rosat. in tract. de statut. 1. part. quæst. 7. vers. sed quid si statutum,
3 Ratio vero † diuersitatis, cur nimirum possint inferiores inducere consuetudinem contra Canones, nō autem statuere, triplex assignatur; quarum prime est Abb. d. cap. fin. num. 9. & Curt. d. sect. 3. num. 9. quia nimirum consuetudo insurgit ex tacito cōsensu, & non præsumitur tāta ambitio in introducentibus ipsam consuetudinem, sicut in facientibus statutum contra Canones, quod præsumitur temerariū, ambitiosum, & fini æterno contrarium, ad quem finem, & simul ad bonum publicum Ecclesiasticum dirigitur ius Canonicum. verum hęc ratio nulla vera, ac solida ratione nititur, & optime refellitur a Fel. d. cap. quod super his num. 3. nam neque
4 verum est semper † ius Canonicum precisè per se, ac principaliter diligere ad Deū sed multi Canones maximè iudiciales ad merum fauorem clericum conditi sunt, vt ibid. inquit Fel. neque video, cur maior præsumenda sit temeritas, & ambitio in statuentibus, quam in inducentibus consuetudinem; immo maior videtur esse in his, cum sint priuatæ, & singulares personæ, quam in illis, qui vt plurimum sunt Prelati, & Episcopi; qui suarum Ecclesiarum sunt sponsi, & iudices, ac legislatores ideoque videntur eam legem ferre posse, quam volunt, modo rationabilis sit. Altera ratio est, quam affert idem Abb. d. num. 9. & Curt. d. sect. 3. num. 9. quia, inquiunt, esset timor scandali, si consuetudo improbaretur, quæ haberet tacitum consensum diuturno tempore continuatum. Sed præterquam quod hæc ratio potius probat, consuetudinem non debere reprobari, quam, quod non possit ab inrerioribus cōtra Canones statui, adhuc videtur maius scandalum, quod clerici Ecclesiæ alicuius Collegiatę, singulariter contra eosdem veniant quam, quod omnes simul cōueniat accedente, maximè consensu Episcopi, vt statuant contra Canones; nam presumentur potius moti iusta aliqua, vrgentique ratione, quo casu ipse etiam Abb. d. cap. fin.

fin.num.10.concedit inferioribus, vt contra Canones statuere possint,& a diuina inspiratione impulsi, vt contra illos statuerent,iuxta illud Math.18. vbi sunt duo,vel tres congregati in nomine meo ibi sum in medio eorum:cum maximè contra eosdem Canones sæpè etiam ipsi Summi Pontifices alia iura condiderint, vt constat ex cap.alma mater, de senten.excomm.in 6.& alijs sexcentis.Tertia igitur,& postrema, eaque optima ratio est,quam indicat idem Abb.d.cap.fin.num.8.in fin. & sequitur Fel. d.c.quod super his, num. 3. quòd consuetudo contra Canones non tam assumit vires ex tacito consensu virorum Ecclesiasticorum, eorumue potestate, quàm ex auctoritate Summi Pontificis permittē-
5 tis, & concedentis † induci consuetudinem contra Canones,in d.cap.fin. de consuetud.cum tamen id non permiserit in statutis,immo expresse prohibuerit, dict. Clem.ne Romani, & alijs iuribus supr. allegat.

Præmitto secundò, quod, licèt regulariter non possint inferiores statuere contra canones, & constitutiones Summorum Pontificum, vt mox ostendimus; possunt
6 tamen † in aliquibus casibus,quorum præcipuos lubet his subijcere, quoniam plurimum faciunt ad materiam, de qua in hac quæst.agimus.Primus igitur casus est, quē affert Abb.d.cap.fin.num.10.& ibi Curt.d. sect.3.num.12. Fel. d. cap. quod super his num.4.idem Fel.in cap.1. num.49. de constit.& ante eos Bal.in l. omnes populi col. 6.ff.de iust. & iur. & in l. 2. vers. venio ad secundum,ff.de iureiur. pro quo etiam est optima Glos. in cap.latorem, 33. quæst.2. & in cap.mensuram, verb. doloris de pœnit. dist.1. quando nimirum statutum contra Canones fieret per inferiores ex causa vrgenti verisimiliter non cogitata per canonem.bonus ad id tex.in l.si hominem, ff.mand. quem pro hac decisione ponderant, & explicant Curt. & Fel. loc. citat
7 Quæ tamen decisio limitatur † primò, vt procedat, modò superior alias consuli non possit;ita latè Fel.d.num.4.& Curt. d.
8 sect.3.num.13.Secundo, vt † in huiusmodi statuto contra Canones ex vrgenti causa condito ipsa causa exprimatur, propter quam conditur statutum. ita limitant fusè id comprobantes Curt.d.num.13.& Fel.in cap.1.fallentia 7.de constit. Secundus casus secundum Fel. d. cap. quod super his
9 num.4. est, quando † Episcopus statueret contra Canones respectu iuris quærendi ipsi Episcopo, vel Ecclesiæ. allegat primò capit.cum dilectus,de consuet.iuncta Glo. ibi in Verb. constitutum; deinde allegat Glos.in §.ex his, 16. quæst. 6. Fed.de Sen. cons. 9. & alios plerosq; docentes, posse Episcopum,& Prelatum inferiorem præiudicare Ecclesiæ suæ in quærendis, licèt nō in quæsitis. Verùm ab hac decisione huius
10 casus † iure optimo recedit Curt. d. sect. 3.num.14.nam statutum hoc generale præiudicans Ecclesijs esset irrationabile,ideoque non valeret,cap.1.cum.ibi not.de constitut.in 6.& c.erit autem lex, dist.4. cum simil.nam & consuetudo ipsa, quæ tamen magis est priuilegiata,maioremq; vim habet,si grauamen Ecclesijs inferat,tanquam irrationabilis debet iudicis officio tolli,c. 1. de consuetudin.neque obstat d.c.cum
11 dilectus cum sua Glo.† ideo enim volunt valuisse illud statutum, per quod aliquod iudicium generabatur Ecclesiæ in quærendis,disponens,quòd ius cofirmandi ad aliū prælatum spectaret; ea inquam ratione id volunt, quia patronus id petijt tempore fundationis ab Episcopo,qui potest consentire fauore fundationis, & constructionis nouarum Ecclesiarum,non obstante etiam decisiones illæ, quibus probatur, prælatum posse præiudicare Ecclesię in quærendis; procedunt enim in casibus particularibus, in quibus nulla fit prohibitio a iure,& possunt Prelati desistere a tali præiudicio; nos verò loquimur, vbi fieret statutum generale, pro aliqua Ecclesia Diœcesi, vel Prouincia, per quod fieret præiudicium irreparabile,& illud quidem in omnibus casibus contingentibus. Ter-
12 tius casus est, quando † inferiores Prælati, seu clerici statuentes contra Canones reducerent rem ad terminos iuris communis antiqui.Hunc casum referunt. Fel. d.c. quod super his num. 6. & Curt. d. sect. 3. num. 16. & approbat Marian. Soc. in cap. qualiter quando il 2. quæst. 6. de accusat.
13 Verùm huius † quoque casus decisionem iure refellunt Fel & Curt.loc.cit. nam attendendum est ius corrigens, non correctum,

ctum, & sic verè hoc statutum esset contra ius; ideoq; non valeret decisio d. cap. quod super his cum simil. præterea ex alia opinione sequeretur, posse inferiores Papa iuxta canones antiquos ad septimum gradum reducere impedimentum consanguinitatis quoad matrimonium, quod extenditur solum ad quartum gradum de iure nouo, c. non debet, de consanguin. & affin. quod tamen fieri posse nemo dixerit, vt optimè arguunt præcitati Doct. qui etiam soluunt ea, quæ pro contraria opinione facere videbantur. Quartus igitur casus
14 est, quando † Episcopus, vel alij inferiores statuerent contra Canones, qui conditi sunt principaliter in fauorē clericorū & illud statutū a subditis clericis acceptaretur; ita post Archid. in cap. certè, 12. quæstion. 1. & Gemin. in c. placuit, 32. distinct. tradit, & satis probat Curt. d. sect. 3. num. 18. & ratio est, qui a fauori suo quilibet potest renuntiare, cap. ad Apostolicam, de regular. & l. si quis in conscribendo, C. de pact. cum suis concord. secus vero esset, quando principaliter conditi fuissent illi canones in fauorem publicum, vel Ecclesiæ, vt optimè explicat. Curt. loc. citat. idque dumtaxat concludunt quinque rationes, quas contra hunc quartum casum, seu limitationem adducit Fel. d. cap. quod super his, num. 7. probatur ex eo, quod
15 ius † publicum pactis priuatorum tolli, vel mutari non potest, l. ius publicum ff. de pact. cap. si diligenti, de foro competen. & cap. requisisti, de testa. Quintus casus est,
16 quando statutum clericorum † est editum ante canonem; nam sustinetur statutum nisi in canone illo specialiter tollatur; tex. est in cap. 1. de constit. in 6. & adnotarunt Fel. d. cap. quod super his, num. 7. vers. fallit quintò, & Curt. d. sect. 3. num. 19. Sextum casum afferunt idem Curt. d. sect. 3. nu. 20. & Fel. d. cap. quod super his num. 8. quan-
17 do † inferiores statuerent contra ius consuetudinarium, per cap. cum omnes, & c. cum M. Ferrariensis, de constit. sed hic casus non facit ad rem nostram, neque ad regulam, quam supr. cum ijsdem Doct. præmisimus; quamuis enim consuetudo sit quoddam ius, non tamen propriè est ius commune, neque canon dici potest, cum non sit communis regula. Septimus igitur
18 casus est quando † Episcopus statueret contra Canones in casibus, in quibus de iure potest dispensare. ita latè Cur. d. sect.
19 3. num. 21. qui autem † sint casus, in quibus potest Episcopus dispensare contra ius commune, ponunt Doct. in cap. at si clerici, de iudic. Aluar. Pelag. de planct. Eccles. lib. 1. art. 50. Bertach. in tractat. de Episcop. 2. par. lib. 4. num. 107. & Specul. in tit. de dispensat. §. nunc de Episcoporum a num. 1. vsque ad 21. alijq; passim. Octa-
20 uus casus est, quando † statutum adderet iuri communi, imponendo nouam pœnam. ita Glos. quam sequuntur Doct. communiter Clem. ne Romani, de elect. latè Fel. d. cap. quod super nu. 9. Curt. d. sect. 3. num. 22. Duen. reg. 251. & Henr. Bott. in tractat. de synod. Epis. 3. par. art. 1. conclusion. 13. sed hoc propriè non est contra canonem statuere, sed ei addere. Nonus
21 est casus, quando † clerici, seu alij inferiores statuerent circa aliquod dubium iuris. ita Curt. d. sect. 3. nu. 23. & Fel. d. cap. quod super his num. 9. circa fin. Butr. in c. cum dilectus, de consuet. Philip. Prob. d. cap. vnico num. 48. & seq. de cler. non resid. in 6. & Hoied. tract. de benef. in compatib. 1. par. cap. 17. num. 12. exemplum afferunt Cur. & Fel. in articulo de clerico sine iusta causa non residente, num ipso iure sit priuatus beneficio, vt videtur innuere tex. in cap. conquærente, cap. qualiter, & c. ex tuæ, de cler. non resid. vel debeat priuari per sententiam præmissa etiam monitione, vt in c. ex parte il 1. cap. inter quatuor, & c. fin. eod. tit. nam super hoc dubio valeret statutum disponens in alteram partem, vt latè comprobat Cur. & Fel. loc. cit.
22 Decimus casus est, quando † statutum inferiorum contra ius esset conforme consuetudini, quæ contra ius in illa Ecclesia inducta est; ita post Butr. d. cap. cum dilectus col. 10. vers. ex quo infertur, de consuet. tradit Curt. d. sect. 3. num. 24. & Fel. d. cap. quod super his num. 10. in fin. dicens, & optimè, tunc valere statutum ex vi consuetudinis. ratio quoque Curt. est optima, quia si consuetudo derogat iuri, statutum, quod post consuetudinem fieret, non posset amplius dici contra ius; attento, quòd illud ius iam sublatum est per consuetudinem. Aliàs limitationes huius

huius

ius eiusdẽ regulę,q̃ ante pręmisimus, videre poteris apud alios Doct.pręcipuè vero apud Hẽr.Bott.d.3.p.a.1.concl.8.Alber.de Rosat.in 1.p.stat.q.7.&Rom.in l.1.ff.de iurisd.omn.iud.

23 Præmitto tertio,ꝙ super statu Ecclesiæ† neque Episcopus sine Capitulo,neque Capitulũ sine Episcopo statuere aliquid pot.Prior pars probatur in c.nouit,& c.quanto,de his, quæ fiunt à prælat. sin. cons. c. idq; adnotarũt Io. An.d.c.vn.n.1.Franc.ibid.§.statuimus n.2.Gemin.n.4.necnõ Fel.in c.cũ omnes n.9.de constit.vbi Dec.n.7.in 2.lect.Abb.in c. ad audientiã col.2.de cler.nõ resid.hoc ipsũ limitantes in casu,quo Eps tollere vellet cõsuetudinem super no residẽtia:Canonicorũ,nã,si Ecclesia valde indigeret ministris,posset solus Eps per statutũ tollere huiusmodi cõsuetudinem. Posterior pars probatur in c.cũ cõsuetudinis,de consuet.quẽ tex.ita intelligũt hanc opinionẽ latius tuentes Doct.ibid.Fel.d.c.cũ oẽs n. 10. Abb.n.4.& ibi cæteri scribentes, Gl.in c.2.§.cæterũ,Verb.statutũ,q̃ ibi oẽs sequuntur, de verb.sign.in 6.idq;locũ hẽt nõ solũ quoad clericos Ecclesiarũ Cathedraliũ,sed ẽt inferiorũ vt inter cæteros pluribus coprobant Fel.d.c.cũ oẽs n.11.Abb.n.4.ibiq;Butr.&Imol.Vtraq; vero pars simul probatur in Conc.Tri.sess.24 c.12.in cuius verba infra in 2.conclus.referemus,& latius explicabimus. Sede aũt Epali

24 vacãte poterit † Capitulũ, in quo ẽt residet potestas Epalis, ea statuere, q̃ ad statũ Ecclesiæ pertineãt,quæq;durare debeãt ẽt tpe Eporum succedẽtiũ,vt post alios latè tradũt pluribus id declarãtes,Fel.d.c.cũ oẽs n.10.&Fran. Pauin.in tract.de pot. Cap.sed.vac.1.p.q.6.p tot.q oino ꝓ isto articulo cõsulendi erũt.Reliqua,q̃ generatim dici possent de facultate Clericorũ,seu Epi quoadcõdẽda statuta,ꝑter citatos Doct.in allegat. iurib. videri possũt apud Scribẽtes in sum.18.dist.c.1.& tot.ferè tit.de his,quæ fi.a præl.sin.cons.cap. c.cũ accessissent,de const.c.1.& 2.eod.tit.in 6.c.vn. de cler.non resid.eod.lib.Clem. ne Romani, de elect.& alibi sæpe. His præmissis sit.

25 Prima Coclusio.Valet† statutũ Canonicorũ, & clericorũ sine cõsensu Epi circa modũ distribuẽdi quotidianas distributiones.ita gl. in d.c.2.§.cęterũ,ver.statutũ,de verb.sig.in 6. q̃ ibi alij sequũtur,Abb.d.c.cũ cõsuetudinis n. 4.de consu.Fran.d.c.vn. §. statuimus nu.2.de cler.nõ res.in 6.quẽ ẽt refert, ac sequitur Io. Azor.Insti.Mor.p.1.lib.7.c.7.q. 17.eaq; vlt.& rõ est,qa in pertinẽtibus nõ ad statũ Ecclesiæ vel ad Epm,sed solũ ad ipsũ Capitulũ,possunt Canonici statuere sine Epo, vt satis ẽt patet ex c.ex lit.de const.& c.edoceri,de rescr.notatq; Glos.& Doct.d.§. cæterũ,Abb.d.n. 4.& post alios Fel.d.c.cũ oẽs n.9.in fi.Hinc infertur,ꝙ potest solũ Capitulũ statuere, vt tãtũ detur ei,q interfuerit Missæ,tãtũ ei, q interfuerit Matutino,& sic de singulis horis;id apertè sequitur ex supradictis iũcta gl.d.c.vn.ver. ordinationẽ a nemine,quẽ viderim reprobata ita explicãte illa verba tex. distributiones tribuãtur iuxta rõnabilẽ cuiuslibet Ecclesiæ ordinationẽ clericis Collegiatarũ Ecclesiarũ, q̃ diuinis officijs in ijsdẽ Ecclesijs adfuerint; put ẽt ita explicãda sũt,qcqd voluerit Pet. a Cened.in Collectan.ad ius Canon.3.par. Collectan. 15.num.7.dum ea detorquet ad alium sensum,de quo in tertia conclusione.

26 Secũda Cõclusio.Solũ Capitulũ,seu clerici inferiores † sine Epo nõ possũt statuere de quotidianis distribut. quatenus earũ distributio attingit,aut cõcernit statũ vniuersalẽ Ecclesiæ,diuinaq; officia eorũue regimen. Id apertè cõstat ex decr.Cõc. Tri.sess.14.c.12.in fi.cuius hæc sũt verba; cætera q̃ ad debitũ in diuinis officijs regimẽ spectãt,deq;cõgrua in his canẽdi,seu modulãdi rõne, de certa lege in Choro cõueniẽdi,& permanẽdi,simulq;de oĩbus Ecclesiæ ministris,q̃ necessaria sũt,& si qua hmõi,Synodus Prouincialis ꝓ cuiusq;ꝓuinciæ vtilitate,& moribus certã cuiq;formulã pscribet:interea verò Eps nõ minus q̃ cum duobus Canonicis,quorũ vnus ab Epo,alter a Capitulo eligatur,in ijs,q̃ expedire videbuntur,poterit ꝓuidere.hactenus sacros.Trid.Synod.d.c.12.in fi.Ex quo decreto duo colligũ-

27 tur.Primũ† est,nõ ad solũ Capitulũ spectare de ijs statuere,q̃ ad diuina officia,Ecclesiasticũq;ministeriũ pertinẽt, sed ad Synodũ Prouinc.ac Metropolitanã,interim verò dũ celebretur Synodus,ẽt ad Epm;ex eoq;(vt id nũc

28 obiter adnotemus)improbari† sẽntiam Gratian.q dist.18.in sũma volebat.Cõcilia ẽt Prouinciali nõ valere ad definiẽdũ,&cõstituẽdũ, ꝙ tñ ẽt prius reprobauit ibid.gl. & cæteri in ver.cõstituẽdũ,p iura antiqua,nimirũ c.ius ciuile,dist.1.c.q contra,8. dist.c.Catholica,11. dist.c.illa,dist.12.c.1.de cõsec.dist.3.& c.con

29 questus,ext.de fer.De maioribus† verò negotijs fateor cũ ead.Glos.p illa Cõcilia nõ posse statui,vt in c.præceptis, 12.dist.c.1. & seqq. dist.17.Alterũ est,neq; ẽt solũ Epm sine Capitulo in his posse statuere;quia nimirũ sunt ex ijs,quæ spectãt ad statum Ecclesiæ,in quibus solus Episcopus nõ potest sine Capitulo ali-

quid statuere, vt supr.hac.ipsa quæst.pre-
miss.3.latiùs ostendimus; idque ex eo pa-
tet, quòd interim, dum Synodus Prouin-
cialis celebretur, vult Conc.Triden.quòd
ea tractentur, ac perficiantur per Episco-
pum simul cum duobus Canonicis.Ad Sy-
30 nodum verò † vocandi etiam sunt Cano-
nici tam Cathedralium, quàm inferiorum
Ecclesiarum, vbi agêdum est de correctio-
ne morum, aut tractandum de negotijs ad
ipsa Capitula, & Ecclesias pertinentibus,
aut denique condenda sunt statuta, vt sa-
tis comprobat Henric.Bott. d.tract. de Sy-
nod.Episc.2.par.num.23.& pluribus seqq.
Hac ratione multa videmus de diuinis of-
ficijs, eorumque regimine tum in alijs ple
risque tum verò maximè in Mediolanen-
sibus tum Prouincialibus, tum Diœcesa-
nis Concilijs constituta, præcipuè sub tit.
quæ ad diuin.offic.pertin. quæ omnia in
hoc tractatu, inserere non decreui, quo-
niam non immediatè ad quotidianas distri
butiones, de quibus agimus, sed remotè
pertinere videntur; iisque adeo contentus
ero, quæ ad ipsasmet distributiones spe-
31 ctant.Poterit tamen solus Episcopus † cir
ca illas distributiones quotidianas, quæ de
nouo fiunt per detractionem tertiæ partis
redituum, & prouentuum quarumcun-
que dignitatum, & portionum, præben-
darum, & officiorum, iuxta decretum
Trident.Concil.sess.21.cap.3.de refor. eas
proportionabiliter in ipsa fructuum dedu
ctione diuidere, & assignare tam perso-
nis Ecclesiarum, quàm ipsis horis, ac diui-
nis officijs, vt satis patet ex d.cap.3. de re-
form.ibi, separare debere, & inter dignita-
tes obtinentes, & cæteros diuinis inte-
ressentes proportionabiliter iuxta diuisio-
nem ab Episcopo etiam tanquam Aposto-
licæ Sedis delegato in ipsa prima fructuũ
deductione faciendã, diuidantur.quod ma
ximè notandum est etiam pro limitatione
præcedentis conclusionis.
Tertia, & postrema, Conclusio. Regula-
32 riter non valet † statutum, per quod tri-
buantur absentibus quotidianæ distribu-
tiones. id apertè voluit Franc.d.cap.vnico
§.statuimus num.2.de cler. non resid.in 6.
cum enim retulisset dictum Glos. in cap.
secundo, de verbor.significat. in 6.de quo
supr. concl.1.quod nimirum possit Capi-
tulum sine Episcopo inducere ordinatio-
nem, & consuetudinem circa quotidianas
distributiones certo modo distribuendas
inter illos de Capitulo; subdit, intellige
dummodo non sit contra dispositionem
istius tex.nimirum d.cap.vnic.vbi expres-
sè disponitur, ne distributiones vlla ratio-
ne tribuantur ijs, qui diuinis officijs non
adfuerint, exceptis tribus illis casibus, hoc
est, corporalis necessitatis, infirmitatis, &
vtilitatis Ecclesiæ. sed id apertè tradit idẽ
Franc. in cap.fin.num.octauo, de rescrip.
in 6. post Butr. & Imol. in cap. cum om-
nes ext. de constitut. Probatur etiam hæc
conclusio ex cap. quod super his, de ma-
ior.& obed.cum alijs iuribus, quibus sup.
hac ipsa quæst. in princ. ostendimus, re-
gulariter non posse inferiores contra Ca-
nones statuere; vbi etiam diuersitatis ra-
tionem attulims, cur possint contra cano
nes consuetudinem inducere, non autem
condere statuta. Idem quoque censuisse
fertur Sacra Congregatio Trident. Conc.
dum ad sess.24. cap. 12. de refor. in vna
33 Mediolanen. respondisse dicitur, † per
Concil. Tridentin.eo loco sublatas esse
omnes vacationes, per quas licebat Cano-
nicis duos, aut tres menses absentibus di-
stributiones percipere; idque verum quo-
34 que esse, licèt † omnes fructus Canonica
tuum consistant in distributionibus; nam
etiam hoc casu omnes vacationes sunt
35 sublatæ: secus verò † si in fundatione
huiusmodi vacationes essent concessæ.
Idem etiam statuit Concil. Prouinc. Me-
diol.1.sub tit. de ministr.Ecclesiæ, & diui-
nis officijs, irritans, & tollens omnes statu
tum, quo aut absenti quauis de causa eius
diei, vel sacræ horæ, in qua muneri suo de-
fuerit, aut omnino cuiquam contra quam
iure communi, & Tridentini Concilij, &
Prouincialibus Mediol. Concilijs defini-
tum sit, distributiones quotidianæ dari so-
lerent; statuensq; quòd si datæ fuerint, qui
acceperit, suas non faciat, sed eas resti-
tuere teneatur.
36 Quare laxè nimis † locutus est Petr. à
Cened.d.3.par.collect.15.num.7.dum vo-
luit, Ecclesiæ statuto caueri posse, vt ab-
sens ob solam animi oblectationem, resq;
suas componendas per duos, aut etiam
tres menses in anno integrè percipe-
re.

re possit quotidianas distributiones, ac si semper, & assiduè diuinis officijs interesset. Neque, vt ipse putat, pro eius opi-
37 nione† facit tex. d. cap. vnico §. statuimus dum disponit, distributiones esse dandas, & recipiendas iuxta rationabilem cuiusque Ecclesiæ ordinationem; hæc autem ordinatio, qua illi duo menses conceduntur ad res familiares componendas, & honestam animi oblectationem, rationabilis videatur, vt sic ex interuallo ministri regredientes ad cultum diuinum alacriori spiritu illi incumbant. nam, vt admittamus, id rationabile esse, iuxta ea, quę in præced. q. concl. 3. latius deduximus;
38 sola rationabilitas † cum lapsu legitimi temporis sufficit in consuetudine contra ius, vt patet ex tex. in cap. fin. de consuet. & ibi voluit Glos. fin. in fin. cuius opinionem satis sequitur Abb. ibid. num. 13. de statuto verò hoc non habemus; sed vel regulariter non valere statutum inferiorum contra ius Canonicum, vel vbi causa aliqua admittatur ad validandum statutum contra canonem, eam debere esse vrgentem neq; cogitatam per canonē per ea, quæ paulò ante præmiss. 2. in primo casu adduximus. Præterea quod dicit tex. d. §. statuimus, de ordinatione rationabili cuiuslibet Ecclesiæ, id intelligendum est quoad hoc, vt Missæ, & singulis horis canonicis certa distributionum portio assignetur, quam acquirat qui illis interfuerit, vt ibi explicat Glo. in Verbo, ordinationem à nemine, quē viderim, reprobata, sed in specie approbata per Anchar. ibid. num. 2. in initio. Minus etiam pro illa
39 Petri opinione facit † Glos. d. cap. 2. §. cæterum, Verb statutum, de verb. signif. in 6. solum enim vult, posse Capitulum sine Episcopo statuere, quòd certis modis quotidianæ obuentiones distribuantur, quatenus tamen id non statum Ecclesiæ, sed singularia Capituli negotia tangit, vt patet ex eiusdem Glos. verbis; at verò, quod hæ distributiones dentur absentibus, seu magis huic, quam illi, quis dubitat ad Ecclesiæ statum pertinere? Couar. vero, qui pro eadem opinione à Cened. adducitur d. lib. 3. var. resolut. cap. 13. num. tertio versic. prima sanè,
40 † solum docet, consuetudinem interpretari posse in casu dubio iuris, an absentibus distributiones quotidianę debeantur, nec ne; quod proculdubio ad rem non facit; tum quod non sumus in casu dubio iuris, sed manifesto, quod absentibus regulariter non debeantur distributiones; tum quod diuersa ratio est consuetudinis, & statuti, vt antea diximus. Idem autem Couar. num. 8. vers. decimotertiò illud est, similiter loquitur de consuetudine; & præterea de absente à parte vnius horæ, qui etiam ad otium non diuertat. Sot. verò lib. 10. de iust. quæst. 5. art. 6. versic. postremum denique dubium huc pertinens, loquitur similiter de eo, qui abest à parte vnius horæ, quod tamen non probat; & præterea de statuto, cui ad iuncta sit consuetudo, quod facile admittemus, per ea, quæ tradidimus supr. hac ipsa q. præmiss. 2. in 10 casu. Denique quod idem Petr. à Cened. pro sua opinione adducit valere consuetudinem, quod ille, qui abfuit pro vtilitate Ecclesiæ, de foris veniens & per paucos dies faciens moram in domo sua, licet diuinis non intersit, distributiones percipiat; & generatim valere consuetudinem, vt ex iusta causa absens eadem recipiat. id vtrunque, saltem in consuetudine legitimè præscripta, gratis damus, & in præced. q. suis locis demonstrauimus; verum non rectè infertur a consuetudine ad statutum; tum quod diuersa sint, iuxta vulgatam l. Papianus, ff. de minor. tum quod, regulariter posse quidem inferiores contra canones legitimam consuetudinem inducere, non autem statuere, sup. hac eadem quæst. in princip. discriminis quoq; rationem afferentes, ostendimus.

De huiusmodi verò statutorum permittentium absentiam aliquot mensium vi, ac validitate plura tradit Garz. d. cap. 2. à num. 213. ad 254. vbi etiam tractat, an si confirmata sint à Sede Apostolica in forma communi, vel in specie, sublata sint per Trid. d. sess. 24. cap. 12. de qua confirmatione, præter Doct. cap. cum omnes, & cap. cum accessissent, de constit. & tit. de confir. vt vel inut. late quoq; Mandos. reg. 22. quæst. 9. & 10. de ijsdem verò statutis aliquid etiam agit idem Garz. d. cap. 2. num. 303. & multis seqq. plerisq; autem

num.praeced.ac seqq. multa affert ad interpretationem d.cap.12.quoad absentiam trium mensium.

Limitari autem potest hæc nostra tertia
41 conclusio primò,vt † tolerari possit statutum,per quod senibus,& benemeritis, qui saltem per quadraginta annos continuos Ecclesiæ inseruierunt diuinis interessendo,dentur distributiones licèt ampliùs diuinis non intersint:tum per ea, quæ attulimus supra hac ead.2.par.quæst.5. ferè per totam,maximè verò ad fin. tum quia id satis obligatur ex declaratione Sacr. Congreg. interpretatum Tridentini Concilij, quæ ad sess.24.cap.12. de reformat. in vna Oscen.dicitur censuisse, quòd, licèt statutà sint sublata, per quæ absentibus dantur distributiones, nihilominus Gregor. 13.senibus, & benemeritis misertus mandauit, statutum Compostellanum tolerari, per quod debentur distributiones non seruientibus, qui per 40. annos iam seruierunt. hoc ipsum, verò qua de ijs, qui per 40.annos seruierunt, tenet Nic.Garz. tractat. de benef. par.3.cap.2.num.344. Limitatur secundò eadem conclusio, vt valeat
42 † statutum, quod dentur quotidianæ distributiones absenti vrgenti aliqua de causa verisimiliter non cogitata per canonē; quod probatur ex ijs, quæ latiùs adduximus supr.in hac quæst.præmiss.2.cas.1.vbi satis demonstrauimus, posse inferiores clericos ex huiusmodi causa contra canones statuere; idem apertè voluerunt Palud. in 4.dist.15.quæst.5.concl.9. Sot.dict. vers.postremum denique dubium, Cened. d. Collect.15.num.7.Nauar.tract. de orat. & hor. canon. cap. 5. num. 20. & cap.21.
43 num.63. Non admitterem † tamen, quod post Palud. docet Nauar.ibid.nimirum, quòd stante huiusmodi statuto de percipiendis in absentia sine iusta causa distributionibus, licèt non possit hic absens eas percipere in foro conscientiæ; in foro tamen exteriori non esset ei detrahenda sua portio. nam rationes mox adductæ initio huius conclusionis procedunt in vtroque foro,& maximè in foro exteriori. Minùs
44 verò admittendum † est, quod idem Nauar. dict. cap.5. num. vigesimoprimo docet, quòd, vbi se aliquis vigore statuti excusat, quin alicui horæ intersit ob aliquam causam à statuto probatam, modò ea causa subsit, licèt implementum postea differatur, poterit licitè illius horæ distributionem percipere; vt, si quis se excuset à Vesperis causa studij, vel lectionis, & differat studium, vel lectionem longè post Vesperas.obstat enim illa ratio quòd cessante causa cessare debet effectus cap. cum cessante, de appell. cum similib. distributiones verò dantur à statuto huic absenti ob talem causam; ergo &c. Deni-
45 que laxè nimis † loquitur idem Nauar. dum d.num.21.& d.cap.21. num.64. inter causas iustas, ob quas possunt a statuto dari absenti distributiones, enumerat resecationem barbæ,aduentum hospitis, visere cognatos, vel amicos,& similia; nemo enim non videt,has esse leuissimas causas; quarum implementum cum in aliud tempus differri possit,& debeat, non est, quòd propter eas Ecclesias,diuinusque cultus deseratur,quod idem sentit Garz. d. c. 2.num. 245. cum seq. ex eoque suadetur, quòd etiam seclusis distributionibus maxima sit obligatio Canonicorum in Ecclesiam diuinorum officiorum celebrandorū gratia conueniendi, vt patet ex cap. fin. 92.dist.& adnotauit idem Nauar.dict.cap. 5.num.18.Potiùs verò cum eodem Nauar.
46 ibid. recenserem inter has causas † studium, idq; propter eius vtilitatem, de qua per Doctor.in cap. licèt, de præb. & cap. fin de magistr.aut peregrinationem,maximè necessariam ex voto, iuxta tradita per Doct.in tit.de vot.& Odd. tract. de restit. in integr. quæstion.7.artic.13. Idemque eadem ratione dici posset de eo, qui abest propter vtilitatem communis Ecclesię suę ciuitatis,prout pleraque huiusmodi statuta sunt tum in alijs multis, tum præcipuè in Ecclesia Metropolitana Mediolanensi. Sed quia illius Ecclesiæ statuta Apostolica fuerunt auctoritate condita, non sunt semper in exemplum ita trahenda, vt quælibet Ecclesiæ, illis similia statuta saltem omnia condere possint. Certè in Prouincia Mediolanensi nequeunt ordinaria auctoritate fieri statuta, per quæ absentes causa studij, aut in seruitio Episcopi, vel simili de causa a iure non approbata pro distributionibus in absentia percipiendis, eas recipiant,

pro-

propter decretum Concilij Prouin. 1. par. 2 sub. tit. communia de Ministris, huiusmo di statuta expressè prohibens, atq; irritans. Illud sanè admittendum est, quod docet
47 Nauar. d. num. 64. quod † vbi statutum ob aliquam iustam causam dat aliquos dies absentiæ, licèt Clericus aliquas ex illis diebus horas, quibus etiam diuina officia in choro recitantur, malè consumat in ludis, & similibus, tamen pro eo tempore licitè percipit distributiones, tum quòd principaliter illi dies accipiuntur pro iustis occupationibus; tum quòd neque etiam minùs principaliter sumuntur ad illa mala, vel vana, sed hæc incidunt incumbenti principaliter rebus, ac negotijs iustis ab ip so statuto probatis. Similiter, licèt regula-
48 riter statutum † non extendatur ad casum fictum; tamen vbi duo æquiparantur a iure
49 statutum disponens in vno casu † extendetur ad alium, vt in hac specie adnotauit Anchar. d. cap. vnico num. 2. & probatur ex latiùs per nos adductis in tract. de Option. can. cap. 4. quæst. 3. concl. 2. circa medium.

Limitari potest tertiò hæc eadem prin-
50 cipalis conclusio † iuxta tertium, & sequentes omnes casus, in quibus supra hac ipsa quæst. in 2. præmiss. ostendimus, posse inferiores statuere cōtra canones, ad quos breuitatis causa studiosum lectorem remitto: sicut pro ea difficultate, an valeat specialis constitutio, vt absens ob iustam causam in iure expressam careat distributionibus, videndum est quod diximus quæstion. præced. nu. 40. sequens enim quæstio iamdiu nos ad se vocat.

SVMMAE RERVM.

1 *Priuilegium, dispensatio, & beneficium quomodo inter se differant; & num seqq.*
2 *Dispensatio quid sit.*
3 *Priuilegium quid sit.*
4 *Beneficium Principis quid sit.*
5 *Dispensatio strictissimam patitur interpretationem.*
6 *Beneficium latissimè est interpretandum.*
7 *Priuilegium strictam habet interpretationem. etiam si agatur de modico præiudicio; num. 8. illudq; motu proprio concederetur; personaue aliàs priuilegiatæ; nu. 9. Vel si contineret fauorem illius, cui conceditur, aut inciperet esse damnosum alijs num 10*
11 *Priuilegium non extenditur etiam ex identitate, aut maioritate rationis.*
12 *Priuilegium extenditur quando aliàs redderetur inutile. Aut præiudicaret speciali statuto, resq; educeretur ad ius commune; nu. 13. aut priuilegium contra ius iure suadente conceditur; num. 14. aut vbi constat, quod Princeps vult præiudicare tertio; nu. 15.*
16 *Priuilegium restringi non debet vltra id, quod proprietas verborum patitur.*
17 *Concessio distributionum absentibus à Pontifice facta neque dispensatio neque beneficium, sed propriè priuilegium dicitur, strictamq; habet interpretationem; & num. 18.*
19 *Papa potest aliquibus clericis priuilegio concedere, vt absentes percipiant distributiones quotidianas.*
20 *Ius humanum potest ab eo, qui illud condidit, tolli: & ibi quod Papa potest aliquem priuilegiare in his, quæ a toto Conc. generali, immo & Apostolis, vt Episcopis sancita sunt.*
21 *Priuilegium alicui concessum à Papa, vt is percipiat in absentia fructus sui beneficij integre, ac si in Ecclesia sua resideret, non comprehendit quotidianas, distributiones. Idem vbi priuilegium solum haberet, quod perciperet fructus, ac si præsens esset; vel fructus beneficij.*
22 *Mortuaria, & anniuersaria non comprehenduntur in priuilegio alicui concesso, vt possit in absentia percipere fructus, reditus, prouentus, obuentiones, & emolumenta, atq; etiam distributiones quotidianas.*
23 *Priuilegium concessum aliquibus Ecclesiis, vt earum clerici possint abesse per duos menses in anno & tamen percipere distributiones, sumit interpretationem ab earundem statuto, & consuetudine rationabili.*
24 *Mens Principis in priuilegijs maxime est attendenda.*
25 *Statuta, & consuetudines rationabiles Ecclesiarum in dubio censetur Papa velle seruare illæsas.*
26 *Priuilegium intelligitur iuxta statutum, ab eoque sumit interpretationem.*
27 *Priuilegium concessum aliquibus, vt possint abesse per duos, aut tres menses in anno, &*

tamen percipere distributiones, intelligendum, & practicandum est sine diminutione cultus diuini, & quomodo id fieri possit; num.28.

29 *Priuilegium absentiæ duorum mensium cum perceptione distributionum an prosit ijs tantum, qui decem mensibus seruierunt, an verò etiam ad ratam; & nu. seqq.*

32 *Ratio eadem est de toto quoad totum, quæ de parte quoad partem.*

33 *Absens pro parte à Prouincia quomodo præscribit longo tempore; & num.37.*

34 *Admissus ad distributiones, earumque capax priuilegio integro duorum mensium tunc demum gaudet si decem mensibus seruiat, alias solum ad ratam eo fruitur; & nu seq.*

35 *Ratio unica pro expressa habetur. & ad sui limites restringit dispositionem; n.36.*

38 *Priuilegio integro absentiæ duorum mensium minus gaudere debet qui minus seruit.*

39 *Beneficium latam recipit interpretationem; priuilegium, & dispensatio strictam.*

40 *Absentia beneficiati ab Ecclesia, eiusque seruitio odiosa res est.*

An, & quando priuilegio cõcedi possit, vt absentes Distributiones Quotidianas percipiant. Quæstio XIV.

EX tribus quæstionibus, quas, supr. in initio quæst. 12. continenter tractãdas proposuimus, reliqua est hęc de priuilegio: quid nimirum possit in tribuendis ijs, qui diuinis officijs non intersunt, quotidianis distributionibus.

Præmittendum autem est primò, differ-
1 re inter se ista tria, † dispensationem, seu indulgentiam, priuilegium; & beneficium:
2 si enim Principis concessio † simpliciter aduersus ius commune, & quod vt plurimum accidit, ad fauorem vnius fiat, in dispensationem, & indulgentiam transit; & definiri potest iuris relaxatio ab habẽte potestatem relaxandi facta, vt definit Thom. Sanch. trac. de Matrim. lib. 8. disp. 1. num. 2. vbi ait, plerosque addere definitioni hęc verba, (cum cognitione causæ:)
3 si vero in † alterius præiudicium conceditur, tunc priuilegium appellatur, deniq; si
4 † neque iuris communis detrimentum, neque alterius damnum huiusmodi concessio contineat, beneficium propriè nuncupatur, vt tum alibi sæpè, tum frequentissimè testantur scribentes in l. fin. ff. de constit. Princip. l. si quanto, C. de bon. vac. lib. 10. c. cum dilecti, de donat. c. olim, de verb. sign. & cap. priuilegium, de reg. iur. in 6. idque in specie tradiderunt Camera. in repet. cap. Imperialem fol. 63. de prohib. feud. alien. per Feder. & Carol. Tapia ad rubr. ff. de constit. Princip. cap. 4. num. 120. ad fin. De interpretatione autem, legis irritatione, abrogatione, ac derogatione, pręter Doct. in rubr. de legib. & constitutio. videri possunt inter Theologos Azor. par. 1. Instit. Moral. lib. 5. cap. 15. Sot. lib. 1. de iust. & iur. quæst. 7. art. 3. & Tho. Sanch. tract. de Matrim. lib. 8. disp. 1.

Præmittendum secundò, dispensationẽ
5 † strictissimè esse interpræandum; text. est in cap. 1. de fil. presbyt. in 6. idque adnotauit Io. Andr. Abb. Fel. & alij in cap. at si clerici, §. de adulterij, ext. de iudic. latè Carol. Tap. d. rubr. cap. 5. num. 1. cum seqq. & Sanchez d. disput. 1. a num. 3. vbi id optimè declarant. beneficium verò la-
6 tissimè † est interpretandum, d. cap. cum dilecti, de donat. cap. olim, de verb. sign. & cap. quia circa, de priuil. cum simil. fusè Tapia d. rub. cap. 7. per totum. Sanch. d. lib. 8. disput. 2. ferè per totam, vbi agit de potestate dispensandi, & Doct. in præcitatis iuribus, atque alibi sæpe. priuilegium dẽnique, quoniam in alterius detri-
7 mentum vergit, stricte † est interpretandum, vt colligitur ex cap. sane, vbi Abb. & Dec. de priuileg. latissime Fel. in cap. causam, quæ, num. 9. cum nonnullis seqq. vbi declarat, de rescript. & Tapia d. rub.
8 cap. 6. num. 1. idque procedit † etiam si agatur de modico præiudicio, aut motu
9 proprio † concederetur, personæue alias
10 priuilegiatæ; vel si † contineret fauorem eius, cui conceditur; vel si etiam ex post facto incipiat alteri præiudicare; vel si præiudicet habenti indultum generale, vt optime probat Claud. d. l. fin. col. 5. 6. & 7. ff. de constit. Princip. vbi etiam probat.
11 † non esse extendendum ad causam similẽ ex idẽtitate, vel maioritate rationis. Id ip-
12 sum verò non procedit † quãdo alias redderetur inutile priuilegium, nisi extenderetur,

retur,cap.in his,vbi Doct.de priuil.Claud.
13 d. col. 7. aut quando † derogaret speciali
statuto,& res reduceretur ad ius commune, Glos. in cap. statutum ver. numerandum, de præben.in 6. latè Tapia d. cap. 6.
14 num. 9. aut quando † priuilegium contra
ius iure suadente conceditur,Butr.& Abb. in cap.tua nobis,de verb. signif. Claud. d.
15 col. 7. limit. 2. aut quotiescunque † constaret de mente Principis volentis præiudicare tertio, Claud. d. col. 6. limit. 1.
16 Denique restringi non debet † vltra id,
quod proprietas verborum patitur. Carol.Tapia d.cap.6.nu.12.post Ang.d. l. fin. ff.de constit.princip.Aret.in l.cum lege ff. de testam & Rube.consil,135.nu. 3. Quoniam vero concessio de percipiendis in absentia quotidianis distributionibus, de qua hic agimus, est contra ius commune; vt patet ex tex.d. cap.vnico cum ibi traditis per Doct. de cler. non resid. in 6. ideo
17 † beneficij nomen non meretur: & quia
tendit ad præiudicium quamuis modicum tertij, cum per huiusmodi concessionem fiat, vt portio huius absentis, quæ alioqui regulariter accrescere deberet interessentibus, propter huiusmodi concessionem
18 non accrescat; hinc fit;vt † non dispensationis, sed priuilegij nomen hæc ipsa concessio nanciscatur, & iuxta supra dicta strictam habeat interpretationem,neq;extensionem aliam,quam mox commemorabam,admittat.

Prima Conclusio.Certum est,posse Sum
19 mum Pontificem † alicui, vel aliquibus
clericis Ecclesiarum Collegiatarum priuilegio concedere, vt absentes percipiant quotidianas distributiones. ita in specie tradit Gl.Io.An.d c. vnico in Verb. adfuerint;idem Io.An.ibid. in nouell. nu. 3. Anchar.num.1.Prob.num.50.& ibi Gemin.in §.statuimus num.5.Franc.nu.3. Aug. Bero. quæst. 114. num. 1. & 4. ratio clara est; nam distributiones quotidianę iure humano introductæ sunt, eodemq; iure inductum est, vt, eæ solum interessentibus verè, vel fictè diuinis officijs tribuantur, vt patet ex d.cap.vnico,& ijs, quæ latius adduximus supr. 1. p. quæst. 5. concl. 1. &
20 2.ius autem humanum † potest ab eo,qui
illud condidit, tolli, vt probatur in cap. proposuit, de concess. præben. & tradunt ibi Doct.& in cap.quæ in Ecclesiarum, de constit.& in cap.alma mater,vbi inter cæteros Couar. de senten. excom. in 6. 2. par. relect.in initio num.2.& melius idem Couar.Epit.de Sponsal. & matrim.cap. 6. vbi id probat etiam de ijs,quæ a toto Concilio statuta sunt; immo & ab ipsis Apostolis tamquam Præsulibus sancita fuerunt, vt in illis possit Papa ex causa dispēsare aliquem priuilegiando.quare,licet Summus pontifex d.cap.vnico, & in alijs iuribus statuerit,vt regulariter non nisi interessentibus dentur distributiones; contra id tamen poterit aliquem priuilegiare, immo & statuere, idque maximè cum Papa summam habeat in beneficialibus potestatem,cap.2.de præben. in 6. cum alijs, quib. id fusè ostendimus in tract.de Option.cap.8.q.1.nu.2.

Secunda Conclusio. Si Papa alicui clerico Ecclesię Collegiatæ concedat,vt percipiat fructus beneficij sui in absentia integrè, ac si in eadē Ecclesia resideret adhuc
21 non censeretur † illi concessum, vt possit
in absentia percipere quotidianas distributiones.Ita Io.An.d. c.vnico in nouel.nu. 3. quem sequitur ibi Gemin. in §. statuimus num. 5.& Viu. in commun.opin.Verb.distributiones quotidianæ in fin. Couar. d. lib.3.var.resol.cap.13.num.2.post Cassad. decis. vnic. sub tit.de cler. non residen. & alios. Ratioque esse potest; tum quod distributiones nomine fructuum beneficij non continentur,vt d. 1. p. quæst. 6.latius ostendimus; tum quod aliud est residere, aliud diuinis interesse; distributiones vero dantur tantum interessentibus, vt fusius demonstrauimus d. 1.par.quæst.4. post medium.neque obstat verbum integre, quia tale verbum non includit distributiones quotidianas, vt adnotarunt Io. An. & Gemin. loc. cit. per tex. in cap. licet, de præben. qui apertus est; cui ego addo alium in cap.fin.de magistr. & in cap.2. de priuil. in 6. ex quo duo colliguntur. alterum, errasse Glo.2.c. cū dilectus, de cler. non resid.Vinc.in c.excoicamus §. Catholici,de hæret.& Host.in c.ad liberandā,de iudæ.qui contrarium senserunt. Secundo colligitur, idem multò magis dicendū vbi priuilegiū solum contineret, quod posset quis percipere fructus beneficij,ac si præ-

 tens

sens effectum per supradicta; tum per ea, quæ adduximus supr. hac eadem 2. par. q. 4. præmiss. 4. vbi ostendimus, differre præsentiam ab interessentia: tum quia id in specie tradit Viu. d. Verb. distributiones, ad fin. & Couar. d. nu. 2 post Glos. communiter receptam d. cap. vnico, Verb. adfuerint. Multo autem fortius idem dicendum erit, vbi Papa solum concederet priuilegium, quod quis posset in absentia percipere fructus beneficij sui vt est tex. vbi Glos. communiter approbata, in c. si. de rescript. in 6. & constat ex supradictis præsertim d. quæst. 6. vbi etiam alios pro hac cōclusione retulimus. Plura verò de hisce priuilegijs Papæ percipiendi fructus, in absentia maximè, an sint sublata per Trid. agit Nic. Garz. tract. de benef. par. 3. c. 2. ex nu. 265. vsq; ad 307.

22 Tertia Con. lusio. Priuilegium † alicui concessum à summo Pontifice, vt possit in absentia percipere fructus, reditus, prouētus, obuentiones, & emolumenta sui Canonicatus, atque etiā distributiones quotidianas, adhuc non cōprehendit mortuaria, seu anniuersaria. Moueor autē, tum quia in hanc sententiā inclinare videtur. Nau. magnæ auctoritatis vir in cons. 13. de cle. nō resid. lib. 3. vol. 1. eamque quoad posteriorem partē satis apertè tenent Card. & Clem. vt ij, qui, de æt. & qual. Lap. alleg. 34 & 36. dū asserunt, appellatione distributionum quotidianarū huiusmodi mortuaria, & anniuersaria non venire, vt eos refert, non dissentiens, Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. c. 7. quæst. 4. licèt veniant nomine distributionū simpliciter, vt par. 1. quæst. 3. ad fin. satis docuimus. At verò conclus. priorem partem apertè tuetur Boer. decis. 224. loquens in locutione, quæ proculdubio laxiorem interpretationem admittet, quàm priuilegium, quod strictè sumendum est, paulò antè ostendimus. idem quoque voluerunt Oldrad. cons. 216. num. 1. Fel. in cap. ad aures nu. 24. de rescript. & Anchar. in Clem. vnica num. 41. & 42. de concess. præben. post Io. And. in addit. ad Specul. eod. tit. colum. 6. Add. ad Rot. decis. 8. de prębend. in nou. Bellenz. in tract. de charit. subsid. & post alios Couar. d. lib. 3. var. resol. cap. 13. num. 1. ad fin. dum tradunt, appellatione redituum, & valoris beneficij non contineri mortuaria, & anniuersaria. idem denique ex eo probatur, quòd distributiones nomine prouentuum, redituum, obuentionum Canonicatus, seu beneficij non veniunt, vt d. 1. par. quæst. 7. latius ostendimus; æquiparantur autem inter se distributiones quotidianæ, & mortuaria, seu anniuersaria, vt constat ex d. cap. vnico in fin. vbi Doct. communiter id adnotarunt: immo maior ratio est de his, quàm de distributionibus, cum magis incerta sint, vt constat ex Io. And. Boer. & Anch. loc. cit. qua ratione non obstat, quod d. quæst. 7. conclus. vlt. docuimus, distributiones contineri nomine emolumentorum beneficij, & Canonicatus, adhuc enim dispar est ratio propter maiorē incertitudinem mortuariorum; sed & illa disparitas est, quod percipere anniuersaria, & mortuaria non ita præcise, & per se conuenit ratione Canonicatus, & beneficij in Ecclesia Collegiata, sicut de perceptione distributionum constat ex c. dilectus il 1. & cap. pro illorum, de præbennam etiam Rectores Parochialium, & alij Clerici aliarum Ecclesiarum, quā quæ Collegiatæ sunt percipere possunt, & habere huiusmodi mortuaria, & anniuersaria, vt quotidie videmus, atq; adeo potius ratione personæ ipsius beneficiati, vel ordinis Clericalis, quam ex beneficio ipso prouenire, aut pendere dici possunt. Accedit & illa ratio, quod in ijs, quæ fauorem animæ respiciunt tutior via est eligenda, Clem. exiui §. itē quia, de verb. sig. & post alios Sebast. Med. opusc. 4. nu. 9. vbi cum multis num. seqq. pleraq; tradit de animæ fauore; sumendaq; est ea interpretatio, quæ fauet animę, vt idem docet d. num. 9. post Bero. cons. 181. num. 3. vol. 1. & Port. cons. 101. nu. 7. ob cuius etiam fauorē recedimus à regulis iuris, vt idem probat num. octauo, ex quo fit, vt de huiusmodi anniuersarijs, septimis, & tricesimus portio canonica non detrahatur, vt in specie fuit decisum in capitulo fin. de testam. & cap. ex parte il 3. de verb. sign. Posterior vero pars huius conclusionis, quod nimirum ista mortuaria, seu anniuersaria non contineantur in priuilegio de percipiendis in absentia quotidianis distributio-

tio-

tionibus, probatur ex eo, quod hæc diuersa sunt inter se, nam distributiones quotidianæ illæ sunt, quæ quotidie distribuuntur, vel distribui possunt, vt in specie tradunt inter cæteros Prob. d. cap. vnico, nu. 1. & 2. constatq; ex ijs, quæ nos latius adduximus sup. 1. part quæst. 1. ad fin. & quæst. 4. circa medium; hæc autem mortuaria non quotidie, neque etiam certis diebus distribuuntur, aut lucrifiunt, vel lucrifieri possunt. Ex hac vero conclusione statim sequitur, quod in illis Collegiatis Ecclesijs, quæ huiusmodi priuilegio gaudent, vt eius clerici absentes animi relaxandi gratia duorum, vel trium mensium spatio in anno percipere possint distributiones quotidianas, nec non fructus, reditus, prouentus, obuentiones, iura, & emolumenta sui beneficij; quo melius & clericorum conscientiæ, & defunctorum suffragijs consulatur, reditus hi mortuariorum seu aniuersariorum non sunt in massa distributionum quotidianarum collocandi; sed separatim ob illa diuidendi sunt inter eos duntaxat, qui diuinis actu, & vere interfuerint, vel ab interessentia excusentur ob iustam, & rationabilem corporis necessitatem, aut infirmitatem, aut denique ob euidentem Ecclesiæ vtilitatem, atq; adeo pro interessentibus habeantur, iuxta tex. in d. c. vnico, §. qui verò, & §. fin. de cler. non resid. in 6. Ratio est; ne ij, qui nullas plerumq; preces pro animarum suffragio fundunt, sed aliquando prophanis, aliquando etiam minus honestis rebus, operum dant, contra defunctorum voluntatem, ac præter summi Pontificis pij parentis intentionem reditus, ac prouentus pro earundem animarum redemptione, ac defunctorum suffragio institutos, ac destinatos percipiant; vel saltem aliqua ex parte spiritali auxilio ijdem defuncti fraudentur propter exiguum numerum exorantium, & anniuersarijs illis interessentium, quod à Capitulo vniuerso, cui huiusmodi onus pro ijdem exorādi impositum est, expectabāt, constituta cōpetenti eleemosina quæ tamen ab exiguo numero Canonicorū percipitur, qui sane vniuersum Capitulum repræsentare iure non potest.

Quarta Conclusio. Priuilegium
23 † absolute concessum aliquibus clericis, vel etiam vniuersis, ac singulis alicuius Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatæ, vt possint per duos menses in anno abesse, à Choro, seu Ecclesia sua, & tamen percipere quotidianas distributiones, sumere debet interpretationem a statuto, & consuetudine rationabili illius Ecclesię, cui cōceditur, puta, quod diebus festis duplex distributio, pontificalibus triplex assignata sit, de qua rationabilitate diximus sup. hac eadem 2. p. q. 3. concl. 5. ad fin. ideoque in hoc casu duorum mensium isti absentes non habebunt dumtaxat sexaginta dies naturales ex ijs, quibus simplex portio assignata sit; sed neq; ex ijs, quibus duplex, aut triplex, verum ex omnibus hisce communiter, ex quibus in fine anni vnica summa constituenda erit ex qua deinde subducenda erit, sexta pars, quam si non excedat tempus absentiæ alicuius in toto anno, in quo integro habebat ius percipiendi distributiones, habendos erit pro præsente, & interessente, atque adeo integras totius anni distributiones percipiet; & ita alicubi practicatur; quæ quidem praxis vna cum hac nostra conclus. eam rationem habet, quod sic nihil violatur mens Papæ concedentis huiusmodi priuilegium; sic enim in casu huius consuetudinis, seu statuti, cui mox mentionem fecimus, habet clericus sextam dumtaxat partem totius anni, sicut in casu verborum priuilegij de duobus mensibus. mens autem Princi-
24 pis † in priuilegijs maxime attendenda est, l. in conditionibus primum locum, ff. de condit. & demonstr. cum alijs, de quibus per Iaf. in l. 3. num. 1. C. de lib. præter. & Parif. consil. 90. num. 11. & 14. lib. 2. Franc. Marc. decis. Delph. 365. num. 32. 1. par. & ex eo etiam probatur, quod
25 Papa in dubio † mandare videtur, vt Ecclesiæ statuta rationabilia, & consuetudines seruentur, vt constat ex cap. cum olim, de consuetud. c. ex parte, de conceſſ. præb. extr. cap. fin. de consuet. in 6. c. cum in Ecclesia, de præben. & c. 1. de constitut. eod. lib. & adnotauit Abb. in c. possessiones, de reb. Eccl. non alien. & Franc. Marc. decis. Delphin. 1269. nu. 1.
26 immo & priuilegium † intelligitur iuxta statutum, ab eoque sumit interpretationem, vt probat late Bursat. consi. 85. num. 12. lib.

12.lib.1.& Menoch.conſ.227.num. 35. & conſ.266.num.9.lib.3.

Quinta, & poſtrema Concluſio. Priui-
27 legium huiuſmodi † aliquibus clericis, vel toti Eccleſiæ Collegiatæ conceſſum, vt ij abeſſe poſſint per duos, aut plures menſes in anno, & tamen quotidianas diſtributiones integrè percipere, ita intelligi, & in vſum deduci debet, ne Eccleſia patiatur defectum miniſtrorum, & ſine diminutione cultus diuini. Optimus ad id tex. eſt in cap. cum ad hoc, quod eſt pen. de cleric. non reſid. vbi cauetur, quòd priuilegiati etiam per Summum Pontificem ſuper abſentia, reuocari debent, ſi Eccleſia ob id patiatur miniſtrorum defectum. item tex. in c. ſuggeſtum, de decim. cum ſimil. vbi reuocatur priuilegium cum incipit Eccleſię eſſe damnoſum. facit etiam, quia Papa intendit, vt diuinus cultus potiùs augeatur, quam minuatur, cap. pen. de conſtit. ext. & cap. fin. de reſcrip. in 6. cum alijs, quæ de fauore diuini cultus adduximus ſup. 1. par. quæſt. 5. concl. 3. & quæſt. 10. ferè per tot. ex quo fit, vt huiuſmodi priuilegia ſemper habeat illam clauſulam, ſine diminutione cultus diuini, & præterea contineant etiam illã, de licentia Ordinarij; quoniam ad eum ſpectat iudicare, & arbitrari, quando propter abſentiam clericorum eccleſia patiatur defectum miniſtrorum, & diuinus cultus minuatur, & prouidere, ne id fiat iuxta text. eum ibi not. d. cap. pen. de cler. non reſid. Poterit autem hoc in caſu arbitrari
28 meo quidem iudicio, † tunc non eſſe diminutum cultum diuinum, ſeu Eccleſiam non pati defectum miniſtrorum, quando maior pars Clericorum illius Eccleſiæ diuinis intereſt, per regulam tex. in cap. 1. & ſeqq. de his, quæ fi. à mai. par. Capit. & l. 1. cum ſeqq. ff. quod cui. vniu. nom. cum ſimil. in quibus probatur, id, quod fit à maiori parte Collegij, à toto Collegio factum cenſeri. in qua tamen maiori parte illos quoq; computandos puto, qui abſentes habentur pro præſentibus in Choro; niſi inde fiat, vt ſufficiens numerus ad diuina celebranda non remaneat. Quòd ſi hoc ſat non ſit, poterit etiam Epiſcopus mandare vt duæ partes Clericorum ex tribus ſemper diuinis interſit; vel vbi hoc remedium non proſit, iubere poterit, vt eo maximè tempore, quo plurimi abeſſe ſolent, puta tempore vindemiarum, ſufficiens numerus interſit, ſuas cuique hebdomadas aſſignando abſentiæ, donec tempus illud tranſactum fuerit; idque ex poteſtate ad id à ſacris Canonibus Epiſcopo attributa cum alibi, tum d. cap. pen. de cler. non reſid. & Concil. Trid. ſeſſ. 6. cap. 2. ſeſſ. 21. cap. tertio ſeſſ. 22. cap. 4. & ſeſſ. 24. cap. 12. de reform.

Pro complemento verò huius quæſt. du-
29 bitari poteſt, † an hoc priuilegium Pontificium tribuens abſentibus etiam cauſa relaxationis animi, aut priuatorum negotiorum ad certum tempus, vt puta duorum menſium in anno, diſtributiones quotidianas, ita ſit accipiendum, vt non niſi qui decem menſium ſpatio diuinis interfuerit duorum integrorum menſium priuilegio frui poſſit, an verò quicumque per quo quis etiam minimum ſpatium interfuerit.

Et quidem quoad eos Clericos, qui ideo per decem menſes diuinis non interfuerunt, quia capaces, & participes diſtributionum quotidianarum nõ erant, ſiue quòd nec dum beneficij poſſeſſionem ceperint, ſiue quòd ad diſtributionum participatio-
30 nem admiſſi adhuc non fuerint, res † modicam videtur habere difficultatem. clarum enim eſt, priuilegium hoc duorum menſium in anno intelligi nõ poſſe, niſi de ijs, qui toto anno poterant diſtributiones percipere, cum det diſtributiones pro illo tempore, quo, cùm abſunt, ijs priuarentur &, ſi intereſſent, eas haberent: nam & non entis nullæ ſunt qualitates, l. nam & ſi, ff. de iniuſ. rup. & irrit. teſtam. l. ſi ædes meę cum ſeq. vbi Caſtr. ff. de ſeruit. vrb. præd. c. quod verò, 32. quæſt. 2. & priuatio præſupponit habitum, l. decem, vbi Bart. & alij, ff. de verb. oblig. l. Iulianus, ff. de diuort. & c. ad diſſoluendum, de deſponſ. impub. cum alijs adductis per Nic. Euerar. in loc. à priuat. ad habit. ferè per tot. & ſublato principali tollitur & acceſſorium, l. cum principalis, ff. de reg. iur. l. 2. ff. ſi quis caut. l. eos, C. de vſur. & l. intelligere debes, C. de luit. pig. cum ſuis concord. ac denique omnis diſpoſitio quantumuis generalis intelligitur, modò perſona ſit habilis, l. vt gradatim ff. de mun. & honor. cum ſimil. Puto tamen

hoc

31 † hoc in casu hosce Clericos, qui intra anni Canonicalis curriculum, post duos, exempli gratia, menses ex eo tempore, quo annum suum Canonici inchoant, ad distributiones aut omnino, aut etiam cum effectu dumtaxat, quia priùs à Choro suspensi essent, admittuntur, non fore prorsus priuandos hoc absentiæ duorum mensium cum perceptione distributionum priuilegio, sed ad ratam temporis, quo distributionum participes sunt, & capaces, eo frui posse, ac debere; sumendo tamen tempus huiusmodi absentiæ priuilegiatæ intra spatium eiusdem capacitatis: vt si Clericus aliquis in locis, vbi annus Canonicalis incipit a Kal. Nouembris, admittatur ad distributiones Kal. Maij, atque adeo post sex menses, poterit is absens per mensem vsque ad sequentes Kal. Nouembris distributiones illius mensis percipere, prout reliqui temporis, quo diuinis officijs interfuerit; non autem plures, quàm vnius mensis, licèt in illo semestri longius, quā vnius mensis, spatium is abfuerit; idemque de cæteris proportionabiliter; sicut etiam ille, qui per annum integrum capax fuit distributionum, si per duos menses absit, habebit distributiones illorum duorum mensium æquè, ac reliquorum, quibus diuinis
32 interfuit: nam † quæ ratio, quodque iuris est de toto quoad totum, est etiam de parte quoad partem, l. an pars, ff. pro derelic. l. quæ de tota, ff. de rei vendic. cum suis concord. adductis ibi per Glos. & latiùs ab Euerar. in loc. à toto ad part. num. secundo, & seq. vbi inter cetera allegat text. in iure Canonico singularem in cap. pastoralis, ibiq; Glos. Bal. Cardin. Imol. Abb. Fel. & Barb. de offic. deleg. Num. autem 5. vers. octauo facit, exemplum adducit, quod non parum rei nostræ deseruit; de præscribente contra eum qui fuit in prouincia quinq; annis, & alijs
33 quinque absens fuit, & concludit, † eum præscribere proportionabiliter pro tempore absentiæ, hoc est quindecim annorum spatio per text. iuncta Glos. in Auth. quòd si quis quibusdam, C. de præscript. long. temp. & in hoc, vt dixi, modica est difficultas.

Maior difficultas est de ijs Clericis, qui, cum ab initio anni Canonicalis distributionū essent capaces etiam quoad effectū, nulla obstante suspensione, aut alio huiusmodi impedimento, tamen vltra duos menses in anno à Choro abfuerunt; an per duos menses integros hoc priuilegio gaudere possint, & debeant, vel potiùs solū ad ratam interessentiæ, ac seruitij, quod Ecclesiæ præstiterunt, hoc est, pro quinta dumtaxat parte eiusdem seruitij, & interessentiæ, seu sexta eius temporis, quo interesse poterant, prout in Metropolitana Mediolanen. seruatur.

34 Qua in re censeo, † predictos clericos non nisi pro ea rata portione posse duorū mensium priuilegio frui. Moueor autem duobus præcipuè fundamentis. Alterum est, quod Summus Pontifex memoratum priuilegium ob eam semper rationem concedit, vt Clerici Collegiatarum Ecclesiarum, qui ex diuturno, & assiduo labore, Ecclesiæque seruitio vel defessi aliqua corporis, animiq; relaxatione indigent, vel etiam præpediti rebus suis vacare, ac superesse, vt oporteret, non valent, vtriq; rei congruo tributo spatio consulatur, quæ quidem ratio vel consueuit oppo ni, & exprimi in hisce priuilegijs, vel cer-
35 tè, cum vnica sit, † pro expressa habetur, iuxta Glos. singularem in l. quamuis, & ibi Bald. & Castr. C. de fideicom. Io. de Imol. & alios in l. fin. ff. de hered. instit. latè Fel. c. si quando, nu. 11. de rescript. Certum porrò est, eum, qui minùs diu laborauit, occupatusue fuit in Ecclesię seruitio, minori etiam relaxatione indigere, faciliùsque rebus suis vacare potuisse, atq. adeo censeri Pontificem minus temporis huic, quàm illis tribuere voluisse, qui diutiùs laborarunt, Ecclesiæq; suæ longius seruitium præstiterunt. ratio enim cuiusq; dispositionis † eam ad sui limites restringit, l.
36 cum pater, §. dulcissimis, vbi Bart. Imol. & alij, ff. de leg. si is, qui, iuncta Glos. & ibi Castr. ff. de acquir. possess. Abb. in cap. fin. de rescript. cum alijs adductis ab Euerar. in loc. à rat. leg. stric. nu. 1. & 2. nec mirum, cum ratio sit anima legis, l. nō dubium, vbi Glos. & Doct. C. de leg. cum simil. Alterum fundamentum, quod etiam a primo pendet, illud est, quòd, cum negari non possit, qui priuilegij duorum mensium illum, qui per decem integros menses

Eccle-

Ecclesiæ seruiuit, non posse vltra duos menses a Choro abesse, & interim distributiones percipere; dicendum quoque omnino est, illum, qui per quinque menses deseruiuit, non posse vltra vnum mensem cum hoc priuilegio abesse, vt idem iuris sit de parte quoad partem, quod de toto quoad totum, l. quæ de tota, ff. de rei vendic. cum alijs per nos in præced. casu allegatis, vbi exemplum quoq; ac simile adduximus de præscriptione; quod quia huic etiam casui adaptatur, fusiùs hic examinabitur. Indu-
37 citur† autem sic. Absens a prouincia habet a iure hoc priuilegium, vt non patiatur præscriptionem, nisi vicennalem, si toto tempore viginti annorum sit absens, Instit. de vsucap. in princ. Auth. malæ fidei, & l. fin. C. de præscript. long. temp. cum simil. sic etiam Clericus, qui per decem integros menses in anno diuinis interfuerit, priuilegio duorum integrorum mensium gaudet, atque in hoc sita est illius exempli similitudo. sicut autem ille absens a prouincia, si non per integros viginti annos, verùm minori temporis spatio absit, pro rata dumtaxat huius temporis absentiæ suo fruitur priuilegio, vt in d. Auth. quod si quis quibusdam cum ibi not. C. de præscrip. lon. temp. ita Clericus Ecclesiæ Collegiatæ si minori, quam decem mensium spatio Ecclesiæ inseruierit, solùm pro rata seruitij suo illo duorum mensium, non autem integro priuilegio frui debebit. Sed tam vtrumq; hoc fundamentum, quàm hæc nostra opinio quoad posteriorem casum tum ex eo con-
38 firmatur,† quòd si alias dicamus, illud sequatur absurdi, fore, vt dicto priuilegio integro duorum mensium æquè gaudeat is Clericus, qui non nisi vna die, vel hora, aut etiam nulla in toto anno Ecclesiæ inseruierit, ac is, qui decem continuis mensibus hoc ipsum præstiterit: tum etiam ex eo quod non versamur in casu beneficij, quod
39 † largam, & benignam, sed priuilegij, & dispensationis, quæ strictam habent interpretationem, vt latè initio huius quæstionis ostendimus; sunt enim eiusmodi priuilegium, & dispensatio absentiæ duorum mensium cum perceptione distributionum contra ius in cap. fin. de rescript. in 6. cap. cum non deceat de elect. & cap. vn. de cleric. non resid. eod. lib. necnon Conc. Tri dent. sess. 21. cap. 3. & sess. 24. cap. 12. de reform. cum simil. ac præterea hoc ipsum priuilegium versatur in materia odiosa;
40 nam † odiosa res est absentia ab Ecclesia, eiusque seruitio, vt ex citat. iuribus patet, ac tot. ferè tit. de cler. non resid. iunctis ijs, quæ sup. 1. par. quæst. 5. concl. 3. & quæst. 10. ferè per tot. de fauore quotidianarum distributionum fusè adduximus; vbi etiam demonstrauimus, fauorem hunc distributionum in eo præsertim consistere, vt non nisi ijs, qui diuinis officijs intersunt, & seruiunt Ecclesiæ, tribuantur; certissimi porrò iuris est, sicut fauores ampliandos, ita odia esse restringenda, cap. odia, de reg. iur. in 6. cum ibi not. per Doctor. exempla potissimum afferentes in priuilegijs, & dispensationibus. Denique id ipsum ex eo confirmatur, quia hæc priuilegia habent clausulam, sine diminutione cultus diuini. Et de hac quæst. satis.

SVMMAE RERVM.

1 *Censuræ quæ sint, & quomodo inter se differant, & num. seqq.*
2 *Excommunicatio quid sit in genere sumpta.*
3 *Excommunicatio maior intelligitur nomine excommunicationis simpliciter.*
4 *Excommunicatio maior quid sit.*
5 *Suspensio quid sit.*
6 *Suspensio propriè sumpta triplex est, à beneficio, ab officio, & ab vtroque.*
7 *Suspensio quæ à beneficio fit, triplex est, vel potius duplex.*
8 *Suspensio simpliciter lata ab officio tria continet.*
9 *Suspensus ab officio non ideo suspensus est a beneficio, nec contra, item suspensus ab vna parte officy non est suspensus ab alia; num. 10.*
11 *Interdictum Ecclesiasticum quid sit.*
12 *Interdictum duplex, locale, & personale.*
13 *Excommunicationem quibus casibus quis ipso iure incurrat, remissiue.*
14 *Suspensio quibus casibus ipso iure incurrat ue, vel sit infligenda, remissiuè.*
15 *Interdictus quando aliquis sit eo ipso ab ingressu Ecclesiæ, remissiuè.*
16 *Appellatio sequens non suspendit effectum ex-*

excommunicationis, suspensionis ab officio, & interdicti, seu suspensionis ab ingressu Ecclesiæ. Et quid in suspensione à beneficio; num. 17.

18 *Excommunicatus iustè amittit eo ipso distributiones, neque eas postea recuperat. Idque sive excommunicatio sit maior, sive minor; num. 19 Item licet excommunicatus appellet; num. 20. Immo etiamsi expresse fructibus, & prouentibus priuatus non fuerit; nu. 21.*

22 *Excommunicatus priuatur reditibus beneficij, licèt nec notorius, nec denunciatus sit. Item, quamuis tempore collationis de more fuerit absolutus; num. 23.*

24 *Excommunicatus iuste licet fuerit absolutus, non recuperat fructus beneficij.*

25 *Excommunicatus non recuperat distributiones, licet diuinis interesset.*

26 *Excommunicato de rigore non est subueniendum ex fructibus, ac prouentibus beneficij. Nisi per eum non stet, quin absoluatur; num. 27. Item secus ex æquitate, ne fame pereat; nu. 28.*

29 *Excommunicatus non amittit fructus ante excommunicationem perceptos.*

30 *Excommunicatus an amittat reditus beneficij creditori iam assignatos, ita, vt ex eis non possit satisfacere creditori quid autem sit in distributionibus quotidianis; num. 31.*

32 *Excommunicatus iniuste recuperat quotidianas distributiones, constito de iniustitia. Et à quibus repetat; num. 33. Idem in excommunicato nulliter, declarata nullitate; num. 34. secus si non curet causam cognosci; nu. 35. aut non soleret diuinis interesse; num. 36.*

37 *Suspensus iustè ab officio eo ipso amittit distributiones. Idem in suspenso à beneficio; nu. 38. Item etiamsi suspensus interesset diuinis; nu. 39.*

40 *Suspenso a beneficio non habenti aliunde victum subueniendum est de fructibus beneficij. Secus in suspensione lata pro contumacia, nisi summa necessitas adsit; num. 41.*

42 *Suspensus iniuste recuperat distributiones quotidianas.*

43 *Fructus conseruari debent donec de iustitia, vel iniustitia censuræ, quæ contra clericum lata fuerit, cognoscatur.*

44 *Distributiones a quo recuperat excommunicatus & suspensus iniustè; & num. seq.*

45 *Intellectus cap. sacro 6. cumque aduersus, de sent. excom. & Glos. in cap. 2. verb. occasionem, de off. ordin. in 6.*

46 *Interdictus iniuste ab ingressu Ecclesiæ recuperat distributiones quotidianas ea de causa amissas, secus est in iustè interdicto; n. 47.*

48 *Interdictus ab ingressu Ecclesiæ an Ecclesiā aliquando ingredi possit, diuinaque audire, & quomodo.*

49 *Officia diuina, quæ interdicto ab ingressu Ecclesiæ prohibentur, quænam sint.*

50 *Interdictus iustè ab ingressu Ecclesiæ amittit distributiones, siue interdictum sit latum à iure, siue ab homine. Interdictum tamen iuris requirit declarationem facti; num. 51.*

52 *Interdictus iustè ab ingressu Ecclesiæ non potest in alia ciuitate percipere distributiones.*

53 *Interdictus ab ingressu Ecclesiæ arcetur ab Ecclesia etiam non consecrata. Item ab interdicta; nu. 54. poterit tamen quibusdam festis diebus quamcunque ingredi, & diuina audire; nu. 55.*

An, & quando excommunicatus, suspensus, vel interdictus ab ingressu Ecclesiæ percipere possit Quotidianas Distributiones. Quæstio XV.

DIXIMVS hucusque in hac 2. par. tractatus primò de præsentibus, deinde de absentibus ab Ecclesia, an, & quando distributiones quotidianas percipere possint, videndum nunc est de ijs, quibus tum absentibus tum præsentibus euenire potest, vt easdem quotidianas distributiones percipiant; & primò de excommunicatis, suspensis, & interdictis. De quibus.

Præmittendum est primo, admodum
1 inter se differre tres has censuras, † excommunicationem, suspensioné, & Interdictum, vt tradunt Doct. Canonistæ in c. quærenti, de verb. signif. & rubr. de sent. excom. ext. & in 6. & in Clement. Sũmistæ in Verb. censura, excommunicatio, suspésio, vel Interdictum Theologi in 4. sent. dist. 18. & seqq. est enim excommunicatio
2 † quatenus tam maiorem, quam minorem includit, censura Ecclesiastica, qua homo baptizatus ab aliqua communione Ecclesiastica

clesiastica separatur, vel sacramentorum participatione tantum quantum ad fructum, vel ab hac, & simul à suffragijs generalibus, & à conuictu fidelium; quam definitionem afferunt, & ex Doctoribus colligunt Sot. in 4. dist. 22. quæst. 1. art. 1. & Henric. Henriq. in tom. 1. Theolog. mor. lib. 13. cap. 1. §. 2. Maior vero excommu-
3 nicatio (quæ † communiter intelligitur nomine ex communicationis simpliciter, vt constat ex cap. pen. de sent. excom. & post Sot. d. quæst. 1. art. 2. in princ. Siluest. in verb. excom. 1. num. 18. & alios tradunt Henriq. d. lib. 13. cap. 2. §. 2. & Couar. in relect. cap. alma mater 1. par. §. 8. num. 5. de sent. excommun. in 6.) maior in-
4 quam excommunicatio à pluribus, † ita rectè definitur, vt sit separatio à communicatione Ecclesiæ quantum ad fructum, & suffragia generalia, & à cætu Christianorum proprio, prout definit Henriq. d. c. 1. §. 2. eamq; definitionem inquit approbari à Thologis d. distin. 18. Bann. 2. 2. q. 1. art. 10. Pig. lib. 2. Eccles. hierarch. c. 2. & alijs, quos ibi refert; illam verò iisdem fere verbis affert, & pluribus explicat Couar. d. relect. in initio. num. 3. &
5 seqq. Suspensio autem † est censura Ecclesiæ, qua persona, vt Ecclesiastica, ab executione potestatis Ecclesiasticæ, quam ex officio, vel beneficio habet, per se separatur in totum ad tempus, vel in parte eiusdem potestatis etiam in perpetuum. hanc definitionem affert, & latius explicat Henriq. d. lib. 13. cap. 31. §. 2. & 3. eandem fere habet Nauar. in Manual. cap. 27. num. 151. & post alios Viual. in Candel. aur. 2. par. tit. de suspen. quæst. 4. est autem triplex
6 † suspensio propriè dicta, quam definiuimus, alia à beneficio, alia ob officio, alia ab vtroque, vt constat ex ijs, quos referunt, & sequuntur Henriq. d. cap. 31. §. 3. & Viual. d. tit. de suspens. quæst. 7. Nauar. d. cap. 27. num. 154. suspensio à bene-
7 ficio † rursus triplex secundum Henriq. d. cap. 31. §. 4. alia est à iurisdictione; alia à re, quæ pertinet ad beneficium, hoc est, fructibus beneficij; tertia, à iure eligendi, aut confirmandi electos spectante ratione beneficij: sed hæc tertia manifestè continetur sub secunda, vel potius spectat ad officium, vt latius ostendit Vgol. in tract. de censur. Eccles. tab. 4. cap. 4. §. 8. num. 1. & 2. & sic erit tantum duplex suspensio vero ab officio simpliciter lata,
8 † tria continet, vt nimirum suspensus impediatur ea exercere, quę ab ordine, iurisdictione, vel administratione Ecclesiastica pendent, ac proficiscuntur, vt optime probat Vgol. in tract. de censur. Ecclesiast. Tab. 4. cap. 6. in princip. & §. 1. suspensus
9 tamen ab officio † non ideo suspensus est à beneficio, nec contra, vt satis probat Vgol. d. cap. 6. §. 3. & cap. 4. §. 8. Sanchez. tractat. de Matrimon. lib. 3. disp. 51. nu. 12. similiter suspensus à parte officij
10 † non censetur suspensus ab alia, vt idem Vgol. comprobat eod. cap. 6. §. 4. & seqq. suspensio enim strictè est accipienda, neque proprios limites egreditur, late Vgol. d. cap. 6. §. 4. & Henriq. d. lib.
11 13. c. 32. §. 1. & 2. Interdictum denique † est censura Ecclesiastica prohibens administrationem diuinorum in certo, & expresso loco vt definit Paul. Burgas. in tract. de Irregular. & impedimen. ordin. par. 6. tit. de interdict. num. 1. ad fin. vel melius cum Couar. in d. relect. c. alma mater 2. p. §. 1. n. 2. est suspensio à diuinorũ officiorũ, sacramentorumq; actiua, & passiua celebratione respectu alicuius loci, vel personarum facta, Ecclesiastica etiam prohibens sepultura. vel adhuc melius, & verius cum Nauar. d. cap. 27. num. 164. & alijs, quos referunt, & sequuntur Henriq. d. lib. 13. cap. 41. & Viuald. d. 2. part. titul. de interdicto quæst. 3. definitur, quod sit censura Ecclesiastica, qua homo separatur ab omnibus diuinis officijs, certis sacramentis, & Ecclesiastica sepultura. est autem
12 duplex † interdictum ex omnium sententia, aliud locale, aliud personale; ad quod postremum reducitur illud, quo persona Ecclesiastisia interdicitur ab ingressu Ecclesiæ, de quo in capit. is, cui de sent. excom. in 6. licet verè sit quid distinctum, vt optimè docet, & comprobat Couar. d. §. 1. num. 3. & seqq. de hoc nos trademus in hac quæstione; nam de interdicto propriè dicto, siue locali, siue etiam personali, & simul de cessatione è diuinis agemus in seq. quæst.

Præmitto secundo plures esse ca-
13 sus, † in quibus quis ipso iure excõmunicationem

cationem incurrit, quos videre poteris apud Summistas in Verb. excõmunicatio, Suarez, & Sayr.tract.de censur. vbi de excommun. & Nauar. d.cap.27.num. 49. & seqq. extantq; libelli hac de re editi. Simi-
14 liter quamplures sunt casus, † in quibus aliquis ipso iure suspensionem vel ab officio, vel à beneficio, vel ab vtroq; incurrit, quos habes collectos apud Glos. in clem.cupientes, de pœnis, Angelum in Verb. suspensio post num.2.Siluest.ibid. num.6.Nauar.d.cap.27. num. 154. ad 158. & Burgas.d.par.6.tit.de sent. suspens.num. 14.& 15. vbi 110. casus refert, in quibus ipso iure quis incurrit suspensionem simpliciter.num.18.refert eos, quibus venit suspendendus, & num.33.recenset, 67.casus in quibus quis ipso iure est suspensus à beneficio; num.denique 39.alios quatuor casus refert, in quibus ipso iure quis suspensionem ab officio, & beneficio simul incurrit sd. verò par.6.tit.de sent.interdict.num.
15 31. duos casus ponit, † in quibus persona Ecclesiastica eo ipso est interdicta ab ingressu Ecclesiæ, quorum alter est in cap. sacro, de sent.excom.& in c.de illicita, 14. quæst.3.alter in c.1.de sent.excom.in 6.tertium casum ex quorundam sententia ponit Henriq.d.lib.13.cap.42.§.5.in princip. si sacerdos celebret coram nominatim, seu publicè denunciatis de interdicto, aut excommunicatione; vel coram notorio clerici percussore: quod deinde limitat ex Nauar. & alijs, nisi ita interdictus sit exemptus.

Præmitto tertiò, & vltimò, excommunicationẽ, suspensionẽ ab officio, & interdictum, seu suspensionem ab ingressu Ec-
16 clesiæ, eorumq; effectum † non suspendi per appellationem sequentem: tex.est in c.is, cui §.fin.de sent.excomm. in 6. quoad
17 suspensionẽ verò a beneficio † satis probabiliter puto cum Glos.fin.ibi, eam suspendi per sequentem appellationem. His autem præmissis veniamus ad aliquot conclusiones, quibus tota hæc quæstio absoluetur.

Prima Conclusio. Excõmmunicatus iu-
18 stè amittit † eo ipso quotidianas distributiones, neq; eas recuperat. Probatur hæc conclusio per tex.in c.pastoralis, §.verùm, de appell. vbi Rom. Pontifex ait, excommunicato prouentus Ecclesiasticos meritò subtrahi, cui Ecclesiæ communio denegatur; nomine enim prouentuum Ecclesiasticorum contineri quotidianas distributiones decidit Bonif. 8. Extrauag. vnic. versic. & quia non occurrit, de decim. inter commun. ibi; & quia non occurrit nobis, quin distributiones quotidianæ prouentus Ecclesiastici sint, &c. dum autem vtitur verbo subtrahuntur, factum indicat, atque adeo non requiri sententiã tradidit post alios Abb. dict.§. verùm, nu. decimoseptimo, & Vgol. dict. tractat. de censur. Eccles. tab.2.cap.duodecimo in princip.num.primo, de communique testatur Rip.cap.1.num.2. de iudic. Id ipsum verò in specie de distributionibus quotidianis docent Dec.d.§.verum, num. 7.Vgol.d.c.12.nu.2. Fel. in cap. Apostolicæ, num. 12.de except.Francisc. Mar. decis.Delph.881.num.2.Rebuf.in cap.postulastis num.84.de cler. excom. minist. Nicol.Garz.quem post hæc scripta vidi, tractat.de benef.part.7.cap.13.num. 125. vbi etiam alios ad id refert; apertè quoque Gonzal.ad reg.8.Cancell.Apost.Glos.5.§. 9.num.123. & satis sequitur Couar. dict. lib.3. variar.resolut.cae.13.num. 8. versic. duodecimò hinc etiam deducitur, & alij plerīq; quos referemus infra concl.3. sentitq; generatim in censuris Rot. Rom. coram Card. Seraph. decis. 1164. num. 2. ad idem allegans Veral.decis.66.lib. seu part.
19 1.Id verò locum habebit siue † excommunicatio sit maior, siue minor, per ea, quæ tradit Vgol.d.cap.12.num.1.post Innoc.in
20 cap.1. de iud. Item † licèt excommunicatus se iniuria excommunicatum asserat, ideoq; appellet, vt per tex.in d.§. verùm iuncto d.cap.is, cui, de sent. excom. in 6.
21 trad.Vgol.dict.num. 1. Tertiò idem,† licet speciatim fructibus, seu prouentibus priuatus non fuerit, sed simpliciter excõmunicatus, vt satis colligitur ex eod. §. verum, & tradit Vgol.d.num.1. Quartò reditibus beneficij caret excommunica-
22 tus † etiamsi nec notorius, nec denuntiatus sit, vt ex communi doctrina Innoc. in cap. cum dilectus num. quinto de cõsuet. tradit Vgol. dict. num. 1. vers. quintò beneficij fructibus; qui tamen censet, non esse illi auferendos fructus, antequam excommunicatus declaretur, per tex.

tex. qui optimus est, in c. cum secundum leges §. fin. de heret. in 6. cũ simil. Quinto carebit etiam his reditibus, ac prouenti-
23 bus, † quamuis tempore collationis de more absolutus fuerit; illa enim absolutio solum ad effectum collationis prodest; ita late Vgol. d. num. 1. vesic. sexto carebit. Sexto absolutus, modò iustè fuerit excom-
24 municatus † fructus beneficij non recuperat, vt optime probat Vgol. d. num. 1. versic. septimo nec absolutus. Septimo
25 amplia † etiamsi iste excommunicatus in Ecclesiam conueniret, & cum alijs recitaret diuina officia, quicquid in contrarium voluerint Petr. à Nauar. lib. 2. de restit. c. 2. num. 237. to. 1. & Henriq. to. 1. Theol. Moral. lib. 13. c. 3. §. 3. in fi. idem statuentes in suspenso: quorum etiam opinionē satis probabilem putat Tho. Sanch. trac. de Matrim. lib. 3. disp. 5 f. n. 12. Garz. d. c. 13. n. 91. & rursus c. 14. nu. 59. Sed ipse falsam puto, quod & sentiunt Rebuf. & alij relati a Sanch. sup. n. 10. nam licet faciat quod Ecclesia ordinauit ad lucrādum distributiones; tamen, cum Ecclesia ipsa huic prohibeat diuina, est etiam incapax distributionum: neque sufficit, quod id faciat, quod Ecclesia præcipit, nimirum recitet officia; nam sic etiam clericus alterius Ecclesiæ in hac Ecclesia recitando; distributiones lucrifaceret, quod est absurdum: sed requiritur, vt id faciat modo, quo ea præcipit, hoc est, licitè, & deuotè, capit. dolentes de celebr. Miss. Conc. Aquisgr. cap. 131. & Trid. sess. 24. cap. 12. de reform. quod & fatetur Pet. Nauar. sup. num. 232. paria enim sunt non fieri, & non ritè fieri, cap. veniens, de presb. non baptiz. & inutile, ac nullum, cap. inter corporalia, de transl. Episc. sicq; soluitur ratio Sanchez d. num. 12. ministerium huius excommunicati, & suspensi esse tam vtile Ecclesiæ, ac si exhiberetur à non excommunicato, vel suspenso; vnde ministerij stipendium percipere debet sicut possessor malæ fidei mercedem laboris in vtilitatem rei impensi percipit. ac simul etiam sic tollitur fundamentum Petri à Nauar. quod d. num. 237. pro sua sententia adduxit. diuersa quoque ratio est de notorio peccatore, per ea, quæ infr. quæst. 17. præmiss. 3. & concl. 4. latius afferemus. Ampliatur, 8. vt ex illis
26 fructibus † de rigore non sit subueniendum excommunicato, vt ex communi docent Couar. d. versic. duodecimò hinc etiā Vgol. d. num. 1. versic. quarto vel clericus, & Clar. in pract. Crimin. quæst. 73. num. 7. ex eo, quia sibi potest prouidere petendo absolutionem; quare si per eum
27 non stet, quin absoluatur, † ex his reditibus alimenta habebit, vt post Card. & Io. de Lig. tradit Dec. d. §. verum num. 7. & Vgol. d. cap. 12. num. 4. immo licet sit in
28 mora petendi absolutionem, † ex æquitate succurrendum illi erit, ne fame pereat, vbi aliunde non habeat, ex quo commodè sustentari possit, ita Vgol. ibid. post Dec. d. §. verum. num. 7. late Franc. Marc. decis. Delphin. 881. num. 2. & 3. Atque hæc esse poterit prior limitatio ad hanc à nobis primo loco propositam conclusionem.
29 Limitatur autem secundo † vt non procedat in fructibus ante excommunicationem perceptis, vt ex not. per Innoc. in cap. si verò, de sent. excom. & d. cap. 1. de iudic. tradit Vgol. d. cap. 12. in princip. num. 4. versic. quintò ea regula. Tertio
30 non habet locum, † vbi ante excommunicationem fructus percipiendi creditori ipsius clerici assignati essent, vt voluit Vgol. d. num. 4. versic. septimo vbi ante; quod e-
31 go sanè † in alijs fructibus præter distributiones admitterem, cum in ijs nullum ius sit alijs quæsitum per ius accrescendi vt in quotidianis distributionibus; ex quibus; etiam soluenda non erit pensio, sed de alijs fructibus, si quos habet; de quo fortasse latius infra 3. part. quæst. 8. vbi de pensione agetur. Denique probabile puto, quod tradit Nicol. Garz. d. cap. 13. num. 128. cum multis seqq. valere consuetudinem legitimè præscriptam, vt Canonicus etiam denuntiatus excommunicatus tunc demum distributiones amittat, licet in chorum conueniat si declaratoria sit Punctatoribus intimata, vel aliter sit notorius, seu manifestus excommunicatus, alias secus; idq. quoad forum fori, non poli.

Secunda Conclusio. Iniustè excommu-
32 nicatus † recuperat quotidianas distributiones constito de illius iniustitia. ita in specie docet Henriq. d. lib. 13. cap. 13. §. 4. Couar. d. versic. duodecimò hinc etiam dedu-

deducitur, Foller. in prax. crimin. Canon. 3.par.cap.33. num. 111. Fel. in cap. Apostolicæ num. 12. de except. Mart. Nauar. in conf.11.num. 6. de cler. non resid. vol. 1.Petr.Nauar.lib. 2. de restit. cap. 2. num. 238. in tom. 1. & sequitur Vgol. d. cap.
33 12.in princip.num.4.licet velit, † quod, vbi acquisitæ iam sunt alijs clericis, ab illis eas non reperat, sed ab eo, qui iniuste excommunicauit, arg.c. sacro §. caueant. sed voluit allegare §. cumq; aduersus, de sentent. excommun. & ea, & quæ tradit Glos. in c.2. verb.occasionem, de off. ord. in 6. de quo nunc disputare non intendo; sed aliquid dicam infr. concl. 4. nunc solum dico, responderi posse distributiones illas acquisitas fuisse interessentibus reuocabiliter. Probatur autem hæc assertio ex Glos.fin.d.§.verum, quam ibi Innoc. Abb. Bal.Dec.& ceteri sequuntur, dum per tex. in cap. super causa, 2. quæst.5.& alia tradit, excommunicatum iniuste recuperare post absolutionem omnia, quæ propter excommunicationem amisit: & ratio est, quia priuatio hæc est pœna, qua qui non delinquit, affici non debet, l.penult.ff. de re milit.c.vlt.de transact.c.Ioannes, & cap. sicut dignum, de homicid.cum suis si-
34 mil. Ampliatur vero hæc conclusio † vt procedat etiam in excommunicato nulliter, qui dixit de nullitate, modo ea nulla declarata fuerit, vt in specie, tradit Foller. d.num.111. & eadem plane ratio militat, quæ in iniusta excommunicatione. Limi-
35 tatur autem primo † in eo, qui, licet iniuste excommunicatus sit, tamen non curat, vt causa cognoscatur, ipseq; absoluatur; nam distributiones eo tempore debitas nō recuperabit, per id, quod de fructibus tradit Vgol.d.num.4. circa princip. Limi-
36 tatur secundo † vt tunc demum hic iniuste excommunicatus recuperet distributiones, si interesse consueuerat ante excommunicationem. ita Fel.d.cap.Apostolicæ nu.12.Foller.d.nu.111. Couar.d.vers. duodecimo hinc etiam, & Surd.tract.de alimen. tit.1. quæst. 82. num. 15. probaturque ex ijs, quæ latius adduximus supr. hac eadem 2. par.quæst. 5. concl. secunda.

Tertia Conclusio. Iuste suspensus ab
37 officio † ipso iure priuatus est quotidianis distributionibus. ita Host. in Sum. tit. de sent.excommun. §. quis sit eius effect. num. 11. Præpos. cap. pastoralis §. verum, versic. sed pro complemento, de appel. Burgas. de irregular. 6. par. tit. de suspens.num.31. Fel. d. cap. Apostolicæ nu. 12.de except. Nauar.d. conf. 11. nu. 6. & Vgol.d.tract.de censur.Eccles.tab.4.cap.6. §.3. in fin. versic. postremo excipiuntur; ob eam rationem, quia distributiones non dantur ijs, qui diuinis officijs non intersunt tamquam Ecclesiæ ministri, vt patet ex cap. vnico de cler. non resid. in 6. cum suis concord. alibi adductis; suspensus autem ab officio non potest diuinis officiis interesse vt minister Ecclesiæ, sed tantum tamquam priuatus, aut laicus, vt satis probat Vgol. d.tab. 4. cap. 6. §. 1. num.3.& latius cap.5.§. 3.num. 1. & 2. id ipsum etiam voluerunt alij relati per Tho. Sanch.tract.de Matrim.lib.3. disposit. 51. num. decimo, vers.alia vero pars; ac præterea quotquot tradiderunt, suspensum non percipere fructus beneficij, vt Glos. & ibi ceteri fere omnes in Clem. 2. de vit. & honest. cler. Idem vero dicen-
38 dum est † de suspenso a beneficio; nam is quoque amittit quotidianas distributiones; ita Vgol. d. tab. 4. cap. 8. §. 7. num. 4.post alios, quos refert: quod etiam est de mente omnium, qui de suspensione tradiderunt; fatentur enim hunc esse proprium effectum suspensionis à beneficio, vt omnibus prouentibus, & emolumentis ipsius beneficij priuet, vt inter cæteros videre est apud Gregor. Sayr. tract. de censur.& irregular.seu tom.1.Thesaur.cas. consc. lib. 4.cap.6. num. 9. & 10. licet is nu.11.velit, adhuc suspensum à beneficio, si intersit diuinis, lucrari distributiones; in qua opinione est singularis. neque eius ratio vrget; licet enim distributiones non veniant nomine fructuum beneficij; tamen, quicquid ipse dicat, percipere quotidianas distributiones competit ratione beneficij, & Canonicatus, cap. dilectus il 1. & cap. pro illorum, de preben. cum simil. alibi per nos allegatis. Id er-
39 go amplia † etiamsi iste suspensus in chorum Conueniret, & recitaret diuina officia, per ea, quæ paulo ante conclus. prima, ampl. septima contra Petr. à

O Nauar.

Nauarr. & alios contrarium in hoc quoque sentientes adduximus. De deposito verò, ac degradato; similiter de eo, qui priuatus fuit beneficio dicemus infr. q.
40 17. Limitatur autem hæc Conclusio, † vt suspenso etiam à beneficio, vbi aliunde non habeat, vnde se sustentet, subueniendum sit de fructibus ipsius beneficij. Glos. fin. in c. studeat, dist. 50. & capit. cum Vintoniensis, vbi Bal. num. 2. de elect. Abb. in c. pastoralis §. verum num. 16. Dec. num. 7. de appell. & post alios tradunt Couar. d. num. 8. vers. duodecimo hinc etiam deducitur, Sayr. d. cap. 6. num. 12. & Vgol. d. §. 7. num. 2. Hoc tamen procedit vbi sus-
41 pensio pro pœna lata est; secus verò, † si pro contumacia; nam, cum tunc parendo, ab ea se eximere, ac liberare possit, non est ei subueniendum de dictis reditibus, ac fructibus, nisi summa necessitas adsit, vt ex ijsdem Doct. ibid. concludit Vgol. & constat ex ijs, quæ supr. concl. 1. de excommunicato dicta sunt, maximè verò ex Franc. Marc. decis. Delphin. 831. num. 2. & 3.

Quarta Conclusio. Iniustè suspensus siue ab officio, siue à beneficio, siue simpliciter
42 † recuperat distributiones quotidianas. ita, quicquid in contrarium voluerit Gemin. in cap. contumaces, 50. dist. tenendum cum Fel. d. cap. Apostolicæ nu. 12. de except. Nauar. d. consil. 11. nu. 6. de cler. non resid. vol. 1. Vgol. d. §. 7. num. 4. Idem etiam sentiunt Glos. in cap. super causa, 2. q. 5. & ibi Gemin. Specul. tit. de fruct. & interesse §. fin. Abb. post Innoc. d. cap. pastoralis col. 5. quos refert, & sequitur Fel. d. num. 12. idem Abb. in cap. cum bonæ num. 6. versic. eo autem absoluto, de æt. & qual. Eædē vero rationes, ampliationes, ac limitationes 2. conclus. huic quoque adaptātur. Illud solum adnotandum,
43 quod † donec pendet quæstio super iustitia, vel iniustitia censuræ debent fructus, & reditus conseruari; quia constito de iniustitia debent restitui absoluto, quod difficilius fieret fructibus iam consumptis. ita Fel. d. num. 12. Vgol. tamen
44 d. num. 4. in fin. dicit † verius sibi videri, distributiones factas esse eorum, qui diuinis inseruierunt, & suspensum recuperare illas ab eo debere, qui iniuria illum suspendendum curauit. arg. c. sacro versic. verum si contra, sed debuit allegare §. cumque aduersus, de sent. excom. pro quo etiam faciunt not. per Glos. d. c. 2. de off. ord. in 6. in ver. occasionem, quæ idem Vgol. d. tab. 2. cap. 12. nu. 4. ad id allegauit, cum de iniustè excommunicato ageret, prout etiam eum retulimus supr. concl. 2. Verum adhuc puto cum communiori sententia, recuperare posse hunc absolutum à suspensione, seu excommunicatione iniusta tam fructus, quam distributiones ab ijs; qui illos illasue perceperunt, & consumpserunt, quod aperte sentiunt Fel. d. capit. Apostolicæ num. 12. & alij, quos dict. conclus. 2. in princip. & hac eadem conclus. retulimus. ad idem faciunt, quæ 1. par. quæst. 9. conclus. 2. 3. & 4. præcipuè ex duabus constitut. altera Pij IV. altera verò Pij V. in materia sequestri adduximus; ex quib. etiam colligitur, tutius esse, donec pendet lis super iustitia, vel validitate censuræ, distributiones sequestrari penes idoneam personam, vel saltem à Capitulo præstari sufficientem cautionem propter difficultatem executionis, seu recuperationis earumdem distributionum; quod idem aperte sentit Rot. inter decis. Card. Seraph. decis. 1239. num. 4. neque obest, quod videatur quodammodo ius acquisitum ijs, qui huiusmodi reditus perceperunt. nam, vt d. conclus. 2. admonuimus, vbi aliquod ius quæsitum dici possit, illud quæsitum est reuocabiliter, & resolubiliter in euentum, quo de iniustitia, nullitateq; censuræ appareat. Mines obest d. cap. sacro §. cumq; aduersus excom-
45 municatorem; vbi † iniustè excommunicato datur actio contra excommunicatorem ad interesse. nam vel illud interesse intelligitur de expensis litis, & alij similibus damnis, vt tenere videtur ibi Glos. & cæteri Doct. vel dabitur duplex actio huic iniuste excommunicato, altera contra excommunicantem, & suspendentem iniustè; altera vero contra eos, qui reditus huiusmodi perceperunt: neque enim nouum est plures actiones pro eadem re contra plures personas alicui competere posse, vt constat ex l. etiam, & l. fin. C. si tut. & curat. l. 3. ff. de

eo, per quem fact. erit cum simil. passimq; Doct. adnotarunt. Denique non obstat id, quod not. Glos. d. capit. 2. Verb. occasionem, eum, qui præbet occasionem interdicti alicuius loci, teneri ad damna, quę passa sunt loca pia propter interdictum, puta in eleemosinis, & oblationibus; id etenim longè diuersum est; nam nullus est, qui eas oblationes, aut eleemosinas percepit; ideo nil mirum, quod detur actio contra eum, qui fuit causa interdicti, cum maximè is, qui causam damni dat, teneatur ad ipsum damnum, cap. vlt. de iniur. cum vulgar. & vbi aliquis eas recepisset, tunc nemo dubitat, quin daretur etiam contra eum actio realis, si extarent; alias personalis, vel mixta.

Quinta Conclusio. Iustè interdictus ab ingressu Ecclesiæ amittit ipso iure quotidianas distributiones neque eas recuperat: iniustè verò interdictus vel nulliter, eas recuperare debebit constito de iniu-
46 stitia, vel nullitate. Posterior pars † huius conclusionis patet ex ijs, quæ supra hac eadem quæst. concl. 2. & 3. de iniustè excommunicatis, & suspensis diximus; eadem enim planè ratio in his quoque interdictis locum habet: ideoque eodem etiam planè modo ampliari, ac limitari potest hæc pars, sicut predictę conclusiones.
47 Prior autem pars † conclusionis huius probatur ea manifesta ratione; nam distributiones quotidianæ non dantur nisi ijs, qui in Ecclesijs intersunt diuinis officijs tanquam ecclesiæ ministri, vt constat ex dict. cap. vnico & supr. concl. 3. ostendimus; at vero is, cui est interdictus Eccle-
48 siæ ingressus, † vel absolute nullo modo Ecclesiam ingredi potest, vt voluit Calder. in tract. de interdict. Eccles. 2. mem. vers. sed quæritur, & Abb. in cap. cum Ecclesia num. 5. de immunit. Ecclesiar. quos secuti sunt Paul. Fusc. in trac. de visit. & regim. Eccles. lib. 2. cap. 32. num. 7. & Vgolin. d. tract. de censur. Eccles. tab. 5. cap. 16. §. 1. vsque ad medium: vel si ingredi potest Ecclesiam, & in ea extra tempus diuinorum officiorum orare, aut etiam tempore diuinorum per eam transire, vt voluit Innocen. in cap. sacro num. secundo, de senten. excomm. cuius sententiam amplexi sunt Gemin. d. capit. is, cui num. 3. & ibi Anchar. de senten. excom. in 6. Couar. in cap. alma mater, 2. par. §. 1. num. 3. vers. poterit tamen, Nauar. d. cap. 27. nu. 176. & alij, quos refert, ac sequitur Viual. in Candel. aur. d. 2. par. tit. de interdict. num. 152. 153. & 154. non poterit tamen audire in eadem Ecclesia diuina officia, vt ijdem Doct. omnes testantur, & idem Vgol. d. c. 16. §. 3. nu. 1. & Henriq. d. lib. 13. c. 32. §. 2. circa medium; & constat ex d. cap. is cui, ibi, irregularis efficitur si contra interdictũ huiusmodi diuinis in ea se ingerat, &c. hæc autem diuina officia, quæ huic interdicto in Ecclesia
49 obire prohibentur, † sunt Missa, & horæ Canonicę, vt colligitur ex cap. 1. iuncto c. dolentes, de celebr. Miss. & in specie tradiderunt Nauar. d. cap. 27. nu. 172. & Viual. d. num. 154. Ampliatur autem hæc ipsa prior pars conclusionis primo, vt proce-
50 dat, † siue interdictum latũ sit a iure, siue ab homine. per ea, quæ post Glos. 2. d. c. is, cui, & ibi Anchar. tradit Vgol. d. §. 1. post mediũ, vers. & hoc locum habet: quod ta-
51 men ita intelligendum est, vt † in interdicto iuris requiratur sententia super facto, seu declaratoria, quod hic incurrerit interdictum; per ea, quæ post eundem Vgolin. d. tract. de censur. Eccles. tab. 2. cap. 12. in prin. num. 1. docuimus supr. concl. 1. ampl. 4. in fin. Secundo amplia, vt proce-
52 dat † licet iste clericus fuisset in alia ciuitate interdictus ab ingressu Ecclesiæ; nam in eam, cui est adscriptus, non potest ingredi, & per consequens neq; habere quotidianas distributiones, vt optime probat Vgol. d. tab. 5. cap. 16. §. 1. vers. item locum sibi vendicat; tum quod illud cap. is, cui simpliciter loquitur; tum quod hoc interdictum inhæret personæ, Ecclesiaq; vna est. Tertio amplia, vt pro-
53 cedat † etiam quoad Ecclesiam non consecratam, modò auctoritate Episcopi erecta, & constructa sit; vt post Calder. d. memb. 1. versic. sed quid si is, & d. Anchar. d. cap. is, cui, num. 1. & alios in specie docet Vgol. d. §. 1. versic. tertio locum habet. Postremo ampliatur,
54 † vt sic interdictus ab ingressu Ecclesiæ neque etiam possit ingredi, vt diuina audiat, Ecclesiam interdictam. ita Vgo. d. §. 1. vers. postremo hic sic interdictus; nam &

Ecclesia interdicta non amittit immunitatem, Abb.cap.pen. num. 8. & ibi Add. de immunit.Eccles.latè idem Vgol. d.tractat. Tab.1.cap.13.§.15.

Limitatur autem hæc ipsa conclusio,
55 † vt excipiantur festi illi dies, qui habentur in c.fin.§.in festiuitatibus, de sent. excom. in 6. & de quibus latè inter cæteros Vgol.d.tab.5.c.9.§.1.nam in ijs, sicut cæteri interdicti, ita etiam interdicti, seu suspēsi ab ingressu Ecclesiæ Ecclesiam ipsam ingredi poterunt, ac diuinis interesse, priuatimq; dumtaxat preces fundere, vt ait idem Vgol.d.c.16.§.1.ad fin.& §.3.num.1. quare cum non possint, vt Ecclesiæ ministri, diuinis interesse, publicèq; orare, neq; etiam habebunt illis diebus distributiones iuxta per nos dicta sup.concl.3.

SVMMAE RERVM.

1 *Cessatio à diuinis, & interdictum valde differunt inter se, & num.seqq.*
2 *Cessatio à diuinis, & interdictum quid sint.*
3 *Interdictum est censura Ecclesiastica, cessatio autem à diuinis non.*
4 *Interdictum est quid iuris, cessatio à diuinis quid facti.*
5 *Cessatio à diuinis post appellationem decreta an sit nulla.*
6 *Cessatio à diuinis an impediat administrationem sacramentorum, sicut interdictum; & num.seq.*
7 *Diuinorum nomine continentur etiam administratio sacramentorum.*
8 *Celebrans tempore interdicti in loco interdicto incurrit irregularitatem, secus tempore cessationis à diuinis.*
9 *Cessationis tempore an celebrari debeant singulis diebus in Ecclesiis diuina officia submissa voce.*
10 *Interdictum Ecclesiasticum duplex, aliud locale, aliud personale. Alii addunt mixtum; cuiusmodi est ambulatorium; nu.11.*
12 *Interdictum locale duplex, aliud generale, aliud particulare. Item personale eodem modo duplex; num. 13. Idemq; de mixto dici potest; num 14.*
15 *Officia diuina prohibentur tempore interdicti.*
16 *Cessatio à diuinis duplex est, alia generalis, alia particularis.*
17 *Interdictum fertur vel à iure, vel ab homine.*
18 *Interdictum à iure quibus casibus incurratur, remissiuè.*
19 *Ecclesia polluta, seu violata interdicta dicitur quoad hoc, ne in ea diuina celebrari possint.*
20 *Ecclesia quibus casibus pollui, seu violari dicatur.*
21 *Diuina omittenda sunt eo ipso in Ecclesia polluta.*
22 *Cessatio à diuinis iu nullo casu eo ipso inducitur.*
23 *Cessationis à diuinis quæ causa sit in iure expressa. & qualis, quomodoq; tractanda; num.24.*
25 *Cessatio à diuinis à quo decerni debeat.*
26 *Interdicti generalis tempore singulis diebus celebrari debent diuina officia, & qualiter.*
27 *Interdicti generalis tempore diuinis non interessentes amittunt distributiones quotidianas.*
28 *Officia diuina recitari non debent in Ecclesia polluta, vel violata. Clerici tamen percipiūt distributiones, num.29.*
30 *Capitulum interdictum a iure, vel ab homine nullo modo potest diuina officia recitare, neque percipit distributiones; num.31. sed eæ conuertentur in Ecclesiæ vtilitatem; num.32. item dicendum de singulis Canonicis, vel Mansionariis; num.33. eorum tamen portio cæteris accrescet: num.34.*
35 *Officia diuina celebrari non debent vllo modo in Ecclesia specialiter interdicta.*
36 *Cessationis à diuinis siue iustæ, siue iniustæ tempore clerici non percipiunt distributiones quotidianas. sed eas repetunt ab eo, qui causa fuit cessationis. fructus autem præbendæ percipient; num.37.*
38 *Interdicti tempore officia diuina publicè celebrari possunt in certis festiuitatibus. in quibus tenentur clerici psallere, & cætera munera obire; num.39. admittenturq; clerici interdicti, num.40. modò causam non dederint interdicto, num.41.*
42 *Horæ Canonicæ quanam recitari possint tempore interdicti in festiuitatibus exceptis. Et quid de Vigiliis earum festiuitatum, num. 43.*
44 *Festo die Corporis Christi Domini publicè recitari possunt diuina officia tempore interdicti, immo & per totam octauam, nu. 45.*

46 Cessa-

46 *Cessationis a diuinis tempore solemniter celebrari possunt diuina officia in festiuitatibus exceptis.*

47 *Officia diuina solemniter celebrari non possunt in Ecclesia specialiter interdicta, etiam in solemnitatibus exceptis. Idem de Ecclesia polluta; nu. 48.*

49 *Mortuos sepelire, eorumue officium celebrare intra Ecclesiam non licet tempore interdicti etiam in festiuitatibus exceptis.*

50 *Interdictum nouum poni potest in festiuitatibus exceptis tempore interdicti.*

An, & quando tempore interdicti, vel cessationis à diuinis possint clerici Quotidianas Distributiones percipere. Quaestio XVI.

PRAEMITTO hic primò, differre ad-
1 modum inter se† interdictum, & cessationem à diuinis; nam interdictum
2 definitur† censura Ecclesiastica, qua homo separatur ab omnib. diuinis officijs, certis sacramentis, & Ecclesiastica sepultura, vt ex Nauar. & alijs tradidimus quaest. praeced. in 1. praemiss. ad fi. Cessatio verò à diuinis definitur desistentia quaedam à diuinis officijs, & sacramentorum administratione, vt ex Innoc. & communi in cap. dilectis, de appell. & cap. irrefragabili §. ceterum, de offic. ord. colligit Nauar. in Manual. Confess. d. cap. 27. num. 188. vel suspensio organorum diuinae laudis in aliquem locum decreta, vt definiunt Couar. in relect. cap. alma mater 2. par. §. 2. num. 1. de sent. excom. in 6. Henriq. tom. 1. Theolog. moral. lib. 13. c. 52. §. 1. & Viual. in Candelabr. aur. 2. par. in fi. tit. de cessat. à diuin. num. 1. Ex quibus patet. haec duo
3 differre, primò, quod† interdictum est censura Ecclesiastica, cessatio autem non, quod etiam in specie adnotauit Nauar. d. cap. 27. num. 164. & 188. Henriq. post alios non nullos d. lib. 13. cap. 2. § 1. & cap.
4 52. §. 1. differunt etiam, quia † interdictum est quid iuris, cessatio autem quid facti; quia pro omnibus imponitur, nec respicit in hoc magis delinquentes, quam ipsos innocentes, sed est immediatè ipsorum diuinorum suspensio, neque reddit locum ipsum interdictum. ita post Abb. in cap. dilectis num. 18. de appell. & alios tradunt Couar. d. num. 1. Henriq. d. cap. 52. §. 1. cuius rei optimum exemplum habemus dominio & possessione, quae in eo praecipuè differunt, quod possessio habet plurimum facti, dominium vero plurimum iuris, l. 1. §. adipiscimur, & §. si vir, ff. de acquir. poss. l. 1. §. si Scaeuola, ff. si is, qui testam. lib. esse iuss. fuer. l. 3. in princ. ff de bon. poss. l. denique, ff. ex quib. caus. mai. & l. pupillus, ff. de acquir. possess. iuncta l. 1. & l. bonae fidei, ff. de acquir. rer. domin. cum traditis per Doct. tum ibi, tum
5 alibi saepe. praeterea cessatio † post appellationem decreta non est nulla, Abb. & alij d. c. dilectis, & Gonzal. à Villadr eg. trac. de irregular. cap. de interd. ad fin. cum tamen secus sit de interdicto, quod licet per appellationem subsequentem non suspendatur, c. ad haec il 5 de appell. & c. is, cui in fin. de sent. excom. in 6. nihilominus interdictum post appellationem latum est nullum, d. cap. dilectis, de appellat. & notauit Abb. ibid. num. 20. in fin. quamuis Couar. & Henriq. loc. cit. hoc discrimen nō admittāt, ob eam rationem, quia, licet cessatio tamquam quid facti non tollatur per praecedentem appellationem, cum supponatur missa executioni, tamen quoad iuris effectus non videtur, quomodo ea quoque inanis non sit, sicut excommunicatio, & interdictum; q & ipsa quoad factum, si ea contingat executioni mitti, aequè suspendi non possunt, cum infectae esse non possint. Sed melius dicas cum Dec. d. c. dilectis num. 23. quod pronuntiatio super cessatione est iuris; vel dic, quod, cum cessatio aliquo modo inter dictum sit, vt constat ex d. cap. dilectis iun ctis ibi not. per Inn. & alios, eadem erit vtriusq; ratio quoad hoc, vt nullius sit roboris si post legitimam appellationem decernatur; idque cauetur in eod. cap. dilectis iuxta Innoc. Bellam. Dec. & aliorum interpretationem, qui illum text. de cessatione à diuinis, non autem de interdicto propriè sumpto intellexerunt. Insuper ex definitione, & mente Henriq. & Couar. videntur distingui interdi-
6 ctum, & cessatio, quod † illud suspendit administrationem sacramentorum, & cele

brationem diuinorum officiorum; at vero cessatio solum inducit suspensionem diuinorum officiorum; idque etiam colligi videtur ex nomine ipso cessationis à diuinis, & ex cap. irrefragabili §. cæterum, de off. ordin. cap. si Canonici, quod est 2. & c. quamuis eod. tit. in 6. & Clem. 1. de sent excom. ex quibus iuribus solum colligitur, quod per cessationem inducatur suspensio loci à diuinis. Tamen verè tam interdicto, quam cessationi à diuinis commune est, vt etiam suspendatur administratio sacramentorum, vt expresse voluit
7 Nauar. d. nu. 188. & ex eo patet, quod † nomine diuinorum continetur etiam administratio sacramentorum vt satis probat Vgol. de censur. tab. 5. c. 5. §. 2. num. 2. Differunt etiam ex communiori opinione,
8 quod † celebrans tempore interdicti in loco interdicto regulariter incurrit irregularitatem, vt constat ex cap. is, qui §. fin. de sent. excom. in 6. celebrans verò tempore cessationis à diuinis siue generalis, siue particularis non incurrit irregularitatem ita Butr. Abb. Imol. Præpos. Bellam. & Franc. d. cap. dilectis, de appell. Bonif. de Vital. d. Clem. 1. col. pen. de sent. excom. Innoc. d. cap irrefragabili col. pen. de off. ordin. Nauar. d. cap. 27. num. 188. cum seq. Siluest. Verb. interdictum il 1. §. 1. & Verb. cessatio §. vlt. & Henriq. d. cap. 52. §. 1. & c. 54. §. 3. quamuis alij, quos referunt Nauar. loc. cit. & Conar. d. 2. par. §. 2. nu. 3. ad finem distinguant de cessatione generali, & particulari, & velint, irregularitatem incurri à violante cessationem generalem indictam ab eo, qui potest interdicere. Denique differunt interdictum, & cessatio à diuinis, quod
9 † tempore interdicti recitari possunt, & debent diuina officia singulis diebus in Ecclesijs, & Monasterijs, sicut prius; submissa tamen voce, ianuis clausis, excommunicatis, ac interdictis exclusis, & campanis etiam non pulsatis, vt habetur d. cap. fin. adijcimus præterea, de sent. excom. in 6. quod tamen non licet tempore cessationis diuinorum, vt satis constat ex d. cap. si Canonici, §. sciturі, & tex. iuncta Glos. in cap. non est vobis, de sponsal. & matr. probantq; Couar. d. 2. par. §. 4. num. 7. versic. contraria sententia, & Henriq. d. lib. 13. cap. 53. §. 1. & 2. vbi tamen, & optimè, id limitat dupliciter; primò, vt liceat singulis hebdomadis vnam Missam celebrare in singulis Ecclesijs Parochialibus, & Monasterijs ad renouandam sanctissimam Eucharistiam: deinde, vt duo, vel tres clerici possint simul, priuatim sine cantu recitare horas canonicas; cuius tamen contrarium post alios sentit Viuald. sup. nu. 14.

Præmitto secundò, interdictum duplex
10 esse, † aliud locale, aliud personale, vt quæst. præc. admonuimus, & constat ex cap. si sententia, c. si ciuitas, & c. præsenti, de sent. excom. in 6. adnotaruntq; passim Doct. inter cæteros Henriq. d. lib. 13. cap. 41. §. 3. Burgas. d. tit. de sent. interdict. num. 2. & 3. & Vgol. d. tab. 5. capit. 5. in
11 princip. alij addunt † mixtum continens vtrumque, locum nimirum, & personas, cuiusmodi est ambulatorium, afficiens locum, quem talis, vel tales adierint: ita Nauar. d. cap. 27. num. 166. & seq. Interdi-
12 ctum loci duplex, † generale, afficiens prouinciam, ciuitatem, vel castrum; ac particulare, seu singulare, afficiens vnam Ecclesiam, Nauar. & Henriq. loc. cit. Vgol. d tab. 5. cap. 6. in initio, & Couar. d. 2. par. §. 1. num. 9. similiter interdictum
13 personale † aliud generale latum contra vnum populum, vel religionem; aliud particulare contra vnam personam. latè Henriq. & Nauar. loc. cit. Burgas. d. num. 3. & Vgol. d. tab. 5. cap. 12. in initio. Idem
14 quoque † de mixto dici potest, vt aliud generale sit, aliud particulare, Henriq. d. §. 3. in fin. Nauar. d. num. 166. De effectibus autem harum specierum interdicti videndi sunt Doct. mox citati, & in iuribus paulo ante allegatis. Pro nunc quod ad rem nostram attinet, scire sufficiat, inter-
15 † dicti generatim sumpti præcipuum effectum esse diuinorum officiorum prohibitionem, vt ex d. cap. si ciuitas. cap. si sententia, cap. fin. de sent. excom. in 6. & alijs iuribus probat inter alios Vgol. d. tab. 5. §. 2. nu. 1. nomine autem diuinorum præcipuè Missa, diuinaq; officia continentur, vt ex dictis iuribus constat, fusèq; ostendit Vgol. d. §. 2. num. 2. Cessatio quo-
16 que à diuinis † duplex est, alia generalis, alia particularis, vt patet ex ijs, quos re-

veniendo

ferunt,& sequuntur Nauar.d. cap. 27. nu. 188.Couar.d.§.2.num.3.& Henriq. d. lib. 13. cap.52. §.1.ad quos, vbi opus fuerit, pro hac materia cessationis à diuinis recurrendum est.

17 Præmitto tertio, † interdictum ferri vel ab homine, vel à iure, vt laté ostendit Vgol. d. tab. 5. cap. 2. & 3. Interdi-
18 ctum a iure† incurritur in multis casibus, vt constat ex tex. in cap. vbi periculum, de elect. in 6.cap. quamquam, de censib. cap. clericis, de immunit. Ecclesiar. cap. 1.de vsur.cap.vlt.de pœn. eod.lib. cum alijs iuribus, quæ adducunt dñi plures huiusmodi casus recensent, Vgol. d. cap. 3. Henriq.d.lib.13.cap.43.§.5. Clar. in Prax. crimin. quæst. 76. Burgas. d. tit. de sent. interd. num. 31. & 43. & Viual. in Candelabr. aur. 2. part. tit. de interd. num. sexto, vsque ad 50. Ecclesia quoque
19 polluta, seu violata † interdicta dicitur quoad hoc, ne in ea possint celebrari diuina officia; ita late Viual. d. tit. de interd.num.53. vsque ad 84. & Henriq. d. lib.13.cap. 51. §. 5.& lib. 9. cap. 27. §. 5.
20 Sex autem† sunt casus,in quibus Ecclesia violata dicitur,& sic interdicta, vt in ea non possint celebrari diuina,quos referũt, & comprobant Nauar. d. cap. 27. num. 256. & seqq. Viual.& Henriq.loc.citatis. Primus per effusionem iniuriosam, & publicam sanguinis in Ecclesia,cap.proposuisti,de consecrat.Eccl.vel alt.Secundus per illicitam seminis humani effusionem, cap. significasti, de adult.Tertius, si quis denuntiatus excommunicatus in Ecclesia sepelitur, cap. consuluisti, de consecrat. Eccl.vel alt. Quartus,si infidelis ibidē sepeliatur,cap.Ecclesiam il. 1.& il 2.de consecr. dist. 1. Quintus, quando Ecclesia fuit consecrata per Episcopum publice excommunicatum; facit d. cap. consuluisti, vbi Abb. & Host. Sextus, quando parietes Ecclesiæ, aut eorum maior pars simul deijcitur, Glos. in cap. ligneis, de consecr. Ecclesi. Tabien. Verb. consecratio 2.§. 1.præcipuos vero ex ijs casibus latius explicant Viual. d. nu.53. vsque ad 72.Henriq. d.c.27.§. 5. in Glos. & Burgas.d.tit.de sent.interd.nu. 43.In omnibus autem casibus, in quibus polluitur Ec-
21 clesia,†cessandum est a diuinis officijs eo ipso non expectata vlla iudicis sententia, vt probat Viual.d. num. 84. Iam vero cessatio a diuinis, cum sit quid facti,vt supra
22 dictum est,† nullum casum in iure habet, quo proposita sit eo ipso, vt optimè monet Henriq. d. lib. 13. cap. 52. §. 1.in tex. & in Glos.litt.m.nec non cap.54 §. 1. iure
23 tamen expressa est † causa, ob quam indici possit. nam in Clem. 1.de senten. excom.§.in cessationibus,habetur,quod cessatio generalis à diuinis est vnicum lumē Ecclesijs Collegiatis, seu Conuentibus tam secularium, quam regularium Ecclesiarum ad repellendas iniurias eis factas; quo lumine profitetur ibi Clemens V. in Concilio Viennensi, nolle, nec debere huiusmodi Capitula, Colleg a & Conuentus à se priuari. Glos. verò communiter approbata d. cap.si Canonici, quod est 2. in Verb. causa, de offi. ordin.in 6. exempla affert harum iniuriarum, ob quas cessari potest a diuinis; puta, inquiens, cum fiunt statuta contra libertatem Ecclesiæ, cum imponuntur taleæ, vel collectæ clericis, cum detinetur clericus, vel Canonicus per secularem baliuum,vel his similia.Debet autem causa hæc,propter quam
24 cessatur, † primo esse rationabilis, & notoria,seu manifesta; tex. d. cap. irrefragibili §.cæterum,de off.ordin.& c.quamuis §.si autem,ad fin.eod.tit.in 6. Item de hac causa diligenter tractari debet per Collegium vocatis omnibus, sicut vocantur in electionibus faciendis; tex. d. cap. quamuis in princip. Tertio, si Canonici cessare deliberant, requirent prius eum, contra quem cessare intendunt,vt irrogatam offensam emendet. quod si fecerit, non cessabunt à diuinis. d. cap.quamuis, in princip. quod si offensam is emendare noluerit, cessare poterunt; tex. ibid. sed tunc causam suæ cessationis exprimerit in instrumento publico, vel patentibus litteris suo, vel alio autentico sigillo munitis, & illud, vel illas ei, contra quem cessare intendunt, debent assignare, per tex.d.cap.si Canonici,in princip. Quarto,statim,ac cessatum fuerit seruata prædicta forma, intra mensem vtraque pars, & cessans,& contra quam cessatur, iter arripiat ad Papam vel per se, vel per procuratores sufficienter instructos;

nisi interim vtraq; concordauerit, & continuatis diebus, quàm citò poterit, se coram Papa præsentibus, vt vtraque parte presente, vel altera contumaciter absente Pontifex definiat negotium, & culpabiles puniat; tex.d.cap.quamuis §. si autem. Quod si pars cessans prædicta non seruauerit tam in cessando, quam in veniendo, seu mittendo ad Sedem Apostolicam, cessatio ipsa seruari non debet, vt habetur d. §.si autem in fin. Denique requiritur, vt
25 † imponatur ab habente auctoritatem à iure, vel à consuetudine, vt constat ex d. cap.si Canonici, in princip. & d.Clem.1. §.in cessationibus, cum ibi not. per Doct. de sent.excom.Illud autem constat, eum iure communi posse cessare à diuinis, qui potest interdicere, vt Pontifex, Episcopus, & qui Episcopalem auctoritatem habet, vel cui ille commiserit, vt optimè docent Henriq. d.lib.13.cap.54.§.1. Couar. d. relect.cap.alma mater 2.par.§.2.num.6.quare Capitulum viuente Episcopo sine eius consensu, vel nisi id habeat ex priuilegio, vel consuetudine, non potest cessationē à diuinis imponere, vt apertè constat ex d. cap. irrefragabili, §. cæterum, de off. ordin.d.cap.quamuis, eodem tit.in 6.& dict. Clem. 1.§.in cessationibus, de sent.excom. iunctis maximè ibi not. per Glos. & Doct.quod & in specie probat Couar. d. num.6.subdens, quòd idem Capitulum Sede vacante, tanquam succedens in iurisdictione Episcopali id iure poterit. His Præmissis ad conclusiones descendamus.

Prima Conclusio. Tempore interdicti generalis Canonici, & alij clerici Collegiatarum Ecclesiarum, si ad officia diuina
26 non venerint (quæ † in ijsdem Ecclesijs singulis diebus celebrari debēt, sicut prius, submissa tamen voce, ianuis clausis, excommunicatis, ac interdictis exclusis; &
27 campanis etiam non pulsatis, † distributiones amittere debent, sicut interdicto perderent non extante, si diuinis officijs non adessent; tex.est in eadem ferè verba d.cap.alma mater, quod est fin. §. adijcimus præterea, de sentent.excom.in 6.vbi Glos.cæteriq; Doct.id adnotarunt, fusiúsque explicant. Hoc verò dupliciter mihi
28 declarandum videtur. Primò † vt, si Ecclesia ipsa sit interdicta propter pollutionem, seu violationem, tunc Canonici quidem non debent recitare diuina officia etiam cum illis moderationibus, cum in contrarium habeamus regulam ex paulò ante dictis præmiss. 3. circa medium; id autem non fuerit exceptum in dict.cap. alma mater, nec alibi: quare standum est regulæ, iuxta text. in cap. secundo in fin. de coniug. lepros. cum alijs traditis per Couar. lib. secundo, variar. resolut. cap. duodecimo, num. quarto; Puto ta-
29 men, quòd tunc † etiam dum sunt absentes, debebunt habere quotidianas distributiones Canonici illi, & Clerici, qui solent diuinis interesse; cum per ipsos non stet, quin intersint arg. tex. dict. cap.vnico iunctis ibi not. per Doct.de cleric.non resid. in 6. & per ea, quæ nos docuimus supr. hac ead. secunda parte, quæst. quinta in fin. cum maximè illi clerici non habeant, contra quem agere possint ad huiusmodi interesse, ad quod non tenentur qui dederunt causam cessationi diuinorum nisi postquam moniti noluerunt emendare offensam, vt dict.cap. si Canonici §. si autem, de offic.ordin.in 6. neque enim cesset pollutio, seu violatio Ecclesiæ ex eo, quòd ille, qui causam dedit pollutioni, emendare velit offensam; vt accidit in vera, & propria cessatione à diuinis, d. §. si autem; sed eo ipso inducitur violatio, quòd aliquis ex supradictis in præmiss. 3. casibus euenerit, & sic tollitur, quod ex d.§.si autem, contra priorem hanc declarationem
30 obijci poterat. Secundò declaratur, † quòd si Capitulum ipsum sit interdictum, vel à iure ob causam ibi expressam, vel ab homine, vt quia pensionem aliquam, aut quidenniū non soluerit, tunc diuina in illa Ecclesia celebrari non poterunt etiam cum illis moderationibus, ianuis clausis; campanis non pulsatis, & submissa voce: ratio clara est, quia inter cæteras moderationes positas in dict.§. adijcimus illa quoque est, quod interdicti excludantur, quales omnes Canonici esse supponuntur. con-
31 sequentes autem † Canonici illi non percipient distributiōnes quotidianas, cum illæ dentur ijs, qui verè, vel fictè diuinis intersunt, vt supr. prima part. quæstion. quarta latius ostendimus; hi verò Canonici non dicentur etiam fictè interesse, cū

per

per ipsos stet, quin intersint. Hoc autem casu puto vel officia diuina cum illis moderationibus recitanda esse à beneficiatis, seu Mansionarijs illius Ecclesiæ, ne diuinis cultus quoad fieri possit patiatur; vel certè hos clericos à Canonicis distinctos etiã si diuina non recitentur, suas distributiones percipere debere; distributiones verò Canonicorum † conuertendæ erunt in
32 Ecclesiæ vtilitatem, per ea, quæ dicemus infr. tertia parte, quæstion. sexta, cùm illud disputabimus, an semper distributiones non interessentium interessentibus accrescant, maximè verò conclusion. tertia.
33 Id ipsum autem † (nimirum, quòd non sit admittendus ad diuina officia etiam cum illis quatuor moderationibus, de quibus supr. & dict. §. adijcimus, & consequenter, neque etiam ad ipsas distributiones) dicendum est de priuato aliquo Canonico, vel Mansionario, qui à iure, secuta tamen facti declaratione; vel ab homine fuerit interdictus; idque satis constat ex eod. §. adijcimus, vbi mandatur excludi interdictos ab illa diuinorum officiorum celebratione, quòd si diuinis non interest sua culpa proculdubio carere debet distributionibus, vt iam sæpe diximus ac se patet, & in specie adnotauit Couar. dict. secunda parte, §. quarto, num. 3. Portio tamen distributionum, quæ huic clerico interdicto contingeret, si interesset,
34 † cæteris clericis Capituli sui, seu Collegij accrescet, per ea, quæ d. 3. par. quæst. 6. concl. 2. adducemus. Tertiò declaratur
35 † vt permissio, de qua in dict. §. adijcimus, non sit in vniuersum accipienda, vt nimirum cum illis moderationibus celebrare liceat, sed ita quidem, vt in Ecclesia particulari affecta inter dicto minimè locum habeat; quasi hæc constitutio in Ecclesijs obtineat, quæ sint intra locum interdictum, non in Ecclesia specialiter interdicta. ita post Glos. d. §. adijcimus, Verb. Ecclesijs, quam sequuntur ibi Anchar. Gemin. Franc. & cæteri communiter, aliosque quamplurimos in specie tradit Couar. dict. §. quarto, num. quinto in princip. idque satis ex ipso tex. elicitur in verbis præcedentibus. Cæteras declarationes ad illum §. adijcimus, quas, quia ad rem nostram non faciunt, consultò omittimus, præter Scribentes ibi videre poterit studiosus lector apud Couar. d. §. 4. & Henriq. d. lib. 13. cap. 46.

Secunda Conclusio. Tempore cessationis à diuinis siue iustæ, siue iniustæ,
36 † Canonici non percipiunt quotidianas distributiones. probatur primò, quia ita in specie docent Couar. d. §. 4. num. 7. vers. 3. eandem opinionem probat, & Henriq. d. lib. 13. cap. 52. §. 3. & cap. 13. §. 2. circa medium. Secundò idem etiam satis probatur ex text. d. cap. si Canonici §. scituri, vbi Gregor. 10. decernit, quòd si Canonici causa non expressa in patentibus litteris, vel instrumento publico, aut assignatione illius, illarumue non facta ei, contra quem cessatur; similiter, si causa, quam expresserint, non fuerit inuenta canonica, omnia, quæ de quibuscunque prouentibus illius Ecclesiæ, in qua cessatum fuerit, cessationis tempore perceperint, restituant; illa verò, quæ pro eodem tempore eisdem debentur, nullo modo percipiant, sed Ecclesiæ ipsi cedere, ac nihilominus ei, contra quem cessauerant, de damnis, & iniuris satisfacere teneantur. Si autem causa cessationis canonica fuerit iudicata, (nimirum per Sedem Apostolicam, vt notant ibi Glos. & Doct. per tex. d. c. quamuis de off. ord. in 6. qui addit nõnulla ad d. c. si Canonici) is, qui occasionem cessationi dederat, ad omne interesse dictis Canonicis, & Ecclesiæ, cui debitum officium eius est culpa subtractum, ad certam quantitatẽ taxandam, & in diuini cultus augmentum conuertendam Superioris arbitrio condẽnetur. Ex quibus verbis tex. satis probatur nostra conclusio; nam quòd nomine prouentuum Ecclesiæ, de quibus in priori parte, contineantur etiam distributiones quotidianæ, constat ex versic. & quia nobis nõ occurrit in Extrauag. vnic. de decim inter commun. Illud verò interesse Canonicorum, de quo in posteriori parte eiusdem §. scituri mox allegati, aliud esse non potest, quàm quotidianæ distributiones, quas amiserunt Canonici, quia diuina officia recitata non fuerunt tempore cessationis; neque enim eo tempore recitantur diuina officia etiam submissa voce, & alijs moderationibus adhibitis, de quibus d. cap. alma mater §. adijcimus, vt constat

constat ex cap. non est vobis iuncta Glos. & Doct. de sponsal. & matr. & nos supr. hac eadem quæst.præmiss. 1. in fine ostendimus; fructus autem beneficij,& præben
37 dæ † percipere debent si absentes fuerint iusta de causa,cap.relatum,c.de cætero,c. cum dilectus, & cap. ad audientiam cum similibus, de cler.non resid. immo & sine causa per tres menses in anno, vt constat ex Concil.Trid.sess.24.cap.12.§. præterea obtinentibus de reformat. quare illud interesse Canonicorum intelligi non potest quoad fructus beneficij,& præbendæ; atque ita hoc interesse de quotidianis distributionibus intellexerunt Henriq. & Couar. loc. cit. & explicasse videtur Anchar. d.cap.si Canonici nu.7. post Archid. ibid. qui tamen hoc mihi dicere non videtur.

Tertia Conclusio. Tempore interdicti
38 in festiuitatibus† Natalis Domini,Pasche, ac Pentecostes, & Assumptionis Beatissimæ Virginis campanæ pulsari debent, & ianuis apertis alta voce diuina officia celebranda sunt excommunicatis omnibus exclusis, sed interdictis admissis, quibus ob reuerentiam dictarum solemnitatum, & vt ipsi ad humilitatis gratiam, & reconciliationis affectum faciliùs inclinentur, præfatis diebus participatio permittitur diuinorum; sic tamen, quòd illi, propter quorum excessum interdictum huiusmodi est prolatum, altari nullatenus appropinquent.ita in hæc ipsa verba decernitur d. c.alma mater §. in festiuitatibus verò, de sent.excommun. in 6. Ex quibus infertur
39 primo † Canonicos,& clericos, qui in ij festiuitatibus diuinis non interfuerint, suaq; munera psallentes, & decantantes non obierint, priuari debere quotidianis distributionibus, sicut cæteris diebus,quibus extra tempus interdicti illis psallendum est, propriaq; munera obeunda per ea,quæ latè tradidimus supr. hac eadem 2.par.quæst.2.conclus.2.3.6. & 7. Infertur
40 secundò, quod † si quidem fieri potest,vt aliqui ex illis clericis interdicti sint non tamen dederint causam interdicto, ij admittendi sunt ad diuina celebranda, & per consequens etiam ad quotidianas distributiones,quæ ratione celebrationis diuinorum tribuuntur, vt sæpiùs diximus; si
41 verò † causam dederunt interdicto, tunc cum altari appropinquare non debeant,vt dicitur d.§.in festiuitatibus,hoc est,remotiùs stare, non orando ad altare, neque offerendo,& similia faciendo, vt exponit ibi Io.And.num.4.& Gemin.num.7. post Calder.in tract.de interd.Eccles.membr.6.ver sic.sed cum supra dixerim, quos sequi videtur Franch.d.§. in festiuitatibus num. 3. & Henriq.d.lib.13.cap.47.§.2. ideo etiam distributionibus, quæ propter diuinorum officiorum celebrationem dantur, carere debent.

Ampliatur autem hæc conclusio primò, vt vigore dispositionis, d. §. in festiuitatibus, possint celebrari, seu solemniter recitari non modò Vesperæ primæ vsque ad Vesperas secundas ipsius festiuitatis, vt Glos.& Doct.omnes tradunt in d. §. in festiuitatibus, sed etiam Completorium ipsius festiuitatis, vt post Archid. Gemin. & Franc. d. §. in festiuitatibus, aliosque nonnullos tradunt Couar.d.relect.cap. alma mater 2. par.§.5.num.5. & Henriq. d. cap. 47.§.3.Secundò, vt etiam liceat in his festis celebrare Missas votiuas,latè Couar. d.num.5.in fin.& Henriq. dict. cap.47.§.4.
43 Tertiò ampliatur, vt † etiam liceat cantare Missam in Vigilia Natiuitatis, Resurrectionis, & Pentecostes; ita post alios Henriq.d.cap.47.§.3. quod tamen satis dubium mihi videtur propter textum, qui dies ipsos designat; propter quam rationem idem Henriq.d.cap.47. §.2. in fin. ex communi iure optimo tradit contra Sot. hoc priuilegium non extendi ad duos dies proximè sequentes post festum Paschatis, & Pentecostes. Quartò ampliatur hæc
44 conclusio, vt † idem quoque permissum sit in die, quo festiuitas Corporis Christi solet solemniter celebrari; quod in honorem tanti Sacramenti Martinus V.conces-
45 sit, & Eugenius IIII.†ad octauã vsque diẽ extendit, teste Ang. in Verb. Interdictum 6.quæst.16.& alijs, quos ad hoc referunt, & sequuntur Couar.d.§.5.num. 1.& Henriq.d.cap.47.§.2. in princip. & in Hispania idem concessum est quoad festum Cõceptionis Beatissimæ Virginis Mariæ, vt refert Couar. d. §. 5. num. 2. Ampliatur
46 quintò, & postremò, vt † etiam tempore cessationis a diuinis liceat in his festiuitati-

uitatibus officia solemniter celebrare, vt optimè probant Couar. d. §. 5. num. tertio, Henriq. d. lib. 13. cap. 53. & Viual. d. tit. de cessat. à diuin. num. 9.

Limitatur tamen primò hæc ipsa con-
47 clusio, vt † non procedat in Ecclesia specialiter interdicta: nam etiam in illis festiuitatibus neque publicè, neque secretè potuerunt diuina officia celebrari, vt optimè docent Couar. d. §. 5. num. 2. in fin. & Henriq. d. cap. 47. §. 2. circa medium in tex. & Glos. litt. v. Secundò limitatur, vt
48 † neque etiam in Ecclesia interdicta ob violationem, seu pollutionem liceat vllo modo in illis quoque festiuitatibus diuina officia celebrare. ita in specie tradit Henriq. d. lib. 13. cap. 51. §. 5. in fin. post Villadieg. tract. de irregular. cap. 5. num. 10. & Glos. in cap. ex tuarum, de priuileg. sed voluit allegare in cap. tuarum illo tit. Ter-
49 tiò limitatur, vt † in his festiuitatibus nō liceat mortuos tempore interdicti intra Ecclesiam sepelire, eorumq; officium recitare, vt satis probat tex. in cap. cum plantare §. quod si Templarij, de priuil. & tenet Glos. in Clem. 1. in princip. de sepult. quam alij sequuntur, quos refert Couar. d. §. 5. num. 6. contra quos tamen ipse sentit. Quartò limitatur, vt in his festiuitatibus interdicti tempore ea tantum, quæ ad officia pertinent, permitti, non autem quæ ad sacramenta, nisi quatenus alioqui tempore interdicti conceduntur, vt optimè tradunt multa inde colligentes Couar. d. §. 5. num. septimo & Henriq. d. cap. 47. §. 4.

Quintò, & postremo limitatur hæc con-
50 clusio, vt, † quamuis in his festiuitatibus suspendatur interdictum, quòd priùs fuerat, non tamen vetatur, quin vrgenti de causa possit interdictum in prædictis festis imponi; ita post alios docet Henriq. dict. cap. 47. §. secundo; Atque hæc de interdicto, & cessatione a diuinis quatenus ad rem nostram pertinebat; atque adeo de tota hac quæstione dicta sint satis.

SVMMAE RERVM.

1 *Depositio, seu verbalis degradatio quid sit.*
2 *Depositio quotuplex sit.*
3 *Degradatio, seu realis depositio, quid sit.*
4 *Depositio, & degradatio in quibus differant.*
5 *Depositio quibus casibus infligi possit.*
6 *Degradatio tribus tantum casibus de iure infligitur.*
7 *Priuatio beneficij quid sit. & quibus casibus ipso iure incurratur, vel infligenda sit; num. 8.*
9 *Priuandus beneficio non censetur eo priuatus per sententiam latam super crimine. secus vbi pœna ipso iure infligitur; nu. 10.*
11 *Priuandus beneficio vbi priuatus est, amittit fructus à die commissi criminis. quod si seruiuit Ecclesiæ amittit à die accusationis dumtaxat; num. 12. nisi crimen ministerium impediret; num. 13. aut ipso iure priuationem induceret; num. 14.*
15 *Irregularitas quid sit. & quotuplex; numer. 16.*
17 *Irregularitas non incurritur nisi in casibus à iure expressis; & qui illi sint.*
18 *Peccatum mortale differt ab excommunicatione; neque vt sic Ecclesiæ ingressu prohibet; num. decimonono, neque debet peccator in diuinis officijs euitari; num. 20. Idque etiamsi crimen sit notorium, num. 21.*
22 *Notorium crimen quod nam sit.*
23 *Depositus ab ordine, officio, vel beneficio amittit distributiones quotidianas. deposito tamen danda sunt alimenta ex redditibus; nu. 24. Iniustè verò depositus eas recuperabit; num. 25. Item restitutus, num. 26.*
27 *Degradatus eo ipso amittit distributiones quotidianas, & priuatus est beneficijs; nu. 28. restitutus verò non amittit, num. 29.*
30 *Restitutio degradati fit conuersa forma à degradatione.*
31 *Degradati restitutio fit à solo Papa, vel eius delegato.*
32 *Degradatus debet habere alimenta ex redditibus Ecclesiasticis.*
33 *Priuatus beneficio, & Canonicatu non percipit distributiones. Nisi intra legitimum tempus appellauerit; num. 34. & seq.*
35 *Appellatio legitima suspendit iudicatum quoad futurum, & quoad præsens, extinguit; non tamen in correctione morum.*
36 *Irregularis non amittit fructus, & distributiones, nisi quatenus tribuuntur ijs, qui aliquem ordinem exercent, & non aliter*

aut

aut vbi irregularitas redderet inhabilem ad obtinendum beneficium; nu. 37. & qui sint hi casus; nu. 38. aut priuaret beneficio; num. 39.

40 *Peccator etiam notorius non amittit ratione peccati fructus, & distributiones quotidianas. Secus in notorio fornicatore; nu. 41. Et quæ sit ratio; nu. 42.*

43 *Crimen arcens à ministerio Ecclesiæ arcet quoque à distributionibus.*

An, & quando depositus, degradatus, priuatus beneficio, irregularis, vel notorius peccator amittat Distributiones. Quæstio XVII.

PROSEQVENDO materiam eorum, quibus siue præsentibus, & interessentibus diuinis officijs, siue etiam absentibus, ab ijsdem conuenire potest, vt vel percipiant, vel amittant quotidianas distributiones; videndum nunc est de eo, qui est depositus, degradatus, priuatus beneficio, irregularis, vel notorius peccator; an nimirum, & quando possint hi distributiones quotidianas percipere. Qua in re.

1 Præmittendum est primo, † Depositionem, seu verbalem degradationem esse sententiam, per quam clericus ab ordine officio, aut beneficio, vel ab his omnibus simul deijcitur, vt constat ex cap. qualiter, & quando, de accusat. & cap. degradatio, quod est 2. de pœn. in 6. & vtrobique Glos. & Doct. Petr. Gregor. Syntagm. iur. vniuers. lib. 31. c. 30. num. 1. 2. & 8. eodem Gregor. in partit. iur. Can. lib. 4. tit. 15. qui est de pœn. c. 4. num. 8. litt. x. Burgas. tract. de irregular. par. 6. tit. de sen. deposit. Clar. in Prax. Crimin. quæst. 36. num. 35. & quest. 74. num. 1. & Henriq. in tom. 1. Theolog. Moral. lib. 13. cap. 55. §. 3. nam depositio

2 † alia est ab officio, seu beneficio simul, vel separatim, & à dignitate; alia ab ordine, quæ propriè degradatio, vel exauctoratio, seu, vt alij loquuntur, exauctorizatio, & contra clericum maximè in sacris constitutum adhibetur, vt inter cæteros ostendit Gregor. dict. cap. 30. nu. 2. Degradatio autem, seu depositio realis

3 † est quædam executio depositionis, seu verbalis degradationis; & definiri potest, pœna Ecclesiastica, qua vir Ecclesiasticus actualiter, ac solemniter priuatur omnino executione ordinis, & beneficij administratione, & omni priuilegio clericali absque spe restitutionis. quæ definitio affertur, & comprobatur ab Henriq. d. c. 55. §. 1. & 3. satisque colligitur ex tex. d. c. 2. de pœn. in 6. & ibi Glos. & Doct. Burgas. d. tit de sent. deposit. num. 1. vsque ad 9. & Grego. d. cap. 4. num. 8. litt. y. & d. cap. 30.

4 num. 1. 6. & 8. Ex quibus patet † duobus præcipuè differre depositionem, & degradationem; quod nimirum illa verbalis est per sententiam; hæc realis, & actualis cũ executione: præterea per illam clericus non amittit priuilegium canonis, & fori, sicut per hanc, quod in specie fusè ostendit Henriq. d. §. 3. & Gregor. d. cap. 4. nu. 8. litt. y. ad fin. Alias differentias inter vtramque, & simul de solẽnitatibus, quæ adhibendæ sunt in solemni, & actuali degradatione, & cætera, si qua sunt huiusmodi, quæ de depositione, ac degradatione dici possent, petere poterit studiosus lector ex Doctoribus præcitatis, & iuribus ab ipsis allegatis; necnon ex Trident. Concil. sess. 13. c. 4. de reform. vbi nonnihil innouauit circa solemnitates depositionis, ac degradationis, & ex D. Menoch. quem post hæc scripta vidi, in tract. de Arbitrar. iud. cas. 415. Illud verò dumtaxat subijci-

6 mus, quod, † cum depositio sit grauissima pœna, ea infligi non debet, nisi pro casibus à iure decretis, vt docet Gemin. in §. de his, 50. dist. & Dec. in cap. at si clerici, de iudic. hi autem casus erunt adulterium clerici sacris initiati, stuprum virginis, aut concubinatus, in quo clericus notoriè diu perseuerauit post monitiones; & alij casus, quos afferunt Henriq. d. c. 55. §. 5. & Bertach. in tract. de Episcop. 8. par. lib. 4. tit. de caus. mater. degradat. Hostiens. in sum. tit. de accusat. §. quis sit effectus versic. tradunt, & Burgas. d. tit. de senten. deposit. num. 14. 15. 24. 25. & 26. sed & potest depositionis pœna infligi pro delicto grauiori, quam sit illud, propter quod de iure quis deponendus est, vt docet Gregor.

gor. d. cap. 30. num. 4. & Henriq. d. §. 5. hoc porro grauius crimen, & delictum illud esse potest, pro quo de iure ciuili imponitur pœna mortis; nam in eius locum succedit de iure canonico depositio: ita post alios tradunt Greg. d. nu. 4. Fel. d. cap. qualiter il secondo, num. 25. de accusat. & Henriq. d. §. 5. in princip. De gradationem
6 autem † tribus tantum in casibus de iure habere locum, docent, Luc. de Pen. in l. 1. C. de priuil. Schol. lib. 12. Clar. d. quæst. 36. num. 36. & Gregor. d. cap. 30. num. 10. & hæc est communis theorica Doctorũ, vt ait Gulielm. Benedic. in quest. de homicid. num. tertio, quem re fert Foller. in prax. Crim. canon. fol. 272. nu. 25. quamuis Lud. Carer. in Pract. Crimin. §. homicidium 7. sub. num. 59. alios referat casus. a communi tamen non recedas, quæ tres tantum constituit; quorum primus est in clerico hæretico, c. ad abolendam, §. 1. & cap. excommunicamus, de hæret. alter est de falsatore litterarum Apostolicarum, cap. ad falsariorum, de crim. fals. tertius in eo, qui insidiatus est suo Episcopo illumue calumniatus est, capitulo si quis sacerdotum, 11. quæst. 1.

Præmitto secundo, clarum esse, † priua-
7 tionem beneficij esse sententiam iurs, vel hominis, per quã beneficiatus illud amittit.
8 multi autẽ sunt casus, in quib. † cleric. iure priuatus est, vel priuandus beneficio, quos recenset Calic. in Margar. fisc. fol. 110. & seqq. Diaz. in prax. Crim. canon. capit. 131. alias 123. num. 5. in fi. Clar. in Pract. Crimin. quæst. 73. num. 5. cum duobus seqq. Gregor. Tholos. in tract. de benef. cap. 26 & 33. & Rebuf. in Prax. benef. 3. par. tit. 1. qui est de modis amittendi beneficia. Qua tamen in re adnotandum
9 est, quod † vbi quis iure non est priuatus, sed priuandus beneficio, non censetur per sententiam iudicis latam super crimine priuatus beneficio. ita Pet. Gregor. d. lib. 4. tit. 15. cap. 4. num. 7. litt. u. Rebuf. loc. cit. num. 4. per d. cap. qualiter il secondo de accus. & Diaz. in Prax. crimin. Canon. d. cap. 131. iuxta nouam impressionem alias 123. num. 3. secus vero erit
10 † vbi pœna priuationis ipso iure infligitur, vt ibid. Rebuf. & Diaz ostendunt: qui etiam num. 4. docet posse iudicem delicti priuare beneficio, quod delinquẽs in alieno territorio habet. Denique communior est opinio Doctorum, prout refert, & sequitur Tiraq. repet. l. si vnquam Verb. reuertatur, num. 272. C. de reuoc. donat. Clar. d. quæst. 73. num. 9. Diaz. d. cap. 131. num. 5. & Couar. Epit. de sponf. &
11 matr. 2. par. cap. 6. §. 8. nu. 7. quod, † si clericus committit delictum, propter quod priuari debent beneficio, licet habeat ius in re quousque sit priuatus; postquam tamen est priuatus, tenetur restituere fructus, quos percepit à die commissi delicti. quod tamen limitant Diaz, & Co-
12 uar. loc. cit. † nisi clericus ille post commissum delictum semper perseuerauerit in Ecclesia ei seruiendo; nam tunc iuxta opinionem Fel. in cap. de quarta col. 10. de præscript. & aliorum, putant, quod tunc solum talis damnaretur ad restitutionem fructuum à die propositæ contra eum accusationis, vel formatæ inquisitionis: quod
13 ipsum declarat Couar. d. num. 7. nisi † delictum etiam occultum delinquentem ipso iure ministrare impediret, vt si esset crimen, quod irregularitatem induceret; tũc enim seruiendo, & ministrando in officio, quod exercere non poterat, non sunt ei fructus iusta ratione concedendi. idem
24 quoq; dicendum † vbi delictũ commissum induceret priuationem ipso iure; nã tunc clericus condemnandus esset ad restitutionem fructuum à die commissi delicti. ita late tradunt Diaz. d. nu. 5. in fin. & Cou. d. §. 8. num. 8.

Præmitto tertio, Irregularitatem
15 † ex mente canonum, & Innoc. communiter recepti in c. nisi cum pridem, de renunt. definiri impedimentum inductum à iure canonico directe impediẽs receptionem ordinum Ecclesiasticorum, aut aliquẽ vsum eorum, quatenus sunt ordines, etiã post pœnitentiam; quam definitionem his verbis affert, & explicat Nauar. in Man. cap. 27. num. 191. quibus etiam fere verbis eam definiunt post alios Couar. in relect. Clemen. si furiosus 1. par. in princ. num. 1. de homicid. Burgal. in tract. de irregular. quæst. 1 per totam, Maiol. in simil. tractat. quæstio. 1. num. 1. Henriq. d. tom. 1. Theol. Moral. lib. 14. cap. 1. §. 2. & Viual. in Candel. aur. 2. par. tit. de

16 de irregularit. num. 5. & quamuis † innumerabiles ferè sint irregularitates, vt præter citatos Doct. tradit Aluar. Pelag. de planct. Eccles. lib. 1. art. 24. & 48. easque ad species reducendo varij variè illas distinguant, vt per Maiol. Henriq. Burgas. & alios supr. alleg. tamen, melior atque aptior diuisio videtur illa, quam facit Nauar. d. cap. 27. num. 19. & Viual. d. tit. de irregular. in princip. num. 43. vt quinque sint irregularitatis species, quæ manant ex quinque defectuum generibus, nimirum sacramenti, quæ est bigamia, defectu corporis, animæ, perfectæ lenitatis, & delicti; de quibus singulis optimè inter cæteros Maior. Viual. Nauar. Henriq. & Burgas. loc. cit. Quoniam verò irregularitas
17 † non incurritur nisi in casibus a iure expressis, cap. is; qui, de sent. excom. in 6. casus hosce cumulatos habes apud Nicol. Plou. tract. de irregular. 1. par. quæst. 1. & duab. seqq. Summistas ferè omnes in Verb. irregularitas, & colliguntur etiam ex alijs Doct. supra cit.

Præmitto quartò, & vltimò peccatum
18 quodlibet etiam mortale non solùm † longè differre ab excommunicatione, vt latè, & optimè comprobat Couar. in repet. c. alma mater 1. par. in initio num. 2. 5. 6. &
19 8. verùm etiam † Ecclesiæ ingressu non interdicere, vt fusè ostendit Burgas. dict. tract. de irregular. & imped. par. 6. tit. de sent. interdict. num. 35. & duob. seqq. quod tamen intellige quatenus peccatum mortale est; secus enim dicendum erit, si habeat annexam censuram excommunicationis, suspensionis, vel interdicti, ob illudue cesseτur a diuinis per ea, quæ duabus statim præcedentib. quæstion. latiùs tradidimus. Et licèt quemlibet pro mortali peccato quoad se ipsum constet esse suspensum; non debet tamen in officijs euitari, vt ait Gregor. ix. Summus Pontifex in c. quæsitum, quod est fi. de cohab. cler. & mulier. Ex quibus verbis colligit ibi Glos. in Verb. euitari, & cæteri Doctores, regulariter clericum quantumuis
20 criminosum † non debere vt sic in officijs euitari; ad quod etiam facit text. in cap. vestra, eod. tit. & cap. fin. 15. quæst. vlt. id
21 verò procedit, etiam si † crimen illud & peccatum sit notorium, vt tradit Glos. Vincent. d. cap. fin. Verb. proposito; a quo tamen excipitur notoria fornicatio, dict. cap. fin. & cap. vestra. similiter excipiuntur casus, in quibus quis ipso iure suspensionem incurrit, Glos. d. Verbo, proposito, & alij. Notorium autem etiam quod ad
22 hanc rem attinet dicitur † crimen notum per sententiam definitiuam, seu per confessionem factam in iure, aut euidentiam rei, quæ tergiuersatione aliqua celari non potest. text. d. cap. vestra, & cap. fin. de cohabit. cleric. & mulier. cap. cum dilectus, de ord. cognit. & cap. denique, de except. cum suis concord.

Prima Conclusio. Depositus, seu verbaliter degradatus ab ordine, officio, vel
23 beneficio † amittit quotidianas distributiones. Satis id voluerunt Clar. & Couar. infra citandi in limit. 1. dum volunt, depositum debere habere alimenta ex reditibus Ecclesiasticis, si is aliunde non habeat vnde viuat. Sed id etiam quoad depositum a beneficio ex eo patet, quod distributiones dantur ratione beneficij, & Canonicatus, vt ex cap. dilectus, il 1. de præben. & alijs iuribus alibi ostendimus; cum maximè suspensio a beneficio, quæ minor est, quàm depositio, id ipsum efficiat, vt latiùs tradidimus supr. quæstion. decimaquinta, conclusion. tertia; quoad depositum verò ab officio idem dicendum est per ea, quæ docuimus dict. conclusion. tertia, de suspenso ab officio. Idem denique statuendum est de eo, qui depositus fuit ab ordine, saltem quoad eas distributiones, quæ dantur ratione Canonicatus, cui aliquis ordo annexus est, cum non possit ordinem illum exercere per ea, quę post. Fel. in cap. inquisitionis col. 1. de accusat. tradit Couar. d. cap. 6. §. 8. num. 7. in fin. cum sublato antecedenti, ac principali tollatur etiam consequens, & accessorium iur. vulgar.

Limitatur autem primò hæc conclusio,
24 † vt deposito danda sint alimenta ex ipsis reditibus Ecclesiasticis, si aliunde non habeat vnde viuat, ne cum dedecore status Ecclesiastici cogatur mendicare. ita Couar. lib. 3. variar. resolut. cap. decimotertio num. 8. vers. duodecimò hinc etiam deducitur, Clar. in Pract. Crim. quæstion. 73. num. septimo, & Vgol. tract. de censur.

Ec-

Ecclef.tab.2.' cap.12.in princip. nu.1.circa
25 medium. Limitatur secundò, vt † iniustè
depositus distributiones recuperet, per
ea, quæ de suspenso, & excommunicato
fuisse tradidimus d.quæst.15.concl.2. & 4.
Limitatur tertio, & vltimo, nisi vel resti-
tutus fuerit ab eo, qui verbaliter deposuit;
vel a depositione intra legitimum tem-
pus appellatum fuerit: vt satis voluisse
videtur Henriq. d. cap. 55. §. 4. & latius
cuique patebit per ea, quę infr. hac eadem
q.concl.3.afferemus.

Secunda Conclusio. Degradatus, seu
27 actualiter depositus † eo ipso amittit
quotidianas distributiones. sentit hoc ma-
nifestè Couar.d. cap.13.num.8.illat.12.ex
Fel.in cap.ex parte, de accus.& sequi vide
tur Pet. à Nauar.tom.1.de restit.lib.2.cap.
2.dub.seu difficult.4.num.236. Ratio clara
est; quia, vt supra diximus, distributio-
nes dantur ratione Canonicatus; degrada-
28 tus autem † eo ipso priuatus est quolibet
beneficio, vt patet ex forma degradatio-
nis, quæ habetur in d.c.degradatio, quod
est 2.de pœn. in 6. in ijs finalibus verbis
tex. quæ pronuntiare debet degradans
erga degradatum, nimirum, Auctoritate
Dei omnipotentis Patris, & Filij, & Spi-
ritus Sancti, ac nostra tibi auferrimus
habitum clericalem, & deponimus, degra-
damus, spoliamus, & exuimus te omni or-
dine, beneficio, & priuilegio clericali; idq;
ibi adnotarunt Glos. ac Doct.omnes, &
Henriq.d.cap.55.§.1.

Limitatur autem hæc conclusio primò
29 nisi † iste degradatus fuerit in pristinum
statum restitutus, & absolutus; nam tunc
puto, eum recuperaturum omnia, atq;
adeo etiam beneficium, & Canonicatum;
30 fit enim hæc restitutio † conuersa plane
forma ab ea, qua degradatio facta est, vt
tradunt Doct.d.cap.degradatio, Henriq.d.
c.55.§.4.& Pet.Gregor.d.lib.31.Syntagm.
iur. cap. 30. quare, sicut in degradatione
clericus spoliatur beneficio, in restitutio-
ne illud recuperabit; atque adeo etiam
distributiones, quæ beneficium, vt dictum
31 est, consequuntur. fit autem † restitutio
actualiter degradati a solo Papa, vel eius
delegato, vt post alios tradit Henriq. d. §.
4. Limitatur secundo, vt iuste degradatus
32 † debeat habere alimenta ex ipsis rediti-
bus Ecclesiasticis, atq; adeo etiam ex distri
butionibus, vbi neque ex fructibus præben
dę, alteriusue beneficij, nec aliunde habeat
vnde viuat; per ea, quæ in præcedent. con-
clusione de eo, qui depositus fuerit, di-
ximus; eadē enim plane militat hic ratio,
ne cum dedecore status & ordinis Eccle-
siastici cogatur mendicare, turpemue quę-
stum exercere; a quo se eximere non po-
test, cum restitutio hæc fere nunquam a
Summo Pontifice concedatur; quod non
accidit in excommunicato, qui cum
facile obtinere possit absolutionem supe-
riori, qui sententiam excommunicationis
tulit, obtemperando, ex iisdem reditibus
saltem de rigore ali non debet, nisi fortè
ad breue tempus, ne fame pereat, vt latius
sup. quæst. 15. conclus. 1. demonstrauimus.

Tertia Conclusio. Canonicus, & benefi-
ciatus in Ecclesia Cathedrali, vel Colle-
giata, qui priuatus fuit Canonicatu, vel
33 beneficio, † non percipiet quotidianas
distributiones. Ratio apertissima est: nam
vt sæpius iam dictum est, quotidianæ
distributiones dantur clericis Collegiata-
rum Ecclesiarum ratione Canonicatus,
cap. dilectus il 1.& cap pro illorum, iun-
ctis suis Glos. de præben. cum suis simili-
bus, vnde accessoriæ sunt ad ipsos Cano-
nicatus, vt in specie adnotauit Philipp.
Prob. in Addit.ad Io.Mon.d. cap. vnico in
princip.de cler.non resid. in 6. post Card.
cons.53.in fin. si ergo huiusmodi Canoni-
cus, vel beneficiatus priuatus est princi-
pali, hoc est, Canonicatu, & beneficio in
Ecclesia Collegiata, consequenter priua-
tus quoque est, & carere debet quotidia-
nis distributionibus, quę sunt accessoriæ,
& consequentes, vt dictum est. Limitatur
34 autem hæc conclusio; nisi † clericus hic,
qui priuatus fuit beneficio, & Canonica-
tu, intra legitimum tempus appellauerit:
quod facere poterit; neq; enim reperietur
prohibita in hoc casu appellatio, atq; adeo
censetur permissa, iuxta tex. in l. & in
maioribus, C. de appell. cap. super eo,
ext. eodem tit. cum simil.& Glos.singula-
rem ab omnibus receptam in l. qui resti-
tuere, ff. de rei vendic. cum maximè sen-
tentia priuationis beneficij proculdu-
bio sit definitiua, a qua certissimi iuris est,
vbi

vbi contra beneficiatum lata sit, bis appellari posse, per text. in l. 1. ff. de appell. d. l. & in maioribus, & l. quoniam iudices, C. eod. iuncta l. 1. & tot. tit. C. ne tert. prouoc. liceat. Ratio autem huius limitationis est,
35 quia legitima appellatio † suspendit iudicatum quoad futurum, & quoad præsens, extinguit; tex. in l. fin. ff. ad Turpill. cap. venientes, de iure iur. cap. sæpe, de appellat. & cap. si a iudice, eod. tit. in 6. Bal. in l. tale pactum §. qui prouocauit, ff. de pact. Afflict. decis. 188. nu. 5. cum alijs, quos adhoc allegat, & de communi testatur Brunor. à Sol. quæst. legal. 24. num. 3. Interim ergo, donec cognoscatur de iustitia appellationis, & contra se tres sententias conformes reportet, eodem causam appellationis suæ prosequente, percipiet clericus iste priuatus quotidianas distributiones pro tempore, quo diuinis intererit, Ecclesiæque inseruiet, per supradicta, & si quidem sententia priuationis bis fuerit confirmata, carebit distributionibus, & fructibus beneficij a die commissi criminis vel a die accusationis, aut formatæ contra eum inquisitionis, iuxta distinctionem supr. hac eadem quæst. in præmiss. 2. a nobis traditam si autem sententia priuationis reuocata fuerit, & huiusmodi reuocatio bis fuerit per iudices appellationis confirmata, vel alias in iudicatum transierit, tunc distributiones quotidianas, quas pro toto eo tempore amisit, vt litem suam prosequeretur modò alias diuinis assiduè interesse soleret, recuperabit; per ea, quæ de iniustè excommunicato, & suspenso supr. hac eadem 2. par. quæst. 15. conclus. 2. & 4. ac de iustè impedito quæst. 5. ferè per totam latiùs tradidimus. Quod verò diximus de appellatione, quod suspendat effectum priuationis beneficij quoad amissionem distributionum, & fructuum, quæ ad eam consequitur, id intelligendum est in suis proprijs terminis, nimirum priuationis beneficij: nam si quis ad correctionem morum priuetur principaliter ipsis fructibus, & distributionibus; puto, appellationem deuoluere quidem, non tamen suspendere; cum in his, quæ ad correctionem morum pertinent, appellatio executionem non suspendat, vt constat ex Trident. Concil. sess. decimatertia, cap. primo, sess. 22. cap. 1. & sess. 24. cap. 10. item ex cap. licèt, de off. iud. ordin. cum concord. allegatis ibi per Glos. in Verb. interclusum.

Quarta Conclusio. Regulariter loquendo irregularis clericus, seu Canonicus
36 † non amittit fructus, & distributiones beneficiorum, nisi quatenus tribuuntur ijs, qui aliquem ordinem exercent, & non aliter. Ratio manifesta est. nam, vt patet ex de finitione communi supr. præmiss. 3. allata, irregularitas per se dumtaxat priuat receptione, vel executione ordinum; recitare autem officium diuinum etiam in Ecclesia per se non est actus, aut exercitium, vel etiam receptio alicuius ordinis.
37 Limitatur autem primò hæc conclusio † in casibus, quibus irregularitas redderet aliquem inhabilem ab obtinendum, ac reti-
38 nendum beneficium, de quibus † per Henriq. d. lib. 14. cap. 2. §. 4. nam tunc, si aliquis clericus Canonicatum, vel beneficium in Cathedrali, vel Collegiata obtineret sine dispensatione, cum titulum legitimum non haberet, neque etiam fructus suos fa-
39 ceret. Limitatur 2. in casibus, † quibus propter irregularitatem aliquis ipso iure priuatus esset beneficio, quod obtinet; per ea, quæ in præced. conclus. diximus; aut etiam vbi priuandus esset beneficio; nam tunc priuandus quoq; erit fructibus, ac distributionibus; cum ea tamen distinctione de qua in d. concl. præced. & sup. in 2. præmiss. idem verò dicendum erit de casibus, in quibus simul cum irregularitate suspensio, excommunicatio, interdictum, vel depositio incurritur, de quibus supr. hac ipsa quæst. & duab. præcedentib. Limitatur tertiò, & postremò, vbi Canonicatus, & beneficium, quod quis in Ecclesia Collegiata vult obtinere, ordinem aliquem habet annexum, de quo infr. quæst. 19. nam illa irregularitas, quæ impedit promotionem ad illum, vel ad omnes ordines, consequenter etiam impedit admissionem ad quotidianas distributiones, in illis saltem Ecclesijs, in quibus est consuetudo, vel statutum, vt clericus non admittatur ad distributiones, antequam ordinem requisitum susceperit; de quo latiùs d q. 19. immo etiã impediet ipsam beneficij, & Canonicatus retentionẽ, vbi per ipsum stet, quin ordinẽ an-

annexum intra debitum tempus recipiat, vt satis constat ex Concil. Trident. sess. 22. cap. 4. de reform. & Clem. 2. cum ibi not. de ætat. & qual. præfic.

Quinta, & postrema Conclusio. Pec-
40 cator etiam notorius † non amittit ratione peccati distributiones quotidianas. Id generatim de fructibus beneficiorum in specie tradunt Siluest. post Rosell. in Verb. clericus 4. quæst. 24. Mart. Nauar. in tract. de orat. & hor. Canon. ca p. 21. num. 65. & in Manual. Confess. cap. 25. num. 123. & & Petr. Nauar. tom. 1. de restit. lib. 2. cap. 2. num. 206. & seq. licet contrarium senserint Adr. in 4. sent. q. 14. col. 9. & Ang. in Verb. clericus 8. §. 5. ob eam rationem; quoniam qui est in peccato mortali notorio, maxime fornicationis, est suspensus a canone (qui est c. quæsitum, seu fin. de cohabit. cler. & mulier.) atque adeo idem est, ac si non resideret, & diuinis interesset; si quidem inutile, & nullum idem sint, cap. inter corporalia, de translat. Episcop. sicut non fieri recte, & non fieri paria sunt, cap. veniens, de præsbyt. non baptiz. Ve-
41 rum facile respondetur, admittendo † speciale id esse in fornicatore, vt clericus notorius fornicator debeat in officijs euitari, vt patet ex d. cap. quæsitum, ex quo supr. in 4. præmiss. expressè collegimus regulam, vt quilibet etiam notorius peccator non sit ratione peccati solius euitandus in officijs; quia nimirum, licet suspensus sit quoad se, nō tamen est quoad alios, vt ait Pontifex in eo canone, qui ideo nostram sententiam mirè confirmat, quam etiam vterque Nauar. locis cit. comprobat ex Concil. Lateran. sub Leon. X. sess. 6. §. statuimus, iuncta Constitutione Pij V. quæ incipit, ex proximo Lateranensi Concilio, & est 138. inter eius constitutiones: ex quibus sanctionibus habetur, eum qui non recitat diuinum officium infra sex menses a die adepti beneficij, peccare quidem grauiter, sed non teneri ad restitutionem fructuum Sed quoniam hæc ratio, licet in se vera sit, & optima, quoad fru-
42 ctus beneficiorum; tamen † non adaptatur quotidianis distributionibus, quas non acquiret clericus etiam pro primis sex mensibus, si diuinis officijs non interfuerit, eaque in Ecclesia iusto cessante impedimento non recitauerit, vt latius ostendimus supr. hac ead 2. par. quæst. 2. fere per totam: ideo ad illam rationem confugiendum est, quam affert Petr. Nauar. d. num. 206. quia (inquiens) licet notorius peccator non rectè obeat diuina officia, prout Deus ordinauit, tamen rectè deseruit Ecclesiæ, quantum ad id, quod Ecclesia ordinauit, ob quod illi assignatur stipendium, hoc est celebrando officium, & orando, vt Ecclesia statuit; hæc tamen ratio non obest ijs, quæ supr. quæst. 15. concl. 1. ampl. 7. & concl. 3. contra eundem Petr. Nauar. & alios diximus excommunicatum, & suspensum, etiam si Ecclesiæ inseruiant, diuinisq; officijs de facto intersint, non acquirere distributiones; diuersa enim ratio est in notorio peccatore, cui, excepto fornicatore, diuina prohibita non sunt, d. cap. quæsitum, cum tamen diuina prohibita sint suspenso, & excommunicato, vt d. quæst. 15. præmiss. 1. fusius demonstrauimus. Limitatur igitur hæc conclusio, vt notorius fornicator distibutiones amittat; ratio est, quia is debet in officijs euitari, vt apertè statuit Pontifex d. cap. quæsitum, & capit. vestra, de cohabit. cler. & mulier. Idem latius habetur in cap. præter hoc, 32. dist. vbi etiam additur, quod huiusmodi publicus fornicator seu concubinarius partem ab Ecclesia non suscipiat.

43 Limitatur præterea † in quouis crimine etiam occulto, ob quod clericus arcetur a ministerio, vt si ob illud fiat excommunicatus, suspensus, aut irregularis ea irregularitate, quæ contrahitur etiam peracta pœnitentia, vt simonia reali; tunc enim cum ob tale ministerium non præmium, sed pœnam mereatur, licèt etiam is Ecclesiæ seruiat, non acquirit prouentus illi ministerio debitos; Rebuf. in Prax. benef. tit. de simon. in resig. num. 15. Couar. Epit. 4. Decretal. 2. par. cap. 8. §. 8. num. 7. in fin. & Viual. in 2. par. Candel. aur. tit. de suspens. num. 171. ad quod etiam faciunt quę de irregulari conclus. præced. & quæst. 15. conclus. 1. & 3. de excommunicato, & suspenso diximus. Videri autem potest pro tota hac conclus. maxime quoad notorium fornicatorem Nicol. Garz. quem vidi, post hæc scripta tract. de benefic.

benefic.par.7.cap.14.a nu.7.ad 37. & a 52.ad 57. Et de hac quæst.satis.

SVMMAE RERVM.

1 Simoniacus vt plurimum de ponendus est. aliquando priuatur beneficio, nu.2 aliquando est ipso iure suspensus, num.3. aliquando in excommunicationem incidit. nu.4.

5 Simonia quid sit.

6 Simonia committitur in emptione, & venditione rei etiam solùm annexa spirituali.

7 Spirituale prout est materia simoniæ, quid sit. & quotuplex; num.8.

9 Annexa spiritualibus quotuplicia sint, & quæ; num. 10.

11 Annexa spiritualibus quædam antecedenter, quædam consequenter.

12 Simonia triplex est, alia mentalis, alia conuentionalis, alia realis.

13 Simonia mentalis quid sit, & quotuplex. quid conuentionalis; num.14. & quid realis; num.15.

16 Simonia mentalis nulla obligat ad restitutionem accepti siue spiritualis, siue temporalis.

17 Simoniacus conuentionalis nullam pœnam à iure simoniacis inflictam incurrit, sed pœna arbitraria puniri debet. limita, vt num.seq.

18 Simoniacus confidentialis excommunicationem eo ipso incurrit, collatio ei facta est nulla, & tenetur ad fructum restitutionem.

19 Simoniaca conuentio omnis nulla est, nullamque obligationem inducit.

20 Simonia conuentionalis ex vna parte completa an obliget ad restitutionem.

21 Simoniacus conuentionalis non incidit in excommunicationem, nisi si vbi conuentio sit ab vtraq; parte completa.

22 Simoniacus realis omnes pœnas à iure simoniacis inflictas incurrit. Excommunicationem tamen, & priuationem beneficij eo ipso non incurrit nisi simoniacus in ordine, vel beneficio; num. 23.

24 Fructus beneficij restitui debent vbi propter simoniam restituendum est beneficium. Idque procedit etiam quoad fructus, qui percipi poterunt; num. 25.

26 Fructus beneficij per simoniam resignati percepti à resignatario cui sint restituendi.

27 Fructus omnes beneficij extantes restituendi sunt à simoniaco. si verò ignoranter quis per simoniam beneficium accepit, tenetur solùm ad fructus, quos postea percepit, quam sciuit; num. 28.

29 Clericus conueniens in Ecclesiam minùs principaliter propter distributiones quotidianas nec peccat nec tenetur ad restitutionem. Ex quo nonnulla inferuntur; num. 30.

31 Clericus quando dicatur magis, vel minus principaliter in Ecclesiam conuenire propter lucrum.

32 Clericus magis principaliter conueniens in Ecclesiam propter distributiones peccat, sed non tenetur ad restitutionem; & ibi quæ dicatur causa finalis, vel impulsiua.

33 Clericus si beneficium in Ecclesia collegiata simoniacè obtineat nullo soluto pretio non tenetur ante sententiam ad restitutionem beneficij, neque distributionum. potest tamen eo priuari; num. 34. secus quoque in simoniaco confidentiali, nu. 35.

36 Fructus à simoniaco confidentiali percepti cui restituendi.

37 Beneficij receptio per simoniam realem nulla est, & recipiens ad dimissionem tenetur. Idque etiamsi simonia commissa sit ignorante eo, qui recepit beneficium, nu. 38.

39 Simoniacus realis tenetur ad restitutionem omnium fructuum à die receptionis beneficij, etiam consumptorum. num. 40. vel, qui percipi poterunt, num. 41. immo etiam industrialium, deducta mercede industriæ. num. 42.

43 Simoniacus realis, cum eo ignorante commissa fuit simonia, tenetur ad restitutionem fructuum tantùm vbi sciuit commissam esse simoniam.

44 Paupertas excusat simoniacum a restitutione fructuum, sicut etiam vsurarium.

45 Simoniacus realis non tenetur restituere fructus consumptos pro colligendis, & conseruandis ipsis fructibus neque eam partem, quæ conuersa est in vtilitatem Ecclesiæ; num. 46.

47 Simoniacus realis tenetur etiam restituere distributiones perceptas. restituet autem cæteris colligi suis; num. 48.

49 Fructus beneficiorum, & præbendarum erogabit; simoniacus in pauperes, vel reseruabit successoris, vel super eis componet eum Camera Apostolica, num. seq.

50 Re-

50 *Restitutio non est facienda pauperibus, quando datur dominus.*
51 *Admissus ad distributiones intercedente pretio simoniam commisit, & num. seqq.*
52 *Pensionem redimens sine auctoritate Papæ simoniam committit.*
53 *Decimandi ius pretio transferens simoniam committit.*
54 *Concil. Tridentin. sess. 24. cap. 14. de reformat. quas constitutiones, & consuetudines improbet circa admissionem ad distributiones.*
55 *Consuetudines, & statuta exigentia aliquid in ingressu quænam sint licita.*
56 *Distributionum fructus locari, & vendi possunt sine simonia.*

An, & quando simonia committatur circa Quotidianas Distributiones. Quæstio XVIII.

DIXIMVS de excommunicato, suspenso, deposito, priuato, & alijs quibus tum absentibus, tum interessentibus, conuenire pôt, vt acquirant, vel amittant quotidianas distributiones; dicendum nunc aliquid est de simoniaco,
1 qui vt † plurimum deponendus venit, c.
2 sicut de simon. aliquando † priuatur bene-
3 ficio, c. insinuatum, eod. tit. aliquando † est ipso iure suspensus ab officio, vt ex communi tradit Abb. in c. cum non liceat, nu.
4 4. de præscript. aliquando etiam † in excommunicationem incidit, vt in Extrau. cum detestabile, de simon. inter commu. simulque videbimus, quibus casibus accidere potest, vt clericus, vel alius circa eosdem distributiones simoniam commit tat; quam totam rem, vt distinctè procedatur, præmissis nonnullis, singulis conclusionibus absoluemus.

5 Præmitto ergo primò, Simoniam † definiri studiosam voluntatem emendi, aut vendendi aliquid spirituale, vel spirituali annexum; quam definitionem tradunt inter Theologos S. Thom. 2. 2. quæst. 100. art. 1. vbi Caiet. & cæteri Thomistæ, Sot. 9. de iust. & iur. quæst. 5. art. 1. S. Anton. 2. par. sum. tit. 1. cap. 5. §. 1. Scholastici ferè omnes in 4. sent. distinct. 52. Siluest. & alij Summistæ in verb. simonia in princ. Mart. Nauar. in Manual. Confess. cap. 23. nu. 100. & Petr. Nauar. tom. 1. de restit. lib. 2. cap. 2. nu. 384. Inter Canonistas Glos. in sum. 1. quæst. 1. Abb. Soc. sen. Io. de Anan. in rubr. de simon. Redo. in tract. de simon. ment. 1. par. cap. 2. nu. 3. & Io. Caraf. de simon. nu. 5. inter Iuristas Clar lib. 5. sentent. §. simonia in princip. quamuis aliter alij definiât maximè verò Vgol. in moder. tract. de simon. genere, cap. 60. §. vnico; à communi tamen definitione non est recedêdum, quam satis defendunt Caiet. Sot. & vterq; Nauar. loc. cit. omnes verò Doct. nemine penitus discrepante in eo conueniunt, cô
6 mitti † simoniam non modo in emptione aut venditione rei spiritualis, sed etiam annexæ spirituali; quod & apertè constat ex cap. quæsitum, de rer. permut. cap. de iurepatronatus, de iurepatr. cap. 2. c. non satis, & tot. ferè tit. de simon.

7 Præmitto secundò, spirituale, † prout esse potest materia, circa quam versatur simonia, esse donum quoddam supernaturale à Deo datum, vel quid aliud ab eodê ad animarum salutem, vel ab Ecclesiæ potestate supernaturali sibi data institutum ad illud conficiendum, & gratis dandum, prout definit, comprobat, & declarat Nauar. d. cap. 23. num. 99. quam etiam definitionem paucis mutatis tradit Vgol. d. tab. 1. cap. 33. in princip. Ex quo patet, du-
8 plex † esse spirituale materiam simoniæ, aliud à Deo datum, vel institutum, qualia sunt gratia, virtutes, septem dona Spiritus sancti, nec non septem sacramenta, & Ecclesiastica iurisdictio, vt post Nauar. dict. num. 99. vers. ex qua definitione, docet Vgol. d. tab. 1. cap. 3. §. 2. num. 1. & cap. 33. §. 2. Alia instituta ab Ecclesia, quæ etiam
9 † vt plurimum propriè loquendo non sunt merè spiritualia, sed spiritualibus annexa, vt patet ex Nauar. d. nu. 99. & 100. & Vgol. d. tab. 1. c. 3. §. 3. & cap. 34. per totum. Ex his autem quædam sunt instituta ab Ecclesia potestate iurisdictionis; qualia sunt Ecclesiastica beneficia, formæ illa acquirendi, officia Ecclesiastica, Religiones, & huiusmodi, vt latiùs deducit Vgol. d. cap. 3. §. 4. quædam instituta potestate ordinis; & hæc vel institutione ipsa, seu inuentione; cuius generis sunt preces horariæ, exorcismi, cathechismi, & cæte-

ra eiuſmodi: vel mutatione qualitatis ipſius rei, reddendo ſpirituale, quod temporale erat; quæ mutatio dupliciter accidit, conſecratione; qua ratione ſpiritualia fiunt Eccleſiæ, altaria, calices, patenæ, & Aqua baptiſmalis; & benedictione, per ſpiritualia fiunt ſacræ veſtes, Campanæ, oliuæ, ſacri cineres, aqua, & Candelę benedictæ, & in primis Chriſma, & oleum, quod feria 5. in Cæna Domini ab Epiſcopo ſolemniter benedicitur prout fusè tradit Vgol. d. cap. tertio, §. ter
10 tio. Rurſus annexa ſpiritualibus † ſunt ea omnia, quæ ab Eccleſia inſtituta ſunt, quò ſpiritualia vel conſeruentur, vel ſanctiùs, fructuoſiuſque conficiantur, vel adminiſtrentur, vt conſtat ex Sot. dict. lib. 9. de iuſt. & iur. quæſt. 6. articul. primo, verſicul. quartò denique loco, Nauar. d. num. 99. & Vgol. d. tab. 1. cap. 34. num. 3. & 4. Horum verò annexorum ſpirituali-
11 bus † duæ ſunt præcipuæ ſpecies; alia enim eſt annexorum antecedenter, ſiue quia in recipiente non requirant aliud ſpirituale, quam Chriſtianiſmum, prout voluit Nauar. d. num. 99. ex mente S. Tho. d. quæſt. 100. art. 4. ſiue potiùs, quia ad ſpiritualia ordinantur, & præparantur, vt verè voluit ibi S. Th. quem ſequitur Vgol. dict. cap. 34. num. 5. alios ad id adducens; & huiuſmodi ſunt ſacræ ædes, veſtes, & vaſa, necnon iuſpatronatus, & ſimilia. Alia ſpecies eſt annexorum dependenter, ſeu conſequenter, eò, quod à ſpiritualibus dependeant, eaque conſequantur; prout ſunt beneficia, ius percipiendi decimas, oblationes, diſtributiones quotidianas, & alia huius generis, quæ neceſſariò ſupponunt quid ſpirituale, puta ordinem, vel officium clericale, vt poſt S. Thom. loc. cit. & alios tradit Vgol. d. tract. de ſimon. tab. 4. cap. 7. §. 2. & d. tab. 1. cap. 34. num. 5. vbi etiam optimè reijcit tertiam illam ſpeciem, quam aliqui ponunt annexorum concomitanter, prout eſt labor coniunctus ſpiritualibus officijs; ex eo, quia huiuſmodi operatio potiùs ſit quædam pars ipſius rei ſpiritualis, quam aliquid ei annexū, aut extrinſecus accedens, & adhærens. Alij tamen aliter definire, ac diſtinguere videntur ſpirituale, vt per Doct. in rubr. de ſimon. cap. quantò de iud. in ſumma, 1. quæſt. 1. & in rubr. de reb. Eccl. non alien. vbi latè inter alios Bero. à num. 5. vſque ad 17. Redoan. Caraf. & alij quotquot tractatus de ſimon. ediderunt, in princip. ſuorum tractatuum & alij paſſim.

Præmitto tertiò omiſſis alijs diuiſioni-
12 bus ſimoniæ, † triplicem eſſe ſimoniam; alia enim eſt mentalis, alia conuentionalis, tertia realis. ita Doct. omnes ſupr. cit. in 1. præmiſſ. & maximè Mart. Nauar. d. cap. 23. num. 103. & Petr. Nauar. d. cap. 2.
13 num. 188. ſimonia mentalis † eſt ſimonia mente tantùm concepta citra omnem conuentionem expreſſam, vel tacitam, ſiue res tradatur, ſiue non. ita Mart. Nauar. d. num. 103. Vgol. d. tract. de ſimon. tab. 2. cap. 1. per totam, & cap. 3. §. 1. text. & Doct. in cap. fin. de ſimon. Dixi autem, ſiue res tradatur, ſiue non, quoniam duplex eſt ſimonia mentalis; altera, quæ neque peruenit ad conuentionem, neque ad dationem; altera, quæ omiſſa conuentione peruenit ad dationem, vt docet Nauar. d. num. 103. & tradunt Doct. d. cap. fin. Simo
14 nia conuentionalis † eſt ſimonia conuenta expreſsè, vel tacitè, nondum tamen ab vtraque parte executa; quando nimirum à praua mente ad pactum, & conuentionem exteriorem verbis; aut alijs ſignis explicatam deuenitur, vel etiam implicitè pactum intercedit. ita Mart. Nauar. d. cap. 23. num. 104. Petr. Nauar. dict. num. 388. Vgol. dict. tract. de ſimon. tab. 3. cap. 1. in princip. num. 3. & hæc quoque duplex eſt; alia ex neutra parte executa, alia ex vna parte tantùm; hæc enim non realis, ſed conuentionalis eſt, vt optimè docet Mart. Nauar. d. num. 104. & Vgol. d. c. 1. §. 1. & cap. 5. per totum. Simonia deni-
15 que realis † eſt ſimonia conuenta expreſsè, vel tacitè ex vtraque parte completa ſaltem quoad aliquam partem promiſſorum vtriuſque partis. ita Nauar. d. cap. vigeſimotertio, num. 105. & Vgol. dict. tractat. de ſimon. tab. 4. cap. 1. id explicantes.

Præmitto quartò, neutram ſimoniarum
16 mentalium mox commemoratarum † inducere obligationē reſtitutionis, etiam in foro conſcientiæ, eius, quod acceptū eſt, ſiue ſit temporale, ſiue ſpirituale, vt latè

&

& optimè comprobant de communi atte
stantes Mart.Nauar.nu.103. in Comment.
ad cap.fin.de simon.not.3.Petr.Nauar.d.c.
2.num.392.vsque ad 410.& Vgol.d.tab.2.
cap.2.per totum; vbi etiam probat, nul-
lam aliam pœnam, præter peccatum,
tam in foro conscientiæ, quam in foro
exteriori ab huiusmodi simoniaco incurri
quod & satis constat ex d.cap.fin.vbi Do-
ctor.de simon. Simoniacus quoque con-
17 uentionalis † nullam pœnam à iure simo
niacis inflictam incurrit, sed pœna arbi-
traria puniri potest, ac debet. ita Mart.Na
uar.d.num.104.& Vgol.d.tab.3. cap.2. §.
18 3.excipitur tamen † simoniacus confiden
tialis: nam hic ex sola simonia conuen-
tionali excommunicationem ipso facto
incurrit, & collatio ei facta est nulla, &
tenetur ad restitutionem omnium fructuũ
quos percepit à die acceptationis, vt pa-
tet ex constit.Pij IIII.108.quæ incipit, Ro
manum Pontificem, & ex Constit. à Pio
V.ea de re edita, quæ incipit, intolerabi-
lis colligit Nauar.d.cap.23.num.109. ver-
sic.secundò nota: quod etiam aduerten-
dum est pro ijs, quæ mox dicemus. Adhęc
conuentio omnis, & pactum simoniacũ
19 † nullum est, nullamque obligationem
inducit; cap.fin.de pact. & cap. præterea
de transact.cum simil. Vbi verò conuentio
simoniaco ex parte spiritualis rei sit com
20 pleta, † tunc eam accipiens non tene-
tur restituere, vt probat idem Mart. Na-
uar.d.num.104.& 106. & post alios Vgol.
dict. tab. 3. cap. secundo in princip. licèt
contrarium probare contendat Petr. Na-
uar.dict.cap.2.num.420.vsque ad 427. vbi
etiam idem satis velle videtur, si sola res
temporalis tradita sit; quod in foro con-
scientiæ tradit Vgol.dict.cap.2.§.2. in fo-
ro autem exteriori vult, veram esse opi-
nionem Mart. Nauar. & aliorum, quòd
porale non sit restituendum saltem ei, qui
dedit. Quoad excommunicationem quo-
que, ac priuationem beneficij idem dicen
21 dum, vt † non incurratur, nisi simonia
conuentionalis ex vtraque parte sit com-
pleta, vt docet post alios nonnullos Hen
riq.tom.1.Theol.Morat.lib.13.cap.37.§.
3. idem Mart. Nauar. dict. cap. vigesimo-
tertio, num 104.post Cassad. decis.5.de
constit. Gomes. in reg. Cancell. de trien.
possess.quæst.12.necnon Armill. Verb. si-
monia, §.4.Sot.9.de iust. & iur. quæst.8.
art.1.vers.his denique prælibatis, & Co-
uar.in relect.reg.peccatum.2.par.§.8.nu.
7.de reg iur. in 6. quos adhoc refert, &
in foro exteriori attenta consuetudine se
quitur Petr.Nauar.d. cap. 2. num. 428. &
seq. Realis denique simoniacus, cum ni-
mirum simonia ex vtraque parte saltem
quoad partem est impleta, proculdubio
22 † omnes pœnas à iure simoniacis infli-
ctas incurrit; nam hic simoniacus omniũ
pessimus est, vt inter cæteros monet
Mart.Nauar.dict.cap.23.nu.106. Illud au-
tem adnotandum hunc realem simonia-
23 cum † excommunicationem, & priua-
tionem beneficij ipso iure, & facto non
incurrere, nisi simonia in ordine, vel be-
neficiò commissa fuerit. ita intelligendam
esse d. Extrauag. cum detestabile, quæ est,
2. de simon. in commun. docent Siluestr.
Verb.simonia quæst.19.Nauar. d. cap. 23.
num.111.& consil.87.de simon.Henriq.d.
§.3.Salsed.in Addit. ad Diaz in Prax. Cri-
min.Canon. Verb. simoniaci, vers. tertiò
quod nullus, & vers.septimò, quod licèt,
latè Vgol.d.tract.de simon.tab.1. cap. 49.
§.2.num.8.& tab.4.cap.5.num.5.vbi hanc
esse communem opinionem Doct.asserit.
24 Præmitto quintò, † vbi propter simo-
niacam Prauitatem facienda est restitutio
beneficij, debet etiam fieri restitutio fru-
ctuum ex beneficio perceptorum.ita sanè
decernitur in d.Extrauag.2.de simon.in
hæc verba; per electiones verò, postula-
tiones, prouisiones, confirmationes, seu
quasuis alias dispositiones, quas simoniaca
contigerit labe fieri, & quæ viribus omni-
no careant, in Ecclesijs, Monasterijs, di-
gnitatibus, personatibus, officijs Ecclesia
sticis, & quibusuis beneficijs, aut aliquo
eorum cuiquam ius nullatenus acquira-
tur, nec inde faciat aliquis fructus suos,
sed ad illorum omnium, quæ percepit,
restitutionem sub animæ periculo sit ad-
strictius. idque ante eam constitutionem
adnotauit S.Thom.2.2.quæst.100. art.6.ad
3.& 4.quem cæteri receperunt, quos re-
fert, & sequitur, Couar. d. num.7. &
Petr.Nauar.dict.cap.secundo, num.418.
25 & sequentib.vbi etiam docet, † non
solùm fructus perceptos esse restituen-

dos, sed etiam eos, qui percipi potuissent à diligenti possessore. quod tamen restringit ibid. Nauar. ad eos fructus, quos eo tempore verus dominus siue diligens, siue negligens de facto percepisset, verum ob id ego à S.Thom. non recedo; neque enim in casu hoc est assignare certum aliquem dominum, qui obtineret illud beneficium, nisi in casu resignationis simoniacæ: verum
26 tunc putarem † fructus non esse restituendos resignanti, sed Ecclesiæ adiudicandos; per ea, quæ tradit Vgol. d. tab. 2. capit. 2. §. 1. ad fin. & tab. 4. cap. 7. §. 2. nu. 5. de qua tamen quæstione latiùs tradit Flamin. Paris. omnino videndus in tract. de confid. benef. quæst. 60. num. 43. & seqq. vbi etiam agit, quid de fructibus acquisitis per simoniam confidentialem: de vtroque verò aliquid dicemus infr. concl. 3. & 4. Illud porrò apud omnes est in confesso,
27 † fructus extantes omnes, seu non consumptos restituendos esse, vt communiter tradunt Doct. quos recensent, & sequuntur Vgol. d. tab. 4. cap. 6. §. 2. & c. 7. §. 2. Petr. Nauar. d. cap. 2. num. 419. & Couar. d. §. 8. num. 7. & 8. & id quidem planum est, vbi beneficij collatio simoniaca facta est sciente, vel ratum habente eo, qui benefi-
28 cium accepit: vbi verò ignoranter, † tenetur statim, ac id sciuerit, beneficium dimittere; sed, cum valuerit collatio, præteritos fructus etiam extãtes restituere non tenetur, sed eos dumtaxat, quos deinceps ex beneficio percipiet, quod, iniustè retinet. ita in specie Couar. d. num. 8. & satis colligitur ex ijs, quos recenset, & sequi videtur Petr. Nauar. d. c. 2. nu. 429. & Vgol. d. d. c. 7. §. 2.

His præmissis facile erit ad initio propositam quæstionem respondere; quod quidem, vt dilucidius procedamus, singulis conclusionibus breuiter absoluemus.

29 Prima Conclusio. Canonicus, † vel alius clericus beneficiatus Ecclesiæ Collegiatæ, qui in Ecclesiam conuenit ad diuina officia recitanda principaliter propter Deum, vel vt muneri suo satisfaciat, minus vero principaliter propter lucrum quotidianarum distributionum, nec peccat, neq. simoniam vllam committit. ita in specie docent, id pluribus adstruentes, Vgol. d. tract. de simon. tab. 1. cap. 9. §. 6. num. 4. & 5. Mart. Nauar. d. cap. 23. num. 101. & tract. de orat. & hor. Canon. cap. 18. num. 12. & seqq. vbi idem
30 probat † de eo, qui, cum non teneatur ad diuina officia conuenire ob iustam occupationem studendi, aut legendi, tamen omittit hoc opus magis cum virtute coniunctum, & magis necessarium, atque vtile aliorum saluti, & ad Ecclesiam accedit, ne priuetur distributionibus. item de eo, quem cupiditas lucrifaciendi magnam aliquam distributionem alicuius horæ, vel supplicationis ita exagitat, vt vix videatur posse eam minoris facere, quam cultum diuinum, suique muneris adimpletionem, vt nimirum non peccet, vtiliter agat quod in se est, displiceatq; rationi hoc, quod sensus suggerit. Quando autem dica
31 tur † clericus magis, vel minus principaliter ad Ecclesiam accedere propter lucrum, tradit Vgol. sup. num. 6. & Nauar. d. num. 101. & de hor. Canon. cap. 6. num. 13.

32 Secunda Conclusio. Ille, † qui principalius propter lucrum quotidianarum distributionum in Ecclesiam conuenit peccat quidem, & simoniam mẽtalem committit: non tamen ad aliquam earumdem distributionum restitutionem tenetur. Prior pars huius conclusionis asseritur à Glos. d. cap. vnico verb. receperit in fin. de cler. non resid. in 6. & latius comprobatur à Nauar. d. cap. 23. Manual. Confess. num. 101. & d. trac. de orat. & hor. Canon. cap. 6. num. 12. & 16. cap. 18. num. 10. 12. & 15. & Vgol. d. num. 5. quod etiam docet Hier. Gig. consil. 144. num. 29. post Bellam. in cap. Sacerdos, num. 3. 1. quæst. 1. Host. in in cap. cum, de sent. & re iud. Angel. in Summa, Verb. simonia circa beneficia, versic. vtrũ Canonicus vadens, & alij Summistæ. Couar. lib. 1. var. resol. cap. 20. nu. 5. vbi iuncto nu. 2. satis declarat, quæ dicatur causa finalis, vel impulsiua, quod & facit post alios Thom. Sanchez de matrim. lib 3. disput. 39. num. 14. & lib. 8. disp. 21. num. 8. & 20. hac vero in re multa tradit disp. 30. per totam. Posterior autem pars eiusdem conclusionis probatur tum ex Glos. communiter recepta in d. 2. verbo receperit, quam etiam sequitur Vgol. d. num. 5. tum ex ijs, quibus supra hac ipsa quæst. præmiss.

miff.4.in princip.oftendimus,fimoniacum mentalem,etiamfi ad traditionem prodierit, modo nulla intercefferit conuentio expreffa,vel etiam tacita, nullam pœnam canonicam, aut obligationem reftitutionis incurrere, fed folum peccatum, quod per folam pœnitentiam abolebitur, idque aperte ftatuit Gregor.9.in cap. mandato, quod eft,fin.de fimon. in hæc verba;ad refignationes fpiritualium,& temporalium, quæ nullo pacto,fed affectu animi præcedente vtrinque taliter acquiruntur (in quo cafu delinquẽtibus fufficit per folam pœnitentiam fuo fatisfacere Creatori) eos pro fimonia huiufmodi dicimus non teneri.quem tex. ita intellexerunt ibidem Glof.& Doct. omnes,& item Glof. & alij in d.c.vnico,Verb.receperit; atque à Sot. & aliorum nonnullorum refponfionibus optime vindicat, ac tuetur Petr.Nauar. d. tom. 1. de reftit. lib. 2. cap. 2. num. 392. vfque ad 399. & Mart. Nauar. in Man. Confeff. cap. 23. num. 103. & latius in Commentar. cap. fin. à num. 11. de fimon.

33 Tertia Conclufio. Canonicus † aliufue beneficiatus in Ecclefia Collegiata, fi Canonicatum,& beneficium in ea Ecclefia per fimoniam acceperit, promiffo, fed non foluto pretio,vel illius parte, probabilius mihi eft, quod non teneatur faltem ante fententiam ad reftitutionem beneficij,& confequentur neque fructuum, ac
34 diftributionum illius; quamuis † puniri debeat per fuum Superiorem pœna arbitraria, quæ etiam extendi poteft ad priuationem ipfius beneficij.Probatur hæc tota Conclufio ex ijs, quæ de fimonia conuentionali ex parte rei fpiritualis completa tradidimus fup. d. præmiff. 4. & de fructuum reftitutione præmiff.5.

Limitatur vero hęc ipfa conclufio, vt
35 non procedat † in fimoniaco confidentiali: nam fi quis beneficium, & Canonicatum per fimoniam confidentialem obtinuerit, excommunicationem ipfo facto incurrit, nulla eft collatio ei facta, teneturque ad dimiffionem beneficij, ac reftitutionem omnium fructuum, vt fupr. admonuimus ex conftitutione Pij IIII. quæ incipit, Romanum Pontificem, & eft 108. inter eius conftit. & conftitut. 87. Pij V. quæ incipit, Intolerabilis, adnotauitq. Nauar. d. cap. 23. num. 109. verfic.fecundo nota, & Flamin.Parif. in tract. de.confid. beneficior. quæft. 11. num. 31. & latius quæft. 57. & tribus feqq. Fructus autem ab huiufmodi fimoniaco confidentiali percepti, à die rece-
36 ptionis beneficij † eo ipfo applicati funt Cameræ Apoftolicæ, & in vtroque foro reftituendi funt, vt ex d. conftitutione Pij IIII. §. & eofdem, liquido conftat, & pluribus comprobat Parif. d. tract. de confid. benef. quæft. 58. num. 14. quæft. 60. num. 1. & 35. cum feqq. ab alijs vero fimoniacis percepti, cui reftituendi fint, dicemus in conclnf. proximè feq.

37 Quarta Conclufio. Receptio † beneficij,& Canonicatus per fimoniam realem ex vtraque parte completam nulla eft, & talis recipiens tenetur ad dimiffionem beneficij, & reftitutionem omnium fructuũ à die receptionis beneficij; Prior pars huius conclufionis quoad fimoniam confidentialem conftat ex allegatis conftitutionib. Pij IIII. & Pij V. in quibus decernitur, beneficia fic recepta ipfo facto vacare, immo etiam effe Sedi Apoftolicæ eo ipfo referuata quoad fimoniam vero extra cafum confidentię probatur ex cap. fin. de pact. & capit. præterea, il 1. de tranfact. necnon ex conftit. Paul. II. quæ incipit, cum deteftabile fub tit. de fimon.inter Extrau. commu.& ex conftit. 5. Pij V. quæ incipit,cum primum, §. & vt fimoniacæ prauitatis, in his verbis; qui beneficium, aut officium, Ecclefiafticum fimoniacè adeptus fuerit illis fimiliter fit ipfo iure priuatus, & ad fructuum omnium, quos perceperit, reftitutionem teneatur;lateq;inter cæteros ex communi refoluit Flamin. Parif. d. tract. de confid. benef.q. 57.num.3.& quæft.58.nu. 12. 22. & 25.Ampliatur vero hęc prior pars con-
38 clufionis, vt procedat,† etiamfi ignorante eo. qui recepit beneficium, commiffa fuerit fimonia: nam licet tunc valeat collatio beneficij;tamen beneficiarius,cum primum fciuerit, commiffam effe fimoniam,tenetur beneficium, & Canonicatũ dimittere. ita Couar. d.relect.reg peccatum, 2. par. §. 8. num. 8. de reg. iur.in 6. late Vgol.d.tract.de fimon. tab. 4. c.7.§.1.

P 4 num.1.

num. 1. & constat ex cap. pen. de elect. & cap. ex insinuatione, vbi Glo. in Verb. resignasti, & alij, de simon.

39 Posterior pars † huius conclusionis probatur apertè ex d. Extrauag. cum detestabile, de simon. & d. Constit. cum primum §. & vt simoniacę prauitatis; estq; communis opinio, vt patet ex ijs, quos referunt, & sequuntur Couar. d. §. 8. num. 7. & 8. Vgol. d. tab. 4. cap. 6. §. 2. nu. 1. & Paris. d. quæst. 60. num. 1.

Id vero ampliatur primò, vt procedat
40 † etiam in fructibus consumptis; nam eorum æstimatio restituenda est, vt ex S. Thom. 2. 2. quæst. 100. art. 6. & alijs tradunt Vgol. d. c. 6. §. 2. nu. 2. & Paris. d. quæst. 60. num. 12. & trib. seqq. Secundo ampliatur,
41 † fructus etiam, qui percipi potuerunt a diligenti possessore restituendi sint; late Vgol. d. §. 2. nu. 3. & Paris. d. quæst. 60. num. 27. quod tamen declara, vt diximus supr. in præmiss. 5. ad fin. Tertio ampliatur, vt
42 † etiam fructus, qui propria industria percepti sunt, veniant restituendi deducta mercede industriæ, latè Paris. d. quæst. 60. num. 16. Ampliatur quarto, vt id multo magis locum habeat in simoniaco confidentiario, per ea, quæ nos præcedenti conclus. docuimus, & fusè tradit Paris. d. quęst. 60. fere per totam, vbi num. 18. id extendit etiam ad personas in quacunque dignitate constitutas; num. 19. 20. 22. & 23. ad oēs, integrosq; fructus a die perceptionis beneficij; num. 21. vt obligatio hæc vim habeat in vtroque foro; num. 29. vt ad id opportunis iuris remedijs hic simoniacus compelli possit; & num. 24. vna cum quatuor seqq. vt etiam hæredes illorum, qui commiserunt confidentiam, teneantur restituere fructus perceptos per confidentiarios. Ampliatur quinto, & vltimò,
43 vt procedat, † etiamsi beneficium collatum sit alicui per simoniam illo ignorante, & ratum non habente; nam tunc restituere debet fructus perceptos a die, quo sciuerit simoniam esse commissam; ita Couar. d. §. 8. num. 8. in fin. & post alios Vgol. d. cap. 7. §. 2. nu. 1. versic. pro regula igitur. Limitatur autem primo hæc ipsa posterior huius conclusionis pars, vt non
44 procedat † vbi iste, qui percepit fructus, summa inopia laboraret; ita in specie Paris. d. quæst. 60. nu. 34. nam & hæc summa inopia, ac necessitas a restituendis vsuris excusat, vt per Glos. & Doct. in cap. cum tu, de vsur. & cap. quamquam, eod. tit. in 6. & generaliter a restitutione immunem facit eum, qui restituere tenetur, donec ad pinguiorem fortunam deuenerit, vt latè inter alios tradunt Couar. d. reg. peccatum in princip. num. 2. & Nauar. in Man. conf. cap. 17. num. 75. & seqq. Secun-
45 dò limitatur † in fructibus, qui consumpti sunt pro expensis colligendorum, & seruandorum fructuum; ita in specie, Vgol. d. cap. 6. §. 2. num. 4. d. cap. 7. §. 2. nu. 1. versic. excipiuntur tamen fructus, post. S. Thom. d. quæst. 100. art. 6. ad tertium; & ratio manifesta est; nam fructus non dicuntur, nisi deductis expensis, l. 1. C. de fruct. & lit. expens. l. si a patre §. fructus, ff. de petit.
46 hæred. cum simil. Limitatur tertio † quoad partem illam fructuum, quæ in Ecclesiæ vtilitatem conuersa est; nam ea restitui non debet; ita Vgol. d. num. 4. & d. versi. secundo excipiuntur fructus, post S. Tho. d. art. 6. Sot. lib. 9. de iust. iur. quæst. 8. art. 1. in respons. ad tertium. Cassad. decis. 6. de præben. & Nauar. consil. 90. sub tit. de simon. volum. 2. Limitatur quarto ex Vgol. d. cap. 7. §. 2. num. 3. in distributionibus quotidianis, quas vult etiam malæ fidei possessorem non teneri restituere, quoniam inquit, dantur clericis, qui diuinis officijs intersunt, & sic respectu habito ad personam, non
47 autem ad Ecclesiam. Verum † hæc ratio, & distinctio pace illius viri nedum leuis, sed frigida, & planè insulsa, ac falsa est; nemo enim dubitare aliqua ratione potest, quin quotidianæ distributiones magis dentur clericis habito respectu ad Ecclesiam, quam cæteri fructus beneficiorum, & præbendarum; nam illæ tribuuntur quatenus diuinis officijs in Ecclesia intersunt, eique inseruiunt, vt docet inter cæteros Couar. d. lib. 3. var. resol. cap. 13. in princip. & num. 3. & quatenus Canonicatum, & beneficium obtinent in Ecclesia, cum ad Canonicatum consequatur, capit. dilectus il 1. in fin. & cap. pro illorum, de præben. cum suis Glos. præbendæ vero, & Canonicatus non supponunt beneficium in aliqua Ecclesia,

clesia, neq; dantur semper propter seruitium in ea præstitum; præbendarum porro ipsarum, & Canonicatum fructus ex eo solum dantur, quod quis canonicum, & legitimum titulum habeat, vt cuique notum est, & monet inter alios Couar. d. cap. 13. in princip. cum igitur distributiones dentur ratione Canonicatus, si vitiosus est ingressus Canonicatus, tenetur quoque eas restituere Canonicus, neque illas lucrari potest superueniente mala fide, vt latè tradit Cassad. decis. 6. num. 1. 2. & 3. secus vero si bona fide eas percepit, vt idem pluribus ostendit num. 9. & in specie in casu simoniæ respondit Nauar. d. consil. 90. In casu autem,
48 quo restituendæ essent distributiones, † cęteris Canonicis, & beneficiatis, quibus accrescunt, restituendæ sunt, vt docet Nauar. in Man. conf. cap. 25. num. 123. alias, Ecclesiæ, iuxta latè tradita per eundem Cassad. decis. vn. de cleric. non residen. & quæ nos docebimus inf. 3. par. quæst. 6. in qua quæremus, an, & quando distributiones non interessentium cęteris Interessentibus accrescant. Quoad reliquos vero fructus probabile mihi est,
49 † eos distribuendos esse pauperibus, vt voluit Nauar. consil. 18. num. 4. de simon. & consil. 47. num. 3. eod. tit. & in Manual. conf. c. 17. num. 30. cum alijs, quos refert Paris. d. quęst. 60. num. 45. probabilius vero est, esse reseruandos successori in beneficio, & conuertendos in Ecclesiæ vtilitatem, ex qua percepti sunt, iuxta tex. in cap. præsenti §. porro, de off. ord. in 6. ex quo enim extat, vel futurus est do-
50 minus, † non potest fieri restitutio pauperibus, iuxta doctrinam Siluest. in Verb. restitutio 4. quæst. 1. eiusdem Nauar. d. cap. 15. num. 17. & capit. 25. num. 123. aliorumque communiter, & tex. vbi Doct. in cap. cum tu, de vsur. atq; ita in hac specie respondit idem Nauar. consil. 72. de simon. lib. 5. docetque Vgol. d. cap. 6. §. 2. num. 5. & d. cap. 7. §. 2. num. 5. & Sot. d. quæst. 8. art. 1. in respons. ad 4. argum. vbi etiam dicunt, posse fieri compositionem super his fructibus cum Camera Apostolica; quod etiam decisum fuit apud Cassad. decis. 7. de præb. faciuntque tradita per Paris. dicta quæstione 60. vsque ad numero quadragesimo sexto 50.

Quinta, & postrema Conclusio. Si Canonicus, quem propter imperitiam cantus, aliamue similem ob causam Capitulum ad quotidianas distributiones admittere recusat, pretio tandem, cum precibus non potuerit, ab eodem Capitulo impetrauit, vt ad distributiones admitte-
51 retur, is † mea quidem sententia simoniam commisit. Probatur id primò, quoniam simonia committitur non solùm in spiritualibus, verum etiam in ijs, quæ sunt annexa spiritualibus siue antecedenter, siue consequenter, vt supr. præmiss. 2. & 3. ostendimus; & non modò in annexis immediatè, sed etiam mediatè; ex
52 quo fit, vt † pensionem redimens sine auctoritate summi Pontificis simoniam committat, prout tradit Nauar. d. cap. 23. num. 111. & consil. 2. de pact. consil. 51. de præben. & consil. 63. de simon. Aragon. in exposit. S. Tho. d. quæst. 100. art. 4. versic. tertia conclusio, Paul. Rom. tract. de pension. Ecclesi. cap. 6 num. 3. latè Mandos. in tract. de signat. grat. sub. tit. extinctiones, versic. extinctio, Vgol. d. tract. de simon. tab. 1. cap. 28. §. 3. num. 7. & Flamin. Paris. tract. de resign. benef. lib. 6. quæst. 2. num. 123. & 128. similiter
53 qui † transfert ius decimandi intercedente pecunia committit simoniam, vt satis patet ex tex. in cap. fin. de rer. permut. & alijs iuribus, quibus id fusè comprobat Vgol. d. tab. 1. cap. 49. num. 2. & seqq. vbi idem docet de iure percipiendi oblationes; ius enim huiusmodi percipiendi decimas, & oblationes spirituale est, seu spirituali annexum, quia competit ministro spiritualium, & habenti beneficium Ecclesiasticum, vt ostendit Vgol. d. §. 3. in princip. num. 1. & 3. & nos latius demonstrauimus tract. de Decim. cap. 5. quęst. 3. in princip. pensio quoque Ecclesiastica detrahitur, ac pendet a beneficio, vt de se patet, & in specie docet Gig. tract. de pension. Eccles. quæst. 6. & 7. & consil. 122. nu. 4. atque adeo tam pensio, quam ius percipiendi decimas, & oblationes est annexum spirituali mediatè. pari autem ratione distibutio quotidiana, seu ius eam percipiendi est quid annexum spirituali,

cum

cum immediate competat ratione beneficij, & Canonicatus, d. cap. dilectus il 1. de præben. cum alijs tum paulo, tum alibi sæpe adductis; neque minus annexum est Canonicatui, seu Canoniæ ius percipiendi quotidianas distributiones, quam præbenda ipsa, vt constat ex d.cap. dilectus il 1. in fin. præbenda vero est ius quoddam spirituale, vt constat ex cap. dilecto, de præben. ibi augmentare valeant numerum præbendarum quoddam ius spirituale de nouo creando cum alijs, quæ attulimus in tract. de Option. can. cap. 7. q. 1. præmiss. 2. Probatur 2. hæc conclusio ex Concil. Trident. sess. 24. cap.
54 14. de reform. vbi † improbantur constitutiones; & consuetudines, quibus in admissione ad distributiones quotidianas certæ conditiones, seu deductiones ex fructibus, solutiones, promissiones, compensationesue illicitæ, vt etiam, quæ in aliquibus Ecclesijs dicuntur Turnorum lucra, interponuntur: & paulo post; eos, qui aduersus hoc decretum commiserint, pœnis contra simoniacos editis eadem sancta Synodus teneri decernit; quod idem etiam statutum est in constit. 106. Pij V. quæ incipit, durum nimis, vbi alia quoque nonnulla salutaria hac de re statuuntur. Ex quarum constitutionum, ac decretorum verbis habetur, quod consuetudo rationabilis, & similiter statutum laudabile admittendum erit, per quod aliquid exigitur ab obtinentibus beneficiū & quotidianas distributiones, quod non in ipsorum recipientium, & exigentium vtilitatem, sed Ecclesiæ, aliosq; pios
55 vsus conuertatur; modo † non pro ingressu ipso, & admissione, sed ad alium bonum finem accipiatur, vt pluribus docent Abb. & Felin. in cap. cum M. Ferrariensis num. 20. de constit. Nauar. d.cap. 23. nu. 100. & in Miscell. 6. de orat. num. 2. 3. & 4. & Vgol. d. tab. 1. cap. 9. §. 10. & 11. per totum, & in specie in statuto Capituli aliquid exigente in admissione ad distributiones, Rip. respons. 1. num. 11. tit. de arbit. idem quoque dicendum, si id sponte detur, Innoc. d. cap. cum M. & ibi Felin. num. 21. Nauar. loc. cit. Et hæc erit prior limitatio ad hanc postremam conclu-
56 sionem, Limitatur secundo, si † non

ius percipiendi distributiones, sed ipsæ distributiones transferantur, ac locentur ad modicum tempus; nam & ipsæ decimæ hac ratione locari, & vendi possunt sine labe simoniæ, vt satis patet ex cap. fin. ne præl. vic. suas, & cap. 2. de locat. vbi Gloss. & Doct. late Vgol. d. tab. 1. cap. 10. §. 2. num. 1. & 2. & cap. 49. §. 3. num. 6. nosq; ostendimus in tract. de Decim. cap. 5. quæst. 3. concl. 1. similiter ipsæ quoque oblationes hac ratione in alios transferri possunt, vt post Redoan. in tract. de simon. 3. par. cap 2. num. 29. & alios late tradit Vgol. d. cap. 10. §. 2. & seqq. vbi ex Abb. & Host. d. cap. fin. docet, tunc oblationes non esse colligendas ab illo, qui eas conduxit, sed a clerico eius nomine. ratio verò huius posterioris limitationis ea esse potest, quia tunc non ipsum ius spirituale, sed fructus venduntur, qui tanquam quid temporale vendi possunt, per d. cap. fin. ne prælat. vic. suas, & c. 2. de locat. vbi Doct. Vgol. d.c. 10. §. 2. in princip. & §. 1. num. 4. & alij passim. Atq; hæc de præsenti quæstione dicta sufficiant.

SVMMEA RERVM.

1 *Ordo, præsertim sacer, an iure antiquo aliquis annexus esset beneficio in Ecclesia Collegiata. Et quid de iure nouo; num. 2. aut quid in hoc possit consuetudo, priuata institutio, vel specialis constitutio; nu. 3.*

4 *Episcopus an possit cogere, vt omnes Canonici Cathedralis Ecclesiæ efficiantur sacerdotes.*

5 *Ordo requisitus intra annum suscipi debet, iusto cessante impedimento, sub pœna amissionis dimidiæ partis distributionū; nec valet hac in re contraria consuetudo. Non ideo tamen amittit non promotus beneficium; nu. 6. poterit autem forte illo priuari, & quando, num. 7.*

8 *Impedimentum iustum, ob quod clericus potest non promoueri intra annum ad ordinem requisitum, quodnam sit.*

9 *Aetas eorum, qui promouendi sunt ad beneficium in Ecclesia Collegiata. Et, an, si ea desit, prouisio sit nulla, num. 10.*

11 *Aetas requisita ad primam tonsuram, & tres primos minores ordines est septem annorum*

norum;ad Accolytatum duodecim completorum.

11 *Aetas subdiaconatus, & reliquorum sacrorum ordinum quae olim fuerit, & quae nunc fit.*

13 *Aetas promouendorum ad praebendam Sacerdotalem, Diaconalem, vel Subdiaconalem. Et quae reliquorum beneficiorum Ecclesiae Collegiatae; num. 14.*

15 *Aetas 14. annorum requiritur ad quodlibet simplex beneficium, & sufficit, ac nu. seq.*

16 *Personatus à dignitate, & officio distinguitur.*

17 *Canonicus in herbis quis dicatur.*

18 *Canonicus statim post 14. annum iure creatus habere debet distributiones quotidianas.*

19 *Clerici Ecclesiarum Collegiatarum tenētur per se ipsos obire munera sibi ratione ordinis incumbentia, vel ubi ea non sint, saltem psallere. quod si ad hęc apti non sint, prouisio irrita est; num. 20.*

21 *Ordinis annexi susceptio non requiritur, vt clericus ad distributiones quotidianas admittatur intra annum. Immo post annum habebit integras distributiones non promotus propter iustum impedimentum. n. 22.*

23 *Dispensatus, ne promoueatur intra annum, habebit post annum integras distributiones.*

24 *Dimidia dumtaxat distributionum subtrahitur non promotis intra annum iusto cessante impedimento. quae etiam subtrahenda non est, si necessaria sit ad victum: nu. 25. contrarium tamen verius est; nu. 26.*

27 *Dimidia distributionum non subtrahitur clericis non promotis ad ordinem sacrum intra annum, quorum beneficijs non est annexus sacer ordo.*

28 *Ordinis annexi susceptio requiri potest ex consuetudine, vel speciali constitutione, ad hoc, vt clericus admittatur ad quotidianas distributiones.*

29 *Canonicum, vel aliud beneficium recipiens cum intentione non suscipiendi ordinem requisitum, vt distributiones lucrifaciat intra annum, an, & quando eas ob id amittat.*

30 *Dimidia distributionum subtrahitur non promoto intra annum, licèt intersint diuinis, & officium recitet.*

31 *Ordinem non annexum cogi quis potest suscipere etiam sub poena amissionis distributionum, suadente maxima Ecclesiae vtilitate, vel necessitate.*

32 *Aetatem non habens, vt intra annum promoueatur ad ordinem requisitum, non debet admitti ad distributiones. Idque procedit etiam in ordinibus minoribus annexis, nu. 33. secus in dispensato super aetate; num. 34.*

35 *Cantum scire debet clericus Ecclesiae Collegiatae ad hoc, vt ad distributiones quotidianas admittatur.*

36 *Examen cantus admittendorum ad distributiones qualiter faciendum.*

37 *Scientia litterarum quae requiratur in obtinente beneficium in Ecclesia Collegiata.*

38 *Qualitates requisitę in clerico Ecclesiae Collegiatae, remissiuè.*

39 *Professionem fidei omittentes Canonici amittunt fructus praebendae; non autem distributiones quotidianas.*

40 *Canonicus, qui in loco, vel habitu non Canonicali diuinis interest, an lucretur distributiones.*

De ordine, aetate, cantus peritia, & alijs qualitatibus requisitis, vt quis ad distributiones quotidianas admittatur.

Quaestio XIX.

EA, quae hisce quatuor postremis quaestionibus tradidimus, spectare aliqua ratione videntur ad eas qualitates, quae non tā ab initio tempore receptionis benefic ij, & Canonicatus, quam post receptionē, ad ipsas distributiones iure percipiendas requiruntur; nunc hanc qualitatū requisitarum materiā absoluētes, de ijs in hac quaestione videndū erit, quae vel ab initio tēpore, quo quis Canonicatuū, seu beneficium accepturus est, vel certè tunc requiruntur, cū ad quotidianas distributiones clericus aliquis petit admitti. Pro cuius totius quaestionis resolutione.

Praemittendum est primò, quòd, licèt
2 † de iure antiquo nulla praebenda, vel Canonicatus in Ecclesia Cathedrali, vel collegiata ordinem aliquē saltem sacrum haberet annexum, vt inter caeteros monet Abb.

Abb.in cap.2.num.5.de instit. exceptis Archipresbyteratu, Abbatia, Præpositura, ac Decanatu, quæ Sacerdotium, & Archidiaconatu, qui Diaconatum habent annexum, vt constat ex cap.cum in cunctis, §. inferiora, de elect.& cap.1.de æt.& qua-
2 lit.& ord.præficien. tamen iure nouo † in omnibus Ecclesijs Cathedralibus omnes Canonicatus, ac portiones habere debent annexum ordinem Presbyterij, Diaconatus, vel Subdiaconatus. Episcopus autem cum consilio Capituli designabit, ac distribuet, prout viderit expedire, quibus quisque Ordo ex sacris annexus esse debeat; ita tamen, vt dimidia saltẽ pars Presbyteri sint, cæteri verò Diaconi, aut Sub-
3 diaconi; vbi verò † consuetudo laudabilior habet, vt plures, vel omnes sint presbyteri; omnino erit obseruanda. ita sanè cauetur in Trident.Syn.sess.24.c.12.de reformat. vers. in omnibus verò Ecclesijs Cathedralibus. Ex quibus verbis Concil. à cõtrario sensu colligitur, in Ecclesijs collegiatis simplicibus, hoc est, nõ Cathedralibus, Canonicatibus, & portionibus iure communi scripto non esse annexum aliquem ordinem sacrum; quamuis admittenda esset primæua institutio, cõsuetudo decennalis, vel specialis constitutio, qua illis annecteretur aliquis sacer ordo etiam in collegiatis Ecclesijs; prout apertè tenet Tho.Zerol.in Prax.Episc.Verb.Canonia, num. 2. vers. secunda conclusio, & colligitur ex Trid.Concil.d.cap.12.vers.neminem etiam deinceps, & dict.vers.vbi verò consuetudo; sed meliùs ex sess. 22. cap. 4. & Clem.2.quę incipit, vt ij, qui, de æt. & qualit.& ord.prefic.vbi mandatur ijs, qui in Cathedralibus, vel Collegiatis Ecclesijs obtinent Dignitates, personatus, officia, vel præbendas, quibus aliqui ordines sunt annexi, vt eum ordinem requisitum intra annum suscipiant; iuncta maximè Glos.ibi in Verb.annexi, supplente, de iure communi, primæue institutione, antiqua consuetudine, vel statuto. An verò
4 possit † Episcopus cogere, vt omnes Canonici Cathedralis Ecclesiæ efficiantur sacerdotes generaliter id statuendo, pulchra dubitatio est; cui satisfecisse dicitur Sacra Congregatio Illustrissimorum Cardinalium, qui præfecti sunt interpretationi Trident.Conc.respondendo, ad id cogere non posse; sed sufficere, si dimidia pars Canonicorum Presbyteri sint, inter quos præcipuè sit prima dignitas, (excepto tamen Archidiaconatu, qui non requirit sacerdotium, vt supra diximus,) cæteri verò sint Diaconi, vel Subdiaconi, de qua declaratione, & responsione nonnulli testantur, atque adeo fides sit penes auctores; de illa enim mihi aliter non constat. id verò apertè sentit Zerol. d. Verb. Canonia vers.ad quartum, & Verb. Capitulum vers. ad decimum. Cum hoc tamen stat, quod habetur in cap.quæris, de ætat. & qualitat.& ord.prefic.vt in casu aliquo particulari propter Ecclesiæ vtilitatem, vel necessitatem possit Episcopus eiusdẽ Ecclesiæ clericos compellere etiam per priuationem beneficij, vt ordines suis beneficijs non annexos recipiant; & ea dispositio adhuc meo iudicio in suo robore
5 perseuerat. Debent autem † isti obtinentes in Cathedrali, Collegiata Dignitates, personatus, officia, præbendas, portiones, ac quælibet alia beneficia, quibus certi ordines sint annexi, vel onera, vt alij Missas, alij Euangelium, alij Epistolas dicant, seu cantent; debent inquam, iusto cessante impedimento, infra annum ordines suscipere requisitos, sub pœna amissionis dimidiæ distributionum, vt disponitur, in dict. Clem.2.§ illi verò, & de æt.& qualit.necnon in Trident.Synod.d. sess.22. cap.4. & d.sess. 24. cap.12.§. neminem etiam deinceps. Neq; valeret consuetudo, quod Canonici residentes huiusmodi dimidia distributionum non priuentur, vbi intra annum non promoueantur, vt singulariter tradit Roch.Curt.in repet.cap.fin. de consuetud.sect.6.num.39. in vlt. impress. per tex.in d.Clem.vt ij, qui, seu 2. in fin. de ætat.& qualit.Ex quibus etiam, iuncto tex. in cap.statutum, de elect.in 6. apertè con
6 stat, † quòd, si huiusmodi clericus infra annum ad d. ordines requisitos non promoueatur, non ideo beneficium ipso iure amittit, prout de Parochiali Ecclesia statutum fuit in cap.licèt canon, de elect. in 6. sed subtrahenda erit dimidia pars distributionum quotidianarum, vt cauetur in dict. Clement.2.& vbi consuetudo sit, vel constitutio, vt non dentur distributiones, ni-
si

si actu ordinem requisitum habenti; poterit † is fortasse alijs pœnis, etiam priuationis, puniri, per tex. ibid. in fine. dum vult, etiam alias pœnas in iure statutas in suo robore permanere: allegat autem ibi Glos. fin. Verb. in iure, tex. in d. cap. licet canon, de elect. in 6. cum ibi per ipsam notatis in Glos. antepen. vbi dicit, quod in alijs beneficijs, quam Parochialibus priuatio non incurritur ipso iure, sed facienda est per sententiam, d. c. cum in cunctis, §. inferiora, de elect.& c. quæris, de æt.& qualit.& ord.
7

8 præfic. Hoc autem † iustum impedimentum, de quo d. Clem. 2. & d. sess. 22.c. 4. exemplificari potest in infirmitate totius illius anni; vel, si absens erat Episcopus,& commendatitiæ litteræ haberi non potuerunt; vel, cum Episcopus ordinare noluit. ita in hoc casu promotionis ad requisitos ordines exemplificauit Glos.in c.commissa,Verb. iusto impedimento,de el ct. in 6. quibus meo iudicio addi potest, si absens fuit causa studiorum cum licentia Episcopi, saltem quoad effectum vitandi alias pœnas, præter ammissionem dimidiæ distributionum. nam etiam obtinenti Parochiales abesse licet cum huiusmodi licentia per septennium studiorum causa: neq;currit annus, infra quem promoueri debet ad sacerdotium, nisi post septennium, prout id omne expresse cauetur in c.cum ex eo,de elect.in 6.

9 Præmitto secundo,obtinentes† huiusmodi Dignitates,personatus,officia, præbendas,portiones,& beneficia in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata,quibus certus aliquis ordo annexus est, debere in ea ætate constitutos esse, vt infra annum possint ad huiusmodi ordinem requisitũ promoueri. ita expresse habetur in d.sess.22.c. 4. vers. nec alij in postremum,& d.sess.24.cap.12. vers. neminem etiam deinceps,& adnotauit inter cæteros Zerol.d.Prax. Episcopal. Verb. Canonia, vers.ad secundum. Immo

10 & prouisio† facta ei,qui hanc ætatem non habeat,nulla est,& irrita, vt aperte caue-

11 tur,d.cap.4.in fin.Aetas autem † requisita ad primam quidem tonsuram, & tres priores minores ordines est septem annorum completorum; ad accolytatum duodecim pariter expletorum, vt habetur ex,cap.in singulis, 77. dist.in.quem ita intelligunt ibi Glo.& Doct.& Siluest.Verb. ætas, nu. 7. & in hoc nihil reperio immutatum. In

12 subdiaconatu vero, licet olim sufficeret ætas,20.annorum,vt in cap.subdiaconus, ead. dist. immo & 18. annorum. cœptorum,vt in Clem.fin. de æt.& qual. & ord. præfic.in diaconatu autem antiquitus requireretur ætas, 25. annorum vt dict.dist. 77. cap. placuit, & cap. Episcopus, & postea d. Clem. si. statutum fuerit, sufficere 20. annum: in presbyteratu denique olim requireretur ætas 30. annorum, vt in c. 1. dist.78. Tamen post Concil. Trident. sess.23. cap. 12.de reform.ætas sufficiens, & requisita ad subdiaconatum est 22. ad diaconatum 23. ad presbyteratum 25. annorum;quos tamẽ sufficit attigisse, vt post Nauar.in Manual.cap.25.num.116. monet Zerol.in d.Pax.Episc.Verb.Ordo,versic.ad primum,& communi praxis docet, quæ ita decretu illud interpretata est. In Ec-

13 clesijs † ergo Cathedralibus, & ijs quoq; Collegiatis in quibus Canonicatibus, alijsq; beneficijs annexus est aliquis sacer Ordo vel ex primæua institutione, vel ex statuto, vel denique ex antiqua consuetudine,debet is; qui præbendam Sacerdotalem obtinet,attigisse saltem 24.annum,qui Diaconalem 22. qui verò Subdiaconalem

14 21. In illis† autem Ecclesijs,in quibus,neque statuto; neque ex institutione, neque ex consuetudine annexus est aliquis sacer ordo, singulis dumtaxat Dignitatibus exceptis, quibus iure annexus est, diximus, sufficiet attigisse 14. annum, vt est optimus tex. in cap. indecorum, de ætat. & qualit. & ord. præfic.ibi; mandamus, quatenus nemini infra annum quartumdecimum constituto personatum cuiuslibet Ecclesiæ concedere presumatis; & constat etiam ex Trident. Concil. sess. 23. cap. 6.de reformat. dum ibi statuitur,

15 ne † vllus prima tonsura initiatus, aut etiam in minoribus ordinibus constitutus ante decimumquartum annum beneficium possit obtinere; nam ex illis iuribus a contrario sensu, quod in iure validissimum est,elicitur, regulariter statim post 14.annum posse cuilibet etiam in

16 Collegiatis Ecclesijs personatũ, qui† omnino a Dignitate, & officio distinguitur, cap.

cap.de multa; de præben. cap. 1. de consuet.in 6.cum simil.& quodlibet aliud beneficium (curatis dumtaxat,Dignitatibus & alijs,de quibus supra, exceptis) libere conferri,quod & adnotauit Zerol.d.Verb. Canonia,vers.ad sextum, & versic.ad no-
17 num. quamuis, dum † vtrobique dicit, hunc Canonicum Ecclesiæ Collegiatæ annorum 14. dumtaxat, cuius Canonicatus sacrum ordinem non requirit, dici Canonicū in herbis, & non facere fructus suos,pręter fructus prebendarum,puto eū falli; nam, licet possit dici Canonicus in herbis quoad hoc, quia non habet vocem in Capitulo, cum non sit subdiaconus, iuxta d. Clem.2. & Trident. Concil. sess. 22.cap.4.de reform.de quo nos latius in
18 quæst.seq.tamen non video,† cur habere non debeat quotidianas distributiones, quę consequuntur ad Canonicatum,easq; debet quis eo ipso habere, quod Canonicus est, vt constat ex c. dilectus il 1. de præben.& fatentur Staphil.& Gomes. per eundem Zerol.in contrarium allegati: qui etiam non loquuntur de huiusmodi Canonicis statim post 14. annum creatis; sed de ijs, qui creati sunt vltra numerum, & sub expectatione præbendæ, de quibus etiam nos sup.hac ead.2.par.q. 1.concl.3.

Præmitto tertio, & vltimo, Cano-
19 nicos, † aliosq; Collegiatarum Ecclesiarum clericos,non solum teneri,vel saltem cogi posse psallere in Choro Hymnos, & psalmos,(vt sup.hac 2.par.quæst.2. fere per totam ostendimus, & constat ex Tridentin.Concil.sess.22.cap. 4. & sess.24. c. 12.sub finem; vbi quoque statuitur,vt hoc ipsum, & alia sibi spectantia,quæ in diuino cultu præstāda sunt,officia per se ipsos obire debeant;) sed etiam aliquando Missas, aliquando Euangelium, aliquando Epistolas canere,idq;per se ipsos pręstare debere; vt d. cap. 4. expresse cauetur. & hoc quidem tam quoad Canonicos,& beneficiatos Ecclesiæ Cathedralis, quorum Dignitatibus, portionibus, & beneficijs sacer aliquis ordo iure annexus esse debet vt supra diximus, quam quoad alios clericos Collegiatarum Ecclesiarum, quorum beneficia sacrum aliquem ordinem annexum habent siue ex primæua institutione, siue antiqua consuetudine, siue ex speciali Ecclesiæ constitutione,vt præmonuimus. Quoad alios verò clericos beneficiatos in Collegiatis, quorum beneficijs nulla ratione sacer ordo annexus est, adhuc locum habere potest obligatio canendi, & medulandi in diuinis officijs iuxta formam,& rationem, quam Prouincialis Synodus pro cuiusq;prouinciæ vtilitate, & moribus præscribere debet ex decreto Trident.Concil.dict.sess. 24. cap. 12.de reformat. in fin. vbi etiam eidem Prouinciali Synodo,& interim, dum ea celebretur, Episcopo cum duobus Canonicis generatim mandatur, vt ea statuant, quæ ad debitum in diuinis officijs regimen spectant, simulq;de omnibus Ecclesiæ ministris quæ necessaria erunt. hęc igitur omnia officia, quę, vt pręfertur, a Synodo Prouinciali,vel Episcopis cuilibet Ecclesiæ pręscribentur, ab earum clericis
20 obeunda erunt:quod si † ad ea apti nō fuerint,& pręter ętatem qualitates omnes requisitas non hab uerint, prouisio de huiusmodi beneficijs facta irrita erit,vt cauetur in Trid.Synodo d.sess.22.c.4. in fine.

21 Prima Conclusio. Obtinens † Dignitatem, Canonicatum, vel portionem, seu aliud beneficium in Ecclesia Cathedrali,vel Collegiata, modo alias idoneus sit, admitti debet ad quotidianas distributiones, antequam suscipiat ordinem annexum. Probatur id primo ex tex.in cap.commissa §.cæterum, de elect.in 6.vbi is,cui collata fuit Parochialis Ecclesia,modo intra annum promoueatur ad sacerdotium, interim percipit fructus suę Ecclesię. Probatur secundo ex tex. d.Clem.2.versic.Illi vero, de ætat. & qualit.& ord.prefic.vbi statuitur, vt obtinentibus huiusmodi beneficia, quibus certi ordines annexi sint, si infra annum iusto cessante impedimēto ad eos ordines se promoueri non fecerint,ex tunc subtrahatur dimidia pars distributionum, quæ dantur ijs, qui certis horis intersunt; ex quibus verbis aperte colligitur,quod ante lapsum anni non debent obtinentes huiusmodi beneficia priuari quotidianis distributionibus, modo alias diuinis officijs intersint; vt in specie tradit ibi Glos.communiter approbata in Verb. ex tunc. Ex qua etiam Gloss. dum ibid. subdit, quod

istos

istos excusat impedimentum, iuncto tex. dum ait, iusto cessante impedimento, & ibi
22 Gloss. & Doct. liquidò colligitur, quòd † si iste obtinens huiusmodi beneficium non promoueatur infra annum propter iustum impedimentum, quod ex culpa, & voluntate sua non prouenerit, puta, quia toto illo anno ægrotauit, quia absens erat Episcopus, neq; cõmendatitias litteras habere potuit, vel cùm Episcopus ordinare noluit, vel his similia, prout exemplificat Glos. d. cap. commissa, verb. iusto impedimento: ad quæ etiam exempla se remittit Glos. d. Clem. 2. Verb. impedimento, adhuc percipiet post annum integras quotidianas distributiones, ratio manifesta est, quia per eum non stat, quin promoueatur propter iustum impedimentum, quod approbauit ibi Clem. 5. ad effectum, vt euitentur pœnæ, de quibus ibi, inter quas est amissio dimidiæ partis distributionum post annum. Et hęc esse potest prior ampliatio ad hanc conclusionem. Cui similis est ea, quæ apertè colligitur ex Glo. d. Clem. 2. Verb. anne-
23 xi, in fin. vbi dicit † non esse locum illi decretali, vbi quis ad non recipiendum ordinem sufficientem dispensationem haberet, disertè verò tradit Burgas. tract. de irregular. & dispensat. tit. de interpret. dispensat. num. 25. quòd nimirum dispensatus per Papam, vt non teneatur se promoueri facere, ita debet quotidianas distributiones percipere, ac si promotus fuisset. Altera verò ampliatio, quæ ex eod. versic. Illi ve-
24 rò, deducitur, est, vt † etiam post annum huiusmodi beneficia obtinentibus qui ad ordines requisitos iusto cessante impedimento se promoueri non faciunt, quod ad pœnam amissionis distributionum attinet, non nisi dimidia earum pars subtrahenda
25 sit. Ampliatur tertiò, vt neque ista dimidia subtrahatur, si reliqua dimidie non sufficiat ad sustentationem clerici, quam aliunde non habeat; idq; ob eam causam, ne fame pereat. ita Guliel. de Mont. Laud. d. Clem. 2. & ibi Zenzel. facitq; quod de excommunicato tradidimus supr. quæst. 15. conclus. 1. post Vgol. tract. de censur. Eccles. tab. 2. cap. 12. num. 2. & 4. Contrarium tamen,
26 & veriùs, sentit Glos. dict. Clem. 2. verb. pars dimidia, quam ibi sequitur Paul. Eleaz. Io. de Lig. Card. num. 20. & latiùs defendit ibid. Imol. num. 33. ob eam præcipuè rationem, quam tradit Gloss. quòd sibi prouidere potest, & hanc pœnam euitare per promotionem: quod idem erit in excommunicato, vbi per eum stet, quin petat absolutionem, vt etiam diximus d. conclus. 3. secus verò est in deposito, qui sibi prouidere non potest, cum in pœnam depositus fuerit, vt diximus sup. q. 17. conclus. 1. sicq; soluitur argumentum, quod ex deposito sumebat Laudun. & alij contrarium sentientes in hoc, cui subtracta est dimidia distributionum. Quarto ampliatur hæc ista
27 conclusio quod † obtinentes beneficia in Collegiatis Ecclesijs, quibus neque iure communi, neque ex consuetudine, institutione, aut statuto annexus est aliquis ordo, præsertim sacer, obtinebunt, & percipient distributiones, licèt nunquam huiusmodi ordinem sacrum suscipiant, sed simplices clerici remaneant. patet hoc ex supradictis; & quoad reliquos fructus admittit Zerol. d. Verb. Canonia versi. ad sextum; licet in versic. ad nonum negare videatur id quoad quotidianas distributiones; sed malè, vt patet ex ijs, quæ diximus supra in 2. præmiss.

Limitatur autem primo hæc eadem
28 conclusio, † nisi in contrarium habeat consuetudo, quæ, vt audio, est in omnibus Ecclesijs collegiatis Mediolanensis Ciuitatis, & ipse testari possum de Metropolitana, & Ambrosiana, vt nullus admittatur ad quotidianas distributiones, percipiendas nisi actu habeat ordinem requisitum, hoc est, suo beneficio, & præbendæ annexum; quæ quidem consuetudo, cum satis sit rationabilis, vt nimirum ad suscipiendos sacros ordines propensius clerici inducãtur, quæ ratio induxit Clem. 5. & Concilium Viennense d. Clem. 2. ad subtrahendam dimidiã distributionum ijs, qui infra annum non promouentur; itemq; contra ius d. Clem. esse videatur, vt patet ex supra dictis, admittenda erit, modò sit legitimè, spatio nimirum quadraginta annorum, præscripta iuxta tex. cum ibi not. per Glos. & Doct. in cap. final. de consuet. Verùm id ipsum, quòd hæc consuetudo induxit, cautum reperio in Concil. Prouinc. Mediolan. 4. tit. de distribut. versic. aliqua Dignitate præditus, vbi ea optima, & vrgens ratio exprimitur,

mitur, quia huiuſmodi clericus non promotus ad requiſitum ordinem debiti ſui muneris, cuius cauſa diſtributiones debentur, partes obire, præſtareque non poteſt.

Limitatur ſecundò ex mente Sot. libro decimo, de iuſtit. & iur. quæſtione quinta, articul. 6. columna 2. quòd,
29 † ſi quis non intendens promoueri intra annum ad ordinem requiſitum beneficium in Collegiata receperit, vt fructus, & diſtributiones ex eo per annum perciperet, ipſum elapſo anno dimiſſurus, tenebitur (niſi mutata voluntate promotus fuerit) ad reſtitutionem eorũdem fructuum, cum eos perceperit fraudulenter. Id probari videtur ex tex. in cap. commiſſa, §. cæterũ, de elect. in 6. qui licèt loquatur de ſolo recipiente parochialem Eccleſiam quoad illius fructus; tamen videtur extendendus ad recipientem cum hac intentione beneficium in Eccleſia Collegiata requirens aliquem ordinem ſacrum; tũ propter identitatem rationis; tum fauore cultus diuini, qui fauorabilis eſt, & debet augeri, c. fin. de reſcript. in 6. atque huius ſententiæ eſt Rebuff. & alij, quos nouiſſimè refert Sanchez lib. 7. de Matrim. diſp. 45. num. 13. & ſequitur Garz. tract. de benef. par. 3. c. 4. num. 37. cum trib. ſeqq. ſi tamen intendât ea poſtea dimittere, cùm ordinari compellentur alias ſecus, vt idem tradit num. 41. num. autem 42. id quoq; limitat in eo, qui non habet animum ſuſcipiendi ordinem ſacrum non requiſitum, in id plures referens: quod extendit num. 43. licèt hic habeat animum ſtatũ coniugalem ſuſcipiendi. num. verò 48. idem docet poſt Nauar. & Graff. de eo, qui hæſitanter non vult promoueri ad ordinem ſacrum annexum beneficio; quibus adde Sanch. dict. diſp. 45. num. 10. poſt alios. Idem vero Garz. ſup. num. 51. docet poſt moltus accipientem beneficium animo non aſſumendi ordinẽ requiſitum non teneri reſtituere fructus perceptos durante tali animo, ſi poſtea illo mutato promotus ſit in tempore: & num. 53. iuncto 55. ſecus eſſe de eo, qui cum animo ſe promouendi ad ordines annexos accepit beneficium, quem poſtea mutauit: ſicut num. 58. de eo, qui ob alium finem, quã fructus per annum percipiendi, non vult promoueri. Contrarium vero in caſu principali Limitationis 2. paulò ante poſitæ eſt de mente Gloſ. d. cap. commiſſa, de elect. in 6. verbo, Parochialis, vbi illum textum extendi non vult ad Eccleſiam Collegiatã, per tex. in cap. ſtatutum eod. tit. & lib. expreſſeq; tradit Nauar. in Manual. de orat. & hor. Canon. cap. 21. num. 44. vbi vſque ad num. 57. late, & optimè pertractat materiam dict. §. cæterùm; quod etiam præſtat Garz. d. cap. 4. a num. 33. vſque ad finem illius cap. omnino videndus: num. autem 35. plures recenſet huius poſterioris opinionis ſequaces; quod & facit Sanchez in dict. diſp. 45. per totam. qui ibi nu. 13. poſt alios pleroſq; poſteriori ſententiæ adhæret: quam eadem ferè ratione comprobat, qua loco cit. vtitur Nauar. quia neque ſimilis, aut eadem eſt ratio; neque lex pœnalis ex identitate rationis extendenda eſt, l. præſens, ff. de pœn. cap. odia cum ibi not. de reg. iur. in 6. & ſuis concord. Quare hæc 2. limitatio dubia, vel falſa manet. Limita-
30 tur igitur tertiò hæc concluſio, vt † obtinens Dignitatem, vel Canonicatum in Eccleſia Collegiata, ſi iuſto ceſſante impedimento non promoueatur intra annum ad ordinem requiſitum, amittat dimidiam diſtributionum, ita diſponitur in d. Clem. 2. §. illi vero; quæ pœna innouatur per Tridentin. Concil. ſeſſ. 22. cap. 4. de reform. id vero etiam procedit, licet iſte non promotus interſit diuinis, & officium recitet, vt apertè ſentiunt Doct. magis communiter d. §. illi verò, & in ſpecie reſpondit Nauar. conſil. 8. num. 3. & 5. ſub tit. de præben. lib. 3. volum. 1. immo & poſt monitionem priuari poterit beneficio, vt ſatis comprobat Nic. Garz. in ſæpiùs a nobis alleg. tract. de benef. par. 3. cap. 4. num. 16. & ſeptem ſeqq. vbi id declarat. Limitatur denique eadem
31 concluſio, vt † ſuadente Eccleſiæ vtilitate, vel neceſſitate poſſit Epiſcopus cogere clericum Eccleſiæ Collegiatæ, qui aliàs non tenetur ad aliquem ordinem ſacrum promoueri, vt ad eum promoueatur; idq; etiam propoſita pœna amiſſionis omniũ, vel partis diſtributionum, vt ſatis conſtat ex tex. in cap. quæris in fin. de ætat. & qual. & ord. præfic.

32 Secunda Concluſio. Obtinens † beneficium in Eccleſia Cathedrali, vel Collegiata

ta requirens ordinē sacrum debet esse in ea ætate, vt intra annū possit ad ordinē requisitum promoueri; alias non est admittēdus ad quotidianas distribut. Prior pars cōclusionis probatur ex Trid. Con. sess. 22. c. 4. & sess. 24. c. 12. de ref. vers. neminem, ꝙ latius explicauimus supr. hac ead. q. in 2. præm. in prin. vbi ostendimus, quæ sit hæc ætas. Posterior autē pars ex eo probatur, ꝙ prouisio ei facta, qui nō est in tali ætate cōstitutus, irrita est, vt decernitur d. c. 4. in fi. fine legitimo autē titulo beneficij certū est nō posse quē illius fructus percipere; minus vero distributiones, quæ ad ipsū titulū cōsequūtur, c. dilectus il 1. sæpius allegato, de præb. cū suis sim. idq; aperte tenet Frāc. Rip. resp. 1. nu. 6. tit. de arb. & arbitra
33 tor. Ampliatur vero hæc cōclusio † in ijs quoque, qui obtinet beneficiū in Ecclesia Collegiata nullū ordinē sacrū annexū habēs. nā, licet, si 14. annū cōpleuerint, & saltē prima tonsura initiati sint, iuxta ea, quæ tradit late Paris. cōs. 125. nu. 1. vol. 4. & tex. in c. cū adeo, de rescrip. & c. ex litteris, de trāsact. (laicus enim capax nō est beneficij c. 2. de inst. cū ibi not. & suis concor.) possint distributiones percipere: nihilominus tamē tenebūtur & ipsi intra annū ad ordines minores promoueri, si quos ea beneficia requirūt; idque cōstat ex ijs, quę d. pręmiss. 2. ad fi. attulimus, iūcto tex. d. Clem. 2. & ibi Glo. in Verb. certi, quæ cū tex. intelligit etiā de minoribus ordinibus annexis alicui beneficio Ecclesiæ Collegiatę; & illas ętas 14. an. sufficit ad oēs minores, vt sup. dix. Limitatur autē hæc ipsa cōcl. † in
34 eo, qui fuit plenis s. dispēsatus super ætate puta si fuerit in dispēsatione dictū, ꝙ p oīa habeatur ꝑ maiori, vt post Ab. in c. ex rōe in fi. de æt. & qual. respōdit Rip. d. resp. 1. n. 6. & 7. vbi etiā refert Gl. d. c. ex rōne, absolute tenētē, ꝙ dispēsatus super ętate ad obtinendū Canonicatum, & aliud beneficiū in Cathedrali, vel Collegiata censetur etiam dispensatus ad fructus, & distributiones: quod facile admitto, cum reditus cōsequētes necessario sint ad beneficium, & percipiantur ab obtinēte beneficiū, si munus, & officiū ei adiūctū impleat, c. pen. de cle. nō resid. & c. vnico eod. tit. in 6. cū suis cōcor.
35 Tertia Conclusio. Canonicus, † & obtinens beneficiū in Ecclesia Collegiata scire debet cātū requisitū, aliās admittēdus non est ad quotidianas distributiones. Probatur primo; quia is repellēdus est, & remouendus a beneficio, & officio, qui nō tenet, atque ignorat aliquid necessariū ad officium suū, vt pluribus cōprobant Albert. Ferrar. in tractat. de hor. Canon. q. 26. & 27. Abb. in c. venerabilis, de præben. & Nauar. in tract. de orat. & hor. Canon. ca. 11. n. 41. & 42. in repet. c. si quādo excep. 7. & seqq. de rescript. & cōstat ex c. cū in cūctis §. inferiora, de elect. cap. eā te, & c. fin. de ætat. & qual. & ord. præfic. cū simil. Secūdo probatur, quia ita in specie post alios tradunt Nau. loc. cit. Gom. tract. de grat. expect. nu. 79. & Henriq. d. tom. 1. Theol. mor. lib. 9. c. 31. §. 8. & Glos. cōmuniter recepta ī Clem. vnica, verb. reputamus, de cōcess. præbē. Id ipsum quoque cauetur in Concil. Prouinc. Mediolan. 4. sub tit. de distribut. versic. vt diuinis officijs, cū seqq. vbi latius explica-
36 tur † ratio, quæ in examine Canonicorum, & Māsionariorū circa cātū, & modulationē adhiberi debet. Quod si examine habito is, qui Dignitatē, aut Canonicatū obtinet, probatus fuerit, & idoneus ad id muneris iudicatus, quod illius Dignitatis, Canonicatusue nomine præstare debet, in Synod. Diœces. Mediolan. 3. decret. 40. cau: ū est, vt in Capitulū statim adscribatur, adscriptusq. residentiæ fructus, ac cetera emolumenta percipiendi ius assequatur, illo abrogato faciendi per hebdomadam de eo periculi vsu. qua etiam in re videndum est, quod ex Conc. 3. Prou. referemus 3. par. quæst. vlt.
37 cōclus. 2. Quoad peritiam † verò, & scientiam litterarum; licet de iure communi antiquo forte regulariter sufficeret, vt obtinentes præbendam in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata scirent legere, & construere, vt patet ex Gomes. dict. nu. 79. & Glos. d. verb. reputamus; tamen post Tridentin. Concil. siquidem beneficiū ordines minores requirat, debet qui illud obtinere vult, latinam saltem linguam intelligere, cum id ad minores ordines requiratur, vt per idē Concil. sess. 23. cap. 11. si verò requirat Subdiaconatū, vel Diaconatum, debet qui illud impetrat, esse litteris, & ijs, quæ ad ordinem exercendum pertinent, instructus, iuxta decretum eiusdem Concil. in d. sess. 23. cap. 13. deniq; cum ij, qui ad Sacer

Q dotium

dotiũ promouẽtur, debeant esse idonei ad populũ docendũ ea, quę scire omnibus ne cessariũ est ad salutẽ, & ministranda sacraméta, vt habetur d. sess. 23. c. 14. debẽt etiã qui beneficiũ in Collegiata obtinere volũt ꝙ Sacerdotium annexũ habeat, ad hęc omnia prestãda saltem intra annum idonei iudicari; & consequenter hęc ipsa vniuersa intra annum callere posse debet, qui ad quotidianas distributiones petit admitti.

38 Porro cæteras † qualitates requisitas tã ad ordines annexos Dignitatibus, Canonicatibus, & portionibus in Ecclesijs Cathedralibus, vel Collegiatis, quã ad ipsas quotidianas distributiones ab initio alicui cõcedẽdas, colligere licebit tũ ex Doct. sup. cit. quibus nũc addo Fran. Duar. in tract. de benef. & ad ea pertin. lib. 4. c. 1. vbi de moribus; c. 2. vbi de sciẽtia; c. 3. vbi de corporis vitio; c. 4. vbi de morbis corporis, c. 5. vbi de natal. c. 6. vbi de ord. c. 7. de cęlibatu c. 8. vbi de bigamia; c. 9. vbi de ætate, & beneficiorũ pluralitate; Coras. in simili tract. p. 3. c. 1. & seqq. vbi de ijsdẽ omnib. qualitatibus, de quibus supra, fusè agit; ꝙ etiã facit Selu. in tract. de benef. 3. p. q. 5. per totã; tũ ex Con. Trid. d. sess. 23. passim tũ deniq; ex Concilijs cuiusq; Prouincię, quibus circa regimen in diuinis officijs, & Ecclesiæ ministros quæ necessaria videbũtur, decernere, ac statuere cõcessit, ac mãdauit idem Trid. Con. sess. 24. c. 12. in fi. quæ hic nõ infero, aut refero, quoniã materiam de distributionibus proprius, & immediate non attingunt. Duo tamẽ hoc loco omittẽda nõ sunt. Alterũ, ꝙ, dum idẽ Trid. Con. d. c. 12. §.

39 prouisi autẽ, decernit, † prouisos de Canonicatibus, & Dignit. in Ecclesijs Cathedr. non solũ corã Episcopo, seu eius Officiali, sed etiã in Capitulo teneri intra duos mẽses a die adeptæ possessionis orthodoxæ suæ fidei publicã facere professionẽ; alioquin fructus suos nõ faciãt, nec illis possessio suffragetur: nõ cõprehẽdit quotidianas distributiones: tũ ꝙ eædẽ nomine fructuũ beneficij regulariter nõ veniunt, vt latius ostẽdimus 1 p. q. 6. fere per tot. tũ quia ita in specie docet Io. Azo. Inst. Moral. p. 2. lib. 7. c. 2. q. 7. & Hier. Gõz. ad reg. 8. Canc. §. 7. proem. nu. 169. & seq. quoniã, distributiones quotidianæ dantur ratione ministerij personalis, & propter operas suas, & illas percipiẽs facit suas. Ex quib. idẽ traditum post hæc scripta reperi a Gar. tract. de benef. p. 3. c. 3. nu. 59. & 60. in toto vero eo c. multa affert notatu digna ad interpretationẽ d. §. prouisi, & materiam professionis

40 fidei. Alterũ, quid dicẽdũ † de Canonico, qui diuinis quidẽ interest, nõ tamẽ in loco vel habitu Canonicali, siue ex arbitrio, & propria volũtate siue ratione dignitatis vel officij; an tunc percipere debeat distributiones quotidianas. Potest autẽ de dignitate exemplũ afferri in Episcopo, qui & vt Canonicus, & vt Episcopus potest interesse Choro, & Capitulo, iuxta tex. in c. postulastis, ext. de conces. præb. c. a collatione, de appel. in 6. c. cũ in Ecclesia, de pb. & c. ne sed. vac. eo. li. cũ ibi not. maxime vero p̃ Glo. dict. c. a collaione, Verbo, vt præl. Vel in Canonico, aut Dignitatem obtinẽte in Collegiata, q simul ratione dignitatis Protonotarij, aut similis, deferre possit in Ecclesia rochettũ, acmãtellettũ, vt vocãt. Exẽplũ de off. afferri põt in Vicario Generali Epi; qui Vicarius etiã Canonicus sit; nã, dũ vti Vicarius diuinis, vel processionibus interest, præcedit saltẽ ex cõmuni cõsuetudine Archidiaconũ, seu aliã primã Dignitatẽ post Pontificalẽ, vt pluribus comprobat inter alios Iacob. Sbroz. tract. de offic. Vic. lib. 2. q. 25. fere per tot. soletq; tũc Prælatorũ habitum induere: dũ autem interest, vt Canonicus, sedere, atq; incedere debet in suo loco receptionis, iuxta c. statuimus, de maior. & obed. iuncto c. dilecto, de pręb. cum traditis vtrobiq. per Doct. satisque ostendit idem Sbroz. d. q. 25. nu. 17. & tunc habitum Canonicalẽ induere consueuit.

In quo articulo breuiter respondeo, iurę communi attẽto Canonicum prædictũ percipere debere distributiones quotidianas licet, nec proprio in loco, neq; in proprio habitu, hoc est, Canonicali sedeat, vel incedat. Moueor, quia ius commune ad lucrãdas distributiones quotidianas solã interessentiã requirit, nõ proprium locum, aut habitũ Canonicalem, vt constat ex c. licet de pręb. c. vnic. de cler. nõ resid. in 6. c. fi. de sen. excõ. eod. lib. ita tamẽ, vt intersit enim cũ effectu, psallẽdo, & propria munia exercendo, vt explicauimus, & latius ostendimus sup. hac ead. 2. par. q. 2. fere per tot. ꝙ autem lex non dicit, nec nos dicere debemus.

bemus,l.dissentientis,C.de repud.l.si verò, §.de viro,ff.solut.mat.

Neque obstat, q̄ cōtrariū nō semel declaratū fuisse in huiusmodi casib. dicatur a Sacra Rituū Cōgregatione.Nā,quatenus de hisce declarationibus cōstaret,quæ in proprijs terminis loquerētur,eędē forēt intelligēdæ vbi concurreret aliquod ius speciale cōsuetudinis,vel statuti;ex quo iure liberè fateor,induci posse, vt distributiones non dētur Canonico, Dignitatēue in Ecclesia Collegiata obtinēti nisi proprio illius Dignitatis,vel Canonicatus habitu vtatur,& suo in loco sedeat, ac respectiuè incedat. multòque magis valebit, & attēdenda erit cōsuetudo,vel specialis cōstitutio, vt non sedēs,aut incedēs in loco,vel habitu Canonicali percipiat distributiones; vt satis colligi pōt ex ijs,quæ latius tradidimus,de cōsuedine quidē sup.hac ead.2.p.q. 12.de statuto vero q.13. Qua ratione quoad habitū statutum id fuit in Cōc.Prouinc.4.Mediol. par.2.tit.quæ pertin.ad Sāctiss. Miss.sacrif. & diu. offic. cuius verba referemus inf. 3. par.quæst.vlt.concl.2.Interim vero ex his, finis sit præsenti quæst.

SVMMAE RERVM.

1 *Vocem, & locum in Capitulo habere competit ratione Canoniæ.*

2 *Vocem in Capitulo, seu eius exercitium non habet nisi subdiaconus. etiamsi ab alijs id sibi concedatur;nu.3. & quāmuis Episcopi ad id dispensatio accedat;nu.4.*

5 *Clericus non subdiaconus non est expectādus, licet velit primis temporibus promoueri, si immineat tempus electionis.*

6 *Ordo Subdiaconatus requiritur in clerico non tempore vacationis,sed tempore electionis.*

7 *Ordo subdiaconatu non requiritur in electionibus Canonicorum, quorum beneficijs non est annexus sacer ordo. Et quomodo id procedat; num. 8.*

6 *Subdiaconus Canonicus, qui non promouetur intra annum ad ordinem superiorē requisitum ammittit vocem in Capitulo.*

10 *Excōmunicatus an habeat vocē in Capitulo.*

11 *Suspensus an habeat vocem in Capitulo.*

12 *Vocem in Capitulo habere potest clericus, & tamen non admitti ad distributiones, vbi etiam tria eius rei afferuntur exempla.*

13 *Distributiones, quotidianas habere potest clericus, & tamen non habere vocem in Capitulo,cum rei tria exempla ponuntur.*

An eo ipso,quod quis habet vocem in Capitulo, habeat etiam Distributiones, vel contra. Quæstio. XX.

DIXIMVS in prēcedētib. quęstionib. huius 2.par. de requisitis ad percipiēdas distributiones; quotidianas. sed quoniā aliquibus videri posset,q̄ habere vocē in Capitulo vel requisitū esset, vel saltē necessariò cōiūctū cū iure percipiēdi distributiones,q̄ vtrūque inter iura Canonicalia connumeretur in cap.dilectus il. 1. de præbend. iuncto cap. pro illorum, & cap.dilecto,eod.tit.ideo de huius rei veritate nunc videndum erit.

1 Præmittendū tamē est, q̄ † habere locū & vocē in Capitulo cōsequitur ad Canoniā,seu Canonicatū;ita,vt ei soli,& omni, qui Canonicatum obtinet, regulariter id cōpetat.cōstat hoc ex d.c. pro illorum in fin.ibi,sæpe dictū magistrū recipiāt in Canonicū,& ea,quę ad Canonicatū pertinēt, cū stallo chori,& loco Capituli ei studeāt assignare;& melius ex d.c.dilecto,circa mediū,in ijs verbis;dictus quoq; Cellerarius lectionem,& Euāgeliū in hebdomada sua legisse dignoscitur, & tā Decani, quā Episcopi electioni,& aliorū negotiorū tractatibus sicut Canonicus Trecensis interfuit;idq;in specie adnotauit Innoc. in c. 2. de instit.in fin.& Abb.in cap.cū olim, n.8. de re iud.vbi ex hoc infert, etiam obtinētē Dignitatē in Ecclesia Collegiata,vel Cathedrali,si simul etiā nō sit Canonicus,nō habere vocē in Capitulo;& in summa,si quis clericus,qui Canonicus non sit, prætendit habere vocē in Capitulo, id habere debet ex consuetudine,priuilegio, aliōue iure speciali.Exercitiū tamē,& vsū huius vocis

2 † nō habet etiā quilibet Canonicus, nisi in Subdiaconatus ordine iā cōstitutus sit; ita disponitur in d.Clem. 2.in princip. de æt. & qual.& ord.pręfic.& decretum quoque fuit a Tridē.Synodo d. sess. 22. c. 4. de reform.in initio vtrobique vero cauetur, vt

3 † id quoque locū habeat,licēt ab alijs fuerit liberè cōcessū,vt huiusmodi nō Subdiani vocē in Capitulo habeāt.immo id pro-

4 cedit,etiãſi† Epiſcopi ad id diſpẽſatio accedat,quæ nulla erit,vt docet Glo.cõmuniter recepta d.Cle.2.verb.concedatur,&
6 verb.nullo modo. Itẽ,ſi † velit iſte promoueri intra quatuor tẽpora ꝓxima,non erit expectãdus,ſi immineat tẽpus electionis; ita Glo.quã ibi omnes ſequũtur,d.Clem.2. Verb.conſtitutus, verſ.ſed fortius quaro:
6 ſufficiet tamẽ,† ꝙ habeat ordinẽ Subdiaconatus tẽpore electionis,vt tenet ita Gl. cõmuniter approbata,d.verb.cõſtitutus,ver.
7 ſed pone. Id vero nõ procedit † in Eccleſijs, in quibus nõ eſt annexus aliquis ordo ſacer,ſed tãtũ minor:nã eius Eccleſiæ clericus,licet nõ ſit Subdiaconus, tamẽ habebit vocẽ in Capitulo,ſecũdũ Paul.Eleaz.&
8 Imol.d.Clem.2.nu.16.ſecus autẽ,†inquiũt ſi nullus omnino etiã minor ordo ſit annexus:nam volũt, ꝙ hic omnino debeat eſſe Subdiaconus.Card.autẽ d.Clem.2.verſ.illi vero,nu.6.id dũtaxat admittit,vbi ex priuilegio;ſecus,inquiẽs,ſi ex cõſuetudine, vel ſtatuto id cõpetat;cũ in d.Clem.2.cõſuetudines, & ſtatuta cõtraria tollãtur nõ autẽ priuilegia,vt ibi adnotauit Gl.& Doct.cõ-
9 muniter.Similiter Canonicus† etiã Subdiaconus,cuius Canonicatui annexus eſſet ordo ſuperior, niſi ad eũ infra annũ promoueatur,ſtatim poſt annũ amittit,vocem in Capitulo;ita,vt nullo modo neq;ex Capituli conceſſione,neq;ex diſpenſatione Epi eã poſt annũ habere poſſit,donec ad illum requiſitũ ordinẽ fuerit promotus,vt cõſtat ex tex.d.Clem.§.illi vero iũcta interpreratione Glo.ibi. cõmuniter receptæ in verb. ex tunc, & verbo,nullo modo. Alia quoq; multa ad declarationem d. Clem.2.& c.4. Cõc.Tri.affert Garz.trac.de benef.p.3.c.4.
10 a n.24 ad 32.Similiter excõicatus† maiori excõicatione nõ habet vocẽ in Capitulo. Gl.in c.vnico,verbo,maiores, ne ſed.vac. in 6.Doct.in c.illa quotidiana, de elect. & c.ſi celebrat, ꝙ eſt ſi.de cler.excõ. miniſt. late Vgol.trac.de cẽſ.Eccl.tab.2.c.11.§.12. ſecus vero eſt in excõicato minori excõicatione,per tex.d.c.illa,& c.ſi celeb.Quid autẽ dicẽdũ ſit de ſuſpenſo ab executione ordinis,ab officio,a beneficio,vel à fructi-
11 bus,†videndi ſunt Doct.d. Clem.2. maxime vero Imol. nu. 13. & 14. & Card. nu. 21.cum duobus ſeqq.His poſitis ſit.
12 Prima Cõcluſ.Poteſt† clericus Eccleſiæ Collegiatæ habere vocẽ in Capitulo,& tamẽ nõ admitti ad quotidianas diſtributiones.Probatur hæc concluſio infraſcriptis exẽplis.quorũ primũ eſt in clerico Eccleſiæ Cathedralis,vel Collegiatæ, cuius beneficiũ annexũ habeat ordinẽ ſacrũ, præcipue Sacerdotiũ vel iure cõmuni,vel ex primæua inſtitutione,vel ex antiqua cõſuetudine, vel deniq; ex ſpeciali Eccleſiæ illius cõſtitutione,iuxta ſuperius dicta in præc. q.prem.& concl.1.nã is ſtatim,ac ſuſceperit ordinẽ Subdiaconatus,habebit vocẽ in Capitulo;nihil enim obſtat,cũ habeat ordinẽ requiſitũ à Cõc.Viẽn.d.Clem.2.in prin. & Trid.d.ſeſſ.22.c.4. de ref.in primis verbis nimirũ Subdiaconatũ;poterit autẽ non admitti ad diſtributiones ſiue quia non habeat peritiã cãtus,& alias qualitates requiſitas,iuxta ea,quæ diximus in pręc.q.præmiſſ.& cõcl.3.ſiue etiã quia adſit in ea Eccleſia cõſuetudo, vel cõſtitutio,vt aliquis clericus non admittatur ad quotidianas diſtributiones, niſi actu cõſtitutus ſit in ordine requiſito quiq; ſuo beneficio annexus eſt,iuxta ea,quæ attulimus d.q.præc.cõcl. ac lim.1. Alterũ exẽplum eſt in illis beneficijs Collegiatarũ Eccleſiarũ, quæ annexũ nõ habẽt ordinẽ aliquẽ ſacrũ;nã in caſibus quibus ante Subdiaconatũ poteſt quis habere vocem in Capitulo, de quibus ſupra hac ipſa q.prem.vnic.circa mediũ,in ijs eſſe poteſt,vt clericus ille ad quotidianas diſtributiones nõ admittatur ſiue ob aliq̃ ex cauſis mox allatis in præcedenti exemplo; ſiue quia Epiſcopus ob Eccleſiæ vtilitatẽ, ac neceſſitatẽ per ſubtractionẽ fructuũ.ac diſtributionũ cogat eũ ſuſcipere ordinẽ ſacrũ,qui ſuo beneficio annexus nõ eſt,iuxta tex.in c.quæris,de ætat. & qual.& ord. præfic.Tertiũ exẽplũ eſt in excõicato minori excõicatione;nã is eligere poteſt,atque adeo habet vocẽ in Capitulo,vt oſtendimus ſup.hac ipſa q.prem.vnic. circa fin. & tamẽ nõ poteſt percipere quotidianas diſtributiones,vt docuimus ſup.hac ead.2. p.q.15.cõcl. 1.ampl.1.Neq;huic cõcluſioni obeſt,ꝙ hac ipſa q.in prin.ex c.pro illorũ c.dilectus il 1.& c.dilecto,de preb.obijciebamus,tã ius ipſũ habẽdi vocẽ in capitulo q̃ percipiẽdi quotidianas diſtribut. ſtatim coſequi ad Canoniã,ſeu Canonicatũ; nam primo nõ recte inde arguitur,ad poſitionẽ vnius

vnius ex consequentibus alterum etiam consequens poni; esse enim potest, vt adsint omnia requisita ad vnum ex illis, nó autem ad aliud. præterea haud inconcinne dici potest, ad Canonicatum statim consurgere ius habendi vocem in Capitulo in habitu, non autem in actu, seu in exercitio, qui actus, & quod exercitium suspenditur propter defectum ordinis, vel alterius ex requisitis.

Secunda Conclusio. Fieri quoque 13 † potest, vt clericus Cathedralis, vel Collegiatarum Ecclesiarum admissus sit ad quotidianas distributiones, habeatque ius eas percipiendi saltem pro parte, non tamen habeat vocem in Capitulo. Clarum id est, ita, vt non nisi exemplis indigeat. Primum ergo exemplum est in Canonico tam Cathedralis, quam Collegiatæ Ecclesię, cuius Canonicatus annexum habeat ordinem sacrum; nam is, licet habeat quotidianas distributiones antequam ad sacros ordines promoueatur, modo in legitima ætate sit, eosque intra annum suscipiat, vt supra præced. quæst. concl. 1. docuimus: tamen non habebit vocem in capitulo, nisi Subdiaconus sit, iuxta dispositionem Trident. Conc. d. sess. 22. cap. de reform. in princip. in primis verbis, & d. Clem. 2. in princip. de ætat. & qual. & ord. præfic. atque adeo, donec is promoueatur ad Subdiaconatum, quotidianas distributiones participabit; non tamen vocem in Capitulo obtinebit. ita in specie Bonif. de Vital. d. Clem. 2. §. illi vero num. 26. Alterum exemplum est in Canonicis Collegiatæ, seu Cathedralis, quorum Canonicatus similiter ordinem aliquem annexum habeant; nam si intra annum ad ordinem requisitum non promoueantur, ex tunc, hoc est statim post annum vocem in Capitulo nullo modo habere debent, vt cauetur d. Clem. 2. §. illi vero, & tamen quotidianas distributiones interim quoad dimidiam percipient, vt voluit ibi Gloss. communiter recepta in Verb. ex tunc, & nos latius ostẽdimus d. q. præced. conclus. 1. Tertium denique exemplum est in Canonicis Collegiatæ alicuius Ecclesiæ, quorum Canonicatus nullum habent ordinem sacrum annexum; nam in casibus, in quibus vocem in Capitulo non habent, antequam promoueantur ad ordinem Subdiaconatus, quos attigimus sup. hac ipsa quęst. in præmiss. vnic. circa medium: in ijs inquam casibus percipient nihilominus quotidianas distributiones, ad quas admitti quisque debet, modo in legitima ætate, & ordine requisito ad beneficium constitutus sit, cæterasq; qualitates necessarias habeat, iuxta ea, quæ d. quæst. præced. fere per totam latius tradidimus. Ad id vero, quod huic conclusioni obstare videbatur ex initio quæstionis propositis, responsum fuit in conclus. præced. in fin. Atque hæc de presenti quęstione, immo & de tota 2. par. huius Tractatus.

PARS TERTIA.

De Distributionibus Quotidianis distrahendis.

ABSOLVTIS Deo duce ijs, quę tum ad quotidianas distributiones in genere cōsideratas pertinere aliqua ratione videbantur, quę erat primū caput initio huius tractatus propositum, priorique parte eiusdem tractatus disputauimus: tum ad easdem distributiones rite, ac iustè acquirendas spectabant, quod tanquam posterius; alterumque caput posteriori quoque parte latius executi sumus: reliquum nūc est, vt ad tertiū, illudq; postremum ex ibidem propositis capitibus quod circa ipsasmet distributiones quotidianas distrahendas versatur, veniamus: id quod eadem plane seruata methodo, eaque, qua fieri poterit, breuitate vbi præstiterimus, vniuersum hunc de quotidianis distributionibus tractatum absoluemus.

SVMMAE RERVM.

1 *Dominium late sumptum quot modis accipiatur.*

2 *Dominium stricte, & proprie acceptum quomodo definiatur.*

3 *Dominium cur ius quoddam esse dicatur.*

4 *Dominium rei differt ab ipsa re.*

5 *Dominium proprie non cadit in res incorporales; & nu.8.*

6 *Possessio est ius insistendi, dominium ius disponendi.*

7 *Dominium utile separatum à directo, & contra, an contineatur in definitione à Bart. allata; & num. seqq.*

8 *Dominus directi an possit alienare directum dominium inconsulto domino vtilis.*

9 *Dominus directi habet ciuilem rei possessionē dominus vero vtilis naturalem.*

10 *Dominium proprie sumptum duplex, vtile; & directum.*

11 *Dominium directum, & vtile quomodo definiantur.*

12 *Dominium vtile quotuplex sit.*

13 *Effectus dominij vtilis, & directi, remissiue.*

14 *Dominium redituum Ecclesiasticorum distinctorum à distributionibus quotidianis proprie sumptum non competit clericis; & num. seqq.*

15 *Bona Ecclesiæ vocantur patrimonium Christi. & bona pauperum; num 16.*

17 *Clerici an sint vsufructuarij, vel vsuarii rerum* Ecclesiasticarum.

18 *Dominium distributionum quotidianarum proprie cōuenit clericis; & nu. seqq. licet in ea Ecclesia alii reditus non sint, præter distributiones; nu. 26.*

19 *Nauar. dum nullum discrimen constituit inter distributiones quotidianas, & reliquos prouentus Ecclesiasticos quoad dominium clericis acquirendum, fallitur.*

20 *Diuersa ratio est distributionum quotidianarum, & reliquorum redituum quoad dominium acquirendum; & quæ illa sit; nu. seqq.*

21 *Dominium habet clericus quæsitorum ratione dignitatis, & ordinis clericalis.*

22 *Dominium redituum Ecclesiasticorum habent clerici quatenus id sibi a sacris canonibus expresse conceditur.*

23 *Distributiones non subrogantur loco grossæ.*

24 *Finis præcepti non est in præcepto.*

25 *Finis institutionis distributionum quotidianarum quisnam sit.*

An, &

An, quomodo clerici Collegiatarum Ecclesiarum dominium habeant Quotidianarum Distributionum.

Quaestio I.

QVONIAM omnes ferè quaestiones, quas de distractu, & dispositione quotidianarum distributionum instituemus, ab ea pendent, an clerici earum dominium habeant, cum facultas de re disponendi regulariter a dominio ipso rei oriatur, vt mox docebimus; ideo antequam ad alias quaestiones huius 3. par. descendamus, videndum est de dominio, quod in quotidianis distributionibus clerici habēt.

Praemittendum tamen aliquid de dominio ipso. Dominium igitur late sumptum
1 † aliquando accipitur pro dominio pleno, aliquando pro proprietate, aliquando pro vsufructu, aliquando etiam pro vsu, vt notat, & probat inter caeteros Bart. in l. qui vsumfructuum nu. 2. ff. de verb. oblig. aliquando etiam pro possessione, vt in cap. volumus, vbi Glos. 16. quaest. 4. l. quoties, C. de rei vendic. & l. locorum, C. de omni agr. deser. lib. 11. aliquando denique pro omni iure incorporali, vt adnotauit Bart. in l. si quis vi §. differentia nu. 4. ff. de acquiren. possess. Dominium autem pro-
2 priè sumptum, † licet a Bal. in l. feminae, §. illud, C. de secund. nupt. definiatur, plena potestas cum alienandi facultate; a Rebuf. verò ad l. alienatum, Verb. in dominio, in princip. ff. de verbor. signif. quod sit ius propium, quod in re habemus; ab alijsque aliter describantur; praecipue vero a Fernan. Vasqu. Controu. Illustr. lib. 1. cap. 17. nu. 4. & in praefat. tract. de success. progr. nu. 175. vbi etiam illam Bart. quam mox afferemus definitionem, prius oppugnat, deinde satis quoq; defendit. tamen cogruè mihi definiri posse videtur cum Bartol. d. §. differentia, nu. 4. Salic. in l. traditionibus, C. de pact. Imol. in l. clam, ff. de acquiren. possess. Balb. in tract. de praescript. 2. part. princip. quaest. 2. num. 6. & alijs Doct. magis communiter d. §. differentia, teste inter caeteros eodem Vasq. d. c. 17. nu. 6. nimirum, quod sit ius de re corporali perfectè disponendi, nisi lege prohibeatur. Dicitur
3 autem ius, † subdit ibid. Bart. ad differentiam ipsius rei corporalis, quae est quid facti, & ideo Doct. in rub. ff. de acquir. rer.
4 domin. adnotarunt, † aliud esse dominium rei, aliud ipsam rem. sed hoc ipsum melius probatur in l. & an ea 6. actiones, ff. de except. rei iudic. Subditur autem in definitione, de re corporali, ad differen-
5 tiam incorporalium, in quas † propriè non cadit dominium, vt docet Bart. d. §. differentia, num. 4. per tex. in l. 4. ff. de vsufr. vnde communiter earum dominium vocatur quasi dominium. Dicitur etiam perfectè disponendi, iuxta tex. in l. in re mandata, C. mandat. & ad differentiam
6 possessionis, quae est † ius insistendi, vt tradit idem Bart. d. nu. 4. & in l. 1. ff. de acquir. possess. num. 6. & seqq. Deniq; ponitur in definitione, nisi lege prohibeatur, inquit Bar. d. §. differentia num. 4. propter rem pupilli, & propter ea, quae ponuntur in l. 2. ff. de his, qui sunt sui, vel alien. iur. Nauar. autem in Comment. 1. de regular. ad c. cui portio, 12. quaest. 1. nu. 11. vers. decimum quartum; quod dominium; addit huic definitioni cum Aret. d. §. differentia, haec verba, saluo iure alterius, ad includendum dominium directum separatum ab vtili, & vtile separatum a directo, quae qui habent, possunt quidem de ijs disponere perfectè, inquiunt isti Doct. sed saluo iure alterius, per l. 2. C. de iur. emphyt. & cap. potuit, de
7 locat. verùm † non ideo recedo a Bartoli definitionem. nam, vt id nunc obiter dicamus, licèt fatear, non posse regulariter Emphyteusim, hoc est, habentem vtile dominium rei, rem ipsam, seu eius vtile dominium inconsulto domino alienare, d. l. 2. & fin. C. de iur. emphyt. & d. cap.
8 potuit, de locat. tamen id † locum non habet in domino directi: nam is inconsulto eo, qui habet dominium vtile, alienare potest, vt post Boer. decis. 107. num. 1. Iaf. d. l. fin. num. 17. Bal. & Salic. num. 12. Imol. d. cap. potuit, nu. 9. & alios, late resoluit Corb. in tract. de caus. ex quib. Emphyt. iur. suo priuat. tit. de caus. priuat. ob alienat. irrequis. dom. fact. limit. 11. per tot. Accedit, quod, vbi etiam id admitteremus in alienatione directi dominij, adhuc

satis id, & quod de vtili dominio diximus, cōtineri videretur in illis verbis definitionis, nisi lege prohibeatur; cum tunc dici posset, illam perfectam dispositionem prohiberi a lege requirente ad alienationem alterius consensum: quare, vt etiam directum dominium comprehenderetur, videbatur potius non esse addendam illam dictionem, corporali, prout eam detraxit Nauar. loc. cit. sed ob aliam causam, nimirum, vt contineretur etiam dominium rerum incorporalium quod tamen non debuit facere, cum ibi Bartolum definiat dominium proprium, hoc est, corporalium: rerum enim incorporalium hoc est, quæ sub sensum nō cadunt, dominiū impropriū est, vnde non absolute, sed quasi dominiū dicitur, vt idem Nauar. adnotauit; & Alciat. in d. §. differentia nu. 11. ff. de acquir. possess. dicti autem quasi, impropriatiua est, l. item Mela, ff. ad leg. aquil. l. nec vllam §. penul. l. sed etsi §. quod ait, ff. de petit. hæred. cum alijs adductis per Rebuff. in l. inter stuprum, §. seruis legatis, in princip. ff. de verbor. signific. videbatur igitur potius, vt dicebamus, non esse addenda illa dictio, corporali, in definitione Bartoli, vt dominium quoque directum rei corporalis complecteretur, cum dominus directi de re ipsa corporali disponere non possit; sed tamen adhuc puto, satis in ea definitione directum dominium comprehendi, cum satis dicatur quoad directum dominium de re ipsa corporali disponi, cuius

9 † ciuilem possessionem directus dominus habere dicitur, sicut dominus vtilis, naturalem; Gloss. Bart. Castr. Alex. & alij in l. 3. §. ex contrario, ff. de acquirend. possess. dicens, hoc esse in iure expeditum; cum alijs quos recenset Tiraquell. in tractat. le mort saisit le vif. 4. part. declar. 6. num. 1. Couar. in relect. reg. possessor, 2. part. in princip. num. 4. & Valasc. tract. de iur. emphyt. quæstio. 18. num. primo; & quin-

10 to. Diuiditur autem † dominium proprie sumptum in duas species, in dominium nimirum directum, & vtile; ita Bart. magis communiter receptus in d. l. si quis vi §. differentia, num. 5. ff. de acquirend. possess. Nauar. d. Comment. 1. de regular. num. 12. Rebuff. dict. l. alienatum, Verb. in dominio, versic. duplex est dominium, de verbor. signific. & alij, quos refert Valasc. dict. tract. de iur. emphyt. quæst. 13. num. 3. & constat. ex tex. in Auth. si vero, C. de hæret. Dominium

11 directum, vt ait Rebuf. loco citat. † est ius, seu dominium superius, quod quis habet in re sua; vtile uero est dominium, seu ius quoddam inferius. vtile porro do-

12 minium † duplex est; aliud recognoscens directum, seu superius, quale est Emphyteotæ, superficiarij, feudatarij, & conductoris ad longum tempus; aliud contradicens directo, illudque perimens, & quasi occidens, prout est illud, quod præscriptione acquiritur, ita Bartol. dict. §. differentia, num. 6. & alij apud Valasc. d. num. 3. vbi etiam addit tertiam quandam speciem vtilis dominij, quod assimilatur, seu adhæret directo, prout est cessionarij, l. emptor cum fus. C. de hæredit. vel. act. vendit. & fideicommissarij, vt habetur in l. ex asse, ff. ad Tre-

13 bell. De effectibus autem † vtilis & directi dominij late tradit Valasc. d. tract. de iur. emphyt. quæst. 14. per totam. His de dominio præmissis sit [illegible]

Prima Conclusio. Probabilius mihi est

14 † clericos non habere verum, & propriū dominium fructuum, & redituum Ecclesiasticorum, quia quotidianis distributionibus distinguuntur, quamuis enim id iure diuino non conuincatur, vt ostendit Sot. lib. 10. de iustit. & iure, quæst. 4. artic. 3. tamen satis id iure humano & Pontificio cautum reperimus; nam in cap. cum ex eo, versic. nos super hoc, de elect. lib.

15 6. bona Ecclesiæ † vocantur patrimonium Christi; & cap. 1. 12. quæstion. 1. reditus beneficiorum dicuntur pecuniæ Christi: idem etiam probatur in cap. futuram, 12. quæstio. 1. cap. Episcopus, 12. quæstion. 1. capit. quicquid, 16. quæst. 1. cap. quod autem, 23. quæst. 7. cap. conuenior, 23. quæstio. octaua, in

16 quibus iuribus illud habetur, quod† quicquid clerici habent, non ipsorum, sed pauperum est. idem etiam probant alia iura, & Patrum dicta relata a Sot. in d. artic. 3. in princip. quare, quod dominium bonorum, & redituum Ecclesiasticorum non sit penes clericos, voluit Glos. in capit. expedit, 12. quæst. 2. vbi alij

alij plerique Doct. Archid. in c. statutum §. assessorem, de rescript. in 6. Abb. in c. cum esses, de testam. latè Thom. Viuald. tom. 1. lib. 4. cap. 40. & quatuor seqq. Turrecremat. in cap. videntes, 12. quæst. prima, Cardinal. Alexand. in cap. 1. 44. distinct. Nauar. in Manual. Confess. cap. 23. num. 94. & cap. 25. num. 119. & tractat. de reddit. Eccles. ferè per totum, maximè verò quæst. 1. monit. 16. & 40. necnon quæst. 2. monit. 7. Gemin. in cap. præsenti, de offic. ordin. in 6. & alij, quos ad id referunt Nauar. in d. monit. 7. num. primo, Ioan. Azor. Institution. Moral. part. secunda, lib. 7. cap. 8. quæst. 1. vers. prima igitur sententia, & vers. quod attinet ad hanc controuersiam, & seqq. vbi hanc ipsam sententiam, latiùs confirmat; necnon Marsil. Column. tractat. de Ecclesiast. redit. 3. par. cap. 34. & Franc. Sarmient. in simil. tractat. 2. par. cap. 1. qui etiam ibi fatetur, hanc opinionem esse communem, de qua testatur quoque Nauar. locis citat. Id ipsum etiam
17 senserunt quotquot † vel dixerunt, beneficiarium in bona valetudine constitutum esse vsufructuarium, in ægritudine verò, ex qua decedunt, vsuarium esse, vt voluit Glos. dict. cap. præsenti, de offic. ordin. in 6. quam dicit singularem Barbat. in cap. requisiti, num. 34. de testam. & in tract. de præstant. Cardinal. 1. par. quæst. 3. concl. 5. alia Glos. in cap. 3. de probat. & in cap. possessiones, de reb. Eccles. non alienan. vel etiam voluerunt absolutè, beneficiariū comparari vsufructuario, vt plerique tradiderunt in cap. fin. de pecul. cleric. vel denique docuerunt, similem esse vsuario, vt Abb. in cap. cum esses, num. 21. de testamen. Glos. in cap. quia nos, eod. titul. alia item Glos. dict. cap. fin. in cap. cum constet, de pignor. & cap. cum olim, de rer. permut. & Petr. Gregor. lib. secundo, Syntagm. iur. vniuer. cap. 7. num. 2. & in tractat. de benefic. cap. nono, num. quinto, certum est enim, tam vsufructuarios, quam vsuarios verè dominos dici non posse. quamuis probabilius putem cum Couar. dict. cap. cum in officijs, num. primo de testament. & Nauar. dict. tractat. de redit. Ecclesiastic. quæstion. prima, monit. 40. numero duodecimo, vbi eam quoque dicit esse veram, & receptam sententiam, beneficiarios neque verè dici posse vsuarios, neque vsufructuarios, cum maiorem facultatem habeant, quam vsuarij, minorem, quam vsufructuarij; possunt enim beneficiarij, & debent in suos, & alios pios vsus de omnibus reditibus beneficiorum suorum disponere, vt cap. 1. & tot. ferè tit. 12. quæst. 3. & cap. relatum il 2. de testam. vsuarij verò ex re, in qua vsum habent, nihil capere possunt, præterquam in vsum quotidianum, Instit. de vsu, & habit. in princip. cum simil. rursus vsufructuarij licitè possunt donare, & relinquere in vita; & in morte suos fructus quibuscunque voluerint sine vllo paupertatis, aut pietatis intuitu, ob solam amicitiam, cognationem, ac liberalitatem, §. 1. instit. de vsu, & habit. & Instit. de vsufr. in princip. cum vtrobique not. per Glo. & Doct. beneficiarij verò id minimè præstare possunt, vt constat ex d. c. cum in officijs cum seq. de testam. & Trid. Concil. sess. 25. capit. 1. de reformat. Ex quo optimum resultat fundamentum pro hac conclusione. cum enim beneficiarij non possint liberè, & perfectè disponere de fructibus, ac reditibus Ecclesiasticis; sequitur, vt eorum verum dominium nō habeant, quod, vt hac ipsa quæst. in princip. ostendimus, est ius, seu facultas perfectè de re disponendi; cum maximè id lege non prohibeatur ob defect ī personæ, vt in minore, furioso, ac similibus contingit. De hac tamen controuersia videri præter citatos Doct. possunt Leonar. Less. de virt. Card. lib. 2. cap. 4. dub. 6. & Lud. Mol. de iust. & iur. tract. 2. disp. 143. cum. seq. ex quibus Less. contendit, Clericos non habere dominum nisi portionis necessariæ ad congruam sustentationem; in quam etiam sententiam inclinare videtur Azor. dict. vers. quod attinet, cum seqq. Molin. verò etiam reliquorum, sed cum obligatione illos insumendi in pios vsus; cuius quoque sententiæ verè est Azor. dict. cap. 8. quæst. 2. vers. his, quę hactenus, & vers. opponitur tertiò, in fin. necnon cap. 9. quæst. 1. versic. obijcies, ad fin.

Secunda Conclusio. Probabilius mihi
18 est, † clericos Collegiatarum Ecclesiarum esse veros dominos quotidianarum distribu-

distributionum, quas iustè acquisierunt. Probatur id apertissimè ex tex. in cap. vnico §. qui verò, de cler. non resid. in 6. in ijs verbis. qui verò aliter de distributionibus ipsis quicquam receperit, (exceptis illis, quos infirmitas, seu iusta, & rationabilis corporalis necessitas, aut leuidens Ecclesiæ vtilitas excusaret,) rerum sic receptarum dominium non acquirat: apertè enim vult Summus Pontifex, quòd si non aliter, hoc est si interessendo, & Ecclesiæ seruiendo, vel si aliqua ex illis tribus causis præpeditus distributiones receperit, dominium earum acquirat; atque ita eum textum intellexerunt, idque adnotarunt Gemin. dict. §. qui verò, num. tertio, Franc. num. octauo, Barbat. in cap. fin. colum. fin. de pecul. cleric. Guliel. in Extrauag. 1. quæ incipit, suscepti, verb. consueuit, il 1. ne sed, vac. inter. commun. Card. Clem. fin. quæst. 13. de præben. Didac. à Spin. in Specul. testam. part. 14. Glos. Rubr. num. 5. Bolog. in addit. ad Anan. consf. 87. Dec. consil. 280. column. 1. Hier. Gig. consil. 144. num. 4. idem Gemin. consf. 85. nu. 18. & 22. quam etiam sententiam sequuntur communem eam asserentes Parif. consf. 33. num. 8. & 10. vol. 4. Redoan. tract. de Spol. Eccles. quæst. 3. §. & in hac materia, num. 4. quæstion. 6. num. 18. & quæst. 8. §. deueniendo nu. 22. per text. dict. cap. vnico, Marsil. Colum. in tractat. de redit. Ecclesiastic. cap. 26. num. 16. & 18. Franc. Burs. consf. 226. num. 29. volum. 3. & Couar. in repet. d. cap. cum in officijs, num. 4. de testam. Mich. Graf. tract. de success. §. Testamentum, quæst. 34. num. 8. latè Io. Azor. d. lib. septimo capitulo nono quæst. 10. per totam. & lib. 8. c. 3. quæst. 9. ac post alios Hier. Gonzal. quam post hæc scripta vidi ad reg. 8. Canc. §. 7. proem. num. 164. & seq. & sentit Congregatio Concil. in declaratione de qua sup. p. 2. quæst. 19. in fi. & ex eo etiam comprobare licet; quod clericus, qui distributiones legitimè receperit, de ijs liberè, & perfectè disponere potest tam inter viuos, quam in vltima voluntate, in ijsq. ab intestato clericis succeditur, vt in seqq. q. latiùs demonstrabimus; est autem dominium ius perfectè de re disponendi, vt sup. ex Bart. definiuimus, & Nauar. in Commen. 1. de regul. nu. 12. quem ideo errasse

19 † puto, dum dict. tract. de redit. Eccles. q. 1. monit. 30. num. 2. & 3. nullum constituit discrimen inter distributiones quotidianas, aliosq; reditus Ecclesiasticos quoad dominium acquirendum, eorumq; dispositionem: primò, quia, inquit, alia bonorū quærendorum ratio constituta per eum, qui ipsa recipit, non potest mutare finem, ob quem ei data fuerunt ab alijs, l. 1. & l. legarum la 1. ff. de admin. rer. ad ciuit. pertin. & Clem. quia contingit, de relig. dom. Deinde, quia distributiones subrogantur cumulo grosse, cuius tamen dominium non habent clerici ex ipso Guliel. in d. Extrauag. suscepti, verb. consueuit; subrogatum autem sapit naturam eius in cuius locum subrogatur, l. si eum, §. qui iniuriarum, ff. si quis caut. cum ibi notat. & suis simil. Tertiò, quia statutum ad vnum finem contra illud operari non debet, cap. fin. de verb. sign. & l. legata inutiliter, ff. de adim. legat. at finis, in quem statutum est in multis Ecclesijs, vt prouentus per distributiones quærantur, est, vt clerici magis obstringantur, fiantq; religiosiores, quam essent, si eosdem aliter quærerent; & consequenter non debet maiorem licentiam præbere, vt minùs religiosè de illis disponere valeant, quam antea, quando quærebantur ex cumulo communi Quibus tamen Nauar. rationibus non obstantibus, priori communi opinioni adhæreo, quam in hac secunda conclusione firmaui, & satis ni fallor confirmaui, illud dumtaxat
20 addens, † diuersam esse rationem distributionum quotidianarum, & cæterorum redituum Ecclesiasticorum, quę quidem ratio duplex est; altera, quoniam, vt ipsemet Nauar. fatetur d. mon. 30. n. 3. quæsita
21 † à clericis ratione dignitatis, & ordinis sui clericalis extra suorum beneficiorum fructus, puta per Missarum celebrationem, aut per auditiones confessionum, aut dicendo officia diuina, aut per seruitium Capellaniarum, aut per stipendia pulpituum, & Vicariatuum, siue sua beneficia obstringant eos ad id, siue non, sunt in dominio clericorum, quia hæc lucra sunt quasi patrimonialia, vt dictum, inquit Nauar. est supra, nimirum monit. 19. & post alios tradit Azor. dict. cap. nono, quæstion. decima, in fin. & quæstion. vndeci-

decima per totam. at verò certum est distributiones propriè dici quæsitas extra fructus beneficiorum, cum huiusmodi fructuum appellatione nequaquam contineantur, vt latiùs ostendimus prima parte huius tractat. quæstion.6.in princip.similiter eædem distributiones optimè reduci possunt ad quæsita dicendo diuina officia; itê ad quæsita tum ratione dignitatis, quia ratione Canoniæ competit percipere posse distributiones, cap.dilectus il 1.& cap. pro illorum, cum suis Glos. de præben. tum ratione ordinis, quoniam ad acquirendas huiusmodi distributiones requiritur vt plurimum ordo, vt supr.2.part.questìon.15. docuimus, vel ordinis exercitium, canendo Missam, vel recitando Euangelium, aut Epistolam, vt dict.2.par. quæst.2.satis ostendimus. denique præcipua ratio, ob quam huiusmodi quæsita ratione dignitatis, vel ordinis clericalis extra fructus beneficiorum dicantur quasi patrimonialia, de iisque possit clericus tanquã dominus liberè disponere;est quoniam sunt tanquam merces laborum, & operum personalium,vt patet ex ipso Nauar.d.monit.19. num.2. distributiones autem quotidianæ nihil aliud sunt, quàm merces laborum,operisq;personalis, vt d. 1.par.quæst. 1.in fin.& quæst. 4. circa medium demonstrauimus. Altera diuersitatis
22 ratio est, quoniam clerici † non habent dominium, & dispositionem prouentuum Ecclesiasticorum, nisi quatenus expressim sibi a Canonibus conceditur, vt post alios tradit Couar.d.cap.cum in officijs num.2. de testam. canones verò huiusmodi dominium,& dispositionem admittunt in quotidianis distributionibus, d.cap.vnico, §. qui verò,de cler. non resid. in 6.negant verò quoad alios reditus, & fructus beneficiorum, vt in iuribus supr. in 1. & hac 2. conclus. allegatis. hæc ratio colligitur ex Couar.d.cap.cum in officijs num.4.iuncto d.num.2. Ex quibus facile est ad rationes Nauar.respondere. Ad primam enim dicimus, hanc ipsam diuersam quærendorum bonorum rationem non ab ijs, qui ea lucrantur, sed ab ijs, qui ea dederunt, institutam, & ab Ecclesia con-
23 stitutam esse.Ad secundam negamus† distributiones subrogari loco grossæ, cum plane diuerse sint,vt d.1.par.quæst. 3. demonstrauimus; quod si in aliqua Ecclesia grossi fructus in distributiones conuertantur, tunc non dicetur facta subrogatio, sed in diuersam speciem conuersio; sicut etiam continget in casu decreti Trident. Concil.sess.21.cap.3. de reform. vbi mandat,tertiam partem fructuum, & prouentuum beneficij in distributiones quotidianas conuerti. Tertia denique Nauar.ratio
24 facile tollitur;tum dicendo,†finem præcepti non esse in præcepto,vt voluit S. Tho. 1.2.quæst. 160. artic. 9. & 10. & pluribus comprobat ipse Nauar. d. tract. de redit. Eccles.quæst. 1. monit. 58.per tot. tum
25 etiam negando, † finem constitutionis distributionum esse, vt clerici fiant religiosiores quoad earum dispositionem, sed solum quoad diuinum cultum, vt q; in eo magis seduli sint, & assidui, vt constat ex ijs, quæ attulimus d. 1. par. quæst. 5.concl.3.Atque ex his satis,ni fallor confirmata manet hæc posterior conclusio, responsumque contrarijs.

Quæ quidem conclusio procedit, non modo, vbi beneficium alios reditus habet
26 præter distributiones, verum etiam† vbi nullos alios habeat,vt post Siluest.Verbo, Clericus, quæst.44.& Abb.ex Gemin.tradit inter alios Io.Azor. d. cap.9.quæst.10. quia, licet in tali casu distributiones veniant appellatione fructuum beneficij cũ alias elusoria redderetur dispositio,vt 1.p. quæst. 6. docuimus: tamen in casu huius conclus. cessat hoc absurdum, ex alia vero parte siue distributiones distinctæ sint à fructibus beneficij, siue secus, eas Clericus acquirit tamquam mercedem, & stipendium laboris, vt ostendimus d.2. par.q.1.& alibi sæpe in hoc tract.

SVMMAE RERVM.

1 *Testari qui potest, potest etiam donare causa mortis, & codicillari.*

2 *Testandi facultas alicui concessa extenditur ad donationem causa mortis, & codicillos.*

3 *Testari non possunt clerici de fructibus, & reditibus distinctis à distributionibus; possunt tamen omnia relinquere in vsus pios, & aliqua benemeritis, nu. 4.*

5 *Testari*

5 *Testari possunt libere clerici, vbi adsit generalis consuetudo, de reditibus Ecclesiasticis quibuscunque.*
6 *Papa concedere potest clericis, vt testari possint de quibuscunque Ecclesiasticis reditibus.*
7 *Testari libere possunt clerici de quotidianis distributionibus iure quaesitis. Et quae sit ratio; num. 8. Et licet in ea ecclesia alij reditus non sint; nu. 12.*
9 *Vsusfructus morte finitur.*
10 *Vsufructuarius de fructibus acquisitis testari potest. & dicitur dominus vsusfructus; nu. 11.*

An Clerici liberè de Quotidianis Distributionibus disponere possint per vltimam voluntatem. Quaestio II.

DIXIMVS in quaest. praeced. quatenus expedire visum fuit, de dominio, quod clericis competit circa reditus Ecclesiasticos, praecipue verò circa quotidianas distributiones: veniamus nunc ad quaestiones: veniamus nunc ad quaestiones ex ea consequentes, nimirum, an clerici de ijs disponere possint siue per vltimam voluntatem, siue alia ratione. Et primò quoad vltimam voluntatem. Quamuis autem ferè non nisi de testamento dicturi simus; tamen id ipsum intelligendum erit de quauis alia vltima
1 voluntate; qui enim † testari potest, potest & donare causa mortis, & codicillari, l. Marcellus, ff. de donat. caus. mort. & l. conficiuntur, ff. de iur. codicil. Nauar. tract. de redit. Eccles. quaest. 3. monit. 10. num. 1. & 2. vbi etiam contra Dec. cons.
2 512. ostendit, † facultatem testandi alicui concessam extendi ad donationem causa mortis, & codicillos, cum sint quid minus testamento; maxime verò, quia in casu nostro agitur non de defectu, aut integritate personae disponentis, sed rei, de qua disponitur.

Prima igitur Conclusio sit. Clericus be-
3 neficiarius† de reditibus Ecclesiasticis, qui à distributionibus quotidianis distinguuntur, hoc est, fructibus beneficiorum, liberè testari non possunt; cap. sint manifestae, 12. quaest. 1. cap. quia Ioannes, cap. fixum, & tot. ferè cau. 12. quaest. 5. cap. ad haec, cap. quia nos, cap. cum in officijs, & cap. relatum il 2. de testam. laté Couar. d. cap. cum in officijs, num. 6. & Nauar. d. tract. de redit. Eccles. quaest. 3. monit. 2. Mich. Crass. in tract. de success. §. testamentum quaest. 33. num. 7. Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 9. quaest. 1. in principio. & Viu. com. opin. lib. 1. Verb. clericus Permittit tamen Alex. 3. Summus Pontifex
4 d. cap. relatum il 2. vt possint † aliqua relinqui pauperibus, & ijs, qui viuenti seruierunt, licet consanguinei sint, iuxta communem Doct. interpretationem ibi, &
5 Nauar. d. monit. 1. Quin etiam † generalem consuetudinem adesse, vt de ijs liberè testari possint clerici Episcopis inferiores, etiam in vsus non pios; eamq; valere, testantur, ac pluribus comprobant Couar. d. cap. cum in officijs, num. 9. versic. sed quoties animaduerto, Sarmient. in trac. de redit. Eccles. 2. par. cap. 6. & par. 4. cap. 1. nu. 8. cum seqq. & Didac. à Spin. d. Specul. testam. par. 14. in Glos. Rubric. num. 14. Marsil. Colum. in simil. trac. de redit. Ecclesiast. 3. par. cap. 36. & Io. Azor. d. quaest. 1. vers. quod attinet ad primum caput, & vers. in hac quaestione, cum seq. ac Lud Molin. de iust. & iur. tract. 2. disp. 147. concl. 7. hanc temporum concl. 10. & 11. quamuis Nauar. d. tract. de redit. quaest. 1. monit. 53. & 54. quaest. 3. monit. 22. & quaest. 3. monit. 2. num. 2. contendat, non adesse huiusmodi generalem consuetudinem, & vbi adsit, eam non valere; quod postremum etiam tradiderunt pleriq; d. c. cum in officijs, & cap. relatum. Abb. d. c. cum esses, Aluar. Pelag. de planct. Eccles. lib. 2. art. 28. col. 3. & alij plurimi, quos refert eorum opinionem magis communem asserens Couar. d. cap. cum in officijs, num. 9. in princip. & latius confirmans Leonar. Less. de virtut. Card. lib. 2. cap. 19. dubit. 4. ferè per tot. Qua in re, vt meum quoq; interponam iudicium, salua semper Ecclesiae determinatione, illud assero, quòd, quicquid sit, an existat huiusmodi consuetudo vniuersalis, vel non; certè vbi ea vigeat, puto; illam iure sustineri posse, saltem si immemorabilis sit, eum iure dumtaxat

dumtaxat humano prohibita sit clericis huiusmodi dispositio de reditibus Ecclesiasticis per vltimam voluntatem. Vnde
6 videmus, † Papam concedere posse, & multis concedere facultatem, vt testari possint de hisce reditibus, quod pluribus comprobant Crass. d. quæst. 33. num. 9. Couar. d.c. cum in officijs, num. 1. & seqq. & ipse Nauar. d. quæst. 3. monit. 6. vsque ad 10. neque enim potest regulariter Papa contra ius diuinum, aut naturale dispẽsare, vt ostendimus in tract. de Decim. cap. 5. quæst. 2. concl. 2. quod verò iure dũtaxat humano prohibitum sit clericis testari de reditibus Ecclesiasticis, latè etiam docent Couar. d. cap. cum in officijs, nu. 2. & 9. Didac. a Spin. d. num. 14. Sot. lib. 10. de iust. & iur. quæst. 4. art. 3 & Azor. d. lib. 7. cap. 8. quæst. 2. qui d. cap. 9. quęst. 2. in specie pluribus comprobat, posse Romanum Pontificem concedere facultatẽ testandi de hisce reditibus, qui a distributionibus quotidianis distinguuntur; & d. quæst. 1. ad fi. id ipsum, quod nos dicimus, ijsdem ferè fundamentis confirmat.

Secunda Conclusio. Verissima est, & cõ
7 munis ferè Doct. assertio, † clericos Collegiatarum Ecclesiarum liberè testari, ac per vltimam voluntatem de quotidianis distributionibus iure quęsitis disponere posse. Huius sententiæ fuerunt quotquot supra quæst. pręced. concl. 2. adduximus tenentes, clericos huiusmodi distributionum verum, & proprium dominium habere. sed hanc opinionem expressè secuti sunt Gemin. in d. c. vnico, §. qui verò, num. 3. & ibi Franc. num. 4. de cler. non resid. in 6. Gulie. in Extrauag. suscepti, Verb. consueuit, ne sed. vacant. inter commun. Barbat. in cap. fin. de pecul. cleric. vbi etiã Hostien. & cap. requisisti, circa fin. de testam. Rip. in l. obligatio, num. 46. ff. de verbor. oblig. Redo. tract. de Spol. Eccl. quęst. 3. §. & in hac materia num. 4. & 35. Crass. in tract. de successión. §. testamentum q. 33. num. 8. Iul. Clar. lib. 3. senten. §. testamentum quæst. 27. num. 7. Hier. Gonzal. d. §. 7. nu. 165. Io. Azor. d. lib. 7. cap. 8. quęst. 10. Gig. dict. consil. 144. num. 5. idem Geminian. dicto consil. 85. num. 18. Decius dicto consil. 280. & de communi testatur Paris. dict. consil. 33 nu. 11. vol. 4. & Franc. Bursat. consil. 226. num. 49. vol. 3. quam etiam sententiam in practica communiter obseruari, licèt contrarium de iure verius putet, tradit Nicol. de Vbald. in tract. de success. ab intest. cleric. vlt. p. nu.
8 19. Ratio autem † illa communiter ab omnibus, maximè verò a Paris. d. cons. 33. nu. 12. Crass. & Clar. loc. cit. affertur, quoniã, licèt quodammodo dici possit, eas acquiri intuitu Ecclesię; tamen principaliter dantur intuitu personæ propter diurnam operam, assiduumque seruitium, atque obsequium Ecclesiæ pręstitum; quod & nos docuimus supra prima par. quęst. 1. in fin. & q. 4. circa medium. Cui illa quoque ratio adijcienda est: quoniam clerici habẽt quotidianarum distributionum dominiũ, vt sup. quęst. pręced. concl. 2. demonstrauimus; ideoque de ijs testari, ac disponere possunt per vltimam voluntatem: hanc rationem ponit Cras. d. num. 8. in princip. & satis colligitur ex Clar. d. num. 8. Paris. dict. consil. 33. num. 10. Quin etiam admisso, quòd clericus quoad huiusmodi quotidianas distributiones esset tantùm vsufructuarius, adhuc de ijs disponere posset in vltima voluntate, vt in specie voluisse videtur Clar. d. num. 10. & de alijs fructibus tradiderunt Glos. dicto cap. pręsenti, §. porrò, de off. ordin. in 6. Host. d. cap. fin. de pecul. cleric. & Clar. dicta quæst. 27. num. 8. certum enim est, quòd, li
9 cèt † vsusfructus morte finiatur, §. finitur, Instit. de vsufr. & l. defuncta, ff. de vsufru.
10 cum suis concord. tamen vsufructuarius † de ipsis fructibus iam acquisitis vsque ad mortem, si extent, liberè testari, ac disponere potest, vt constat ex d. l. defuncta, & l. vsufructuarius mortem, ff. quemadmod. vsufr. amittat. vbi id tradunt Doct. com-
11 muniter; vnde etiam vsufructuarius † dicitur dominus vsufructus, l. in venditione, ff. de bon. auctor. iud. possid. Denique
12 hæc conclusio procedit, quamuis † beneficium nullos alios reditus habeat, prater quotidianas distributiones; vt post Silueſtr. ex Abb. & Geminian. tradit Azor sup. Iam verò ad alia transeamus.

SVM-

SVMMAE RERVM.

1 *Intestatus decessisse dicitur, qui vel nullum, vel non iure fecit testamentum.*

2 *Clerico intestato decedenti succedunt iure communi Ecclesia, vel successor in beneficio quoad ipsos reditus beneficij, vel bona ex ijs acquisita. Et quid de consuetudine; num. 3.*

4 *Clerico intestato quoad distributiones quotidianas succedunt consanguinei; & num seqq.*

5 *Argumentatio hæc valet; potest quis de aliqua re testari igitur, si de illa non testatur, in ea succedunt consanguinei.*

6 *Consanguinei succedunt clericis in ijs, quorum habent dominium. item in quæsitis industria, & labore, licèt habeant dependentiam à dignitate clericali; nu. 7.*

8 *Distributiones quotidianæ verius dicuntur quæsitæ ratione dignitatis clericalis, laboris, & personæ, quàm ratione beneficij, aut Ecclesiæ.*

9 *Acquisita à clerico ratione laboris in Ecclesia præstiti, quàmuis pendeant ab ordine clericali, puta celebrando, &c. dicuntur quasi patrimonialia.*

10 *Spolio non subiacent distributiones quotidianas, seu bona ex eis quæsita.*

11 *Spolio clericorum non subiacent bona quæsita ratione dignitatis clericalis, aliunde tamen, quam ex reditibus beneficij.*

12 *Distributiones quotidianæ inter bona quasi patrimonialia connumerantur.*

13 *Hæredes succedunt clericis in quotidianis distributionibus acquisitis, licet adhuc exactæ non fuerint.*

14 *Inseruiens Ecclesiæ interessendo diuinis efficitur verus creditor distributionum quotidianarum.*

15 *Distributiones quotidianæ sunt, etiamsi actu non distribuantur; & nu. 22.*

16 *Difficultas exactionis non impedit obligationem.*

17 *Distributiones quotidianæ debentur, licèt per diuturnum tempus exactæ non fuerint; immo & vsq. ad 30. annos postquam exigi potuerunt; nu. 18.*

19 *Stipendio suo fraudari non debet qui seruitium Ecclesiæ præstitit.*

20 *Decij consil. 282. manifestus error. cuius rationes referuntur; num. 21. & refelluntur. num. 22. & seqq.*

23 *Nomen distributionis quotidianæ an, & quomodo executionem, & actum significet.*

24 *Distributio cuiusque anni restringenda est ad prouentus, qui percepti sunt eo anno.*

25 *Fructus cuiusque anni destinati sunt pro oneribus incumbentibus illo anno vsque ad nouos fructus.*

26 *Cultus diuinus non minuitur, dentur antiquis Canonicis, vel eorum hæredibus distributiones iam acquisitæ.*

27 *Aequales esse debent clerici in percipiendis distributionibus quotidianis.*

An Clericis consanguinei succedant ab intestato in Quotidianis Distributionibus. Quæstio III.

DICTVM a nobis fuit in præceden. quæst. de succesſione ex testamento in quotidianis distributionibus. Sed quoniam sæpè homines decedunt ab intestato, & dubitari posset de succesſione; ideo post eam quæstionem de succesſione ex testamento sequitur hæc de succesſione ab intestato. sic sanè cõtinuarũt Abb. & cęteri in rub. de success. ab intest. eam rub. cũ præced. de testam. vbi ẽt illud tradiderunt,
1 quod † intestatus dicitur, qui nullũ, vel nõ iure fecit testamentũ, per tex. in l. fin. C. famil. ercifcun. Hanc verò totam quæstionem trib. concl. absoluemus.

Prima Conclusio. Attento iure cõi scri-
2 pto certũ mihi est, † in fructibus beneficiorũ, seu alijs reditibus Ecclesiasticis, pręter quotidianas distributiones, sicut & in bonis ex ijs fructibus acquisitis, clericis decedẽtibus succedere ab intestato nõ cõsanguineos, sed Ecclesiã, vel successorem. tex. sunt aperti in cap. Episcopi cum duob. seqq. 12. q. 1. & quęs. 3. cum duab. seqq. ferè per totas, c. cum in officijs, & c. relatum il 2. de testam. iuncto c. præsenti §. porrò, de off. ord. in 6. vbi id adnotarunt Doct. Ias. conf. 75. col. 2. lib. 3. & Nicol. de Vbal. dict. tract. de success. ab intest. cleric. par. vlt. n. 9. vsq; ad 19. ac nouissimè Ioa. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 7. c. 9. q. 7. vbi ẽt docet, quid in hac specie nomine Ecclesiæ sit intelligẽdum.

dum. Dixi autem, attento iure communi
3 scripto, quoniam ex consuetudine † videmus plerisque; in locis succedere consanguineos; de qua consuetudine testantur eam probantes, Couar. d. cap. cum in officijs, num 9. Io. Rojas in Epit. success. c. 34. nu 40. & seqq. Nicol. de Vbald. dict. p. vlt. num. 42. ad fin. necnon Marf. Colum. in tractat. de redit. Eccles. 3. par. c. 36. Sarmient. d. tract. de redit. 2. par. cap. 6. & par. 4. cap. 1. num. 8. & Didac. a Spin. d. Spec. testam. p. 14. in Gloss. rubr. nu. 14. & seqq. qui tamen tres postremi Doct. loquuntur potiùs de consuetudine testãdi, de qua etiam ac precedente fusè Azor. d. cap. 9. quæst. 1. Leonar. Less. de virtut. Card. lib. 2. cap. 19. dub. 4. & Lud. Molin. de iust. & iur. tract. 2. disp. 147. per tot.

4 Secunda Conclusio. Certum quoque mihi est, † clericis ab intestato decedentibus succedere in quotidianis distributionibus consanguineos, probatur primò; quoniam clerici de ijs testari possunt, vt præceden. quæst. concl. 2. demonstrauimus; igitur, si non testentur, succedent in eis consangui-
5 nei, valet autem † hæc argumentatio, quicquid voluerint in hac specie Nicol. de Vbald. d. par. vlt. num. 19. nam, & si in bonis clericorum acquisitis intuitu personæ non videatur admittenda huiusmodi argumentatio; cum de ijs bonis testari possint clerici; si tamen non testentur, in ijs succedit Ecclesia, cap. quicumque, 12. q. 3. cap. fin. 12. quæst. 5. & cap. 1. de success. ab intest. nihilominus id intelligendum est, cũ clericus non habet consanguineos, vt constat ex tex. d. cap. fin. ibi, sine testamento, & sine cognatione decesserit, adnotauitque Glos. d. cap. 1. & cap. quicunque, Roland. Passager. in tract. de success. ab intest. num. 24. & ipse Vbald. d. par. vlt. num. 8. quare optima erit argumentatio; potest quis aliqua de re testari; ergo, si de ijs non testetur, succedent ei consanguinei, si quos habet, iuxta tex. in Auth. de hæred. ab intest. in princ. cum ibi not. & sui simil. Neq; obstat tex. in Auth. si qua mulier, C. de sacrosan. Eccl. quem adducit Vbal. d. nu. 19. ex eo destruere contendens huiusmodi cõsequentiam; nihil enim ibi ad rem habetur, sed solùm traditur, quomodo mulieri liberos habenti, vel non, si Monasterium ingrediatur, liberi ipsi, vel Monasterium succedat. Probatur 2. hæc ipsa conclusio;
6 quia certum est, † consanguineos succedere etiam clericis, in ijs, quorum habent dominium, vt constat ex d c. fin. 12. quæst. 5. admittitque Vbald. d. p. vl. ferè per totam; nos autem probauimus sup. quæst. 1. conclus. 2. clericos habere verum dominium distributionum, quas lucrati sunt, & per-
7 ceperunt. Tertiò probatur, quoniam † in quæsitis propria industria, & labore, etiam si habeant dependentiam a dignitate clericali, clericis succedunt consanguinei, vt tradunt Doct. dict. cap. fin. 12. quæst. 5. cap. quia nos, & cap. requisisti, de testam. cap. 1. 2. & 3. de success. ab intest. Nauar. d. tractat. de redit. quæst. 1. monit. 19. & 30. alijque, quos refert Vbald. dict. par. vlt. num. 22. circa medium, & Paris. qui de communi testatur, cons. 33. num 26. volum. 4. di-
8 stributiones verò quotidianæ † veriùs dicuntur quæsitæ ratione dignitatis clericalis, laboris, & industriæ, quàm ratione beneficij, vt tradidimus quæst. preced. concl. 2. & latiùs 1 par. quæst. 1. in fin. & quæst. 4. circa medium. Quartò, & postremo probatur hæc conclusio; quoniam eam in specie firmauit Hieron. Gig. cons. 144. nu. 21. & Paris. d. cons. 33. nu. 25. & 26. post Corn. cons. 314. colum. 2. vol. 3. & Soc. consil. 91. num. 3. vol. 3. Redo. tractat. de spol. Eccles. quæst. 1. num. 25. & quest. 8. §. deueniendo num. 22. per tex. d. cap. vnico, de cler. non resid. in 6. & ex communi resoluit Rot. Roman. coram Cardin. Seraph. decis. 594. nu. 6. inter eius decis. hancq; opinionem obseruari, & quod in iudicijs teneretur, docet Vbald. d. num. 19. quamuis ipse contrarium teneat ob has rationes. primò, quia non solùm cæteri reditus beneficij, sed etiã distributiones competunt clerico ratione diuini officij, prout colligitur, inquit, ex not. in cap. cum secundum Apostolum, & cap. licèt, de præben. necnon ex d. c. vnico, de cler. non resid. in 6. vbi Papa damnat consuetudinem Ecclesiarum, quæ habebat, quod quotidianæ distributiones darentur præsentibus, etiamsi non interessent diuinis officijs. Secundò mouetur per tex. in cap. 1. cap. quia nos, & cap. relatum il 2. de testam. in quibus iuribus semper ponderatur, quòd quæsitum intuitu Ecclesiæ applica-

plicatur Ecclesiæ; non potest autem dici non quæsitum ratione Ecclesiæ id, quod quærit præbendatus ratione diuini officij quod in ipsa Ecclesia celebratur; si enim (subdit Vbald.) interesset diuino officio in Ecclesia non tanquam persona ipsius Ecclesiæ, certè non perciperet quotidianas distributiones, vt not. in c. cum M. Ferrariensis, de constitut. Tertio, & postremò mouetur per dictum Innoc. in cap. cum inter, de verbor. signific. & cap. requisisti, de testam. dicentem, quæsita per Curatum in iniungendis pœnitentijs Parochianis suis, fore seruanda successori tanquam quæsita intuitu Ecclesiæ. Idem autem, quod dixit de distributionibus quotidianis concludit etiam de anniuersarijs defunctorum, per tex. d. cap. vnico in fin. vbi hæc duo æquiparantur, & per Lap. Alleg. 43. Quibus tamen rationibus Vbald. quæ omnes fere ad vnam tendunt, facile est ex supra per nos adductis respondere. Ad primam enim dicimus; quod, licet concedamus, distributiones dari ratione diuini officij; non tamen inde sequitur, eas acquiri intuitu Ecclesiæ aut beneficij, sed potius ratione dignitatis, & laboris; non enim statim, ac clericus beneficium in Collegiata Ecclesia accepit, eiue adscriptus est, acquirit distributiones, sed tum demum, si in Ecclesia ipsa laborauerit, eique in diuinis officijs inseruierit, vt loquitur tex. dict. cap. vnico, & nos supr. suis locis demonstrauimus, neq; obest, quod quodammodo dependeat a beneficio ius percipiendi distributiones; immo & quod beneficium ad id astringat; adhuc enim dicentur acquisitę ratione personæ, vt in specie docet Paris. d. consil. 33. nu. 26. & in simili monet Nauar. d. tract. de redit. quæst. 1. monit. 19. & 30. quam ob causam puto, distributiones nequaquam venire appellatione fructuum beneficij, quod latè ostendimus 1. par. quæst. 6. Ex quo etiam patet solutio secundæ rationis; negatur enim illius assumptum, quod distributiones dicantur acquisitæ principaliter intuitu Ecclesiæ, per rationes supradictas. Ad confirmationem verò illius assumpti dicimus; quod, licet ad percipiendum quotidianas distributiones debeat quis esse persona Ecclesiæ, id tamen non est tanquam ratio formalis, vt Philosophi loquuntur, atque adeo dici non potest eas acquiri ratione Ecclesiæ. Tertia quoque ratio statim tollitur ex communiori opinione contra Innocen. quæ vult,
9 † acquisita per Rectorem, aut alium beneficiatum ex celebratione Missarum (quæ tamen non sit onus proprium beneficij, a quo, seu cuius fructibus habeat eiusdem celebrationis stipendium) necnon auditione confessionum, & similibus, censeri quasi patrimonialia, & acquisita intuitu personę, non autem Ecclesię, vt patet ex Nauar. d. monit. 19. & 30. necnon ex Ancharan. Florian. Imol. & alijs in cap. quia nos, de testament. quorum sententiam saltem in foro exteriori admittit ipse Vbald. dict. part. vlt. num. 22. circa medium. Quare quod idem Vbald. dict. num. 19. affert ex tex. dict. capit. vnico, & Lap. allegat. 43. retorquendo argumentum optimè pro nostra opinione facit; si enim exequãtur distributiones, & anniuersaria; cum anniuersaria dicantur acquisita intuitu personæ, & in ijs succedãt consanguinei abintestato, per supradicta; idem quoque erit dicendum de quotidianis distributionibus. Ex hac vero cõclusione sic cõprobata notabi
10 liter infertur; † quod, vbi etiam nulla adsit consuetudo, prout est Mediolani, nullumq; priuilegium excusans, & præseruans ab exactione spoliorum, quæ fit de nonnullis bonis clericorum post eorum obitum; tamen adhuc quotidianæ distributiones, seu bona ex ijs quæsita non subiacebunt huiusmodi spolijs. ita apertè tenet Redo. tract. de spol. Ecclesi. quæst. 3. §. & in hac materia num. 6. & quæst. 8. num. 23. quem etiam alios ad id referens sequitur Io. Franc. Leo in Thesaur. for. eccles. par. 3. cap. 34. num. 27. & Io. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 8. cap. 3. quæst. 9. optime admonens, id colligi ab ijs Doctoribus, qui tenent, quotidianas distributiones ad hæredes pertinere, sup. relatis. ratio est, quia
11 † bona etiam quæsita occasione clericalis dignitatis, aliunde tamen, quam ex reditibus beneficiarijs, non dicuntur spolia, seu non subiacent huic spolio, vt in specie docet Nauar. in Commentario de spol. cleric. ad cap. non liceat, 12. quæst. 2. §. 1. num. 2. ad fin. & latè tradit Azor. dict. cap. 3. quæst. 11. hæc enim bona inter patrimonialia,

vel quasi patrimonialia connumerantur, vt ibid. monet Nauar. & latius post alios ostendit in tract. de redit. Eccles. quæst. 1. monit. 19. nosque supr. tradidimus hac eadem conclus. circa princip. Quicquid autem dicere voluerit Nauar. dict. quæst. 1.
12 monit. 30. distributiones quotidianas † inter huiusmodi bona quasi patrimonialia, hoc est, quæsita ratione laboris, & industriæ, quamuis occasione clericatus, & beneficij, connumerandas esse, ostendimus sup. hac ead. conclus. & 1. par. huius tract. quæst. 1. circa finem. Probaturq; hæc illatio iisdem planè rationibus, quibus principalis conclusio: si enim iure communi attento, & seclusa quauis consuetudine, distributiones quotidianæ iure perceptæ, bonaq; ex iis acquisita trãseunt ad consanguineos, & successores ab intestato, vbi de iis non disponatur per actum inter viuos, vel vltimam voluntatem; procul dubio non potest in iisdem succedere Camera Apostolica, cum dominium, & possessio vnius rei apud duos simul, & insolidum esse non possit iur. vulgar.

Tertia, & postrema Conclusio. Consanguinei clericorum, seu eorum hæredes
13 etiam ab intestato † succedunt clericis in ipsis quotidianis distributionibus, quamquam eæ adhuc exactæ non fuerunt tempore obitus ipsorum clericorum, ita in specie respondit Paris. dict. cons. 33. num. 22. & trib. seqq. & apertè sentit Gig. dict. consil. 144. num. 21. & 34. Probat autem hanc conclusionem Paris. quoniã clericus
14 † qui inseruiens interest diuinis officiis, efficitur verus creditor distributionum, atque adeo illi debentur; cum a pari procedant soluere, & promittere, l. si patronus §. 1. ff. de donat. & l. fin. C. ad leg. Falcid. quæ ratio ex eo, ni fallor, vim habet, quod Capitulum aut aliud simile Collegium recipiens aliquem ad Canonicatum, vel portionem, & distributiones quotidianas, cum ex quasi contrahere videtur, eiq; promittere, quod distributiones ei dabunt, si diuinis officiis interfuerit, Ecclesiæq; pro suo munere inseruierit; quare, cum iste munus suum præstiterit, habet sibi Capitulum obligatum, vt eas tribuat, quas canon huiusmodi clericis tribui mandat. Neque valet responsio Dec. cons. 280. num. 5. quod paria sunt dare, & promittere vbi est eadem ratio; in casu autem nostro est magna
15 diuersitatis ratio, & manifesta, quia † in solutione dumtaxat realiter facta de distributionibus quotidianis verificatur distributio quotidiana, quæ ita dicitur ab ipso actu executionis, non sic in promissione: quia promissio in verbis consistit, & non dicitur distributio. respondetur enim, Dec. supponere distributiones quotidianas non esse, neque dici, nisi actu distribuantur, quod falsum esse mox ostendemus, cum ad primam eiusdem Dec. rationem respondebimus. Altera ratio Paris. d. consil. 33. num. 24. qua postremam hanc conclusionem confirmat, ea est, quoniam difficul-
16 tas exactionis † non impedit ipsam obligationem, l. continuus §. illud, ff. de verbor. obligat. Ex qua ratione colligitur etiam ampliatio huius nostræ conclusio-
17 nis, vt † nimirum distributiones debeantur siue ipsis clericis Collegiatarum Ecclesiarum siue eorum hæredibus, aut successoribus, licèt per diuturnum tempus exactæ non fuerint propter difficultatem exactionis. ratio autem huius est, quia non valenti agere nulla currit præscriptio, l. 1. C. de annal. except. cum suis concord. statim vero, atque agere clericus potuit,
18 † hanc actionem puto ab eo non amitti nisi post 30. annos iuxta reg. tex. in l. sicut in rem, & seq. C. de præscript. 30. vel 40. ann. quod perpetuò nota, quoniam sæpe vsu venire potest. Huic verò rationi, quam tamen sibi obiicit Dec. d. cons. 280. in princip. nihil respondet, forsitan, quia propter suam vim euitari non poterat, atq; adeo nullam congruam responsionem patiebatur. Postrema ratio Paris. d. num. 24. illa est, quoniam absurdissimum esset, ac rationi incongruum, quod
19 † qui seruitium præstitit, debeat suo seruitio, & stipendio fraudari, quod est, inquit, contra omnia iura communia, sed nihil allegat; nos autem adducere possumus tex. in cap. cum secundum Apostolum, de præb. l. sed & si lege, ff. de pet. hæred. & l. Attilius, ff. de donat. nec non Sacræ Scripturæ locos, quibus sup. 1. par. quæst. 5. concl. 1. ostendimus, in iure diuino saltem quoad substantiam fundatas

esse distributiones quotidianas; ex quibus ille præcipuus est & maxime ad rem nostram faciens, qui habetur Luc. 10, dignus est operarius mercede sua: clericus enim, qui in Ecclesia Collegiata diuinis officijs assidue interest, Ecclesięque inseruit operarius quidam est, vnde & distributiones quotidianas iure stipendium; & merces dicuntur, vt constat ex ijs, quę adduximus 1.par.quæst.1.in fin.& quæst.4. circa medium. Ex quibus omnibus optime concludi potest cum Paris.d.nu.24.& seq. distributiones quotidianas, licet actualiter non sint solutæ, & ex actæ; tamen peti posse, & solui debere, alias posset Capitulum dolose per aliquod tempus denegare, & subtrahere distributiones quotidianas aliquibus Canonicis, vt eas postea perpetuo ijsdem eriperet; sicque fraus, & dolus doloso patrocinaretur contra communes iuris regulas. Constat etiam
20 ex supradictis, crasso † errore lapsum esse Dec.d.cons.180.per totum, dum contendit distributiones, si statim, ac fuerunt quæsitæ, non fuerint solutæ, & exactæ, nō
21 posse postea exigi. cuius rationes † ad quinq; rediguntur. Prima, quam ponit nu. 1. est, quod distributiones quotidianæ proprie dicuntur, quæ actu, & re ipsa distribuuntur, vt in specie tradit Gemin. d. cap. vnico, §. qui vero in fin. de cler. non resid. in 6. & Philip. Prob. in addit. ad Io. Monach. in d. cap. vnico nu. 2. id quod etiam indicat nomen ipsum distributionum quod significat actualem executionem; habent autem nomina consequentiam cum rebus, §. est & aliud, versic. sed nos, Instit. de donat. sic videmus depositum, cōmodatum, mutuum, & alios contractus, qui re ipsa ineuntur, Instit. quib. mod. re contrah. oblig. ab ipso actu executionis denominari, vt not. Bart. in l. iurisgentium in princip. ff. de pact. Altera ratio Dec. num. 2. est, quia distributiones, & obligatio eas soluendi limitata est, & restricta ad reditus, qui percipiuntur ex communi mensa; atque adeo nihil debetur vltra id, quod actu percipitur; pro quo, inquit Dec. facit tex. in l. cum certus, ff. de vin. tritic. & ol. legat. vbi, si testator legauit certum numerum amphorarum vini, quod in fundo Semproniano natum esset, & minus natum sit, amplius non debetur; quia verba illa, quod natum esset, vicem taxationis obtinent; quibus similes sunt tex. in l. si debitor §. verisimile, ff. de contrah. empt. l. nomen debitoris §. vni ex hæredibus, ff. de leg. 3. l. si quis seruum, §. si ita quis legauerit, & l. Lucius Titius §. ciuibus, ff. de leg. 2. Tertia ratio. Dec. nu. 4. ea est, quoniam distributiones quotidianæ introductæ sunt in fauorem cultus diuini, vt facilius Canonici, & Capellani conuenirent ad diuina, quod not. Abb. in cap. licet not. 2. de præben. & nos quoque latius tradidimus 1. par. huius tract. quæst 5. concl. 3. ista autem ratio subdit Dec. cessaret, si Canonici, seu Capellani antiqui creditores remanerent, & illis, vel eorum hæredibus deberet satisfieri de communi mensa, quia illa ita grauata esset, & extenuata, quod noui, & præsentes Capellani parum, aut nihil perciperent de quotidianis distributionibus; vnde parum curarent de diuinis officijs; quia lucrū de præsenti magis mouet, l. cum hi, & ibi Glos. ff. de transact. Accedit loco 4. rationis, quod Ecclesia non debet onerari vltra, quā facultates patiantur, cap. 1. de instit. cap. quoniam, de vit. & honest. cler. l. in Ecclesijs, C. de sacros. Eccles. cum similib. Denique si antiqui Capellani, ait Dec. essent creditores vltra illud, quod in communi massa reperitur, noui Capellani essent deterioris conditionis, quam antiqui, quod esse non debet, quia omnes debent esse equales; & antiqui in præiudicium nouorum nihil facere possunt, c. cum omnes, de constitut. Hæ, in summa sunt rationes Decij, quibus contrarium nostræ conclu-
22 sioni probare nititur; sed † ita tenues, ac frigidæ, vt & tanto viro vere indignæ videantur, & ijs ipse, qui longe illi, vt ingenue fateor, inferior sum facillime respondere me posse confidam, omissis etiam Paris. responsionibus, quæ & ipsæ, vt verum dicam, infirmæ admodum sunt, neque omnes Decij rationes tollunt. Ad primam igitur Decij rationem respondeo, negando, distributiones eas dumtaxat dici, quæ realiter, & actu distribuuntur; ita, vt, si statim non distribuantur non habeant amplius nomen, aut rationem distributionum, neque debeantur

tur ijs, qui illas labore suo quæsierunt. nam distributiones quotidianæ sunt, licet aliquid dietim non soluatur, sed post longum tempus, modò in solutione habeatur respectus ad singulos dies, & horas; ita præter Paris.d.consil.33.num. 24.volum.4. & Mandos.in prax.sign.grat.tit.de pension. vers. distributiones quotidianæ, in specie decidit Rot. Rom. teste Achill. de Crass. decis. 12. de præben.aliàs decis.275.dicuntur enim hæ distributiones quotidianę non tam, quod quotidie distribuantur; (cum experientia, quæ est omnium rerum magistra, cap. quam sit, de elect. in 6. comperiamus, in omnibus ferè Ecclesijs huiusmodi reditus, & prouentus ijs, qui interfuerint diuinis officijs, distribui non singulis diebus, sed vel singulis hebdomadis, vel mensibus, vel etiam annis) quam quia ijs, distribuantur, qui quotidie inseruiunt, vt adnotauit Rot.d.decis.12. num. 1. Rebuf. cons. 134.n.4. & nos latius docuimus supr. 1. par. quæst. 1. ad fin. nomen

23 vero ipsum distributionis † licet executionem quandam, & actum significare videatur; tamen in eo magna vis facienda non est; neque enim rebus semper consequentia sunt nomina, neque ab ijs apta perpetuo sumitur argumentatio, vt constat ex l. 2. §.pen. C. de constit. pecun. & l.3.§. conditio,ff.de adim.leg.l.tabernæ. ff. de verb.sign.Glos.& Doct.ibid. & d. §. est & aliud,instit.de donat. Bar. in rubr. num. 2.ff.sol.matr.& in l.Imperatores,§.item rescripserunt, nu.2. ff. ad municip. Galin. de verb.signific.lib.6.cap.1.num.34. alijsq; passim. Accedit, quod allegata nominis huius proprietas, & deriuatio satis locum habere potest, cum vt plurimum actu distribuantur suis loco, & tempore iuxta cuiuslibet Ecclesiæ laudabilem consuetudinem, & ordinationem; certum est autè, attendendum esse, quod vt plurimum fit, vt constat ex l. legaui, ff. de liber. legat. l.certi condictio, §. si nummos, ff. si cert. petat.l. certi iuris, C. de iudic. cum alijs, quę ad id adducunt Bellou.& Euer.in loc. seu argum. a communiter accident. & præterea quælibet dispositio, seu locutio, quantùmuis generalis, & ampla, intelligenda est iuxta terminos habiles, vt colligitur ex tex. in cap. significatum

vbi Glos & cæteri, de præben. iure igitur concludere possumus cum Mandos.d.vers. distributiones quotidianæ, earumdem distributionum nomen conuenire distributionibus quoq. illis, quæ actu quotidie non distribuuntur, sed solum habito respectu ad quotidianum seruitium; quia, inquit, vtrumque verbum verum redditur; primum quidem, distributiones, quæ non tantum fiunt soluendo, sed etiam promittendo; alterum, quotidianæ, quia non solum quotidie, sed etiam quaque hora aliquid soluitur. Quare ad rem non facit quod de commodato, deposito, & mutuo obijciebat Dec. id enim non ex nomine, sed ex propria natura, & substantia habent, vt re ipsa tantum in ijs obligatio contrahatur. Altera vero ratio Decij tolli-

24 tur concedendo, † quod cuiusque anni distributio restringanda sit ad reditus, qui eo anno percepti sunt, respectu tamen eorum, qui eo tempore Ecclesię seruierũt, quomodo procedunt in contrarium allegata; quare non est trahendum ad alios annos, vel ad eos, qui alio tempore seruie-

25 runt: nam fructus cuiusque anni † destinati sunt pro oneribus incumbentibus illo anno vsque ad nouos fructus, vt constat ex tex. in cap. præsenti. §. porrò de off. ord.in 6.vbi id specie adnotauit inter cæteros Gemin.nec non Couar.lib. 1.variar. resol. cap. 15. num. 12. in fin.Hieron.Gig. cons. 124. num. 3. Bursat. cons. 178. num. 42. late Borgn. decis. 37. num. 48. 50. 53. & 56. 2. par. Ad tertiam rationem dicimus, quod admisso, distributiones introductas esse in fauorem cultus diuini, ne-

26 gamus assumptum, quod † nimirum, si detur antiquis Canonicis, seu eorum hæredibus distributiones iure iam acquisitæ; cultus diuinus per se minuatur; nam cuilibet anno sui fructus, & distributiones assignandæ sunt, vt mox diximus. vel igitur distributiones correspondentes prioribus annis, quæ percipi debebant ab antiquis Canonicis, perceptæ fuerunt a posterioribus Canonicis, qui tamen etiam perceperunt distributiones posteriorum annorum; & sic proculdubio non minuitur cultus ex defectu distributionum, cum posterioribus annis supponantur propriæ accef-

fisse distributiones; quin immo restituant distributiones priorum annorum, quas non magis ipsi, quam antiqui Canonici habere debent; vel non perceperunt, puta propter difficultatem exigendi; & sic adhuc non magis ipsi iuniores eas habere debent, quam antiquiores, seu eorum hæredes, cum suis annis correspondeant, vt vt mox dictum est; neque difficultas exigẽdi tollat obligationem, vt in princ. huius conclus. dicedamus. neque video, quomodo cultus diuinus in posterioribus annis minuatur, qui suas habent distributiones æquale cæterorum annorum distributionibus. Ex quo etiam statim euertitur quarta ratio: neq. enim Ecclesiæ oneratur vltra facultates, sed singulis annis propria onera assignantur; cum hæ distributiones, quæ nunc exiguntur, & distribuuntur, exigi debuerint; & distribui prioribus annis. Postrema denique ratio se ipsam iugulat; retorquendo enim argumentum dicimus; quod, si distributiones, quæ percipi debebant ab antiquioribus Canonicis, seu, Capellanis superioribus annis nunc percipiuntur a iunioribus Canonicis, vel Cappellanis, antiquiores per supradicta æquales non erunt, sed deterioris cõditionis, in percipiendis portionibus, seu
27 distributionibus quotidianis, † contra dispositionem tex. in d. cap. cum omnes, de constit. in contrarium allegati, clericos, omnes pares esse debere in huiusmodi reditibus, & prouentibus Ecclesiasticis percipiendis.

Quatenus verò opinioni Dec. contra nostram conclus. fauere videtur Glos. in Extrauag. suscepti, verbo, in totum, versic. distributiones enim, ne sed. vac. inter commun. & ipse Pontifex in Extrauag. cum nonullæ la 1. §. præterea, de præben. etiam in commun. satis responsum fuit sup. 1. par. quest. 9. conclus. 2. ad fin. vbi etiam alia quædam attulimus, quę ad cõfirmationem huius conclus. non mediocriter faciunt. Atque ex his satis, ni fallor, factum puto rationibus Decij, finisq; sit huic quęstioni.

SVMMAE RERVM.

1 *Donare possunt inter viuos in pios vsus clerici in ægritudine constituti aliquam partem redituum Ecclesiasticorum etiam distinctorum à distributionibus quotidianis. Immo, in quauis quantitate, sani; nu. 2. aut etiam infirmi; num. 3.*

4 *Traditio requiritur in donatione inter viuos bonorum acquisitorum ex reditibus Ecclesiasticis a clerico ęgroto facta.*

5 *Donare non potest inter viuos clericos in vsus propbanos reditus Ecclesiasticos a distributionibus distinctos.*

6 *Reditus Ecclesiasticos iure tantum humano tenentur clerici vltra propriam sustentationem in pios vsus erogare.*

7 *Eleemosina facienda est iure diuino à quocunque de eo, quod superest statui suo. immo & de eo, quod superest necessitati, extremè indigenti: num. 8. vbi etiam, quod ad eam arctius tenentur Ecclesiastici eorumq; status strictior est.*

9 *Ius naturale non cogit clericos ad erogandos reditus Ecclesiasticos in pios vsus, contra Nauar. & num. seq.*

10 *Pręcepta Decalogi sunt diuina, & naturalia.*

11 *Consuetudo immemorabilis, vt clerici in vsus non pios disponant de reditibus Ecclesiasticis, admittenda est.*

12 *Donare possunt clerici inter viuos distributiones etiam in vsus non pios, & num. seqq. licet ibi alij reditus non sint: & ei, qui illas malè quæsiuit; num. 17.*

13 *Donaro facilius possunt clerici secundum canones reditus Ecclesiasticos inter viuos, quam de ijs testari.*

14 *Argumentum ad vltimis voluntatibus ad contractus valet vbi militat eadem ratio.*

15 *Verbum, disponere, additum verbo testari. dicit actum inter viuos.*

16 *Verbum, testari, comprehendit etiam codicillos & donationem causa mortis.*

17 *Dominium, quod habent clerici quotidianarum distributionum optimè arguit, posse illos de ijsdem disponere per actum inter viuos, contra Nauar.*

18 *Successor clerici habet distributiones ad ratam temporis, quo clericus Ecclesię inseruiuit; & num. seq.*

19 *Distributiones quotidianas lucratur clericus solum ad ratam temporis, quo Ecclesiæ inseruit.*

20 *Fructus beneficiorum ex quorundam sententia diuidendi sunt inter successorem, & heredes*

nio dubia redditur; numero 22. communisque opinio est, vt ad hæredem pertineant solum fructus separati; numero vigesimo secundo etiam non reconditi; num. 23.

24 *Fructuum diuisio inter hæredem, & fideicommissarium qualiter sit facienda; vbi etiam de pensionibus prædiorum vrbanorum, qualiter sint diuidendæ inter prædecessorem, eiusue hæredes, & successorem in beneficio. & quid in pensionibus prædiorum rusticorum; num. 25.*

26 *Fructus beneficiorum quomodo diuidendi sint inter successorem beneficiarij, & eius hæredes, remissiue.*

An, & quomodo possit clerici de Quotidianis Distributionibus disponere per actum inter viuos. Quæstio. IV.

QVONIAM duobus modis potest aliquis de re propria disponere, vel per vltimam voluntatem, vel per actum inter viuos; ideo, postquam egimus, an, & quando possint clerici disponere de quotidianis distributionibus per vltimam voluntatem, cui consequenter subiecimus quæstionem de successione ab intestato; reliquum nunc est, vt de dispositione per actum inter viuos videamus; qui quidem, quatenus ad rem nostram facit, vel esse potest emptio, & venditio, seu locatio, & de his satis egimus supr. 1. par. quæst. 18. præcipue concl. vlt. in fin. aut remissio, compositio, seu transactio; de quibus in sequenti q. aut denique esse potest donatio inter viuos, & de hoc agemus in hac quæst. quam tribus conclusionibus absoluemus.

Prima Conclusio. Possunt clerici in
1 ægritudine constituti † donare inter viuos in pios vsus aliquam partem redituum Ecclesiasticorum etiam distinctorum à quotidianis distributionibus, immo etiam bonorum ex his reditibus acquisitorum. tex. est in c. ad hęc de testam. ibi, viuentes, & sui compotes moderare valent aliqua de bonis ipsis non ratione testamenti, sed eleemosinæ intuitu erogare in ægritudine constituti, vbi Glo. & Doct. id adnotarunt.

Ampliatur autem hæc conclusio pri-
2 mo, vt † etiam possint clerici in quauis quantitate donare inter viuos in vsus pios, seu titulo eleemosinæ, si bona vtantur valetudine; quod satis probatur in cap. quia Ioannes iuncta Glos. 12. quæst. quinta adnotaruntque Abb. Ancharan. Imol. & Barbat. d. cap. ad hæc, Couar. in cap. cum in officijs, numero quinto de testamen. & Nauar. d. tract. de redit. Ecclesiast. quæst. 1. monit. 34. numero primo cum seq. & quæst. 3. monit. 1. numero primo, Ampliatur secundo, vt
3 etiam possit clericus † donare inter viuos huiusmodi magnam quantitatem, licet aduersa vtatur valetudine; vt late probauit Nauar. d. monit. 34. numero primo & 2.

Limitatur autem primo hęc conclusio,
4 quod vbi † donatio fiat bonorum acquisitorum ex redditibus Ecclesiasticis ab ægroto, debet fieri traditio ipsorum bonorum viuente donante, ad hunc saltem effectum, vt fraudis pręsumptio, & suspicionis indicium euitetur, quo ficta censeri possit donatio ista ab ægroto facta; vt post Barbat. d. cap. ad hæc columna secunda monet Couar. d. cap. cum in officijs numero quinto, Limitatur secundo, quod
5 secus † erit si huiusmodi reditus in vius non pios, seu prophanos erogentur; neque enim id facere potest clericus de iure communi, sed debet eos omnino in pios vsus erogare, vt docet Nauar. d. quæst. 1. monit. 34. num. 3. & latius ead. quæst. 1. monit. 24. per totam; quamuis non admittamus, quod ipse vtrobiq; & monit. 20. cum seqq. alijsque nonnulli Doct.
6 tradunt, † clericos ad id iure diuino, ac naturali teneri; neq; enim vllus Scripturæ locus magis de reditibus Ecclesiæ, quam de alijs prophanis loquitur, pro vt illud Luc. 11. quod superest, date eleemosinam; aut illud Paul. 1. ad Timoth. 6. habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti simus; his enim locis, alijsq;

similib. satis respondet inter alios Sot.lib. 10.de iust.& iur.q.4.art.3. nam vel verba consilij sunt, vt hæc posteriora, vel communia sunt cæteris quoque prophanis re-
7 ditibus,quos † diuino iure fateor cum cōmuni Doctorum sententia teneri quoslibet fideles in pauperes erogare quoad eā partem, quæ cuiuslibet statui superest, vt constat ex loco Luc. 11. proximè cit. & tex.in c.sicut hi,47.distin. vbi Doct. & S. Tho.2.2.q.32.art.2.Nau. in Manual. Confess.c.24.ferè per totum, Sarmient. in tractat.de redit.Eccles.4. par.cap. 5.num. 8. & Io.Azor.Instit.Moral.par.2.lib. 12.cap.
8 7. quæst. 1. & 3. immo † & occurrere extremæ alterius necessitati ex ijs, quæ propriæ necessitati supersunt iuxta communem Doctorum traditionem in c.pasce 86. dist. maxime vero Summistarum in Verbo,Eleemosina, Nauar. supr. Sarmien. d.cap.5.num.5.& Io. Azor.d.lib. 12. cap. 7. quæstio. 5. Non negauerim tamen quin arctiori vinculo, attento maxime iure positiuo Ecclesiastico, teneatur beneficiarij quod superest statui in vsus pios erogare: vel ex eo iure alia ratione status est Clericis, quam laicis designandus vt optimè inter alios explicat Azor.d.lib. 7.cap.8.q. 2. Neque etiam video,quomo-
9 do † iure naturali directè id præcipiatur. quod enim Nau.d.quæst. 1.monit.20.ait, clericum,qui id, quod superest ex reditibus Ecclesiasticis pro sua sustentatione, non erogat in pios vsus, committere contra præceptum septimum Decalogi de non furando, & decimum de re aliena non concupiscenda, quæ tamen præce-
10 pta,sicut & cætera Decalogi,† non modo diuina sunt, vt de se patet, & docet inter alios S.Thom.2. 2.q. 100.art. 1. sed etiam naturalia,vt idem communuiter receptus tradit.2.2.quæst.122.art.1.& Nauar.d.monit.20. num. 5. id inquam ego non admitto,quasi clericus ille directè, & per se delinquat contra huiusmoei præcepta Decalogi,sed indirectè, & per accidens, seu per aliud, quatenus nimirum Ecclesia dominium quodammodo abstulit huiusmodi redituum clerico vltra congruam eius sustentationem; atque hac ratione admittimus, clericum hos reditus, qui sustentationi supersunt, in prophanos vsus erogantem contr ius naturale delinquere, naturale inquam non simpliciter, sed humanum, seu potius humanum naturale, quatenus facit contra id, quod naturaliter ad humanum preceptum consequitur,seu quod ius naturale præcipit supposito humano precepto.

Secunda Conclusio. Certum mihi est posse clericos seclusa quauis consuetu-
11 dine etiam in vsus non pios † donare inter viuos quotidianas distributiones, quas iuste quæsierunt, sicut possunt cæteros reditus patrimoniales. ita in hac specie respondit Paris.consil.33. num. 12. & seqq.Soc.consil.91.colum.quinta, versic. circa secundum volum.tertio,Corn.cons. 314. colum. secunda; volum. tertio, & sentit Alexand.cons. 116. colum. fin.vol. septimo, Gig.consil.144. num. septimo, & 34. Idem etiam post alios voluit Ioan. Azor.institut.d.lib. septimo, cap. nono, quæst. decima, fere per tot.& Franc.Bursat.consil.216. num.49. volum. secundo, dum respondit, ex recepta sententia clericos habere liberam dispositionem quotidianarum distributionum. probat autem primo hanc conclusionem Paris. & Soc. loc. citat. quia potest clericus de ijs testari, quod nos supr. quæstion.secunda conclusion. secunda ostendimus; facilius
13 autem † permittunt canones clericis, vt donare possint inter viuos reditus Ecclesiasticos, quam, vt de ijs queant disponere per vltimam voluntatem, vt constat ex d.cap. ad hæc, de testam. vbi id adnotarunt Doct. & Nauar.d.tract.de redit.Eccles.quæst.1.monit.34. & quæst.3. monit.
14 1. præterquam quod valet etiam † argumentum, & illatio de vltimis voluntatibus ad contractus,saltem vbi militat eadē ratio prout accidit in casu nostro, quod probatur in l. quæ de legatis, ff. de legat. 1. cum simil. ex quibus id late adstruunt Euerard. & Bellon.in loc. seu argument. a contract. ad vltim. voluntat. & contra. probant secundo hanc conclusionem Paris. & Socin. quia Doct. fere omnes in cap.vnico, de cler.non resid. in 6. nec non Gemin. in cons. 85. col.3.& Card.in clement.fin.quæst.13.de præben.docent,posse clericos libere testari,ac disponere de quotidianis distributionibus.

15 nibus. illud autem verbum, † disponere, referendum est ad actum inter viuos; nam de testamento, & vltima voluntate dictum erat per illud verbum, testari, quod satis
16 † comprehendit etiam codicillos, & donationem causa mortis, iuxta tex. in l. Marcellus, ff. de donat. caus. mort. & l. conficiuntur, cum vtrobique not. ff. de iur. codicill. aliàs verbum, disponere, esset frustratorium, contra ea, quæ traduntur per Doct. in l. hæc stipulatio, §. Diuus ff. vt legat. seu fideic. nom. caueat. Tertia, & po-
17 strema ratio † est, quam indicant Paris. & Soc. loc. cit. quoniam clericus põt tanq̃ de re sua, cuius habeat dominium, de hisce distributionibus disponere; in re autem sua quilibet est moderator, & arbiter, l. in re mandata, C. mandat. l. sed & si, §. consuluit, ff. de petit. hæredit. l. si quis vi §. differentia, ff. de acquir. poss. cum suis concord. quod vero clericus habeat dominium quotidianarum distributionum, latè ostendimus sup. hac ipsa 2. par. quæst. 1. concl. 2. Neque vis huius rationis eneruatur per id; quod tradit Nauar. d. tract. de redit. Eccles. quæst. 1. monit. 51. num. 3. quatenus respondendo ad tex. d. cap. vnico, ex quo probare contendebat Sarmient. in suo tract. de reditib. eccl. clericos posse testari ac libere disponere de reditibus Ecclesiasticis; ait, non rectè sequi ex eo, quod quis dominus sit alicuius rei, posse de ea disponere; nam hæc consequentia euertitur per tex. in l. non ideo minùs, ff. de rei vendic. vbi habetur, grauatum ad restituendum post mortem dominum esse, licet alienare non possit; nec non ex eo patet, quod feudatarius, emphyteota, & similes habent verum dominium, & tamen rem alienare non possunt, neque de ea libere disponere; similiter pupillus, furiosus, & & similes non habent liberam administrationem, & dispositionem rerum suarum, quarum tamen habent verum, proprium, & plenum dominium. Ad hoc enim breuiter respondeo, ideo hos omnes non posse libere disponere de rebus, quarum habent dominium, quoniam dominium illud non est absolutum, sed dependens vel ab aliqua persona siue propter gratuitam, & liberalem concessionem, prout contingit vt plurimum in feudo, & emphyteusi, quorum etiam dominium plenum nõ est; siue propter infirmitatem iudicij in eo, qui dominus est, vt in minore, & furioso; vel a conditione, seu tempore, vt in eo, qui grauatus est restituere post mortem; vel aliqua alia re; quod non est in proposito, cum clericus liberum, plenum, & absolutum habeat dominium quotidianarum distributionum, quas neque gratuito accepit, sed labore quæsiuit; neque impeditur distrahere propter imbecillitatem iudicij cum non supponatur iudicio laborare; denique grauatus non sit eas legitime quæsitas alicui restituere, supponamusq; eum conditionem illam, & modum adimpleuisse. sub quo datæ, & assignatæ fuerunt, nimirum diuinis officijs interfuisse, Ecclesiæq; debitum pro suo munere seruitium præstitisse, iuxta dispositionem tex. in d. c. vnico, & alias sæpius per nos tradita in hoc tractatu.

Ampliatur vero hæc nostra cõcl. prima vt eodem concl. procedat quamuis beneficium nullos alios reditus habeat præter quotidianas distributiones. ita post Silu. ex Abb. & Gemin. tradit Azor. d. q. 10. Ampliatur secundo, eadem concl. vt possint donati huiusmodi quotidianæ distributiones illi etiã, qui iniuste illas acquisiuit, & si prius restitutæ fuerint illis, quibus iure accrescere debebãt, nullo tamen præcedẽte pacto de donandis ijsdem eas restituenti; idque post Conc. Trid. sess. 24. c. 12. de reform. prohibens quamuis remissionem distributionum ijs faciendam, qui statis horis non inter fuerint. ita Nauar. & optime in tractat. de orat. & hor. Canon. cap. 22. Miscel. 59. alias 14. num. 1. vsque ad 8. de quo latius quæst. seq. conclus. 1. Verum hæc ampliatio nõ procedit in Prouincia, Med. propter dispositionem Conc. Prouinc. 4. part. secunda, tit. de distributionib. vbi expresse ipsa quoque donatio huiusmodi distributionum prohibetur in hæc verba. si vero vlla cuiusuis generis causa causæue specie, aut prætextu cuiquam distributiones aut ab vniuerso Capitulo, aut ab eorum singulis contra Prouincialia decreta, & præscripta dari, donari, remitti, aut quauis collusione concedi contigerit, ne illas quisquam capiat, si perceperit, retinueritue, ne suas faciat, sed re-

R 4 stituere

ſtituere cogatur; Capitulo autem, quod tacite, vel expreſſè ei rei cōſenſerit, pœna ſit, vt diſtributiones aliquot Epiſcopi arbitrio, aut Sacriſtiæ, aut Confratriæ Sanctiſſimi Corporis Chriſti in Eccleſia conſtitutæ, aut alijs locis attribuendas ſoluat, cuius etiam decreti mentionem faciemus q. ſeq. necnon vlt. huius tract. & pro hac ampliatione videnda etiam ea ſunt, quæ latius.d.q.ſeq.dicemus.

Tertia Concluſio, quæ erit pro complemento non huius modo, ſed etiam trium ſtatim præcedentium quæſt. Hæres,
18 † donatarius, vel alius ſucceſſor clerici quoad quotidianas diſtributiones, debet eas habere ad ratam temporis, quo diuinis in quolibet anno interfuit, atque Eccleſiæ inſeruiuit. Probatur hæc concluſio vnica ratione. neq; enim poteſt clericus tranſmittere ad ſucceſſorē heredēue ſuum maiorem diſtributionum partem, quam ipſe lucratus ſit, ac ſibi quęſierit; cum nemo poſſit plus iuris transferre in alium, quam ſibi cōpetere dignoſcatur, c. nemo poteſt, de reg. iur. in 6. l. nemo plus, ff. eo. nemoq; det, quod non habeat, cap. quod autem, de iure patr. cum ſimil. Quod autem clericus
19 † in quolibet anno lucretur diſtributiones dumtaxat ad ratam temporis, quo Eccleſiæ inſeruit, diuiniſque intereſt, ita, vt ſiue decedat, ſiue cedat, aliterue beneficium in Eccleſia Collegiata habere deſinat, ab eo die in antea carere debeat diſtributionibus, atque adeo eas in alium tranſmittere non poſſit, admonuimus ſupr. 2. par. quæſt. 12. num. 67. & ex eo probatur; nam diſtributiones dantur pro labore, & ſeruitio ſingulis diebus præſtito; & eo ipſo diſtributiones quotidianę dicuntur, & ſunt, quod, licet non quotidie diſtribuantur, tamen reſpectu habito ad ſingulos dies, immo & horas, quibus clericus diuinis interfuit, ei tribuantur, vt conſtat ex ijs, quæ tradidimus ſupr. 1. par. quæſt. 1. ad fin. & in ſpecie monet Pariſ. d. cōſil. 33. num. 24. vol. 4. & deciſum fuit in Rot. Rom. teſte Achill. de Graſſ. deciſio. 275. ſeu 12. de præben. Confirmatur autem hæc ipſa concluſio ex opinione, & ratione illorum, qui volue-
20 runt, † fructus beneficiorum diuidendos eſſe inter beneficiarij hæredes, & ſucceſſorem in beneficio ad ratam temporis, quo beneficiarius præceſſor obtinuit beneficium; ita, vt pro eo dumtaxat tempore vſque ad diem ceſſus, vel deceſſus, ad illum, eiuſue hæredes, & ſucceſſores in prophanis pertineant beneficiorum reditus, pro reliquo vero tempore ſequenti ad ſucceſſorem in beneficio, ſeu ad Eccleſiam, vt voluit Bart. in l. diuortio in princip. num. 12. ff. ſol. matr. & ibid. Alberic. Didac. Couar. lib. 1. var. reſolut. cap. 15. num. 12. ad fin. Ludol. Schrader. in tract. de feud. par. 9. princip. 2. par. ſect. 3. num. 88. Lud. Molin. lib. 5. de primogen. Hiſpan. c. 2. nu. 4. & Sarmient. in tract. de redit. Eccleſ. 4. par. cap. 6. num. 13. ob eam rationem, quod beneficiarius propter onera beneficij in hoc aſſimilari debet marito, qui ſuſtinet onera matrimonij; atque adeo fieri debet diuiſio fructuum inter beneficiarium, eiuſue hæredes, & inter ſucceſſorem in beneficio ad ratam anni, & temporis, quo beneficium obtinuit, eiuſque onera ſuſtinuit; quomodo fit inter maritum, & vxorem facto diuortio, iuxta diſpoſitionem tex. d. l. diuortio in princip. hæc enim ratio, vbi etiam non militaret in quolibet beneficio, quoad fructus beneficiorum; militat ſaltē, & omnino locum habet in clerico Eccleſiæ Collegiatæ quoad quotidianas diſtributiones, quas percipit non modo ratione cuiuslibet oneris; ſed ratione aſſidui laboris, & ſeruitij; quod Eccleſiæ præſtat.
21 quoad reliquos † enim reditus beneficiorum, cum eorum onera tot, tantaque non ſint, ſicut in matrimonio, vt optimè monet Nauar. d. tract. de redit. Eccleſ. quæſt. 3. monit. 13. nu. 3, tranſeo cum communi opinione Gloſ. & Doct. in cap. ſi propter, de reſcript. in 6. cap. præſenti, de offic. ord. eod. lib. Hoſt. Henric. Card. Imol. & aliorum in cap. fin. de pecul. cleric. quæ
22 habet, † vt ad beneficiarium, ſeu eius hæredem, ac ſucceſſorem in prophanis ſpectent reditus, & fructus percepti, ſeu à ſolo ſeparati; idq; licet reconditi
23 † non ſint, pro vt contra Gloſ. d. cap. præſenti, voluit ibi Franc. Gemin. d. cap. ſi propter, Card. Imol. & Barbat. d. cap. fin. Salic. in l. ſi pater, C. de vſufr. Florian. in l. qui ſcit §. ſi alieno, ff. de vſufr

quo-

quorum opinio communis est teste Tiraq. de retract. lib. 2. §. 5. Glos. 4. in princip. reliqui verò fructus pertineant ad successo-
24 rem in beneficio; idque iuxta † diuisionẽ fructuum, quæ fit inter dominum, & heredes vsufructuarij ex dispositione tex. in l. si vsufructuarius, ff. quibus mod. vsufruct. amitt.

Admitterem tamen Couar. opinionem de rata temporis quoad fructus, qui percipiuntur ex domib. locatis, propter rationem, quam affert idem Couar. non quidẽ d. num. 12. sed nu. 4. vbi de emptione agit, quia pensio in prędio vrbano soluitur pro fructibus, qui quotidie percipiuntur, scilicet pro eius vsu, & habitatione. quod etiã sentit Io. de Imol. in d. l. diuortio in princ. dicens, quod pro rata temporis præteriti in prædijs vrbanis potest exigi pẽsio propter continuatam vtilitatem, secus verò in prędijs rusticis, in quibus percipitur vtilitas solùm tempore messium, & vindemiarum: facit. l. item quæritur, ff. locat. Idque sequitur ex ipsa cõmuni opinione, de qua nos mentionem mox fecimus, & latè ipse Couar. id cap. 15. num. 2. 3. 4 & 12. volens pensionem succedere, ac solui loco fructuum, ideoque illorum tempus spectandum. Ex qua opinione aliud erit dicendũ in canone Emphyteutico; cum enim dominus directi nullos alios fructus ex re ipsa exigere possit, quã ipsum canonẽ, quoniam vtile dominium in Emphyteotam transtulit, planè sequitur, canonem non solui loco fructuum, sed esse fructum ipsum, qui soluitur in recognitionem directi adeoq; quoad eius adiudicationem spectandũ esse diẽ, quo cedit solutio: idq; sẽsit post alios Surd. cons. 84. num. 4. vol. 1. Paris. con
25 sil. 40. num. 1. Quòd si † agri pertinentes ad Ecclesiasticum beneficium, aut alia eius prædia rustica ad pensionem annuam locata fuerint; cedente, aut decedente eo, qui beneficium possidet, pensiones illius anni, quo fructus percepti sunt, eo adhuc beneficium obtinente, licet earum solutionis dies cedat post beneficij dimissionem, ad eum ipsum beneficiarium, eiusue successores etiam singulares, aut hæredes in rebus prophanis pertinebunt, ex mente prædictorum, omnium: cum tunc pensio loco fructuum ipsorum succedat, ac soluatur iuxta distinctionem l. defuncta, ff. de vsufr. quod in specie adnotauit Ang. consil. 245. num. 7. & Card. consil. 100. Alex. consil. 15. vol. 3. & Bellon. cons. 3. num. 12. Bursat. consil. 178. num. 17. vol. 2. Alb. cons. 713. num. 1. & seq. vol. 4. Surd. d. cons. 84. num. 4. vol. 1. & cons. 333. num. 4. vol. 3. Quod si quis plura velit de hac quæstione,
26 † quomodo diuidendi sint fructus beneficiorum distincti a quotidianis distributionibus inter successorem in beneficio, & ipsũ beneficiarium, seu eius hæredes; præter citatos Doct. consulat Cæsar. Ottinel. in cons. quem non multos ante annos edidit ad c. si quis iam translatus 21. quæst. 2. de fruct. Eccles. post translat. percipien. Bal. cons. 313. vol. 3. Honded. cons. 85. vol. 2. necnon Nauar. consil. 61. tit. de præbend. & consil. 2. de pecul. cleric. lib. 3. Bursat. cons. 75. num. 30. vol. 1. cons. 178. num. 18. & seqq. vol. 2. cons. 226. num. 48. & consil. 238. num. 12. vol. 3. Alb. consil. 79. num. 15. consil. 378. num. 3. & seqq. cons. 542. fere per totum, & consil. 713. nu. 1. & sequent. Surd. d. cons. 84. num. 4. vol. 1. & cons. 333. fere per tot. vol. 3. Hier. Gabr. cons. 191. vol. 1. Rimin. iun. cons. 716. lib. 6. Monal cons. 107. Flam. Paris. tract. de resign. benef. lib. 1. quæst. 6. Mar. Burg. in tract. de laudim. par. 1. inspect. 4. num. 54. & 55. Petr. Vbald. in tract. de duobus fratr. 11. par. princip. num. 29. & sequent. Campeg. in tract. de dote 2 par. quæst. 19. cum sequentib. Franc. Viu. decis. 8. num. 11. & sequent. Io. de Castello in moder. tract. de vsufr. cap. 79. Io. Guttier. quæst. canon. cap. 33. Nos vero ad alia transeamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Remissio, donatio, & transactio inter se differunt, & quomodo; nu. seqq.*
2 *Donatio quarum rerum fit: & num. 5.*
3 *Remissio quorum nam fit; & nu. seq.*
4 *Remittit quis facilius quod sperat, quam dat quod promittit.*
5 *Transactio est de re dubia, & lite incerta, neque finita.*
6 *Donare potest clericus distributiones sibi applicatas alteri, qui eas male quæsierat; & num.*

num.seq.vbi in dupliciter limitatur.

7 *Remissionis debiti, seu donationis prohibita exorbitat a iure, atque ideo non est facile extendenda.*

8 *Remissio, & conuentio de futuro circa quotidianas distributiones omnino prohibita, est de praeterito verò prohibita est, quod non sit prohibita, nu. 9. licet probabilius sit, quod sic; num. 10. cum duob. seqq.*

11 *Dictio vniuersalis omnes sui species includit, & quicquid impropriè eo nomine venit.*

12 *Dictio, quoduis, vniuersalis est: & ibi, an absenti iusta de causa fieri possit remissio.*

13 *Remissio de praeterito fieri potest, vbi dubium iuris, aut facti sit, an quis malè perceperit distributiones.*

14 *Transigi non potest sine superioris auctoritate super iure in futurum percipiendi distributiones quotidianas. Idq; licet iuramentum accedat; num. 15. componi tamen amicabiliter potest, modo id gratis fiat; numero. 16.*

17 *Transigi potest super iure percipiendi distributiones dato aliquo spirituali. debet tamen pro validitate, & successoris obligatione accedere superioris auctoritas; num. 18.*

19 *Transactio fieri non potest super alimentis futuris sine superioris auctoritate.*

20 *Transigi non potest super pensione Ecclesiastica, qua datur pro alimentis; in futurum soluenda sine superioris auctoritate.*

21 *Transigi potest sine superioris auctoritate super distributionibus praeteritis. temporale enim quid sunt: nu. 22.*

23 *Transigi potest super praeteritis alimentis sine superioris auctoritate. & quae sit ratio discriminis quoad futura; num. 24.*

An, & quomodo possint per clericos condonari, vel remitti Distributiones ab alijs malè percepta, seu super iisdem transigi. Quaestio V.

DIXIMVS in precedentib. quest. num possint clerici de quotidianis distributionibus disponere per donationem inter viuos. sed quoniam transactio, & remissio est quidam actus inter viuos; ideo de ea iuxta id, quod ibidem proposuimus, & polliciti sumus, agendum est in hoc quaestio.

1 Praemitendum autem est, differre † hec tria inter se, donationem, remissionem, & transactionem, si propriè, & specificè accipiamur, vt patet ex Bart. in l. actione, C. de trāsact. & l. si duo, ff. de verb. oblig. Glo. in cap. statutum, §. notarium, de rescript. in 6. Nauar. in tract. de orat. Miscel. 14. alias 59. iuncto tex. in l. 1. cum ibi not. & alibi, ff. de transact. atq; alijs infra citandis:

2 donamus † enim id, quod nostrum est, ac possidemus, vel ita certò nobis pollicemur, vt quasi tenere, ac possidere videamur, quoniam vel statim, vel aliquando, omnino tamen in nostram potestatem scimus esse venturum; remittimus † vero quod

3 speramus, neque tamen habemus, aut saltem habituros nos esse certò scimus; vt quia de debito liquidò non appareat, Alciat. in l. dedisse, ff. de verbor. significat. per l. contra, §. 1. ff. de pact. vel certè illud sit penes debitorem, vt satis colligitur ex l. Impetratores, ff. de pact. l. pactum curatoris, C. eod. l. remittit. ff. de iureiur. laté Couar. lib. 2. var. resol. cap. 4. nu. 8. & 12. prope fin. Bald. & alij, d. l. actione, C. de transact. Abb. in cap. veniens, num. 6. & ibi Adden. de testib. item ex l. vnum ex familia, §. si rem, ff. de leg. 2. & l. fideicommissum, §. item si quis, ff. de leg. 3. per quae duo iura adnotauit Galin. in tract. de verbor. signific. lib. 5. cap. 18. num. 631. faciliùs aliquem

4 † remittere quod sperat, quam dare quod promittit; quod etiam adnotauit Bart. in l. si duo, ff. de verbor. oblig. qui autem transi-

5 git † quasi de re dubia, & lite incerta, neque finita transigit, vt ait Vlpianus I.C. in l. 1. ff. de transact. donatio verò est de re certa, & indubitata, vt constat ex d. l. 1. in fine, ibi, qui paciscitur donationis causa, rem certam, & indubitatam liberalitate remittit; quod verbum, remittit, sumitur hic, non specificè, & propriè, seù impropriè, ac genericè, vt commune est ad donationem, & ipsam remissionem specificè, ac propriè sumptam, vt quisque facilè potest intelligere: cum hoc tamen stat, vt ea res non habeatur; possumus enim, vt de se patet, rem aliquam certò, & indubitatè sperare, & tamen eam non habere, neque possidere: prout in casu proposito sunt quotidianae distributiones,

tiones, quas quis lucratus est, & tamen adhuc actu eas non percepit a Thesaurario, qui paratus est illas cuique soluere. Ex quibus omnibus habetur, quod, si distributiones penes Thesaurarium existentes alicui, qui eas male quæsierit, condonentur, dicatur donatio, sicut si penes cōdonantes existerent; si vero concedantur seu potius reliquantur eidem eas penes se habenti, aut etiam penes alium, a quo difficile exigi possint, non tamen vlla lis, aut controuersia mota sit, dicenda sit remissio vt etiam satis constat ex l. si sponsalibus, & l. licet, §. quoties, ff. de iur. dot. cum vtrobique not. quod si dubia res effecta sit propter controuersiam in iudicio motam, vel extra, erit transactio, ff. iuxta d. l. cum sua glos. de transact. & tradita & per Doct. tum ibi, tum in rubr. & l. 1. D. eod. alibiq; passim. Hoc præmissio sit.

Prima Conclusio. Certum est, posse
6 clericum distributiones, quas alter malè quæsierat, sibi applicatas, & traditas illi ipsi donare, qui eas amisit. ita in specie docet Nauar. in Miscell. de orat. Miscell. 59. num. 4. & 5. glos. d. cap. vnico, Verb. suas, & ibi Gemin. in §. qui vero num. 10. de cler. non resid. in 6. probaturque hæc conclusio omnibus ijs rationibus, quibus quæst. præced. concl. 2. indistinctè demonstrauimus posse clericum alteri donare inter viuos quotidianas distributiones, quas ipse iure quæsiuit, & percepit; neque enim videtur congrua ratio assignari posse, cur possit alijs donare, & non huic. Non illa ratio, quod distributionum amissio principaliter statuta est in fauorem publicum cultus diuini, vt sentit Bonif. 8. in d. c. vnico, de cler. non resid. in 6. atque adeo consensus eorum quibus accrescunt, non potest prodesse illis, qui eas amittunt, cum priuatorum consensus ius publicum tollere non possit, cap. si diligenti, de for. compet. l. ius publicū. ff. de pact. cum simil. neque illa ratio, quod tollenda est materia delinquendi, l. conuenire, ff. de pact. dotal. cap. ex parte, de consuet. cum suis concord. quod si consensus eorū, quibus distributiones accrescit, sufficeret, facilè fieret, vt omnes in absentia illas perciperent; facilè enim consentiret vnus canonicus, ne alius perdat in absentia, vt alias cōsentiat, ne ipse perdat, cum absuerit; & ita omnes delinquerent; denique non obstat, quod id expressum videatur a Trident. Concil. sess. 24. cap. 12. de reform. ad fin. in hæc verba; distributiones vero qui statis horis interfuerint, recipiant; reliqui quauis collusione, aut remissione exclusa: his careant. Non obstant inquam hęc omnia: quia, si rectè perpendantur, ex ijs tantum probatur, omnino excludendam esse quamlibet collusionem, seu conuentionē, ac remissionem de futuro, quod inf. seq. cōcl. in princ. facile admittemus, non autem quod donari nō possit id, quod iam amissum est, & per alios perceptū. Sed adhuc ad singulas rationes singillatim respondēdo; dicimus quoad primam, consensum non facere in hoc casu, quod his non amittat distributiones non interessendo, sed eas, postquam amisit, sine vlla fraude, & conuentione, sed ex mera liberalitate recuperet: quomodo etiā tollitur secūda ratio; nulla enim datur occasio delinquēdi, cum nec ille, qui amittit, tutus sit de donatione, neque is, qui donat, quod simili in causa sibi quoque facienda sit donatio, cū iam supponamus, omnem omnino fraudem, collusionem, & conuentionem hinc abesse. ex quo constat non obstare Tridentin. Concil. loc. citat. quoad priorem dispositionis partem, nam solam collusionem excludit; quoad posteriorem aūt partem, cum loquatur dūtaxat de remissione, non est id extendēdum ad donatio-
7 nem: tum quod prohibitio remissionis debiti, seu donationis exorbitat a iure, vt ad notauit glos. communiter recepta in cap. statutum, §. si quid autē, in Verb. remissione, de rescript. in 6. per tex. in §. per traditionē, instit. de rer. diuis. exorbitantia aūt a iure extendenda non sunt, cap. quæ a iure, de reg. iur. in 6 cum simil. tum quia, licet largo modo paria sint remittere, & donare, tamen propriè differunt, vt prater iura supr. in princip. quæst. allegata, patet ex l. Iulianus, ff. de condit. & demonst. vbi hoc adnotauit Bart. necnon Dec. in l. si quis obligationem, num. 7. ff. de reg. iur. tum denique quia glos. singularis communiter approbata in d. §. si quid autem, verb. remissione, versiculo quid, si postquam restituit, expresse

hoc

hoc docet, nimirum, quod, licet canon, aut lex prohibeat remissionem alicuius rei, tamen post quam ea restituta est; modo absit fraus, donari potest. Et hanc conclusionem post Tridentinum Concilium etiam tuetur Io. Azor. institut. moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. quæst. 9. versic. quæres.

Ampliatur vero hæc prima cõclusio, vt habeat locum etiam in illis distributionibus quæ nondum applicatæ sunt donantibus, neque peruenerunt ad manus eorum vt quia sint adhuc penes Thesaurarium, aliumue, qui paratus sit eas quandocunq; soluere; tunc enim idem est quoad hoc ac si penes donantes essent, atq; adeo ea proprie donatio, non autem remissio vocãda est, vt satis voluit Nauar. loc. citat. & aperte constat ex ijs, quæ sup. hac ipsa quæst. præmisimus.

Limitatur autem eadẽ conclusio, vt nõ habeat locum saltem in Prouincia Med. propter dispositionem Conc. Prouinc. 4. p. 2. sub tit. de distributionib. vbi non solũ remissio distributionum male acquisita tũ sed ipsa quoq; donatio expressè prohibetur, vt etiam admonuimus sup. quęst. precedent. concl. 2. in fin. vbi verba ipsius Concilij retulimus. Limitatur etiam, vt donari non possint de iure communi illas restituenti, si restitutio fieret ijs, quibus acceperunt, cum pacto de ijsdem donãdis post restitutionem. ita Nauar. & optime in d. Miscell. 59. nu. 4. quoniam in effectu idem est, ac si non restitueret, eo quod rẽ videtur habere qui actionẽ habet, l. qui actionem, cum sua glos. & ibi adnotat. ff. de reg. iur. & quia qui sic soluit, vt recipiat, non liberatur, l. qui sic, ff. de solut. cum simil. Immo idem est dicendum, quandocunq; inter canonicos adesset pactio de facienda donatione distributionum postquã fuerint ab absentibus ijs, qui interfuerint, restituta iuxta ea, quę dicemus in seq. conclus. circa medium.

Secunda Conclusio. Licet conuẽtio, & remissio de futuro circa quotidianas distributiones malè perceptas retinendas omnino prohibita sit, neq; tutũ reddat earum retentorem; tamen probabile puto, non esse prohibitam remissionem de præterito, modo nulla præcesserit conuentio,

8 nullaque fraus subsit. Prior pars † huius conclusionis expressè definitur a Triden. Conc. d. sess. 24. c. 12. in fin. in verbis mox allegatis, probaturq; ex alijs duabus rationibus, quæ cum preced. conclus. obstare viderentur, ibi relatæ fuerunt, & ijs (quæ satisfecimus, admonentes, ita illi conclusioni eas non officere, vt hanc satis quoad priorem sui parti comprobarent. Posterior

9 autem † pars probatur; primo, quia eam ante Trident. Concil tenuit glos. quã ibi omnes, excepto Archid. secuti sunt in d. cap. vnico, verb. suas, de cler. non resid. in 6. post Conc. vero Triden. idem voluisse videtur Nauar. d. Miscell. 59. de orat. nu. 2. dum distinguit de dolo præterito, & futuro. necnon Eman. Rodriq. 1. par. sum c. 33. num. 3. & Veg. in sum. par. 1. c. 36. cas. 41. quamuis contrarium sensisse videatur idem Nauar. d. Miscell. 59. num. 3. dum ait, glos. prædictam solemnem sublatam esse per præd. Conc. quod etiam est de mente eiusdem glos. præcipua enim ratio in qua se fundauit ad asserendum, quod locus sit remissioni, fuit, quod ea prohibita nõ erat in d. cap. vnico, sicut in cap. statutum §. antepen. de rescrip. in 6. cap. exigit, de censib. eod. lib. & in clem. nolentes, §. quod si secus, de hæret. quæ tamen hodie videtur prohibita, nimirum per Trident. Concil. vnde hanc contrariã opinionem post Trident. Conc. amplexus est Stephan. Duran. de trib. Eccles. Cathol. lib. 3. cap. 25. nu. 5. audacter inferens, delendam nunc esse illam glos. in verb. suas. Secundo; quia, quicquid sit de auctoritate Doctorum, videtur hæc posterior pars concl. probari duplici ratione; altera generali, quam affert glos. d. verb. suas, ex §. per traditionem, instit. de rer. diuis. vbi dicitur, nihil esse tam cõueniens naturali æquitati, quam voluntatem domini volentis rem suam in alium transferre, ratam haberi; quæ quidem ratio ex mente eiusdem glos. militat quoq; post Tridentinum Concilium, hoc est siue prohibita sit remissio, siue non. altera specialis est, & melior; quoniam, licet dolus futurus remitti non possit, potest tamẽ præteritus, l. si vnus §. illud, ff. de pact. cum simil. atq; adeo sublata remissione doli, in dubio censendum erit id dictum de remissione doli futuri, non autem præteriti,

ti cum illa sola, non autem hæc, tribuat occasionem delinquendi, vt post alios declarat optime Iaf.d.§.illud; qua ratione tradiderunt communiter Doctores, posse testatorem remittere administratori, & tutori dolum præteritum, non autem futurum, vt constat ex ijs, quos refert, & sequitur inter alios Couar.lib.2.var.resol.cap. 14.nu. 3.& 4. Dixi autem in concl. (modo nulla præcesserit conuentio, frausq; nulla subsit) quia, si pactio inter Canonicos fuit, vt absentes restituāt præsentibus, quibus accreuerint, & postea præsentes illas sibi restitutas iterum donent absentibus eas non licebit accipere; nam, vt optime ait Azor.d. q.6.vers. quæres, an licite, post Nauar. loco cit. pactionem manifeste in fraudem legis inierunt; estq; hæc donatio prorsus ficta, & simulata; & conuincitur collusio a Trid. Prohibita, per tot. fere tit. cum ibi traditis per Doct. ibi, & in rubr. de collus. de teg. de quo etiā aliquid. cōcl. præced. in fi.

Quamuis autem hæc opinio, quam mox in posteriori conclusionis parte firmauimus, satis probabiliter in iure sustineri possit ex supradictis; probabilio-
10 rem † tamen puto oppositam, vt non possit vbi etiam, de præteritis agitur, clerico, qui male quæsiuit distributiones quotidianas, id per alios clericos remitti, ac permitti, vt eas actu percipiat, seu perceptas retineat; tum quia hæc opinio cōmunior est, vt patet ex paulo ante relatis; quibus nunc addimus eundem Nauar. cons.7. de cler. non resid. Menoch. de arbitrar. iud. lib. 2. cas. 429. in Addit. num. 6. Philiarc. de offic. Sac. par. 1. lib. 1. cap. 13. Henriq. 1. par. Theol. mor. lib. 7. cap. 13. & Nic. Garz. tract. de benefic. par. 3. cap. 2. num. 431. qui absolute probare contendit, non posse a Capitulo, aut singulis de Capitulo donari, aut remitti quotidianas distributiones illis, qui eas male acquisierunt, aut etiam omnino non acquisierunt: tum quia tutior ea est in foro conscientiæ; tum quia cultui diuino fauorabilior; tum denique quia congruentior verbis Tridentin. Concilij, quamuis remissionem excludentis, ac prohibentis per verbum
11 vniuersale, ac generale, quod † omnes sui species includit; atque adeo tam remissionem doli præteriti, quam futuri complectitur; nam dictio vniuersalis comprehendit omnia, etiā quæ improprie veniunt, quæque alias illa dispositio non comprehenderet, vt late inter cæteros probat Alb. cons. 17. num. 6. vol. 1. & consil. 585. num. 27. vol. 3. Gomes. ad reg. de exprim. val. quæst. 1. Alex. consil. 155. col. 1. vol. 2. Tiraq. de Retract. lignag. §. 1. Glos. 7. num. 20. cum seqq. & Rebuf. in l. creditorum circa medium, ff. de verbor.
12 sign. dictionem † autem, quoduis, & quiuis, vniuersalem esse tradit inter alios Rebuf. ibid. nemoq; iure dubitare potest. Et ad priorem rationem in posteriori fundamento contrariæ opinionis allatam ex §. per traditione, Instit. de rer. diuis. respondetur, illud intelligendum esse, modo voluntas illa sit legitima, vt Glo. ibid. in verb. voluntatem, communiter approbata adnotauit. in casu autem nostro a lege ipsa, hoc est, canone Trident. Concil. prohibita est huiusmodi voluntas transferendi. Ad posteriorem rationem responderi potest, eam procedere, vbi remissio ipsa, & maxime per dictionem vniuersalem, prohibita non est, prout, factum fuit per Trid. Concilium, & quidem iure optimo; nam negari non potest, quin priori opinione admissa præbeatur occasio delinquendi in interessendo diuinis, hoc est, faciendo opere Dei negligenter, & fraudulenter sub ea spe, quod sibi facienda sit remissio ab humanissimis viris; qua remissione semel facta, eandem sibi multo magis polliceri poterunt, qui eam fecerunt, ab ijs, quibus facta est, vt ingrati animi notam effugiant; sicq; diuinus cultus detrimentum maximum patietur, & in scopulum remissionis futuri doli, quem euadere cupimus, incidemus, Atq; iuxta hanc postremam opinionem declarasse aliquando Sacram Congregationem Concil. quidam referunt, in eum sensum, vt non liceat Capitulo aliquo prætextu distributiones donare, relinquere, aut quauis collusione remittere alicui, qui vel a seruitio Ecclesiæ abfuerit, vel alio quouis modo distributiones legitime debeat amittere; nec fas sit cuipiam eas accipere; si acceperit, suas non faciat, sed restituere cogatur illico. quæ quidem declaratio, vbi adsit, quatenus donationem

videtur

videtur excludere, non contradicit, obstat-uc præced. nostræ concl. hæc enim procedit vbi iam sunt traditæ distributiones donanti, declaratio verò Cong. accipienda est, vbi adhuc non sunt traditæ, vel præcessit pactio de donando post traditioné. Præterea, hanc posteriorem sententiam comprobatam reperio auctoritate Conc. Prouinc. Mediolan. 1. par. 2. sub tit. Communia de Minist. circa finem & Conc. 4. part. 2. tit. de distribution. ad fin. verf. si verò vlla cuiusuis generis. verba Concil. 4. retulimus sup. quæst. præced. concl. 2. in fin. verba verò d. Concil. 1. hæc sunt. Nixi etiam constitutione Bonifacij viij. & Tridentini Concilij auctoritate decernimus, vt nulla Canonicorum, aut aliorum pactio, remissio, vel collusio fiat, factaue vim habeat; nullumue statutum, aut consuetudo, quæcumq; illa sit, valeat, quib. aut absenti quauis de causa eius diei, vel sacræ horæ, in qua muneri suo defuerit, aut omnino cuiquam, contra quàm iure communi, & eiusdem Tridentini Concilij, & his nostris cõstitutionibus definitum sit, distributiones quotidianæ dari possint: si datæ fuerint, qui acceperit, suas non faciat, sed eas restituat; quæ iure ipso accrescant alijs inseruientibus, qui huiusmodi pactioni, remissioni, collusioni, vel præbitioni assensi non fuerint; nisi ex constitutionibus Ecclesiæ probatis alteri debeantur; si verò omnes consenserint, vsibus Ecclesiæ iam nunc ad dictæ intelligantur. Cum autem Concil. Mediol. 1. loquatur de absente quauis de causa; quartumq; item Concilium prohibeat, ne tribuantur distributiones absentibus vlla cuiusuis generis causa, causæue specie, aut prætextu contra Prouincialia decreta, & præscripta, satis inde conuincitur, saltem in Mediolanensi Prouincia donari, aut remitti non posse distributiones etiam ijs, qui abfuerint iusta de causa excusante ab amissione fructuum præbendæ, non autem distributionum quotidianarum, vt puta causa studij, seruitij Papæ, vel Episcopi, aut etiam pro tuendis iuribus præbendæ præsertim distinctæ, iuxta ea, quæ fusius profecuti sumus hoc ipso tract. par. 2. quæst. 4. vsq; ad 11. Sed quid dicendum sit quoad alias Prouincias, vbi nõ vigeant huiusmodi decreta, atque adeo de iure communi, aliqua videtur esse difficultas. Probabilius tamen, & tutius mihi videtur, non posse, ob eam præcipuè rationem, quod huiusmodi quoq; casus satis contineantur in dispositione Conc. Trid. d. sess. 24. cap. 12. de reformat. versic. distributiones verò, vbi Concil. habet hæc verba; distributiones verò qui statis interfuerint, recipiant; reliqui, quauis collusione, aut remissione exclusa, his careant, iuxta Bonifacij viij. decretum, quod incipit, consuetudinem; quod Sancta Synodus in vsũ reuocat, non obstantibus quibuscunq; statutis, & consuetudinibus. In quibus verbis pondero illa, reliqui his careant; & illa remissione exclusa; quæ, cum sint indistinctè, ac generaliter prolata indistinctè, quoque, & generaliter sunt intelligenda de illis omnibus, qui verè intersunt diuinis, aut saltem a iure finguntur interesse, quia absint vna ex illis tribus causis expressis in d. cap. constitutionem; item de omni remissione, quæ quauis de causa fiat: lex enim generaliter loquens generaliter est intelligenda; & vbi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus, c. si Romanorũ, 19. dist. l. de pretio, ff. de public. in rem act. l. præses, ff. de iud. l. 2. §. conuenire, ff. de offic. præsid. cum simil. præsertim cum Trid. Concil. vtatur verbo illo non solum generali, sed etiam vniuersali, quauis remissione, per quod censetur prohibitum etiam quod alias non esset sub tali prohibitione comprehensum, iuxta ea, quæ non multò ante adduximus, qui enim omne dicit, nihil excludit, l. quod si Mæuius, ff. de hæred. instit. & l. 2. C. eod. & notat Glos. in l. a procuratore, C. mand. cum maximè simus in materia fauorabili cultus diuini, qui quantum fieri potest augeri debet, cap. fin. de rescript. in 6. cum suis concord. cuius fauore prohibetur remissio a Concil. Trident. d. c. 12. vt inter cæteros adnotauit Nauar. d. Miscell. 59. de orat. qui etiam hanc fortasse ob causam in cons. 2. sub tit. de cler. non resid. iuxta impressionem Lugdunensem anni 1595. num. 2. docet, remissionem collegarum, saltem quæ præcedat amissionem distributionem, non prodesse illi, qui abfuit cum Episcopo in eius seruitio, vt possit eas accipere, propter dispositionem Concil. Tridentin. in d. sess. 24. cap. 12

de

de reformat. Immo cum pari ratione, eodemq; iure ibidem a Concilio prohibeatur collusio,& remissio, vt apertè liquet ex eius verbis, ac signanter monet Nauar. d.Miscell.59. num.3. inde consurgit optimum fundamento pro hac nostra opinione, quam probabiliorem diximus. sicut enim nemo sanæ mentis, negabit, collusionem in illis omnibus casibus supradictis prohibitam censeri ab eadem Tridentina Synodo, presertim cum regulariter prohibita sit collusio, cap.1.& tot. tit. de collus.detegen.cum ibi notat. & suis simil.ita nullus quoque negare debet, quin iisdem planè casibus etiam remissio prohibeatur: aliàs vna,eademq; res, ac dispositio diuerso iure censeretur, contra tex.in cap. cum tua,de decim.cap.quia circa, de priuil. & l.eum, qui ædes, ff.de vsucap. Non nega-

13 uerim tamen, † quòd vbi dubium sit iuris,aut facti, an quis malè distributiones quæsierit, remissio hęc quoad preteritum fieri poterit,cum cessent omnia illa incommoda; transigi certè poterit, vt in proximè seq.concl.breuiter ostendemus.

Tertia, & postrema Conclusio. Vbi dubium aliquod, vel controuersia oriatur super distributionibus prçteritis, hoc est, quarum percipiendarum dies iam cessit, siue percertę fuerint, siue non, transsigi potest etiam sine superiori auctoritate; super futuris autem,seu super iure illas in futurum percipiendi sine hac auctoritate

14 non potest. Posterior † pars huius conclusionis probatur; Si enim dicamus, ius hoc percipiendi distributiones spirituale esse, vel saltem spirituali annexum,vt satis ostedimus supr.2. par.huius tract. quæst. 28. præmiss.2.& concl.5. vbi hanc ob causam in eo cômitti posse simoniam demonstraui mus: certum est,super eo transigi non posse sine Superioris auctoritate,iuxta ea, quæ latè tradit Redo.tract.de Simon. mêt. 3.par.cap.22.num.11.Caccial. in tract. de transact.quæst.9.num.11.& Vgolin. tract. de Simon.tab.1.cap.29. §. 1. & 2.probatq; id tex.in c.preterea il 1. & cap. super eo,

15 de transact.Idemq; procedit † quamuis iuramentum intercedat;tex.vbi Glos.& omnes in cap.constitutus,eod.tit.

16 Limitatur autem id primò † in amicabili compositione,quę gatis fiat;tex.est in d.c.super eo in fin.d.dictaq; Vgol.d.c.29.§. 3.nu. 1. sed hæc non dicitur proprie transactio, quæ semper fit aliquo retento, vel dato aut promisso, l.trâsactio, C. de tran-

17 sact. Limitat. secundo, † nisi detur pro spirituali aliud spiritrale; nam tunc licita erit transactio, vt probari videtur in cap. ad quæstiones, de rer.permut.& cap. statuimus,de transact.notatq; Glo.1. ad cap. super eo; Caccialup. d tract. de transact. quæst. 9. num.11. Redo.d.tract.de Simon. ment.par.2.cap.31.nu.40.& Vgol. d. §. 3.

18 num.2.quod quidem ego intelligo † quoad euitandam simoniam; nam quoad validitatem requiritur auctoritas Superioris,vt habetur in d.cap.statuimus,de transact. nam etiam ad permutationes beneficiorum requiritur Superioris auctoritas cap.quæsitum, de permut. item necessaria erit huiusmodi auctoritas in transactione ad effectum, vt obliget successorem, cap. de cæteros, & cap. veniens, de trasact.Quod si etiam dicamus, distributiones quotidianas esse quodammodo loco alimentorum, vnde & victualia dicũtur in cap.de ceteros extra de cler.non resid.& cap. vnico, eod. tit.in 6.quasi ad victum quotidianum dentur, vt ostendimus 1.par.huius tract.quęst.2. circa princip. & aliqua ratione pro alimentis, vt constat ex ijs, quę adduximus 2. par. q. 4. concl. 2. ad huc transactio non potest fieri super distributionibus futuris, seu iure eas percipiendi sine Superioris au-

19 ctoritate;etenim sine illa† nô potest fieri trâsactio super alimêtis futuris, vt probat tex. vbi Doc.omnes,in l.cũ ij,ff.de trâsac. & l.de alimentis,C.eod.late Io.Petr.Surd. integerrimus quondã,& eruditissimus vir in tract.de alim.tit.8.priuileg.56.nu.1. & seqq.vbi hanc conclusionem multis modis ampliat,& limitat, ad quem semper recur

20 re. qua ratione† etiã super pensione Ecclesiastica in futurum soluenda, vel non, quæ datur pro alimentis,sine Superioris auctoritate transigi non posse,docuerunt Gig.in tract.de pension.quęst.51.num.21. & 27.Surd.d.priuileg.56.nu.9.quando autem censeatur pensio assignata pro alimentis,vel non,late post alios tradit Caccial. in tract.de pens.Ecclef.quęst.9. & Gig. d. quęst. 51.num.8.vsque ad 14 Prior autem

pars

21 † pars huius conclusionis, quòd nimirum super distributionibus iam perceptis, seu quarum percipiendarum dies iam cessit, possit transigi sine Superioris auctoritate,
22 patet; tum quia illæ distributiones † sunt merè temporales, sicut fructus decimarũ, qui ideo vendi possunt,& alienari,vt ostẽdimus,supr.2.p.huius tract.quæst.18.con-
23 clus.5. ad fin.tum quia † etiam super præteritis alimentis transigi potest, d.l.de alimentis,C. de transact. vbi Glos. & Doct. Surd.d. priuileg. 56. num.94. communiter
24 verò illam † discriminis rationem inter præterita,& futura alimenta afferũt,quòd ex futuris alimentis pendet hominis vita, non sic ex præteritis. Atque hæc de præsenti quæstione dicta sint satis.

SVMMAE RERVM.

1 *Ius accrescendi nascitur ex coniunctione.*

2 *Coniunctionum genus duplex; alia enim est legis,alia hominis.*

3 *Coniunctio præcipuè hominis triplex, verbalis tantum,realis tantum,& mixta.*

4 *Coniunctio verbalis quomodo inducatur.*

5 *Coniunctio realis tantum quid sit,& quando inducatur.*

6 *Coniunctio mixta quid sit,& quomodo inducatur.*

7 *Disiuncti omnimodè quinam sint.*

4 *Ius accrescendi locum habet inter coniunctos verbis tantum, vbi aliquo modo re quoque coniuncti sunt.*

9 *Ius non decrescendi habet locum inter coniunctos re tantum,& aliquando inter mixtim coniunctos; num.10.*

11 *Ius accrescendi, seu non decrescendi locum præcipue habet inter coniunctos coniunctione hominis ex dispositione legis, secundariò ex hominis voluntate.*

12 *Ius accrescendi habet quoque locum inter coniunctos coniunctione legali.*

13 *Ius accrescendi, vel non decrescendi an, & quando locum habeat in contractibus.*

14 *Ius accrescendi locum non habeat vt portio rei iam est acquisita.*

15 *Ius accrescendi, & non decrescendi quomodo definiri possint.*

16 *Distributiones quotidianæ non interessentibus accrescunt;& num.seqq.*

17 *Remissio distributionum ijs tantum conuenit, quibus illæ accrescunt.*

18 *Coniunctio hominis, vel legis reperitur in distributionibus quotidianis; & num. seqq.*

19 *Massa distributionum est vna res actualiter separata per intellectum.*

20 *Anchar. opinio in Clem.2.nu.10. de ætat. & qualit.reprehenditur,& num seqq.*

21 *Portio deficiens non semper accrescit cum onere.*

22 *Onus an accrescat Collegis simul cum distributionibus.*

23 *Ius accrescendi an locum habeat in alimentis,vel vsufructu;& num.seq.*

24 *Intellectus tex.in l.dominus.ff. de vsufr. & l.1.cum seqq.ff.de vsufr.accresc.*

25 *Ius non decrescendi locum habet in distributionibus vbi certa quantitas ex statuto, vel consuetudine Ecclesiæ debetur interessentibus;& num. 33. & quando neque ius accrescendi,neque non decrescendi, num.26.*

27 *Ius accrescendi locum non habet inter Canonicos, & alios beneficiatos Ecclesiæ Collegiatæ.*

28 *Distributiones non interessentium an aliquãdo applicentur fabricæ Ecclesiæ, aut alteri pio loco; & nu.seqq.& ibi intellectus Trid. Concil.sess.21. cap.3. de reformat. & sess. 22.cap.3.*

29 *Decretum Trident.Concil.sess.21.cap.3. & sess.22.cap.3. quomodo ad concordiam reducantur.*

30 *Tertia pars fructuum, de qua Rota Rom. in nouiss.quænam sit.*

31 *Distributiones quotidianæ conflatæ ex tertia parte redituum beneficiorum in Ecclesia Collegiata accrescunt interessentibus. item impinguatæ ex suppressione præbendarum vel vnione beneficiorum simplicium; n.32.*

33 *Distributiones non interessentium tunc interessentibus non accrescunt, sed non decrescunt cum certa quantitas interessentibus assignatur.*

34 *Distributiones non interessentium neque accrescunt, neque non decrescunt interessentibus, sed applicantur Ecclesiæ vbi certa quantitas vnicuique interessenti assignatur.item ea tertia, quæ detrahitur ex decreto Concil.Trident.sess.22.cap.3.de reform. num.35.*

36 *Distributiones non interessentium applicantur Ecclesiæ vbi ea de re fit consuetudo.aut etiam statutum Ecclesiæ, num.37.& 52.*

38 *Distri-*

An, & quando Distributiones Quotidianæ non interessentium interessentibus accrescant.

Quæstio VI.

QVONIAM remissio, aut condonatio quotidianarum distributionum malè aliqua de causa perceptarum, aut transactio, vel etiam compositio, quam nonnunquam super ijs fieri contingit, facienda vt plurimum est ab ijs clericis, ad quos huiusmodi distributiones malè perceptæ iure peruenire debent per quoddam ius accrescendi; ideo, postquam de huiusmodi donatione, remissione, transactione, & compositione egimus in præcedenti quæstione agendum erit in præsenti de hoc iure accrescendi, an nimirum verum semper sit, quod vulgo iam dicitur, distributiones quotidianas non interessentium interessentibus accrescere. ita enim cognoscet vnusquisque, an ex parte personæ agentis rectè facta sit condonatio, transactio, vel compositio super quotidianis distributionibus. Hanc verò quęstionem in hac potiùs, quam in præcedenti parte huius tractatus disputamus; quoniam, licèt ad illam quoque spectaret, cum ad acquirendas quotidianas distributiones pertineat; tamen & ea secunda tractatus pars sua dote, quę amplissima est, contenta esse debet, & hæc quæstio huic quoque tertiæ parti conuenire optima ratione videtur, quæ est de iisdem distributionibus rectè distrahendis, cum de, distributionibus ab ijs, qui non intersunt, tollendis, & abstrahendis, ijsq; qui interfuerint, quibusq; accrescunt, tribuendis agatur; & preterea, dum quæritur, quibus & quando non accrescunt, agatur quoq; de ipsismet distributionibus auferendis à clericis illis, qui eas forte per errorem sub pretextu

iuris accrescendi perceperunt. Vt autem in hac quæstione dilucidius procedatur, præmittendum aliquid puto de ipsomet iure accrescendi generatim; & quia ius
1 accrescendi † nascitur ex coniunctione, vt passim; tradunt Doct. maximè vero Barbat. l. re coniuncti num.9.ff. de leg. 3. notauitque inter ceteros Mich. Crass. lib. sentent.seu tractat.de successʃ. §. ius accrescendi,q.4.in princ.breuiter aliquid etiam de coniunctione,eiusque speciebus dicendum erit.

2 Præmitto igitur primò, duplex † esse genus coniunctionum; altera enim est coniunctio legalis, seu legis, hoc est, à sola lege introducta; alia hominis. constat id ex l. triplici, ff. de verbor. signification. iuncta leg. prima, C. quand. non potent. par. vbi id adnotarunt Doctor. omnes, maximè verò Bolognet. num. 223. Romul. dict. leg. reconiuncti, quæstion. quarta, ff. de legat. 3. Crass. dict. §. ius accrescendi quæstion. quarta num. primo, & quæstion. septima per totam, Anton. Gomez. tom. primo, variar. resoution. cap. decimo, num. 28. & alij passim. Coniunctio verò
3 præcipuè hominis † tres habet species: alia est enim coniunctio, verbalis tantùm, alia realis tantum, alia mixta,hoc est,verbalis. simul, & realis. ita Iureconsultus, dict. leg. re coniuncti, ff. de legat. 3. & dict. leg. triplici, ff. de ver-
4 bor. signif. Coniunctio verbalis † inducitur,quando vna oratione,seu vna,eademq; clausula testator pluribus eadem rem, factis portionibus, relinquit;siue solute, siue copulatiue plures vocati sint, dummodo adsit vnitas verbi. tex. d. l. triplici, & l.re coniuncti, estque commmunis opinio, vt ibi testatur Bologn. num. 1. Polit. num. 17. & Fernand.Vasq.de successʃ. progressʃ. §.21. num. 36. substantia enim coniunctionis verbalis consistit in identitate orationis coniungentis, non autem in copula;nam copulæ; coniunctionem confirmant,non inducunt.ita volunt Doct.communiter,vt asserit Bologn. ibid. num. 187. versic.tertium, & Crass.d.quæst.8.nu.2.& 3. vbi etiam ex communi opinione infert, quod, si plures sint orationes, quia pluries verbum repetatur, licet copula interueniat, non tamen inducit verbalem coniunctionem. Quin etiam coniunctio verbalis non modo inducitur per dictionem collectiuam, sed etiam per distributiuam, vt si dicatur, quisquis mihi hæres erit, hæres sit, & Titius;nam ille habebit dimidiam,Titius aliam;ita ex Bart.&communi tradit Crass. d. quæst. 4. num. 4. subdens, in hoc tamen esse discrimen, quod distributiuum separet partes, ac non constituat vnum corpus,collectiuum vero vniat personas constituendo vnum corpus, vt omnes vocentur ad vnam medietatem. Immo per dictionem quoque aduersatiuam,& alternatiuam eadem verbalis coniunctio induci potest, vt pluribus ostendit idem Crass.d.quæst.4.num.5.& 6.Realis tantum
5 coniunctio † est, qua eadem res pluribus separatim, hoc est, diuersis orationibus datur, vt Titio lego fundum eundem fundum lego Sempronio; ita Gomez. d. cap. 10. num. 24.versic.coniuncti re tantum, per tex.in l. re coniuncti,ff de leg.3.l.coniunctim,ff.cod.l.1.§.interdum, ff.de vsufr. accresc.d.l.triplici, ff.de verb. signific.§. si eadem res. Instit. delegat. l. vnica, §. his ita definitis, & §.vbi autem legatarij, C. de caduc. tollen. estq; communis opinio Doct.tum alibi, tum maximè d.l. re coniuncti, de qua etiam testatur Crass. d. §. ius accrescendi quæst. num. 1. vbi vsque ad finem quæstionis id multis modis ampliat, & limitat. Mixta denique coniunctio, seu quæ tam realem, quam verba-
6 lem simul complectitur, ea est, † quando in eadem oratione res vnicuique in solidum, hoc est sine assignatione partium relinquitur; ita tamen, vt concursu partes faciant. optimus tex.d. l. triplici,estq; communis Doct.omniū opinio teste Rip. d. l. re coniuncti, num. 54. Bologn. num. 207. & Crass.d.§. ius accrescendi quæst.6. num. 1. vbi iuncto num. seq. ostendit, id procedere non modo quando bis idem in eadem oratione datur,vt si testator dixerit Sempronio fundum eundem fundum Titio lego,sed etiam quando semel tantum pluribus idē relinquitur, vt si testator dicat,Titio,& Sempronio lego fundum; hoc enim quoq;casu induci mixtam coniunctionem asserit

asserit: quod etiam nu.3.concludit, si per verbum collectiuum testator legauerit dicendo, Lego domum filijs meis, vel fundum seruis Titij, post Bart.d.l. re coniuncti, quem communiter Doct. sequuntur teste Bologn. ibi num. 219. verbis enim, inquit Crass.coniuncti sunt, quia vocantur per verbum collectiuum; re coniuncti, quia vocantur ad eadem rem: vnde succedit regula mixtę coniunctionis, de qua in d.l.triplici, quod complexus rei, & nominis eos coniungit. Ex quibus omnibus colligitur,

7 ligitur, † omnimode disiunctos fore illos qui neque re, neque verbis coniuncti sunt, eos nimirum, quibus hæreditas relinquitur in diuersis clausulis, & orationibus; & pro diuersis, & separatis portionibus, vt si dicat testator, instituo Titium hæredem in dimidia parte meæ hæreditatis, Seium in alia dimidia; ita per tex.in l.& Proculo, ff. de legat. secundo, Gloss. & Doctores omnes antiquos in l. prima, §. final. ff. de vsufruct. accrescen. Bartol. dicta l. re coniuncti, & alios tradit Anton. Gomez. dicto capitulo decimo, numero 25.

Præmitto secundo, Ius accrescendi, quod infr. in postremo præmiss. definiemus,

8 locum habere † inter coniunctos verbis tantū, vbi aliquomodo etiam re coniuncti sunt, hoc est, quando vnica res actualiter pluribus relinquitur in vnica oratione, sed separata per intellectum, vt dicendo, æquis portionibus; ita tradit Bart. d. l. re coniuncti, & est communis opinio, vt ibi testatur Bologn. num. 238. versic. sed licet, Fernan. Vasq. de successs. progress. §. 25. num. 1.& Crass.d.§.ius accrescendi

9 quæst. 8.num.4. Inter † coniunctos autem re tantum habet locum non quidem ius accrescendi, sed non descrescendi: nam portio deficiens ex persona vnius ex coniunctis re tantum, debetur alij iure non descrescendi, idest, tanquam sua sibi ab initio relicta in solidum. hæc opinio fuit Bar. d. l. re coniuncti, cum quo conueniunt iura, & Doct. communiter, vt testatur ibi Bologn.num.229.& sequitur Vasq. de successs. progress. §. 21. nu.51. Franc.Duaren.tract.de iur. accrescen. lib. primo, capitulo vndecimo, & Crass. dicto §. ius accrescendi, quæstione nona, numero primo. Similiter inter mixtim con

10 iunctos † locum habet ius non decrescendi. hanc esse irrefragabilem omnium sententiam testatur Rip. d. l.re coniuncti; num. 74. Bologn. num. 241. Romul.nu. 95. Coras. l. testamento, num. 16.C.de impuber.& al.substit. & Crass. d. §. ius accrescendi quæst. 10. licet contrarium sentiat Vasq.d. §. 21. num. 58. Hoc autem ius ac-

11 crescendi, seu non decrescendi † inter coniunctos coniunctione hominis locum præcipuè habet ex legis dispositione, secundario verò ex hominis dispositione, & voluntate; ita Glos. in l. apud Iulianum, §. idem Iulianus, ff. ad S. C. Trebell. Bart. l. in testamento, num.5. ff. de vulg. & pupill.& alij, quos referunt, & sequuntur Soarez. in addit. ad Gomez. d. cap. 10. litt. A. & Crass.d. §. ius accrescendi quæst. 2. vbi etiam refert Romul.d.re coniuncti, nu.10. & alios de communi attestantes. Inter con

12 iunctos vero coniunctione legali † habet quoq; locum ius accrescendi; optimus tex. vbi Glos. Bart. & cæteri in l. seruus communis, ff.de acquiren.hæredit. pluribusque id comprobat Antonius Gomez. dict. cap. decimo, num.28. Crass. dict. §. ius accrescendi q.33.num.1.& Duaren.d.lib.1.c.14.

13 An vero, & quando † ius accrescendi vel non decrescendi locum habeat in contractibus, remitto te ad Duaren. dict. lib. 1. cap. 15. Gomez. d. cap.16.nu.5. vsque ad 14.& Crass.d.§.ius accrescendi, quæst.24. nobisq; sufficiat, aliquando in ijs locum habere. Illud tantum hic adnotandum

14 est, ius accrescendi † locum non habere, vbi portio iam est acquisita, vt est tex. in l. 1.§.interdum, iuncta Gloss. ff. de vsufru.accrescen.& l.aquam, §.fin. ff. quemad.seruit. amitt. notauitq; inter cæteros Gomez.d.c. 10.n.6.& pluribus ostendit Duaren. d. lib. 1.cap.vlt.

Præmitto tertiò, & vltimò, ex supradi-

15 ctis † colligi posse definitionem tam iuris accrescendi, quam non decrescendi, vt nimirum ius accrescendi sit Ius illud, per quod pars vnius ex coniunctis non acquisita, si deficiat, alteri accrescit: ius vero nō decrescendi sit ius, per quod portio vnius ex coniunctis non acquisita alteri coniun-

ſto, tanquam ab initio in ſolidum tributa, non decreſcit. His præmiſſis, ſit.

Prima Concluſio. Regulariter portio diſtributionum, ſi intereſſent ijs Canonicis, alijſue clericis Eccleſiæ Collegiatæ
16 contingens, qui non inter ſunt, † inteſſentibus accreſcit. Ita Gloſ. & magis communiter Doct. in Clem. 2. Verb. pars. dimidia, de ætat. & qual. & ord. præfic. alia Gloſ. in Clem. 2. Verb. ſuſpenſos, de vit. & honeſt. cler. Gemin. cap. vnico, §. qui vero, nu. 10. de cler. non reſid. in 6. Franc. eod. cap. vnic. §. ſtatuimus, nu. 4. idem Franc. in cap. fin. num. 7. & ibi plerique alij Doctor. de reſcrip. in 6. Gig. conſil. 144. nu. 30. Nauar. in Manual. Confeſſ. cap. 25. num. 123. & Manual. ſeu tract. de orat. & hor. Canon. cap. 7. num. 34. & rurſus Miſcell. 59. de orat. num. 9. Rot. Ro. apud Caſſad. deciſ. vnic. de cleri non reſid. Rebuf. in concord. Gall. rubr. de collat. §. 1. Verb. diſtributionum; ſenſit Io. Azor. Inſtit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. quæſt. 8. & 9. per dd. Gloſſ. communi conſenſu approbatas; ac deniq; Couar. communem, ac receptam Doct. opinionem aſſerens lib. 3. var. reſolut. cap. 13. nu. 7. in princip. Deinde ſatis probatur hæc concluſio ex tex. in d. cap. vnico, §. ſtatuimus, vbi Bonifacius 8. indiſtinctè mandat, ac ſtatuit, vt quotidianæ diſtributiones ijs Canonicis, & clericis Collegiatarum Eccleſiarum tribuantur, qui diuinis officijs adfuerint; atque adeo, cum eas quoque diſtributiones complectatur, quas ij, qui non interſunt, acquirerent, ſi intereſſent; neceſſarium eſt, eas acquiri, & accreſcere ijs, qui interſunt. Idem quoq; apertè eadem ratione colligitur ex Tridēt. Conc. ſeſſ. 21. cap. 3. de reformat. vbi ſtatuit, quotidianas diſtributiones diuidendas eſſe inter obtinentes Dignitates, & cæteros diuinis intereſſentes; & melius ex ſeſſ. 24. cap. 12. verſic. diſtributiones verò; quo loco decernit Sancta Synodus, vt diſtributiones ij, qui ſtatis horis interfuerint, recipiant; iunctis maximè ijs verbis ſtatim ſequentibus: reliqui, quauis colluſione, aut remiſſione excluſa, his careant; remiſſio
17 enim hæc diſtributionum † fieri non poteſt, niſi ab ijs, quibus accreſcunt, & quorum lucro cedunt, vt de ſe patet, & conſtat etiam ex Gloſ. d. c. vnico, verbo, ſuas. Denique probatur noſtra hæc concluſio rationibus. tum illa, quam latius inf. quæſt. 8. concluſ. 3. quintæ rationis loco afferentes, explicabimus: quia, cum maiorem laborem ſubeant reliqui Clerici Collegiatæ Eccleſiæ, cum aliquis eorum abeſt, merito maioris mercedis loco illi debentur huius diſtributiones iure accreſcendi tum illa: Vel enim diſtributiones quoti-
18 dianæ † relinquūtur a teſtatore; & tunc, cum aliter relinqui non ſoleant, quàm, vt Canonicis, qui diuinis officijs interſunt, tribuantur, clarum eſt, tunc Canonicos verbis coniunctos eſſe, cùm vocentur per nomen collectiuum in vnica oratione, iuxta ſupra dicta in 1. premiſſ. atque adeo inter eos propriè locum habebit ius accreſcendi, cum ad rem vnicam actualiter, quàmuis per intellectum ſeparam, ac diſtinctam vocentur, per ea, quæ nos ſup. præmiſſ. 2. latius deduximus; eſt autem
19 † maſſa illa, quæ in diſtributiones diuiditur, vnica quædam res actualiter per Capitulum, ſeu eius Syndicum adminiſtrata, vt de ſe patet, & in ſpecie docet Marſil. Colum. tract. de redit. Eccleſ. cap. 26. nu. 16. ſatiſque conſtat ex Gloſ. d. cap. vnico, Verb. receperit, & ibi Franc. §. qui verò, num. 8. Gemin. num. 14. & philip. Prob. in addit. ad Io. Monach. eod. c. vnic. num. 56. & ſeqq. Oldr. conſ. 118. num. 5. Dec. conſ. 280. num. 2. cum ſeqq. & Paril. conſil. 32. num. 14. & conſil. 33. num. 24. vol. 4. quàmuis eædem per intellectum ſint diuiſæ in plures portiones, quæ ex intentione teſtatoris diuidendæ ſunt, ac diſtribuendæ in ſingulos Canonicos reſidentes. Vel non ſunt relictæ diſtributiones a teſtatore, verum aut conſtitutæ ab Epiſcopo per detractionem tertiæ partis ex reditibus, & prouentib. quibuſcunq; Dignitatum, Canonicatum, & officiorum in Eccleſijs Cathedralibus, vel Collegiatis, iuxta decretum Trident. Concil. d. ſeſſ. 21. cap. 3. de reformat. aut alia ratione inſtitutæ; & tunc adhuc habebit locum ius accreſcendi propter coniunctionem legalem, per ea, quæ latiùs tradidimus d. præmiſſ. 2. hæc autem legalis coniunctio ſatis habetur

habetur in iuribus paulò ante allegatis, nimirum d. cap. vnico, §. statuimus, & Tridentin. Concil. d. sess. 21. cap. 3. & sess. 24. cap. 12. versic. distributiones verò, in quibus cauetur, quod distributiones quotidianæ clericis Collegiatarum Ecclesiarum diuinis officijs interessentibus tribuantur; habes enim verbalem coniunctionem per nomen collectiuum Canonicorum, seu clericorum in vnica oratione positum; habes etiam vnicam rem actualiter, per intellectum ex legislatoris, seu Canonum conditoris mente diuisam, vt paulò ante diximus, quæ deinde in executione actualiter diuiditur, vt etiam contingit in coniunctione verbali hominis, in qua locum habet ius accrescendi, vt in 1. præmiss.
20 docuimus. Ex quo fit, vt † explodenda omnino sit opinio Anchar. d. clem. 2. num. 10. de ętat. & qualit. & ord. pręficiend. dum frustra probare contendit, in quotidiauis distributionibus non habere locum ius accrescendi. Falsum est enim, quod ipse primo loco assumit, inter coniunctos coniunctione legali non habere locum ius accrescendi, vt sup. præmiss. 1. ostendimus; neque eius intentum probat tex. in l. & Proculo, ff. de leg. 2. quæ tantum procedit in legato proprietatis, vt explicat ibi Glos. Bart. & cæteri. non obstat etiam secunda ratio Anchar. quod distributiones dantur cum onere, in quo non potest succedere socius; nam primò respondetur,
21 non semper portionem accrescere cum onere, vt constat ex Crass. d. §. ius accrescendi quæst. 30. Gomez. d. cap. 10. num. 43. & Duaren. d. tract. de iur. accrescen.
22 lib. 2. in princip. deinde, † quod onus in casu nostro non accrescat, id euenit, quia naturæ rei repugnat, cum non possit Canonicus bis interesse diuinis officijs. Denique dici potest, aliquo etiam modo augeri onus; nam præter interessentiam sunt etiam alia munia, & ministeria Ecclesiastica obeunda, quæ, vbi aliqui ex clericis desint, cæteris proculdubio accrescunt. Similiter non obstat tertia eiusdem Doct. ratio, quod distributiones dentur pro alimentis, & vsufructu; in
23 quibus tamen † non videtur habere locum ius accrescendi, l. dominus, ff. de vsufr. & l. 1. cum seq. ff. de vsufr. accres. primum enim negatur, distributiones proprie dari pro alimentis saltem præcisè; nam dantur pro seruitio præstito, vt satis ostendimus 2. par. huius trac. q. 3. concl. 2. deinde
24 id non probat tex. d. l. dominus † secundum multorum explicationem; nam vel procedit propter expressam testatoris dispositionem, vel quia separatim, non autem coniunctim alimenta relicta erant, vt patet ex solutionibus Glos. ibi in Verbo recurrit, & aliorum, In vsufructu autem vt plurimum locum habere ius accrescendi, constat ex eadem l. 1. & tot. ferè tit. ff. de vsufr. accrescen. latè Crass. sup. quæst. 9. Denique falsū est, quod assumit Anchar. nimirum, quod nulla inter clericos Collegiatarum Ecclesiarum coniunctio sit neque verbis, neque re ex eo, quod diuisio, & distributio fiat inter eos per quotas; nam ex supradictis patet, aliquando esse eos coniunctionem verbalem; semper verò realem, ac præterea legalem ex canonum dispositione; in quibus coniunctionibus patet diuisionem fieri per quotas. Admittenda autem potius est ea distinctio, quam facit Couar. d. c. 13. nu. 7.
25 circa medium, dum ait, quod † aut statuto, seu consuetudine Ecclesiæ certa quantitas, puta decem aureorum, est distribuenda inter eos, qui horis canonicis, & diuinis officijs præsentes fuerint; & tunc pars, quæ absentibus ob præsentiam deberetur, potius præsentibus competit iure non decrescendi, quam accrescendi; quoniam tunc in solidum ea quantitas tribui videtur interessentibus, non interessenti-
26 bus autem nihil. At, si † ita res instituta sit, vt cuilibet Canonico, qui præsens horis canonicis fuerit, detur certa, ac determinata quantitas, puta vnius aurei, aut similis; eo casu portio absentis non acquiritur vllo modo siue per eius accrescendi, siue non decrescendi præsentibus, ex eo, quod nulla in hoc casu sit inter Canonicos rei, aut verborum coniunctio; quare illa portio apud ipsam Ecclesiam manebit. hanc distinctionem apertè etiam tenent Franc. Marc. decis. Delphin. 881. num. 4. & seqq. Rebuf. d. Verb. distributionum, Imol. d. Clem. 2. de æt. & qual. & ord. præf. num. 33. & ibi Card. §. illi verò, num. 21. post Io. An. in quibusdam

Apostill. ad Glof. d. Clem. 2. quas non habemus. hoc tamen postremum, quod dictum est, ad Ecclesiam, non autem alios Canonicos pertinere eam portionē, quæ posteriori casu deficit, tunc obtinet, inquit Couar. loc. cit. cum ex patrimonio Ecclesiæ, cui ministratur, dantur reditus, & quotidianę distributiones ipsis ministris nulla facta diuisione redituum inter ipsam Ecclesiam, eiusue ministros; nam, si ministri habeant distinctos reditus, quasiq; patrimonium ab Ecclesia, portio illa absentis, seu deficiens in posteriori distinctionis membro non ipsi Ecclesiæ, sed patrimonio communi ipsorum ministrorum applicanda erit. atque hanc ipsam distinctionem quoad omnia sua membra pluribus ad id relatis sequitur Nicol. Garz. quē non nisi post hæc scripta vidi, tract. de benef. par. 3. cap. 2. num. 444. & quatuor seqq. Neque hæc distinctio, si recte perpendatur, repugnat ijs, quæ superius latius adduximus initio huius conclusionis: conclusio enim procedit in vniuersitate, seu incerta quantitate distributionum quotidianarum, hæc vero distinctio locum habet in certa aliqua; ac determinata earundem distribntionum quantitate ijs assignata, qui diuinis officijs interfuerint. Cæterum, licet hæc distinctio prima fronte admittenda omnino videatur, tamē si res ipsa diligentius examinetur, vera sane distinctio est quoad posterioris eiusdem membrum; quoad prius. tamen sustineri non posse videtur, quatenus vult, quod si ex certa quantitate inter eos, qui diuinis officijs interfuerint, distribuenda, portio aliqua deficiat ob alicuius non interessentiam, ea interessentibus iure non decrescendi, non autē iure accrescendi proprie accrescat. Nam, cum tunc quoq; adsit verbalis coniunctio, & similiter rei separabilis per intellectum, iuxta ea, quæ supr. hac eadem concl. & in 2. præmiss. adduximus, locum habebit verum ius accrescendi; quod etiam procedit vbi certa, & determinata res, seu quantitas ea sit, vt patet ex allegatis ibid. & in 1. præmiss. præcipue vero Doct. d. l. re coniuncti, & l. triplici & Craff. d. §. ius accrescendi fere per totum: exempla enim afferuntur in certo fundo, aut quantitate. & alias cum fere semper distributiones quotidianæ diuidendæ inter eos, qui diuinis intersunt, sit certa quantitas bladi, vel pecuniæ, fere nūquam haberet in distributionibus locū ius accrescendi contra mentē canonum, & expressam sententiam Doct. communiter superius relatam. Neque enim dici potest, in hoc priori membro distinctionis certam illam quantitatem non ad eam, quæ communis est, atque ante diuisionē referri sed ad illam portionem, quæ cuiq; in diuisione contingit, assignandaq; est; aut ad singulos interessentes: nam hoc est ipsum posterius distinctionis mēbrū; quæ sic repugnabit nostræ conclusioni iā firmatæ. Quicquid tamē sit, parum refert, an hoc casu distributiones quotidianæ accrescāt interessentibus quoad portionē nō interessentiū proprio iure accrescendi, vel potius non decrescendi, dummodo re ipsa ijsdem ea portio accedat, ac debeatur. Sed neq; ex
27 ijsdem superius adductis † inferre licet, locum habere ius accrescendi inter Canonicos, & obtinentes Dignitates in Ecclesijs Cathedralibus, aut Collegiatis, atque inter beneficiatos, seu Mansionarios earundem Ecclesiarum tamquam sibi inuicem coniunctos siue legis coniunctione, siue hominis, verbis, aut re. nam certum est, eos inter se re omnino disiunctos esse, cum habeant distinctam massam quotidianarum distributionum; similiter etiam verbis disiuncti videtur, cum per distincta nomina collectiua ad distributiones vocentur, vt constat ex tex. d. cap. vnico §. statuimus, ibi, Canonicis, ac alijs beneficiatis, & clericis Ecclesiarum ipsarum; nec non ex Trid. Concil. sess. 21. cap. 3. de reformat. quomodo etiam intelligendum est cap. 12. de reform. sess. 24. versic. distributiones vero, dum se refert ad constitutionem Bonif. viij. d. cap. vnic. quam innouat. Illud vero difficultatem mihi
28 aliquam facit, † quod in ead. Trid. Synodo sess. 22. cap. 3. caueri videtur, portionē distributionum ijs contingentem, qui nō intersunt, si interessent, applicari debere Fabricæ Ecclesiæ, quatenus indigeat, aut alteri pio loco arbitrio Ordinarij; quod aperte repugnare videtur ei, quod initio huius conclusionis etiam ex eodemmet Trid. Conc. sess. 21. c. 3. docuimus regu-

regulariter distributiones eorum, qui diuinis nō intersūt interessentibus accrescere, Hanc difficultatem, & antinomiam vel non sensit, vel certe non dissoluit Thom. Zerol. in Prax. Episcop. Verb. distributiones quotidianæ, num. 4. versic. Dico secundo; nam ex vtroque illo decreto Trident. Concil. nimirum sess. 21. cap. 3. & sess. 22. cap. tertio, de reformat. putat tertiam illam partem redituum, & prouentuum, quæ detrahitur Dignitatibus, Canonicatibus, & officijs, applicari debere fabricæ, aut alteri pio loco in casu non interessentiæ, non autem accrescere cæteris interessentibus, sicut accrescit portio distributionum antiquarum, quæ non ex huiusmodi tertijs fructuum, sed ex massa, vel redditibus Ecclesiarum, vel vnionibus beneficiorum constituuntur; quod tamen falsum est; nam d. sess. 21. cap. 3. illa tertia pars omnino in distributiones quotidianas conuerti iubetur, & tribui ijs, qui diuinis officijs interfuerint tam quam vera, & propria distributio; atque adeo portio non interessentis accrescere debet interessenti, vt superius admonuimus; alias illa duo decreta inter se non differrent, & eorum alterum esset superuacaneum, quæ tamen admodum inter se differre late docuimus 1. par. huius tractatus q. 5. concl. 2. circa medium. Huc vero vtriusque Synodalis decreti differentiam, & quasi antinomiam optime sensit Nauar. d. Miscell. 59. de orat. nu. 9. qui ideo vtrum-
29 que sic ad concordiam reducit, vt † posterius, nimirum sess. 22. cap. 3. loquatur tantum de distributionibus extraordinarijs, & improprijs quæ de reditibus particularibus, Dignitatum, personatuum, & officiorum constituuntur lucrifaciendę ab eis solis, qui huiusmodi beneficia habent, implendo officia, & seruitia diuina eis ab Episcopo præscribenda, ac designanda; prius autem decretum, hoc est illud, quod habetur sess. 21. cap. 3. intelligatur de distributionibus ordinarijs, & proprijs, quæ constituuntur de fructibus communibus lucrifaciēdæ ab obeuntibus communiter officia diuina; & ideo, subdit Nauar. illæ extraordinariæ meritò non accrescunt alijs, quibus hæ ordinariæ distributiones accrescunt; quoniam hę de communibus fructibus constituuntur pro officijs communiter ab omnibus obeundis, ille vero de fructibus particularibus prefatarum Dignitatum, personatuum, & officiorum pro officijs, ac seruitijs a solis ea obtinentibus faciendis, & obeundis. Pro quo facit, subdit idem Nauar. quod etiam ante Concilium Tridentinum in multis Ecclesijs erant quędam distributiones extraordinariæ pro habentibus aliquas Dignitates, personatus, vel officia, qui personaliter aliqua diuina officia obirent, puta celebrando Missas maiores certis diebus, habebātq. lucrum vnius aurei, exempli gratia; ita, vt si personaliter illa munia subirent, lucrum illud sentirent, alioquin amitterent; sed amissum non accresceret alijs Canonicis, qui Missæ interfuissent. Hæc Nauarri ad vtrumque decretum Tridentinæ Synodi conciliatio, de qua nos quoq; sup. 1. par. quęst. 3. versic. secunda ergo, quęst. 5. concl. 1. & quęst. 9. conclus. 2. quam etiā distinctionis nomine sequuntur Fusc. de visitat. lib. 1. cap. 15. num. 25. Philiarc. de de off. Sac. poss. 1. lib. 4. Azor. Instit. Moral. par. 2. lib. 7. cap. 7. q. 8. licet alias quoque distinctiones ad explicationem Trid. d. cap. 3. sess. 22. ibid. afferat: hæc inquam Nau. conciliatio optima est, & aptissima; modo tamen id, quod de communibus reditibus dixit, ex quibus ordinariç distributiones constituuntur, intelligat non solum de communibus illis prouentibus, qui ab initio, seu ex primeua sua institutione ad quotidianas distributiones institutę, ac designatę sunt; sed etiam de tertia illa parte redituum, ac prouentuum, quę ex d. sess. 21. cap. 3. conuertenda est in quotidianas distributiones; quę quidem tertia pars ideo potest optima ratione nomine communium redituum contineri, quoniam per conuersionem illam propriorum redituum cuiusque beneficij nomen simul, ac naturam amisit, & tamquam communi massę Capitulari vi Conciliaris decreti incorporata communium redituum notionem, & rationem, ac naturam accepit. Neque huic con-
30 ciliationi obstat † quod decisum extat à Rot. Rom. teste Cęsar. Crass. decis. 102. alias 9. sub tit. de pręben. ac dignitat. quæ

S 4 etiam

etiam habetur decis. 402. par. 1. & rursus decis. 270. part. 2. in nouiss. diuers. nimirum tertiam partem fructuum, quæ ex beneficio detrahitur, computari in valore beneficiorum; longeq; differre à distributionibus, & acquiri Canonico beneficiato præsenti, ac seruienti in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata per ius nō decrescendi potius, quam accrescendi; quasi vero ead. ratio sit vtriusq. illius decreti Trid. Synodi. nō obstāt inquā illę decisiones; nā aperte loquūtur de illa detractione, quę fit vigore cōsuetudinis, aut statuti alicuius Ecclesiæ; nulla verò ibi fit mentio Trid. Cōc. videtur autē cōsuetudo, & statutū, de quibus in d. dec. cōuenire potius posteriori illi decreto Trid. Synodi, de quod. sess. 22. c. 3. per ea .n. nulla fit cōuersio in distrib. quotid. sed simplex separatio, & detractio à reliqs fructib. assignato munere, & seruitio ab eo pstādo, de cuius beneficij fructib. ac prouentib. ea 3. pars detrahitur, put etiā fit d. sess. 22. c. 3. atq. adeo ead. plane rōne tū hoc decretū, tum illa consuetudo, ac statutum regulari debent, arg. l. illud, ff. ad leg. Aquil.

Fateor tamen cum Azor. d. capitulo septimo, quæstio. octaua, vers. ex quibus verbis, posse Papam, & Concilium generale etiam eas, quæ vere distributiones quotidianæ sunt, & propter quorundam absentiam interessentibus accrescere deberent, alteri pio vsui adiudicare. quo fit, vt is Canonicus tuta conscientia distributiones in absentia perceptas retineat, cui Papa concessit, vt certam pecuniæ quantitatem in vsus Cameræ Apostolicæ soluat, & sibi retineat quicquid absens ex distributionibus percepit. Idq; propter summam potestatem, quam in beneficialibus habet Papa, iuxta tex. in cap. 2. de præb. in 6. cum ibi not. & suis simil. & per ea, quæ de validitate priuilegij a Papa concessi de percipiendis in absentia distributionibus quotidianis adduximus 2. par. q. 14. fere per tot. Circa intellectum vero d. cap. 3. tam sess. 21. quam 22. plura refert Garz. d. cap. 2. num. 461. vsq. ad 493. vbi & pleraque aduertit ex quib. tamen nonnulla magno indigent examine, a num. vero 493. vsq; ad 511. ad interpretationem eiusd. Conc. sess. 24. c. 4. & sess. 24. cap. 12. vers. omnes vero, tractat, an, & quando teneantur Dignitates, vel Canonici per se obire munera maxime ratione beneficiorum vnitorum.

Ex his igitur omnibus, quæ in hac prima conclusione adduximus, vt vela aliquādo cōtrahamus, habemus regulam, q distributiones quotidianæ proprie sumptæ, seu earū portio, quæ deberetur ijs, qui absunt, si diuinis officijs interessent accrescit cæteris interessentibus.

Ampliatur vero hæc regula ex supradi-
31 ctis, vt† procedat ēt in ijs distributionibus quę cōflatæ sūt ex tertia parte redituū, & puentuū detracta ex quibuscūq; Dignitatibus, personatibus, & officijs Ecclesiarū Cathedraliū, vel Collegiatarū, & cōuersa in quotidianas distributiones vbi prius nullæ adessēt, vel admodū tenues, vigore decreti Cōc. Tri. d. sess. 21. c. 3. de ref. Atq; hoc ipsū quoq; tenet Garz. d. c. 2. n. 460. & 465. dū vero distributiones hasce cōflatas ex tertijs iuxta d. c. 3. ses. 21. idē putat, deseruiēdo, ita pcipi ad ratam, vt, qui plus attulit, plus pcipiat; sic intelligēs verbū illud, pportionabiliter positū in d. c. 3. an id verum sit, vidimus sup. p. 2. huius trac. q. 4. concl. 1. ad fin.
32 Sed q in hac amp. diximus, idē† eadē ratione statuēdū est de ijs quotid. distributionibus, quę cū tenues essēt, auctę sūt, & quodāmodo impinguatæ ex vnione aliquorū beneficiorū, vel ex aliquarū prębēdarū suppressione, iuxta facultatē ad id Episcopis cum consensu Capituli tributam ab eadē Trid. Synodo sess. 21. c. 15. de reform.

Limitari autē pōt primò hęc ipsa regula,
33 & cōclusio, vt nō pcedat † vbi certa quātitas, puta decē aureorū, distribuēda est ex statuto, aut cōsuetudine inter eos qui diuinis interfuerint; nā tūc portio nō interessētiū interessētibus accedit iure accrescēdi, vel certe nō decrescēdi, vt sup. hac ead. cōcl. circa mediū ex Cou. Card. & alijs tradi-
34 dimus. Limitatur secundo, vt† neq; iure accrescēdi, neq; nō decrescēdi ad alios Canonicos, & Collegas perueniat portio deficiēs distributionis, vbi certa, ac determinata quātitas, puta vnius aurei vnicuiq; Canonico psenti tribui mādatur; sed ea applicāda sit Ecclesiæ; vt postasios ex eodē Cou. ibidē ostēdimus, cū quo ēt hoc ipsū tūc demū admonuimus procedere, cū distincti sunt reditus Eccl. a reditib. ac puētib. mini-
35 strorū. Limita 3. vt† ea 3. pars fructuū ac redituū, quæ ex dignitatib. psonatib. ac offi-

cijs

cijs in Eccl.Cathedral.b.vel Collegiatis exi[?]ẽtib.detrahitur ab Epis,designato ab ijs dẽ cuilibet proprio officio, & seruitio vi decreti Tri.Cõc.sess.22.c.3.de refo.si deficiat ex eo qa seruitiũ illud impletũ nõ fuerit; non ipsis Canonicis, seu Collegis accrescat,sed fabr.Eccl.aut alteri pio loco arbitrio Epi applicãda sit,vt eo.c. aperte de-
36 cernitur.Limita 4.†vbi esset cõsuetudo, ꝙ nõ accrescerẽt interessẽtib.sed in Eccl.vtilitatẽ cõuerterẽtur,put decisũ fuit inDelf. teste Fr.Marc.dec.882.n.6.7.p.2.dicẽte, eã cõsuetudinẽ esse in Eccl.S.Andreæ Gratianop.idẽ docet gl.recepta d.Clẽ.2.de æt.&
37 qual.id ipsũ quoq. † cõcedẽs statuto Eccl. ꝙ & late tradit Fr.Monal.cõs.27.n.4.Alias aũt huius reg.& concl.tũ ampliationes,tũ ẽt limitation. seqq.cõcl.latius,psequemur.

II.Cõcl. Distributiones,quas cleric.Eccl. Collegiatæ excõicatus amittit,iuxta ea, q̃ docuimus sup.2.p.huius trac. q.15. cõcl.1.
38 iure accrescẽdi† cæteris collegis accedũt. ita Abb.in c.pastoral.§.verũ.n.22.Dec.n.7. Vgol.de cẽs.tab.2.c.12.in princ.n.3.& alij
39 DD.magis cõiter.qua rõne idẽ†dicẽdũ est de hæretico occulto, q & ipse pp hæresim excõicationẽ incurrit;nã distributiones ab eo pceptæ interim, donec cũ retẽtione beneficij absoluatur, cæteris accrescũt, vt in specie respõdit Nau.cõs.29.de preb.vol.1.
40 idẽ quoq; de†suspẽso in specie docet gl.d. Clem.2.verb.pars dimidia, de æt. & qual. & ord.præf.& Cle.2.verb.suspẽsus,de vi. & honest.cler.vbi inter cæteros Bonif.de Vital.n.9.Fel.in c.Apostolicæ.n.13.de except.Dec.d.§.verũ,nu.7.& post alios Pet. Surd.tra.de ali.tit.1.q.82.n.16.idẽ asserẽs de excõicatio.Ratio autẽ vtriusq;est, quia nõ videtur congrua ratio discriminis assignari posse, cur regulariter locum habeat ius accrescẽdi in distributionum portione deficiẽte pp simplicẽ nõ interessentiã,non autẽ in portione excõicat,& suspẽsi;q̃ pariter omnino deficit pp nõ interessẽtia;nihil.n.interest quo ad hoc, an ex libera volũtate quis diuinis offic ijs non intersit, an pp excõicationẽ,aut suspẽsionẽ. Idẽ vero
41 eadẽ planẽ rõne † dicẽdũ quoq;est de interdicto;put eũ excõicato,& suspẽso hac in re æquiparat inter ceteros Doct. Vgol. d.tab.2.c.12.in princ.nu.3. & licet quoad principalẽ cõclusionẽ in his omnibus a nobis ,ppositã ipse aliter sẽtire videatur; tñ in effectu solũ ponit illã distinctionẽ,q̃ asserũt Cou.d.n.7.Card.& alij d.Clem.2.de æt.& qual.quãq;nos retulimus, & partim secuti sumus prec.cõcl.paulò ante medium. Hoc aũt,ꝙ dictũ est de interdicto, multò
42 magis†dicẽdũ est de distributionib. quæ tẽpore interdicti dũ diuina officia ianuis clausis celebrãtur, & cũ alijs moderationibus, de quibus in c.fi. de sent.exco.in 6. diuidũtur;nã q diuinis officijs eo tpe non interfuerint,distributiones amittere debẽt sicut pderẽt interdicto nõ extãte,vt cauetur d.c.fi.§.adijcimus ꝑterea,& latius nos explicuimus d.2.p.huius tra.q.16.concl.1. atq; adeo debet quoq; eo casu, ac tpe habere locũ ius accrescẽdi, sicut regulariter id habere locũ interdicto nõ extãte supra docuimus.Eadẽ quoq;rõne idẽ statuẽdum
43 est†de deposito,degradato eo, q priuatur beneficio,irregulari,& notorio peccatore in casibus,in qbus sup.d 2.p.q.17.ostendimus, hos oẽs amittere quotidianas distributiones; nã in ijs quoq; casibus distributiones,quę his adimũtur,cęteris accrescũt cũ ijs tñ moderationibus,ac restrictionib. quas ibidẽ adhibuimus : nã quib.casib. vel nõ amittũt,vel recuperãt saltẽ ,p parte distributiones rõne victus necessarijs,aliaue de causa,in ijs ẽt locũ non habebit,quoad effectum saltẽ, ius accrescẽdi,sicut ꝙ sup. hac ipsa 2.cõcl.dictũ est de excõicato,suspenso, & interdicto,erit declarandum ex ijs,quæ dict. 2.part. quæst.15.adduximus.
44 Præterea eadẽ rõne†ius quoq;accrescẽdi locũ hẽt quoad eas distributiones, quę absẽti sine iusta,& legitima causa tribute, & cõcesse sũt ẽt p collusionẽ, aut remissionẽ, aliaue pactionẽ ,phibitã, de quo in q. preced.nã eę ipso iure accrescũt alijs interessẽtib.q hmõi pactioni,remissioni, collusioni,vel pbitioni, seu cõcessioni assẽsi nõ fuerint,nisi ex cõstit.Ecclesię ,pbatis alteri debeãtur; ꝙ si oẽs cõsẽserint,iã tũc vsibus Ecclesię addictę,& applicatæ intelligũtur iuxta ea,q̃ statim seq.cõcl. in simili ostẽdemus;atq;ita reperi cõstitutũ a Med.Conc. Prou. 1. sub tit.generali de ministris Eccl. & diuin.offic.& speciali cõia de Ministris ad fi.& Cõc.4.p.2.sub tit. de distribut. ad fin. vers. si verò vlla cuiuscuis generis, deniq; id ipsum,vt nimirum portio deficiens a distributionum accrescat cæteris Colle-
45 gis,locum † quoq;habet in ijs casibus, in quibus

quibus clericis Ecclesiæ Collegiatæ, eas amittit ex eo, quod se non promouet, vel non habet animum se promouendi intra annum ad ordinem requisitum, iuxta latiùs adducta par.2.cap.19. concl.1. limit.2. & 3.vt in specie sentit Garz. tract. de benef. par.3.cap.4.nu.56.atque etiam in similib. & signanter in illis, quib. propter simoniā amittit clericus quotidianas distributiones, quos casus latiùs prosecuti sumus d.2.par.huius tract. quæst. 18. vt in specie docet inter cæteros Nauar.in Manual.Cōfess.cap.25.num.123. & nos admonuimus d.quæst.18. conclus. 4. ad fin. quod tamen
46 limita specialiter † in simoniaco confidentiali; nam hic, sicut cæteros fructus, ita etiā fortasse distributiones restituere debet Cameræ Apostolicæ, aut super ijs cum eadem componere, vt latiùs tradidimus, d. quæst.18. concl.3. atque adeo in ijsdem nullatenus eo casu locum habere poterit ius accrescendi.

Tertia, & postrema Conclusio. Ius ac-
47 crescendi locum † habere non potest, si nullus ex Ecclesiæ ministris diuinis officijs intersit, sed omnes quotidianæ distributiones, quæ eis dandæ forent, si præsentes fuissent, ad Ecclesiam pertinere debent eique applicantur; ita Gemin. d. cap. vnico §.statuimus, num.5. Franc. num.3. de cler.non resid.in 6. Couar.d.lib.3.variar.resol.cap.13.num.7.in princ. Hier. Gig.consil.144.num.30. & decisum fuit in Rot.Roman.teste Cassād.decis.vnic.num.3.sub titul.de cler.non resid.Ratio est, quia non dantur distributiones, neque accrescunt nisi interessentibus, vt hac ipsa quæst. conclus.1.& alibi sæpe ostendimus, applicari autem debent Ecclesiæ, quæ debito seruitio fraudata est, arg.tex.in cap.si Canonici de off.ordin. in 6. vbi id ipsum statuitur in casu iniustæ, & minùs canonicè factæ cessationis a diuinis, immo & idem statui videtur vbi iusta, & canonica fuerit cessatio; tunc enim vult Summus Pontifex eos, qui causa fuerunt cessationis, teneri Canonicis ad interesse ratione seruitij Ecclesiæ subtracti, quod interesse aliud esse non potest, quam quotidianarum distributionum, quas percepissent ratione seruitij, quod Ecclesiæ præstitissent, vt latiùs explicauimus supr.2.par.huius tract. quæ-
48 stion.16.conclusion.2. Idem † autem, quod in hac conclusione proposuimus, multò magis dicendum est, vbi vniuersum Capitulum interdictum sit siue ob causam in iure expressam, siue quia pensionem, aut quindennium non soluit; interim enim singulares clerici illius Capituli, cum interesse non possunt diuinis, vt d. quæst.16. conclus.1.ostendimus, neque etiam percipient distributiones, sed eæ conuertendæ erunt in Ecclesiæ vtilitatem. Aliud verò
49 statuendum puto, cùm † Ecclesia ipsa interdicta est propter pollutionem, maximè per modicum tempus, vt ead. concl.1. satis demonstrauimus. Præterea idem, quod paulò ante diximus, vt nimirum
50 † locum non habeat inter Canonicos, cæterosq. Ecclesiæ Collegiatæ clericos ius accrescendi, seu non accrescendi, tunc etiā procedere existimo, cùm portio deficit postquam semel est legitimè, & iure quæsita, sed propter aliquod delictum (quod tamen a iure siue communi, siue speciali non habeat annexam huiusmodi priuationem, sed pœna arbitraria puniendum veniat) clericus aliquis ea portione, postquam est legitimè quæsita, priuatur; nam tūc hæc ipsa portio non alijs Collegis accrescet, seu non decrescet; sed eam in causam cedet, cui iudex, seu superior, qui priuationis sententiam fert, illam applicare voluerit. Ratio illa est, quia regulariter non habet locum ius accrescendi quoad portionem deficientem, vbi ea iam semel legitimè sit quæsita, vt supr hac ipsa quęstion.præmiss.2.in fin.ostendimus. Quòd si iudex nulli expressim applicet, tunc adhuc probabiliter puto, censeri eas distributiones iam perceptas applicatas esse locis pijs, quæ habentur loco fisci, per ea, quæ tradunt Couar.lib.2.var.resol.cap.9. num. 9.cum seq.& Diaz in Prax.Crim.Canon.c. mihi 142.vbi etiam Lopez in addit. si illas tamen quæsitę sint per reum, sed adhuc non perceptę, nisi aliud exprimatur, puto collegis accrescere. Dixi autem, cui a iure communi, vel speciali non sit annexa hu-
51 iusmodi priuatio; nam † si aliquis clericus delictum aliquod vel committendo, vel omittendo admiserit, propter quod de iure communi, vel etiam speciali siue consuetudinis, siue statuti tum synodalis, tum par-

particularis alicuius Ecclesiæ eo ipso priuatus existat, aut etiam priuari mendetur distributionibus quotidianis (quos casus quoad ius quidem commune colligere licet ex his, quæ passim in hoc tract. scripsimus, & præcipuè quæst.seq.& 2.par. ferè per tot.& ipsi collegimus infr.hac 3.part. quæst.vlt.conclus.1.quoad diœcesim verò, ac prouinciam Mediolanensem, cui potissimum deseruire hac in re debebamus, pariter simul redegimus dict.q.vlt. concl.2.) tunc, cum in consequentiam dumtaxat criminis ijs priuetur eo iure iubente, omnino locum habebit ius accrescendi; nisi ta-
52 men † illo ipso iure siue communi, siue speciali inducatur, ac decernatur, vt cæteris collegis non accrescant, sed alteri causæ applicentur; nam tunc ius illud seruandum erit. ita in specie Glos.d.Clem.1. Verb. pars dimidia, de etat. & qualit. & ord.præfic.quam ibi Doct. magis communiter sequuntur, nec non Franc. d.cap.vnico, §.statuimus, n.4. de cler.non resid.in 6.

Denique pro complemento huius quæstion.de iure accrescendi quotidianarum distributionum, si quis a me petat, vbi eæ Capitulo accrescant in casu resignationis Canonicatus vel simpliciter, vel ad fauorem; quando nam eidem Capitulo accrescere incipiant. Posui autem casum in resignatione; quoniam de casu mortis nulla esse potest difficultas, quin statim post obitum Canonici Canonicis interessentibus accrescant, cum mors omnia soluat, §.deinceps, Auth.de nupt. collat.4.cum simil.idque apertè colligitur ex traditis supr. hac ipsa 3.par.quæst.3.concl.2. & 3. necnon quæst.5.concl.3.Pariter ferè nulla est diffi-
53 cultas in casu, quo ceteris interessentibus distributiones accrescunt ob censuram incursam, iuxta ea, quæ sup.2.par. quæst.15. passim, & hac ipsa quæst.concl.2.adduximus: censura enim incursa secum trahit executionem; vnde nec per appellationē suspenditur, cap.adhæc, quoniam, & cap. pastoralis, §.verum, de appellat. c.is, cui, de sent.excom.in 6.& pœna quælibet spiritualis ipso iure irrogata absque vlla declaratione incurritur, vt post alios ex cōmuni trademus quæst.seq.concl.2. Quare statim post incursam a Canonico censurā locus fiet iuri accrescendi.

Quoad casum igitur propositum resignationis, cum ea duplex sit; alia pura, seu simplex, quæ ad nullius fauorem, & absq.vlla conditione fit; alia, quæ fit ad fauorem alicuius siue absolutè, ac simpliciter, siue ex causa permutationis, aliaue conditione adiecta; vt latè post alios tradit Flamin.Paris.tract. de resign. benef.lib. 1.quæst.2.ferè per tot. & quæst. 3. vbi nu. 5. & multis seqq. illud præcipuum discrimen inter vtrumque affert, & satis comprobat, quòd simplex statim abdicat ius a resignante; ita, vt remaneat sine titulo colorato, & possessione ciuili, ac naturali: conditionalis verò non abdicat ius a resignante, nisi adimpletis conditionibus; & in specie, nisi beneficium resignatum acquiratur resignatario; vt idem latiùs ostendit, num.47.48.49. & 56. vsque ad 65. vbi id singulariter limitat, nisi sciens nulliter resignasset. Cum hæc inquam ita sint; Si agatur de resignatione pura, & simplici,
54 † locus non erit iuri accrescendi, dummodo diuinis intersit, nisi post præstitum à resignante contentum, & admissam per Papam, vel Ordinarium nam vsque tunc resignationem sic resignans potest distributiones percipere, & non vltra. Id sanè de fructibus beneficij fusè tradit Paris.d. lib. 1.quæst.6, a num. 10. ad 20.& colligitur ex ijs, quæ idem adducit quæst.7. à num.1. ad 8.vbi probat, huiusmodi resignantem non posse incumbere possessioni post admissam renuntiationem, & præstitum consensum; necnon ijs, quæ ex eod.Paris.d. quæstion.3. quoad hanc puram resignationem paulo ante attulimus. Quod autem dictū est de fructibus idem quoque statuendum est de quotidianis distributionibus, cum nulla in hoc sufficiens discriminis ratio inter vtrumque possit assignari; in distributionibus enim quoque iure percipiendis titulus saltem coloratus, & possessio requiritur, vt satis constat ex cap. dilectus, il 1.& cap.pro illorum, de preben. cum ibi not.& suis concord.

In resignatione verò conditionali, vel
55 permutatione; † quamuis fructus beneficij, seu prebendæ debeantur resignanti vsque ad præstitum consensum in Camera, vel Cancellaria Apostolica, in antea verò debeantur resignatario, vel compermutanti;

mutanti; vt pluribus ostendit Hier. Gonzal. ad reg. S. Cancell. Glos. 15. §. 2. à num. 40. ad 52. & Paris. d. quæst. 6. à num. 38. vsq; ad 78. vbi satis probabiliter docet, immo talem resignantem posse fructus percipere vsque ad habitam notitiam præstiti cõsensus per procuratorem, etiam in conscientia, quia potest præsumere, quòd Superior noluit resignationem admittere, vel procurator non resignauit, aut pars non curauit, ex Rebuf. consf. 22. nu. 19. Prob. in add. ad Monach. cap. 2. num. 30. de renunt. in 6. arg. l. sed & secus §. si absenti, ff. pro soc. tamen distributiones quotidianas percipere poterit hic resignans conditionaliter, donec resignatarius plenè acquirat Canonicatum, eiusque possessionem capiat, vel per eum steterit, quò minus eam capiat, alia ue conditiones in resignatione appositæ impleantur; atque adeo tunc dumtaxat locus fiet iuri accrescendi. Probatur; Tum quòd, vt supr. ex Paris. d. quæst. 3. ostẽdimus, in resignatione conditionali non abdicatur ius a resignante, antequam beneficium acquiratur resignatario, & conditiones impleantur; Tum eo, quod idem Paris. d. quæst 7. nu. 9. latè tradit, huiusmodi resignantem posse insistere possessioni beneficij vsque ad captam à resignatario possessionem. Ideo autem ego addidi, vel per eum steterit, &c. quoniam hæc à iure æquiparantur, cap. commissa, §. annus, de elect. in 6. cap. licet Episcopus, de præben. eod. lib. & Extrauag. execrabilis, §. qui verò deinceps, eod. tit. in commun. Ratio verò discriminis hac in re inter fructus præbendæ, ac distributiones quotidianas ea esse potest, quòd fructus pendentes & medio tempore percepti inter consensum, & captam à resignatario possessionem ipsi resignatario debentur, vt post alios tradit, ac ex communi resoluit Paris. d. quæst. 6. num. 60. & 68. vsque ad 73. iuncto num. 79. ob eam præcipuè rationem, quòd hi requirent solum dominium, & titulum, vt constat etiam ex traditis prius per eum num. 44. cum aliquot seqq. & Couar. lib. 3. var. resol. cap. 13. in princ. neque assiduum Ecclesiæ seruitium exigunt, vt patet ex ijs, quos idem refert, ac sequitur num. 3. in distributionib. verò quotidianis magis attenditur possessio, & personale, idemque assiduum Ecclesiæ obsequium, iuxta cuius ratam eæ debentur, vt satis colligitur ex adductis per nos sup. 1. par. quæst. 1. ad fin. & hac 3. par. quæst. 4. concl. 3. Iam verò ex his finis sit præsenti quæst.

SVMMAE RERVM.

1 *Ecclesia, Ecclesiasticaq; persona potest pœnam imponere, legemq; pœnalem condere. Item pœnam à statuto, aut conuentione partiũ appositam exigere; num. 2. & ibi, quod lex humana etiam laica potest statuere pœnã subeundam ante sententiam.*

3 *Lex humana quomodo definiatur.*

4 *Lex humana alia purè moralis, alia purè pœnalis, alia mixta.*

5 *Lex moralis tantum quomodo definiatur.*

6 *Lex pœnalis tantum quæ sit.*

7 *Lex mixta, hoc est, moralis; & pœnalis simul quænam sic.*

8 *Lex pœnalis quatenus pœnalis non obligat ad culpam; non soluit tamen obligationem ad culpam per priorem legem inductam; num. 9.*

10 *Pœna propriè non dicitur, nisi quæ imponitur propter culpam. Aliquando tamen pœna dicitur priuatio alicuius boni ex causa; num. 11.*

12 *Pœna quoad causam materialem diuiditur in spiritualem, corporalem, & realẽ. quoad causam efficientem alia est a iure communi, alia speciali, alia ab homine inducta; num. 13. quoad finalem alia infligitur ad vindictam, alia ad medicinam; num. 14. quoad formalem alia absoluta, alià conditionalis; num 15.*

16 *Pœna quoad formam, seu causam formalem multiplex.*

17 *Lex, seu Canon ferendæ, & latæ sententiæ longè differunt inter se, & diuersos pariunt effectus.*

18 *Lata, vel ferenda sententia per quæ verba inducatur, remissiuè.*

19 *Verbum, aut participium præsentis temporis regulariter, & in dubio inducit canonem latæ sententiæ, nisi alia verba eius constitutionis inducerent ferendam; nu. 20.*

21 *Verbum præsentis temporis Imperatiuum directum ad iudicem significat ferendam sententiam. secus si non importet ministerium hominis; num. 22. Vel si addantur dictio-*

dictiones omnino importantes latam sententiam; num.23. Aut imperetur iudici, ut declaret incursam pœnam;num.24.

25 *Verba præsentis Imperatiui in reum directa important latam sententiam.*

26 *Tiraquell. & aliorum error, dum verba pleraq; præsentis Imperatiui inter verba futuri temporis connumerant.*

27 *Verbum præteriti temporis regulariter importat latam sententiam Idem de participio eiusdem temporis.num.28.*

29 *Lex imponens pœnam per verbum præsentis, vel præteriti temporis veniens ad interpretationem legis veteris quando importet latam,vel ferendam sententiam.*

30 *Verba præsentis,vel præteriti temporis important ferendam sententiam vbi subiecta materia,vel alia iura id suadeant.*

31 *Verbum,quod neque actionem, neque passionem significat, cuiusmodi est Verbum substantiuum,inducit canonem latæ sententiæ.*

32 *Verbum substantiuum iunctum participio preteriti temporis inducit latam sententiam.etiamsi iungatur in futuro:num. 33. nisi aliud subiecta materia, vel alia iura suadeant;nu.34.vbi etiam, quod lata sententia inducitur ex verbis irritantibus.*

35 *Dictiones importantes latam sententiam quæ sint,& nu.seq.*

36 *Dictiones remouentes omnem dilationem important latam sententiam, licet iunctæ sint; verbo futuri temporis. Et quæ illæ sint; nu.37.Nisi tamen iungantur verbis necessariò requirentibus dilationem;nu.38.idem etiam de dictione, ipso iure, & similibus; num.39.*

40 *Verba quædam inducentia latam sententiam.*

41 *Verbum, & participium futuri temporis regulariter importat canonem ferendæ sententię, Nisi alias lex penalis esset elusoria: nu. 42. aut superueniret alteri idem planè disponenti;num.43.*

44 *Verbum futuri temporis geminatum inducit canonem latæ sententię. Et quomodo id procedat;nu.45*

46 *Verbum futuri temporis prolatum a testatore inducit latam sententiam.*

47 *Verbum futuri temporis inducit latam sententiam quando ex alijs verbis eiusdem constitutionis id apparet. vel etiam ex alijs iuribus.num.48.*

49 *Verbum futuri temporis priuans aliquem ratione status incompatibilis inducit latam sententiam.*

50 *Verbum futuri temporis iunctum participio præteriti temporis inducit canonem latæ sententiæ. Et iunctum verbo, quod suapte naturæ est latæ sententiæ;num.51.*

52 *Verba futuri temporis declaratoria an importent latam,vel ferendam sententiam.*

53 *Verba comminatoria inducunt ferendam sententiam;nisi iungantur alijs importantibus latam sententiam;nu.54.*

55 *Reus post commissum crimen in quotuplici statu considerari possit.*

56 *Lex pęnalis continens ferendam sententiam non obligat etiam in conscientia reum ad eam subeundam ante sententiam: neque condemnatio retrotrahitur ad diem commissi criminis;num.57.*

58 *Condemnatio fructuum retrotrahitur ad diem commissi criminis vbi fiat vi canonis latæ sententiæ.*

59 *Lex pœnalis continens latam sententiam non obligat ante sententiam declaratoriam commissi criminis, vel pœnæ incursæ. Et quæ sit ratio;num.60.*

61 *Pœna spiritualis,& censuræ ipso iure irrogatæ obligant ante declaratoriam.*

62 *Pœnæ ipso iure appositæ per modum conditionis,maximè a testatore,obligant ante declaratoriam.*

63 *Lex priuans dominio ipso iure, obligat ante declaratoriam.*

64 *Lex pœnalis continens latam sententiam obligat ante declaratoriam, vbi de huiusmodi mente legislatoris,appareat.*

65 *Mens legislatoris volentis legem continentem latam sententiam obligare ante declaratoriam ex quibus colligatur*

66 *Lex pœnalis latam sententiam continens non requirit condemnatoriam,sed solum declaratoriam criminis commissi.*

67 *Executio iudicis non requiritur in lege pœnali irrogante pœnam ipso iure saltem vbi iudex in declaratoria condemnaret ad aliquid agendum, quod non contineret lesionem corporalem;num.68*

69 *Condemnatio facta in declaratoria ad diem commissi criminis retrotrahitur.*

70 *Appellans a declaratoria pęnæ incursę non tenetur pœnam subire donec de viribus appellationis cognoscatur, vel aliàs declaratoria in iudicatum transeat.*

71 *Pœna*

71 *Pœna amissionis distributionum ipso iure a canone inflicta subeunda est ante declaratoriam, & num. seq.*

72 *Pęna etiam ipso iure imposita non incurritur, nisi declarante eo, ad cuius fauorem imposita est.*

73 *Fructus beneficij, & distributiones pendent quodammodo a liberalitate Summi Pontificis, & sunt in eius potestate.*

74 *Amissionis distributionum pęna irrogata etiam eo ipso ab inferioribus Summo Pontifice non est subeunda ante declaratoriam.*

75 *Beneficia conferuntur a Papa sub ea conditione, vt, si munera sibi incumbentia non obierint, fructus, & distributiones quotidianas amittant; & ibi, an attentionem exteriorem diuinis officijs non exhibens distributiones amittat ante sententiam.*

76 *Mulctæ, & pęnæ amissionis distributionum quotidianarum clericis impositæ in Prouincia Mediolanensi, remissiuè.*

77 *Punctatoris officium circa quotidianas distributiones, remissiuè.*

78 *Diuidendi quotidianas distributiones ratio, remissiuè.*

An, & quando pœna amissionis Distributionum quotidianarum subeunda sit ante sententiam. Quæstio VII.

QVONIAM quæ hucusque egimus in hoc tractatu de quotidianis distributionibus, maximè verò in 2. & 3. parte, ad earundem distributionum amissionem pertinent, de qua nihil amplius in alijs post hanc consequentibus quæstionibus dicturi sumus, præter illa, quæ infra quæst. fin. afferemus, dum summatim omnes ferè causas recensebimus, ex quibus clericus amittit distributiones quotidianas: ideo, antequam ad aliam transeuntes, hanc materiam hoc loco egrediamur, agendum erit in præsenti quæst. de pœna amissionis, seu priuationis distributionum; an nimirum, & quando ea subeunda sit ante sententiam, vel certè expectanda sit ipsa sententia, seu declaratio, & officium iudicis, ac Superioris. Pro cuius quæstionis resolutione quædam necessariò præmittenda sunt, sine quibus illa aut rectè intellegi, aut perfectè decidi, ac terminari non potest.

Præmitto igitur primo, posse Ecclesiã,
1 Ecclesiasticamq; personam † non solum pœnam imponere, seu legem pœnalem condere, vt apertè colligitur ex Apostolo 2. ad Corint. 13. prædico, quoniam si venero iterum, non parcam, & rursus, vt non præsens duriùs agam secundum potestatem, quam dedit mihi Dominus; pluribusque comprobant communiter Doct. passim, & inter cæteros nouissimè Ludou. Carbon. in tract. de legib. lib. 8. disput. 2. posit. 1. & 2. vbi dicit; hanc doctrinam esse vniuersè receptam, & certissimam; de fideq; præterea tenendam, quod huiusmodi le-
2 ges pęnales iustè ferantur, sed etiam † pœnam a iure, vel statuto, aut conuentione partium impositam exigere, vt constat ex cap. in antiquis, & in cap. in legibus, 12. q. 2. cap. decenter, 89. dist. & cap. dilectis, de arbitr. cum alijs plerisque simil. relatis per Glos. & Doct. in cap. fraternitas, 12. quæst. 2. vbi id adstruunt; quod etiam facit Nauar. in comentar. ad idem cap. fraternitas, num. 1. vbi eum tex. qui aduersari videtur, explicat, & intelligit de quadam conuenientia, non autem de necessitate, aut mero iure; atque adeo verbum illud, oportet, exponendum esse pro, docet, vt in l. 1. iuncta Glos. quæ ad id allegat alia iura, ff. de iust. & iur. alias verò solutiones afferunt Glos. & Doct. d. cap. fraternitas. Quin immo potestas humana, siue laica, siue Ecclesiastica legem pœnalẽ statuere potest obligantem ad pœnam in foro conscientiæ subeundem etiam sine vlla iudicis sententia, vt inter cæteros pluribus comprobat doctissimus vir Alphons. de Castr. in eruditissimo tract. seu commentario de potest. leg. pœnal. lib. 2. cap. 5. per totum; præsertim ex Apostolo Rom. 13.

Præmitto secundò, legem humanam,
3 quæ definiri potest, † lex, seu ordinatio rationis ad bonum commune, ab homine qui curam communitatis habet, promulgata, prout constat ex S. Thom. communiter recepto 1. 2. quæst. 90. art. vlt. & Nauar. dict. cap. fraternitas, num. octauo, & num. nono, & in cap. erit autem lex, 4. di-
4 stinction. diui † in legem purè moralem, purè pœnalem, & mixtam; prout diuidunt

dunt inter alios Alphonſ.Caſtr.d. tract. de
poteſt.leg.pœnal.lib.1.cap. 9. & Carbon.
d.lib.8.diſput.1.ad fin.quam etiam diuiſio-
nem defendi poſſe putat Nauar.d.cap.fra-
ternitas, num. 23. & quatuor ſeqq. Lex
5 moralis tantum † definitur a Caſtr.d. cap.
9.& Nauar.d.num. 23. & 26.eſſe illa, quæ
dictat aliquid eſſe faciendum vel non faciē
dum,nulla adiecta pœna; qualia dici poſ-
ſunt omnia pręcepta Decalogi, præceptū
de audienda Miſſa diebus feſtis. cap. Miſ-
ſas,de conſecr.diſt. 1. de ieiunando certis
temporibus cap. quadrageſima cum ſeqq.
de conſec.diſt.5.& tot.tit.de obſeruat. ie-
iun.& alia ſimilia ſexcenta. Lex tantum
6 pœnalis † eſt, quæ nihil dictat eſſe facien
dum,vel non faciendum,ſed tantum impo
nit pœnam facienti aliquid,vel non facien
ti,qualis eſt lex.1. C. de mendicant. valid.
lib. 10. quæ ponit pœnam mendicantibus
validis non prohibendo eis mendicare, ac
quales dici poſſunt eſſe quamplures ca-
nones, qui habentur 30. diſtinct. Lex de-
nique mixta, nimirum pœnalis ſimul, &
7 moralis,† eſt,quæ vtrūq;facit,nempe quæ
dictat hoc,vel illud eſſe faciendum,vel nō
faciendum, tranſgreſſori pœnam adijciē-
do,qualem habemus in c.cum in cunctis,
de elect. vbi Epiſcopis præcipitur conſe-
crationis ſuſceptio,& Parochis,atque Ar-
chidiaconis ad ordines promotio pœna
negligenti conſtituta,necnon in cap. ad re
primendam,& cap.irrefragabili, de offic.
ordin.cap.omnis vtriuſq;ſexus, de pœnit.
& remiſſ. Clemen. 2. de ætat. & qual. &
ord.præfic. Clem.2.de vit. & honeſt. cler.
cum alijs innumeris iurib. quæ recenſere
8 ſuperuacaneum eſt.Lex autem pœnalis,li
cet † quatenus pœnalis non obliget ad
culpam, neque cenſeatur inducere ali-
quam obligationem ſiue præcepti, ſiue
prohibitionis, vt late, & optime probant
Alphonſ.Caſtr.d.cap. 9. & Nauar. d. cap.
9 fraternitas,num.23.& ſeq.tamen † non
tollit obligationem ad culpam per prio-
rem legem inductam, vt ſatis compro-
bant Caſtr. d.lib. 1. de poteſt. leg. pœnal.
cap. 10.& Nauar.d.c. fraternitas, num.28.
ſeqq.

Præmitto tertio, quod, licet proprie
10 loquendo, & communiter † pœna
non dicatur, niſi quæ imponitur pro-
pter culpam, vt auctor eſt D. Auguſt.lib.
1.retractat.cap.9. quem ſequitur Carbon.
d.diſput. 1. verſ. tertium notan. & ante
eum Caſtr.d.lib. 1. de poteſt. leg. pœnal.
c.3.& a Iuriſtis,& Canoniſtis ita accipia-
11 tur in tit.de pœn.tamen pœna † aliquan-
do dicitur priuatio alicuius boni nulla
etiam præcedente culpa,non ſine cauſa
tamen, vt patet in interdicto, irregulari-
tate,& ſimilibus,& admonet Carbon.loc.
cit. & diſput.5.fere per totam,Nauar.d.c.
fraternitas, num. 11. & tribus ſeqq. Gloſ
& Doct.in cap.renouantes,22. diſt.cap.2.
de conſtit.& cap.ſine culpa, de reg.iur.in
6.Pœna vero, quatenus ſub legem huma-
nam pœnalem cadere poteſt, quo ad cau-
12 ſam materialem attinet,diuiditur † com-
muniter in ſpiritualem, corporalem, &
realem; ſpiritualis eſt, vt excommunica-
tio,ſuſpenſio,interdictum,& irregularitas
animam afficiens; corporalis, vt mors,
& mutilatio, quæ corpus;realis, vt priua
tio bonorum,beneficij, vel fructuum,quæ
res ipſas externas afficit.De corporali pœ
na nihil agendum nobis eſt in hac quæſt.
ſed tantum de reali,& aliquid de ſpiritua-
13 li. Reſpectu autem cauſæ efficientis † alia
eſt pœna iure communi,alia ſpeciali, alia
ab homine inducta; quoad cauſam finalē
14 † alia infligitur ad vindictam & ſupplicių
delicti,alia ad medicinam. Deniq; quoad
15 cauſam formalem † alia eſt conditiona-
lis, hoc eſt, quæ imponitur ſub modo, &
conditione,vt plurimum appoſitis a teſta-
tore; ſicut, cum teſtator relinquit alicui,
vt quippiam faciat, alias perdat legatum;
ita poſt Panormit. communiter receptum
in c.Raynaldus,verb.adijciens;de teſtam.
admonet Nauar. in Manual. Confeſſ. cap.
25. num. 118. alia eſt abſoluta, quæ a
principe imponitur propter delictum
16 commiſſum alia etiam eſt † poſitiua, &
egens aliqua actione, vt ſubeatur, pro-
ut eſt exilij, ſolutionis certæ quantita-
tis. alia priuatiua; hæc rurſus, alia bo-
norum acquirendorum, alia acquiſito-
rum;& hęc duplex;alia enim priuat bonis
proprijs cuiuſmodi ſunt patrimonialia, &
ſimilia, alia bonis a Rep.vel Principe gra-
tuito conceſſis,qualia ſunt beneficia, offi-
cia, & alia huiuſmodi. Item ratione for-
mæ,ſeu cauſæ formalis ipſius pœnæ,ſeu le-
gis

gis pœnalis, alia pœna est, quæ imponitur ipso iure, hoc est, quę ab ipsa lege infligitur; alia est infligenda a iudice, lege tamen mandante, vt infligatur; priorem vocant canonem latæ sententiæ, posterio
17 rem vero ferendę sententiæ: distantq; † maxime hæc duo inter se, longeque diuersos effectus pariunt, vt latissimè probat inter cæteros Tiraq. in repet. leg. si vnquam, Verb. reuertatur, a num. 268. vsq; ad 463. C. de reuocan. donat. Dubitatur autem sæpissimè, per quæ verba inducatur canon latæ, & per quæ ferendæ sententiæ; de quo aliquid nunc dicendum est.

Præmitto igitur quarto, quædā esse verba legi pœnali apposita continētia, & importantia ferendam, quędam vero latā sen
18 tentiam. Quā rem, † quoniam si prosequi vellemus, nedum longum, sed pene infinitum esset, sufficiet hoc loco quasdam regulas afferre remittendo in reliquis lectorem ad nonnullos Doct. latius hanc materiam pertractantes, nimirum ad Alex. in Apostill. ad Bar. in l. Imperator, ff. de iur. fisc. Barbat. in cap. si diligenti col. 37. cum septem seqq. de for. comp. Fel. in cap. Rodulphus, num. 24. vsque ad 34. de rescript. Alphons. de Castr. d. tract. de potest. leg. pœnal. lib. 2. cap. 6. & septimo, Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 21. vsque ad 265. & nouissimè Ludou. Carbon. d. tract. de legib. lib. 8. disput. 6. per totam, Vgol. mox citan. & alios.
19 Prima igitur regula sit. Verbum, † aut participium præsentis temporis regulariter, & in dubio est canon latæ sententiæ. ita Glos. in l. si quis maior, Verb. infamia, iuncto tex. in Verb. notatur, C. de transac. quam sequuntur ibi Bart. Bal. Salic. Paul. Castr. & alij; & melius alia Glos. in l. si quis in tantam in Glos. magna versic. quarto quæro, vbi Bartol. & vterque Ang. C. vnde vi, alijque quamplurimi, quos ad id referunt, & sequuntur Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 11. & 22. Alph. de Castr. d. cap. 1. versic. tertia regula & cap. 6. vers. quarto modo lex pœnalis, &c. & Carbon. d. disp. 6. ad fi. Restringitur autem primo
20 hæc regula, † nisi alia verba eiusdem constitutionis pœnalis, quæ verbo præsentis temporis vtitur, inducerent ferendam sententiam; nam tunc illud verbum præsentis temporis non importaret latam sententiam. ita post Sal. in l. postea quam, C. de pact. in specie monet Tiraq. d. Verb.
21 reuertatur, nu. 23. Restringitur 2. † in Verbo præsentis temporis Imperatiui modi; quod ad iudicem dirigitur, vt si dicatur, excommunicetur, priuetur, amoueatis & similibus nam tunc importat solum ferendam; ita Castr. d. cap. 1. vers. tertia regula late Vgol. de Censur. Eccles. tab. 1. c. 9. §. 6. num. 7. & Carbon. d. disput. 6. versic. tertia regula; ratio est, quia huiusmodi Imperatiuum importat aliam personam, nimirum iudicis, vt pœnam infligat; qua-
22 re secus erit, † si verba huiusmodi imperatiua non significent aliquod ministeriū hominis, seu iudicis, prout est verbum, subiaceat, incidat, incurrat ita Carbon. loc. cit. qua ratione idem dicendum est de verbo, sit; idem Carbon. supr. versic. septima regula, & late Tiraq. nullam tamen huius rationis mētionem faciens, d. Verb. reuertatur, num. 180. & seqq. de hoc autem verbo substantiuo latius infra dice-
23 mus in reg. 3. Vel si † cum verbo Imperatiuo ad iudicem directo adhibeantur aliæ dictiones, quæ cogāt ad interpretādū de sententiā lata; vt, si dicatur, ipso iure excludatur, ipso iure priuetur, vt docet Carb. d. vers. tertia regula; de quo tamen dubito per ea quæ dicemus inf. reg. 4. ad fi. Vel ēt
24 † si verba hæc imperatiui modi dirigātur quidam ad iudicem, sed ei præcipiatur, vt declaret, reum incurrisse pœnam; nā tūc important latam sententiam; ita Carbon. & optime dict. disput 6. post medium
25 versic. prima regula. Vel denique † vbi verba huiusmodi Imperatiua ad ipsum reum dirigantur, vt si lex dicat, soluat, abstineat, ieiunet, & similia ita & optime Carbon. d. vers. tertia regula; ita etiam sen sit post alios Tiraq. d. verb. reuertatur,
26 num. 61. quamuis, dum † tam ibi, quam à nu. 145. vsque ad 240. verbum, incurrat subiaceat, priuetur, & alia huiusmodi quamplurima præsentis temporis modi Imperatiui inter verba futuri temporis connumerat, eundem cum alijs plerisque errasse, manifeste constet, vt bene adnotarunt Carbon. d. versic. tertia regula, & Alphons. Castr. loc. cit. Tertio restringitur hæc prima regula de verbo præsentis temporis

poris omnibus iis modis, quibus verbum præteriti temporis, de quo in sequenti regula dicemus, à nobis limitabitur; easdem enim vtrumque verbum, quod ad hanc rē pertinet, restrictiones admittit, vt optimè admonuit Tiraq. d. Verbo reuertatur, n. 22.

Secunda Regula. Verbum præteriti tem
27 poris † regulariter est latæ sententiæ. ita Glo. in l. iubemus nulli, §. œconumus, vbi Bart. & Bald. C. de sacrosſ. Eccl. & alij, quos referunt, & sequuntur Castr. d. ca. 1. Carb. d. disp. 6. vers. octaua regula, & latissimè Tiraq. d. verb. reuertatur, num. 32. Idemq;
28 dicendum † de participio eiusdem temporis Carbon. d. ver. octaua regula, & post Glos. in auth. Cassa. in princip. C. de sacrosan. Eccles. & l. si quis maior, verbo, priuatus, vbi Bart. colum. vltim. & Salicet. col. 1. C. de transact. aliosque quam plurimos tradit Tiraq. d. verb. reuertatur, num. 33. Fallit autē primò hæc regula simul cū
29 præcedenti, † nisi lex, quæ pœnam imponit per verbum præsentis, vel præteriti tēporis veniat ad interpretationem legis veteris, quæ eandem pœnam imponit, sed nō ipso iure; nam tunc, si quidem posterior lex aliud aliquid noui afferat, canonem ferendæ sententiæ inducet, non autem latę. ita Aret. in cap. 2. per illum tex. innēta Glos. Verb. sequestratus, de for. compet. & post Aret. Tiraq. d. verb. reuertatur, nu. 34. & 35. dicens secus esse, vbi posterior lex pœnalis nihil aliud noui inducat; nam tunc, ne superuacanea videatur, sed aliquid noui addat, canonem latæ sententiæ iuxta propriam verbi naturam afferet. Fal-
30 lit secundò, & generalius, vbi † per alia iura, seu ex subiecta materia constaret, quod verba præsentis, vel præteriti temporis etiam prægnantia, & in materia stricta essent ferendæ sententiæ; ita post Abb. d. c. 2. de for. compet. Salic. d. l. cum posteamq; C. de pact. Dec. in l. quoties idem sermo, ff. de reg. iur. & alios tradit Tiraq. d. Verb. reuertatur, nu. 26. & duob. seqq.

Tertia regula. Verbum, quod neque actionem, neque passionem importat, cuiusmodi præcipuè est verbum substantiuum, sum, es, est, vt si dicatur, fit
31 infamis, anathema sit, † inducit Canonem latæ sententiæ. ità Carbon. dict. disputat. 6. vers. septima regula, & de verbo, fit, docet Glos. in cap. si quis ex clericis, vbi Innoc. & Imol. de vit. & honest. cleric. alijque quamplurimi, quos refert., & sequitur Tiraquell. dict. verb. reuertatur, num. 180. idque multò magis
32 † sine vlla dubitatione procedit vbi verbum, sit, iungatur participio præteriti temporis, vt si dicatur, sit excommunicatus, sit priuatus, vt latè, & optimè ostendit Tiraq. d. verb. reuertatur, num. 184. & 185.
33 sed & idem dicendum erit, † si huiusmodi participio præteriti temporis addatur idem verbum substantiuum in futuro, vt si dicatur, erit excommunicatus, & priuatus, &c. nam tunc adhuc significat, & inducit canonem latæ sententiæ, vt apertè sentiunt Tiraq. dict. num. 185. & Carbon. d. vers. septima regula, dum ad id referunt sententiam P. Nigidij antiquissimi, & celeberrimi Grammatici lib. 24. Commentar. Grammaticorum apud Gellium lib. 17. c. 7. dicentis, verba, esse, & erit, quando per se ponuntur habere, atque retinere tempus, suum, quando verò præterito iunguntur, vim sui temporis amittere, & in præteritum concedere, &c. Secus autē
34 dicendum erit, † si ex subiecta materia, aut ex alijs iuribus appareat, esse ferendæ: nam tunc, etiam si verbum, sit, iungatur prēterio, adhuc inde nō inducitur canon latæ, sed tantum ferendæ sententię, vt post Imol. & Abb. d. c. 2. de for. compet. & Fel. d. c. Rodulphus nu. 31. vers. sit excōmunicatus, de rescript tradit in hac specie Tiraq. d. verb. reuertatur, num. 183. Ad hāc tertiam regulam refertur illa, quam constituit, & latiùs comprobat, ac declarat Alphon. de Castr. d. lib. 2. cap. 7. vers. quinto modo cognoscitur, vt nimirum lata sententia significetur per verba irritantia, vt per illa irritum sit, & inane, viribus careat irritamus, & similia.

Quarta regula. Vbi adest aliqua dictio denotans latam sententiam, tunc proculdubio inducitur canon latæ sententię; cu-
35 iusmodi præcipuè † illæ sunt, ipso iure, ipso facto, eo ipso, seu hoc ipso; ita Fel. d. cap. Rodulphus, num. 33. ad fin. Carbon. dict. disput. 6. vers. prima regula, latissimè Alph. de Castr. dict. l. 2. de potestat. legal. penult. cap. sexto, vers. primus, & certissimus modus, Tiraq. dict. verb. reuertatur,

tur,num. 141. & duob. seqq. Idem dicendum de illis verbis, auctoritate nostra, seu auctoritate huius legis, vt adnotauit Carbon. d. versic. prima regula; & post alios Tiraq. d. verb. reuertatur, num. 132. Idem quoque de dictionibus remouentibus dilationem, quales sunt statim, confestim, ex tunc continuo: sine mora repente, illico,
36 protinus idq; licet † iunctæ sint verbo futuri temporis, vt de his omnibus tradit Carbon. d. disput. 6. versic. sexta
37 regula, & † de dictione, statim, late docet Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 116. & tribus seqq. de dictione, confestim, num. 113. ex tunc, num. 147. de dictione, continuò, num. 124. de verbis, sine mora. 128. in fin. de dictione, repente, num. 126. de dictione, illico, num. 115. denique de dictione, protinus, num. 122. de dictione autem, mox, Carbon. d. vers. sexta regula, & Alphons. Castr. loc. cit. cap. 7. vers. sextò cognosci potest, legem, dubitarunt: verùm communis opinio, vno, aut altero excepto, est, quod ex sua natura propriè idem significet, quod illico, aut confestim, importetq; latam sententiam, vt patet ex innumeris ferè Doct. quos ad id recenset, ac sequitur Tiraq. d. Verb. reuertatur, nu. 109. & 111. sed & aliæ dictiones sunt remouentes dilationem, atque adeo inducentes canonem latæ sententiæ, quas enumerat hoc ipsum satis adstruens Tiraq. d. Verb. reuertatur; est enim dictio, incontinenti, de qua num. 114. immediatè, de qua num. 125. extemplo, de repente, e vestigio, incunctanter, indilatè, subitò, citò, desubito, ac tutum, ex continenti; de quibus omnibus, num. 126. & duob. seqq. est etiam dictio, omnino, & penitus. quæ saltem, vbi dubium sit, an sit canon latæ, vel ferendæ sententiæ, & rem claram reddit, vt sit latæ. ita latè Fel. d. cap. Rodulphus nu. 34. & de priori dictione fusè tradit Tiraq. d. verb. reuertatur; num. 76. 77. 78. & 81. de posteriori sub num. 105. & duobus seqq. Atque hæ quidem omnes dictiones inter quam plurimas, quas prosequitur Tiraq. d. verb. euertatur, tanquam ad legem, & constitutionem pœnalem spectantes, solæ ad quæstionem nostram, quam proposuimus, pertinere videntur; ideo cæteras consultò præmittentes ad alias regulas transibimus. si illud tamen non omittamus quod post alios docet Fel. d. cap. Rodulphus num. 26. & 34 ac Tiraq. d. verb. reuer
38 tatur. num 112. nimirum, † dictionem, mox, & alias similes, quas paulò ante recensuimus, tunc demum esse latæ sententiæ, nisi iungantur verbis necessariò requirentibus sententiam iudicis, sine ministerium hominis; vt si exempli gratia, diceretur, mox vel protinus condemnetur, vt in l. 2. C. vt lit. pend. vel, ex tunc condemnetur, vt in cap. excommunicamus. §. qui autem, de hæret. & alia huiusmodi, quę ibid. Tiraq. latius prosequitur. Ex quo fit, vt verum sit, quod sup. 3. re-
39 gula ad fin admonuimus † dubitandum esse de eo, quod dixit Carbon. d. disput. 6. versic. tertia regula, nimirum verba illa, ipso iure excludatur, vel priuetur, & similia esse latæ sententiæ; nam ex ijs, quæ statim diximus, constare videtur, ea esse ferendæ cum dictiones illæ, ipso iure, quæ alias latam sententiam inducunt iungantur verbo significanti ministerium hominis.

Quinta regula esse potest. Vbi lex ait,
40 † transgressorem non posse absolui à delicto, donec pœnam luerit, vt in cap. Romana, quod est 1. §. procurationes, de cēs. in 6. tunc est canon latæ sententiæ. ita Carbon. d. disput. 6. post medium, versic. tertia regula, cum lex ait; idem quoq. esset, vbi lex diceret, quod transgressor sit obligatus in conscientia ad soluendam pœnam illam. Sic Carbon. ibid. versic. secunda, regula, & Alphons. Castr. d. cap. 6. vers. secundo modo; & versic. tertio modo constat, subdens huius regulæ non reperiri exemplum in iure communi Canonico, aut ciuili, sed in legibus regni Castellæ. facit tamen aliquo modo text. in capit. commissa, §. cæterum, & fin. de elect. in 6. nec non in cap. vnico §. qui vero, de cler. non resid. in 6. sed expressum locum habemus in Extrau. 2. de simon. in commun. & in Trid. Concil. sess. 23. c. 1. §. si quis autem de reform.

Sexta Regula. Verbum, & participium
41 futuri temporis † regulariter importat canonem ferendæ, non autem latæ sententiæ. Glos. in l. criminali, vbi Bart. Bal. Salic. Ang. & alij; C. de iurisd. omn. iud. Fel. d.

Fel. d. cap. Rodulphus num. 24. 30. & seqq. passim, Abb. & Imol. d. cap si diligenti, de for. compet. latè post alios Tiraq. d. Verb. reuertatur, nu. 39. cum seq. Alph. de Castr. d. cap. 1. vers. secunda regula, & Carbon. d. disput. 6. in princip. versic. secunda regula.

42 Fallit autem hæc regula primo, † quando alias lex esset elusoria, ita Carbon. ibid. late Tiraquell. d. Verb. reuertatur, num.

43 43. Secundò, vbi † legi, vel constitutioni pœnam imponenti per verbum futuri temporis alia constitutio idem plane disponens superueniret; nam, vt aliquid addat priori, licèt loqueretur per verbum futuri temporis, adhuc induceret canonem latæ sententiæ, ita latè Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 44. & sequen. Tertio

44 † fallit, vb. verbum futuri temporis geminaretur; ita ex communi omnium ferè opinione quamplurimis relatis Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 46. 48. 50. & trib. seqq. neminem inquiens se reperisse, qui de hac re dubitaret, præter Fel. cap. vlt. colum. 1. de off. deleg. & Dec. in l. posteaquam post med. C. de pact. cum quibus postea etiam senserunt Alph. Castr. loc. cit. & Carbon. d. versic. secunda regula, pro quibus nonnulla quoque idem Tiraq. num. 47. & 49. adducit, quæ non modicam vim habent; quare pro

45 concordia puto dici posse, quod † si quidem geminatio fiat de verbo non principali significante futurum tempus, aut fiat continenter, nulloq; interposito interuallo temporis, aut orationis, vt si dicatur, erit irritantibus, & cessandus seu fructibus ac distributionibus priuabitur, ijsdemq; spoliabitur, procedat posterior opinio negans; si vero fiat illa geminatio aut in diuerso tempore, aut in eadem quidem dispositione, in diuersa tamen oratione, ac verborum complexione, nonnullis verbis disparatis interiectis, tunc prior opinio affirmans locum habeat. Quarto fallit secundum Tiraquell. d. Verb. reuer-

46 tatur, num. 54. quando † verbum futuri temporis profertur a testatore, verbi gratia, inquit, si hæres meus molestauerit vxorem meam priuetur hæreditate: tunc enim intelligitur ipso iure, allegat inter alios Bal. in l. 1. col. 7. C. de his, quę pœn. nomin. & Fel. d. cap. Rodulphus, col. 17. num. mihi 24. versic. priuetur, de rescript. Verum admissa pro nunc huius fallentiæ doctrina, fallitur Tiraq. dum verbum hoc, priuetur, & similia recenset inter verba futuri temporis; nam, vt de se patet, & supr. in reg. 1. admonuimus, sunt præsentis temporis Imperatiui mo-

47 di. Quinto fallit, quando † ex alijs verbis ipsius constitutionis vtentis verbo futuri temporis apparet, mentem constitutionis esse, vt inducat latam sententiam, vt post Glos. & Gemin. in cap. qu squis verbo, fiat, de elect. Fel. d. cap. Rodulphus, col. 19. num. mihi 26. versic. & subdit, & alios docet Tiraq. d. verbo, reuertatur, num. 63.

48 Sexto fallit, quando † ex alijs legibus, & constitutionibus constat, illud verbum futuri temporis esse latæ sententiæ; ita late Tiraq. ibid. num. 64. Septimo fallit, vbi

49 † quis priuatur ratione status incompatibilis; nam tunc semper ipso iure priuatur, ex sententia Bal. in cap. 1. §. qui clericus, per illum tex. tit. si de feud. fuer. cōtrouers. int. domin. & agn. Fel. d. cap. Rodulphus, num. 29. & Tiraq. vbi supr. num. 65. Octa-

50 uo fallit, quando † verbo futuri temporis iungitur participium preteriti temporis; vt, si dicatur, nouerit se suspensum: nā tunc est canon latæ sententiæ. ita Fel. d. cap. Rodulphus, nu. 30. in fin. & post alios Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 70. 71. & duob. seqq. vbi id latius comprob. idemq;

51 est, vbi † huiusmodi verbo futuri temporis iungitur verbum, quod suapte natura est latæ sententiæ, vt si dicatur, nouerit se excommunicationi subiacere; vt post Glos. in c. excommunicationi, & ibi Abb. extra de raptor. tradit Tiraq. sup. num. 75. Nonò fallit secundum Tiraq. d. verb. reuer

52 tatur, num. 66. quando † verba futuri temporis sunt verba declaratoria; allegat Abb. in capitulo si diligenti, colum. 7. num. mihi 18. de for. competen. qui exemplificat quidem in verbo præsentis temporis indicatiui, dum affert in exemplum, si dicatur, decernimus viribus carere: tamen absolute afferit, sicut Tiraq. intendit, verba, quæ non sonant in preteritum, si sint declaratoria, inducere canonem latæ sententiæ. quamuis autem non videam, quomodo huiusmodi

verba declaratoria, decernimus, declaramus, & similia dari possint in lege, constitutioneve aliqua, maximè perpetua quę sonet in tempus futurum, dicendo, decernemus, declarabimus, & similia, in perso na illius, qui legem fert; poterunt tamen ab eo, qui constitutionem condit, dirigi in iudicem, sub hac forma; iudex declarabit, aut decernet, illum talem pœnam incurrisse: & tunc verum est, quod docent Abb. & Tiraq. quorum opinioni, ijs tamen non relatis; assentitur etiam Carbon. d. disput. 6. post medium, vers. quarta, si legislator. Vel etiam locum habebit hæc fallentia in constitutione temporaria; poterit enim Episcopus statuere in aliquo edicto aliquam pœnam ei, qui aliquod delictum commiserit, cum illa clausula, decernemus seu declarabimus, eum incurrisse, aut subiacere pęnæ a nobis inflictæ, &c. quod idem eadem ratione procedet in eo quoque, qui legem perpetuam condit pro tempore, quo ipse viuit, cum pro eo dumtaxat tempore possit decernere, ac declarare, non item post obitum, vt patet ad sensum.

Septima, & postrema regula hæc sit. Quando lex continet verbum comminationis; vt, si dicatur, sub pæna, sub interminatione, sub districtione, sub maledi-
53 ctione, sub anathemate, &c. tunc † est ca non ferendæ sententię. hæc regula traditur a Glo. in cap. 1. de sagitt. in verbo, sub anathemate, alia Glos. in c. sicut il 2. Verb. sub interminatione, de simon. quomodo intelligenda est eadem Glos. in cap. relatum, §. fi. in verbo subdatis, de iurepatron. vbi ad id optimus est text. quem ponderant Io. An. Anchar. Abb. & alij. idem quoque tenuit Castr. d. lib. 2. de potest. leg. pęnal. cap. 1. vers. prima regula, & est communis opinio, prout testantur eam sequétes Tiraq. d. Verb. reuertatur, nu. 254. 255. & 260. & Carbon. infr. Fallit autem hæc
54 regula, quando † simul cum his verbis apponerentur alia importantia latam sententiam; vt, si dicatur, sub pęna excommunicationis, quam statim contraueniendo incurras, quam ipso facto incurras, quam ex nunc prout ex tunc, vel simpliciter, ex nunc proferimus, aut alia similia, vt docet Carbon. dict. disputat. 6. in princip. versic. prima, quando lex, & latè probat Alphons. de Castr. d. versic. prima regula circa medium, ibi, potest tamen hæc generalis regula fallere, &c. Tiraq. d. Verb. reuertatur, num. 259. & 261. quo loco sex quoque alias restrictiones huius regulæ affert, quas, cum ex parum ad rem nostram faciant omittemus.

55 Præmitto quinto, & vltimo, reū † post commissum crimen considerari posse in duplici statu; primo ante sententiam siue condemnatoriā, seu, prout alij loquuntur, inflictiuam pænæ, vbi pena non est a iure inflicta, sed per iudicē infligenda; siue declaratoriam commissi criminis, & pænæ incursæ, vbi ea iam a iure inflicta est; secūdo post huiusmodi sententiam condemnatoriam, vel declaratoriam, sed ante illius executionem. Similiter condemnatio intelligi potest, quod facta fuerit ita, vt effectum suum sortiatur vel a die commissi criminis, vel solum a die ipsius condemnationis. In his omnibus versabitur huius quęstionis disputatio, ad quam facile erit, ijs, quæ hucusque admonuimus præmissis, respondere: quod, vt dilucidius fiat, id omnes nonnullis propositis. in mediumq; allatis conclusionibus quam breuius fieri poterit absoluemus.

Prima Conclusio. Lex pænalis continés
56 sententiam ferendam † non obligat etiam in conscientia reum ad eam subeundam ante sententiam iudicis condemnatoriam. hæc opinio est communissima Theologorum, & Canonistarum, vt testatur Ludou. Carbon. d. tract. de legib. lib. 8. disp. 7. vers. prima positio; quam inter alios tenet S. Thom. 2. 2. quæst. 62. art. 3. & ibid. Caiet. Sot. lib. 1. de iust. & iur. quęst. 6. art. 6. Alph. de Castr. lib. 2. de potest. leg. pænal. cap. 2. & lib. 2. de iust. hæret. punit. cap. 6. Anchar. & alij in cap. cum secundum leges, de hæret. in 6. atq; hęc conclusio nullam habet difficultatem; ideo enim dicitur ea lex pęnalis continere sententiam ferendam, quia pæna non est a iure inflicta, sed a iudice infligenda: certū est autem, pænā non esse subeundam antequam infligatur; quare omnino reijcienda est opinio Decij in cap. 1. de constit. & Io. Ferrarij in l. quod a quopiam, ff. de reg. iur. quatenus sine vlla distinctione dicunt, omnes leges pęnales obligare in conscientia ante iudicis

cis

cis sententiam; siue huiusmodi lex contineat ferendam sententiam, siue latam. Sed
57 neque admittenda est eorum opinio, vt sententia iudicis, & condemnatio in casu continente ferendam sententiam retrotrahatur ad diem commissi criminis: in hoc enim differunt, quod fiat ipso iure, vel
58 per sententiam; nam priori casu † tenetur reus ad restitutionem fructuum a die commissi criminis, non autem posteriori, vt latè, & optimè comprobat Tiraq. d. l. si vnquam Verbo, reuertatur, n. 268. & seqq. Cui tamen decisioni non obstat quod supr. 2. par. huius tract. quæst. 17. in 2. præmiss. ex eod. Tiraq. d. Verb. reuertatur, nu. 271. & alijs docuimus, clericum, qui commisit delictum propter quod priuandus sit beneficio, postquam est priuatus, teneri ad restitutionem fructuum, quos percepit a die commissi criminis; primo enim illud procedit in vero crimine, & delicto, propter quod clericus priuandus veniat beneficio, nos autem hic potissimum loquimur de improprio delicto, quod accidit vt plurimam in omittendo, puta quia clericus non seruierit Ecclesiæ, diuinisq; non interfuerit; deinde illud quoque tunc demum procedit, cum clericus ille post commissum delictum nō seruierit Ecclesiæ, vt eod. loco admonuimus, atq; adeo non tam priuatur clericus ille fructibus propter crimen, seu etiam vigore sententiæ condemnatoriæ, quam quia Ecclesiæ debitum seruitium non præstiterit; quod tamen etiam ibidem temperauimus, nisi delictum illud occultum delinquentem ipso iure ministrare impediret, puta si irregularitatem, aut suspensionem induceret; tunc enim seruienti, & ministranti in officio, quod exercere non poterat, fructus concedendos non esse ostendimus.

Secunda Conclusio. Regulariter loquendo quamuis lex pœnalis contineat latam sententiam, seu pœnam infligat ipso
59 iure; tamen † ea subeunda non est ante sententiam declarationis, seu declaratoriam commissi criminis, vel pœnæ incursæ. hęc est communis opinio Doct. Theologorū, & Canonistarum præter Alphonf. Castr. d. lib. 2. de potest. leg. pœnal. cap. 8. & Abb. in cap. 1. de constit. & cap. dilecti, de arbitr. eam enim inter Theologos secutus est S. Thom. 2. 2. quæst. 62. art. 3. ad primum, & expressiùs Caiet. ibid. & in Sum. Verb. pœna, Siluestr. Verb. hæresis 1. §. 13. & Verb. Assassinus, q. 5. Adrian. quodlib. 6. art. 1. Io. Med. C. de restit. quæst. 1. Ledes. Secunda 4. quæst. 15. art. 3. Bart. Med. 1. 2. quæst. 96. art. 4. dubit. 2. Victoria in relect. de Ind. num. 14. Sot. d. lib. 1. de iust. & iur. quæst. 6. art. 6. concl. 1. Ludou. Lopez. tract. de contract. lib. 2. cap. 30. in princip. versic. & quia iam quis instabit, & Ludou. Carbon. d. tract. de legib. lib. 8. disput. 9. ferè per totam, inter Iuristas Nauar. in Manual. de orat. & hor. Canon. cap. 31. num. 49. vbi de communi testatur, idem in Manual. Confess. cap. 23. num. 66. & cap. 25. nu. 118. vbi etiam se ipsum allegat in rubr. de pœn. cuius repetitio apud non extat, & in cap. fraternitas. 12. quęst. 2. cuius repetitionis fragmentum duntaxat habemus, Glo. d. cap. fraternitas, Archid. in cap. cum secundum leges, de hæret. in 6. & in cap. 1. vbi Io. An. de homic. eod. lib. Alex. in l. si quis maior, C. de transact. Fortun. Garf. in tract. de vlt. fin. illat. 18. & post alios Couar. in Epit. de spōsal. & matr. par. 2. cap. 6. §. 8. num. 10. & Fel. in cap. audiuimus, de simon. melius d. cap. Rodulphus num. 35. de rescript. Tiraq. d. Verb. reuertatur num. 400. Ant. Gabr. comm. concl. lib. 7. tit. de criminal. concl 12. num. 1. & Prosp. Farinac. lib. 1. quæst. crim. tit. de inquisit. quæst. 11. num. 102. versic. & in omnem euentum, vbi post de communi opinione testatur allegant ad id ferè omnes tex. in d. cap. cum secundum leges, de heret. in 6. vbi statuitur, ne bona hæretici occupentur, antequam per iudicem Ecclesiasticum fiat declaratio de crimine commisso. hæc autem dispositio, quæ secundum omnes continet latam sententiam, iure trahenda est ad cæteras pœnales dispositiones, cum hę restringendę sint, sicut fauorabiles ampliandę, c. odia, de reg. iur. in 6. cum ibi not. & suis simil. Ad idem etiam est optimus tex. in l. eius qui delatorem, ff. de iur.
60 fisc. Ratio † autem præcipua huius sententiæ, quam latius prosequuntur præcitati Doct. maximè vero Sot. d. art. 6. ea est, quoniam obligatio legum debet esse conformis naturę, & tolerabilis; sed, si regula-

riter obligarent leges pœnales ad soluendam pœnam ante sententiam iudicis, essent contra ius naturæ: tum quod obligarent vt quis se ipsum proderet; soluendo enim pœnam manifestaret se reum criminis; tum quod obligarent, vt quis se ipsum puniret, quod est valde graue, & contra naturam pœnę, quæ est, vt ab alio inferatur; tum denique, quia multæ occurrunt circunstantiæ tam in crimine, quam in persona, quarum ratio habetur à lege, maxime vero habenda est in infligenda poena, à qua quæuis causa, saltem colorata, & probabilis, excusat, iur. vulg. debet ergo reus audiri, quia forte dignus est remissione vel totius, vel partis poenæ; neq; in causa propria debet esse iudex; quare crimen quod puniendum est, prius iudici deferri debet; vnde manauit illud Gregorij in c. sicut sine iudicio, 2. quæst. 1. neminem sine iudicio condemnari debere. Accedat quoq; ad huius rei confirmationem exemplum illud, quod nonnulli Recentiores afferunt. statuta est ipso iure poena confiscationis omnium bonorum hæretico, vt habetur in d. cap. cum secundum leges, de hæret. in 6. cum suis concord. ibi per Glos. & Doct. allegatis; fuerit aliquis per diem integrum in heresi, quam signo aliquo exteriori, sed occulto manifestauerit; sequenti vero nocte idemmet resipiscat; quis tam iniquus, ac dirus, vel potius mentis expers fuerit, qui dicat, hunc teneri sponte bona suo fisco deferre? Ex his igitur satis ni fallor confirmata manet regula hæc, quam in hac concl. proposuimus. Quod si quis contrariæ opinionis argumenta, eorumque solutiones habere cupit, consulat inter cæteros Sot. d. art. 6. concl. 1. & Lud. Carbon. d. lib. 8. disput. 7. qui tamen ea potius afferre debuit d. disp. 9. vbi huius conclusionis argumentum pertractat.

Limitatur autem primo hęc regula,
61 seu conclusio, † vt non procedat in poena spirituali, hoc est irregularitatis, & in censuris. ita Nauar. Castr. & Caiet. loc. cit Sot d. art. 6. conclus. 2. Lopez d. cap. 30. versic. secundo, quia dici solet, & Carbon. d. disput. 9. versic. secunda po-
sitio, vbi hanc ait esse communem doctrinam, in qua omnes Theologi, & Canonistæ conueniunt. Secundo, li-
62 mitatur † in poenis ipso iure appositis per modum conditionis maxime a testatore, iuxta ea, quæ supra diximus præmiss. 3. circa medium, & præmiss. 4. reg. 6. fall. 4. nam eæ debentur in foro conscientię ante iudicis declarationem. ita Nauar. d. cap. 25. num. 118. Caiet. in Sum. Verb. poena, Lopez d. cap. 30. versic. igitur alia regula sit, Carbon. d. disput. 9. versic. quar-
63 ta positio. Tertio limitatur † vbi lex in specie priuat dominio bonorum, aut fructuum; ita Nauar. d. cap. 26. num. 118. & late Carbon. d. disput. 9. versic. septima positio. cuius rei exemplum optimum habemus in d. cap. vnico §. qui vero, de cler. non resid. in 6. necnon in Concil. Trid. sess. 22. cap. 3. de reform. & sess. 23. cap. 1. §. si quis autem, & §. eadem omnino, de re-
64 form. Aut etiam, vbi † alias apparet de mente legislatoris, quod obligare velit, vt
65 quia dicat, † nolle expectari sententiam declaratoriam. Ita Lopez loc. mox alleg. Carb. d. disp. 9. in fin. & Nauar. d. num. 118. Siluest. in verb. Emphyteusis q. 2. & verb. Assassinus, in fin. aut si lex adderet poenam, quam infert, soluendam esse in foro conscientiæ, Nauar. d. c. 21. de orat. num. 49. Lopez, & Carbon. ibid. Castr. d. lib. 2. de potest. leg. poenal. c. 5. & Couar. d. 2. par. Epit. desponsal. c. 6. §. 8. num. 10. versic. tertio hinc; deducitur; aut denique quando priuat bonis acquirendis; puta, si reddat quem inhabilem ad beneficium, vt satis probat Carbon. d. disput. 9. versic. quinta positio. Quarto limitatur, vt
66 † non requiratur vlla sententia condemnatoria, sed sola declaratoria criminis cõmissi; ita late inter cæteros Carbon. d. disput. 9. versic. sexta positio, & Sot. d. art. 6. conclus. 3. Limitatur quinto eadem
67 conclusio, † vt non requiratur executio ipsa iudicis, sed sufficiat declaratoria super crimine, ita Sot. d. art. 6. concl. 5. Fel. in capit. 1. num. 43. de constitut. & Bal. in l. id, quod pauperibus, quæst. 9. C. de Episcop. & cleric. sentireque videtur S. Tho. 2. 2. quæst. 62. art. 2. tandemq; admittit etiam Couar. d. num. 10. versic. secundo
68 infertur, vbi † iudex expressim in declaratoria condemnaret ad soluendum, vel aliquid agendum, quod non contineat corporalem læsionem. Sexto limita-
tur,

69 tur, vt † declaratio, & condemnatio in ea facta retrotrahatur ad diem commissi criminis; vt satis probant Carbon. d. disput. 9. versic. nona positio, & Sot. d. art. 6. concl. 4. constatq; ex ijs, quæ diximus supr. 2. part. quæst. 17. 3. præmiss. in fin. Sublimitantur vero hę duę postremæ limitatio-
70 nes, † vbi clericus ab hac declaratoria criminis commissi pœnæq; incursæ legitime appellauit; nam, cum appellatio suspendat iudicatum, donec causa appellationis cognoscatur, & antequam in iudicatum transeat, poterit clericus pœnam eam á iure inflictam, atque á iudice declaratam non subire; iuxta ea, quæ latiùs tradidimus d. quæst. 17. concl. 3. & quod in specie docet inter cęteros Fel. d. capit. Rodulphus num. 43. de rescript.

Tertia, & postrema Conclusio. Quamuis pæna amissionis distributionum quotidianarum ipso iure à canone, vel alia Pontificia constitutione inflicta subeunda sit, & obliget in conscientia ante vllam iudicis sententiam; etiam declaratoriam, tamē, si ab inferioribus, puta Synodali constitutione alicuius Ecclesiæ, eiusue speciali statuto infligatur, probabile puto, ante huiusmodi declarationem pœnam hanc
71 non obligare. Prior pars † conclusionis probatur ex tex. d. cap. vnico §. qui verò, de cleric. non resid. in 6. vbi Bonif. 8. statuit, quod clerici Collegiatarum Ecclesiarum, qui aliter de distributionib. ipsis receperint, quam interessendo diuinis officijs in eisdem Ecclesijs, earum sic receptarum dominium non acquirant, nec faciant eas suas, immo ad omnium restitutionem, quæ contra huiusmodi constitutionem receperint, teneantur: ex quo patet dominium auferri ab ijs, qui diuinis non interfuerint, & transferri in eos, qui interfuerint, quod etiam apertè colligitur ex Trid. Conc. sess. 24. cap. 12. de reformat. versic. distributiones verò; & pręterea inducitur quædam inhabilitas ad receptionem huiusmodi distributionum quotidianarum tam in d. cap. vnic. §. qui vero quam in Trid. Conc. d. vers. distributiones maximè quod vtrobique antea expresse mandatur, vt eæ dentur ijs, qui diuinis officijs interfuerint, quod etiam fit in Tridentin. Concil. sess. 21. capit. 3. de reformat. immo etiam in omnibus his iuribus; vt patet ea penitius consideranti, affici videtur ipsum conscientiæ forum, autque adeo succedit Theorica superius posita in præceden. concl. limit. 3. in princip. Neque huic decisioni
72 obstabit, quod † pęna etiam ipso iure imposita nunquam incurritur, nisi declarante eo, ad cuius fauorem inducta est, vt de communi testatur Bonacurs. in commun. conclus. tit. de pæn. post Bursat. consil. 12. num. 48. vol. 1. pena vero amissionis distributionum inducta videatur ad fauorem aliorum de Collegio, quibus accesserunt; atque adeo videtur expectanda declaratio ipsorum de Collegio; quod velint locum esse pænæ. primo enim respondetur, non semper distributiones non interessentium accrescere cæteris de Collegio interessentibus, vt patet ex ijs, quæ diximus in quæst. præced. deinde distributiones quotidianæ, & earum amissio principaliter inducta est in fauorem cultus diuini vt satis patet ex d. cap. vnico in princip. adnotauitq; inter cæteros Nauar. in tract. seu Manual. de orat. & hor. Canon. Miscel. 59. ex quo fit, vt, si ab aliquo male perceptæ, seu quæsitę fuerint, non possint remitti, vt ex probabiliori opinione resoluimus hac ead. 3. part. quæst. 5. conclus. 2. Minùs etiam obstat, quod multæ sunt Pontificiæ constitutiones, in quibus pęna ipso iure infligitur, & tamen eas non esse subeundas saltem ante declaratoriam criminis commissi, docuimus pręced. conclus. maximè verò constat ex d. cap. cum secundum leges, de heret. in 6. respondetur enim primò in ijs non adesse qualitates illas, circunstantias, & coniecturas, quæ adsunt in constitutionibus loquentibus de fructibus, ac distributionibus, quotidianis; & ex quibus paulo ante ostendimus colligi, velle canonis conditorem pænam subeundam esse, & obligare ante declaratoriam. pręterea loquuntur in ijs bonis, quę non processerunt ex liberalitate, neque directè sunt in potestate illius, qui
73 legem pænalem condidit, prout † sunt fructus beneficij, & distributiones quotidianę, quæ ex beneficio pendent, quod ex liberalitate eiusdem Pontificis mediatè, vel immediatè procedit; & in quo, sicut

T 4 etiam

etiam generaliter in beneficialibus idem Summus Pontifex pleniſſimam habet poteſtatem, c.2. vbi Doct. de preben. in 6. cum alijs per nos congeſtis in tract. de Option. Can. cap. 8. quæſt. 1. in 1. ſuppoſ. Hier. Gig. conſil. 144. num. 8. Ex quo patet quoque
74 ratio diſcriminis † inter conſtitutionem pœnalem Pontificiam auferentem ipſo iure fructus beneficij, aut quotidianas diſtributiones, & conſtitutionem inferioris: atq; adeo comprobata manet poſterior pars huius concluſionis; nam inferiores regulariter non habent hanc plenam poteſtatem in beneficialibus, neq; ab ijs procedunt per ſe, & directè beneficia, ſed quatenus a Summo Pontifice ijs permittitur eorumdem beneficiorum diſpoſitio; ſicut per ſe, & independenter procedunt a Summo Pontifice: a quo etiam conferun-
75 tur clericis beneficia † ſub ea conditione, vt eorum fructus, vel diſtributiones eo ipſo amittant, ſi munera ſibi ab eorumdem Pontificum ſanctionibus conſtituta non impleuerint, vt ſatis indicat inter ceteros Lopez d. tract. de contract. lib. 2. cap. 30. verſ. igitur alia regula ſit, in fin. ideoq; locum habet Theorica illa, & doctrina, quam concl. præced. limit. 2. attulimus de lege pœnali conditionata. Ex hac porrò concluſione, & omnibus præcedentibus ſtatim infertur, eum, qui partem notabilem alicuius horæ, diuiniue officij conſumit in confabulationibus, litterarum perlectione, alterius officij recitatione, voluntaria obdormitione, & alijs huiuſmodi, quæ attentioni ad illam horam, diuiniue officij partem, quæ tunc à Choro obitur, extraneæ ſunt, neque ſtare cum ea poſſunt; ſi quidem id eo faciat tempore, quo ipſe recitare cum Choro, aut audire recitantem tenetur de iure communi, aut etiam naturali, vel diuino conſecutiuo ad poſitiuum, & commune, iuxta ea, quæ latiùs explicauimus ſupr. 2. par. quæſt. 2. ferè per totam; tunc ſiquidem cum omnino non canit, tenetur is pœna amiſſionis diſtributionum ipſo iure irrogatam ante vllam declaratoriam ſubire; etiamſi ea pœna ab aliquo ſtatuto, alioue iure ſpeciali imponatur: tunc enim ſtatutum illud, & ius ſpeciale venit ad declarationem iuris communis, & pœnæ à Papa, hoc eſt, ab eo impoſitæ, qui poteſtatem habet ſuper ijs diſtributionibus, earumq; acquiſitionem impedit. quodſi defectus illi contingant extra illud tempus, puta dum Miſſæ Secreta à Sacerdote dicuntur, dum proceſſio habetur, dum aliquæ diuinorum officiorum partes à Cantoribus ſtata modulatione decantantur, aut etiam per ipſos Manſionarios ad lectorilia cantu eo, quem vocant firmo recitantur; cum eo tempore non teneantur iure communi Canonici, & reſpectiuè reliqui Cathedralium, vel Collegiatarum Eccleſiarum Clerici aliquid recitare, vbi horam illam priuatim expleuerint, licet pœna aliqua amiſſionis certæ partis diſtributionum per ſtatutum, Synodaleue decretum etiam ipſo iure ijs, qui in huiuſmodi defectus inciderint, impoſita fuerit eam tamen pœnam non tenentur tunc a ſe ipſis in vllo foro ſubire, ſed expectare poſſunt ſententiam; neq; enim inferiores Papa habent liberam redituum Eccleſiaſticorum diſpoſitionem, ac poteſtatem, vt ſupra dictum eſt: neq; ius commune, aut naturale ſtatuto illi ſpecialiter, & expreſſe quoad huius pœnæ irrogationem aſſiſtit. Idemq; eadem ratione dicendum erit de huiuſmodi pœna amiſſionis diſtributionum iure aliquo ſpeciali Canonicis, alijsq; impoſita, qui ſubbiretum ad altare, galerum, aut chirothecas in choro detulerint, aliaue ſimilia, quæ neq; cum attentione pugnant, neq; iure communi repugnant, admiſerint.
76 Plures verò huiuſmodi † pœnas, ſeu mulctas amiſſionis diſtributionum in Mediolanenſi Prouincia irrogatas ijs, qui aliqua in re circa diuina officia deliquerint, ſimul que de officio Punctatoris habes in Concil. Prouinc. Mediol. 1. ſub tit. gener. de Miniſtris Eccleſ. & diuinis offic. ſpeciali vero de offic. Punctat. necnon in Concil. Prouinc. 3. ſub tit. de ijs, quæ ad diuin. offic. pertin. ad fin. Conc. 4. ſub tit. de diſtributionib. per totum, & Synod Diœceſ. 11. ſub tit. de monit. execution. decret. quæ ad diuin. offic. pertin. ad ſ. quibus etiā in locis plura reperies, quæ
77 † ad rationem diuidendi quotidianas diſtributiones pertinent; ad quæ loca pro his omnibus benignum lectorem remiſiſſe ſufficiat, ne libellus hic, qui ad commu-

nem

nem omnium Ecclesiarum vtilitatem prodit in lucem, totus ferè in ijs decretis, quæ ad Mediolanensem Diœcesim, aut Prouinciam dumtaxat pertinent, versari videatur. De multis tamen illis, quia proprius ad rem nostram accedant, aliquid dicemus, quæst. vltima huius tractat. cum de causis priuationis, & amissionis distributionum quotidianarum fusius agemus. Nunc vero finis sit huic quæst. & ad reliquas huius 3. part. veniamus.

SVMMAE RERVM.

1 *Pensio regulariter non imponitur, neque imposita censetur super distributionibus, & quæ sit ratio; num. seqq.*

2 *Pensio regulariter imponitur super fructibus beneficij.*

3 *Pensione passim imposita super distributionib. quotidianis an fraudetur cultus diuinus.*

4 *Pensio imposita super fructibus in continua residentia acquiri solitis an censeatur imposita super distributionibus quotidianis.*

5 *Interessentia, & residentia valde inter se differunt: & ibi, quod pensio detrahitur ante tertiam Trid. sess. 21. cap. 3.*

6 *Pensio facilè censetur imposita super distributionibus, si adsit stylus vel consuetudo, quod super ijs imponatur. hæc tamen consuetudo non extenditur de Ecclesia ad Ecclesiam; num. 7. immo neq; de vno ad aliud beneficium; num. 8.*

9 *Pensiones imponere potest Summus Pontifex super distributionibus quotidianis.*

10 *Pensionem impetrans soluit integram annatam.*

11 *Clausula ponenda in litteris pensionis super distributionibus quotidianis.*

12 *Pensio non censetur imposita super mensa grossa, nonnullisq; alijs fructibus distinctis a distributionibus quotidianis, vbi simpliciter imponatur super fructibus, & reditibus beneficij.*

13 *Pensio vbi imponatur super reditibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus vniuersis beneficij, continet etiam mensam grossam, saltem in subsidium præbendæ. Idem si imponatur super fructibus in continua residentia lucrari solitis: num. 14.*

15 *Optans non dimittit pensionem beneficij pro ea rata, pro qua imposita est super distributionibus quotidianis.*

16 *Mutans beneficium in eadem Collegiata dimittit omnino onus pensionis impositæ super distributionibus quotidianis in totum, vel pro parte.*

17 *Pensio imposita super distributionibus quotidianis an sit aliquando soluenda per Capitulum, vel Collegium, cui illæ tunc accrescunt; & nu. seq. an verò per Cameram; num. 24.*

18 *Distributiones quotidianæ non perueniunt ad Collegium, aut Capitulum, sed potiùs ad singulares de Collegio.*

19 *Pensionem soluere debet dumtaxat qui pensioni consensit, vel, eius successor.*

20 *Pensionem soluere debet is, qui percipit fructus, seu prouentus ratione beneficij.*

21 *Pensionem super distributionibus impositam soluere non tenetur Capitulum, neque aliqua illius persona, vbi is, qui beneficium obtinet grauatum pensione, viueret, sed non non interesset diuinis.*

22 *Pensio quomodo sit onus reale.*

23 *Distributiones dumtaxat quæsitæ per beneficiatum sunt obnoxiæ pensioni.*

24 *Decima, & collecta soluenda de fructibus beneficij an debeat solui ab eo, qui fructus illius anni percepit, licèt antequam soluat, desinat esse beneficiatus.*

25 *Pensio quando sit per Capitulum, vel Collegiatam Ecclesiam vacantem soluenda.*

26 *Pensionarius a quo exiget pensionem impositam super distributionibus quotidianis, si per annum integrum, aut eo amplius vacet beneficium; & num. seq.*

27 *Pensio non soluitur pro eo anno, in quo nulli fructus à beneficiato percipiuntur.*

28 *Successor in beneficio an conueniri possit pro pensionib. decursis. & quid dicendum in beneficiato in absente; num. 29.*

30 *Pensio imposita super distributionibus quotidianis quando soluatur per Capitulum.*

De impositione pensionis super Quotidianis Distributionibus, eiusq; impositionis effectibus. Quæstio VIII.

EXPLICATIS iam in superioribus quæstionibus huius tertiæ partis, quæ est de quotidianis distributioni-

butionibus distrahendis, omnibus ijs disputationibus, quæ ad earundem distributionum dispositionem, & amissionem pertinent, reliquum, nunc est, vt ad illas quæstiones veniamus, quæ de ijs oneribus sunt, quibus eædemet distributiones premi, ac grauari posse videntur, cuiusmodi sunt pensiones, decimæ, subsidium charitatiuum, annatæ, quindennia, quæque omnino ad distractionem distributionum spectant. De decima, subsidio, annata, & quindennio agemus in sequen. de pensione verò in præsenti quæstione disputabimus. In qua duo præcipuè videbimus; alterum erit, an, & quomodo super quotidianis distributionibus imponi possit pensio, alterum de nonnullis huius impositionis effectibus.

Prima Conclusio sit quoad primum caput huius quæstionis. Regulariter pensio
1 † non imponitur, neque imposita censetur super quotidianis distributionibus. ita Quinctil. Mandos. in prax. signat. Grat. tit. de pension. vers. pensiones non dantur, & consil. 15. num. 4. Hier. Gig. cons. 144. num. 9. cum multis seqq. Petr. And. Gamb. tract. de auctor. Leg. de, lat. lib. 6. seu tit. de pension. num. 17. Ioan. Azor. instit. moral. lib. 7. cap. 7. quæst. 2. par. 2. quæ & edita, & a nobis visa fuit post primam huius operis impressionem, Eman. Roder. quæst. regular. tom. 3. quæst. 74. art. 4. vers. tertia ratio est, & Flam. Paris. tract. de resignat. benefic. lib. 6. quæst. 2. num. 29. ad id allegans Oldrad. consil. 118. Ioan. And. in rubric. de concess. præben. Fel. in cap. ad aures col. 13. de rescript. & Rot. Rom. dec. 134. in nou. & 766. in antiq. qui tamen Doct. per Paris. allegati hoc mihi non dicunt, sed solum, quod distributiones non veniunt nomine fructuum beneficij, vel quod non sunt de corpore præbendę, vel denique quod non computantur in valore beneficij, id sanè decisum fuit in ead. Rot. Rom. apud Cęsar. Crass. decis. 116. alias 5. de prębend. num. 4. & 5. cui non obstabit alia dec. eiusdem Rotæ apud Achil. Crass. quæ est 8. sub tit. de pension. alias 420. nam, vt inquit Cæs. Crass. d. num. 5. illa decisio Achill. procedit non quidem de iure scripto, sed de consuetudine, & æquitate, quia tunc temporis passim reseruabantur pensiones etiam super distributionibus; quo etiam stylo attento loquuntur, dec. 7. & 8. sub titul. de probat. apud eundemmet Cæs. Crass. quæ apertè concedunt imponi pensionem super distributionibus. Ratio autem præcipua huius conclusionis ea est, quam innuit Paris. loc. cit. latiusque explicat Hier. Gig. dict. num. 9. & seqq. Gambar. d. tit. de pens. num. 18. & duob. seqq. quoniam pen-
2 sio † regulariter imponitur super fructibus beneficij, vt satis probat idem Gig. tractat. de pension. quæst. 39. at verò distributiones quotidianæ neque sunt propriè beneficia, vt in specie respondit Gemin. cons. 85. num. 26. & nos latiùs ostendimus sup. 1. par. huius tract. quæst. 2. circa princip. neq; etiam veniunt nomine fructuum beneficij, vt satis demonstrauimus, dict. 1. part. quæst. 6. neque in eius valore computantur, vt latè tradidimus, dict. 1. par. quæstion. 8. & quamuis etiam pensio imponatur super reditibus, & prouentibus beneficij, vt docet idem Gig. dict. tract. de pension. quæst. 7. num. 1. tamen nos quoque d. 1. par. quæst. 7. docuimus distributiones non contineri nomine redituum, & prouentuum beneficij. Alteram rationem affert Gig. d. cons. 144. nu. 12. & duob. seqq. quoniam distributiones quotidianę introductę sunt de iure communi in fauorem cultus diuini, vt faciliùs Canonici, & Capellani conueniant ad diuina; quòd nos latiùs ostendimus d. 1. par. quęst. 5. concl. 3. & sunt quędam stipendia, & pręmia laborum, personalisq; seruitij, vt tradidimus ead. 1. par. quęst. 1. in fin. & quæst. 4. circa
3 medium. quod si pensiones † regulariter imponerentur super quotidianis distributionibus, fraudaretur cultus diuinus in eo saltem, quòd vix probi viri, & litterati reperirentur, qui huiusmodi Canonicatus, & beneficia pensionibus onusta susciperent, sed ignari, & improbi, qui vel nescirent, vel nollent munus suum exequi, debitumque Ecclesiæ seruitium circa diuinum cultum præstare; præterea is quodammodo distributiones perciperet ratione pensionis, qui seruitium Ecclesię non exhibet, diuinisq; non interest, contra mentem, & expressam dispositionem Sacrorum Canonum statuentium, vt quotidianę distributiones ijs duntaxat detur,

qui

qui diuinis officijs interfuerint, debitumq; Ecclesiæ seruitium præstiterint, vt in cap. vnico, de cler. non resid. in 6. Clem. 1. de ætat. & qual. & ord. præfic. Trident. Conc. sess. 21. cap. 3. de reform. & sess. 24. cap. 12. vers. distributiones verò, cum suis simil. atque adeo denarium diurnum reciperet is, qui non operatur in vinea, ac stipendium qui in Castris Dominicis nō militauit. Am
4 pliatur autem hæc conclusio, † vt procedat etiam si pensio imponeretur super fructibus in continua residentia lucrari solitis; adhuc enim non censetur super distributionibus imposita; nam distributiones dantur ratione interessentiæ, vt supra sæpiùs admonuimus; differt autem valde
5 † interessentia, & residentia, vt decisum fuit in Rot. Rom. teste Cassad. decis. vnic. de cler. non resid. & apud Moed. decis. 15. alias 182. nosque fusiùs ostendimus d. questiom. 4. ad fin. Porrò, quod generaliter, & absolutè diximus de quotidianis distributionibus, intelligendum quoque est de tertia illa parte fructuum, & prouentuum in distributiones conuersa, seu conuertenda ex decreto Concil. Trid. sess. 21. cap. 3. de reformat. vt nimirum pensioni obnoxia esse non debeat, sicut & cæteræ distributiones; sed immo pensio ipsa priùs sit deducenda, quam tertia illa pars detrahatur, & in distributiones conuertatur, ita declaratum audio per Sacram Congregationem, quæ præest interpretationi Trid. Concil. ad d. cap. 3. in vna Casalen. in eum sensum, vt tertia pars fructuum præbendæ deducenda intelligatur deductis oneribus, & pensionibus legitimè impositis, quamdiu illa durauerint. quod idem ferè verbis quoad Mediolanensem Prouinciam sancitum fuit in Conc. 5. Prouinc. Mediol. part. 3. sub tit. quę ad distrib. pertin. versic. tertię porrò partis. Verum hoc ipsum intelligendum est de pensionibus, quæ impositæ reperiuntur tempore detractionis d. tertiæ partis, & conuersionis in distributiones, non quę postea imponuntur, tum quod Conc. & declaratio Congr. vbi adsit loquuntur de impositis facienda est detractio; qualitas enim adiecta verbo intelligitur secundum tempus verbi l. ex facto, ff. de vulg. & pup. & l. Titius, vbi Bar. ff. de test. militum quod si intelligere voluissent de imponendis facilè id dicere potuissent arg. cap. ad audientiam, de decim. & l. vn. §. si verò nemo, C. de ead. toll. tum quòd alias sequeretur, quod portio pensionis deducenda ex tertia parte iam in distributiones conuersa soluenda esset per Capitulum, cui ea acquiruntur absente illo cuius est reliqua præbenda, contra id, quod infr. concl. 3. latiùs ostendemus, tum quia satis id apertè colligitur ex tex. in cap. si propter, de rescrip. in 6. vbi gratia specialis concessa Episcopo de fructibus primi anni non præiudicat statuto, quod eos tribuit fabricę, aut alteri pio vsui, cum alijs per nos alias adductis, dum in hac facti specie pro Capitulo Carnaghi consuleremus, satis etiam facientes Dec. qui cons. 156. seu 155. incip. statutum Cathedralis Ecclesię contrarium in simili specie respondisse videbatur.

6 Limitatur autem primo hæc ead. conclus. † nisi esset consuetudo, stylus, quod pensiones reseruarentur etiam super distributionibus; ita Achill. & Ces. de Graf. in omnib. decis. superiùs alleg. de qua limi-
7 tatione, † si intelligatur, vt hec consuetudo de vna Ecclesia ad aliã trahatur, ego valde dubito; nam cum hec consuetudo sit contra ius, vt patet ex supradictis, non debet extendi de loco ad locum, neque de persona ad personam, per ea, quę latiùs tradidimus tract. de Option. can. c. 3. num.
8 32. & 34. ex quo † probabiliùs etiam puto, non posse fieri illationem, & extensionem de vno Canonicatu ad alium etiam
9 in eadem Ecclesia. Limitatur 2. quod † potest Summus Pontifex ex ea potestate, quam habet in rebus Ecclesiasticis, imponere pensionem etiam super distributionibus. ita Gig. d. cons. 144. num. 21. in fin. Paris. d. quęst. 2. num. 29. & seqq. Mandos. d. vers. pensiones non dantur, Rot in omnib. ferè decis. supra relatis; & de hoc nemo dubitat; sed neq; dubitare iure potest; cum maximè quotidię videamus huiusmodi pensiones super distributionibus per Summum Pontificem imponi; solui-
10 turq; † ab eo, qui impetrat hanc pensionem, in Dataria compositio vnius anni, hoc est, integra annata, vt testatur Mandos. d. vers. pensiones non dantur; vbi etiã
11 asserit † ponendam esse clausulam hanc in

in supplicatione,(etiam si in solis distributionibus quotidianis, & non nisi præsentibus,& diuinis officijs interessentibus dari, & per eos lucrari solitis, & consuetis,) quod etiam monet Paris. d. num.29. & 31. quibus verbis puto; statim subsequi verbum, consistant, vt integer sit sensus, & præmitti illa,super reditibus, & prouentibus dicti Canonicatus, & præbendæ,vel similia; hodie verò in litteris reseruationis pensionis super Canonicatibus, & præbendis,loco prædictæ clausulæ, & verborum, vidi apponi illam clausulam, quæ æquipollens est, nimirum, (super Canonicatus, & præbendæ dictæ Ecclesiæ fructibus, reditibus,iuribus, obuentionibus, & emolumentis vniuersis,ac quotidianis distributionibus tibi quoad vixeris &c. quomodo etiam intelligenda est decisio illa,seu declaratio sacræ Congreg. Illustrissimorum Card..ad sess. 21. cap. 3. de refor.Trid. Concil.dum, vt audio, declarauit, distributiones quotidianas, ne tenuiores hant pensionibus gradari non posse, nisi expressis verbis id fuerit à Sanctissimo concessum. Sublimita vero has duas proximas limitationes, vt adhuc pensio non censentur imposita super distributionibus quotidianis, nisi in subsidium præbendæ, & aliorum fructuum Canonicatus & beneficij, vt aperte sensit Gig.cons.144. nu.15.& ibi post Glos.d. in l. stipendia, verb. prouinciæ,& verb. stipendia, C. de execut. rei iud. vbi ad id optimus tex. decernit enim eo loco Imperator, stipendia publica quæ militibus dantur, vendi non debere, nec in solutum dari, nisi in subsidium: certum autem est ex ijs,quę supr. 1. par. quæst.1. ad fin.adduximus, quotidianas distributiones esse stipendia, quę clericis tanquam militantibus tribuuntur. idem etiam satis voluisse videtur Boer. decis. 226.Burdegal. num. 1. & Roder. d. vers.tertia ratio. Limitatur tertiò, & vltimo, quod, licet regulariter etiam super mensa grossa, & alijs fructibus distinctis quidem à quotidianis distributionis, sed qui dantur ijs, qui intersunt certis temporibus, seu residentibus,non imponatur, nec imposita censeatur pensio, vbi simpliciter imponatur super fructibus,& reditibus beneficij, aut Canonicatus vt tradit Flam. Paris. d.quæst.2.num. 32. post Gambar. tract. de auctorit. Legat. lib. 6. tit. de pension. num. 24. vbi refert,fuisse decisum per Rotam in vna Canonicatus Sancti Petri, quod, vbicunque requiritur certum seruitium ad consequendum fructus,super illis non possit constitui pensio: licet in quam regulariter hoc verum sit; nihilominus,
13 vbi † pensio imponitur super reditibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus vniuersis Præpositurę, vel Canonicatus,tunc imposita censetur etiam super his fructibus, & mensa grossa, quatenus præbenda ad id non sufficiat, vt docet Paris. d. quæst. 2. num. 33. dicens, fuisse ita tentum coram Oradino die 3. Ianuarij 1559. siue quia nomen iurium, prouentuum, & obuentionum aptum sit comprehendere omnes reditus cuiuscunque qualitatis sint, vt ait idem Paris. d. quæst. 2. num. 34. ad id allegans Abb. in c. ad audientiam il 2. de rescript. vbi tamen hoc mihi non dicit; sed probari potest ex ijs, quæ nos adduximus supr. 1. par.huius tract. quæst. 7. & melius in tract. de Decim. cap. 9. num. 78. & 80. siue propter dictionem illam vniuersalem, vniuersis, quæ apta est comprehendere id, quod impropriè aliquo nomine continetur, quodq; alias non comprehenderetur; vt satis ostendimus supr. hac ead. 3. par. huius tract. quęst. 5. conclus. 2. ad. Idem quoque di-
14 cendum est, † vbi pensio imponatur super fructibus in continua residentia lucrari solitis,seu qui dantur residentibus; etenim tunc in subsidium imposita censebitur pensio etiam super mensa grossa, seu illis fructibus, qui dantur ijs tantum, qui resident, & pro aliquo tempore in Ecclesia intersunt; vt apertè constat ex Rot. Rom. apud Cas. Crass. d. decis. 116. seu 5. de preben. num. 7. cum duob. seqq. iuncto num. 4. & ijs, quę nos adduximus supr.1.par.quęst.3.circa medium,vbi de his fructibus, mensaq; grossa sufficienter egimus.

Secũda Conclusio erit de primo effectu huius impositionis pensionis super distribu-
15 tionibus quotidianis. Vbi † pensio imposita sit vel partim, vel in totum super quotidianis distributionibus, tunc qui huiusmodi Canonicatum, aut beneficium in

Ecclesia

Ecclesia Cathedrali, aut Collegiata pensione hac grauatum obtinet, si optauerit ijs casibus, quibus optare potest, non dimittit pensionem pro rata, quæ respondet distributionibus, sed pro ea parte remanet soluenda ab eo, qui optat. Hanc conclusionem satis comprobauimus in tract. de Option. canon. cap. 7. quæst. 3. concl. 3. seu num. 33. cum trib. seqq. vbi eandem conclusionem ijsdem quoq; ferè verbis firmauimus. ita, vt sufficiat ad eum locum candidum Lectorē remittere, ne cogamur idem repetere, videamurq. alibi dicta huc ad implēdas membranas transferre, à quo semper abhorruimus. Id vero quod ibidem in fin. dumtaxat attigimus, estq; limitatio quædam ad hanc, & illam conclusionem, hic latius explicauimus; nimirum, quod, vbi pensio imposita est super distributionibus quotidianis in totum, aut pro
16 parte, tunc † si quis, non quidem optet, sed mutet Canonicatum, seu beneficium per receptionem alterius Canonicatus, & beneficij in eadem Ecclesia, omnino pensionem dimittet; ratio autem huius est; nam ideo per optionem non dimittitur pensio imposita super distributionibus, quia tunc eodem Canonicatu retento, atque adeo remanente eodem Canonico, cum pensio sit super distributionibus in defectum præbendæ eo, quia, vt prædiximus, per se imponatur super fructibus beneficij, non mutatur aliquis fundus, aut certum corpus, certiue reditus, qui specialiter sint pensione affecti, eiue obnoxij; solum enim affecti, sunt distributionum prouentus, quatenus percipiuntur à persona illius, qui pensioni cōsensit, eiusue successoribus in beneficio, vt d. concl. 3. latius ostendimus; at vero in casu proposito mutatur Canonicatus; atque adeo non dicitur amplius idem Canonicus, & censetur noua persona, cum non tanquam Canonicus, sed tanquam persona extranea hunc posteriorem Canonicatum recipiat; qua etiam ratione d. tract. de Option. cap. 5. num. 12. docuimus, eum, qui cum prius esset Canonicus, postea mutauit Canonicatum per impetrationem, & collationem, non censeri antiquiorem, neque præferendum esse in optione ei, qui post primam illius receptionem ante tamen secundam receptus fuit in Canonicum; immo esse præferendum hunc tamquam antiquiorem, quoniam ille verè dicitur nouus, & iunior Canonicus, cum non tamquam Canonicus, sed tāquam extraneus assecutus sit illam posteriorem præbendam, & Canonicatum. In casu igitur nostro, cum hic, cuius Canonicatui, & distributionibus, deficiente, vel non sufficiente præbenda, imposita erat pensio, mutet Canonicatum, & personam Canonici, non dicitur amplius tanquam idem Canonicus, eademq; persona illas distributiones percipere, quæ pensioni obnoxiæ dicebantur; distributiones enim accipere competit ratione Canonicatus, vt ex cap. dilectus il. 1. & c. pro illorum, iuncta Glos. de præben. cum simil. liquido constat; suntq; distributiones accessoriæ ad Canonicatum, vt inter cæteros adnotauit Philip. Prob. in addit. ad Io. Monach. d. c. vnico, de cler. non resid. lib. 6. Verb. victualia in princip. atque adeo nimirum, si nullatenus clericus mutans beneficium amplius tenetur ad illius pensionis solutionem; sed huiusmodi obligatio in totum transit ad successorem in eius Canonicatu; & de hoc nemo iudicio meo iure dubitare potest, sed neque aliquem vsquam vidi dubitantem.

17 Tertia Conclusio. Vbi pensio † in totum, vel pro parte imposita est super distributionibus quotidianis, seu super Canonicatu, ex eo, quia deficiat vel non sufficiat præbenda ad pensionem; licèt vel propter vacationem Canonicatus, vel quia is, qui Canonicatum huiusmodi obtinet, non sit promotus ad ordinem, vel non calleat cantum requisitum, vel aliqua alia de causa etiam sine propria culpa non recipiat distributiones, sed eæ accrescant cæteris de Capitulo, seu Collegio interessentibus, iuxta ea, quæ supr. hac ead. 3. par. quæst. 6. latius tradidimus; tamen probabilius puto, interim, donec iste recipiat distributiones, non teneri Capitulum, seu Collegium ad solutionem pensionis etiam pro rata distributionum, quæ obnoxiæ sunt pensioni. Hoc in specie respondit Nauar. consil. 49. num. 2. sub tit. de præben. alias iuxta Lugdun. impress. consil. 1. num. 2. sub tit. de solut. lib. 3. vol. 1. & quamuis

consi.

conf. 3. num. 1. eod. tit. dubitare hac eadem de re videatur propter responsa duorum Doctorum sibi tūc exhibita, vt ea perpenderet; tamen ad huc apertè inclinat in priorem sententiam dicens, quod, nisi præfati Doctores defendissent, pensionem prædictam deberi à Capitulo distributiones lucrante, fortè decideret contrarium; idemque probat tribus rationibus, quas simul cum alijs ab eodem d.conf. 1. allatis ad comprobationem nostrę huius conclusionis iam lubet diligentius ponderare, & latius, quam ipse fecerit, explicare; ex quibus quædam probant, Capitulum ipsum non teneri ad solutionem huiusmodi pensionis, quædam etiam quoad singulares personas ipsius Capituli. Idem etiam apertè satis sentit Io. Guttier. lib. 1. canon. quæst. cap. 1. à nu. 120. ad 123. quem refert Prosp. Aug. in addit. ad Steph. Quarant. in Summa Bullar. Verbo, distributiones quotidianę, ad fin. licèt ipse Prosp. contrariæ sententiæ adhærere videatur, ita quam etiam allegat Hier. Gonzal. in Comment. ad Reg. 8. Cancell. Glos. 5. §. 5. num. 44. & seqq. qui citat Crescent. decis. 3. de solut. & Rot. in vna Burgen. pensionis 29. Aug. 1591. & Rom. pensionis 4. Iunij 1593. Sed quamuis magna sit Rotæ Romanę auctoritas: quia tamen non facit ius; neq; necessaria, sed tantum probabilis est; nec rationes, quę à Gonzal. ex dd. decis. allegantur, contrarium propositæ à nobis concl. persuadent, vt ex earum solutione patebit; at verò nostram sententiam conuincunt rationes, quas pro ea iam nos aggredimur afferre, ab eadem recedere non possumus, tanquam veritatis magis, quam priuatę auctoritatis amatores; maximè cum eadem Rot. Romana contrarium postea senserit, dum coram Illustriss. bo. me. Seraph. die 19. Aprilis 1602. vt in eius decis. 1429 nu. 3. & 4. ex alia decis. 1. Martij eiusdem anni coram Pamphilio, & Gig. de pension. quæst. 63. num 2. tenuit, quod onus pensionis non transit ad alium ob solam bonorum translationem, sed tunc demum, si transfertur, vel mutatur titulus beneficij. Prima igitur ratio, quam affert Nauar. d. conf. 1. eademq; est cum secunda, 18 quam adducit d. consil. 3. illa est, † quia in casu proposito nihil de distributionibus quotidianis peruenit ad Capitulum; sed illæ totæ, & vniuersę perueniunt ad singulares de Capitulo, ijsque accrescunt, qui nunc plures sunt, tunc pauciores pro numero interessentium, vt satis colligitur ex d. cap. vnico, §. statuimus. de cler. non. resi. in 6. ibi, Canonicis, ac alijs beneficiatis, & clericis Ecclesiarum ipsarum, qui eisdem officijs in ipsis Eccle. sijs adfuerint, tribuantur; constatque ex ijs, quæ latius tradidimus supr. hac 3. par. quæst. 6. fere per totam: certum autem quoque est, aliud esse Capitulum, aliud singulares de Capitulo, vt pluribus inter cęteros ostendit Fel. in cap. eam te, de rescript. & satis probat tex. vbi Doct. no. ant; in c. fin. de præbend. lib. 6. Secunda ratio Nauarri d. consil. 1. eadem fere cum prima, quam affert d. conf. 3. ea est, quia pensio huiusmodi imposita est super distributionibus quærendis ab eo, qui obtinet Canonicatum, illudue beneficium in Collegiata Ecclesia, quod ea pensione grauatum est, illiusue successore, non autem quærendis à tertio, vt patet ex litteris Apostolicis, quæ superinde ex-
19 pediri solent, obligantibus † ad hanc pensionem soluendam eum solum, qui consentit reseruationi, eiusque successorem; Capitulum vero neque est ille beneficiatus, qui consentit huiusmodi reseruationi pensionis, neque illius beneficiati successor. hæc autem ratio probat non solum quoad Capitulum Canonicorum, Collegiumue beneficiatorum, sed etiam quoad singulares de Capitulo, & de Collegio; nam ij quoque, vt singuli, neque consenserunt reseruationi pensionis, neque sunt successores illius Canonici, seu beneficiati, qui reseruationi consensit. Tertia ratio Nauarri, & postrema ex allatis per eum d. cons. 1. quæ hoc ipsum probat de singularibus personis de Capitulo, & Collegio, & qui-
20 dem optima, ea est; quia ille † tenet ad pensionem impositam super fructibus, seu redditibus, & prouentus alicuius beneficij, qui huiusmodi prouentus percipit ratione ipsius beneficij, vt tradunt Abb. Fel. & alij in c. ad audientiam il 2. de rescript. & Gig. d. tract. de pension. cum alibi sæpe, tum maximè quæst. 39. & ratio mani festa est; nam, si alicui locentur; aut vendantur reditus, & prouentus illius beneficij,

ficij, proculdubio is non tenebitur ad pensionis solutionem sed ille, qui beneficium pensione grauatum obtinet: in casu autem huius nostræ conclusionis nihil prędictarum distributionum peruenit ad singulares de Capitulo, & Collegio ratione illius Canonicatus, qui pensione oneratus est, sed tantum ratione suarum Dignitatum, Canonicatum, & beneficiorum, ratione quorum diuinis interfuerunt, & illis distributiones prædictæ accreuerunt, attenta absentia, seu non interessentia aliorum, propter quam etiam maiorem ipsi laboré in ipso diuino, Ecclesięq; cultu subierunt. Quartam quoque rationem adducit idem Nauar. d. consil. 3. estq; ex ijs, quas ibi adducit, tertia, nimirum, quod illi singuli de Capitulo in casu proposito non videntur acquirere illas distributiones eo vero, & proprio iure accrescendi, de quo in l. re coniuncti, ff. de legat. 3. sed de eo, quo d. cap vnico de cler. non resid. in 6. statuitur, vt distributiones tribuantur interessentibus. Verum, præterquam quod sup. hac ea. 3. par. quæst. 6. ostendimus, vt plurimum habere locum verum ius accrescendi in portionibus deficientibus quotidianarum distributionum; adhuc non video, quam vim habeat hæc Nauar. ratio; nam qui contrariam opinionem tueri volunt, vim in eo non faciunt, quod prædictę distributiones vacante Canonicatu, & beneficio cæteris de Capitulo, & Collegio accrescant, sed ꝙ ad eos quoquomodo perueniant, vt patet ex ratione illa, quam sibi ipsi primo loco obijcit idemmet Nauar. d. consil. 1. cui mox, cum eodem satisfaciemus. Melior ergo est illa ratio, quam sibi obijcit Gonzal. d. §. 5. num. 50. quod, si Capitulum, vel eius personæ tenerentur d. casu ad pensionem, minueretur cultus diuinis; qui tamen, quantum fieri potest, augeri debet, vt constat ex cap. fin. de rescript. in 6. & cap. pen. de constit. & alijs per nos adductis, 1. par. quæst. 9. concl. 1. initio, & ipsum Gonzal. d. Reg. 8. §. 6. proem. num. 44. & ob id inuetæ sunt distributiones, vt d. 1. par. quæst. 5. concl. 3. satis ostendimus. nam, cum tum propter interessentiam diuinorum, tum propter alia sacra munera ad diuinum cultum pertinentia distributiones quotidianæ tribuantur, vt ex d. cap. vnic. de cler. non resid. in 6. Clem. 2. de æt. & qual. Concil. Trid sess. 21. cap. 3. & sess. 24. cap. 12. de refor. & alijs docuimus 2. par. quæst. 2. & 3. negari autem non possit, quin, vbi aliquis Clericus distributionum capax mortuus est, aut abest ab Ecclesia, reliquorum labor in frequentius obeundis a singulis hebdomadarij, alijsq. sacris muneribus, necnon etiam crebrius adeunda Ecclesia, ne Chorus ministris psallentibus, quiq. diuinis intersint pro debito numero destituatur; inde sequitur, vt, quod etiam sup. quæst. 6. concl. 1. attigimus, hæc maior portio illis iure accrescendi pro maiori labore debeatur, arg. cap. fi. & ibi Glos. 7. q. 1. cum alijs alleg. per ipsum Gonzal. d. Reg. 8. Glos. 4. num. 17. & 154. ex quo corruit eius responsio d. Glos. 5. §. 5. num. 50. & 51. non diminui ex sua nostræ contraria opinione diuinum cultum, cum talis pensio non absorbeat omnes distributiones Canonicatus, vt Canonicus inseruiens nihil acquirere possit. Gig. de pension. quæst. 4. num. 2. quo fit, vt quod ratione seruitij eidem acquireretur, propter non seruitium, vel mortem acquiratur inseruientibus, & non vltra. nam cum his cesset ea portio maior distributionum, cessat etiam Ecclesiæ propter humanam imbecillitatem illud maius seruitium; & sic Ecclesia propter aliorum quoq; absentiam destituitur. Melior etiam est illa ratio, quam postremo loco affert idem Nauar. d. consil. 3. num. 1. ad fin. a simili, & identitate rationis, iuxta tex. in cap. dudum il 2. de elect. cum sim. de quibus per Euerar. & Bellon. in loc. & argum.
21 a simil. Certum est enim, quod neque Capitulum vniuersum, neque singuli Canonici tenerentur soluere pensionem constitutam super fructibus, & distributionibus alicuius Canonici, vbi ille beneficium possideret, sed non inseruiret Ecclesiæ, vt communis vbique praxis & consuetudo optima legum interpres docet: idem igitur dicendum est illo mortuo, vel non possidente beneficium; cum non videatur cõgrua diuersitatis ratio assignari posse; in vtroq; enim casu distributiones accrescunt seruientibus.

Sed neque obstat huic nostræ pricipali conclusioni Achilles contrariæ opinionis

quod

22 quod nimirum pensio † sit onus reale, vt satis constat ex tex. in cap. nisi essent, vbi Glos. pen. de præben. cum alijs, de quibus per Gig. d. tract. de pension. quæst. 39. cum seq. & 43. Crescent. decis. 3. num. 1. de solut. necnon Flamin. Paris. d. tract. de resignat. benefic. lib. 6. quæst. 2. nu. 98. cum autem res transire debeat cum onere suo, cap. si quis laicus, 16. quæst. 1. & cap. ex litteris, de pignor. cum simil. & succedere in onere quicunque succedit in commodo, l. secundum naturam; ff. de reg. iur. cap. qui sentit, eod. ti. in 6. debet quoque onus pensionis transire ad Capitulum, seu saltē ad singulares de Capitulo, ad quos perueniunt ipsæ distributiones, quæ eidem pensioni obnoxiæ sunt, eaque affectæ. Respondetur enim primo, pensionem non tam esse onus reale fructuū, & redituum beneficij, quam ipsius beneficij; ita vt obligatio soluendę pensionis transeat ad quemcunque transit beneficium, vt ex eodem Gig. d. tract. de pension. q. 44. num. 2. Paris. d. tract. de resignat. benef. lib. 1. q. 8. num. 22. 27. 30. cum seqq. alijsq; Doct. nos docuimus in trac. de Option. can. c. 7. q. 3. concl. 1. num. 30. tenuitq. in specie non semel Rot. Rom. vt in decis. 1429. Card. Seraph. superius alleg. quare, cum in casu proposito Canonicatus, & beneficium non transeat ad Capitulum, seu Collegium, neque ad singulares illius personas, non debet quoque transire ipsa pensio, eiusq; onus reale. Respondetur secundò cum Nauar. d. cons. 1. nu. 2. ad fin. de solut. negando præ-
23 dictas distributiones, quæ nunquam fuerunt quæsitæ per vllum Canonicum, seu beneficiatum, esse oneratas illo onere pensionis; quia ad summum illæ tantum, quæ essent lucrifactæ per beneficiatos poterūt esse affectæ, & obligatæ illo onere, iuxta solemne dictum Ludou. Rom. cons. 383. ferè per totum, de quibus non sunt illæ, quæ accreuerunt illis de Capitulo, & Collegio propter absentiam, seu non interessentiā Canonici, & beneficiati; illas enim non acquisierunt ratione beneficij illius, quod vacat, sed ratione propriorum Canonicatuum, & beneficiorum iuncta d. absentia, maioreque labore, quem propter eam ipsi subeunt, vt supra dictum est. Minus obstat, quod Gemin. in cap. præsenti, §. porro, de off. ord. in 6. ait, sæpe se respon-
24 disse, † collectam, & decimam, quæ soluēda venit de fructibus alicuius beneficij, solui debere ab eo, qui fructus illius anni accepit, etiam si antequam soluerit, desinat esse beneficiarius illius beneficij; etenim, vt etiam respondet Nauar. loc. cit. illa decima, & collecta in casu Gem. adhuc soluitur de fructibus, quos quis percepit ratione beneficij, & tanquam beneficiatus; in casu autem proposito id non contingit; nam distributiones illę, quæ quæsitæ fuerunt a Capitulo, seu Canonicis iure accrescendi vacante beneficio, non fuerunt perceptæ ab illis tanquam obtinentibus beneficium illud, quod vacabat, & ratione illius beneficij, sed propriorum, maiorisq; laboris, & seruitij Ecclesiæ præstiti. Sicq; soluitur etiam quod obijcit Gonzal. sup. num. 52. quod, quando fructus spectant ad Cameram Apostolicam, tenetur ipsa soluere pensionem prorata, ex Gig. d. tract. de pension. q. 65. per tot. Bursat. cons. 361. num. 21. lib. 4. & Flam. Paris. d. tract. lib. 1. quæst. 8. num. 23. tunc enim soluit Camera de reditibus, seu distributionibus perceptis a beneficiato, vel saltem eidem iam debitis, siue ille cedant Cameræ per condemnationem, siue vti hæredi, quo casu nulla esse potest dubitatio. Neq. obstat tertio id, quod tradit Gig.
25 d. tract. de pension. q. 65. nu. 6. quod † si Ecclesia vacans grauata pensione sit Collegiata, & vacatio sit diutina, Capitulū cōueniri poterit ad soluendam pensionem, per ea, quæ tradit Abb. cap. fin. ne sed. vacan. Gig. enim aperte loquitur non de pensione imposita distributionibus alicuius de Capitulo, sed de imposita ipsi beneficio Prælati illius Ecclesiæ, vel certe mensæ Capitulari. præterea tam ipse Gig. quam etiam Abb. d. capit. fin. loquuntur solùm quoad effectum, vt conueniri in iudicio possit Capitulum non tanquam persona obligata, & nomine proprio, sed potius tanquam legitima persona, & administratorio nomine, vt facilè patet eos diligentius consideranti. Quarto non obest huic a nobis propositę conclusioni, quod ea admissa dabitur casus, in quo etiam per annum integrum, quo vacare facile potest beneficium, super cuius distributionibus im-

26 imposita est pensio, † careat pensionarius sua pensione, quod tamen durum videtur, & contra mentem, & dispositionem Summi Pontificis illi reseruantis annuam pensionem super ipsis distributionibus. Respõdetur enim primo, durũ videri non debere pensionario, quod careat pensione pro eo tempore; tum quod sibi curauerit contra ius commune reseruari pensionem super distributionibus: tum quia debuit, & censetur acceptasse a principio pensionem cum qualitate huius futuri euentus, qui a principio fuit cogitabilis; atque adeo sibi imputet, quod in casu proposito vacationis non curauit sibi specialiter prouideri. neque id repugnat verbis, & menti Pontificis reseruantis annuã pensionem; annua enim satis dicitur, cum regulariter, & vt plurimum singulis annis exigatur, licet aliquando per accidens exi-
27 gi non possit; nam etiam † in casu, quo nulli omnino fructus aliquo anno exigantur, non posse per pensionarium exigi pensionem impositam super fructibus beneficij pluribus comprobat Gig. d. tract. de pension. quæst. 62. 77. & vltima, num. 16. & tamen tunc quoque dicetur annua pensio; omnis etenim dispositio absolute loquẽs intelligitur de ijs quę communiter, & vt plurimum, non quæ raro, accidunt, vt constat ex ijs, quæ late adducit Euer. & Bellon. in arg. & loc. a commun. accidentib. Respondetur secundo, probabile esse, posse in casu proposito per pensionarium huiusmodi pensionem exigi a successore in Canonicatu, & beneficio super distributionibus anni sequentis, eius nimirum, quo ipse distributiones percepit, vel percipere potuit, modo eæ sufficientes sint ad supportandum onus pensionis vtriusque anni; prout tam in hac nostra specie, quam in casu pensionis impositæ super fructibus ipsis beneficij proprie dictis respondet Nauar. pluribusque comprobat d. consil. 1. versic. ad posteriorem quæstionem vsq; ad fin. tit. de solut. Sicq; intelligendi sunt quotquot abso-
28 lute dixisse videntur, † posse a pensionario conueniri successore in beneficio pro pensionibus decursis tẽpore prædecessoris, & ab eo nõ solutis, nimirum Gem. & Franc. in c. præsenti, quod est fin. §. vlt. de offic. ord. in 6. Caccial. tract. de pension. Eccles. quæst. 11. Gig. in simili tract. quæst. 39. num. 10. cum tribus seqq. & quæst. 43. num. 5. Flam. Paris. tract. de resign. benef. lib. 1. q. 8. n. 40. vbi alios allegant; quibus ad de Vinc. Franc. decis. Neap. 107. n. 15. & seq. Put. decis. 189. num. 4. lib. 2. Achill. de Cras. decis. 1. & 3. sub titul. de pension. quam etiam opinionem communem esse, ac probabilem, tradit Bursat. cons. 361. nu. 20. vsque ad 24. vol. 4. & stylo Curiæ Romanæ constat esse approbatam, qui, vt ait Nauar. d. cons. 1. de solut. alias 49. de præb. num. 5. habet, quod pensionarius potest petere pensiones decursas, & non solutas annorum præteritorum a nouo possessore beneficij, qui nihil vnquam recepit, nec forte recipiet, nec recuperabit à precessoribus suis, aut eorum hæredibus; idq; esse iuri consonum, satis, inquit, colligitur ex Gemin. & Franc. d. §. fin. Caccial. d. q. 11. & Gig. d. quæst. 39. Ad id vero, quod valde vrget, vt non teneatur hic successor ad pensiones decursas tempore vacationis, quia nõ debetur pensio illius anni, quo non fuerunt percepti, nec poterunt percipi fructus expressi in bulla causa taxationis, non demonstrationis, Castr. cons. 338. num. 3. vol. 1. Fel. c. ad audientiam il 2. num. 7. de rescript. stylus enim Curiæ, vt docet Gig. d. tractat. quæst. 62. fructus, super quibus imponitur pensio, exprimit causa taxationis, non demonstrationis, quia nimirum vna, & eadem oratione continetur reseruatio pensionis, & nominatio fructuum, ex quibus ea soluenda est, iuxta Castr. communiter recepaum d. nu. 3. Respondet optime Nau. sup. nu. 7. quod, cum in litteris non dicatur, quod pensio quælibet annua soluatur à beneficiario de fructibus illius anni, pro quo soluenda est, sed solum mentio fiat fructuum percipiendorum ex beneficio; taxatio quidem fit quoad hoc, vt, si nulli fructus percipiantur, nec percipi possint, non soluatur pensio de alijs fructibus; sed quia litteræ non taxant, neq; limitant pensionis solutionem ad fructus huius, vel alterius anni, soluenda erit de fructibus, qui percipientur ex beneficio illis, vel alijs annis. Qua ratione
29 idem dici potest, † vbi beneficium neque

V per

per obitum, neque per resignationem vacauit: sed, is, qui beneficium obtinet pensione grauatum, quæ imposita sit super distributionibus in totum, vel pro parte, ex iusta fortasse causa non interest diuinis, quæ tamen non sufficiat ad acquirendas distributiones quotidianas; nam is, si quidem sequenti anno percipiat distributiones sufficientes ad pensionem vtriusque anni, certum est, quod vtramq; soluere debet per supradicta; si vero ex non sufficiant, tunc adhuc probabiliter puto, idem dicendum; nam cum ea causa absentiæ non sit omnino necessaria, (alias percipere deberet distributiones, iuxta tex. in cap. vnico, de cler. non resid. in 6. & latius per nos tradita supr. 2. par. huius tract. quæst. 5.) potest sibi prouidere, percipiendo distributiones obnoxias pensioni. Non obstat etiam quod obijcit Gonzal. sup. num. 48. & seq. quod, cum Papa reseruauerit, prout potest, hanc pensionem super distributionibus, non potuit accrescere plus Capitularibus quam absens, vel mortuus Canonicus, si interesset, ac viueret, lucrari posset. arg. l. nemo plus, ff. de reg. iur: cum simil. nam dicimus, Papam in hoc casu noluisse granare distributiones pensione; vel certè non nisi vt quæsitas, vel quæsibiles ratione beneficij grauati pensione, ab eo, qui huiusmodi pensioni consensit, vel eius successore, aut eo, ad quem vt tales perueniunt, ex prædictis. vnde cum distributiones ad Capitulares personas alio iure transeant, nimirum accrescendi, suiq; beneficij liberi, nil mirum, si absque detractione pensionis transeunt.

Tandem non obstat, quod passim fieri 30 videmus, † vt Capitula, & Collegia ipsa Ecclesiastica teneantur soluere, & actu soluant quasdam pensiones Ecclesiasticas, quæ vere pensiones sunt, per Summum Pontificem alicui reseruatas super beneficijs vnitis eorum massæ residentiali, seu mensæ, quæ in distributiones quotidianas conuertitur actu diuidendas inter eos, qui diuinis intersunt officijs. Respondetur enim, id ob eam rationem fieri, quia vel nullus tunc est, qui propriè beneficiati nomen, & naturam obtineat; vel, si qua persona est, ipsummet Capitulum, seu Collegium est; vnde nil mirum, si ab eo, vel eius singularibus personis soluenda est pensio, idq; etiam ad ratam distributionum, quæ ex beneficio vnito personæ illæ percipiunt; ita, vt qui maiorem illarum portionem accipiant iure quoq; accrescendi propter aliorum non interessentiam, ad maiorem etiam pensionis partem teneantur: qua etiam fere ratione in seq. quæst. ostendemus, quod, licet alias Canonici, beneficiumue aliud in Ecclesia Collegiata obtinentes annatam de ipsis quotidianis distributionibus soluere non teneantur; si tamen beneficium aliquod vnitum fuerit massæ residentiali, quæ in quotidianas distributiones diuidatur, de eo soluenda erit annata, seu quindemnium per Capitulum, vel Collegium, seu etiam per ipsas singulares personas de Capitulo, vel Collegio; idq; pro rata distributionum, quas ex beneficio vnito singulares illæ personæ percipiunt; tum quod iam reditus illius beneficij incerti non sunt, sicut distributiones quotidianæ, quæ ex illis detrahuntur in singulos Clericos diuinis interessentes diuidendæ pro rata præstiti seruitij: tum quod beneficium illud vnitum adhuc propriè beneficij nomen, & naturam habet, illudq; per ipsum Capitulum, seu eius personas, prout Collegium constituent, obtineri dicitur. quod non accidit in casu huius tertiæ conclusionis, in quo neq; beneficium illud, quod præcipuè est oneratum pensione, per Capitulum, aut eius personas singulares obtinetur, sed suum expectant successorem; atq; possessorem; neq; distributiones ipsæ, quæ quoquomodo pensioni obnoxiæ dicuntur, ab illis de Collegio acquiruntur ratione beneficij vacantis, sed iure accrescendi, ac proprij beneficij, vt dictum est. Atque ex his iam absoluta sit hæc quæstio.

SVMMAE RERVM.

ficio; nu. 6. immo etiam de omi lucro, & stipendio. num. 7.

8 *Decima Papalis non soluitur de distributionibus quotidianis vbi ea imposita sit super fructibus, & reditibus beneficij. etiam illis Ecclesiis, vbi nullæ sunt præbendæ; nu. 9.*

10 *Decima Papalis soluitur de distributionibus quotidianis, vbi ea imposita sit super omnibus prouentibus Ecclesiasticis.*

11 *Nomen obuentionum, redituum, & prouentuum quam latè pateat.*

12 *Distributiones quotidianæ veniunt nomine prouentuum, redituum, & obuentionum Ecclesiasticarum, non autem beneficij.*

13 *Decima Seminarij sumptibus vnde detrahenda.*

14 *Decima pro Seminario non detrahitur de distributionibus quotidianis. Idq; procedit tam in antiquis distributionibus, quam in nouiter fundatis; nu. 15.*

16 *Lex vna sumit interpretationem ab alia.*

17 *Nomen vnum diuersimodè sumitur, & aliquando ratione subiectæ materiæ improprÿatur.*

18 *Decima Papalis publicam vtilitatem continet vniuersalis Ecclesiæ, non sic decima, quæ Seminario aliquando soluitur; & ibi, an fructus primi anni, vel congrua portio detrahi possint ex distributionibus quotidianis.*

19 *Subsidium charitatiuum non est soluendum de distributionibus quotidianis; & nu. seqq.*

20 *Subsidium charitatiuum solui quoque debet a Capitulo, & Canonicis.*

21 *Subsidium charitatiuum soluendum est tantum de fructibus, & reditibus beneficiorum.*

22 *Subsidium charitatiuum non tenetur soluere clericus pauper, qui non habet, nisi quod ad victum sufficiat.*

23 *Argumentum à Decima Papali ad subsidium charitatiuum valet.*

24 *Episcopus non potest regulariter dispensare contra defunctorum voluntatem, vel canonum dispositionem.*

25 *Annata regulariter non est soluenda de distributionibus; & num. seqq.*

26 *Annatæ institutio optimè defenditur; & quæ sit eius definitio; num. 27.*

28 *Valor beneficij in impetratione exprimendus est præcipuè ob annatam.*

29 *Annata soluendane sit de distributionibus in Ecclesiis, vbi nulli alij sunt reditus.*

30 *Annata soluenda est de beneficijs vnitis mensæ Capitulari, etiamsi designata sint pro quotidianis distributionibus, & ibi, an fiat cōpositio cū Camera super distributionibus.*

31 *Quindennium soluendum est de beneficij. vnitis mensæ Capitulari, seu Collegiali, vt ex ijs diuidātur distributiones quotidianæ.*

32 *Quindennium ex quibus fructibus, & reditibus soluatur.*

33 *Beneficia vnita mensæ Capitulari retinent nomen, & naturam beneficiorum.*

34 *Quindennium solui debet ab eo beneficiato seu illis Capitularibus, qui fructibus, seu distributiones primi anni perceperunt.*

An solui debeat decima, annata, aliudue simile onus de Quotidianis Distributionibus.

Quæstio IX.

PROSEQVENDO, simulq; absoluendo materiam onerum, quæ quotidianis distributionibus imponi posse videntur, iuxta id, quod initio præced. quæst. proposuimus; postquam in ea egimus de pensione, agendum nunc nobis est de decima, & his similibus oneribus, cuiusmodi sunt subsidium charitatiuum, annata, & quindennium. Et quoniam duplex est decima; alia, quam vocant spiritualem, quæ regulariter Ecclesijs Parochialibus soluitur; alia Papalis, quæ per Summum Pontificem aliquando imponitur, & de beneficijs detrahitur; de quarum priori specie latè tradidimus in nostro tractat. de Decim. c. 1. vsque ad 8. de posteriori verò eod. tract. cap. 9. per tot. cui similis est alia species
1 † decimæ, seu quotæ partis, quæ pro erectione Seminarij detrahi potest de singulis beneficijs ex decreto Trident. Conc. sess.
2 23. c. 18. de reform. debetq; esse † dimidia pars taxæ antiquæ decimæ Papalis, vt iam bis decisum audio per Sacram Congregationem præfectam interpretationi Trident. Concilij ad d. sess. 23. cap. 18. de hac, necnon de alijs duabus speciebus decimæ, ceterisq; singulis oneribus supra commemoratis seorsim singulis propositis conclusionibus breuiter tractandum est:

3 Prima Conclusio. Probabilius puto,† decimam spiritualem soluendam quoque esse de quotidianis distributionibus, seu de fructibus, & reditibus, qui pro distributionibus sunt assignati. Probatur primò hæc conclusio; quia regula est, quod
4 † de omnibus terræ fructibus, & prouentibus soluenda est hæc decima, vt probatur in cap. non est, cap. nuntios, c. ex parte il 2. & tot. fere tit. de decim. quare, cum non reperiamus exceptas distributiones, seu fructus pro eis assignatos, dicendum est, de ijs quoque soluendam esse decimam: standum est enim regulæ, donec exceptio probetur, per tex. in cap. 2. de coniug. leprof. in fin. cum alijs, quibus id latè adstruunt Couar. lib. 2. var. resol. cap. 12. num. 4. Afin. in Prax. Iudic. par. 1. §. 2. cap. 12. num. 5. & Doct. in rubr. & l. 1. ff. de reg. iur.

5 Secundo probatur, quoniam † etiam de prædijs Ecclesiasticis, licet ea sint dotalia, soluenda regulariter est decima Parocho, intra cuius fines ea prædia sita sunt, vt docent Abb. & alij in c. nouum genus, de decim. nosque latius tradidimus d. tractat. de decim. c. 5. quæst. 1. concl. 3. num. 6. & 7. vbi etiam ostendimus, Canonicos ipsos teneri de fructibus suis decimas soluere, post Rebuf. tract. de decim. q. 5. num.
6 5. & alios. Tertiò, quia † de omni artificio soluitur decima, c. non est, & c. pastora-
7 lis, de decim. immo † & de omni lucro, c. ex transmissa, eod. tit. vnde, quod ad rem nostram accedit, milites non modo de captis in iusto bello soluunt decimam, vt est tex. d. c. non est, sed etiam de ipsis stipendijs, vt ibid. not. Abb. traditq; Rebuf. d. tract. de decim. q. 8. num 20. certum est autem, clericos quoad ea, quę acquirunt per clericatum, æquiparari militibus, ideoq; etiam vocantur milites cælestis militię, vt tradit Abb. in c. Episcopus, de præben. & Doct. in l. 1. C. de iur. & fact. ignor. alibique passim; immo & ipsæ distributiones iure vocantur stipendia, vt nos ostendimus supr. hoc eod. tract. quæst. 1. ad fin. & quæst. 4. circa medium.

Secunda Conclusio. Quamuis regulariter decima Papalis solui non debeat de quotidianis distributionibus, vbi ea imposita sit super fructibus, & reditibus beneficiorum; tamen, vbi ea imponatur super beneficijs, & omnibus prouentibus Ecclesiasticis, tunc de distributionibus quoti-
8 dianis soluenda est. † Prior pars huius conclusionis satis comprobata fuit per nos d. tract. de decim. c. 9. num. 81. & duob. seqq. tum quia eam tenent plerique Doct. ibi citat. præcipuè vero Marc. Mantua cons. 1. ferè per totum, Gig. cons. 144. nu. 33. cum seqq. vbi id latè tuentur, quibus Doctorib. nunc adde Quinctil. Mandos. cons. 15. nu. 4. Petr. Paul. Parif. 33. nu. 5. vol. 4. Tiber. Decian. respons. 43. num. 15. vol. 1. Lap. alleg. 136. num. 7. quem simul cum Bellenz. Mant. & Mand. sup. refert, & satis sequitur Gonzal. ad reg. 8. §. 7. procem. num. 174. necnon Petr. And. Gambar. tract. de auctor. Leg. de lat. lib. 6. seu tit. de pension. nu. 21. potest Gemin. cons. 85. qui id latè comprobat, nu. 18. & multis sequent. post alios; quod etiam facit Emin. Roder. quæst. regular. tom. 3. quæst. 74. art. 4. vbi multis rationibus, & auctoritatib. allatis probat, id multo magis procedere in huiusmodi decima beneficiorum a Papa concessa Principibus Christianis in subsidium alicuius belli contra infideles; tum etiam rationibus, quas hic omitto, ad eum locum lectorem remittens; illud dumtaxat nunc
6 subijciens † non esse audiendum Tib. Decian. d. num. 15. dum vult, decimam Papalem soluendam esse de distributionibus in ijs Ecclesijs in quibus nullæ sunt præbendæ: neq; enim obstant duę illæ rationes, quas ipse ibi subindicat, sed non confirmat: non illa, quod tunc distributiones assumant naturam præbendarum; nam quæ facilitate ab eo id dicitur, eadem a nobis negatur; & iure, cum distributiones, ac præbendæ natura, & specie plane diuersa sint, non potest autem vna species in aliam transire, vt notum est Philosophis. Falsum quoque est, quod pro altera ratione à Deciano affertur, nimirum, quod alias impositio decimæ, quæ fit super fructibus beneficij, redderetur elusoria; nam paucissimæ sunt Ecclesiæ, in quib. nullæ sint præbendæ; quare a cęteris Ecclesijs commodè poterit integra summa decimæ exigi.
10 Posterior pars† probatur expressè in Extrau. vnic. versic. & quia nō occurrit nobis, sub

sub tit.de decim.inter commun. vbi id defertis verbis disponitur; quæ d. cap.9.nu. 77.in tract.de decim.recitauimus,vbi cum tribus num. seqq. hanc posteriorem huius concl.partem satis confirmauimus; ideo quæ ibi dixi hic non repeto, neque pro nunc habeo, quod addam. Illud dumtaxat admouemus, id, quod ibi dixi, nomē
11 † obuentionem, redituum, & prouentuum generale admodum esse, ex eo inferens, decimam Papalem impositam super prouentibus, reditibus, & obuentionibus Ecclesiasticis comprehendere quoq; quotidianas distributiones, non aduersari ijs, quæ diximus supr. hoc eod. tract. 1. part. quæst.7.quotidianas nimirum distributio-
12 nes † non contineri nomine redituum, prouentuum, & obuentionum beneficij; aliud est enim,si dicatur prouentus,seu reditus, aut obuentio beneficij, quod significat,illum reditum immediatè, ac per se emanare ab ipso beneficio, quod non contingit in distributionibus,quæ, licèt à Canonicatu, ac beneficio pendeant, eiq; accessoriæ sint, vt alibi sæpe admonuimus, non tamen per se, & immediatè sunt fructus, & reditus ipsius beneficij, sed ad ipsum beneficium, eiusque proprios,& principales fructus, si præbendam habeat,consequuntur, modò tamen adsint aliæ qualitates requisitæ, de quibus supr. hoc eod. tractat.2.par.quæst.19.aliud autem est dicere, reditus, seu prouentus Ecclesiasticos, hoc est, ab ipsa Ecclesia prouenientes,quod quidem optimè conuenit distributionibus quotidianis, quæ ab ipsa Ecclesia propter seruitium illi præstitum tribuuntur.Sed neque hæc distinctio confunditur per tex.in cap.licèt, de præben. vbi fructus præbendæ appellantur prouentus Ecclesiastici:nam vt d. 1.par.huius tract.q. 7.concl.2.admonuimus,in d.c.licèt, præter nomen prouentuum Ecclesiasticorum adest etiam pronomen, suos, quod apertè ostendit, & declarat proprietatem, ac singularitatem fructuum, & redituum cuiusque præbendæ, & beneficij, non autem communitatem prouentuum Ecclesiasticorum,& massæ Capitularis, ex qua sumuntur, & diuiduntur quotidianæ distributiones.

Tertia Conclusio. Decima illa,seu dimidia decimæ, aut alia pars, seu portio,
13 quæ † pro fabrica Seminarij, eiusque ministrorum, & clericorum sustentatione iuxta decretum Trident.Concil.sess.23. c. 18. de reform.vers.& quia ad Collegij fabricam instituendam, detrahenda est per Episcopos cum consilio duorum de Capitulo, & duorum de clero ex fructibus mēsæ Episcopalis, & Capituli, & quarumcunque dignitatum, personatuum, officiorum, præbendarum, portionum, & aliorum beneficiorum, necnon ex fabricis Ecclesiarum, & aliorum locorum, atque ex quibuscunque alijs Ecclesiasticis reditibus,seu prouentibus, etiam aliorum Collegiorum seu Corporum, vel Confrater-
14 nitatum, hęc inquam portio † non est soluenda de quotidianis distributionibus. in hanc opinionem magis inclinat Quinctil. Mandos.cons.15.ferè per totum, quem etiam refert, ac sequi videtur Gonzal.quē non nisi post hoc scripta video ad reg.8.§. 7. proem. num. 171. eamque apertè tenet Thom.Zerol in Prax.Episcop. Verb.distributione quotidianæ,vers.ad quintum, dicens, ita declaratum fuisse per Sacram Congregationem, quæ præest interpretationi Concil. Trident. & subdens, quòd,
15 † cum ea declaratio loquatur indistinctè, intelligenda est tam de antiquis distributionibus,quam de nouiter fundatis,& constitutis. Ego, verò audio, tres reperiri declarationes eiusdem Sacræ Congregationis id ipsum disponentes,seu declarantes, primam ad sess.21.cap.3.de reformat. in vna Sorana, alteram ad sess.23. cap.18. de reform.in vna Vlissiponensi, & tertiam ibid.in vna Vritana,& Tarentina: quare vbi de ijs declarationibus legitimè constet, ab hac opinione propter tantæ Congregationis auctoritatem puto non esse recedendum.Difficultatem tamen maximam mihi faciunt duo; primum quidem, quod ipsum Trid.Concil.d.sess.23. cap. 18. vers. Et quia ad Collegij fabricam, statuit, ac vult,portionem illam detrahendam esse præter dignitates, præbendas, & portiones,tum ex mensa Capituli, tum etiam ex quibuscunque reditibus Ecclesiasticis, seu prouentibus; in mensa autem Capituli præter præbendas, & dignitates nihil esse videtur, præterquam quotidiana di-

stributiones. Alterum, quod nomine prouentuum Ecclesiasticorum contineri etiã distributiones, constat ex Extrauag. vnica vers. & quia non occurrit, de decim. inter commun. dum inibi ait Romanus Pontifex; & quia non occurrit nobis, quin distributiones quotidianæ prouentus Ecclesiastici sint, &c. immo & nomine redituum Ecclesiasticorum, vt satis constat ex ijs, quæ adduximus sup. 1. par. huius tract. q. 7. concl. 1. in fin. & tract. de decim. cap. 9. q. 2. concl. 10. num. 79. & 80. Verum, quatenus Concilium mentionem facit mensæ Capitularis distinctæ a præbendis, Dignitatib. & portionibus, facile responderi potest, dicendo, per eam intelligendam esse mensam illam, seu massam grossam distinctam tam à præbẽdis, quam etiã a quotidianis distributionibus, de qua latius egimus supr. d. 1. par. huius tractat. q. 3. circa medium. Quoad nomen verò prouentuum, & redituum Ecclesiasticorum, ne illæ declarationes Sacræ Congregationis, quatenus de ijs constet, cum iure communi pugnare videantur, a quo etiam ipsum Tridentin. Concilium accipere debet in-
16 terpretationem; vna enim lex † sumit interpretationem ab alia, vt post alios tradit Tiraq. in repet. l. si vnquam, Verbo, reuertatur, num. 36. & 64. C. de reuocan. donation. dicendum est, hoc nomen prouentuum, seu redituum Ecclesiasticorum in d. cap. 18. Conc. Trid. sumi improprie, hoc est, magis strictè, & pressæ, quam eius significatio pateat, nimirum pro illa specie redituum, & prountuum Ecclesiasticorum, quæ certorum est, & principalium, non autem quodammodo accessoriorum, & consequentium, quales esse distributiones quotidianas, non semel admonuimus: neq; mirum id videri debet; neq; enim sem
17 per idem nomen † aut in eadem, aut in sua propria significatione sumitur, sed diuersimode, & ratione subiectę materię aliquando impropriatur, vt pluribus inter cęteros ostenditur Tiraq. d. verb. reuertatur, num. 36. 37. 38. 48 82. 108. 120. & 123. & Euerard. in loco a subiecta materia, num. 1. & sequent. subiectæ verò materiæ qualitas, & ratio suadet, vt in illo decreto Trid. Concilij, quod est de constructione, & sustentatione Seminarij priuatam vnius Ecclesiæ vtilitatem continente impropriè sumatur nomen illud, & non secundum totam suæ significationis latitudinem; atq; adeo non comprehendat etiam quotidianas distributiones; vbi
18 vero agitur † de decima Papalis impositione, de qua in d. Extrauag. vnica, versic. & quia non occurrit, ea de re agitur, quæ publicam totius vniuersalis Ecclesiæ vtilitatem continet, vt d. tract. de decim. c. 9. q. 1. latius ostendimus, quæ est priuatæ vtilitati iure optimo preferenda: & vt plurimũ etiã fidei, & religionis Christianæ propagationem cum eius aduersariorum, & hostium victoria, & dispersione coniunctam habet; cuius rei maximus fauor est, cũ summa sit ratio, que pro religione facit l. sunt personæ, ff. de relig. & sumpt. funer. cum simil. atq; adeo nil mirum, si tunc nomen prouentus, aut reditus Ecclesiastici secundum omnem suam notionem accipitur, ita, vt etiam quotidianas distributiones comprehendat, de quibus quoq; soluẽda sit huiusmodi Papalis decima.

Huic conclus. affine est, quod tradit Glo. in Extrau. suscepti, Verbo, in totum, ne sed. vac. in eorum fabricam, Ecclesiam, defunctum, aliamue, personam habentem fructus primi, secundi, vel alterius anni beneficij vacantis, ex priuilegio, consuetudine vel statuto, eam quoq; portionem in d. Extrau. concessam non posse leuare in distributionibus quotidianis, quod etiam Doct. cit. p. 2. q. 12. concl. 5. sentiunt, & colligitur ex proemio Extrau. ibi, prouidere volẽtes, ne Ecclesiæ debitis seruitijs fraudentur. Illud deniq; hoc loco adnotandum omnino est, quod in congrua portione assignanda (de qua inter cætera iura habetur in c. cum ex eo, de elect. in 6. Conc. Trid. sess. 6. cap. 1. sess. 7. cap. 5. & 7. sess. 21. c. 8. sess. 24. cap. 18. & sess. 25. cap. 16. de reform.) non sunt computandæ quotidianæ distributiones, vt post Rebuf. tract. de congr. port. quæst. 8. num. 86. Rot. decis. 5. ex num. 4. par. 2. diuers. & Cæs. de Graff. decisio. 6. num. 12. & 13. de prob. tradit Gonzal. post primam huius operis editionem visus ad regul. 8. Cancell. §. 7. procm. num. 184. subdens, id passim Rotam seruare. Male vero idem Gonzal. num. 185. & Guttier. cons. 8. per tot. id limitant

mitant ex Constit. 46. Pij V. quæ incipit, Ad exequendum, in congrua portione assignanda Vicarijs Parochialium, propter ea verba, computatis omnib. etiam incertis emolumentis, & alijs obuentionibus communiter percipi solitis: tum quod ea Constit. solum loquitur de Vicarijs perpetuis, ijsq; Parochialium vnitarum dumtaxat; tum quod prædicta verba non referuntur ad fructus, ac reditus ipsius Parochialis vnitæ, aut Ecclesiæ, seu beneficij, cui vnita fuit, sed ad obuētiones, & emolumenta incerta cōiter solita percipi a Parochis; atq; adeo quæ verisimiliter percipiētur ab hisce Vicarijs, cuiusmodi sunt oblationes, mortuaria, anniuersaria, septima, trigesima, quæq; dari solent in administratione baptismi, & similia; quæ computari debent in summa scutorum 50. de quib. in d. Constit.

Quarta Conclusio. Probabilius puto, de
19 quotidianis distributionibus † nō esse soluendum Episcopo subsidiū charitatiuū, de quo in c. conquerente, de off. ordin. c. cum Apostolus, de censib. & in Extrauag. vas electionis, §. præmissis, eo. tit. inter comm.
20 quamuis enim † etiam per ipsum Capitulum, seu Canonicos soluendum sit, vt constat ex d. §. præmissis, latiusque probant Bartolom. Bellenz. in tract. de charit. subsidi. quæst. 27. & Remig. de Gonn. in simil. tract. quæst. 38. tamen, non tenentur cle-
21 rici † soluere huiusmodi subsidium, nisi de fructibus, & reditibus beneficiorū, vt docet idē Bellenz. d. tract. de subsid. charit. quæst. 31. num. 1. & 2. quæst. 33. & 34. in princip. quem sequitur Remig. de Gonn. in simil. tract. quæst. 37. num. 5. cum seq. & quæst. 40. & 41. in princip. certum est autem, nomine fructuum, & redituum beneficij non contineri quotidianas distributiones, vt ostendimus supr. hoc eod. tract. 1. par. quæstio. 6. & 7. Deinde probatur hæc conclusio ex eo, quod fusè ostendunt Bellenz. & Remig. d. tract. ille quæstio. 30. hic quæstio. 37. clericum pauperem, qui ex beneficio non habet,
22 nisi quod ad victum sufficiat, † non teneri ad subsidium charitatiuum; distributiones autem dantur quodammodo loco alimentorum, vt patet ex ijs, que adduximus sup. 2. par. huius tract. quæst. 4. concl. 2. immo & in partem dumtaxat alimentorum, vt in specie adnotauit Abb. in cap. cum olim, nu. 6. de sent. & re iud. certe ad victum dantur, vnde & victualia nūcupantur, c. de cætero, de cler. non resid. & d. cap. vnico in princip. eod tit. in 6. nosq. tradidimus supr. 1. par. q. 2. circa princip. Denique, cum decima Papalis regulariter soluenda non sit de quotidianis distributionibus, vt supr. hac ead. quæst. concl. 2. ostendimus, neq; etiam charitatiuum subsidium soluendum erit; hæc enim
23 duo æquiparantur, & † ab vno ad aliud arguitur, vt constat ex Bellenz. in alleg. tract. de subsid. charitat. tum alibi sæpe, tum quæst. 37. nu. 3. & Remig. eod. tract. quæst. 37. nu. 14. & 25. atque ita in specie post Bellenz. d. tract. quæstio. 76. Lap. allegat. 136. num. 7. Mandos. d. cons. 15. num. 4. & Mantu. in d. cons. 1. post num. 89. tradit Gonzal. d. §. 7. proem. num. 174. quem non nisi post primam huius tract. editionem legi. Sed neq; poterit Episcopus, vt comprehendat quotidianas distributiones, in edicto impositionis huiusmodi subsidij apponere verbum prouentuum, aut redituum Ecclesiasticorum; quia, cum qnotidianæ distributiones vel ex voluntate defunctorum, vel certe ex Canonum dispositione ijs dumtaxat, qui diuinis interfunt, tribuendæ sint, si ex ija vellet Episcodus percipere subsidium, vel
24 † defunctorum voluntates mutaret, quod non potest, per tex. in Clem. quia contingit, de relig. domib. cum alijs, quibus id late adstruit inter cæteros Couar. in repet. c. tua, num. 7. & 8. de testam. vel certe contra canones dispensaret, quod similiter ei prohibetur. c. quod super his, de maior. & obed. cum alijs, quæ ad id adduximus sup. 2. par. q. 13. in princ.

Quinta Conclusio. De quotidianis
25 distributionibus † regulariter non est soluenda annata, hoc est medij illis fructus, qui Cameræ Apostolicæ, seu nonnullis Officialibus Romanæ Curiæ mandato Summi Pontificis in ingressu beneficij pro expeditione litterarum soluuntur per impetrantes beneficia à Sancta Sede Apostolica; cuius annatæ
26 institutionem † optime defendunt inter cæteros Thom. Campeg. tractat. de an-

nat.institut.M.Ant.Maff.in tract. seu ferm. de annat Ferdinand.Cordub.in simil.tract. & Burf.consil.126.num.67. vol. 2. vnde reprehendi sunt Rebuf.in Concord.Gall.tit. de annat.in princ.& alij nonnulli, qui hāc institutionem annatarum liberiori, & laxiori, quam par sit, vocabulo bursalem vocant, ideoque in Gallia eam non esse receptam; nam, cum summa ratione instituta sit annata, debet eius constitutio in quacunque Christiani orbis regione recipi, ac seruari. probatur autem primò conclu-
27 sio paulò ante proposita, nam annata † est medietas fructuum, redituum, & prouentuum primi anni quorumcunque beneficiorum Ecclesiasticorum, de quibus prouident Summi Pontifices, vt constat liquidò ex Nicol.5.constit.1.alias 2.inter eius constitutiones, incipit, olim, alias verò incipit, ad Sacram Petri Sedē, & similiter alia constit.Bonif.9.cuius verba refert hoc ipsum adstruens Ant.Maff.d. tract. seu ferm. de annat. num. 2. & 9. quod etiam tradit Io.Coras.in tract. de benefic. par.4. cap.4. tit.de nominat. num. 53. aperteque voluit Bursat.dict.conf.126.nu.64.67.& 80. alijq; quotquot hac de re scripserunt, certum est autem, nomine fructuum, redituum, aut prouentuum beneficij quotidianas distributiones nequaquā cōprehendi, vt iam latius tradidimus sup. 1. par. quæst. 6. & 7. Probatur secundò hæc conclusio: nam quotidianæ distributiones non sunt computandæ in valore beneficij, neque de ijs ad exprimendum valorem faciendа est mentio in interpretatione beneficij in Ecclesia Cathedrali, aut Collegiata, vt fusiùs ostendimus dict.1.par.quæst.8.quibus nunc addo Decian. post alios id tradentem consil. 43.num.14.vol.1.id autem ideo est, quia de distributionibus annata non soluitur; li-
28 cèt enim † aliæ quoque sint rationes, ob quas Summi Pontifices in regula Cancellariæ statuunt, exprimendum esse verum valorem beneficij in eius impetratione; tamen ea præcipua, & communior est, ne fraus fiat veræ annatæ, & taxæ, vt satis colligitur ex Rebuf.dd.Concord. Gall. tit. de mandat.Apostol.§.fin.in princ.& d. tit. de annat.in princip. apertè verò tradit Petr. Gregor.in tract.de benef.cap.15. num. 8. & meliùs Gomes.in reg.de valor. exprim. in impetrat.benef.in præfat.verf.& est aduertendum, & rursus quæst. 3. circa medium. Probatur tertiò hæc ipsa conclusio optimo argumento ducto ex Extrauag.postulasti, de præben.inter commun. vbi quotidianæ distributiones excluduntur à collecta fructuum primi anni ab ipso Summo Pontifice imposita; annata verò sumitur ex fructibus primi anni, vt superiùs ostensum est. In specie verò, quod de quotidianis distributionibus annatæ non soluantur, respondit Tiber. Decian. consf. 43. num. 14. volum. 1. post Cassador.decis.6. num.6.sub tit.d.præben.ac post alios Gonzal.quem post hæc scripta vidi, dict.§.7. proemial. ad Reg.8.Cancell.num.166.& duob.seqq. vbi id temperat quoad aliquos Canonicatus Hispaniæ propter quædam præstimonia ijs annexa. Limitat autem hoc Decia.
29 ibid.& num.seqq.† vbi in ea Ecclesia nullæ essent præbendæ separatæ à distributionibus, sed omnes reditus positi essent in distributionibus, ex eo, quòd tunc distributiones subrogentur loco præbendarum; & alias inutilis foret constitutio reseruans annatas in singulis beneficijs. Verum de hac limitatione ego dubito; nam non video quomodo tunc distributiones subrogentur loco præbendarum, cum sint planè diuersæ à præbendis, & reseruatio annatæ locum habeat duntaxat respectu beneficiorum, & fructuum eorundem, cuiusmodi non sunt distributiones. Fallit au-
30 tem omnino hæc conclusio † in ijs distributionibus, quæ constatæ sunt ex beneficijs vnitis, & applicatis mensæ Capitulari residentiæ, quæ solet in distributiones diuidi; nam de ijs tunc soluenda est annata, sed id potiùs dicendum est primum quindennium, de quo in seq.concl. Interim verò illud non est ommittendum ad hanc cōclus.pertinens, quod, licèt qui possidet beneficium vigore gratiæ nullæ obtentæ ab Ordinario, teneatur in noua prouisione Papæ narrare fructus, quos percepit, de illis componere cum Camera Apostolica, alias gratia est nulla, Put.cum alijs dec. 26. lib. 1. fecus tamen est quoad distributiones, vt post Cassad. decis.6.in princ. & nu. 4.8.& 9.tradit Gonzal.d.§.7. proem. num. 172.& seq.

Sexta, & postrema Conclusio. De fructibus

31 ctibus beneficiorum vnitorum, & applicatorum mensæ Capitulari, & residentię, vt ex ijs fiant, & diuidantur quotidianę distributiones singulis, qui intersunt diuinis officijs, soluenda est singulis quindecim annis annata illa, quæ quindennium vocatur; ita expreßè definitum reperio in Constit. Pij V. 174. quæ incipit, Apostolicæ, statim citan. atque inter cæteros in specie adnotauit Io. Azor. institut. moral. par. 2. lib. 7. cap. 13. quæst. 6. quoniam, inquit, id apertè constat ex ipsis Sanctionibus Pontificijs de soluendo quindennio cō-
32 stitutis. Ratio est quia quindennium † soluitur de huiusmodi fructibus beneficiorum sic vnitorum, & applicatorum prædictæ mensæ, aut alteri loco, quod non moritur, vt constat ex constit. 8. Paul. 2. quæ incipit, decet Romanum Pontificem Constit. 1. Apostolicæ, Innoc. 8. constit. 3. Iulij 2. quę incipit, ex debito, & seq. Constit. 39. Clem. 7. incipit, cum sicut, Constit. 62. quia sicut, Paul. 3. Iul. 3. constit. 38. cupientes, constit 41. cum nos nuper & constit. 45. cum sicut; Paul. 4. constit. 9. quoniam sicul, cum seq. constit. 14. cum alias postquam, constit. 25. incipit, incumbentia nobis, constit. 43. Apostolicæ, & Pij V. constit. 174. quæ similiter incipit, Apostolicæ; tradideruntque Ant. Maſſ. dict. tract. seu serm. de Annat. in fi. Horat. Mandos. tractat. de Priuileg. ad instar, Glos. 7. num. 29. Flam. Paris. tractat. de resign. benef. lib. 4. quæst. 10. num. 3. Ioan. Azor. dict. cap. 13. quęst 1. & Bursat. dict. consil. 126. num. 88. volum. 2. Cum igitur ex
33 his pateat, † beneficia illa vnita mensæ Capitulari retinere adhuc nomen, & naturam beneficiorum, atque adeo eorum prouentus verè fructus, ac reditus beneficiorum esse, ac dici, quamuis ex ijs deinde fiant distributiones diuidendæ inter diuinis interessentes; nil mirum, si ex ijs soluendum est quindennium, hoc est, annata singulis quindecim annis; fingitur enim quintodecimo quoque anno vacare beneficium, vt ait Mandos. supr. & ex stylo Curiæ soluitur anticipatè, primaq; solutio succedit loco illius annatæ, quæ regulariter semel soluitur in ingressu beneficij. prout etiam ex dict. Constit. Paul. 2. & Ant. Maſſ. loc. cit. tenuit Rot. Rom. coram bon. mem. Litta 15. Ianuarij, & 23. Iunij 1595. & coram Card. Seraph. decis. 401. num. 2. & decis. 410. num. 1. Cum autem annata, atque adeo quindennium sit soluendum ex fructibus primi anni, vt ante do-
34 cuimus; apertè sequitur, † eius solutionem faciendam esse ab eo beneficiato, seu ijs Capitularibus personis, quæ illos perceperunt; onus enim fructuum sequitur fructuum possessorem. l. hactenus, ff. de vsufruc. & l. quæro, ff. de vsufr. leg. neq; inspicitur ius, sed is, qui fructus percepit, tenetur ad onus reale, iuxta doctrinam Bart. communiter receptam. dict. leg. quæro, & l. 1. C. de annon. & tribut. lib. 10. ex quo fit, vt successores ob id grauandi non sint, quod de annata expreßè statuit Nicol. V. dict. constit. quæ incipit, olim alias, ad Sacram Petri Sedem: & ex eo etiam facile comprobari potest, quòd, cum omnino negari nequeat, quin illæ Capitulares personæ, quæ eo anno reperiuntur, in quem cadit quindennium, illud integrum soluere teneantur, huiusmodi solutionem differentes ex sua negligentia commodum hoc reportarent, quòd eius partem, si illarum personarum aliqua, vel etiam totum, si omnes resignauerint, soluerent successores in beneficijs; atque adeo non sua cuique, sed alijs mora esset nociua, contra vulgatorum iurium apertam dispositionem. Tenebitur autem pensionarius pro rata contribuere, iuxta ea, quæ de decima Papali latiùs tradidimus tractat. de decim. cap. 9. num. 87. cum seq. quod notandum est, quia huiusmodi casus plerunque euenire potest in praxi. Interim verò finis ex his imponatur huic quæstioni.

SVMMAE RERVM.

1 *Summam huius Tractatus cur Auctor confecerit.*
2 *Ius aliud commune, aliud speciale item aliud scriptum, aliud non scriptum; num. 3.*
4 *Arbitrio iudicis relinquitur, quod non est in iure definitum, etiam non scripto, vel speciali; num. 5. & 6. etiam quoad pœnam; num. 7.*
8 *Arbitrium iudicij debet esse regulatum.*

9 *Ma-*

59 Capi-

59 *Capitulis de reb spiritualib. habendis qui non adfue int, qualiter ex Conc. 7. Prouinc. Mediol. puniantur.*

60 *Mortuarijs qui non interfuerint in tempore, quam pœnam ex Synod. Diœcef. 3. Med. subeant.*

61 *Absentes concionis, aut publicę lectionis parandæ causa, an ex Synod. Diœc. Med. distributiones capiant.*

62 *Diaconi, & Subdiaconi, aliique Clerici Ecclesiæ Collegiatæ certis diebus communionem non sumentes, quomodo ex Syn. 11. Diœcef. Med. puniendi sint.*

63 *Antiphonæ B. Virginis in Sabbatis, aut Vespertinæ orationi diebus festis qui non interfuerint quid de distributionum censu amittant.*

64 *Pœna amissionis distributionum quotidianarum quando sit arbitraria.*

65 *Arbitrium iudicis in imponenda pœna amissionis distributionum regulari debet ex circumstantijs item ex ratione legis, & æquitate; num. 66. & ita, vt de similibus ad similia procedatur. num. 67.*

68 *Iudex in imponenda pœna amissionis distributionum arbitraria inclinare debet in benigniorem partem, nisi agatur de fauore cultus diuini.*

69 *Iudex quomodo regulare debeat arbitrium suum, tam ex iure ciuili, quam Canonico in infligen lis pœnis: & ibi quid præcipue a Prælatis in sibi subditis coercendis obseruandum sit.*

70 *Pœnas ab ipso quoq; iure communi in delinquentes statutas, ac definitas, an, & quando, quomodoue possit Iudex arbitrio suo moderari, aut etiam immutare, vel condonare, remissiue.*

Quibus ex causis Clericus aut eo ipso priuetur, aut priuari possit Distributionibus Quotidianis. Quæstio X.

CVM hucusq; in hoc Tractatu, premissis quibusdam generalibus, fusè de acquisitione, amissioneq; Distributionum quotidianarum egerimus iuxta iuris communis vt plurimum dispositionem, hoc est, secundum canones, & leges, aut etiam Doctorum traditiones; pro eiusdem Tractatus absolutione illa vnica
1 Quæstio reliqua nunc esse videtur, † vt, quod plerique Doct. in calce cuiusuis quæst. ipsorumue Tractatum præstiterunt, maximè vero Lambertin. in tract. de Iurepatronatus, & Anton. Faber in suo Tract. de varijs nummariorum debitorum solutionibus; quod etiam fecit Hier. Gonz in initio comment. sui ad Reg. 8. Canc. ea omnia, quæ præcipue circa distributiones huiusmodi, attento communi, iure hactenus dicta sunt, vnam in summam, & epitomem colligamus; eaq; statim subijciamus, quæ hac in re, vel iure speciali Mediolanensis Prouincię, aut Diœcesis, quod etiam in proœmio huius Tractatus polliciti sumus, decreta, sancitaq; fuerunt; vel, communi, & speciali iure deficiente, arbitrio suo Iudex, & Superior decernere, ac præstare potest. Vt autem dilucidius, & aliqua cum methodo in tota hac quæstione procedamus, quædam breuiter pręmittenda sunt.

2 Præmitto igitur primò, ius † aliud esse generale, seu commune, quod omnes deuincit, prout sunt leges, canones Concilia generalia, & his similia; aliud vero speciale, seu particulare, quod ad certa dumtaxat loca pertinet, cuiusmodi sunt Concilia Prouincialia, vel Diœcesana, iura municipalia multarum Ciuitatum, Concordata Galliæ aliaq; huius generis, vt constat ex l. omnes populi, ff. de iust & iu. l. cunctos populos, C. de Sum. Trin. & fid. Cathol. vbi Legistæ; id quod etiam adnotarunt Canonistæ in rub. & in c. 1. de constit.
3 ext. & in 6. Rursus † aliud est ius scriptum, aliud non scriptum, hoc est, consuetudo, vt tradunt Doct. cum alibi passim, tum in l. de quib. ff. de leg. l. 1. C. quæ sit lon. consuet. cap. consuetudo, dist. 1. & in rub. de consuetud. De qua quidem consuetudine, eiusq; requisitis plura inter cæteros congesserunt Scribentes in cap. fin. eod. tit. pręcipue vero Roch. Curt. & Petr. Rauen. in enarrat. eiusd. tit. Salazar tract. de vs. & consuet. ac nos, quæ magis necessaria sunt, scripsimus sup. hoc eod. tract. par. 2. quæst. 12. & tract. de Option. Canon. cap. 2. quæst. 2.

4 Premitto 2. quod † cum aliquid in iure definitum non est, illud iudicis arbitrio relinquitur, vt patet ex l. 1. de iu. delib. & l. in

in venditione, ff. de bon. auctor. iud. possid. cap. de causis, de offic. deleg. pluribusq; comprobant inter alios Io. Coras. lib. 4. Miscell. iur. cap. 12. num. 5. cum seqq. Io. Neuiz. in Sil. Nupt. lib. 5. num. 74. Vigel. in proem. Meth. iur. controu. reg. 2. in princ. & Iacob. Menoch. lib. 3. de Arbitr. iud. in proem. num. 5. & quæst. 14. num. 3.
5 cum seqq. vbi etiam optime ostendit, † locum id habere non modo in iure scripto, sed & in non scripto, seu consuetudine vt nimirum arbitrarium id non sit, quod a consuetudine definitum est, ex communi Doct. sententia per tex. in l. si quis reum. ff. de custod. reor. dum ibi Præsidi data est puniendi potestas, si pœna cautione, aut expresso decreto, aut consuetudine definita non sit. id quod etiam ex eo confirmatur, quod consuetudo ius quoddam est, d. cap. consuetudo, dist. 1. & cap. fi. iuncta Glos. ibid. recepta ver. de iure de-
6 bita, de consuetud. in 6. immo † & locum habebit in statuto, aut alio speciali iure, cum hoc ius adesse supponamus, illud autem & ipsum ius quoddam esse, constet ex prædictis. Deniq; id locum obtine-
7 re † etiam quoad pœnam; ita, vt iudex arbitrio suo delinquentem punire tunc possit, cum pœna a iure definita non est, docet Menoch. sup. per tex. d. l. si quis reum, & alia, quę adducit; precipuè verò id probat tex. d. cap. de causis, l. hodie, ff. de pœn. & l. 1. §. expilatores, ff. de effratt. & expil. cum alijs, quibus id fusè adstruunt Bern. Diaz in Prax. Crimin. Canon. cap. 147. in nou. vbi Ignat. Lop. in addit. & Ant. Gomez tom. 3. var. resol. cap. 6. num. 7.

Præmitto tertiò, arbitrium hoc iudicis, seu Superioris in ijs, quæ a iure definita
8 non sunt, † non omnino liberum, & indefinitum fore, sed certis regulis, & finibus circumscribi, ac definiri; & in summa, arbitrium boni viri esse debere, vt inter cæteros expressim tradiderunt Coras. Menoch. Neuiz. Vigel. & Gomez locis cit. Qua vero id ratione faciendum sit, inf. concl. vlt. explicabimus, in qua, quid huiusmodi arbitrium circa distributionum priuationem possit, differemus.

Præmitto denique titulum propositæ quæst. & materiam, circa quam potissimũ
9 ea versabitur, † licet similis videatur titulo, & materiæ 7. quæst. huius 3. par. ab vtroq; tamen longe differt; ibi enim generatim dumtaxat aliquas regulas tradidimus ad dignoscendum, quando pœna amissionis distributionum eo ipso, vel per sententiam solum incurratur; hic autem speciales casus recensebimus, in quibus ea pœna amissionis, ac priuationis distributionum vel ipso iure infligatur, vel a Iudice, & Superiore possit infligi. Quibus præmissis iam ad conclusiones descendamus.

Prima Conclusio. Breuiter, ac summatim complectentes quicquid in hoc Tractatu de distributionibus quotidianis latius disputauimus, iuxta iuris communis dispositionem, hoc est, iuxta canonum, legumq; sanctiones, ac simul etiam Doctorum crebriores, veriorésq; traditiones;
10 (quæ quidem, † licet probabilem dumtaxat vt plurimum habeant auctoritatem, pluribus id comprobante Vigel. in d. proem. Method. iur. controu. reg. 2. & cap. 3. tit. de opin. Doct. ad iuris tamen communis dispositionem iure optimo reducuntur, vt satis sensit ibid. Vigel. dum inter iuris, legumq; species Doctorum collocat opiniones.) Epitomem hanc, & anacefaleosim ita iam, si lubet, exordiamur.
11 Distributiones quotidianæ † sic dictæ, quia iuxta cuiusque merita, & qualitates, quotidianumq; laborem in Ecclesia susceptum diuinis interessendo, aliaq; munia exercendo, Clericis tamquam merces, denariusq; diurnus tribuuntur, vt sup. 1. par. huius tract. quęst. 1. ostendimus; quęq. nunc distributiones, nunc portiones quotidianæ, nunc victualia, nonnunquam sportulæ, ac diaria, aliquando etiam, sed impropriè, beneficia manualia nuncupantur, vt d. 1. par. quæst. 2. demonstrauimus;
12 estq; † tertia ex illis quatuor distributionum specieb. quas ibid. quæst. 3. recensentes comprobauimus; a nobis definiuntur, diurnum stipendium, quod Ecclesiarum Collegiatarum Clericis distribuitur, quatenus vere, vel per iuris fictionem diuinis officijs pro sui muneris qualitate inseruientes intersunt; quæ definitio affertur, & explicatur quæst. 4. Porro hæ ipsæ distributiones,

13 butiones, † si earum originem spectes inductæ sunt, quoad substantiam quidem, iure naturali,& diuino; quoad modum au tem, & formam iure dumtaxat humano, eoque nouo Concil. Trident. fauore diuini cultus, vt is in Ecclesijs augeatur; quæ omnia, præmissis quibusdam de diuinis officijs, Canonicisque ipsis fusiùs pertractantur dict. 1.par.quæst.5. Regulariter
14 verò † non veniunt distributiones quotidianæ appellatione fructuum beneficij,nisi largè,atque impropriè, & vbi Canonicatus,portio, aut dignitas alios rêditus nō habet, præter distributiones, vt quæst. 6. docuimus;sed neque nomine redituum, prouentuum, aut obuentionum beneficij; venient tamen nomine prouentuum Ecclesiasticorum, sicut, & emolumentorum ipsius beneficij,vti probauimus quæst.7.Si
15 militer † computari non debent in valore beneficij;ex quo fit, vt nec earum valor in illius impetratione sit necessariò exprimendus; idq; licèt ipsæ distributiones ad certam summam reduci posse videantur, nulliue alij reditus sint illius beneficij. quæst.8.

Non possunt autem distributiones quo-
16 tidianæ † sequestrari in termini Clem.vn. de sequestr. poss. & fruc. vt quæstion. nonã conclusion.prima docuimus, aut iuxta Constitut. 142.Pij IV. quamuis possint distributiones grossæ, vt conclusion. 2. demonstrauimus.poterunt verò,& debebunt sequestrari etiam quotidianæ in terminis Constit.57.Pij.V.de quo latiùs d ct.quæst. 9.concl.3.item,vbi ob delictum feratur cẽsura in clericum Ecclesiæ Collegiatę iam ad distributionem partecipationem admissum, donec de iniustitia, vel nullitate cẽsuræ cognoscatur;conclus.4.Itemque vbi de beneficio,aut distributionibus ipsis principaliter disputatur,si clericus ille suspectus sit de fuga,aut dilapidator, alijsque in casib.relatis concl. 5. vbi etiam ostendimus, idem fieri posse,vt ex distributionibus creditori clerici satisfiat, vel fideiussor indemnis seruetur. Quoties verò fit sequestratio, vel adiudicatio distributionum creditori, vel fideiussori ex ijsdem subueniendum erit clerico debitori, ne fame pereat vt conclus.6.eiusd.9.quæst.docuimus. Deniq;in quæst.10.& vlt.d.1.par.definiuimus
17 distributiones quoad sui ortum, seu introductionem fauorabiles esse ratione cultus diuini; post introductionem quoque si de eodem cultu, vel augendo, vel conseruando agatur, fore fauorabiles; atque adeo hisce duobus casibus latam faciendam esse interpretationem, ac in dubio pro fauorabili parte pronũciãdũ;secus autẽ neq;fauorabiles eas fore,neq;odiosas.Et hæc qui dẽ habẽtur in prima parte huius Tractatus.
18 In secunda vero Parte, cum † quæstione prima docuerimus, ius percipiendi quotidianas distributiones competere Clericis dumtaxat Ecclesiarum Collegiatarum, vtpute Canonicis etiam Supernumerarijs, Mansionarijs, seu Portionarijs, obtinentibus Dignitatem, & alijs Clericis, qui Collegium aliquod in eisdem Ecclesijs constituunt, tenenturque inibi diuinis interesse; vbi quoque vidimus, quid de Canonicis Ecclesiarum non numeratarum, & Coadiutoribus siue simplicibus, siue cum futura successione, aut ijs, quibus hi dantur, statuendum sit: dici-
19 mus † quæstione secunda, quòd, licèt non teneantur Canonici psallere cum officium fit Cantu figurato, aut etiam cum fit cantu Ecclesiastico, quem firmum vocant, canere Antiphonas completas, Responsoria, & alia huiusmodi, si adsint Mansionarij; tamen extra hos casus nonmodò compelli possunt Canonici, & qui obtinent Dignitates in Ecclesijs Collegiatis, etiamsi adsint Mansionarij, tam munera sua obire, canendo Missam, Euangelium, aut Epistolam, tum etiam Diuina Officia in Choro psallere sub pœna amissionis Distributionum quotidianarum; verum etiam seclusa quauis speciali Constitutione, vel Consuetudine easdem distributiones eo ipso amittunt, si hæc omnia legitimo cessante impedimento non impleuerint; & si admittenda est quadragenaria consuetudo, quòd Canonicatum, vel Dignitatem obtinentes psallere non teneantur, vbi adsint Mansionarij, alijue Clerici, qui id præstare possint, eaque consuetudo à pijs iuris indu-
20 cta sit. Quæst. 3. † docemus, distributiones assignandas esse singulis horis Canonicis, & Missæ conuentuali; necnon officio B. Mariæ Virginis, ac Mortuorum in

Eccle-

Ecclesijs, in quibus ex consuetudine, vel statuto recitari debet; idemq; fieri posse in supplicationibus, Conuentibus Capitularibus, alijsq; huiusmodi actionibus, quæ communiter obeuntur: hanc autem portionum assignationem ad Episcopum simul cum Capitulo, vel etiam solum Capitulum pertinere; nec tamen eam assignationem necessariò fore seruandam, quam generaliter in beneficijs habet Extrauagans Pij V. quæ incipit, ex proximo Lateranensi Concilio. Deniq; distributiones assignatas intelligi singulis horis, ita, vt pars notabilis non omittatur, quæ quoad vltimum gradum decima constitui potest; quamuis tolerari possit cõsuetudo tribuẽs distributiones ijs, qui neque integris, neq; omnibus horis interfuerit. Quæst. autem 4. postquam docuimus, rationi, ac iure consonum esse, vt qui maiorem dignitatem in Ecclesia Collegiata obtinet, maiores quoque habeat distributiones, in eoque præcipue attendendam esse consuetudinem; dicimus; seclusa consuetudine obtinentem Dignitatem simul, & Canonicatum, vel duos Canonicatus in eadem Ecclesia, simplices distributiones consequi
21 debere. Quæst. 5. † præmisso, quot modis quis dicatur absens, quotuplex sit absentia & in quo differant præsentia, residentia, & interessentia; regulam negatiuam constituimus, distributiones non dari absentibus, licèt præsentes sint in ciuitate; aut etiam residentibus, sed ijs tantum, qui statis horis in Ecclesia diuinis officijs intersunt: tum illam, absentem iusta de causa apta tribuere distributiones tunc eas percipere, cum ea causa est absentiæ, vt quia solet is nõ impeditus diuinis interesse: mox illã impedimentũ affectatũ, quodue facilè potuit remoueri, non excusare impeditum ab amissione distributionum. Tandem illa statuitur conclusio, absentem à Choro, & Ecclesia ob iustam, & rationabilem corporis necessitatem percipere debere quotidianas distributiones, ac si diuinis interesset. ex qua statim inferimus, quid dicendum de absente causa leuandi corporis, necessariæ respirationis, peregrinationis, cõfessionis suorum peccatorum; quid de eo, qui priuata vi detinetur, aut ab hostibus, aut causa repræsaliarum, obsesus datus est; quid de illo, quia abest ob iustum metum, causaue belli siue humani, siue diuini, hoc est, pestis; quid denique de iniustè bannito, relegato, vel carcerato, aut aliàs iniustè impedito. Quæst. 6. illam
22 † firmauimus conclusionem, distributiones deberi clericis absentibus causa infirmitatis; q̃ multis modis ampliauimus, & limitationibus. Quæst. 7. vidimus, regulariter absentes propter senectutem non percipere quotidianas distributiones, nisi ita senio sint confecti, vt pro infirmis habeantur, aut consuetudine, constitutioneue inductum sit, vt, qui diutiùs Ecclesiæ inseruierit, absens interesse censeatur. Quæst. 8.
23 docuimus, † absentes in seruitio Episcopi, habere quidem fructus præbendarum, non tamen debere vt sic percipere quotidianas distributiones, nisi, dum in huiusmodi seruitio est, principaliter Ecclesiæ suæ vtilem rem faciant: idemque statuimus quæst. 9. de existente in seruitio Cardinalis, vel Papæ. Quæst. 10. dicimus, quod, licèt studentes in Sacra Theologia, iureue Canonico, vel Ciuili percipere possint in absentia fructus præbendarum; non tamẽ poterunt quotidianas distributiones; nisi adsit contraria consuetudo. Quæst. 11. fi-
24 sè docuimus, † absentes propter Ecclesiæ suæ particularis, cui adscripti sunt, vtilitatẽ, vel necessitatem distributiones percipere debere; vbi etiam dissoluimus antinomiam duorum canonum, nimirum cap. cum non deceat, de elect. in 6. & cap. vn. §. statuimus, de cler. non resid. eod. lib. Inde autem intulimus, quid dicendum sit de Canonico, quem ad Curiam Romanam mittit Episcopus pro Ecclesiæ necessitate; quid de Syndico, vel Thesaurario Capituli eius negotia procurante; quid de Canonico, vel Mansionario celebrantẽ tempore diuinorum siue ratione tituli, siue Cappellæ mercenariæ, siue ex mera deuotione; quid de ijsdem, dum Piorum locorum, quorum Præfecti sunt, administrationi incumbunt; quid de Examinatoribus, Visitatoribus, Pœnitẽtiario, aut aliter confessiones audiẽte; quid de Canonico, aut Dignitatem in Collegiata obtinente, qui simul curam habeat animarum, dum eam exercet, quid de Theologo, aut Vicario, siue Episcopi, siue Capituli Sede vacante, quiue

tie Concilio interest: quid deniq; de eo, qui causa Ecclesiæ suæ a Collegio missus abest in publico munere, puta Magistra-
25 tus, vel legationis. Quæst. 12. † præmissis nonnullis circa consuetudinis naturam, & requisita diximus, quod, licet valeat consuetudo, vt absens percipiat fructus præbendæ; non tamen, vt distributiones, nisi certis in casibus, qui ibidem recensentur, vt puta, quòd absuturo, vel redeunti propter Ecclesiæ suæ vtilitatem duo, vel tres dies dentur ad colligendas, componē dasue sarcinulas; quib. tamen diebus distributiones percipiat: quod absentes per duos menses in discursu anni ob quietem, vel negotia sua, easdem percipere possint, ac si diuinis interessent: quòd Clerici post 70. ætatis annum, aut diuturnum Ecclesiæ seruitium earumdem quamuis absentes, participes sint; & his similibus. Quæst.
26 13. † præmisso generaliter, quid possint Episcopi, & alij inferiores Summo Pontifice, præcipuè contra canones statuendo, dicimus concl. 1. & 2. quòd licèt possit Capitulum sine Episcopo statuere de quotidianis distributionibus quoad modum eas diuidendi, & similia; non tamen prout concernunt statum, & regimen Ecclesiæ. concl. verò vlt. regulam constituimus, non valere statutum, per quod absentib. dentur distributiones; quæ tamen aliquas patitur restrictiones, de quibus ibi latè. Quæst. autem 14. præmissis differentijs inter priuilegium, dispensationem, & beneficium, docuimus, posse Summum Pontificem alicui priuilegio concedere, vt absens percipiat distributiones; verùm id non censeri concessum, si solum indulgeat clerico Ecclesię Collegiat[illegible]t percipiat fructus beneficij sui integrè, ac si in ea Ecclesia resideret: quòd si expressè alicui concedatur à Papa priuilegium, vt possit in absentia percipere fructus, reditus, prouentus, obuentiones, & emolumenta sui Canonicatus, atq; etiam distributiones quotidianas, adhuc non comprehendi mortuaria, seu anniuersaria defunctorum: interpretationem autem huic priuilegio tribui a statuto, & cō suetudine rationabili illius Ecclesiæ omnino verò idem priuilegium ad praxim deducendum esse quantum fieri possit sine diuini cultus detrimento. Quæst. 15. bre-
27 uiter † prænotatis de excommunicatione, suspensione, & interdicto, quæ necessaria videbantur, fusè ostendimus, clericum iustè excommunicatum, suspensum, aut interdictum ab ingressu Ecclesię amittere distributiones quotidianas, neq; eas recuperare; sicut iniustè excommunicatus suspensus, aut interdictus recuperat a Collegis suis, qui eas perceperant. Quæst. 16. præmisso discrimine inter cessationem a diuinis, & interdictum Ecclesiasticū; quoad interdictum quidem diximus, quòd, cū eo durante diuina officia in Ecclesia secretò, vt plurimum, & aliquando etiam publicè recitentur, clerici, qui eius tempore diuinis nō interfuerint, distributiones amittent, sicut extra illud tempus.

Quoad cessationem verò si quidem iniusta sit, distributiones eius temporis Ecclesiæ restituent, si iusta, eas ab illo recuperant, qui causa fuit cessationis. Quæst. 17.
28 postquam † aliqua prænotauimus de depositione, degradatione, priuatione beneficij, irregularitate, notorioq; peccato; Dicimus primò, depositum, ac degradatum verbaliter, aut actualiter, distributiones amittere, licèt habere debeat alimenta, ne fame pereat. Secundò, priuatum beneficio similiter priuari distributionibus, nisi legitimè appellauerit; qua appellatione pendente, si diuinis intersit, eas percipiet, sed restituet a die commissi criminis, si sententia priuationis transeat in iudicatum. Tertiò, clericum irregularem non amittere distributiones, nisi quatenus tribuuntur ijs, qui aliquem ordinem exercent. Deniq; nullum notorium peccatorem, præter fornicatorem ratione peccati priuari distributionibus. Quæst. verò 14. nonnullis de simonia præmissis, docuimus concl. 1. clericum, qui minùs principaliter propter distributiones ad officia diuina conuenit, neq; peccare, neque; ad earum restitutionem teneri; concl. 2. eum, qui principaliùs aut æque principaliter propter distributiones conuenit, simoniam mentalem committere, ad distributionum tamen restitutionem non teneri. concl. verò 3. clericum qui per simoniam accepit beneficium promisso, sed non soluto pretio, vel eius parte, non teneri, saltem ante sententiam, ad beneficij, aut distributionum restitutionem;

nem;

nemo licet puniri possit. quod si in receptione huiusmodi beneficij simonia ex vtraq; parte completa sit, receptio nulla est, & ab eo die fructus, ac distributiones restitui debent; prout ostendimus concl. 4. Denique dicimus conclus. vlt. committi ab eo simoniam, qui pretio a Capitulo impetrauit, vt ad distributiones admitteretur.

29 Quæst. 19. † præmissis ijs, quæ de ætate ordine, & ceteris qualitatibus præficiendorum ad beneficia Ecclesiarum Collegiatarum dicenda videbantur, ostendimus, obtinentem beneficium in eiusmodi Ecclesia, modò alias idoneus sit, admitti debere ad distributiones, antequam ordinem annexũ suscipiat: nisi obsit consuetudo, aut specialis constitutio. non esse autem ad illas admittendum, si in ea ætate constitutus non sit, vt intra annum ordinem suo beneficio annexum possit suscipere; sicut neq; eum, qui cantus requisiti peritia careat. subiecimus mox de omittente fidei professionem & Canonico, qui diuinis intersit, non tamẽ in loco, & habitu Canonicali, an lucretur distributiones. Tandem Quæst. 20. & vlt. d. 2. par. postquam prænotauimus, quibus competat habere vocem in Capitulo, docuimus concl. 1. posse clericum Ecclesiæ Collegiatæ habere vocem in Capitulo, & tamen non admitti ad quotidianas distributiones; concl. vero 2. eaq; fin. fieri quoq; posse diximus, vt huiusmodi clericus distributionum particeps effectus sit, habeatq; ius eas percipiendi saltem pro parte, non tamen habeat vocem in Capitulo. Et hæc sunt, quæ egimus in 2. par. huius Tract.

In hac deniq; 3. & postrema Parte

30 hæc habentur. Quæst. 1. † præmissa definitione, ac diuisione dominij, dicimus, quod, licet probabilius sit, clericos non habere verum, & proprium dominium redituum Ecclesiasticorum, qui a distributionibus quotidianis distinguuntur; tamen probabilius quoq; est, eos esse veros dominum distributionum ipsarum, quas iustè acquisierunt. Quæst. 2. demonstratur, quod, sicut de ceteris reditibus Ecclesiasticis saltem libere testari non possunt clerici, ita libere possunt de distributionibus. Quæst. 3. quod, licet Clericis, (quicquid sit de consuetudine,) iure communi intestato non succedant consanguinei, aut alij legitimi hæredes in reliquis reditibus Ecclesiasticis, succedunt nihilominus in distributionibus quotidianis; & quidem etiamsi

31 adhuc exactæ non fuerint. Quæst. 4. † diximus in 1. concl. posse clericos in ægritudine constitutos donare inter viuos in pios vsus aliquam partem redituum Ecclesiasticorum etiam distinctorum a distributionibus, in 2. concl. posse, etiam seclusa quauis consuetudine, in vsus quoq; non pios donare inter viuos quotidianas distributiones. in 3. deniq; heredem, donatarium, vel alium clerici successorem in distributionibus eas habere ad ratam temporis, quo clericus diuinis interfuit, & Ecclesiæ inseruiuit. Quæst. 5. præmisso discrimine inter donationem, remissionem, & transactionem, conclusimus primò, posse clericum distributiones, quas alter malè quæsierat, sibi applicatas & traditas illi ipsi donare, qui eas amiserat. Secundo, quod, licet conuentio, & remissio de futuro circa quotidianas distributiones male perceptas retinendas fieri nequeat; probabiliter tamen sustineri potest, non esse prohibitam remissionem de præterito, modo nulla præcesserit conuentio, frausue subsit; licet probabilius sit oppositum. Tertio, quod vbi dubium oriatur super distributionibus præteritis, transigi potest etiam absq; Superioris auctoritate, sine qua non poterit super futuris. Quæst. 6.

32 † prænotatis ijs, quæ circa coniunctorum species, iusq; ipsum accrescendi erant dicenda, regulam constituimus, quod distributiones non interessentium interessentibus accrescunt: quæ multis modis ampliatur, & limitatur vsq; ad 3. conclus. in qua docemus, ius accrescendi locum habere non posse, si nullus ex Ecclesiæ ministris diuinis intersit; verum tunc distributiones omnes Ecclesiæ fore applicandas. Deniq; agimus, quando incipiat ius accrescendi distributionum in casu censuræ incursæ, aut resignationis puræ, vel conditionalis. Quæst. vero 7. cum multa præmiserimus de lege pœnali, nonnullasq; regulas posuerimus ad dignoscendum, quando lex pœnalis contineat latam, vel ferendam, sententiam, statuimus tres conclus. quarum prima est, legem pœnalem, quæ continet ferendam sententiam, non obligare etiam in

con-

conscientia reum ad eam subeunda ante sententiam iudicis condemnatoriam. altera est, etiam legem pœnalem continentem latam sententiam non obligare ante declaratoriam: cui tamen conclus. nonnullas ibidem adhibemus restrictiones. Tertia demum concl. habet, pænam amissionis distributionum, si quidem ipso iure imposita sit a Pontificia sanctione, obligare ante declaratoriam; secus autem si ab inferiori constitutione infligatur. Quęst.
33 8. † primum quidem ostendimus, regulariter pensionem non imponi, neque impositam censeri super distributionibus: quod tamen ibidem quibusdam in casibus restringimus. Deinde dicimus, quod vbi pensio imposita est vel in totum, vel pro parte super distributionibus, pro ea parte soluenda est ab eo, qui optat: secus autem, si mutet titulum. vacante autem huiusmodi titulo, qui grauatus sit pensione imposita super distributionibus, decurrentes interim pensionis termini soluendi non sunt a Capitulo percipiente distributiones, sed vel a nullo, vel a successore in beneficio. Tandem in quæst. 9. quæ proximè antecedit hanc 10. & postremam quæst. quam prę manibus habemus, diximus, de quotidianis distributionibus soluendam esse decimam spiritualem; Papalem item non quidem regulariter, sed tunc, cum vel expresse super ijsdem imponitur, vel super prouentibus omnibus Ecclesiasticis: sicut nec soluenda est illa decima, quæ pro fabrica, vel erectione Seminarij clericorum aliquando exigitur: neq; ea, quę vocantur annalia; aut congrua portio, vel subsidium charitatiuum, aut annata; quæ tamen, sicut etiam quindennium, persoluenda erit de beneficijs initis mensæ Capitulari, quorum reditus, vel ab initio, vel postmodum conuersi fuerint in distributiones, quę inter eos clericos diuidantur, qui diuinis interfuerint, & debita Ecclesiæ munera præstiterint. Quæ verò in hac ipsa 10. quæst. ante huius summæ initium diximus cum satis breuiter ea perstrinxerimus, summa non indigeat.

Ex his igitur habes, candide Lector, breuem quandam summam, & epitomem totius præsentis Tractatus, simulque expeditam 1. cócl. quam in hac postrema quęst. instituimus de pæna amissionis distributionum a iure communi proposita. Sequitur nunc, vt ad eandem pœnam a speciali iure
34 impositam veniamus: si † tria prius hac in re monuerimus. primū est circa ius, quod aliquando speciale, aliquando commune, seu potius generale dici, esseq; potest, nimirum circa consuetudinem, quam ius non scriptum Doct. passim appellant: id autem est, quod si pœna hæc amissionis distributionum quibusdam in casibus legitima consuetudine aut circa quantitatem, aut etiam simpliciter inducta sit, tunc ea omnino erit infligenda, neq; locum habebit arbitraria pæna, ipsumue iudicis arbitrium, per ea, quæ sup. initio huius quæst. præmis. 2. attulimus, præcipue vero tex. in l. si quis reum, ff. de custod. reor. vt autem generatim scias, quid consuetudo possit tum in tribuendis, tum in auferendis distributionibus ab ijs maximè, qui absunt ab Ecclesia, consules ea, quæ sup. par. 2. quæst. 12. latius disputauimus; speciales enim cuiusque loci, & Ecclesiæ cósuetudines recensere, sicut difficillimum, ac planè impossibile, ita pene infinitum esset. Alterum, quod monendum hoc loco putauimus, illud est, quod ius speciale Conciliorū Prouinciæ, ac diœcesis Mediolanē. quo ad hasce pœnas, & mulctas amissio-
35 nis distributionum prosequi† vtile admodum erit: tum quod ea Diœcesis, & Prouincia amplissima est, tum etiam quod huius Decreta ab æter. mem. S. Carolo edita, quæ in Actor. Med. Eccles. volumine continentur, pene vniuersæ Christiani Orbis Ecclesiæ summo cum studio perquisita pari cum approbatione susceperunt: tum deniq; quia, sicut ius municipale in quaque ciuitate tamquam ius commune seruandum est vt constat ex l. omnes populi. ff. de iust. & iu. & alijs adductis initio
36 huius quæst. in 1. præmis. ita † Synodi siue Diœcesanæ, siue Prouinciales in quauis Diœcesi, & Prouincia, vt patet ex ijs, quæ sup. par. 2. q. 13. concl. 2. contra Gratian. attulimus; iunctis ijs, quæ latè inter ceteros tradunt Bertach. in tractat. de Episc. 3. par. & Henr. Bott. tract. de Synod. Episc. fere per tot. & in specie quoad ea, quæ ad debitum in diuinis officijs regimen spectant, adest decretum Tridentin.

Concil.sess.24..cap. 12. de reformat.in fin. & quoad pœnas infligendas, deficiente iure communi attendenda esse statuta Synodalia pluribus ostendit Bern. Diaz in sua Prax. crimin.canon.Verbo, canonicis, vel Synodalibus c. 144. iuxta nou.impress.
37 deficientibus vero etiã Synodalibus † standum erit statutis particularibus cuiusque Ecclesiæ Collegiatæ, modo rationabilia sint, per tex.in cap. 1.de constit. in 6. cum ibi not.& traditis a nobis sup.d. quest.13. ferè per tot.Tertiò, ac postremò illud admonendi sumus, quod, cum earum pænarũ amissionis distributionum, quæ in hisce statutis,& Concilijs siue Prouincialibus, siue Diœcesanis infliguntur, aliquæ iam ab ipso iure communi impositæ sint, aliquæ vero super additæ rursusq; aliæ comminatæ sint, aliæ ipso iure propositæ; illæ tantum eo ipso ante sententiam declaratoriam erunt a clericis subeundæ, quæ iam a iure communi erant eo ipso impositæ, per ea quæ latè attulimus sup. hac ead. 3. p. quest.7.conclus.vlt.Iam igitur hisce hac in re præmissis.

Secunda Conclusio sit de pœnis,& mulctis amissionis distributionum contentis in Prouinciæ, ac Diœcesis Mediol. Concilijs, quas, eorum ordinem sequentes recensebimus.

In Conc.ergo Prouin.1.Const.par. 2. in generali tit.de Ministr Eccl. & diuin.offic. speciali vero Commun. de Ministr. versic.
38 Nixi etiã, decernitur,† vt nulla Canonicorũ, aut aliorũ pactio, remissio, aut collusio fiat, factaue vim habeat; nullumq; statutũ, aut consuetudo valeat, quibus aut absenti quauis de causa eius diei, vel sacræ horę, in qua muneri suo defuerit aut omnino cuiquam contra quàm iure communi, & Tridentini Concilij, ac Prouincialibus constitutionibus de finitum sit, distributiones quotidianæ dari possint, & si datæ fuerint, qui eas acceperit, suas non faciat, sed eas restituat; quæ ipso iure accrescant alijs inseruientibus, qui eiusmodi pactioni, remissioni, collusioni, vel prębitioni assensi non fuerint: nisi ex constitutionibus Ecclesiæ probatis alteri debeantur; si vero omnes consenserint vsibus Ecclesiæ iam tunc addictæ intelligantur. Item tit. de ijs, qui dignit. Person. aut Canon. hab. hæc
39 statuuntur. Vt † ij quoque qui Dignitates, Personatus, vel Canonicatus obtinent, cum alijs in Choro psallant, secus pro absentibus habeantur. Vt hebdomadarius, si officio suo defuerit, trium dierum distributionibus careat. Vt Clericus, qui officio suo iuxta ordinem sacrum beneficio, quod in Collegiata Ecclesia obtinet adiunctum per se non fungitur, priuetur eius officij distributionibus, in quo muneri suo defuerit: nisi legitimè impeditus impetrata licentia ab eo, qui Choro pręsideret, vel Superiore Ordinario per alium satisfecerit. Vt Canonici, qui tempore diuinorum officiorum sine euidenti necessitate Capitulum habuerint, distributionem eius horę ne capiãt, in qua id commiserint. Tit.quoque speciali de offic.Màgist.Chor. & cæremon.decernitur, vt qui non fecerit quod ei in Tabella ab hoc Magistro conficienda præscriptum fuerit, eius horæ, in quam peccarit, distributiones amittat. Præterea tit. de offic. Mansionar.
40 cauetur, † Vt mansionarij, ad quos præcipuè pertinet, cum oportuerit, ad lectorile accedere, vt Antiphonas, responsoria, gradualia, & alia huius generis canant, si id facere omiserint, illius horæ, in qua non satisfecerint, distributione priuentur: & qui aliter in suo munere ibid. præscripto contumaces, vel negligentes fuerint, pro modo culpæ iudicio eius, qui Choro præsit, distributionibus careant. In tit. vero item speciali de offic. Punctat.
41 hæc sunt. Vt † Punctator, si quem notandum prætermiserit, integras vnius hebdomadæ distributiones amittat. Vt, si diuinis omnibus officijs non interfuerit, aut absens de licentia eius, qui Choro præsidet, alium ab eo probatum nõ substituerit, pro singulis vicibus vnius diei distributionem amittat. Tit.de offic. Thesaur. statuitur,
42 vt, † si Thesaurarius distributiones eorum, qui absentię, vel errati causa notati fuerint, persoluerit, tantum de suo det, quod in Ecclesiæ vsum conferatur, & ob eam causam etiam vnius mensis distributiones amittat In tit.quan.& quom.ad diu.
43 offic. conuen. hæc † habentur. Vt qui in Ecclesia, vel circum eam, aut in Sacristia fuerit, & ordine ibi præscripto Chorum ingredi neglexerit, dimidia parte distri-
butio-

butionum illius horæ piuetur. si vero au-
sus quis fuerit inchoare officium, prius-
quam eodem ordine in Chorum conue-
niatur, distributionem illius horæ amittat.
Si quis non venerit ad Matutinum ante
finem Capituli de B. Maria Virgine,
cum de ea officium celebratur, alioqui an-
te finem psalmi, Venite exultemus; in
alijs etiam horis ante finem primi psalmi;
in Missa verò ante finem vltimi Kirie-
eleison pro absente habeatur, illiusq; horæ
distributione careat. Si quis, cum possit
initio officij, vel supplicationum conueni-
re, aduentum suum in extremum præfiniti
temporis punctum de industria distulerit,
absentis loco habeatur. In tit. quom. ver-
44 sand. in Chor. hæc † sunt. Vt omnes in
Choro diuina officia, vt temporis ratio po-
stularit, alternis canant, recitent, attenteq;
audiant. Id non cursim, non perturbatè,
non oscitanter, sed leniter, distinctè, ac stu-
diosè faciant. In Choro pro temporis, &
officij ratione ex instituto, & more Ec-
clesiæ Sedeant, stent, flectant genua, caput
aperiant, & submittant, cæteraq; eius ge-
neris adhibeant, omnes vero æque idem
faciant. Clericali bireto, non pileo in
Choro vtantur, facessant somnus, risus, loci
rixæ, colloquia Ne vagentur in Choro, vel
Ecclesia; neue locum mutent ne occasione
quidem genua flectendi. Ne in Choro vbi
communi officio opera datur, priuatim of-
cium dicant neue litteras, libros, aut alia
scripta legat. Ne exeant, nisi diuino officio
confecto, ne quidem vt de re communi a-
gant, si necessitas non coergerit, tumque à
Præfecto venia petita. Dignitatem Perso-
natum, aut Canonicatum habentes, alijsq;
omnes, qui aliquid in his commiserint, si
moniri a præsidente Chori non resipuerint;
horæ illius distributione careant. Quod
45 idem omnino † tit. seq. speciali eiusdem
2. par. Constit. qui est quom. à Chor. reced.
de ijs statuitur, qui post diuinum officium
in Choro flexis genibus submissa voce
saltem orationem dominicam non
dixerint, aut surgente, vel signum dante
hebdomadario, non surrexerint; quiue se
non statim consalutauerint, & ordine
procedentes simul non exierint, aut se de
more ante altare non inclinauerint, eo-
demq; ordine ad Sacristiam progressi non
fuerint, ibiq; non autem in Ecclesia, super-
pelliceum modeste, & quietè, non exue-
rint. Deniq; sub tit. speciali de Mis. solem.
46 cauetur, † quod Diaconi, vel Subdiaconi,
qui ex iure, statuto, vel consuetudine cer-
tis diebus altari ministrare debent ii defue-
rint, eius horæ distributionem non capiāt,
sed illorum vices ij subeant, quos Chori
Præfectus iusserit; his verò detur aliqua
pars distributionis, quæ absentibus est a-
dempta. Et hec in 1. Concil.

In Concil. Prouinc. 2. nihil, quod ad rem
nostram faciat, reperio, præter id, quod tit.
47 2. decret. 4. statuitur, vt † Ecclesiastica
Dignitate, aut Canonicatu præditus, si
in Ecclesia, vbi eam, eumue obtinet, Mis-
sas conuentuales pro ratione ipsius aut Di
gnitatis, aut Canonicatus ad Episcopi ex
Tridentini Concilij auctoritate præscri-
ptum celebrare contempserit, vel neglexe
rit, non solum tridui distributionibus, vt
Superioris Synodo Prouinciali sancitum
est, mulctetur, verum etiam ab ordinis sui
munero suspendatur ipsius Episcopi arbi-
tratu.

In Conc. autem Prouinc. 3. tit. de ijs, quę
48 partim ad ord. Sacr. &c. cauetur; Vt † qui
in ædibus Canonicalibus habitat, mo-
do ab vrbe, oppidoue, vbi eæ sitæ sunt, non
absit, si foris pernoctau. rit, non probata
ab Episcopo causa, aut ab eo, cui is id
curæ dederit, vnius diei distributione mul-
ctetur. Tit. verò de ijs, quæ ad diu. off.
49 pert. statuitur, Vt † quicunq; Canonicus
hebdomadarius, aut hebdomadarij vices
sustinens, si in tempore non conuenerit,
aut officij sui munus neq; ipse, neq; eo legi-
time impedito alius eius Ecclesiæ Cano-
nicus præstiterit; vel Præfectum de impe-
dimento certiorem in tempore non fece-
rit, aliqua distributionum portione mul-
ctetur Episcopi arbitratu; eoq; decreto illi
etiam omnes adstringatur, qui, licet Cano-
nici non sint, aliquod id Ecclesia munus o-
bire debent. Denique tit. de his, quæ ad
50 Capit. pert. habetur † quod, si quis offi-
cium,, quod sibi Capitulum commiserit,
sine legitima causa occultis suffragijs à
Capitulo probanda recusarit, quantum
pecuniæ caperet per sex menses Eccle-
siæ assidue inseruiendo, tantumdem
amittat.

In Conc. 4. Prouinc. par. 2. Tit. quæ pertin. ad Sanctiss. Mis. Sacrif. & diu. off. præter id, quod inf. vbi de Conc. Prou. 7.
51 referemus, in versic. quod pij, cauetur; † Vt quicunque Missę Natalis Domini, quæ in aurora celebratur, legitimo impedimento cessante, defuerit, illa distributionis medietate mulctetur, quam pro portionabiliter ammitteret, si à Missæ Sacrificio solemni, quod media nocte fit, abesset. Mox verò subijcitur: Vt quibus diebus ex Missalis Romani rubricarum præscripto in Ecclesijs Cathedralibus, & Collegiatis duas Missa conuentuales celebrari oportet, eæ ambæ canantur; tũ cantu item celebretur si quæ præterea alia Missa eodem, vel alio die ex consuetudine, legatoue pio, aut alio iure ibi cani debet. quod si Capitulum id præstare omiserit, neglexeritue, non solum illius diei, in quo huic muneri defuerit, verum etiam alterius diei distributionibus mulctetur; & alio die supleantur omissa. & post multa decernitur; Ne cui proprio indumento, quodque ordini suo, tempori, & officio congruat, in Ecclesia, Choroue non induto distributio statæ illius Canonicæ horæ detur. Vt quibus in Ecclesijs Officium B. Mariæ Virginis recitari solet, aut debet, quicunque ab vnius horę Officio de B. Maria absuerit, distributione illius horæ perinde mulctetur, ac si ab horæ eiusdē officio, quod de Domino recitatur, absuerit. Tit. verò de Pro-
52 cessionibus, id cauetur; vt † in Processionibus, quæ Summi Pontificis; Episcopiue iussu in exteriori, aut interiori Ecclesiæ circuitu aguntur, Canonicis, & alijs Chori ministris, qui distributionum quouis modo participes sunt, tantum ex communi residentiæ censu distribuatur, quantum ipsis, dari solet, cum in Choro præsentes horæ Tertiæ officio adsunt si autem per vrbem, oppidumue agantur, triplum detur eaque omnis distributionum portio ijs tantum detur, qui illas præsentes obeunt. Deniq. sub tit. de Distributionib. præter illud, quod inf. in Conc. Prou. 6. recitabimus,
53 hæc ad rem nostram habentur. † Vt quicunque à statę horę officio Missæ celebrandę causa absuerit, illius horę distributionis tamquam absens particeps non sit, nisi præ absentia Sacerdotum, qui in Ecclesia tunc Sacrum faciant, necessitas inciderit, vt præfectus Canonicum aliquem Sacerdotem é Choro exire Missæ celebrandæ causa iubeat. Ne quis Dignitate præditus, & Canonicus, aliusue, qui etiam ob causam vt, puta ob litem eiusdem beneficij sibi illatam, contestatamue ordinem sacrum eidem Dignitati, Canonicatui, aut beneficio annexum suscipere distulerit, distributionum quotidianarum particeps sit, antequam ordinem illum susci-
54 piat. Vt † Thesaurarius Capituli, alteriusue Collegij, quod distributionum particeps sit, si plus vel soluerit, vel exigendum cesserit ei, qui diuinis interfuit quam supputationis ratio tulerit; aut ante soluerit, cesseritue, quam eiusdem supputationis ibi præscriptę syngrapham Præfecti Capituli vel Collegij, & Chori, duorumque à Capitulo, Collegioue delectorum, ac Punctatorum subcriptione obsignatam acceperit, vnius mensis distributionibus plectatur. qua pœna Præfectus etiam Capituli, & Chori item, ac Punctatores, illiq; à Capitulo, vel Collegio delecti afficiantur, si vel eiusmodi solutioni, cessioniue assenserint, vel vt cuiquam soluatur, cedaturue distributio aliqua illorum dierum, aut officiorum, quibus ille vel præsens in Choro non adfuerit, vel erratum eiusmodi in diuinis officijs contraxerit, vt Prouincialib. decretis, aut præscripto Tabellæ, aut alio quocunque iure censeri in absentibus debeat. qui vero vel ante solutionis, cessionisue, & syngraphæ tempus, vel plus, quam sibi debeantur, vllo modo, pactoue acceperit, is ab Episcopo & restituere cogatur, & triplo mulctetur, quod locis Pijs eiusdem Episcopi arbitratu tribuatur. Statimq; subijcitur; quod, si vlla cuiusuis generis causa, causæue specie, aut prætextu cuiquam distributiones vel ab vniuerso Capitulo, Collegioue, vel eorum singulis cuncta Prouincialia decreta dari, donari, remitti, aut quauis collusione concedi contigerit, nullus eas capiat; si perceperit, ne suas faciat, sed restituere cogatur; Capitulo autem, siue Collegio, quod expresse, vel tacite ei rei consenserit, pœna sit, vt distributiones aliquot Episcopi arbitrio Sacristiæ, aut alij Pio loco attribuendas soluat.

In

In Conc. Prouinc. 5. par. 3. sub tit. quæ
55 ad distribut. pertin. hæc habentur. † Ne Pœnitentiarius Cathedralis Ecclesiæ distributiones quotidianas quasi præsens iu Choro capiat, cum mane aliquando ante diuina officia auditis pœnitentium confessionibus, deinceps officiorum tempore Missæ sacrificium facit, aut priuatim horarium canonicale officiũ præstat; etiamsi id in fraudem non faciat. Ne eas percipiant qui infirmitate, necessitate, aut manifesta Ecclesiæ vtilitate occupati non adsunt in Choro si antea nullo legitimo impedimento distenti personale Canonicatus sui munus obire non consueuerant. Ne absentes peregrinationis causa etiam iure, facultateue statutorum Ecclesiæ, cui deseruiunt, distributionum participes sint. Vt qui studiorum causa quauis facultate etiam Apostolica absunt, distributiones quotidianas, tertiamue præbendæ suæ partem in distributiones Tridentini decreti auctoritate conuersam absentię suæ tempore non capiant. Huius vero tertiæ partis percipiendæ ius habeant omnes Canonici, tum qui præbendam obtinent, tum qui sine illa sunt, dum ij statis diebus suum in Ecclesia munus præsentes obierint.

In Conc. 6. Prouinc. nihil aliud, quod ad rem faciat, inuenimus, præter id, quod sub tit. quæ ad cler. disciplin. attin. statuitur;
56 † Vt, si clericus concubinarius secundæ monitioni ab Episcopo faciendæ non paruerit, præter reliquos reditus beneficiorum, distributiones etiam quotidianas, quas alioquin interessendo diuinis perciperet, ammittat.

Tandem in eoq; postremo Concil. Prou. Mediol. non multos ante annos habito, & nuper edito vnà cum eiusdem, & aliquot superiorum Conc. inibi insertorum decretorum confirmatione à S. Sede Apostolica obtenta, quatenus ad rem nostram aliqua ratione attinet, sub tit. quidem, quæ ad Eccles. Collegiat. spect.
57 decernitur; † Vt, si experimentum de cantus requisita peritia Canonico, alioue Ecclesiæ ministro ad distributiones admittendo fiat non seruatis rationibus in Conc. Prouinc. 4. præscriptis, vel si qui nec aptus, nec idoneus receptus sit, idque etiam extraiudicialiter constet; possit Episcopus adhibitis duobus de Capitulo cantus peritis suo arbitrio eligendis iterum examini illum subijcere; & si, idoneus repertus non fuerit, a perceptione distributionum ad tempus suspendere atque experimentum in aliud tempus suo arbitratu differre. At vero inter prædicta decreta superiorum Conc. Prou. in hoc 7. inserta, & aucta, sub tit. quæ pertin. ad
58 diu. offic. postquam dictum fuit † fore, vt Episcopi bene diuino cultui consulant, si, quibus horis, & officijs etiam extraordinarijs vel nullæ, vel tenues distributiones tributæ sunt, ijs ipsi congruas assignauerint; (id quod pluribus statutum erat in Conc. Prou. 4. sub tit. de diribut. circa initium;) statim subijcitur præcipuè vero officijs Pontificalibus, quæ negligi quandoque solent, & Missis, quæ propter Sacras ordinationes in sabbato quatuor temporum celebrantur. qua in re illud dumtaxat in Conc. Prouinc. 1. tit. de ijs, qui Dignit. Person. aut Canon. hab. decretum fuerat; vt, si Canonici celebranti Episcopo, aut alia pontificalia exercenti non adstiterint, & inseruierint, pœnam subeant, quæ ei videbitur. fusius autem in Conc. Prou. 4. tit. quę pertin. ad Sanctiss. Miss. Sacrif. & diu. offic. post medium cautum legitur, vt Episcopo in vrbe etiam extra Ecclesiam Cathedralem Pontificalia munera obeunti, vt pote consecranti, vel reconcilianti Ecclesias, cœmeteriaue, aut ordines Sacros, aut Confirmationis Sacramentum, aut Sanctissimam Eucharistiam frequenti populo ministranti, cum is iusserit, assistant, ac ministrent quicunq; ex ijs, qui Dignitates obtinet, & de Capitulo, ac reliquo Ecclesiæ Clero eidem Episcopalia munera in Cathedrali Ecclesia exercenti assistere, ministrareue solet, aut debent, aut Arhcidiaconus quoq; licèt Sacerdos sit, vel præbendam Sacerdotalem præter Archidiaconatum obtineat. Missæ sacrũ solenniter Episcopo celebrante Euangelium canat; vel, vbi ex consuetudine id non seruetur, omnino vt Diaconus diaconalibus vestibus indutus Episcopo assistat; Archipresbyter autem officio Assistentis ad librum seruiat; nisi ex consuetudine Præposito, vel alteri Dignitate Sacerdotali

cerdotali prædito id competat. Cui muneri qui sine legitima causa ab Episcopo approbata defuerit, distributionibus illius diei sibi debiti, & grauius ex contumacia, eiusdem Episcopi arbitratu mulctetur. Pariter inter eadem decreta in hoc 7. Concil.
59 inserta illud cauetur; † Vt Canonici singulis hebdomadis congressum, seu Capitulum de rebus spiritualibus habere ne desinit; atque id si Episcopus negligi videat, sui muneris esse sciat, a Punctatoribus absentes notari debere, vt distributionum congrua portione mulctentur. qua in re id dumtaxat cautum erat in Conc. Prou. 2. vt huiusmodi spirituales congressus haberentur, simulque nonnulla commemorantur de quibus inibi sit agendum, nulla vero pœna proposita est ijs, qui non adessent. Concil. autem 3. cum decretum fuisset, vt Canonici ad Capitulum statis diebus accedant, & alijs item diebus extra ordinem eò vocati conueniant omnes; neque cuiquam illo per Præfectum non dimisso ante discedere, nisi ex causa Præfecto probata, missioneq; ab eodem impetrata, qui contra fecerit, arbitrio Præfecti mulctetur.

Atque hæc sunt, quæ in Prouinciæ Mediolanen. Concilijs habentur quoad mulctas, seu pœnas amissionis quotidianarum distributionum.

Quoad ea verò, quæ eadem de re in Synodis Mediolanen. diœcesis statuta sunt; Primo loco illud sancitum reperio in Sy-
60 nod. 3. decret. 47. Vt † nulla eleemosynæ portio officio pro mortuo adscripta ijs clericis, Sacerdotibusue detur, qui Matutino solum, aut Missæ sacro, quod pro mortuis fit, sed ijs tantum, qui vtrique interfuerint, Matutino autem, & Missæ Sacro interfuisse censeatur is, qui antequam prima lectio pronũtietur, illi officio adfuerint, in eoque præsens perseuerauerit vsque in finem Missæ. Atque hoc quidẽ decretum licet in mortuarijs, & anniuersarijs defunctorum versetur, quæ longe diuersa distributionum species est ab ea, de qua in hoc tractatu agimus, vt etiam adnotauimus sup. 1. par. quæst. 3. ideo tamen hoc loco relatum à nobis fuit, quoniam in aliquibus Mediolanen. ciuitatis Ecclesijs ad modum quotidianarum distributionum diuiduntur hæc anniuersaria tanquam ijsdem distributionibus permixta, & incorporata, licet vix ferendum id videatur in ijs saltem Ecclesijs, in quibus absentes dumtaxat ex priuilegio percipiunt quotidianas distributiones, vt latè admonuimus 2. par. quæst. 14. concl. 3.

In alijs vero Synodis Diœcesanis Mediol. vsque ad 11. nihil reperio, quod ad propositi nostri rationem pertineat.

In ipsa verò Synod. 11. in Monitis decret. Prouin. & Diœcef. qui est tit. in fin.
61 habetur, † vt Præpositi, Parochi, Canonici, & alij quicunq; Chori officijs deuincti; qui item pro muneris sui ratione cõcionari, aut legere publice debẽt, ne concionis, lectionisue parandæ prætextu, aut defatigationis quæ inde aliquando exiſtit, causa, si à Choro absunt, distributionum illius officij participes sint, in quo præsentes non adfuerint: nisi cum aliqua corporis necessitas verò eos, vt illos etiam Chori officio adstrictos excusat. Quod sane decretum quomodo non aduersetur alteri eiusdem Syn. decreto, quod habetur in Monit. execut. Decret. quæ ad Sacramental. & Sacram. pertin. post med. vers. præbendam porrò Theologalem ad fin. vidimus sup. d. 2. par. q. 11. num. 72. & seq. In Monit. vero execut. de creditor. quæ ad diu. off. pertin. tit. speciali de frequ. clericor. commun. ca
62 uetur, † Vt in Collegiatis Ecclesijs non solum Diaconus, & Subdiaconus, qui dalmaticis induti Missæ ministrauerint, diebus Dominicis, & solemnibus Sacram communionem in eadem Missa conuentuali sumant, sed alij etiam Canonici Diaconi, & Subdiaconi, alijq; item clerici quicunque sint ei Ecclesiæ adscripti, diebus sibi præscriptis. qua in re qui defuerint, si distributionum quotidianarum participes sunt, aliquot dies, non amplius tamen octo, à Visitatore, aut Vicario diœcesano Chori ingressu, aut distributionum perceptione mulctentur. & statim post med. tit. speciali de Antiph. Salue, &c. statui-
63 tur; † Vt Antiphona, Salua Regina, aliaue de B. Virgine pro ratione temporis singulis Sabbatis in vnaquaque Ecclesia Collegiata canatur; cui omnes Choro illius Ecclesię adstricti præsentes adsint, iisq; singulis ex communi residentiæ censu tantũ tribuatur,

buatur, quantum dari solet, cum in Choro intersunt horæ Tertiæ sequentis diei Dominicæ, tantundemque item consequantur ex eodem censu qui die festo in Ecclesia vespertinæ orationi interfuerit.

Habes igitur, Candide lector, post pœnas amissionis distributionum quotidianarum iure cõmuni propositas, de quibus in concl. præc. breuiter quoad fieri potuit, in hac 2. collectas eas omnes, quas Concilia Mediolanen. siue Prouincialia, siue Diœcesana decreuerunt. Statuta enim particularia cuiusque Collegiatæ Ecclesiæ, quæ deficientibus Synodalibus attendenda fore sup. initio huius conclus. docuimus, quoniam ea referre, sicut pene infinitum; sic plane superuacaneum esset, cum facillimè, vbi opus fuerit exhiberi possint, omittenda censuimus; iamq; ad tertiam, & extremam conclus. quæ de arbitraria pœna erit, transeamus.

Tertia, & postrema Conclus. Vbi pœna amissionis distributionum quotidianarũ à iure communi, vel speciali, scripto, vel nõ scripto proposita, definitaue non fuit,
64 tunc † iudicis, ac Superioris arbitrio relinquitur, an, & quando, quomodoue infligenda ea sit. Patet hęc conclusio ex ijs, quæ sup. initio huius quæst. secundo, & tertio loco pręmisimus; vbi etiam ostendimus, arbitrium, hoc non omnino liberum, & indeterminatum, sed definitum, & vt aiunt, regulatum esse debere. Illud igitur reliquũ hoc loco est, vt videamus, quibus regulis dirigi, ac definiri hoc arbitrium
65 possit. Ex his autem † prima illa regula est, vt in imponẽda pœna iudex attendat qualitatem facti, seu causæ, necnon personę, loci, & temporis, aliasq; circunstantias. cõstat hæc regula ex c. sicut dignũ, in princ. de homicid. vbi Glos. & cæteri, idemque fusè tradiderunt Menoch. lib. 1. de arbitrar. iudic. quæst. 14. num. 10. Ant. Gom. tom. 1. var. resolut. cap. 6. nu. 7. Bern. Diaz in Prax. crimin. canon. c. 147. in nou. nu. 2. Altera
66 vero regula illa esse potest, † vt iudex in his pœnis arbitrarijs imponendis rationẽ legis, ac præsertim æquitatẽ sectetur, cap. fin. de transact. cum simil. ex quibus hanc regulam pleriq; statuerunt, quos referunt, & sequntur Franc. Curt. tract. de monet. quæst. 7. in fin. Lud. Gomes. cap. 1. num. 225. de constit. in 6. Menoch. d. lib. 1. quæst. 13. num. 15. cum trib. seqq. Ignat. Lopez in addit. Diaz. d. cap. 147. Verbo, considerare, in fin. & Nicol. Vigel. in Method. iur. controu. in princip.
67 reg. 2. Tertia regula est, † vt de similibus ad similia procedat; quod late tradunt Diaz loco cit. & Menoch. d. quæst. 14. num. 2. & 3. satisque colligitur ex l. non possunt, ff. de leg. l. illud, ff. ad leg. Aquil. cap. 2. de translat. Episc. cap. in causis de senten. & re iud. & cap. super quodam, de stat. regul. cum suis concord. relatis per Glos. d. cap. fin. Verb. æquitate, de transact. quod etiam pluribus inter cæteros comprobant duo Nicolai, alter Euerar. in loc. leg. a simil. alter Vigel. in d. Meth. iur. controu. tit. 1.
68 reg. 1. ita tamen, vt † memor sit iudex, in benigniorem vt plurimum partem esse inclinandum, vt constat ex d. cap. fin. vbi Glos. Verbo, humaniorem, plura ad id iura allegat. maximè cum pœnæ interpretatione legum molliendę sint, l. interpretatione, ff. de pœn. & odio restringi conueniat, cap. odia, de reg. iur. in 6. nisi fortè vbi de fauore cultus diuini agatur; tunc enim aliqua seueritas erit adhibenda, per ea, quæ sup. 1. par. quæst. vlt. conclus. 1. & 2. fusius adduximus.

Cetera verò minus necessaria, quę ad iudicis arbitrium in infligendis pœnis informandum, ac dirigendum conducunt, quoniam ex iam citatis, & inferius allegandis peti possunt, consulto pręteremittimus. Quæ autem omnino erant ne-
69 cessaria, hucusq; attulimus, & † mira quadam breuitate in duabus sanctionibus, altera ex Ciuili, altera ex Canonico iure: desumpta continentur obeamq; causam illarum verba hoc loco referenda, & inferenda censuimus; cum maxime id omne complectantur, quod quilibet iudex, præsertim Ecclesiasticus, in puniendis subditorum suorum delictis prę oculis habere debet, vbi etiam eas pœnas velit imponere, quę a iure ipso siue communi, siue speciali propositę, ac definitæ sunt. Primum igitur habemus tex. ciuilem in l respiciendum, in princip. ff. de pœn. vbi Marcellus I. C. respiciendum, inquit, est iudicanti, ne quid aut durius,

aut remissius constituat, quàm causa deposcit: nec enim aut seueritatis, aut clementiæ gloria affectanda est, sed perpenso iudicio, prout quæq; res expostulat, statuẽdum est. Planè in leuioribus causis proniores ad lenitatem iudices esse debent, in grauioribus pœnis seueritatem legum cum aliquo temperamento benignitatis subsequi. Hæc Iure consultus. Quod vero ad Prælatos præcipue pertinet, quid in subditorum suorum correctione attendere, seruareq; debeant, singulari compendio Sacrosancta Tridentina Synodus complectitur sess. 13. cap. 1. de reform. in hæc verba. Illud primum admonendos eos censet, vt se Pastores, non percussores esse meminerint; atq; ita præesse sibi subditis opportere, vt non in eis dominentur, sed illos tamquam filios, & fratres diligant; elaborentque vt hortando, & monendo ab illicitis deterreant, ne vbi deliquerint, debitis eos pœnis coercere cogantur: quos tamen, si quid per humanam fragilitatem peccare contigerit, illa Apostoli est ab eis seruanda præceptio, vt illos arguant, obsecrent, increpent in omni bonitate, & patientia; sin autem ob delicti grauitatem virga opus fuerit, tunc cum mansuetudine rigor, cum misericordia iudicium, cum lenitate seueritas adhibenda est. Hæc Trident. Synodus.

70 An vero, & quando † possit Iudex, & Superior arbitrio suo moderari, aut immutare pœnas a iure ipso statutas, consule inter ceteros Doctor. Bern. Diaz d. Prax. criminal. canon. capit. 144. in nuper impress. Tiraq. tract. de pœn. temper. aut remitt. in præfat. Clar. §. fin. quæst. 85. Menoch. de arbitr. iud. lib. 1. quæst. 15. & 96. Farinac. quæst. crimin. 17. fere per tot.

Iam verò ex his finis sit tum præsenti quæst. tum etiam 3. & vlt. Parti huius Tract. ad laudem omnipotentis Dei, eiusq. genitricis perpetuę Virginis Mariæ. In quo quicquid scripsimus, S. Matris Ecclesiæ iudicio libentre subijcimus.

Io. Petrus Moneta.

FINIS TRACTATVS.

DECISIONES SACRAE ROTAE ROMANÆ.

REVERENDISSIMO P.D. COCCINO Decano.

Hiſpalen. Diſtributionum. Veneris 2. Maii 1603.

ARGVMENTVM.

Non reſidenti in ſuo Archidiaconatu, & Canonicatu Diſtributiones non debentur, & quid ſi à Capitulo idem habuerit licentiam lucrandi Diſtributiones abſque eo quod reſideret.

SVMMARIVM.

Sententias de partibus, conſtito de earum bono iure; Rota exequi ſolet. nu. 1.

Clerico non reſidenti diſtributiones non debentur. numero 2.

Canonicus non reſidendo non lucratur diſtributiones etiam de licentia Capituli, quia Capitulum hanc concedendæ, licentiæ poteſtatem non habet nu. 3. & 4.

Canonicus qui propter non reſidentiam Canonici aliquid lucratus eſt, de diſtributionibus quotidianis, quas Canonicus non reſidens amiſit poteſt hoc lucrum non renſidenti Canonico remmittere. nu. 4.

Beneplacitum Apoſtolicum vbi reſeruatur in aliqua conceſſione, eo non obtento, deficit conceſſio. nu. 5.

Canonico, & clerico non reſidenti propter infirmitatem debentur diſtributiones. num. 7.

1 Dubitaui iuxta reſcriptum ſignaturę, an eſſet procedendum ad exequutionem trium ſententiarum de partibus in ea parte, in qua ſunt conformes, ſcilicet quod, bon. mem. Epiſcopo Squillacenſi non eſſent debitæ diſtributiones, quas percepit non reſidendo, exceptis tamen illis, quas etiam non reſidendo, fuiſſet lucratus. In hoc enim ſententię ſunt conformes, & Domini affirmatiue reſoluerunt, quia conſtito de bono iure, Rota ſolet exequi ſententias de partibus, Put. deciſ. 401. lib. 1. Mohed. deciſ. 3. de teſtib. & deciſ. 15. de re iudic. & fuit pluries reſolutum.

2 De Iuſtitia autem iſtarum ſententiarum ſatis conſtabat, quia Epiſcopus Squillacenſis non reſedit in ſuo Archidiaconatu, & Canonicatu, & ideo diſtributiones ei non erant debitæ, c. 1. de Cleric. non reſident. in 6. Pariſ. conſ. 33. lib. 4. Caſſad. deciſ. 1. de Cler. non reſident.

3 Non obſtat licentia obtenta per Epiſcopum a Capitulo de Lucrando diſtributiones per triennium, de quo agitur, abſq; eo quod reſideret, quia huiuſmodi licentia tam ex defectu poteſtatis, quam voluntatis Epiſcopo nihil ſuffragatur. Poteſtatis quidem, quia Capitulum non potuit illi

con-

concedere, quod absens lucraretur distributiones, Archidiac. in cap. 1. in fi. vers. dic quod forte contrarium, de Cleric. non residen. in 6. Et videtur de mente Sacrosancti Concilij Tridentini, sess. 24. c. 12. ibi distributiones vero, qui statutis horis interfuerint recipiant, reliqui quauis collusione, aut remissione exclusa, his care ant, & declarauit expresse Sacra Congregatio Illustris. Interpetrij eiusdem Sacri Concilij Tridentini, quod Capitulum non possit concedere absenti, quod lucretur distributiones, Nauarr. de Orat. & hor. canon. cap. 21. Miscell. 14. num. 48.

2 Non obstat glos. in c. 1. in ver. suas. de Cler. non resident. in 6. quæ videtur dicere contrarium, quia non inquit posse conueniri quod distributiones in absentia remittantur, sed solum, quod is, cui iam ipso iure accreuerunt posset eas remittere, id est consentire, ne is qui eam perdidit, teneatur restituere, quod est longe diuersum a pactione, qua quis distributiones in absentia non perdat, & hanc glos. ita intelligit Nauar. dicto loco de orat. & hor. canon. cap. 21. Miscel. 14. num. 49. & hoc etiam sentit Franc. in dicto cap. vnico. §. qui vero num. 4. vers. tu dic, de cler. non resident. in 6. Et ita intelligendus Gemin. in dicto §. qui vero. nu. 10. vers. possent concordari, & ita debet intelligi Card. in Clement. 2. num. 8. versic. Decimo tertio quæro de vit. & honest. cleric. Et merito quidem quia dolus præteritus remitti potest, Bal. in l. iuris gentium. §. sed si paciscar. nu. 3. ff. de pact. Ias. in l. si vnus. §. illud nulla. in princ. eodem tit. Dolus vero de futuro remitti non potest, quia sic inuitaretur quis ad delinquendum. Ias. in dicto. §. illud. num. 1. Rum. consil. 119. nu. 20. lib. 5. & hac ratione mouetur Naua r. dicto loco. num. 49.

5 Ex defectu voluntatis pariter Domini dixerunt, Episcopum non potuisse lucrari distributiones, quia licentia fuerat concessa per triennium incipiendo a die habiti beneplaciti Apostolici, quod non constat vnquam fuisse obtentum, ideo voluntas Capituli deficit, Paris. cons. 31. num. 17. lib. 4. Put. decis. 2. de transact. Acoramb. decis. 8. in fin. lib 1. Et huiusmodi licentia habetur pro non data, l. pecuniam quam. ff. si cert. pet. l. necessarium. §. quod si pendente. ff. de peric. & commod. rei vend. Soc. iun. cons. 4. nu. 16. lib. 2.

6 Nec obstat, quod aliæ duæ licentiæ fuerint datæ a Capitulo, absque huiusmodi reseruatione beneplaciti Apostolici, quia quatenus in istis non intelligeretur repetita illa qualitas scilicet beneplacitum Apostolicum: Tamen adhuc non remaneret defectus potestatis, vt superius dictũ fuit.

7 Nec releuat, quod certo anni tempore Canonici soleãt ad inuicem remittere sibi distributiones male perceptas, quia hoc intelligebant Domini de distributionibus male perceptis ab inseruientibus ob non præstitum debitum seruitium eo modo, quo præstare tenebantur. Quia tamen Capitulum concessit Episcopo, Archidiacono huiusmodi distributiones ob eius in distributiones, & infirmitates, ac seruitiũ multorum annorum, quod in Ecclesia præstiterat. Et clari Iuris est, quod Canonico infirmo, & solito inseruire debentur distributiones, etiam si quis non resederit, dicto c. 1. de clericis nõ resident. in 6. Nat. dicto consil. 41. num. 1. vol. 1. Nauar. dicto consil. 2. nu. 3. de cleric. non resident. art. 1. Idcirco reseruarunt Domini videre an ex ista assertione Capituli constet de infirmitate Episcopi Archidiaconi, & quod esset solitus residere, ita vt debeantur distributiones ex isto capite, & ita fuit resolutum, vna tantum parte informante.

R. P. D. VBALDO.

Calaguritana Fructuum, & distributionum. Lunæ 26. Maii 1614.

ARGVMENTVM.

Absens a seruitio suæ Ecclesiæ an, & quando lucretur fructus, & distributiones.

SVMMARIVM.

Absens a seruitio suæ Ecclesiæ ad effectum, vt lucretur fructus, & distributiones duo copulatiue

pulatiue requiruntur, videlicet iusta causa absentiæ, & licentia Ordinarij. num. 1. & num. 3. & num. 4. Vbi amplius, quod non sufficit licentia Capituli.

Absens a seruitio Ecclesiæ propter litem, quam habet cum Capitulo sibi ab eodem Capitulo indebite motam, lucratur fructus, & distributiones. num. 2.

Absens a seruitio Ecclesiæ non petita licentia ab Episcopo non lucratur fructus, & distributiones, etiam quod licentia si fuisset petita, fuisset etiam denegata. num. 4.

Absens a seruitio Ecclesiæ, & in Vrbe residens ex permissione Vicegerentis numquid lucretur fructus, & distrbutiones. num. 5.

Absens a seruitio suæ Ecclesiæ sine licentia Superioris, non lucratur fructus, & distributiones, etiam quod illam petierit, & non obtinuerit. num. 6.

1 DEcanus Calaguritanus obtenta commissione in Rota in prima instantia super iure votandi in Capitulo, & anniuersarijs dictæ Ecclesiæ, ad curiam accessit, & obtento mandato de manutenendo, quo ad ius votandi obtinuit etiam in Rota committi causam super fructibus, & distributionibus, quas prætendebat lucrari, etiam si esset absens a sua residentia. Vnde proposito dubio, an esset habendus pro præsenti in casu, & ad effectũ, de quo agitur, Domini negatiue responderunt, quo ad fructus, & distributiones post obtentum mandatũ prædictum de manutenẽdo cum reseruatione, vt de alijs decursis ante dictum tempus videretur. Fundamentum fuit, quia vt tritum est in Rota ad effectum, vt absens lucretur fructus, & distributiones duo copulatiue requiruntur, videlicet iusta causa absentiæ, & licentia Ordinarij ad trad. per glos. in cap. relatum. in verbo Prælatorum. & ibi Abb. in 4. notabili, de clericis non residentibus. Et idem Abb. in cap. inter quatuor. eodem titulo. Felin. in c. finali, ad finem. versic. sexto limita. de magistris. Et fuit dictum in Alerien. Fructuum, 15. mensis Aprilis 1603. coram bo. mem. Cardinale Pamphilio, & alias sæpe.

2 In proposito autem casu postquam Decanus habuit mandatum de manutenendo, quo ad ius votandi in Capitulo, videtur penitus cessare iusta causa absentiæ si quam antea poterat forte prætẽdere, quasi videretur abesse pro defensione iurium suæ dignitatis, & impediri facto Capituli, quod illum turbabat in iure votandi, ad tex. in c. ex parte. secundo. de clericis non resident. Calderin. cons. 17. de præbend. Anchar. cons. 17. num. 2. Couarr. lib. 3. variar. resolut. cap. 13. sub num. 8. vers. decimo. & fuit tentum in Salamantina censurarum. 28. Nouembris 1594. coram bonæ memoriæ D. Cardinali Seraphino. Quæ est decisio 1098. num. 5. par. 2. in impressis, & in Asten. Fructuum, 15. Martij 1613. coram R.P.D. meo Manzanedo.

3 Controuertebatur etiam per Informantes pro Capitulo alterum requisitum licentiæ, quo deficiente, etiam si adsit iusta causa absentię, tamen non lucratur fructus, & distributiones, vt in dicto cap. relatum. & fuit dictum in eadem Asten. fructuum 10. mensis Ianuarij, proxime præteriti, coram eodem D. meo Manzanedo.

4 Nec obstare videbatur, quod licentia esset petenda a Capitulo ex forma statuti Ecclesiæ, quam certum videtur Capitulum fuisse denegaturum, cum sit pars formalis in hac causa, & consequenter videretur superflua petitio. l. hæc stipulatio. §. Diuus, ff. vt leg. nom. caueat. cum similibus. Quia fuit responsum, quod licentia, non erat petenda a Capitulo priuatiue ad Episcopum, neque statutum corrigit ius commune & videtur cessare difficultas ex Sacro Concilio Tridentino, sess. 23. c. 1. de reform. §. eadem. vbi disponitur, non licere abesse absque licentia Episcopi, & causa prius cognita, & probata, & quatenus etiam fuisset deneganda, erat tamen petenda, cum sit de forma. Cardin. in Clemen. 1. §. volumus. num. 2. de foro compet, & fuit dictum in Treueren. Chori Capitularis, 10. Martij 1606. coram R.P.D. Manzanedo.

5 Nec videbatur ex commissione causę in Rota, & permissione R.P.D. Vicegerentis resultare sufficiẽs licẽtia ad effectũ, vt Decanus tanq̃ præsens lucraretur fructus, & distri-

distributiones, huiusmodi enim tolerantia Vicegerentis solum suffragatur, ne Decanus incidat in pœnas in suis edictis promulgatis contra non residentes,& in omnem euentum posset forte prodesse ad lucrandos fructus, quos etiam absentes interdum percipere solent, vt fuit dictum in Lucerina fructuum. 7. Februarij 1590. coram bonæ mem. Cardinali Seraphino,quę est decisio 910. nu.4.par.1. in impress. non autem ad lucrandas distributiones,quæ solis interessentibus conceduntur. c. vnico. de clericis non resident. in 6. Concil. Trident.sess.24.cap.12.§. distributiones. de reformat.

6 Nec videbantur etiam suffragari memorialia porrecta Sanctissimo Domino, & in Sacra Congregatione Episcoporum pro eiusmodi licentia, quia non sufficit eam esse petitam, sed requiritur, quod sit obtenta.Cardin.in c.relatum.num.2. de cler. non resident. Quæ tamen omnia latius erunt discutienda, cum disputabitur circa fructus,& distributiones pręteritas, & decursas, ante predictum mandatum de manutenendo, de quo Rota, vt dixi,reseruauit particulariter videri, & ita fuit decisum,&c.

REVERENDISSIMO P.D. COCCINO Decano.

Astoricen. Residentiæ. Lunæ Die 6. Iunii 1616.

ARGVMENTVM.

Argumentum sume ex Summario.

SVMMARIVM.

Distributiones possunt augeri, vel creari quãdo,aut nullę sunt,aut etiam ita tenues, vt verisimiliter negligantur, num.1.

Decla a, vt num. 2.

Distributiones non seruientium, & non residentium proportionabiliter applicantur seruientibus, & residentibus, num.3.

Remissoria non conceditur ad probandum id, quod poterat probari in partibus, in quibus causa fuit diu agitata,num.4.5.

1 Ordinarius decreuit, quod Abbas contribueret Scuta 120. pro distributionibus quotidianis,& cum fuerit exhibita Bulla Clem. VII. ex qua, constat fuisse assignatam duplicem portionem ex mensa Capitulari pro distributionibus,petebatur remissor a ad probandam obseruantiam istius Bullę, quia ea probata corruit dispositio Ordinarij, quia Concilium Tridentinum sess. 21. cap. 3. de reformat. disponit,quod tunc demum distributiones possint augeri,vel creari,iuxta formam ibi traditam,quando nullę sunt,vel ita tenues, quod verisimiliter negligantur.Vnde stante obseruantia Bullæ, amplæ sunt distributiones,ita vt non sit locus nouo augméto.

2 Hoc tamen non obstante, Rota censuit denegandum remissoriam ex duplici fundamento. Primo, quia differentia est inter cap.3.sess.21.de reformat.& c.3.sess. 22.de reformat. quod procedit in casu nostro,quia dictum cap. 3.sess.22.loquitur in dignitatibus, a quibus Ordinarius tertiam partem fructuum in distributiones quotidianas conuertendo separare potest, & dato, quod distributiones quotidianæ non sint tenues, & in odium obtinentium dignitates & negligentium residere, & quando illa tertia pars ita subtracta per non seruientes am nittitur ? locis pijs est applicanda,at vero capit.3.sess. 21. loquitur solum, quando distributiones ita sunt tenues,vt negligantur,& hoc casu tertia fructuum pars ita separata, & in distributiones ab Ordinario conuersa, si per non seruientes amittitur, proportionabiliter seruientibus accrescit, & ita declarauit Congregatio Illustrissimorum Interpretum,quam declarat, & transcribere placuit. Quare cum versemur in terminis cap.3.sess. 22. quia agitur de dignitate, non

non est agendum an distributiones sint tenues, vel ne, sed quid potuerit facere Ordinarius vigore Concilij. Vnde cum agatur de dignitate, etiam quod adessent aliæ distributiones cum Ordinarius posset facere prædictam separationem vigore Concilij, resultat irrelevantia probationis, vnde remissoria non est concedenda.

3 Secundo fuit denegata remissoria, quia prima Bulla Clem. VII. fuit reuocata per secundam, cum in illa supprimatur Prioratus vigore primæ Bullæ erectus, & alius ibi erigitur, cum hoc, quod Abbas nuncuparetur cum assignatione omnium fructuum Prioratus suppressi durante vita Ferdinandi, qui tunc illum obtinebat, successoribus vero illius assignatur tantum medietas dictorum fructuum, & vltra illam horti, Cameræ regimen, & dominium, & alia ad suppressum Prioratum spectantia cum omnib. illorum fructibus, ex quibus manifestissime cõstat, quod prior Bulla fuit reuocata, quo ad assignationem duarum portionum pro distributionibus quotidianis, cum in secunda Bulla varietur, & tollatur status præcedens Prioratus suppressi. l. Valerianus. ff de prætor. stipul l. omnes ff. de nouat. Baldus in l. fin. numero primo. C de nouat. Decius in cons. 400. colum. penult. in fine. & cons. 464. num. 4.

4 Et quamuis diceretur, quod verba continent aliquam dubietatem, & propterea probatio obseruantiæ videtur releuans, attamen fuit duplicatum, quod si medietas fructuum, & alia fuerint assignata Abbati repugnat, quod duæ tertiæ partes essent pro distributionibus, prout in prima Bulla quibus adstipulantur probationes factæ per Abbatem in partibus, iuxta tenorem secundæ Bullæ. Fuit enim articulatũ, quod Abbas non habet aliquas distributiones in choro, vt in articulis datis. nu. 2. super quibus fuerunt inducti testes hoc probantes vt in dicto Summario num. 3. Et quamuis pro parte Abbatis diceretur, quod prædicta erant intelligenda, vt non caperet de pertinentibus ad Capitulum, attamen ex alijs articulis datis in responsione constat de contrario: Nam Abbas intendebat probare, quod omnes decimæ in vnum recollectæ inter ipsum, & Capitulum diuidantur, & super illis articulis induxit testes, & licet verum sit, quod articulans non fatetur, attamen hoc solum deducitur ad excludendum intellectum supra datum pro parte Abbatis, scilicet, quod primi articuli, & probationes essent intelligendæ, quod non participabat de distributionibus spectantibus ad Capitulum.

5 Et prædicta eo magis placuerunt Dominis, cum sit inuerisimile, quod non retineretur liber istarum distributionem, vnde materia posset probari per scripturas, & hoc amplius, cum causa diu fuerit agitata in partibus, & hæc non fuerint deducta, cum de facili ibi possent probari. Vnde merito fuit recessum a decisione facta sub die 23. Martij huius anni, in qua reiectis alijs articulis, ex isto solo hic discusso, fuit dec eta remissoria, ita vt visum fuerit, neque ẽt ex isto articulo remissoriã posse concedi, &c.

R. P. D. PIROVANO.

Carthaginen. Fructuum, Lunæ 2. Aprilis 1612.

ARGVMENTVM.

Absenti clerico à seruitio Ecclesiæ non debentur fructus, & distributiones, nisi absuerit iusta causa, & licentia Episcopi, vel nisi Capitulum fuerit in culpa, & dederit causam non residentiæ, & quando Capitulum dicatur esse in hac culpa.

SVMMARIVM.

Clerico nõ residẽti nec fructus, nec distributiones Beneficij debẽtur. n. 1. Vbi quod isto casu fructus & distributiones acquirãtur Capitulo per ius accrescẽdi, vel nõ decrescẽdi.

Absenti clerico, & non residenti in Ecclesia, vt fructus debeantur, debet adesse iusta causa, vna cum licentia Episcopi. nu. 2.

Abseti clerico, & nõ residẽti in Ecclesia debẽtur fructus, & non acquiruntur Capitulo, quãdo Capitulum est in culpa, & præstitit impe-

impedimentum, & causam non residentiæ. nu 3. Vbi etiam quando Capitulum dicatur esse vel non esse in hac culpa. & nu. 4. & seqq. Vbi de eadem materia.

Possidere insolidum eundem titulum naturaliter duo non possunt. nu. 4.

Fructus sine residentia Canonico non debentur. num. 4. in fine.

Lite pendente in Rota super Possessione, & & proprietate beneficij nihil innouandum est. nu. 6.

1 DOmini dixerunt sententiam Rotalem esse confirmandam, fuit, enim firmatum in hac eadem causa. 1. Iunij præteriti, coram Illustrissimo Cardinali Lancellotto, tunc Rotæ Auditore D. Caxam, nunquam resedisse cui propterea, nec fructus, nec distributiones tam vigore statuti Ecclesiæ Carthaginen. quam attenta iuris dispositione debebantur. c. 1. de cler. non resident. in sexto. Abb. in cap. conquerente num. 8. eod. tit. Oldr. conf. 118. numero 1. cum alijs alleg. in prædicta decisione, & eo casu Capitulo acquiri fructus per ius accrescendi, vel non decrescendi secundum glos. in Clem. 2. in verb. pars dimidia, de ætate & qualitate, & in Clem. 2. verb. suspensus. de vit. & honest. cleric.

2 Maxime, quia de causa sufficienti non residentiæ per Caxam non docebatur, neque de licentia Episcopi, quæ simul concurrere debebat. c. relatum. vbi glo. in verb. prælatorum. & ibi Abb. num. 4. de cleric. non resid. & tenuit Rot. in Lecien. Fructuum. 21. Aprilis. 1603. coram bo. mem. Cardinale Pamphilio. Et in Placentina Salarij, 7. Maij 1606. coram Reuerendissimo D. Pegna Decano.

3 Sed hæc non controuertebatur, difficultas tamen super eo versabatur, quod Capitulum esset in culpa, & præstiterit impedimentum, quare Caxa non resederit, & idcirco teneatur ad restitutionem fructuum, iuxta decis. Put. 383. lib. 1. Mohed. decis. 6. de preben. quod fuit etiam firmatum in vna Salamantina Censurarum. 1. Iunij 1594. coram Corduba. Sed Capitulum, neque in culpa, neque impedimentum præstitisse probatur, quia etsi Caxa die 19. Septembris 1595. doceat de possessione sua Capitulariter capta etiam in Choro per installationem in loco, in quo Canonicus sedere consueuerant, & illi nō esset deneganda suæ possessionis continuatio, tamen succedente controuersia cum Domino Valdiuiego, qui pariter, tanquam prouisus, & possessor prætendebat eiusdē possessionis continuationem, si Capitulum recusauit declarare super quæstione circa manutentionem negligendo in hac parte suam iurisdictionem, non ideo aliqua culpa ei imputari potest, sed magis prouide se gessisse dicendum erit, supersedendo donec veritas declarata fuisset, quis eorum habendus esset pro possessore.

4 Interim autem non sequuta declaratione non tenebatur eos admittere ad residentiam, neque ad fructuum participationem, quia duo in solidum respectu eiusdem tituli non poterant habere eundem naturalem possessionem, nec eodem modo sedere in loco Canonicali. c. licet causam, de probation. l. 3. §. ex contrario. ff. de acquiren. poss. Menoch. de recuper. rem. 15. num. 389. nec admittere eos fuisset bonum consilium propter timorem scandali, & rixæ, vt considerat Bart. in l. si duo. num. 4. ff. vti possidet. Alteri autem eorum hoc indulgere non etiam poterat Capitulum, cui non dicebat pendente lite aliquid innouare, & cum ex decisionibus in hac causa factis colligatur, quando probabile fuerit dubium Capituli si non deliberauit, quis eorum habendus esset pro possessore, & exin de lis inter Valdiuiegum, & Caxam contestata fuerit super titulo, & possessione Canonicatus vtrumq. scilicet, & dubitatio, & litis pendentia potuit deseruire Capitulo pro iusta causa denegandi Caxe continuationem desidentiæ, sine qua fructus Canonico non debentur. cap. 1. de cleric. non resid. in 6. Cassad. eodem tit. decis. 1. num. 1. & conferunt tradita per Feder. de Sen. Consil. 232. versic. in contrarium videtur.

5 Non obstat, quod Caxa propter conditionem Valdiuiegi, & propter litem postea motam non debebat a Capitulo impediri

diri, quo minus dicta lite pendente suam possessionem continuaret, toto tit. vt lit. pendent. Fuit enim responsum, quod nedum pendebat lis super titulo, sed etiam super possessorio retinendæ merito Capitulum interim nec potuit, nec debuit magis vni, quam alteri admittere continuationem possessionis.

6 Non obstat, quod Capitulum manifestissime impedimenta præstiterit Caxæ, nec suam residentia & faceret, dum de mense Octobris anni 1598. Caxa comparuit in Capitulo, & petijt admitti ad residentiam, & sibi responderi de fruct bus, & distributionibus, & Capitulum denegauit residentiam, asserendo eum non habere titulum, neque possessionem, quinimmo positus in choro ad effectum continuandi suam possessionem fuit per vim eiectus, & in carcerem detrusus. Quia non ea ratione Capitulum reiecit petitione Caxæ, quia titulum nec possessione haberet, sed quia lis vertebatur in Rota, tam super possessione, quam super proprietate qua pendente nihil poterat Capitulum innouare, fauendo magis vni, quam alteri, & eodem modo licuit Caxam de facto veniente ante declarationem articuli possessorij de facto expellere, etiam implorato iudicis auxilio. Mandell. consilio 440. numero decimo quinto. Menoch. de. recuper. rem. 1. num. 122.

7 Ad impedimentum, & culpam Capituli ex eo deductum, quod admiserit Decanum ad votandum, fuit sufficienter responsum in decisione Illustrissimi Cardinalis Lancellotti, vltra quod ex prosequutione causæ, quam sit materia turbida, facile colligitur, ex qua propterea elici non potest, cum a principio fuerit in mente Capituli fraudare Caxam suis fructibus, & distributionibus, & ita fuit resolutum.

R. P. D. MANZANEDO.

Asten. Fructuum.
Die 15. Maii 1613.

ARGVMENTVM.

Absenti clerico pro defensione iurium Ecclesiæ debentur fructus, & distributiones, & quid si lis poterat per procuratorem tractari.

SVMMARIVM.

Clerico absentia seruitio Ecclesiæ ex iusta causa, & pro defensione iurium ipsius Ecclesiæ debentur fructus, & distributiones, num. 1.

Clerico absentia seruitio suæ Ecclesiæ propter litem, quæ potest per procuratorem tractari, & pro particulari interesse sui beneficij, non debentur fructus, & distributiones. nu. 2.

Statutum vnum declarari debet ex dispositione alterius præcedentis statuti nu. 3.

1 Dubitatum, an Preposito deberentur fructus, & distributiones in absentia, de qua agitur. Et Domini affirmatiue responderunt, quia cum abfuerit ex iusta causa, nempe pro defensione iurium suæ Prepositurae, vt probatur per existentiam plurium litium in Rota, & in Sacra Congregatione Rituum & ex iteratis remissionibus causarum ab Ordinario ad Romanam Curiam factis, fructus, & distributiones ei debentur, cap. ex parte. il 2. de cleric. non resident. Calder. consil. 17. de præben. Anchar. cons. 17. num. 2. Prob. in addit. ad Io. Monach. in c. vnic. num. 22. & 28. cum seq. eod. tit. in 6. & ibi Archid. in fi. Couar. resolut. lib. 3. cap. 13. numer. 8. vers. decimo eadem ratione, & fuit dictum in vna Salamantina censurarum 28. Nouembris 1594. coram bo. mem. Seraphino. & cum istorum iurium defensio respiciat vtilitatem Ecclesiæ, infertur causam absentiæ fuisse iustam, & necessariam, & sic non fuisse cogendum Prepositum litigare, per Procuratorem.

Non

2 Non obstat decisio in causa Licien. fructuum, 25. Aprilis 1603. coram bonę mem. Cardinale Pamphilio, vbi fuit dictum negotium esse tale, quod posset per Procuratorem tractari, & nimirum cum in casu illius decisionis quidam prætenderet fructus sui Canonicatus absens pro defensione beneficij, quod habebat in alia Ecclesia, quæ causa non fuit visa iusta, vt etiam ponderat Prob. vbi sup. n. 29. nec negotium tale, quod non posset per Procuratorem tractari, secus est in casu nostro, in quo lis erat pro defensione propriæ dignitatis, & Ecclesiæ, in qua pretenduntur fructus, & distributiones, quę est iusta causa absentiæ, & sic negotium visum fuit tale, quod non posset cogi Præpositus per Procuratorem litigare. Non obstat, quod Præpositus ad Curiam non accesserit propter hanc litem, sed causa associandi suos nepotes. Nam prædicta causa licet potuerit accelerare illius accessum ad Vrbem, non tamen fuit principalis, vltra quod constat ex testibus quod nepotes iam erant in itinere tẽpore quo Præpositus discessit à Ciuitate Asten. & quod nihil pro eis hic Romæ egit, & ad Epistolam scriptam per Præpositum, fuit responsum ex ea nihil probari cum habeat relationem ad aliam, prius per eum scriptam, de qua non constet. l. in testamento. ff. de cond. & demonstr. Alexan. cons. 3. num. 1. lib. 2. Abb. cons. 742. nu. 4. Paris. consil. 33. numero primo, libro primo, maxime, quia non est integra, nec est de actis.

3 Nec facit statutum Ecclesiæ Asten. disponens, vt Canonicus, qui ex aliqua causa est absfuturus vltra trimestre teneatur illam probare, & licentiam petere a Capitulo, alias non lucretur fructus, nec distributiones. Quia respondebatur illud non habere locum in ab futuro causa defensionis iurium suæ prabendæ, cum talis habeatur pro præsenti, & residenti, non solum de iure ex supradictis, sed etiam ex dispositione statuti præcedentis, iuxta quod istud intelligi, & declarari debet. Bal. in l. omnes populi. num. 71. ff. de iust. & iur. Alex. cons. 117. num. 3. lib. 6. Caputaqu. decis. 201. in fin. par. 3. statutum enim numquam censetur prohibere id, quod ex forma alterius statuti conceditur. Bar. in l. 1. §. & parui, num. 5. ff. quod vi, aut clam. Bald. in cap. a nobis, ad fin. de except. Dec. cons. 44. ad fi. nu. 1. Caualc. decis. 7. num. 19. par. 3. Vlterius. quia prædictum statutum requirens licentiam Capituli in ab futuro vltra trimestre illam non videtur desiderare intra d. trimestre ad l. statuliberum. §. Stichum. de leg. 2. Tiraq. de retract. conuent. glos. 2. §. 1. sub num. 8. vers. & è contrario. Surd. decis. 75. num. 1. & seqq. vnde quando de anno 1607. Præpositus absfuit per 89. dies opus non habuit aliqua licentia. De anno vero 1606. quo absfuit per 86. dies, neque pariter indigebat d. licentia cum d semestre a statuto, vt supra permissum ex consuetudine immemorabili fuerit prorogatum ad semestre, vt constat ex positionibus Capituli, quæ contra illud plene probant. Alex. cons. 172. nu. 1. vol. 6. Rom. cons. 91. nu. 12. Gabr. de confess. conclus. 4. nu. 24. & licet absfuerit per sex dies vltra semestre, tamen non propterea erit priuandus fructibus, & distributionibus totius semestris, cum satis sit, si pro rata dd. sex dierum illis priuetur. Quo vero ad licentiam Ordinarij, quæ de iure requiritur. cap. relatum. & ibi glo. verb. Prælatorum. de cler. non residen. & Abb. notab. quarto. idem Abb. in c. inter quatuor. nu. 4. eod. tit. Sylu. de benefic. par. 4. quæst. 6. num. 34. ad fin. cum seqq. Et fuit dictum in vna Burgen. Residentiæ. 4. Iulij 1586. coram Illustrissimo Platto. videbatur aliquibus ex Dominis, probari dum Ordinarius remisit litem ad Curiam, ex quo videbatur, & remisisse Præpositum præcipue iuncta dispositione vnius testis de facto proprio, ex quo plusquam semiplene probat. Cas. de Grass. decisio. 2. in fin. de emp. & vend. Nihilominus super prædicta licentia, & an probetur, erunt Domini de nouo consulendi.

R. P. D.

R. P. D. ANDREA.

Elboren. Fructuum.
Veneris 20. Martii 1615.

ARGVMENTVM.

Decretum, quod institutus in beneficio debeat petere confirmationem a Sede Apostolica infra sex menses, operatur, vt si non petat, beneficium vacet ipso iure, & fructus post sex menses perceptos debet restituere.

SVMMARIVM.

Clausula alioquin,&c.est comminatoria, & inducit nullitatem ipso iure.num.1.
Hæredes eius qui fructus beneficij suos non fecit, tenentur restituere.nu.3.
Fructus præbendæ vacantis de iure communi debentur interessentibus.nu 3.
Gratia in forma dignum,& commissaria ante executionem nihil operatur.nu.4.
Gratia in forma dignum,& commissaria ad effectum valide impetrandi post incursum in pœnam est nulla, si veritas in supplicatione fuit occultata num.5.
Fructus suos facit habens titulum sufficientem,& bonam fidem num.6.
Rebuff.in reg.de subrogat.glo.4.num.23 declaratur.num.7.
Fructus suos,vt faciat quis, non requiritur titulus, sed sufficit qualis occasio possidendi. num.8.
Beneficium secundum Rota consuetudinem vocat, quando moritur ille, qui habet supplicationem signatam,etiam si literæ non sint expeditæ.num.8.
Distributiones accrescunt interessentibus.n.9
Fructus beneficij,qui proprie sunt fructus, nō accrescūt interessentibus,sed Ecclesiæ.n.10.
Compositio cum Camera Apostolica solet fieri pro fructibus male perceptis.nu.10.

1 CVm olim Didacus Vaz. Pereira Canonicus Doctoralis Ecclesiæ Elboren.iuxta formam Indulti fel. rec. Pij Papæ IV. post electionē de se factā per cōcursū, & institutionē Ordinarij ad Regiā præsentationē teneretur inf. sex mēses nouā prouisionē a Sede Apostolica obtinere,& iura Cameræ soluere,alias dictis sex mēsib.elapsis Canonicatus,& præbēda eo ipso vacarēt,& ipse de prædictis obseruasset,& obijsset,postquā per tres annos possederat Canonicatus, & fructus præbēdæ similiter percepisset, Capitulum cōtra hæredes egit vigore statuti cōfirmati pro fructib.male perceptis corā Ordinario Elboren.qui illos cōdemnauit pro fructib. perceptis per totū tēpus, exceptis primis sex mensibus,datis ad expedien.pro quib. eos absoluit.Causa introducta in Rota coram me, & proposito dubio in cōtumaciā hæredū,an sētētia de partib. esset cōfirmāda. Rota in omnibus eā confirmādam censuit.

2 Ratio decisionis fuit,quia indulto cōcesso Serenissimo Regi Portugalliæ adest expressa clausula Decreti obligans eos, qui præsentati fuerint a Rege ad huiusmodi præbendā petere cōfirmationē Apostolicā infra sex mēses a die institutionis cū clausula,alioquin dictis sex mēsib. elapsis, &c. Cū igitur Didacus non expediuerit literas infra sex mēses,incidit sine dubio in pœnā contētā in dicto decreto, quod nō solū est cōminatoriū,sed inducit nullitatē ipso iure,ixta dec.Crescen.18.de præbē. vbi aliæ referūtur,& nouissime fuit dictū in Colimbricen.pensionis quinta Nouembris 1614. corā Reuerendo Patre Domino meo Manzanedo,& in terminis collationis a legato vigore Indulti cum simili clausula expedien.infra sex menses tenuit Rota in vna Vlixbonē.beneficij quarta Decemb. 1600. corā bonæ memoriæ Cardinale Pāphilio.

3 Quo fit vt a die priuationis Didacus nō fecerit fructus suos,& consequenter illius hæredes eos teneantur restituere, vt post Ange.in l prædonis loco. ff. de pet.hæred. trad.Castren ibi,nu.secundo,dicens teneri dum menti singulariter,cum alijs allegatis per Moder Hispan.ad reg.8.glos.56.nume. 125. Neque ad hunc effectum respectu fructuum opus erat alia declaratoria,

Y Felin.

Felin.in cap. Rodulphus.numero 38. de rescript. Et iure merito dicti fructus adiudicati fuerunt Capitulo, quia interessentibus accrescebant tam de iure communi, iuxta cap.primum,de cleric non resid.in 6.glos.in clem. 2. verbo pars dimidia.de ætat. & qualitat. quam vigore statuti confirmati, de cuius obseruantia deponunt septem testes pro parte Capituli examinati super 8.articulo.Summario.num.6. & latius in processu a fol.104. Vsque ad fol. 132.

4 Neque mouebat in contrarium noua gratia obtenta per Didacum, quia cum esset in forma Dignum, & commissaria ante executionem, quæ nunquam facta fuit, nihil posuit in esse,& ideo non potuit Didaco suffragari,clem.1.vbi Card. n. 7.& 8. Vitalin.nu.15.de concess. præb.Mandos. in reg.de annal.quęst.55.nu. 3. Card.Seraph. decis.1446.nu.3. & fuit dictum in Burgen. Canonicatus. 28. Aprilis 1593. coram bo. mem.Card.Pamphilio, & in Calaguritana beneficij de Ocon 30. Ianuarij 1603. coram Reuerendiss.Lugdunen.& in alia Calaguritana de Branteuilla 7. Nouemb. 1614.coram R.P.D.meo Pirouano.

5 Quæ gratia ex alio non poterat Didaco esse vtilis, quia falso narrauerat se nullos in dictis sex mensibus fructus percepisse, & nihilominus contrarium probatur ex testibus in Summario. num.3.Cum tamen ad effectum valide impetrandi post incursam pœnam priuationis esset necessaria huiusmodi expressio fructuum, quos perceperat Rebuf. in reg. de subrog. glos. 4. num. 23. in fin. Cassad.decis.6.nu.1.& seq. de præben.Put.decis. 13. eod. tit. & decis. 26.& 131.lib.1.

6 Quo vero ad sex menses datos ad expedien. Didacus pro illo tempore fecit fructus suos,cum fuerit institutus ab Ordinario etiam vigore induleti, & sic habuit titulum sufficientem, & bonam fidem ad eos acquirēdos.c.ex frequentibus.vbi not. Abb.nu. 2. de instit.idem Abb. in c.grauis. num.4.vers. si vero habuit. de restit. spol.

7 Et non obst. Rebuf.vbi supra,nu.23.quia loquitur in recipiente fructus ex simplici nominatione, non autem vbi præcessit institutio,prout in casu isto. Et tanto magis quia ad effectum, vt quis fecerit fructus suos,non requiritur titulus,sed sufficit qualis occasio possidendi.Surd.decis.25. num. quinto,& decis.211.num.7. & fuit dictum in Romana Vineæ 7. Iunij 1610. coram Illustrissimo Lancellotto,& sat est malam fidem abesse.l.sed etsi lege.§.scire, vbi not. Bartol.numero secundo.ff.de petit. hæred. Surd.consilio 115.num.7.Cassad.dicta dec. 6.n.9.vers.quia procedit.de præben. & tenuit Rota in dicta Romana Vineæ. & in Pampilonen. de Ianzi. 26. Octobris 1607. coram R.P.D.meo Decano.

8 Non obstat,quod per illius obitum, qui literas non expediuit, beneficium vacare non dicatur, sed eo modo, quo prius.Simonett.de reseru.q.55. cū alijs alleg.Quia licet ita teneat Cancellaria,tamen contrarium seruat Rota,quod nimirum per illius obitum,qui solam habet supplicationem signatam litteris non expeditis beneficiū vacare censeatur.Rot.decisione vltima, numero quarto,de rescript.in antiqu. quæ est in practica, firma in Palatio,vt ait Cassad.decisione octaua nu.8.de restit.spoliat. & idem traditur in dec.40.par.3.lib. 2. & dec. 1919.par.3.lib.tertio diuers. Et quamuis indultum Pij IV.nouam vocationem literis non expeditis, hoc tamen intelligitur post sex menses datos ad expediē. vt sunt verba clara, ibi alioquin dictis ex mēsibus elapsis Canonicatus, & præbenda eo ipso vacare censeatur,prout in similibus terminis firmat Nauarr. in c. accepta in oppositione 8.solut.nu.37.de restit.spoliat.& fuit allegata decisio in Hispalen.beneficij de Xerez 12. Maij 1603.coram bon.mem.Litta. Ex quibus ita conclusum vnanimiter sententiam de partibus esse confirmandam.

9 In extensione tamen præsentis decisionis quo ad fructus Capituli scrupulum mihi iniecit exceptio,de qua in ventre statuti, ibi.exceptis pœnis, quæ statim ad certum locum applicantur. Vt enim omittam distributiones, quę interessentibus accrescunt d.c.vnico.de cleric.non residen.in 6. & glos.in clem. 2.de æta.& qualit. in verbo, pars dimidię. cuius naturæ etiam est communis massa, grossa ad hoc destinata, vt inter residentes certo anni tempore diuidatur.Couarru.li.3.var.cap. 3.nu.7.post med.vers.& sane ni fallor. Guttier .canon, quæst,

quæst. libro primo, c. 1. nu. 107. & seq. Nauarr. consil. 20. Canonicus Cathedralis. nu. 2. de celebrat. Missar. vbi iuncto num. 1. expresse tenet eos non deberi Cameræ Apostolicæ, quod etiam patet ex Cassad. d. dec. 6. num. 6. vers. aut inspicimus. de præbend.

10 Alij tamen fructus, qui proprie fructus sunt, in casum amissionis non accrescunt interessentibus, sed cedunt Ecclesiæ, iuxta distinctionem gloss. in clem. 2. verbo suspensus. de vit. & honest. cleric. Felin. in c. Apostolicæ. nu. 12. vers. durante autem. de excep. Couarr. vbi sup. nu. 7. post princ. vers. in ipsis vero fructibus. Et solet fieri compositio cum Camera Apostolica pro eis male perceptis. Cassad. decis. num. 2. de præben. Addo quod statutum, in quo se fundant Canonici, loquitur de pœnis, quæ per statuta Ecclesiæ infliguntur. Huiusmodi autem pęna priuationis aliunde prouenit ex Constitutione scilicet Pij IV. Nisi in omnẽ euentum probet Capitulum, huiusmodi fructus esse de distributionibus quotidianis, ex quo inter ipsos interessentes diuiduntur, vt per Couarr. d. cap. 13. nu. 7. vers. & sane. ni fallor. Guttier. & Nauarr. vbi supra, quod tamen non probauit. Vnde super hoc vellem stricte partes iterum audire, & DD. meorum vota expectare.

ILLVSTRISS. D. CARD. Mellino.

Colimbrien. Pensionis. Veneris 28. Ianuarii. 1605.

ARGVMENTVM.

Pensio imposita super Canonicatu debet solui per Capitulum quando Canonicus fuit suspensus & illius portio percipitur per Capitulum per ius accrescendi secus vero si per ius non decrescendi. Item pensio imposita super distributionibus quotidianis debet solui etiam de distributionibus quas Canonicus residendo acquisiuisset & plura alia ad hanc materiam.

SVMMARIVM.

Pensio imposita super Canonicatu dum Canonicus fuit suspensus debet solui per Capitulum vbicunq; portio Canonici suspensi spectat ad Capitulum per ius accrescendi, secus vero si portio spectet ad Capitulum per ius non decrescendi. num. 1.

Distributiones quotidianæ non acquiruntur à titulari ante præstitum seruitium. nu. 2.

Pensio imposita super distributionibus quotidianis debet solui non solum de distributionibus quotid. quæ percipiuntur a Canonico post præstitum seruitium sed etiã de ijs quas Canonicus residendo, & inseruiendo acquisiuisset. num. 2.

Pensionarius quando pensio est imposita super distributionibus quotidianis & Canonicus fuit suspensus duplicem habet viam vel dirigendo actiones contra Canonicum suspensum, vel contra Capitulum quod distributiones percipia. num. 3.

1 PRopoſui dubium in Rota de ordine Sanctissimi D.N. an pensio reseruata super fructibus Canonicatus & Scholastriæ ad fauorem Francisci Pinsi sit soluenda per capitulum Colimbrien. pro tempore quo Ioannes fuit suspensus pro cuius dubij resolutione informantes pro vtraque parte non erant discordes in conclusionibus iuris in materia iuris accrescendi vel non decrescendi, quod quando portio spectat ad capitulum per eius accrescendi transit cum suo onere si vero spectat ad capitulum per ius non decrescendi remanet libera sine aliquo onere penes capitulum quia illa portio nunquam fuit titularis, & ideo non decrescit a capitulo sed remoto obstaculo illam percipit iure proprio tanquam propriam ipsius capituli sed erant discordes in facto circa replicationem. An versemur in iure accrescendi & in hoc non potuit statui aliquid certi quia non

adsunt acta in Curia Ideo non potest videri quomodo sint instituta istæ distributiones.

3 Et preterea omisso hoc fundamento domini firmarunt quod quamuis pensio imponatur super distributionib. Scholastriæ vel alterius dignitatis quæ non acquiruntur a titulari ante præstitum seruitium tamen intentio Papę est grauare ab initio, in fauorem pensionarij non solum illas distributiones quæ acquiruntur titulari post seruitium, sed etiam eas quæ sunt destinatę Canonicatui & Scholastriæ quas titularis residendo, & inseruiendo acquisiuisset & mouebantur primo, quia in literis reseruationum exprimitur valor distributionum quæ sunt debitæ titulari si inseruiat & non illarum quę actu acquiruntur, & propterea necessario dicendum est quo Papa voluit afficere distributiones onere pensionis ante præstitum seruitium, & acquisitionem titularis. Secūdo mouebantur quia pensio imponitur in fauorem pensionarij qui sine aliquo seruitio est debita imponitur in fauorem pensionarij Papa intelligit grauare distributiones ab initio non habito respectu ad seruitium & acquisitionem titularis. Tertio mouebantur, quia si non admitteretur iste intellectus perceptio pensionis redderetur euentualis & penderet ex seruitio titularis: eo enim suspenso vel aliter absente pensionario non competeret actio pro consecutione suæ pensionis saltem contra capitulum, & similiter ei non deberetur pensio tempore vacationis dignitatis super qua est imposita, & hoc est multum absurdum & contra verisimilem mentem Papæ, & stylum hactenus seruatum secundum quem pensio omni tempore debet solui pensionarijs absq; aliqua subductione ratæ tempore vacationis. Quarto, & vltimo mouebantur, quia succedendum simili causa inter capitulum Ecclesię Vlixbonen. & Alphonsum Colorna petebatur pensio imposita super distributionibus Canonicatus a Capitulo pro rata temporis vacationis, & absentiæ titularis, & Capitulū se defendebat quod non tenebatur, quia distributiones perceperat iure proprio ex iure non decrescendi, & Sanctissimus D.N. per sua breuia declarauit quod tenebantur ad solutionem, quia pensio erat imposita super distributionibus & ipsæ distributiones hoc onere reali erant grauatæ & pro solutione pensionis obligatæ & hypothecatæ, & ideo hoc opus pertinebat ad Capitulum a quo distributiones erant peregre, & ista breuia multum mouerunt Dominos, quia ex his dicitur clara mens Papæ quod intelligit ab initio grauare in abstracto illas distributiones quas titularis lucratus fuisset in seruitio, cum in huiusmodi contineatur declaratio clara quod distributiones sunt grauatę & pensio debetur a Capitulo pro tempore quo titularis nō inseruiuit, vt ex hac conclusione domini inferebant, quod cum Papa imponendo pensionem affecerit ab initio distributiones secundum earum naturam, siue sit assignata, siue non sit assignata massa particularis Canonicis & dignitatibus, Capitulū non potest amplius illas percipere in præiudiciū pensionarij iuri proprio per ius non decrescendi, quia cum Papa separauerit & abstraxerit ab initio illam ratam quæ debetur pensionario illam portionem separatam Capitulū non potest percipere iure proprio propter istud obstaculum separationis. Bald. cons. 541. vers. & vbi, lib. 1. Paul. de Castr. cons. 261. vers. dicit autem, Bar. lib. 2. & propterea necessario est quod veniat ex iure accrescendi, quod transit ad Capitulum cum onere pensionis vt per doct. in D. reconiunct. ff. de leg. 3. & ista opinio eo magis placuit Dominis, quia habemus declarationem in alio casu Sanctissimi D. N. a cuius mente pendet tota ista materia, & Rota alias eandem opinionem complexa fuit, quæ est etiam multum æqua & ex ea euitantur multa absurda.

3 Non obstat quod Ioannes ex sua culpa propter suspensionem non perceperit distributiones, quia pensionarius habet duplicem viam, potest enim dirigere actiones suas contra excommunicatum vel suspensum, quia ex sua culpa non potuit inseruire, & lucrari distributiones vt per Gig. de pension. quest. sexagesima quarta, & simpliciter non habeat obligatas & hypotecatas distributiōnes quotidianas, potest agere contra Capitulum a quo sunt perceptæ pro solutione pensionis.

R. P. D.

R. P. D. COCCINO DECANO.

Oueten. Mercedis.
Lunæ 12. Decembris 1605.

ARGVMENTVM.

Ante emissam professionem, iuxta formam Concilij Tridentini fructus, & distributiones non debentur Canonico. Salarium autem non conuentum debetur in Ciuitate, in qua quis est solitus locare operas suas.

SVMMARIVM.

Fructus, & distributiones non debentur antequam habens curam animarum, vel etiam Canonicus professionem faciat, iuxta formam decreti Concilij Tridentini sess. 24. de reformatione. cap. 12. Rub. Prouisi etiam. num. 1.

Salarium non conuentum debetur in ciuitate, in qua quis est solitus locare operas suas. num. 2.

Salarij taxatio Procuratori debiti residet in iudicis arbitrio. nu. 2. in fine.

Interesse debetur propter moram tam in non faciendo, quam in contrafaciendo. nu. 3.

1 PEtebat D. Guignones pro tempore quo fuit absenti fructus, & distributiones quotidianas suæ præbendæ Canonicalis a Capitulo, nec non salarium, & expensas, & interusuria pro pecunijs captis ad cambium pro dictis fructibus, distributionibus, salario, & expensis. Et quantum attinet ad Fructus, & distributiones Domini dixerunt, illi non esse debitas, cum ista absentia fuerit, antequam faceret primam residentiam, & emitteret professionem fidei, qua propter non potuit haberi pro præsente, Concil. Triden. sess. 24. de Reform. capitulo decimo secundo. versic. prouisi, aut de Canonicatibus, quod ita interpretata est sacra Congregatio, vt in declaratione, quæ datur. numero secundo, & tenet Nauar. consilio quarto. de sum. Trinitate, & Fide Catholica. vbi supra, numero tertio, quod fidei professio proficit tantum in futurum, & sic quod fructus præteriti non debeantur. Vnde non est quærendum, an haberet talem causam absentiæ, propter quam & absenti debitæ fuissent distributiones, cum non adimpleuerit præscriptum Concilij Tridentin. & ex prædictis sequitur, quod nullum interesse possit prætendere, neque ratione damni emergentis, neque lucri cessantis, respectu horum fructuum, & distributionum.

2 Quantum attinet ad salarium, & expensas Capitulum non renuebat soluere vtrumque, sed dicebat expensas debere iustificari, quod etiam Dominis placuit. Salarium vero quia fuit promissum tantummodo in futurum, dicebat deberi duntaxat a die constitutionis illius, vsque ad diem reuocationis ipsius procuratoris. Domini tamen circa hoc, dimisso, vt particulariter videatur, an salarium debeatur etiam post reuocationem, quod pendet ab eo, an fuerit valide, vel nulliter reuocatus, vt in causa Placen. nullitatum reuocationis procuratoris 23. Ianuarij 1598. coram Reuerend. Patre Domino meo Litta. Dixerunt salarium deberi a die, quo fuit substitutus, & incoepit seruire, quia licet regulariter salarium non conuentum non debeatur, tamen regula non procedit in Ciuitate, in qua quis est solitus locare operas suas. Corne. consil. 116. numero secundo. in fine, & numero tertio. libro quarto. Pu .d cil. 44 numero secundo. libro secundo. Et fuit dictum in causa reductionis Laudens. de Buschetis 12. Februarij 1582. coram Illustrissimo Domino meo Card. Blanchetto, prout est notorium, quod facit pro Domino Quignones, qui multa sua cum laude, fidelitate, & diligentia, sub eius tutela plura habet negotia. Et cum Capitulum promiserit in futurum Ducat. 100. annuos, & non appareat quod post dictam constitutionem aucta fuerint negotia.

Visum & fuit Dominis, hoc salarium conueniēs esse etiam pro tempore præterito, cum hoc relinquatur arbitrio Iudicis. Bartol.in l.Scio.in fine princip.ff.de annuis legat.Corn.dic.consl. 116.nu.4.Capic. decis. 27.num.20.

3 Circa interesse pro pecunijs captis ad cambium respectu salarij fuit dictum, non deberi, nisi probatis requisitis, pro Castren.in l. 3. ff. de eo, quod certo loco. Respectu vero expensarum visum est interesse deberi ratione damni emergentis, quia procurator gessit negotium vtile Capituli, quod satis fuit in mora, propter quam debetur huiusmodi interesse. gloss. in capit.conquestus.de vsur.cum tempore debito non subministrauerit pecunias procuratori, pro expensis, quia mora tam committitur in non faciendo id, quod quis facere tenetur, quam in contrafaciendo. l. qui non facit.ff.de reg iur.Aret. consl. 156. in fine.

ILLVSTRISS. ET REVERENDISS. D. CARD.

Bononien.

Gerunden. Distributionum. Lunæ 16. Februarii. 1604.

ARGVMENTVM.

Distributiones non debentur clericis beneficiatis non residentibus, sed accrescunt residentibus, neque in hoc potest Capitulum aliquid statuere in beneficiatorum residentium præiudicium.

SVMMARIVM.

Clerico non residenti distributiones non debentur, nisi in casu infirmitatis, seu absentiæ iustæ necessitatis, aut euidentis vtilitatis Ecclesiæ. nu. 1.

Clerici absentis, & non residentis distributiones accrescunt alijs de Capitulo interessentibus, & beneficiatis, num. 1.

Clericus non residens, & absens an, & quando habeatur pro præsente, num. 2.

Administratores alienarum pecuniarum debent eas erogare ad vsum destinatum, num. 3.

1 Domini resoluerunt, contractum initum inter Capitulum & Hieronymum non debere sortiri effectum, respectu distributionum, & anniuersariorum, quę Beneficiatis debentur ex dispositione statuti Bertrandi. Quicquid enim sit de distributionibus, quę ad solum Capitulum spectant ex particulari ipsius Capituli bursa, quidquid etiam sit de portione, quę ex bursa cum Beneficiatis cōmuni ipsi Capitulo debetur, de quibus non est quæstio quo ad illam, quam ex dicta bursa, secundum statutum Bertrandi, lucrantur Beneficiati interessendo anniuersarijs, non potuit Capitulum ex sua conuentione habilitare Hieronymum, vt eas in absentia lucretur. Cum enim portio absentis accrescat non solum illis de Capitulo, sed etiam singulis Beneficiatis interessentibus. Franch.in cap. vnico. §. qui vero.num.4.de Cleric.non resid. in 6. non accedente beneficiatorum consensu, non potuit ipsis per Capitulum inferri aliquod præiudicium, l. cohæredibus. C. fam.erciscundæ.l.fi.vnus.§. ante omnia. ff. de pactis. præsertim quia tales distributiones nunquam debentur non interessenti, nisi in casu infirmitatis, seu iustę, & rationabilis absentiæ necessitatis, aut euidentis vtilitatis Ecclesię. dicto c.vnico, & dixit Rota coram Cantucio in Valentina emolumentorum. 16. Octobris. 1585. si non adest consuetudo Ecclesiæ aliter statuentis, vt habetur in dicto cap.vnico.

2 Nec obstat, quod Hieronymus habeat haberi pro præsente, ne alias officium suū sit illi damnosum, c. cum nō deceat.de elect.

elect.in 6.quia, vt dicit textus, hoc est verum, quo ad fructus, non quo ad distributiones. Licet enim haberi debeat pro præsente, non tamen pro interessente, vt dicit ibi glos. in ver exceptis. & hoc multo magis verum, attenta dispositione statuti Bertrandi, quæ in pluribus obstat conuentioni Capituli, vt deducunt Informantes pro Beneficiatis.

3 Nec est necessarium ingredi materiam administrationis, quia vbi etiã administratio huius bursæ spectaret ad Capitulum, tamen id esset intelligendum quoad vsum destinatum, & non aliter, l. 1. & 2. ff. quo ad frumentaria. ff. de admin. rer. ad Ciuit. pertin. Clemen. 2. vbi glo. in ver. non ad alium. & DD. de relig. domibus, fuit in his terminis dictum in Valentin. emolumentorum, 15. Maij. 1598. coram Orano, & fuit sæpius resolutum, non posse Capitulum aliquid statuere, quod deuiet a dispositione statuti Bertrandi.

FINIS.



INDEX RERVM SINGVLARIVM, QVAE IN HOC TRACTATV CONTINENTVR.

Prior nota partem Tractatus, posterior cuiusque partis quæstionem, postrema quæstionis numeros marginales indicat.

A

dicen-

Appel-

ter

Coadiu-

gena-

E

Di-

Distri-

E

Emolumenti

Impos-

M

N

P

per

V

LAVS DEO.